

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

„Normální škola“

Školní vzdělávací program ZÁKLADNÍ ŠKOLY
KLADNO, Brjanská 3078

Identifikační údaje.....	6
Název ŠVP	6
Údaje o škole.....	6
Zřizovatel	6
Charakteristika školy.....	7
Úplnost a velikost školy	7
Charakteristika pedagogického sboru	7
Dlouhodobé projekty.....	7
Charakteristika školního vzdělávacího programu	9
Zaměření školy.....	9
Výchovné a vzdělávací strategie školy	10
Kompetence k učení	10
Kompetence komunikativní	10
Kompetence občanské.....	10
Kompetence k řešení problémů.....	11
Kompetence sociální a personální.....	11
Kompetence pracovní.....	11
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s příznými podpůrnými opatřeními 1. až 5. stupně a žáků nadaných.....	12
Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP;.....	12
Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP.	13
Jiná pravidla a podmínky k zajištění péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	13
Vybraná pravidla pro práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami ve stěžejních předmětech.....	15
Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	18
Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka;	18
Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP mimořádně nadaného žáka.....	19
Začlenění průřezových témat	19
Poznámky k rozřazení průřezových témat	19
Tabulka integrace průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova do předmětů	20
Tabulka integrace průřezového tématu Výchova demokratického občana do předmětů.....	21
Tabulka integrace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech do předmětů	22
Tabulka integrace průřezového tématu Multikulturní výchova do předmětů	22
Tabulka integrace průřezového tématu Environmentální výchova do předmětů.....	23
Tabulka integrace průřezového tématu Mediální výchova do předmětů	24
Tabulka vřazení průřezových témat jako projektů.....	25
Začlenění tématu Ochrana člověka za mimořádných událostí.....	25
Tabulka vřazení tématu Ochrana člověka za mimořádných okolností.....	26
Začlenění standard základního vzdělávání pro 5. a 9. ročník základní školy	27
Začlenění doplňujícího vzdělávacího oboru Etická výchova.....	27
Učební plány	28
Učební plán pro 1.stupeň – standardní třídy.....	28
Učební plán pro 1.stupeň – logopedické třídy.....	29
Učební plán pro 1.stupeň – třídy se sportovním zaměřením	30
Učební plán pro 2.stupeň – standardní třídy.....	31
Učební plán pro 2.stupeň – třídy se sportovním zaměřením.....	32
Poznámky k učebním plánům	33
Učební plán pro 1.stupeň.....	33
Učební plán pro 1.stupeň – logopedické třídy.....	33
Učební plán pro 1.stupeň – třídy se sportovním zaměřením	33
Poznámky k učebním plánům	33
Učební plán pro 2.stupeň.....	33
Učební plán pro 2.stupeň – třídy se sportovním zaměřením	34

Učební osnovy.....	35
Názvy a charakteristiky vyučovacích předmětů – povinné předměty	35
Český jazyk	35
Anglický jazyk – první cizí jazyk.....	40
Německý jazyk – další cizí jazyk.....	44
Ruský jazyk – další cizí jazyk	46
Matematika.....	48
Informatika	51
Člověk a jeho svět	53
Dějepis.....	55
Výchova k občanství	57
Fyzika	60
Chemie	63
Přírodopis	65
Zeměpis.....	67
Hudební výchova.....	69
Tvořivé činnosti.....	72
Výtvarná výchova	74
Tělesná výchova.....	76
Člověk a svět práce	80
Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů – povinné předměty	83
Český jazyk	83
Český jazyk – rozšíření pro oblast logopedie 1. - 3.ročník	89
Anglický jazyk	142
Německý jazyk – druhý cizí jazyk	166
Ruský jazyk – druhý cizí jazyk	173
Matematika.....	180
Informatika	224
IF 2.stupeň - 6.ročník - třídy se sportovním zaměřením	234
IF 2.stupeň - 7.ročník - třídy se sportovním zaměřením	238
Člověk a jeho svět	242
Dějepis.....	271
Výchova k občanství	292
Fyzika	339
Chemie	358
Přírodopis – původní vzdělávací obsah.....	369
Přírodopis – ověřování 2020-2024.....	416
Zeměpis.....	439
Hudební výchova.....	454
Tvořivé činnosti.....	479
Výtvarná výchova.....	494
Tělesná výchova.....	508
TV 1.stupeň - 5.ročník – třídy se sportovním zaměřením.....	523
Tělesná výchova 2.stupeň – třídy se sportovním zaměřením.....	550
Člověk a svět práce	574
Názvy a charakteristiky vyučovacích předmětů – druhý cizí jazyk a povinně volitelné předměty	585
Volitelný předmět – Dekorační práce	585
Volitelný předmět – Hokejová příprava.....	588
Volitelný předmět - Informatika.....	590
Volitelný předmět – Konverzace v anglickém jazyce.....	592
Volitelný předmět – Kuchařská příprava	594
Volitelný předmět – Seminář a praktikum z chemie	596
Volitelný předmět – Seminář a praktikum z přírodopisu	598
Volitelný předmět – Seminář a praktikum ze zeměpisu.....	600

Volitelný předmět – Seminář z českého jazyka	602
Volitelný předmět – Seminář z matematiky	604
Volitelný předmět – Seminář ze společenskovedních předmětů.....	606
Volitelný předmět – Sportovní výchova	607
Volitelný předmět - Technické činnosti	609
Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů – druhý cizí jazyk a povinně volitelné předměty	611
Volitelný předmět – Dekorační práce	611
Volitelný předmět – Hokejová příprava	613
Volitelný předmět - Informatika.....	615
Volitelný předmět – Konverzace v anglickém jazyce.....	617
Volitelný předmět – Kuchařská příprava	618
Volitelný předmět – Seminář a praktikum z chemie	620
Volitelný předmět – Seminář a praktikum ze zeměpisu.....	625
Volitelný předmět – Seminář z českého jazyka	628
Volitelný předmět – Seminář z matematiky.....	637
Volitelný předmět – Seminář ze společenskovedních předmětů.....	642
Volitelný předmět – Sportovní výchova	644
Volitelný předmět – Technické činnosti	646
Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	649
Hodnocení žáka ve škole – pravidla a kritéria	649
Obecná pravidla pro hodnocení žáků	649
Pravidla pro hodnocení v předmětech	649
Pravidla pro hodnocení chování	650
Hodnocení žáka ve škole – kritéria hodnocení.....	650
I.stupeň.....	650
II.stupeň.....	652
Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	655
Hodnocení žáků talentovaných	655
Hodnocení žáků se specifickými poruchami učení a logopedickými vadami.....	656
Hodnocení žáků se poruchami chování.....	656
Hodnocení žáků ze znevýhodněného sociokulturního prostředí	656
Přílohy	657
Stručné charakteristiky projektů k průřezovým tématům	657
Roční období	657
Naše škola	657
Voda, půda, vzduch.....	657
Putujeme po České republice	657
Cestujeme po Evropě	658
Den praktických činností.....	658
Den Země	658
Školní řád	659
Článek 1	659
Režim činnosti ve škole.....	659
Článek 2	659
Práva a povinnosti žáků, docházka do školy.....	659
Článek 3	662
Povinnosti zákonných zástupců	662
Článek 4	663
Práva a povinnosti učitelů	663
Článek 5	665
Organizace dozorů.....	665
Článek 6	666
Režim při akcích mimo školu.....	666
Článek 7	667

Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevem diskriminace, nepřátelství nebo násilí	667
Článek 8	668
Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků	668
klasifikační řád	669
1. Cíle základního vzdělávání	669
2. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání	669
3. Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci	671
4. Postup při klasifikaci žáka.....	672
5. Klasifikace chování	672
6. Výchovná opatření	673
7. Stupně hodnocení a klasifikace	674
8. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení.....	675
9. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření	676
10. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření	678
11. Způsob hodnocení žáků se specifickými vzdělávacími potřebami	679
12. Zásady pro používání slovního hodnocení.....	679
13. Informování zákonných zástupců žáka o průběhu vzdělávání a výchovy žáka	681
14. Klasifikace žáků plnících povinnou školní docházku mimo území ČR.....	681
15. Klasifikace žáků při přestupu ze školy s jiným vyučovacím jazykem	683
16. Hodnocení nadaných dětí, žáků a studentů	684
17. Opravné zkoušky.....	684
18. Pravidla pro sebehodnocení žáků.....	684
Školní program k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty	688
Vzdělávací cíle školního programu k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty	688
Výchovné a vzdělávací strategie školního programu k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty.....	689
Zajištění EVVO v práci s žáky.....	691
Rozvojové a organizační cíle školy.....	692
Další vzdělávání pedagogických pracovníků.....	692
Materiální, prostorové a finanční zajištění Evvo.....	692
Environmentálně vhodný provoz školy a školního areálu	692
Seznam použitých zkratk.....	695
Zkratky předmětů	695
Zkratky průřezových témat	695
Další zkratky	696
Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření pro jednotlivé předměty	697

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

NÁZEV ŠVP

Školní vzdělávací program Normální škola

ÚDAJE O ŠKOLE

název: Základní škola Kladno, Brjanská 3078

plná adresa: Základní škola Kladno, Brjanská 3078, 272 04 Kladno 4

statutární zástupce: ředitel: Mgr. Vladimír Dufek
zástupkyně ředitele Mgr. Libuše Netušilová

REDIZO: 600044335

IČO: 61894494

kontakty: tel: 312 310 100
e-mail: zs12@12zskladno.cz
web: www.12zskladno.cz

školskou radou projednáno dne: **18.6.2020**

pedagogickou radou projednáno dne: **23.6.2020**

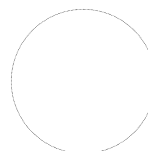
č.j. **694/2020/ZŠ**

platnost dokumentu od: **1.9.2020**

podpis ředitele školy

.....

kulaté razítko

ZŘIZOVATEL

název: Statutární město Kladno

plná adresa: Statutární město Kladno, nám. Starosty Pavla 44, 272 52 Kladno

kontakty: tel: 312 604 111
fax: 312 248 021
e-mail: magistrat@mestokladno.cz
web: www.mestokladno.cz

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY

Základní škola Kladno, Brjanská 3078 je právním subjektem – příspěvkovou organizací. Je plně organizovanou základní školou s 1. až 9. postupným ročníkem. Škola se nachází v blízkosti sídliště v okrajové části města, odkud pochází většina žáků školy. Vzhledem ke své poloze a zaměření některých tříd přijímá často i žáky dojíždějící. Naši školu navštěvuje zhruba 500 žáků. Patrná je migrace žáků ze znevýhodněného sociokulturního prostředí. Od 1.ročníku do 9.ročníku může být otevřena jedna paralelní třída se sportovním zaměřením, od 1. do 3.ročníku otevíráme třídy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami s logopedickým zaměřením. Průměrná naplněnost tříd je 22 žáků.¹

Areál školy je umístěn nedaleko lesa. Škola je dobře dostupná MHD, linkovými autobusy z blízkých obcí a Prahy. Nedaleko školy se nacházejí dvě vlakové stanice. Výhodou jsou bezpečné přechody na komunikacích v okolí školy.

CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU²

Pedagogický sbor tvoří průměrně 37 pedagogických pracovníků – pedagogů. Ve škole jsou k dispozici školené asistentky pedagogů pro práci s dětmi. Jejich počet se mění podle doporučení specializovaných pracovišť pro děti se zvláštními vzdělávacími potřebami.

Chod školní družiny zajišťují obvykle 3 vychovatelky, jejich počet se mění v závislosti na naplněnosti družiny.

Na škole pracují dva výchovní poradci zaměřeni na práci s žáky integrovanými a nadanými, případně i etopedicky ohroženými žáky. Výchovný poradce pro druhý stupeň funguje zároveň jako poradce pro volbu povolání. Prevence zneužívání návykových látek a sociálně patologických jevů je koordinována metodikem školní prevence.

Všichni učitelé jsou zapojeni do kurzů pro další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblastech souvisejících s jejich zaměřením nebo dalšími profesními zájmy. Pestré věkové složení pedagogického sboru umožňuje vzájemné předávání zkušeností získaných praxí i nových nápadů a podnětů pro zlepšení kvality práce s žáky.

DLOUHODOBÉ PROJEKTY

Krátkodobé projekty, kterých se škola účastní jednorázově při jejich vypsání jsou uvedeny na www.12zskladno.cz v sekci Projekty a dotace EU. Škola se dlouhodobě zapojuje do projektů Erasmus+ v oblasti mobility pracovníků škol a spolupráce mezi školami v zahraničí.

Škola spolupracuje s Magistrátem města Kladna zejména formou účasti na vyhlášených soutěžích, žákům druhého stupně je nabízena možnost účasti na výměnném pobytu ve Francii. Dlouhodobě spolupracujeme s Městskou policií Kladno.

Škola spolupracuje v rámci programu adopce zvířete se ZOO Praha pravidelnými příspěvky na Tamarína bělovousého, naši žáci se účastní sponzorských dnů.

Ve spolupráci s autoškolou ESOX je každoročně realizován „Akční program zvýšení bezpečnosti silničního provozu“ formou teoretických hodin i hodin praktické výuky na dopravním hřišti. V rámci environmentální výchovy je školou organizován celoroční sběr papíru doplňující výuku tohoto průřezového tématu společně s pravidelnou péčí o rozlehlý areál školy a přilehlé okolí. Dobrou spoluprací navázala škola i se Státní vědeckou knihovnou.

---

¹ podrobné údaje pro aktuální školní rok jsou uvedeny na internetových stránkách školy a v dokumentaci školy

² podrobné údaje pro aktuální školní rok jsou uvedeny na internetových stránkách školy a v dokumentaci školy

Žákům školy je nabízena účast na školách v přírodě, v sedmém ročníku je dle zájmu žáků organizován lyžařský výcvikový kurs nebo sportovní kurz. Tematické exkurze, přednášky, koncerty a představení dle aktuální nabídky a zájmu žáků jsou samozřejmou součástí výuky.

V oblasti výukových a výchovných problémů či v případě nadaných žáků spolupracuje škola s pedagogicko psychologickou poradnou případně dalšími odborníky dle přání rodičů.

V průběhu roku jsme dle potřeby v kontaktu s pracovníci Odboru sociálních věcí a zdravotnictví MMK nebo využíváme nabídky Centra drogové prevence a krizové pomoci pro realizaci některých částí našeho minimálního preventivního programu.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

Školní vzdělávací program má především kvalitně naplňovat vzdělávací cíle a kompetence, jak jsou uvedeny v RVP ZV, zároveň však využívá aktuální možnosti školy a pedagogického sboru, respektuje prostředí, ve kterém se škola nachází a především se snaží vyjít vstříc požadavkům rodičů žáků. Uvědomujeme si, že naši žáci mají v rámci své individuality velmi různorodé vzdělávací potřeby, které chceme zohledňovat.

Chceme proto být NORMÁLNÍ ŠKOLOU se všemi pozitivy, které toto označení přináší, protože je normální mít svůj názor a umět ho formulovat a hájit. Jsme partneři a máme společný cíl – získat odpovídající dovednosti, vědomosti a postoje.

Snažíme se ve škole vytvořit demokratické klima, jehož základ je položen již v Radě žáků, abychom mohli poskytnout žákům kvalitní základy moderního všeobecného vzdělání zaměřené jak k dalšímu studiu, tak i k praktickému životu. Usilujeme o rozvoj osobnosti každého žáka na základě pochopení a přijetí obecně platných mravních principů s důrazem na zdravý životní styl s ovlivňováním využití volného času žáků. Nezanedbatelnou součástí je také práce s moderními informačními technologiemi, která plynule navazuje na ostatní komunikační schopnosti a dovednosti vštěpované žákům školy.

Specifické zaměření mají třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy – zaměření na lední hokej³, které navazují na dlouhou tradici ledního hokeje nejen na naší škole, ale zejména v regionu Kladno.

Na prvním stupni může probíhat dle zájmu rodičů vždy v jedné třídě v ročníku výuka se začleněním prvků vzdělávacího programu Začít spolu. Jedná se o program zdůrazňující individuální přístup k dítěti, partnerství rodiny, školy a širší společnosti v oblasti výchovy a vzdělávání. Prosazuje a umožňuje inkluzi dětí se speciálními potřebami (nadprůměrně nadané, s vývojovými poruchami, s handicapem, velmi se osvědčuje u dětí z etnických menšin). Dále klade důraz na podnětné prostředí – netradiční členění tříd do center aktivit, kooperativní učení, projektové vyučování a integrovanou tematickou výuku. Úspěšně pracuje se sebehodnocením jako prostředkem pro motivaci dětí k aktivnímu a samostatnému učení. Žáci v programu pracují podle běžných osnov.

Po jedné třídě v 1-3.ročníku otevíráme třídy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami se zaměřením na korekci logopedických obtíží.

Od školního roku 2019/2020 probíhá v logopedických třídách ověřování vhodnosti využití metody SFUMATO při výuce čtení.

Prínos metody SFUMATO:

- intonační vývoj (správné dýchání, tvarování a barvení hlasu)
- koordinace zraku a sluchu (dlouhá expozice písmene a správná intonace) – dostatek času na zpracování zrakového vjemu
- v pomalém tempu čtení je zakotveno čtení s porozuměním (vlastní tempo učení)
- dokonalé rozlišování délky samohlásek
- upevnění pravolevé orientace
- rozvoj slovní zásoby spolu s vyvozením písmene
- aktivity směřují k prožitku z učení hlásek a písmen, k dramatizaci v prostoru

Součástí práce s žáky na naší škole jsou vzdělávací aktivity zaměřené zvýšení ekologického povědomí žáků a osvojení znalostí, dovedností a návyků spojených s ochranou životního prostředí. Tato problematika je zpracována také ve školním programu EVVO⁴, který je zpracován samostatně s návazností na ŠVP NORMÁLNÍ ŠKOLA do jehož uskutečňování jsou zapojeni pedagogičtí i nepedagogičtí pracovníci školy.

³ Dále jen třídy se sportovním změřením

⁴ EVVO = environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Od školního roku 2020/2021 se součástí komunikace s žáky a rodiči stal školní online informační systém pro sdílení výukových materiálů.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE ŠKOLY

V souladu s zaměřením školy jsme vytvořili souhrn společně uplatňovaných postupů, metod a forem práce, které jsou našimi učiteli podle možností a momentálních požadavků výuky uplatňovány na prvním i druhém stupni. Strategie byly projednány a odsouhlaseny všemi pedagogy školy, noví vyučující jsou povinni se s nimi seznámit a dodržovat je. Při tvorbě jsme vycházeli nejen z klíčových kompetencí uvedených v RVP ZV, ale samozřejmě i z obecně platných pedagogických principů.

Společné výchovné a vzdělávací strategie jsou dále konkretizovány v charakteristikách jednotlivých předmětů, odkud jsou zpětně ovlivňovány. Jsou uplatňovány nejen ve výukových hodinách, ale i mimo ně (o přestávkách, v mimoškolních a zájmových aktivitách pořádaných školou, na exkurzích...), velký podíl má i práce třídních učitelů.

Kompetence k učení

- učitelé kladou důraz na pozitivní motivaci žáka
- při práci s textem je kladen důraz na čtení s porozuměním, vyhledávání a třídění informací
- učitelé nabízejí žákům práci s množstvím zdrojů informací, žáci nemají spoléhat pouze na výklad učitele
- učitelé ponechávají na žácích plánování domácí přípravy, dle potřeby ji doplňují, nabízejí různé varianty a techniky, od vytváření myšlenkových map pro pochopení souvislostí až po mechanické učení v nutných případech
- učitelé používají v komunikaci ve svých předmětech odborné termíny adekvátní věku a schopnostem žáků

Kompetence komunikativní

- učitelé pozitivně hodnotí jasné formulace myšlenek a názorů v ústním i písemném projevu
- učitelé rozšiřují aktivní i pasivní slovní zásobu žáků vhodným a věku adekvátním zařazováním odborných výrazů a slov přejatých z cizích jazyků
- učitelé ponechávají žákům možnost využít ve výuce i mimo ni co nejširší škálu informačních a komunikačních prostředků s ohledem na možnosti a zaměření předmětu
- učitelé dodržují při práci s žáky základní etiku komunikace, působí tak svým vzorem a v rámci věkových a individuálních možností žáků vyžadují totéž i od nich
- učitelé a žáci si společně stanovují pravidla diskuse
- učitelé umožňují žákům prezentovat výsledky své práce veřejně s možností obhajoby

Kompetence občanské

- učitel působí svým vzorem, respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka, v případě potřeby řídí diskusi na toto téma, citlivě zapojuje do obrany „slabších“ vybrané žáky z kolektivu třídy
- učitelé pozitivně hodnotí pomoc spolužákovi v nesnázích
- třídní učitelé diskutují s žáky o dění ve třídě, podle věku a individuálních schopností žáků ponechávají možnost tajného hlasování (např. při tvorbě pravidel, výletech, odměnách, trestech...)
- učitel zapojuje do výuky ekologická témata cílená na pochopení člověka jako součásti přírody a jeho odpovědnosti za její ochranu

- učitelé vyžadují od žáků spolupráci na tvorbě estetického prostředí školy, zvyšuje se tím spoluodpovědnost žáků za vzhled a stav prostředí školy, vedou žáky k ohleduplnému chování k životnímu prostředí jako celku
- žáci se pod vedením učitelů podílejí a úpravě areálu školy a jeho úklidu, třídění recyklovatelných odpadů
- učitelé vybírají pro své žáky z množství kulturních a sportovních akcí v rámci vyučování i mimo ně, pozitivně hodnotí aktivní účast žáků, žáci se mohou spolupodílet na organizaci těchto akcí
- učitelé zapojují žáky do účasti na meziškolních soutěžích a olympiádách

Kompetence k řešení problémů

- učitelé předkládají poznatky v logickém sledu nebo poznatky nehotové tak, aby měl žák možnost sám vysledovat logiku událostí, úlohy, postupu...
- učitelé zařazují do výuky praktická cvičení, laboratorní práce a praktika dle aktuálních možností, potřeb, materiálových a časových dispozic
- učitelé zařazují do výuky modelové příklady a situace
- učitelé zařazují do výuky takové úkoly, na kterých si žáci mohou osvojit základní myšlenkové operace, jako jsou zobecňování a konkretizace, analýza a syntéza, srovnávání, třídění, dle možnosti žáků abstrakce
- s ohledem na možnosti předmětu učitelé vyžadují od žáků vyhledávání souvislostí a návazností vzhledem k dalším předmětům
- s ohledem na možnosti předmětu zařazují učitelé do výuky problémové úkoly z oblasti environmentální výchovy cílené na aktuální regionální problémy
- učitelé trvají na dořešení zadání, dokončení práce..., práce jsou jasně časově rozložené, termínované⁵

Kompetence sociální a personální

- učitelé spolupracují s žáky na vytváření pravidel práce v jednotlivých předmětech, podle potřeby jsou stanovena pravidla práce ve skupinách ve výuce i domácí přípravě
- učitelé poskytují žákům příležitost k sebehodnocení, podle možností se žáci podílejí na spolehodnocení své práce a práce svých spolužáků
- učitelé pozitivně hodnotí ohleduplné chování a ochotu pomoci spolužákům, podle potřeby stanovují některé úkoly cíleně pro účelnou spolupráci mezi žáky
- při kompetitivních i kooperativních činnostech dbají učitelé na to, aby každý žák dostal možnost vyjádřit svůj názor ve skupině
- učitelé ponechávají podle věku a individuálních schopností žáků část odpovědnosti za získávání dovedností a vědomostí na nich, zvyšují tak jejich samostatnost a zodpovědnost
- učitelé vybírají aktivity vedoucí k posílení uvědomění si společné odpovědnosti za životní prostředí

Kompetence pracovní

- učitelé motivují žáky, aby znalosti získané v jednotlivých oblastech využívali pro svou přípravu na výuky, dle věku na přípravu na budoucí studium nebo povolání
- učitelé seznamují žáky s bezpečnostními pravidly, vyžadují a pozitivně hodnotí jejich dodržování:
  - učitelé seznamují žáky s pravidly stanovenými ve školním řádu a běžně s nimi pracují

---

⁵ učitelé respektují individuální tempo integrovaných žáků

- učitelé seznamují žáky s pravidly pro pohyb a práci ve specializovaných učebnách, vyžadují jejich dodržování (dílny, laboratoře, učebny informatiky...), vedou žáky k úspornému chování v oblasti šetření energií (el.proud, tepelné ztráty...)
- učitelé seznámí žáky s pravidly práce s novou pomůckou či materiálem, předvedou a vysvětlí její použití, žáci mají možnost si novou pomůcku před započítím vlastní práce vyzkoušet
- učitelé seznamují žáky s potřebnými pracovními postupy v daném předmětu (popis, tištěný návod, předvedení) tak, aby žáci mohli dále co nejvíce pracovat samostatně
- učitelé stanovují adekvátní domácí přípravu, kontrolují její plnění
- učitelé mohou pro své žáky připravovat projekty různého rozsahu, zúčastnit se na mimoškolních projektech

ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI S PŘIZNANÝMI PODPŮRNÝMI OPATŘENÍMI 1. AŽ 5. STUPNĚ A ŽÁKŮ NADANÝCH

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení, dle potřeby na základě plánu pedagogické podpory (PLPP) i bez něj. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech žáků naší školy. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně jsou podkladem pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP) dle doporučení školského poradenského zařízení. IVP zpracovává škola.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). To znamená, že části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem. Dle doporučení ŠPZ využívá škola ve tvorbě IVP minimální doporučenou úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření pro doporučené předměty tak, jak jsou uvedeny v RVP ZV⁶.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP;

- při tvorbě, realizaci a vyhodnocování PLPP vychází pedagog z platných právních předpisů, RVP ZV, ŠVP Normální škola a doporučení ŠPZ.
- na prvním stupni rozhoduje o nutnosti uplatnění podpůrných opatření 1.stupně třídní učitel nebo vyučující daného předmětu pokud jím není třídní učitel, který zároveň zodpovídá za případnou tvorbu PLPP a jeho vyhodnocování

⁶ Seznam minimálních doporučených úrovní očekávaných výstupů je uveden v příloze ŠVP normální škola

- na druhém stupni rozhoduje o nutnosti uplatnění podpůrných opatření 1. stupně vyučující daného předmětu, který zároveň zodpovídá za případnou tvorbu PLPP a jeho vyhodnocování
- PLPP může být podle potřeby zpracován pouze pro konkrétní předměty nebo pokrýt širší oblast žákových potřeb společně pro více vzdělávacích předmětů, v tom případě vyučující na tvorbě spolupracují
- o tvorbě a vyhodnocování PLPP je průběžně informován třídní učitel daného žáka
- PLPP má písemnou podobu
- PLPP je po ukončení poskytování podpůrných opatření 1. stupně (přechod na podpůrná opatření vyššího stupně nebo ukončení poskytování podpory) nebo na konci školního roku uložen jako nedílná součást školské dokumentace žáka do katalogového listu

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP.

- při tvorbě, realizaci a vyhodnocování IVP vychází pedagog z platných právních předpisů, RVP ZV, ŠVP Normální škola a doporučení ŠPZ.
- na prvním stupni vytváří IVP třídní učitel nebo vyučující daného předmětu pokud jím není třídní učitel a zodpovídá za jeho vyhodnocování
- na druhém stupni zodpovídá za tvorbu IVP třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími jednotlivých předmětů
- o vyhodnocování IVP je průběžně informován třídní učitel daného žáka, za evidenci zodpovídá výchovný poradce pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- IVP má písemnou podobu a je v průběhu roku dle potřeby aktualizován
- v případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV
- IVP je uložen jako nedílná součást školské dokumentace žáka do katalogového listu

Jiná pravidla a podmínky k zajištění péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Ve škole jsou realizovány třídy podle novely č.82/2015, §16, odst.9 zákona č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání v 1.-3.ročníku se zaměřením na žáky s logopedickými obtížemi.

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků;
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost;
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám;
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin;
- pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků;
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;

- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);
- spolupráci s ostatními školami.

V oblasti vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje škola se školským poradenským zařízením. Rodičům žáků, u kterých se vyskytne speciální vzdělávací potřeba je doporučeno vyšetření ve školském poradenském zařízení a jejím zpracováním PLPP. Podle závěrů a doporučení z vyšetření je pak žák dále veden jako integrovaný a je mu zpracován IVP nebo se pokračuje v poskytování podpůrných opatření prvního stupně. Ve spolupráci s rodiči koordinuje obvykle třídní učitel domácí přípravu, rodičům jsou k dispozici výchovní poradci. Učitelé respektují doporučení poradny i v případě, že nebyl dán podnět pro integraci.

Podmínky vzdělávání (obecná pravidla)

- učitel, se seznámí a respektuje specifické problémy žáka
- individuální práce se žákem, respektování jeho pracovního tempa, časté opakování probraného učiva
- přihlídnutí k charakteru poruchy při klasifikaci a hodnocení žáka
- diferencovaná výuka žáka ve kmenové třídě
- použití ověřených postupů i nových metod nápravy omezení
- přehledné a strukturované prostředí, uspořádání třídy tak, aby mohly být uplatněny i potřeby žáka s edukačními problémy (nevyčleňovat jej, ale zabránit sekundárním poruchám chování), zajistit podmínky pro klidnou, samostatnou práci
- pravidelný režim dne (pravidelné činnosti, jasně stanovená pravidla chování)
- pravidelná relaxace (uvolnění psychického napětí)
- komunikace školy s rodiči, aktivní spolupráce a jednotný přístup

Vzhledem k architektonickému řešení školy a kvalifikaci pedagogických pracovníků není škola v současnosti schopna poskytnout odpovídající péči žákům s těžkým mentálním, pohybovým nebo smyslovým handicapem. Na podkladě lékařského vyšetření a vyšetření z školního poradenského zařízení bude však škola hledat způsoby a možnosti jejich zajištění výuky a zpracovávání IVP. Kromě naplnění speciálních vzdělávacích potřeb je v tomto případě velmi důležitá práce třídního učitele s třídním kolektivem. Spolupráce s rodiči a odborníky dle jejich přání je samozřejmostí. V naší škole vzděláváme žáky s lehčími formami autismu (porucha autistického spektra, Aspergerův syndrom).

Podmínky vzdělávání:

- speciálně upravené školní prostředí, aby žáci nebyli při práci nikým rušeni ani sami nikoho nerušili (samostatná lavice, někdy oddělení od ostatních spolužáků)
- přísně individuální přístup a přesné strukturování prostoru i času
- počítač pro žáky (autisty), kteří preferují komunikaci s počítačem, se může stát významným prostředkem jejich vzdělávání
- diferencovaná výuka žáka ve kmenové třídě
- učitelé vzdělaní v problematice autismu a práce s autistickými žáky, využití osobních asistentů

Žáci z odlišného kulturního prostředí jsou na naší škole vzdělávání se stejnými ohledy na individuální potřeby, jako ostatní žáci školy. Důraz je kladen na práci třídního učitele v kontaktu s rodiči.

Žáci v výchovnými problémy jsou evidováni výchovnými poradci. Po konzultaci s rodiči jsou odesíláni na vyšetření do školního poradenského zařízení, navazuje se spolupráce s dalšími odborníky potřeb dítěte a přání rodičů. Prevenci sociálně patologických jevů koordinuje školní metodik prevence.

Žákům, jejichž mateřským jazykem není jazyk český, je škola schopna poskytnout doplňující výuku českého jazyka s cílem co nejvíce zmírnit jejich komunikační handicap a umožnit jim plnohodnotné začlenění do kolektivu.

Nejčtenější skupinou žáků se speciálními vzdělávacími potřebami jsou na naší škole žáci s poruchami komunikačních schopností. Tito žáci jsou v evidenci příslušného speciálně pedagogického centra (SPC) nebo pedagogicko psychologické porady (PPP) a jejich postižení je takového charakteru, že je opravňuje k zařazení do specializované třídy. Druhou možností je vést tyto žáky v běžném typu třídy jako integrované. Pro tyto žáky zpracováváme individuální vzdělávací plán dle pokynů školského poradenského zařízení (IVP).

Principy práce společné všem typům postižení : pozitivní hodnocení, pozitivní prognóza, cesty dalšího vývoje, využití a kombinace více typů hodnocení – jak kritériálního, tak zejména individuálního, týmové řešení problému, práce s celým rodinným systémem.

Žáci zpravidla mohou zvládat učivo v intencích ŠVP, potřebují však intenzivní logopedickou péči (v rozsahu 2 hodin týdně). Tito žáci navštěvují speciální logopedické třídy nebo mohou být integrováni do běžných tříd.

Podmínky vzdělávání

- individuální logopedická péči, která prolíná všemi předměty
- individuální přístup speciálního pedagoga a ostatních učitelů
- dle potřeby možnost vzdělávání žáků na základě individuálních vzdělávacích plánů
- informovanost všech vyučujících o problematice řečového postižení žáka
- vhodné sociální klima tříd
- snížený počet žáků ve třídě
- diferencovaná výuka žáka ve kmenové třídě
- zohlednění postižení žáka při klasifikaci v předmětech, kde se projevuje jeho postižení
- spolupráce s rodiči
- spolupráce se speciálně pedagogickým centrem
- spolupráce s odbornými lékaři

Škola pravidelně žádá o finanční podporu pro asistenty pedagoga pro práci s dětmi na prvním i druhém stupni.

VYBRANÁ PRAVIDLA PRO PRÁCI S ŽÁKY SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI VE STĚŽEJNÍCH PŘEDMĚTECH

Kromě IVP, případně úlev v kvantitě učiva, respektujeme zvláštní a doporučené postupy dle druhu postižení, úrovně žákových schopností s míry jeho spolupráce podle pokynů a závěrů školského poradenského zařízení.

PORUCHA KOMUNIKAČNÍCH SCHOPNOSTÍ

Český jazyk

- dle stupně poruchy nevyvolávat k hlasitému čtení před třídou
- volit texty odpovídající vyspělosti čtenáře
- zjednodušení učiva
- při osvojování a upevňování gramatických pravidel důsledně uplatňovat názor
- používat zjednodušené přehledy gramatických pravidel
- do osvojování zapojit co nejvíce smyslových analyzátorů
- místo diktátu preferovat doplňovací cvičení, opisy, přepis
- diktát psát po předchozí domácí přípravě
- zkrácená forma diktátu, časový prostor pro opravu
- zavést a pracovat se sešitem chyb
- prodloužený výklad
- preferovat ústní zkoušení
- nehodnotit to, co žák nestihl (pokud skutečně využil celý určený čas)

- diferenciacie práce podle individuálních možností
- při psaném projevu umožnit používat tabulku psacího a tiskacího písma
- kontrolní práce předkládat tištěné
- slohové práce zadávat v kratším rozsahu, po domácí přípravě
- volit i jiné formy hodnocení kromě známky

Cizí jazyk

- preferovat ústní projev
- upřednostňovat konverzaci
- poskytnout prodloužený výklad
- psát jen části cvičení
- znalost slovíček ověřovat z větší části slovně

Matematika

- nevypisovat zadání slovních úloh
- slovní úlohy řešit po společném přečtení za pomoci učitele (pokud je potřeba)
- umožnit práci s názorem (pomůcky, přehledy, tabulky)
- pracovat se speciálními pomůckami dle potřeby žáka
- klást důraz na pochopení zadaného úkolu
- nehodnotit kvantitu
- omezit pětiminutovky (práce s časovým omezením), respektovat pravidlo, že příklad je lepší vidět než jen diktovat
- pokud je práce časově limitovaná, poskytovat více času
- využívat práci u tabule pod individuálním dohledem
- omezit řešení geometrických úloh zadaných širšími slovními instrukcemi

Ostatní vyučovací předměty

- omezit hlasité čtení z učebnic
- nepsat písemné poznámky, pouze zkrácené verze, heslovitě (dle schopností žáka)
- preferovat ústní zkoušení, testy
- v sešitech hodnotit obsahovou stránku nikoli úpravu a písmo
- osvojovat učivo s názorem, zapojení více smyslů
- pracovní listy zpracovávat po částech
- klást důraz na pochopení zadaného úkolu

DYSLEXIE

Český jazyk

- dle stupně poruchy nevyvolávat k hlasitému čtení před třídou
- volit texty odpovídající vyspělosti čtenáře
- do osvojování zapojit co nejvíce smyslových analyzátorů
- kontrolní práce předkládat tištěné
- umožnit čtení s okénkem
- volit i jiné formy hodnocení kromě známky
- využití kompenzačních pomůcek při výuce i samostatné práci

Cizí jazyk

- preferovat ústní projev
- upřednostňovat konverzaci
- poskytnout prodloužený výklad
- znalost slovíček ověřovat z větší části slovně

Matematika

- slovní úlohy řešit po společném přečtení za pomoci učitele (pokud je potřeba)
- umožnit práci s názorem
- klást důraz na pochopení zadaného úkolu
- omezit řešení geometrických úloh zadaných širšími slovními instrukcemi

Ostatní vyučovací předměty

- omezit hlasité čtení z učebnic
- klást důraz na pochopení zadaného úkolu

DYSGRAFIE, DYSORTOGRAFIE

Český jazyk

- zjednodušení učiva, jeho strukturalizace
- při osvojování a upevňování gramatických pravidel důsledně uplatňovat názor, zdůrazňovat vazby a vztahy
- používat zjednodušené přehledy gramatických pravidel
- do osvojování zapojit co nejvíce smyslových analyzátorů
- místo diktátu preferovat doplňovací cvičení, opisy, přepisy
- diktát psát po předchozí domácí přípravě
- zkrácená forma diktátu, časový prostor pro opravu
- zavést a pracovat se sešitem chyb
- prodloužený výklad
- preferovat typ zkoušení, který vyhovuje kognitivnímu učebnímu stylu žáka a jeho individuálním zvláštěm
- nehodnotit to, co žák nestihl (pokud využil pro práci skutečně celou určenou dobu)
- diferenciaci práce podle individuálních možností
- při psaném projevu umožnit používat tabulku psacího a tiskacího písma
- kontrolní práce předkládat tištěné
- slohové práce zadávat v kratším rozsahu, po domácí přípravě
- volit i jiné formy hodnocení kromě známky

Cizí jazyk

- psát jen části cvičení
- znalost slovíček ověřovat z větší části slovně

Matematika

- nevypisovat zadání slovních úloh
- umožnit práci s názorem (pomůcky, přehledy, tabulky)
- klást důraz na pochopení zadaného úkolu
- nehodnotit kvantitu
- omezit pětiminutovky (práce s časovým omezením), respektovat pravidlo, že příklad je lepší vidět než jen diktovat
- pokud je práce časově limitovaná, poskytovat více času
- využívat práci u tabule pod individuálním dohledem

Ostatní vyučovací předměty

- nepsat písemné poznámky, pouze zkrácené verze, heslovitě (dle schopností žáka)
- preferovat typ zkoušení, který vyhovuje kognitivnímu učebnímu stylu žáka a jeho individuálním zvláštěm
- v sešitech hodnotit obsahovou stránku nikoli úpravu a písmo
- osvojovat učivo s názorem, zapojení více smyslů
- pracovní listy zpracovávat po částech

- klást důraz na pochopení zadaného úkolu
- postupovat po menších krocích, po zvládnutí předešlé výukové fáze

DYSKALKULIE

Matematika

- nutná individuální práce s žákem
- umožnit práci s názorem (pomůcky, přehledy, tabulky)
- pracovat se speciálními pomůckami dle potřeby žáka
- klást důraz na pochopení zadaného úkolu
- poskytovat dostatek času na základní početní operace (sčítání, odčítání, násobení a dělení)

ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ MIMOŽÁDNĚ NADANÝCH

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory stanovených na základě vyšetření ve školském poradenském zařízení.

Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je třeba věnovat pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka.

Žáci, kteří projevují výrazný talent v některém z předmětů, jsou odesláni na vyšetření do školského poradenského zařízení. V případě skutečně výrazného talentu je možné zařazovat žáka na daný předmět do vyššího ročníku podle jeho schopností a dovedností. Rodičům vyhledáváme a doporučujeme další mimoškolní možnosti rozvíjení talentu žáka.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka;

- **pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP;**
  - při tvorbě, realizaci a vyhodnocování PLPP vychází pedagog z platných právních předpisů, RVP ZV, ŠVP Normální škola a doporučení ŠPZ.
  - na prvním stupni rozhoduje o nutnosti uplatnění podpůrných opatření 1.stupně třídní učitel nebo vyučující daného předmětu pokud jím není třídní učitel, který zároveň zodpovídá za tvorbu PLPP a jeho vyhodnocování
  - na druhém stupni rozhoduje o nutnosti uplatnění podpůrných opatření 1.stupně vyučující daného předmětu, který zároveň zodpovídá za tvorbu PLPP a jeho vyhodnocování
  - PLPP může být podle potřeby zpracován pouze pro konkrétní předměty nebo pokrýt širší oblast žakových potřeb společně pro více vzdělávacích předmětů, v tom případě vyučující na tvorbě spolupracují
  - o tvorbě a vyhodnocování PLPP je průběžně informován třídní učitel daného žáka
  - PLPP má písemnou podobu
  - PLPP je po ukončení poskytování podpůrných opatření 1. stupně (přechod na podpůrná opatření vyššího stupně nebo ukončení poskytování podpory) nebo na konci školního roku uložen jako nedílná součást školské dokumentace žáka do katalogového listu

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP mimořádně nadaného žáka.

- při tvorbě, realizaci a vyhodnocování IVP vychází pedagog z platných právních předpisů, RVP ZV, ŠVP Normální škola a doporučení ŠPZ.
- na prvním stupni vytváří IVP třídní učitel nebo vyučující daného předmětu pokud jím není třídní učitel a zodpovídá za jeho vyhodnocování
- na druhém stupni zodpovídá za tvorbu IVP třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími jednotlivých předmětů
- o vyhodnocování IVP je průběžně informován třídní učitel daného žáka, za evidenci zodpovídá výchovný poradce pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- IVP má písemnou podobu a je v průběhu roku dle potřeby aktualizován
- IVP je uložen jako nedílná součást školské dokumentace žáka do katalogového listu

ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT

Průřezová témata prolínají celým ŠVP a mají těsnou souvislost s klíčovými kompetencemi, jak jsou uvedeny v RVP. Jsou ve výuce zařazována zejména jako konkrétní integrované okruhy v jednotlivých povinných předmětech nebo jako samostatné projekty. Bylo na ně myšleno také při tvorbě výchovných a vzdělávacích strategií naší školy jako celku a také při tvorbě výchovných a vzdělávacích strategií v jednotlivých předmětech. I když jsou průřezová témata vřazována již od prvního stupně, hlavní těžiště práce s nimi je přesunuto na druhý stupeň.

Rozřazení průřezových témat ovlivnila také existence tříd se sportovním zaměřením⁷.

Poznámky k rozřazení průřezových témat

Téma Osobnostní a sociální výchova prostupuje prací ve všech předmětech, proto je také nejčastěji vřazovaným tématem. Je samozřejmou součástí práce třídního učitele.

Téma Výchova demokratického občana je přímo do hodin vřazováno méně často. Tvorba demokratického prostředí je ale přímou součástí zaměření naší školy. Žáci se podílejí na chodu školy vysíláním volených zástupců do Rady žáků. Třídní učitelé vedou své třídy v duchu demokratických zásad adekvátně věku a schopnostem žáků.

Téma Mediální výchova je kromě povinného rozřazení plněno průběžně dle aktuálních témat v médiích a možnosti jejich využití v předmětech⁸.

Téma Environmentální výchova je rozřazeno do jednotlivých předmětů, dále je podpořeno předměty Člověk a jeho svět (přírodovědná témata) na prvním stupni a Přírodopis na druhém stupni cíleně zaměřené na vnímání provázanosti vztahů v přírodě a nutnost její ochrany. V nabídce volitelných předmětů je pak vypsán předmět Seminář a praktikum z přírodopisu také s ekologickým zaměřením. Zvyšování ekologického citění je také součástí práce třídního učitele.

---

⁷ Vysvětlivky ke značení vřazení průřezových témat:

~~Ve~~ – průřezové téma je v daném předmětu a ročníku vřazeno pouze u standardních tříd, není vřazeno u třídy s rozšířenou výukou tělesné výchovy – zaměření na lední hokej

⁸ Nadstandardní plnění průřezových témat bude zapsáno v poznámkách ve třídní knize

Tabulka integrace průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova do předmětů

tematický okruh		1.stupeň					2.stupeň			
zkratka	název	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
OSV 1	Rozvoj schopností poznávání	Čj, Hv, M, Tv, Aj	Čj, Hv, M, Tv, Aj	Aj, Čj, Hv, Nj, Tv	Čj, Hv, If, M, Tv	Čj, Tv	Čj, F, Hv, M, ČSP, Př, Vv, Z	Aj, F, M,	Ch, M, F	M, Vv
OSV 2	Sebepoznání a sebepojetí						Vv	Čj, Vo,	Vv, Vo,	Vo
OSV 3	Seberegulace a sebeorganizace	Tč, Tv	Tč	M	Čs		Aj, M, Vo, Tv,	M, Vv, Tv,	Čj, M, Vo, Tv,	M, Vo, Tv,
OSV 4	Psychohygiena			Čs			M, Vo,	Vo,	Vo	M, Vo,
OSV 5	Kreativita	Hv, Tč	Hv, Tč, If	Čj, Hv	If	Hv, If	Hv, If, M, Čsp, Vv	If, M, Čsp, Vv, Vo,	Aj, M, Vo, Vv	Čj, M, Vo, Vv
OSV 6	Poznávání lidí	Čs, Tv	Čs, Tv	Tv, Aj			Vo,	Vo,	Vv, Vo, Dcj	~~Vv~~ ,
OSV 7	Mezilidské vztahy	Tv	Tv	Tv	Čs, Tv	Čs	Nj, Vo,	Vo,	D	
OSV 8	Komunikace	Čj, Tč	Čj, Tč	Čj, Tč, Aj	Čj, Hv, Tč	Aj, Čj, Hv, Tč	Aj, Vv, Vo,	Aj, Hv, Vv, Vo,	Aj, Vo, Dcj	Aj, Vo,
OSV 9	Kooperace a kompetice						Aj, Tv,	F, If, Vo, Tv,	Vo, Tv,	Vo, Tv, Dcv
OSV 10	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti					M, Tv	F, Př, Tv,	F, M, Tv,	M, Vo, Tv, F	M, Vo, Tv,
OSV 11	Hodnoty, postoje, praktická etika					Tv	Tv,	Tv,	Tv,	D, Vo, Tv,

Tabulka integrace průřezového tématu Výchova demokratického občana do předmětů

tematický okruh		1.stupeň					2.stupeň			
zkratka	název	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
VDO 1	Občanská společnost a škola			Čs, Čj, M	Čs		Čj, Vv, Vo,			
VDO 2	Občan, občanská společnost a stát					Čs		Čj	Čj, D, Vo,	D
VDO 3	Formy participace občanů v politickém životě						D		Z	D, F, Vo,
VDO 4	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování								Z, Vo,	Čj, Hv, Vo,

Tabulka integrace průřezového tématu **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** do předmětů

tematický okruh		1.stupeň					2.stupeň			
zkratka	název	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
VMEGS 1	Evropa a svět nás zajímá				Aj,	Aj, Čs,	Čj, Vo,	Čj, If, Z, Vo, D	Aj, F, Z	Hv, Ch, Z
VMEGS 2	Objevujeme Evropu a svět	Čs	Čs	Čs			F	D, Hv, M, Z	M, Z, Vo,	Z, Dej
VMEGS 3	Jsme Evropané						D	Vv	M, Z, Vo,	F, Z

Tabulka integrace průřezového tématu **Multikulturní výchova** do předmětů

tematický okruh		1.stupeň					2.stupeň			
zkratka	název	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
MKV 1	Kulturní diference	Aj	Aj		Aj, Čs,	Čs	Nj	Čj, Hv, Z	Nj, Vo, Dej	Vo, Z, Dej
MKV 2	Lidské vztahy				Tč	Čs, Tč	Aj, D, Vo,	D, Hv, Z, Vo,	Čsp, Vo,	Čj, Z, Vo
MKV 3	Etnický původ				Tč	Aj, Tč	D, Z, Vo,	Vo, D	Hv, Vo, Př, Z,	D, Vo, Z
MKV 4	Multikulturalita					Čj, Hv	Hv, Z	Aj, Vv, D	Z, Vv	Z
MKV 5	Princip sociálního smíru a solidarity						Z	Z, Vo,	Hv, Z	D, Vv

Tabulka integrace průřezového tématu Environmentální výchova do předmětů

tematický okruh		1.stupeň					2.stupeň			
zkratka	název	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
ENV 1	Ekosystémy						Čj, Př, Z	Př, Vv		Z
ENV 2	Základní podmínky života	Čs	Čs	Čs, Čj, M	Čs	Čs	Př, Z	Př		Z
ENV 3	Lidské aktivity a problémy životního prostředí						Čj, F, Z, Vv, Vo, Tv,	F, M, Čsp, Z, Vo, Tv,	D, F, Ch, M, Z, Tv,	Aj, Ch, Př, Z, Vv, Tv,
ENV 4	Vztah člověka k prostředí			Tč	Tč	If, Tč	D, F, Př, Z	F, Př, Vo,	F, Vv	F, Hv, Ch, Z

Tabulka integrace průřezového tématu Mediální výchova do předmětů

tematický okruh		1.stupeň					2.stupeň			
zkratka	název	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
MV 1	kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení					If	F, If, Vo,	F, Vo,	Čj, F, Př, Vo,	Čj, Vv, Vo,
MV 2	interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					Čj	If, Tv,	F, Tv,	Př, Vo, Tv,	Čj, Tv,
MV 3	stavba mediálních sdělení							Čj, If		Vv
MV 4	vnímání autora mediálních sdělení						Hv			Vv
MV 5	fungování a vliv médií ve společnosti				Čs	Čs			Hv	D
MV 6	práce v realizačním týmu						Čj, Př	Př	Hv, Př	Aj, Př
MV 7	tvorba mediálního sdělení						Př, Tv,	Čj, Př, Vv, Tv,	Př, Vv, Tv,	Př, Tv,

Tabulka vřazení průřezových témat jako projektů⁹

1.stupeň					2.stupeň			
1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
ENV2 Roční období (Čj, Tč, Čs, Hv, M)	OSV6 VDO1 Naše škola (Čs, Tč, Čj)	ENV2 Voda, půda, vzduch (Čs, M, Čj, Tč)	VMEGS2 Putujeme po ČR (Čs, M, Čj, Tč, Hv)	VMEGS1 Cestujeme po Evropě (Čs, Čj, Tč, M, Aj)				

ZAČLENĚNÍ TÉMATU OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTÍ

Na základě Pokynu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k začlenění tematiky ochrany člověka za mimořádných událostí do vzdělávacích programů (č.j. 12050/03-22 ze dne 4. března 2003) vypracovala naše škola plán začlenění tohoto tématu podobně, jako jsou vřazována průřezová témata.

Pro vlastní potřeby jsme si celé téma rozdělili do sedmi okruhů: situace hromadného ohrožení, první pomoc, živelné pohromy, únik škodlivin, požární ochrana, radiační havárie, biologická nebezpečí.

⁹ Stručná charakteristika projektů je uvedena v příloze

Tabulka vřazení tématu *Ochrana člověka za mimořádných okolností*¹⁰

Předmět	1.stupeň					2.stupeň			
	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Člověk a jeho svět	situace hromadného ohrožení	první pomoc požární ochrana	situace hromadného ohrožení první pomoc požární ochrana	situace hromadného ohrožení první pomoc únik škodlivin	situace hromadného ohrožení únik škodlivin požární ochrana	---	---	---	---
Výchova k občanství	---	---	---	---	---			živelné pohromy	situace hromadného ohrožení
Fyzika	---	---	---	---	---				radiační havárie
Chemie	---	---	---	---	---			únik škodlivin požární ochrana	únik škodlivin
Přírodopis	---	---	---	---	---		biologická nebezpečí	první pomoc biologická nebezpečí	
Zeměpis	---	---	---	---	---	živelné pohromy			živelné pohromy
Tělesná výchova				první pomoc	první pomoc		první pomoc	první pomoc	první pomoc
Člověk a svět práce	---	---	---	---	---	první pomoc	první pomoc		

Nácvik evakuace	všechny ročníky
Den Země ¹¹	všechny ročníky
Den praktických činností ¹²	všechny ročníky

¹⁰ Dále v textu jen **OČMO**.

¹¹ Za přípravu Dne Země odpovídá třídní učitel nebo zastupující třídní učitel, který jej každý rok aktualizuje dle potřeb žáků a aktuálních problémů regionu, vřazuje také ekologická témata – viz příloha

¹² Za přípravu Dne praktických činností odpovídá třídní učitel nebo zastupující třídní učitel, který jej každý rok aktualizuje dle potřeb žáků a aktuálních problémů regionu, vřazuje také ekologická témata – viz příloha

ZAČLENĚNÍ STANDARD ZÁKLADNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ PRO 5. A 9. ROČNÍK ZÁKLADNÍ ŠKOLY

MŠMT s platností od 1. září 2013 mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. Jeho součástí jsou Standardy pro základní vzdělávání.

Standardy jsou v první fázi připraveny pro vzdělávací obory Český jazyk a literatura, Matematika a její aplikace a Anglický jazyk. Konkretizují obsah a náročnost závazných očekávaných výstupů a stanovují minimální úroveň znalostí a dovedností, kterých by měli žáci dosáhnout na konci 1. a 2. stupně základního vzdělávání. Jsou připraveny pro 5. a 9. ročník.

Standardy pomohou učitelům při naplňování vzdělávacích cílů a poskytnou oporu pro hodnocení žáků. Jsou také základem pro připravované plošné zjišťování výsledků vzdělávání.

Ve školním vzdělávacím programu „Normální škola“ jsou odpovídajícím způsobem upraveny školní výstupy pro dané předměty a ročníky. Standardy, zejména vzorové testy a jejich modifikace jsou využívány ve výuce jednotlivých předmětů a dílčím testování žáků. Metodickým vedením jsou pověřeni metodici jednotlivých sekcí.

ZAČLENĚNÍ DOPLŇJÍCÍHO VZDĚLÁVACÍHO OBORU ETICKÁ VÝCHOVA¹³

Dnešní svět přináší řadu problémů do všech oblastí života společnosti. Zřetelně se projevuje zrychlování životního tempa, zvyšuje se anonymita lidí ve velkých městech, projevují se rozdíly v sociálním zázemí našich žáků. Nejen proto si uvědomujeme potřebu vřazení oboru, který má u žáků rozvíjet základní sociální dovednosti a vést je k prosociálnímu způsobu chování.

Prvky tohoto doplňujícího vzdělávacího oboru prolínají výukou všech povinných předmětů ve všech ročnících naší školy a jsou součástí práce třídních učitelů. Vřazení proto není zpracováno tabulkovou formou, ale je součástí vzdělávacího obsahu jednotlivých povinných vyučovacích předmětů – sloupec Přesahy a vazby, zkratka předmětu je ET. Formou poznámek je zde zpracován i obsah vložené části.

V závislosti na potřebách žáků a možnostech předmětu jsou v běžných hodinách kromě frontální výuky používány i formy běžné v zážitkové pedagogice – rozhovory, diskuse, dramatizace a inscenace, besedy a projekty.

---

¹³ Zkratka předmětu ve vzdělávacím obsahu povinných předmětů je ET.

UČEBNÍ PLÁNY

UČEBNÍ PLÁN PRO 1.STUPEŇ – STANDARDNÍ TŘÍDY

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Vyučovací předmět	Týdenní dotace					Minimum
			1.	2.	3.	4.	5.	1.-5.roč.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	Český jazyk	8	8	9	8	7	33 + 7
	Cizí jazyk	Cizí jazyk	1	1	3	3	3	9 + 2
Matematika a její aplikace		Matematika	4	5	5	5	5	20 + 4
Informační a komunikační technologie		Informatika		1		1	1	1 + 2
Člověk a jeho svět		Člověk a jeho svět	2	2	2	3	4	12 + 1
Člověk a společnost	Dějepis							-
	Výchova k občanství							-
Člověk a příroda	Fyzika							-
	Chemie							
	Přírodopis							
	Zeměpis							
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12
	Výtvarná výchova	Tvořivé činnosti	1	1	1	2	2	
Člověk a svět práce			1	1	1	1	1	5
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví							-
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Průřezová témata							P	
Disponibilní časová dotace	vázaná							-
	volná							16
Týdenní dotace povinných předmětů (max)			22	22	26	26	26	122
minimálně			20	22	24	26	26	118

UČEBNÍ PLÁN PRO 1.STUPEŇ – LOGOPEDICKÉ TŘÍDY

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Vyučovací předmět	Týdenní dotace					Minimum
			1.	2.	3.	4.	5.	1.-5.roč.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	Český jazyk	9	9	10	8	7	33 + 10
	Cizí jazyk	Cizí jazyk	0	0	3	3	3	9
Matematika a její aplikace		Matematika	4	5	4	5	5	20 + 3
Informační a komunikační technologie		Informatika		1		1	1	1 + 2
Člověk a jeho svět		Člověk a jeho svět	2	2	2	3	4	12 + 1
Člověk a společnost	Dějepis							-
	Výchova k občanství							-
Člověk a příroda	Fyzika							-
	Chemie							
	Přírodopis							
	Zeměpis							
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12
	Výtvarná výchova	Tvořivé činnosti	1	1	1	2	2	
Člověk a svět práce			1	1	1	1	1	5
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví							-
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Průřezová témata								P
Disponibilní časová dotace	vázaná							-
	volná							16
		Týdenní dotace povinných předmětů (max)	22	22	26	26	26	122
		minimálně	20	22	24	26	26	118

UČEBNÍ PLÁN PRO 1.STUPEŇ – TŘÍDY SE SPORTOVNÍM ZAMĚŘENÍM

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Vyučovací předmět	Týdenní dotace					Minimum
			1.H	2.H	3.H	4.H	5.H	1.-5.roč.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	Český jazyk	8	8	9	8	6	33 + 6
	Cizí jazyk	Cizí jazyk	1	1	3	3	3	9 + 2
Matematika a její aplikace		Matematika	4	5	5	5	5	20 + 4
Informační a komunikační technologie		Informatika		1		1		1 + 1
Člověk a jeho svět		Člověk a jeho svět	2	2	2	3	3	12
Člověk a společnost	Dějepis							-
	Výchova k občanství							-
Člověk a příroda	Fyzika							-
	Chemie							-
	Přírodopis							-
	Zeměpis							-
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12
	Výtvarná výchova	Tvořivé činnosti	1	1	1	2	2	
Člověk a svět práce			1	1	1	1	1	5
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví							-
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	5	10 + 3
Průřezová témata								P
Disponibilní časová dotace								-
								16
		Týdenní dotace povinných předmětů (max)	-	-	-	-	26	26
		minimálně	20	22	24	26	26	118

UČEBNÍ PLÁN PRO 2.STUPEŇ – STANDARDNÍ TŘÍDY

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Vyučovací předmět	Týdenní dotace				Minimálně
			6.	7.	8.	9.	6.-9.roč.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	Český jazyk	5	4	4	5	15 + 3
	Cizí jazyk	Cizí jazyk	3	3	3	3	12
	Další cizí jazyk	Další cizí jazyk			3	3	6
Matematika a její aplikace		Matematika	4	5	4	5	15 + 3
Informační a komunikační technologie		Informatika	1	1			1 + 1
Člověk a jeho svět							-
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	2	2	11 + 1
	Výchova k občanství	<i>Výchova k občanství</i>	1	1	1	1	
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	1	2	2	2	21 + 5
	Chemie	Chemie			2	2	
	Přírodopis	Přírodopis	2	2	2	2	
	Zeměpis	Zeměpis	2	2	2	1	
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	10
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	1	2	1	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	<i>Výchova k občanství</i>	1	1			10
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	
Člověk a svět práce		Člověk a svět práce	1	1	0	0	3 + 1
		<i>Výchova k občanství</i>			1	1	
Průřezová témata							P
Disponibilní časová		Volitelné předměty		2	1	1	4
dotace							18
Týdenní dotace povinných předmětů (max)			30	30	32	32	124
minimálně			28	30	32	32	122

UČEBNÍ PLÁN PRO 2.STUPEŇ – TŘÍDY SE SPORTOVNÍM ZAMĚŘENÍM

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Vyučovací předmět	Týdenní dotace				Minimálně 6.-9.roč.
			6.	7.	8.	9.	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	Český jazyk	4	4	4	4	15 + 1
	Cizí jazyk	Cizí jazyk	3	3	3	3	12
	Další cizí jazyk	Další cizí jazyk			3	3	6
Matematika a její aplikace		Matematika	4	4	4	4	15 + 1
Informační a komunikační technologie		Informatika	1	1			1 + 1
Člověk a jeho svět							-
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	1	2	2	11
	Výchova k občanství	<i>Výchova k občanství</i>	1	1	1	1	
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	1	2	2	2	21 + 2
	Chemie	Chemie			2	2	
	Přírodopis	Přírodopis	1	2	2	1	
	Zeměpis	Zeměpis	1	2	1	2	
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	10
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	1	1	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	<i>Výchova k občanství</i>	1	1			10 + 9
	Tělesná výchova	Tělesná výchova	5	5	4	3	
Člověk a svět práce		Člověk a svět práce	1				3
		<i>Výchova k občanství</i>			1	1	
Průřezová témata							P
Disponibilní časová dotace		Volitelné předměty		1	1	2	4
							18
		Týdenní dotace povinných předmětů (max)	30	30	32	32	124
		minimálně	28	30	32	32	122

POZNÁMKY K UČEBNÍM PLÁNŮM

Učební plán pro 1.stupeň

Volné časové disponibilní dotace byly na prvním stupni použity k navýšení časových dotací jednotlivých povinných předmětů¹⁴ s cílem co možná nejkvalitnějšího naplnění očekávaných výstupů. Zohledněno bylo také vřazování průřezových témat a jejich souvislost se zaměřením jednotlivých předmětů. Výjimku tvoří pátý ročník ve třídách se sportovním zaměřením. Zde bylo navýšení časové dotace využito v předmětu Tv s cílem umožnit kvalitní sportovní přípravu a školní tréninky.

Předmět Český jazyk je pro upřesnění rozvrhu vnitřně členěn na Čtení a Psaní a Český jazyk.

Předmět Tvořivé činnosti je vyučován spojitě s týdenní časovou dotací 2 hodiny v 1., 2. a 3.ročníku, 3 hodiny ve 4. a 5.ročníku. Vznikl spojením časových dotací vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a vzdělávacího oboru Výtvarná výchova.

Učební plán pro 1.stupeň – logopedické třídy

Od 4. ročníku jsou žáci integrováni do standardních tříd. Od 1. do 3. ročníku je součástí předmětu Český jazyk logopedická péče v týdenní časové dotaci 2. hodiny.

Učební plán pro 1.stupeň – třídy se sportovním zaměřením

V pátém ročníku je navýšená časová dotace pro předmět Tělesná výchova využita pro trénink hokejových činností a dovedností.

Od 1. do 4. ročníku probíhá výuka ve sportovních třídách stejným způsobem, jako ve třídách standardních, škola se ve spolupráci s hokejovým klubem snaží uzpůsobit rozvrh hodin časovému rozpisu tréninků. Školní tréninky nejsou v 1. – 4. ročníku součástí učebního plánu. V 5. ročníku jsou 3 hodiny disponibilní dotace věnovány školním tréninkům.

POZNÁMKY K UČEBNÍM PLÁNŮM

Učební plán pro 2.stupeň

Volné časové disponibilní dotace byly na druhém stupni použity k navýšení časových dotací jednotlivých povinných předmětů s cílem co možná nejkvalitnějšího naplnění očekávaných výstupů. Zohledněno bylo také vřazování průřezových témat a jejich souvislost se zaměřením jednotlivých předmětů.

- od osmého ročníku si žáci volí druhý cizí jazyk s týdenní časovou dotací 3 hodiny
- vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Cizí jazyk a Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepší zájmu žáka s priznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně dle § 16 odst. 2 písm. b) jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP (podpůrná opatření jsou blíže specifikována v kapitole 8.1)
- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepší zájmu žáka-cizince vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru Cizí jazyk
- od 7 ročníku si žáci vybírají z povinně volitelných předmětů s týdenní časovou dotací 2 hodiny v sedmém ročníku, 1 hodina v 8. a 9.ročníku.

Předmět Český jazyk je pro upřesnění rozvrhu vnitřně členěn na Mluvnici, Literaturu a Sloh.

---

¹⁴ V tabulce označeno červeně.

Předmět Výchova k občanství je vyučován spojitě s týdenní časovou dotací 2 hodiny v 6., 7. 8. a 9.ročníku. Vznikl spojením vzdělávacích oborů Výchova ke zdraví a Výchova k občanství v 6. a 7. ročníku a Výchova k občanství a Člověk a svět práce s 8. a 9.ročníku.

Předmět Člověk a svět práce je dále vnitřně členěn na okruhy:

- 6.ročník – práce s technickými materiály, pěstitelské práce a chovatelství – vyučováno dle počtu žáků v ročníku
- 7.ročník – provoz a údržba domácnosti, příprava pokrmů – vyučováno dle počtu žáků v ročníku
- 8. a 9.ročník – svět práce (ve vyučovacím předmětu Výchova k občanství)

Učební plán pro 2.stupeň – třídy se sportovním zaměřením

Volné časové disponibilní dotace byly na druhém stupni použity k navýšení časových dotací některých povinných předmětů s hlavním cílem co největšího zapojení žáků do sportovních aktivit spojených s přípravou na lední hokej (celkem 9 hodin)

- od osmého ročníku si žáci volí druhý cizí jazyk s týdenní časovou dotací 3 hodiny
- vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Cizí jazyk a Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepší zájmu žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně dle § 16 odst. 2 písm. b) jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP (podpůrná opatření jsou blíže specifikována v kapitole 8.1)
- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk je možné nahradit v nejlepší zájmu žáka-cizince vzdělávacím obsahem vzdělávacího oboru Cizí jazyk
- od 7 ročníku si žáci vybírají z povinně volitelných předmětů s týdenní časovou dotací 1 hodina v 7. a 8.ročníku, 2 hodiny v 9.ročníku

Předmět Český jazyk je pro upřesnění rozvrhu vnitřně členěn na Mluvnici, Literaturu a Sloh.

Předmět Výchova k občanství je vyučován spojitě s týdenní časovou dotací 2 hodin v 6., 7., 8. a 9.ročníku. Vznikl spojením vzdělávacích oborů Výchova ke zdraví a Výchova k občanství v 6. a 7. ročníku a Výchova k občanství a Člověk a svět práce s 8. a 9.ročníku.

Předmět Člověk a svět práce je dále vnitřně členěn na okruhy:

- 6.ročník – práce s technickými materiály, pěstitelské práce a chovatelství – vyučováno spojitě, členěno dle počtu žáků v ročníku, jejich zájmu a možností školy
- 8. a 9.ročník – svět práce (ve vyučovacím předmětu Výchova k občanství)

UČEBNÍ OSNOVY

NÁZVY A CHARAKTERISTIKY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ – POVINNÉ PŘEDMĚTY

Český jazyk

1.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk je vytvořen z části vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, vzdělávací obor Český jazyk dle RVP. Do výuky jsou zařazována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova.

Daný předmět vyučujeme ve všech ročnících prvního stupně. Časová dotace předmětu na prvním stupni je v 1.a 2.ročníku 8 hodin, ve 3.ročníku 9 hodin, ve 4.ročníku 8 hodin a v 5.ročníku 7 hodin.

Výuka probíhá v kmenových třídách, využívány jsou i učebny informatiky. Předmět je formálně členěn na tři okruhy – jazykovou výchovu, slohovou a komunikační výchovu a literární výchovu. V 1. a 2. třídě je dále vyčleněno psaní.

Při výuce klademe důraz zejména na rozvoj komunikačních schopností, tvůrčí činnost, spolupráci a umění učit se. Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni číst s porozuměním, dále porozumět informacím a pracovat s nimi, vnímat literární díla a získávat vztah k četbě jako takové, používat jazyk v podobě mluvené i psané.

Upřednostňovanou formou realizace předmětu je klasická vyučovací hodina, zařazujeme krátkodobé i dlouhodobé projekty. Jako stěžejní metody volíme ty, které podporují samostatnost i spolupráci dětí, vlastní aktivitu a tvořivost, utřídění informací a hledání jejich souvislostí, vyhodnocování a řešení problémů, formulování a ověřování vlastních názorů.

Ve výuce jsou využívány modelové úlohy a resty dle vzoru standard základního vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k tomu, aby sami dokázali:
  - poznávat smysl a cíl učení
  - posoudit vlastní pokrok a zhodnotit výsledky
  - vyhledávat informace (slovníky, encyklopedie a časopisy)
  - využívat vhodné metody práce, získané poznatky umět použít ve slohu
- učitel podporuje zájem o četbu

Komunikativní kompetence

- učitel používá takové metody a formy práce, které žákům umožní:
  - formulovat a vyjadřovat myšlenky a názory v ústním i písemném projevu
  - rozšiřovat slovní zásobu
  - naslouchat si navzájem, dodržovat pravidla diskuse
  - využívat informační a komunikační prostředky při styku s okolním světem (oslovení, pozdrav, omluva, prosba)
- součástí práce v hodinách je samostatná reprodukce textu (převyprávění)

Kompetence občanské

- v rámci práce v hodinách a v přípravě poznává žák svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- učitel přenáší část odpovědnosti za rozhodování na žáky, žáci si ve vybraných případech mohou navzájem poskytnout pomoc podle svých schopností
- žák je zapojován do kulturního dění (kino, divadelní představení, koncerty)

Kompetence k řešení problémů

- učitel navozuje s použitím vybraných textů takové situace, které umožní žákům získat a rozvíjet schopnosti:
  - rozpoznat nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, umět je správně řešit
  - uvědomovat si zodpovědnost za správné vyřešení dané situace

Kompetence sociální a personální

- žák pracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce, na utváření příjemné atmosféry v kolektivu, současně se učí vycházet s lidmi a pomáhat si

Pracovní kompetence

- učitel oceňuje svědomitou práci, umožňuje žákům získávat zkušenosti a znalosti, které budou moci využít v budoucnosti

Specifika vyučování Českého jazyka ve speciální logopedické třídě

Ve speciálně logopedických třídách je vyučováno rozšířeno o cílenou a systematickou logopedickou péči, jejímž cílem je zlepšení komunikačních schopností dětí tak, aby byly schopny zapojit se do běžného života. Vede k zdokonalení výkonnosti v oblasti postižené funkce řeči.

Rozšíření Českého jazyka o oblast logopedické intervence:

- Směřuje k osvojování a rozvíjení komunikační schopnosti v celé její šíři, tj. v rovině foneticko – fonologické, lexikálně – sémantické, morfologicko – syntaktické a pragmatické.
- Vede k rozvoji komunikativního chování, dorozumívání a sdělování informací pro vytváření, udržování a pěstování mezilidských vztahů.
- Směřuje ke schopnosti vědomě používat jazyk jako komunikační systém znaků a symbolů ve všech formách.

Rozšíření Českého jazyka o složku logopedické intervence je koncipováno pro 1. období (1. – 3. ročník). Vyučuje se v 1. – 3. ročníku logopedických tříd. Logopedická péče se ale prolíná celou výchovně vzdělávací činností. Vzhledem k závažným narušením komunikačních schopností je důležité rozvíjet celkovou osobnost dítěte. Logopedická intervence se orientuje nejen na řeč, ale také na rozvoj následujících oblastí :

- zrakové vnímání
- sluchové vnímání
- myšlení
- paměť a pozornost
- jemná a hrubá motorika
- pravolevá a prostorová orientace
- grafomotorika

Důležitou složkou jsou přípravná cvičení: uvolňovací cviky, dechová cvičení, cvičení motoriky mluvidel a hlasová cvičení. Český jazyk- logopedická intervence dále zahrnuje a rozvíjí následující oblasti :

- rozvíjení pasivní a aktivní slovní zásoby – zvukomalebná slova, podstatná jména, slovesa, přídavná jména, zájmena, předložky a ostatní slovní druhy
- rozvíjení gramatické stránky řeči
- rozvíjení sluchově-verbální paměti
- tvorba modelových vět
- samostatná tvorba vět (vyprávění podle situačních obrázků)
- rytmičtější slova a vět
- rozvíjení sluchového a zrakového vnímání

Výchovně vzdělávací cíle směřující k získání klíčových kompetencí, naučit se rozumět spisovné řeči anaučit se souvisle, výstižně a věcně správně vyjadřovat z hlediska slovní zásoby, gramatické správnosti a kultury mluveného projevu. Dosáhnout takové úrovně řeči, která by byla s přihlédnutím k postižení dítěte maximálně shodná s řečí běžného společenského prostředí, naučit se správně používat mateřský jazyk v běžných situacích, vzájemným dorozumíváním a sdělováním informací učít se vytvářet, udržovat a pěstovat mezilidské vztahy.

Při plnění výchovně vzdělávacích cílů je důležité zabezpečit tyto podmínky:

- uplatňování zdravotního hlediska a respektování individuality a potřeb dítěte
- zohlednění druhu, stupně a míry postižení
- mezioborová spolupráce všech odborníků, kteří o dítě pečují a spolupráce rodičů
- využití maximální denní časové dotace

Český jazyk – logopedická intervence vede k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí v oblasti komunikace

Komunikativní kompetence

- vede k rozvoji souvislého vyjadřování a mluvní pohotovosti.

Dítě se učí hovořit ve větách, vyjadřovat své myšlenky, prožitky a pocity. Učí se vyprávět, diskutovat, naslouchat druhým a porozumět slyšenému. Průběžně si rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.

Kompetence sociální a personální

- učí pozitivnímu pohledu na svět i sebe sama, učí se
- vytvořit si svůj názor a vyjádřit jej.

Kompetence k učení

- prostřednictvím logopedické intervence se dítě učí vědomě, rozvíjí se u něj volní vlastnosti a schopnost soustředit se
- dítě se učí sebekontrolu a hodnocení svých osobních pokroků.

Kompetence k řešení problémů

- učí dítě samostatně zvládat nové situace, zvyšovat sebedůvěru při rozhovoru a řešení nových úloh při komunikaci.

Kompetence občanské

- tím, že se dítě učí naslouchat, si současně uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat. Chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu.

2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk je vytvořen z části vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, vzdělávací obor Český jazyk dle RVP, na druhém stupni navazuje na výuku stejného předmětu ze stupně prvního. Do výuky jsou zařazována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického člověka, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Vyučovací předmět má týdenní časovou dotaci v 6. a 9.ročníku 5 hodin, v 7. a 8.ročníku 4 hodiny. Ve třídách se sportovním zaměřením je týdenní časová dotace 4 hodiny ve všech ročnících druhého stupně.

Upřednostňovanou formou realizace předmětu je klasická vyučovací hodina, jako stěžejní metody volíme ty, které podporují samostatnost i spolupráci dětí, vlastní aktivitu a tvořivost, utřídění informací a hledání jejich souvislostí, vyhodnocování a řešení problémů, formulování a ověřování vlastních názorů.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, někdy v učebně informatiky, neboť využíváme všech dostupných výukových programů. Výjimečně pracujeme v terénu, zejména při velké Komunikační a slohové výchově.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V Komunikační a slohové výchově je hlavním cílem rozvoj komunikačních schopností žáků, tvořivosti a fantazie, vedení k jazykové a obsahové přesnosti projevu.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Cílem je naučit žáky jasně, přehledně a srozumitelně se vyjadřovat ústně i písemně, komunikovat s okolním světem tak, aby se prohloubily obecné intelektové dovednosti a jazyk se stal nejen nástrojem vyhledávání informací, ale i předmětem poznávání.

V Literární výchově žáci formulují vlastní názory o přečteném díle na základě získaných poznatků o literárních druzích, uměleckých směrech a autorech. Cílem je humanizace žákovy osobnosti, rozvoj estetického cítění. Literární výchova by měla podněcovat žáky k četbě a naučit je srozumitelně interpretovat přečtený text. Na základě získaných kompetencí v Komunikační a slohové výchově produkovat vlastní literární text.

Cílem předmětu je vybavit vystupující žáky takovými kompetencemi, které lze aplikovat ve všech oblastech praktického života, a umožnit jim tak další osobnostní růst.

Ve výuce jsou využívány modelové úlohy a resty dle vzoru standard základního vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- používá vhodné učební pomůcky (slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, tabule gramatických přehledů) a audiovizuální i informační techniku
- předkládá dostatek informačních zdrojů z učebnice a pracovních textů
- zařazuje práci s jazykovými příručkami a slovníky
- věnuje se dovednosti autokorekce chyb

Komunikativní kompetence

Učitel:

- zařazuje řečnická cvičení a slohové práce na dané téma
- zařazuje diskusní kroužky a besedy
- nabízí žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem

Kompetence občanské

Učitel:

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- podporuje u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic
- aktivně zapojuje žáky do kulturního dění účastí na kulturních akcích, popř. účastí na jejich organizování a účastí v soutěžích

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat další řešení
- zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností (např. získaných z četby a samostudia) a z vlastního úsudku
- předkládá modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity
- klade důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu, porovnání jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle hledisek, zobecnění

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům s poruchami učení (spolupráce se speciálním pedagogem)
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Pracovní kompetence

Učitel:

- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, shromažďováním materiálů
- kontroluje samostatné práce žáka

Anglický jazyk – první cizí jazyk

1.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk je vytvořen z části vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, vzdělávací obor Cizí jazyk dle RVP. Do výuky jsou zařazována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova.

Upřednostňovanou formou realizace je vyučovací hodina s využitím krátkodobých projektů a her dle adekvátního věku žáků.

Anglický jazyk je na prvním stupni vyučován v 1. a 2. ročníku jednu hodinu týdně a od 3. do 5.ročníku v časové dotaci 3 hodiny týdně. Třídy se podle počtu žáků dělí na vnitřně diferencované jazykové skupiny. Výuka probíhá převážně v kmenových učebnách, využívány jsou i učebny informatiky.

Vzdělávání v těchto předmětech směřuje k dosažení úrovně A2, vzdělávání v dalším cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Cílem výuky je získávání zájmu o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, osvojení jazykových znalostí a dovedností a aktivní využití komunikace v cizím jazyce, získání schopnosti číst s porozuměním, číst přiměřené texty v daném jazyce, porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí, poznání kultury a reálií zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací, práce s informacemi, pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt, tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Ve výuce jsou využívány modelové úlohy a resty dle vzoru standard základního vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitelé pracují s žáky způsobem, který umožňuje rozvíjení následujících dovedností:

Kompetence k učení

- žák je veden k práci s knihou, textem, vyhledávání informací (slovník, časopis)
- učitel umožní žákovi najít si vyhovující způsob učení.
- učitel používá takové činnosti, které lépe umožní uplatnit získané vědomosti v životě (soutěže, pobyt v cizině)

Komunikativní kompetence

- žáci se zdokonalují v porozumění pokynům, jednoduchým otázkám a sdělením, dokáží na ně přiměřeně reagovat.

- učitel zařazuje do výuky jednoduchou konverzaci přiměřenou věku žáků

Kompetence občanské

- v rámci poznávání reálií anglicky mluvících zemí se žák učí respektovat kulturní rozdíly
- na své úrovni porozumí problematice rasismu a násilí

Kompetence k řešení problémů

- žák řeší v rámci konverzace jednoduché situace (orientace ve městě, seznámení, poskytnutí informací)

Kompetence sociální a personální

- žák pomáhá spolužákovi při plnění úkolů
- společně se spolužáky připravuje jednoduché soutěže a hry
- spoluprací je veden k úctě ke druhým
- je mu umožněno zažívat úspěch (podpora sebeúcty)

Pracovní kompetence

- žák se samostatně nebo s pomocí připravuje na vyučování
- žák je veden k využití dostupných pomůcek
- s pomocí učitele volí správný způsob práce

2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Anglický jazyk je na 2. stupni vyučován v šestém až devátém ročníku, svým obsahem navazuje na výuku anglického jazyka na 1. stupni. Obsahem předmětu je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk (vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace) a souvisejících tématických okruhů průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova. dle RVP. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto je kladen důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým je podřízena i výuka gramatické části vzdělávacího programu.

Anglický jazyk je vyučován od 6. do 9.ročníku v týdenní časové dotaci 3 hodiny týdně ve standardních třídách i třídách se sportovním zaměřením. Žáci mají možnost volby anglického jazyka jako 2. cizího jazyka v rámci volitelného předmětu od 8.ročníku.

Výuka probíhá převážně v kmenových učebnách, dle potřeby i v učebnách informatiky, neboť využíváme dostupné výukové programy. Využíváme i příležitost pracovat i mimo prostor školy. Vyučování cizích jazyků probíhá v těsné návaznosti na český jazyk, zeměpis, dějepis, hudební, výtvarnou výchovu i matematiku. Žáci se SPU postupují podle individuálních plánů. Podle počtu žáků v ročníku je využívána možnost rozdělení dětí do skupin.

Převládajícími metodami výuky jsou – samostatná, skupinová a projektová práce. Na výuku v běžných vyučovacích hodinách navazují akce vztahující se k předmětu – např. návštěvy divadelních představení, filmů, výstav, společné projekty.

Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k dosažení úrovně A2 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky). Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Další z cílů výuky je získávání zájmu o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, osvojení jazykových znalostí a dovedností a aktivní využití komunikace v cizím jazyce, získání schopnosti číst s porozuměním, číst přiměřené texty v daném jazyce, porozumění přiměřené (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí,

poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací, práce s informacemi, pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt, tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Při výuce cizích jazyků klademe důraz především na následující životní kompetence – komunikace, tvořivost, řešení problému a učení.

Ve výuce jsou využívány modelové úlohy a resty dle vzoru standard základního vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- žák je veden k pochopení důležitosti schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život
- učitel předkládá žákovi takové činnosti a používá takové metody práce, které vhodně rozvíjejí schopnost učit se a umožňují:
- pracovat s textem (četba s porozuměním)
- propojovat probraná témata a jazykové jevy
- samostatně vyhledávat informace a nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině
- najít si způsob učení, který žákovi vyhovuje
- učitel vede žáka k tomu, aby dával sám podněty pro práci v hodinách (uplatňuje vlastní tvořivost)

Komunikativní kompetence

- žák je veden k tomu, aby dokázal:
  - vyjádřit myšlenky, potřeby a názory
  - porozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce
  - využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navazování kontaktu. Domluvit se v běžných situacích. Nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem. Naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba.
  - využívat informační a komunikační prostředky a technologie ke komunikování s okolním světem (časopisy, chat, internet, písně a filmy v originále).
- učitel začleňuje metody kooperativního učení (rozhovory, hry, scénky, diskuze)

Kompetence občanské

- v rámci poznávání reálií anglicky mluvících zemí žák získává poznatky o zvycích, kulturních, náboženských a rasových rozdílech, tvoří si vlastní názor a na podkladě porozumění získává i respekt a učí se toleranci v této oblasti
- učitel rozvíjí žákovu schopnost jednat zodpovědně, upozornit na nevhodné a nebezpečné jednání druhých

Kompetence k řešení problémů

- učitel zařazuje prakticky zaměřená konverzační cvičení, která umožňují žákovi rozpoznat problém a řešit problémové situace z praktického života v cizojazyčném prostředí
- součástí práce v hodině i v domácí přípravě je vyhledat informace k řešení problému, informace logicky roztrždit a vhodným způsobem využívat, vybrat z variant řešení tu vhodnou.
- zařazení problémové úkoly umožňují také vytrvat ve snaze hledat nejvhodnější řešení problému
- v rámci skupinové diskuse mají žáci možnost ověřit správnost řešení a obhájit si řešení

Kompetence sociální a personální

- učitel zařazuje do výuky dostatek skupinových činností, které rozvíjejí žákovy schopnosti a dovednosti:
  - spolupracovat ve skupině (projekty, společná příprava na soutěže)
  - chápat spolupráci (více názorů, rychlejší, poučení od druhých lidí)
  - v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout radu a pomoc
  - zvyšují úctu druhým i k sobě

Pracovní kompetence

- ve výuce i v domácí přípravě je žák nucen samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem a dalšími pomůckami a nástroji (časopisy, internet, obrazové materiály)
- při vyhledávání informací pro jiné předměty může žák využívat anglického jazyka
- střídáním pracovního stylu i tempa se zlepšuje žákova schopnost přizpůsobit se novým podmínkám

Německý jazyk – další cizí jazyk

2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Německý jazyk – druhý cizí jazyk je vytvořen z části vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, vzdělávací obor Další cizí jazyk dle RVP. V rámci předmětu jsou realizovány vybrané okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Upřednostňovanou formou realizace je vyučovací hodina s využitím krátkodobých projektů a her, které jsou adekvátní věku žáků.

Německý jazyk – druhý cizí jazyk je na druhém stupni vyučován v 8. a 9.ročníku v týdenní časové dotaci 3 hodiny týdně. Třídy se podle počtu žáků dělí na vnitřně diferencované jazykové skupiny. Výuka probíhá převážně v kmenových učebnách, využívány jsou i učebny informatiky.

Cílem předmětu je přiblížit žákům základy dalšího cizího jazyka a rozšířit tak jejich komunikační možnosti. Zároveň chceme žáky alespoň částečně seznámit s reáliemi německy mluvících zemí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učitel vede žáky k práci s knihou, textem, vyhledávání informací (slovník, časopis)
- učitel procvičuje s žáky fráze a dialogy, které bude moci uplatnit v životě (soutěže, pobyty v zahraničí, zkoušky, vyhledávání informací)
- učitel umožňuje žákům pracovat s různými zdroji informací, vyhledávat informace (text, poslech, internet)

Komunikativní kompetence

- učitel používá v hodinách odbornou terminologii, vede žáky k porozumění pokynům, tvoření jednoduchých otázek a sdělení.
- učitel zařazuje konverzační cvičení adekvátní věku a schopnostem žáků, ve kterých:
  - si zdokonalují svou schopnost konverzace, snaží se jasně a srozumitelně formulovat jednoduché věty
  - se cvičí domluvu v běžných situacích, zformulují dotaz na dané téma
- učitel seznamuje žáky s reáliemi zemí, kde se mluví německy, nechá žáky prezentovat samostatně vyhledané informace

Kompetence občanské

- učitel seznamuje žáky s kulturními rozdíly a vede je k jejich respektování a diskuzi o problémech násilí a rasismu
- učitel vede žáci k respektování kulturních rozdílů (postupně jsou seznamováni se zajímavostmi ze života v německy mluvících zemích)

Kompetence k řešení problémů

- učitel s žáky nacvičuje jednoduché konverzační situace (orientace ve městě, seznámení, poskytnutí informací) a osvojují si jejich řešení
- učitel vřazuje do výuky úkoly, při kterých žák hledá a navrhuje různá řešení na základě svých znalostí a svého úsudku

Kompetence sociální a personální

- učitel navozuje atmosféru pomoci spolužákovi při plnění úkolů.
- učitel nabízí žákům jednoduché soutěže a hry
- žák je spoluprací veden k úctě ke druhým
- žákovi je mu umožněno zadáváním vhodně zvolených adekvátních úloh zažívat úspěch (podpora sebeúcty)

Pracovní kompetence

- učitel žáky vede k samostatnosti zadáváním prací adekvátních jejich možnostem a domácím podmínkám
- žák je veden k využití dostupných pomůcek
- s pomocí učitele žák volí správný způsob práce, využívá dostupné pomůcky (slovník, práce s časopisy, internet)
- učitel vyžaduje ve spolupráci s rodiči pravidelnou přípravu na výuku

Ruský jazyk – další cizí jazyk

2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Ruský jazyk – druhý cizí jazyk je vytvořen z části vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, vzdělávací obor Další cizí jazyk dle RVP. V rámci předmětu jsou realizovány vybrané okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Upřednostňovanou formou realizace je vyučovací hodina s využitím krátkodobých projektů a her, které jsou adekvátní věku žáků.

Ruský jazyk – druhý cizí jazyk je na druhém stupni vyučován v 8. a 9.ročníku v týdenní časové dotaci 3 hodiny týdně. Třídy se podle počtu žáků dělí na vnitřně diferencované jazykové skupiny. Výuka probíhá převážně v kmenových učebnách, využívány jsou i učebny informatiky.

Ruský jazyk jako jazyk blízkce příbuzný češtině je pro žáky výhodou. Využijí při něm zvukové podobnosti českých a ruských slov, značnou podobnost objeví i při osvojování základních gramatických pravidel. Při výuce tohoto jazyka bude využíván i fakt, že někteří žáci se již s rusky mluvícími osobami v běžném životě setkali nebo dokonce mají v třídním kolektivu spolužáka, pro něhož je ruština rodným jazykem.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učitel nabízí žákovi různé způsoby a styly práce a učení, žák má možnost si vybrat a využít vhodné způsoby efektivního zvládnutí cizího jazyka, zejména jeho psané podoby (azbuka) – častý nácvik, pravidelné opakování apod.
- učitel s žáky porovnává ruský a český jazyk a využívá podobnosti obou jazyků při nácviku nových slov
- učitel ozřejmuje smysl a cíl učení se cizímu jazyku v souvislosti s integračními procesy v současném světě

Komunikativní kompetence

- učitel předkládá žákům různé typy textu a záznamů, obrazových materiálů, intonaci a zvuků, nechává žákům dostatek času na ně reagovat a využít je k zdokonalení svých komunikačních dovedností v jazyce
- učitel zapojuje do výuky dostatek konverzačních cvičení, při kterých mají žáci možnost:
  - naslouchat promluvám druhých lidí, reagovat na ně, zapojit se do diskuse
  - vyjadřovat se souvisle a výstižně v ústním i písemném projevu
  - využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření pozitivních vztahů a ke zkvalitnění spolupráce s ostatními lidmi

Kompetence občanské

- učitel učí žáky respektovat zvláštnosti cizího jazyka, odlišné kultury, způsob života apod.
- učitel seznamuje žáky s historickým, kulturním i jazykovým dědictvím rusky mluvících zemí, nabádá je k jejich respektu
- učitel pozitivně hodnotí projevy pozitivních postojů k tradicím a hodnotám

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úlohy, ve kterých žák využívá získané vědomosti a dovednosti k řešení problémů, žáci objevují různé varianty řešení
- učitel zapojuje do výuky vyhledávání potřebných informací vhodných k řešení problému
- ve vybraných případech ponechává řešení problémů samostatně na žákovi
- učitel přenáší část odpovědnosti za rozhodnutí při řešení problémů na žákovi

Kompetence sociální a personální

- učitel zapojuje žáky do práce ve dvojici či ve skupině
- učitel kladně hodnotí vhodně poskytnutou účinnou pomoc
- učitel zadává práci pro tým jako celek, při hodnocení využívá názor žáků na práci jednotlivců, žáci mají možnost uvědomit si svůj podíl na úspěchu celého týmu
- učitel vede žáky k naslouchání druhým

Pracovní kompetence

- učitel vede žáky k využití znalostí a zkušeností získaných v příslušné vzdělávací oblasti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- učitel nastiňuje žákovi jeho možnost v dalším vzdělávání v dané oblasti

Matematika

1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Matematika je vytvořen z obsahu vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace dle RVP. Do výuky je zařazováno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

Upřednostňovanou formou realizace je vyučovací hodina, ve vyučovacím procesu využíváme skupinové a projektové formy i práci frontální.

Matematika je na prvním stupni vyučována v 1.ročníku v týdenní časovou dotací 4 hodiny, od 2. do 5.ročníku 5 hodin. Výuka je realizována především v kmenových učebnách jednotlivých tříd. V rámci výuky využíváme učebnu informatiky a některá praktická cvičení probíhají i v přírodě. Rozvíjíme vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, analyticko-syntetické myšlení, logiku, tvořivost a schopnost řešit problém.

Předmět je členěn na práci s číslem a početní operace, dále geometrii v rovině a prostoru, závislosti, vztahy a práci s daty, nestandardní aplikační úlohy a řešení problémových úloh. Při vyučování se zaměřujeme především na rozvoj životních kompetencí - učit se, spolupracovat, zodpovědnost, tvořivost, umět náležitě komunikovat a řešit problém. Soustavně zařazujeme činnosti, při kterých žáci aplikují matematické dovednosti při řešení životních situací.

Ve výuce jsou využívány modelové úlohy a resty dle vzoru standard základního vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učitel zadává úkoly tak, aby podporovaly abstraktní a logické myšlení, zařazuje problémové úkoly, matematické hádanky, kvízy, rébusy....
- žáci pracují na pamětných i písemných početních výkonech s přirozenými a celými čísly
- učitel používá stručné vyjadřování s využitím matematického jazyka, matematické symboliky adekvátně věku a schopnostem žáků tak, aby úkolům dobře porozuměli a mohli je později znovu interpretovat

Komunikativní kompetence

- ve skupinové práci nebo při prezentaci vlastních výsledků využívají žáci informační a komunikační prostředky pro komunikaci s ostatními a řešení problémů
- učitel vede žáky k přesnému a stručnému vyjadřování matematickým jazykem, používání matematické symboliky, práci s grafy, tabulkami, diagramy a schémata

Kompetence občanské

- při práci zadané pro skupiny se v rámci diskuse nad problémem učí žáci respektovat názor druhých lidí
- učitel vede k zodpovědnému rozhodování při řešení problémových situací

- učitel vede k uvědomění práv a povinností ve škole i mimo školu

Kompetence k řešení problémů

- vytvářením modelových situací nacvičit s žáky rozpoznávání nejrůznějších problémových situací ve škole i mimo ni, umění správně je řešit a uvědomovat si zodpovědnost za správné vyřešení dané situace

Kompetence sociální a personální

- učitel nabízí dostatek úloh a příkladů z reálného života
- učitel vede k samostatnému uvažování a řešení problémů
- učitel pomáhá nalézat různé varianty řešení úloh
- učitel ponechává možnost vytvářet dovednost vyslovit svůj názor na základě zkušeností, umět jej obhájit i vyvrátit

Pracovní kompetence

- učitel nabízí projekty a činnosti k modelování a výrobě různých těles, pro zvládnutí základních pracovních činností a práce s různými druhy materiálů
- učitel vede žáky k přesné práci při geometrii

2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání se realizuje ve vyučovacím předmětu matematika. Matematika na druhém stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět Matematika na 1. stupni. Do výuky jsou zařazována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova.

Ve standardních třídách je v 6. a 8.ročníku týdenní časová dotace 4 hodiny, v 7. a 9.ročníku 5 hodin. Ve třídách se sportovním zaměřením je týdenní časová dotace 4 hodiny ve všech ročnících druhého stupně. Výuka je realizována především v kmenových učebnách. V rámci celé školní docházky využíváme učebny informatiky, některá cvičení realizujeme v přírodě.

Upřednostňovanou formou realizace je klasická vyučovací hodina. Rozvíjíme vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, analyticko-syntetické myšlení, logiku, tvořivost a schopnost řešit problém. Ve vyučovacím procesu používáme skupinové a projektové formy i práci frontální. Klademe důraz především na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, sebekontrolu, didaktické hry, počítařské soutěže, s důrazem na činnostní charakter učení.

Předmět je členěn na práci s číslem a proměnnou, geometrii v rovině a prostoru, závislosti, vztahy a práci s daty, nestandardní aplikační úlohy a řešení problémových úloh. Při vyučování se zaměřujeme především na rozvoj životních kompetencí: učit se, spolupracovat, být zodpovědný, tvořivý, umět náležitě komunikovat, řešit problémy. Soustavně zařazujeme činnosti, při kterých žáci aplikují matematické dovednosti při řešení životních situací.

V průběhu celé školní docházky (6. – 9.ročník) mají žáci možnost navštěvovat matematické kroužky, jednak určené talentovaným žákům s cílem rozšířit základní učivo, jednak žákům, kteří mají problémy se zvládnutím základního učiva.

V rámci volitelných předmětů je nabízen v 9. ročnících volitelný předmět Seminář z matematiky. Deváté ročníky mají rovněž možnost navštěvovat kroužky přípravy na přijímací zkoušky na střední školy. V jejich rámci jsou uskutečněny tzv. Zkoušky nanečisto. Při těchto zkouškách využíváme klasické zadání, případně Scio testy, které zařazujeme dle potřeby i v nižších ročnících.

Ve výuce jsou využívány modelové úlohy a resty dle vzoru standard základního vzdělávání.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Součástí práce učitele je:

- podporovat u žáka rozvoj schopností abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek, kvízů, rébusů apod.
- s ohledem na možnosti žáka a potřeby předmětu vyžadovat provádění početních úkonů s přirozenými, celými a racionálními čísly z paměti i písemně
- vytvářet u žáků matematické nástroje (početní operace, algoritmy, metody řešení úloh), které žák efektivně využívá při řešení úkolů, vycházejících z reálného života a praxe
- vést žáky ke stručnému, ale výstižnému vyjádření s využitím matematického jazyka, včetně matematické symboliky

Komunikativní kompetence

Součástí práce učitele je:

- vést žáka k vyjadřování myšlenek, názorů a postupů v logickém sledu
- vést žáka ke komunikaci s ostatními žáky při skupinové práci ve třídě
- nabízet žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení problémů a komunikaci s ostatními
- vést žáka k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka, včetně matematické symboliky, učit žáky porozumět a orientovat se v různých grafech, tabulkách, diagramech, schématech apod.

Kompetence občanské

Součástí práce učitele je:

- vést žáka k respektování názoru druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot a dokázat vcítit se do druhých lidí
- naučit žáka chápat základní principy a pravidla chování ve společnosti a nutnost jejich dodržování
- vést žáka k uvědomění si svých práv a povinností ve škole i ve společnosti

Kompetence k řešení problémů

Součástí práce učitele je:

- nabízet žákům dostatek úloh a příkladů vycházejících z reálného života a vedoucích k samostatnému uvažování a řešení problému
- vést žáky k poznatku, že matematická úloha má různé varianty řešení. Učit žáky nalézat a objevovat tyto varianty
- vést žáky k tomu, aby uměli známé a osvědčené postupy řešení aplikovat při řešení analogických nebo nových úkolů a problémů
- vést žáky k provádění rozboru úkolů i problémů, k tvorbě plánů jejich řešení, odhadu výsledků, volbě správného postupu k jejich vyřešení a k vyhodnocení správnosti výsledku vzhledem k zadání
- vytvářet u žáků dovednost vyslovovat hypotézy na základě zkušeností nebo pokusu a umět své hypotézy ověřit nebo vyvrátit pomocí příkladů nebo protipříkladů
- vést žáky k dosazování jednoduchých tvrzení a vyvozování logických a obecných závěrů

Kompetence sociální a personální

Součástí práce učitele je:

- vést žáka ke spolupráci ve skupinách, diskutovat o zadaných problémech či úkolech, k respektování názoru ostatních a umět obhajovat své postoje
- vést žáka ke schopnosti utvářet příjemnou atmosféru ve skupině, upevňovat mezilidské vztahy na základě ohleduplnosti a úcty
- rozvíjet u žáka schopnost umět poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- vést žáka k vytváření pozitivní představy o sobě samém a tím si zvyšovat sebevědomí

- vést žáka k ovládnutí a řízení jeho jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Pracovní kompetence

Součástí práce učitele je:

- vést žáka ke zvládnutí základních pracovních činností a návyků s důrazem na přesnost a čistotu práce (např. použití trojúhelníku a kružítka v sešitech i na tabuli a další).
- nabízet žákům projekty a další činnosti, při kterých by modelovali a vyráběli různá tělesa a jiné názorné pomůcky (sčítací pravítka, tělesa)
- vést žáka k vytváření přesných a přehledných grafů, diagramů a konstrukčních úloh
- vést žáka k přiměřené orientaci v textech (slovní úlohy, grafy, diagramy) a její využití v praxi (jízdni řady apod.)

Informatika

1. i 2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Informatika je vytvořen z obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie dle RVP. Prolíná prvním i druhým stupněm. Do výuky jsou zařazována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Upřednostňovanou formou realizace je vyučovací hodina, používanými metodami a formami výuky jsou frontální, skupinové a projektové vyučování. Žáci s SPU mají větší časový prostor k práci a mohou využívat počítače v rámci speciálních kroužků. Nadaní žáci realizují větší rozsah zadané práce v projektech. Ve vybraných dnech jsou pro žáky školy mimo vyučování přístupné jak žákovská knihovna, tak i učebna výpočetní techniky.

Vyučovací předmět Informatika je vyučován ve 2.ročníku a od 4. do 7.ročníku v týdenní časové dotaci 1 hodina. Týdenní časová dotace je stejná u standardních tříd i tříd se sportovním zaměřením. Výuka probíhá v odborné učebně, třída může být dle počtu žáků rozdělena na poloviny. V rámci tohoto předmětu je umožněno všem žákům dosáhnout elementárních dovedností k ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využít je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Získané znalosti a dovednosti žáci využívají ve všech ostatních předmětech při vyhledávání, zpracování a prezentování informací.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učitel vyžaduje od žáků využívání výpočetní techniky, aplikačního a výukového softwaru ke zvýšení efektivnosti učení
- učitel používá obecně známé termíny a vyžaduje jejich používání i od žáků
- učitel ponechává žákům možnost posoudit vlastní pokrok, vede je k překonávání případných nezdarů
- pod vedením žáci vyhledávají a třídí informace, využívají je v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- učitel poskytuje žákům náhled na tok informací (vznik, uložení na médium, přenos, zpracování, vyhledávání, praktické využití)

Komunikativní kompetence

- pod vedením učitele žáci pracují s různými typy textů a záznamů, informačních a komunikačních prostředků, jsou vedeni k jejich tvořivému využití ke svému rozvoji, k zapojení do společenského dění

- učitel nabízí žákům možnosti, jak využívat informační a komunikační technologie ke kvalitní a účinné komunikaci s okolním světem

Kompetence občanské

- učitel seznamuje žáky s právy k duševnímu vlastnictví při využívání software a způsobem, jak pracovat s informacemi v souladu se zákony a dodržovat informační etiku
- učitel předkládá žákům způsoby, jak chránit data před poškozením, ztrátou a zneužitím
- učitel vede žáky k respektování určitých pravidel a ochraně svého zdraví i zdraví ostatních

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává takové úkoly, které žákům umožní samostatně pozorovat a experimentovat, hodnotit výsledky své práce
- učitel vyžaduje od žáků ověřování věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzování závažnosti, pravdivosti a vzájemné návaznosti získaných informací
- učitel vysvětluje žákům, jak formulovat svůj požadavek v interakci s počítačem, jak využívat algoritmické myšlení

Kompetence sociální a personální

- učitel využívá práce s aktuálními mediálními tématy a zajímavostmi tak, aby měli žáci možnost:
  - pochopit funkci výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních a sociálních jevů a procesů
  - zaujmout etický přístup k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či na jiných médiích
  - využívat portály státní správy, veřejných vzdělávacích institucí, osobní www stránky

Pracovní kompetence

- přenesením odpovědnosti se žáci učí šetrně zacházet s výpočetní technikou a dalšími komunikačními technologiemi
- ve spolupráci s jinými předměty mají žáci možnost tvořivě využívat softwarových a hardwarových prostředků k prezentaci výsledků své práce
- učitel zadává úkoly tak, aby byli žáci nuceni porovnávat informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů

Člověk a jeho svět

1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět je tvořen obsahem vzdělávací části Člověk a jeho svět jak je uveden v RVP. Jedná se o spojení předmětů Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda. Oblast Člověk a jeho svět se dále dělí na pět tematických okruhů: Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví. V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického člověka, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Vyučovací předmět Člověk a jeho svět je vyučován ve všech ročnících I. stupně. Týdenní časová dotace 2 hodiny je v 1. až 3. ročníku, 3 hodiny ve 4. ročníku a 4 hodiny v 5. ročníku.

Upřednostňovanou formou práce je vyučovací hodina se začleněním krátkodobých projektů a kurzů. Běžná výuka probíhá v kmenových třídách. Část výuky pak mimo učebny na školních pozemcích nebo na dopravním hřišti. Na tuto výuku navazují nejrůznější akce (exkurze, návštěvy divadelních představení, vycházky, pobytové akce a další).

Předmět vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví apod. Směřuje k dovednostem potřebným v praktickém životě. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, a tak si utvářet prvotní ucelený obraz světa. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, poznávat podstatné věcné stránky lidských a přírodních výtvorů, pozorovat je a přemýšlet o nich.

Při osvojování poznatků se učí především formulovat své myšlenky, dojmy i poznatky a učí se naslouchat myšlenkám a poznatkům ostatních a adekvátně na ně reagovat. Při získávání poznatků se vychází především z prožitků v konkrétních či modelových situacích. Žáci si tak osvojují potřebné dovednosti, způsoby jednání a rozhodování.

Propojování této vzdělávací oblasti s reálným životem pomáhá žákům zvládat i novou životní roli, roli školáka. Pomáhá jim začlenit se do kolektivu, najít si své postavení mezi vrstevníky a upevňovat pracovní a režimové návyky.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učitel poskytuje žákům dostatečné množství podnětů k vyhledávání a třídění informací, analýzám, srovnáváním, pozorováním přírody a společenských dějů
- učitel vede žáky ke schopnosti výstižně pojmenovávat věci a děje v přírodě a společnosti
- učitel nabízí různé studijní materiály (encyklopedie, mapy, naučné knihy, schémata) a vede žáky k jejich aktivnímu využití a orientaci v nich

Komunikativní kompetence

- učitel vede žáky k umění formulovat své myšlenky, názory a ověřovat si některé praktické dovednosti z oblastí přírody a společenských dějů na modelových situacích
- učitel pomáhá žákům porozumět textům a různým obrazovým materiálům (grafy, schémata, symboly, značky atd.)
- učitel rozvíjí u žáků schopnost vzájemné komunikace při řešení problémů a zdravému prosazování vlastních názorů

Kompetence občanské

- učitel pomáhá žákům chápat tradice, historické a kulturní dědictví svého národa a na základě těchto znalostí v nich posiluje touhu je chránit
- učitel nabízí žákům dostatek příležitostí k pochopení práv, povinností a postavení jedinců ve společnosti
- učitel vede žáky k dodržování partnerských a rodinných vztahů
- učitel nacvičuje se žáky chování v krizových situacích (např. situace ohrožení, hrubého násilí a zacházení atd.)
- učitel umožňuje žákům prokázat praktické dovednosti, jak chránit zdraví své i ostatních lidí v krizových situacích
- učitel vede žáky k citlivému vnímání a prožívání prostředí, ve kterém žáci žijí
- učitel předkládá žákům látku tak, aby mohli chápat ekologické souvislosti
- učitel vytváří a podporuje v žácích správné návyky související se zdravým životním stylem

Kompetence k řešení problémů

- učitel žákům vysvětluje a v modelových situacích nacvičuje, jak jednat a rozhodovat v různých životních situacích
- učitel vede žáky ke spolupráci a umění domluvit se na společném řešení
- učitel rozvíjí logické a tvůrčí myšlení řešením problémových úloh z oblasti přírody a společenských dějů
- učitel umožňuje žákům obhajovat a využívat výsledky své práce
- učitel umožňuje žákům diskutovat o problémech a formulovat vhodné otázky

Kompetence sociální a personální

- učitel pomáhá dítěti začlenit se do třídy a napomáhat tím zároveň k jeho zařazení mezi vrstevníky
- učitel pomáhá vytvářet a posilovat kolektiv vnímavý k okolí použitím vhodných kooperačních aktivit
- učitel pěstuje v žácích potřebu vzájemné spolupráce, pomoci a odpovědnosti
- učitel provází žáky při uvědomování si vlastní individuality, vědomí sounáležitosti s lidmi, přírodou, věcmi a ději

Pracovní kompetence

- učitel nabízí různé pracovní pomůcky (např. mikroskop, lupa, buzola, kompas, váhy, odměrné válce, jednoduché stroje apod.), vysvětluje, jak s nimi zacházet a pečovat o ně
- učitel předvádí a s žáky nacvičuje využití dostupných pracovních pomůcek k získání a ověřování nových poznatků z oblasti přírody a společenských dějů
- učitel vede žáky k získávání a zlepšování pracovních návyků

Dějepis

2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Dějepis je tvořen částí obsahu vzdělávací oblasti Člověk a společnost, vzdělávací obor Dějepis, jak je uveden v RVP. Navazuje na práci ve vyučovacím předmětu Člověk a jeho svět z 1. stupně. V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického člověka, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Vyučovací předmět Dějepis je vyučován ve standardních třídách ve všech ročnících 2. stupně s týdenní časovou dotací 2 hodiny. U tříd se sportovním zaměřením je týdenní časová dotace 2 hodiny v 6., 8. a 9.ročníku, 1 hodina v 7.ročníku.

Upřednostňovanou formou práce je vyučovací hodina se začleněním krátkodobých projektů. Běžná výuka probíhá především v kmenových učebnách, dle potřeby jsou využívány učebny v multimediálním patře.

Výuka dějepisu otevírá žákům pohled na hlavní období dějinného vývoje lidstva a vlastního národa, seznamuje je s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život předcházejících generací a mají význam i pro orientaci v současném společenském životě. Důraz je kladen především na hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu s evropským vývojem. Učivo by mělo přispívat ke komplexnějšímu pohledu na historii, k hlubšímu poznání jednotlivých období, k pochopení vzájemných vztahů mezi dějinami regionu, národa, okolních zemí a světa, k intenzivnějšímu citovému vztahu žáků k poznávanému a rozvoji jejich kritického myšlení.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- předkládá žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů, které jim umožní poznání dějin vlastního národa v kontextu s evropským vývojem
- vede žáky k posouzení vlastního pokroku a kritického hodnocení svých výroků
- vhodnými aktivačními metodami přibližuje problematiku dějin (exkurze, výstavy ,besedy, historické vycházky

Komunikativní kompetence

Učitel:

- umožňuje žákům při diskusích na daná témata formulovat a vyjadřovat myšlenky
- učí je vyjadřovat se výstižně v logickém sledu
- pomocí skupinové práce vede žáky ke komunikaci ve skupině

Kompetence občanské

Učitel:

- učí žáky respektovat a chránit naše národní tradice , kulturní a historické dědictví
- vede je k aktivnímu zapojování se do kulturního dění ve městě
- motivuje je k účasti v soutěžích a na výstavách

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- podněcuje žáky kriticky myslet , činit uvážlivá rozhodnutí a schopnosti svá rozhodnutí obhájit
- vyžaduje po žácích řešit problémy na základě získaných vědomostí

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- navozuje dostatek situací, které umožní žákům účinně spolupracovat ve skupině a ovlivňovat tak kvalitu společné práce
- umožňuje žákům podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívat k upevňování mezilidských vztahů

Pracovní kompetence

Učitel:

- vede žáky k využití znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí v zájmu jejich rozvoje a přípravy na vypracování zadávaných samostatných prací

Výchova k občanství

2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Výchova k občanství je tvořen částí obsahu vzdělávací oblasti Člověk a společnost, vzdělávací obor Výchova k občanství, částí obsahu vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, vzdělávací obor Výchova ke zdraví a částí obsahu vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, jak jsou uvedeny v RVP. Navazuje na práci ve vyučovacím předmětu Člověk a jeho svět z 1. stupně. V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického člověka, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Vyučovací předmět Výchova k občanství je vyučován ve všech ročnících 2. stupně s týdenní časovou dotací 2 hodiny.

Upřednostňovanou formou práce je vyučovací hodina se začleněním krátkodobých projektů. Běžná výuka probíhá především v kmenových učebnách, dle potřeby jsou využívány učebny v multimediálním patře.

V rámci předmětu žáci získávají a rozvíjejí poznatky o světě kolem nás, učí se vnímat vztahy ve společnosti, své postavení v životě, možnosti a způsoby uspokojování svých potřeb. Naučí se porozumět soudobému způsobu života, uvědomí si spoluodpovědnost za vývoj společnosti. Žáci jsou vedeni k tomu, aby nesli odpovědnost za svůj život a vytvářeli si postoje ke světu jako východisko pro budoucnost. Žáci budou umět využít svá práva a zároveň respektovat práva druhých, naučí se reagovat na myšlenky, názory a podněty ostatních a uvědomí si i své povinnosti jako tvůrci hodnot současného světa.

Předmět směřuje také k získání základních znalostí, dovedností, návyků a postojů v oblastech: prevence civilizačních chorob a závislostí, prevence kriminality, mezilidské vztahy a asertivita, vztah k životnímu prostředí, bezpečí člověka. V průběhu roku je výuka přizpůsobována aktuálním společenským a celosvětovým problémům. Žáci se učí nabyté dovednosti aplikovat v praktickém životě.

V rámci výuky jsou dle nabídky mimoškolních organizací organizovány různé akce, besedy a přednášky, které vedou k lepšímu pochopení dané problematiky.

Výuka v okruhu Svět práce je zaměřena na rozvoj smyslu pro celoživotní vzdělávání ve spojení s poznáváním svých schopností a na pomoc při výběru vhodného směru dalšího studia a pracovního uplatnění.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k práci s informačními zdroji s tematikou Člověk a společnost (tisk, rozhlas, TV, internet...)
- zařazuje do výuky aktivační metody (skupinová práce, situační hry...)
- vybízí žáky k uplatnění získaných poznatků a dovedností v jejich životě, pomocí zpětné sebereflexe mohou žáci sami hodnotit jejich přínos
- zařazuje do výuky aktuální témata z médií týkající se sportu a zdravého životního stylu
- zadává takové skupinové nebo samostatné úkoly, aby si žáci sami mohli dle svých schopností vyhledat potřebné informace, rozřadit je a na základě vlastního pochopení využít a zpracovat do požadovaného výstupu
- vede žáky k samostatné práci na anketách a drobných výzkumech v rámci školy a jejím blízkém okolí

Komunikativní kompetence

Učitel:

- preferuje souvislé vyjadřování žáků a obhájení vlastního názoru prostřednictvím tzv. událostí - tj. žák svými slovy předává spolužákům informace o dění v republice a ve světě v určitém časovém období (týden) s vlastním hodnocením situace
- vytváří se žáky slovník základní právnické terminologie, učí je používat odborné termíny z oblasti vztahů ve společnosti
- zařazuje skupinové činnosti a diskuze, ve kterých mohou žáci vyjadřovat své myšlenky i dílčí úvahy, učí se přijímat názory druhých, použít je a zpracovat do svých teorií
- využívá metodu brainstormingu
- vyžaduje od žáků prezentaci postojů a názorů v kultivované formě ústně i písemně
- součástí výuky je trénink asertivních dovedností v komunikaci, především nácvik vhodných způsobů odmítnutí, předkládání požadavků, názorů...atd.
- umožňuje žákům předkládat vybrané práce i v elektronické formě

Kompetence občanské

Učitel:

- nabízí žákům pomocí příkladů z běžného života dostatek příležitostí k pochopení práv a povinností, které souvisejí s partnerskými, rodinnými a občanskými vztahy, se zdravým životním stylem
- nacvičuje v modelových situacích správné chování v krizových situacích (hrubé zacházení, násilí, šikana...), pomáhá jim vytvořit si a obhájit vlastní názor
- učitel zadává domácí přípravu na hodiny tak, aby si žáci mohli sami připravit své materiály a zpracovat je, jsou vedeni k odpovědnosti za svou přípravu
- žákům je umožněno pohlédnout na problém i ze strany odpůrce aby pochopili jeho názor a naučili se jej respektovat, vážit si vnitřních hodnot jiných lidí

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k prosazení a obhájení vlastního názoru
- umožňuje žákům polemizovat se získanými informacemi
- ponechává prostor pro diskuzi ve skupině (způsoby řešení, argumentace, vyvození závěrů)
- učitel vede žáky k promýšlení možných řešení a jejich případné aplikaci
- učitel předkládá žákům ke zhodnocení i aktuální problémy z médií, včetně jejich řešení ze strany odborníků
- součástí práce je hodnocení výsledků a účinnosti zvolených řešení a možnost obhajoby před třídním kolektivem

- učitel vřazuje do výuky miniprojekty, ve kterých mají žáci možnost zaměřit se i na problémy dle své vlastní volby

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- nabízí žákům příležitosti k posílení svého sebevědomí (nabídka příležitostí k sebezprosažení)
- učí žáky tolerovat odlišnosti a jedinečnosti každého člověka (modelové situace, situační hry, scénky...)
- vede žáky k respektu soukromí a důstojnosti každého člověka
- koriguje náznaky xenofobie a rasismu, pomáhá žákům je rozpoznat potlačit
- ponechává na žácích odpovědnost na utváření atmosféry v týmu, situaci ve třídě však stále kontroluje
- zařazuje do výuky trénink asertivity, při kterém se žáci mimo jiné učí v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- vkládá do výuky řízené diskuze, žáci mohou trénovat roli vůdce i roli podřízeného
- využívá v práci s žáky i metody pro lepší sebezpoznání a sebehodnocení

Pracovní kompetence

Učitel:

- učí žáky respektovat ostatní a uvědomit si, že úspěch celku se odvíjí od kvalitní práce jednotlivce
- má zájem o dosažení co nejlepšího výkonu žáka, motivuje jej k maximálnímu pracovnímu nasazení i „pod křídly“ kolektivu
- stanovuje žákům pracovní pravidla a vyžaduje jejich dodržování
- zadává skupinám k vypracování drobné podnikatelské projekty v rámci témat předmětu a dle jejich schopností

Fyzika¹⁵

2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Fyzika je tvořen částí obsahu vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávací obor Fyzika, jak je uveden v RVP. Navazuje na práci ve vyučovacích předmětech Člověk a jeho svět a Matematika z 1. stupně. V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Vyučovací předmět Fyzika je vyučován ve všech ročnících 2. stupně. Týdenní časová dotace je 1 hodina v 6. a 8.ročníku a 2 hodiny v 7. a 9.ročníku ve standardních třídách i třídách se sportovním zaměřením.

Upřednostňovanou formou práce je vyučovací hodina se začleněním pokusů a krátkodobých projektů. Běžná výuka probíhá především ve speciální učebně fyziky a využívána je i učebna informatiky.

Obsahově se fyzika člení do několika oblastí, které pokrývají široké spektrum přírodních jevů. Vyučování poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním zákonitostem, nabízí poznávání a chápání okolního světa. Dává také potřebný základ pro lepší pochopení i využívání současných technologií a rovněž jim pomáhá lépe se orientovat v běžném životě. Výuka fyziky podporuje samostatné myšlení, umožňuje zamýšlet se nad zadanými problémy souvisejícími s přírodními jevy. Důraz je kladen na praktické činnosti, které jsou realizovány formou pokusů a měření, kde si žáci zdokonalují své grafické i experimentální dovednosti. V neposlední řadě vede žáky k pochopení složitosti a komplexnosti vztahů člověka a životního prostředí.

Ve fyzice se snažíme o rozvoj většiny životních kompetencí. Převládá řešení problémů, komunikace, tvořivost, spolupráce a ochrana zdraví. K jejich dosahování volíme takové formy a metody výuky, které žákům umožňují optimální zvládnutí učiva, konkrétně se jedná o aktivizující činnosti podporující samostatnost při skupinové práci a činnosti v laboratořích.

Žákům se zájmem a nadáním umožňujeme individuální rozvoj například zadáváním složitějších problémových úloh a mimoškolní přípravou pro účast ve fyzikální olympiádě.

Výchovné a vzdělávací strategie

---

¹⁵ Ve školním roce 2019/2020 byly provedeny úpravy ve vzdělávacím obsahu pro 8.ročník. Ve školním roce platí pro 9.ročník původní verze vzdělávacího obsahu. Změna pro 9.ročník bude aktuální až od školního roku 2020/2021

Kompetence k učení

Pod vedením učitele:

- žáci si osvojují obecně užívané odborné termíny, symboly a znaky
- žáci vyhledávají a třídí vhodné informace v učebnici, odborné literatuře, na internetu apod.
- prostřednictvím vhodně zvolených zadání poznávají žáci smysl osvojovaných postupů pro běžný život
- žáci ve skupině i samostatně experimentují a porovnávají dosažené výsledky
- v rámci diskuse žáci kriticky hodnotí výsledky učení a diskutují o nich

Komunikativní kompetence

- učitel od žáků vyžaduje, aby formulovali a sestavovali dosažené výsledky srozumitelně a v logickém sledu
- v rámci diskuse učitel žáky učí naslouchat promluvám druhých lidí, porozumět jim, vhodně na ně reagovat, účinně se zapojovat do diskuse, dodržovat pravidla diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
- učitel nabízí žákům možnost pracovat s dostatkem odborných textů přiměřených jejich schopnostem a věku, získávají a zlepšují tak své schopnosti a dovednosti:
  - rozumět různým typům odborných textů, grafů a záznamů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků
  - přemýšlet o nich, reagovat na ně a tvořivě je využívat ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení do společenského dění (diskuse, odhalení chyby)
  - využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  - využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů, k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k tomu, aby si uvědomovali své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu
- učitel ponechává žákům dostatek prostoru, aby se mohli rozhodovat samostatně a zodpovědně podle dané situace, poskytnout, dle svých možností, účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích
- učitel seznamuje žáky s našimi tradicemi a kulturním i historickým dědictvím ve vědeckém rozvoji, učí je tyto respektovat, chránit a oceňovat

Kompetence k řešení problémů

- učitel předkládá žákům učivo takovým způsobem, který jim umožňuje:
  - rozpoznat a pochopit problém, přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslet a naplánovat způsob řešení problémů a využívat k tomu vlastního úsudku a zkušeností (porovnávat a vytvářet nové závěry, přehledy, grafy, schémata)
  - vyhledávat informace vhodné k řešení problému, využívat získané vědomosti a dovednosti k objevení nových variant řešení, nenechat se odradit případným nezdarem a trvale hledat konečné řešení problému
  - samostatně řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, užívat při řešení problému logické a empirické postupy (odhalit chybu)
  - ověřovat prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikovat při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sledovat vlastní vývoj při zdolávání problémů
  - kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí, být schopen je obhájit, uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotit

Kompetence sociální a personální

- pod vedením učitele žáci spolupracují ve skupině, podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti ovlivňují kvalitu společné práce
- učitel motivuje žáky k utváření příjemné atmosféry v týmu
- učitel pozitivně hodnotí, pokud žáci:
  - na základě ohleduplnosti při jednání s druhými přispívají k upevnování mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytují pomoc nebo o ni požádají
  - přispívají k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, spolupracují s druhými při řešení daného úkolu, čerpají ze zkušeností, názorů a práce druhých lidí
- učitel podporuje sebedůvěru žáků a samostatný rozvoj

Pracovní kompetence

- učitel pozitivně hodnotí, pokud žáci efektivně využívají informační zdroje
- učitel vyžaduje, aby žáci dodržovali vymezená pravidla (hygiena, bezpečnost práce), plnili povinnosti a závazky
- učitel mění pracovní styl a podmínky tak, aby žáci nesetřvali ve stereotypch a mohli se adaptovat na změněné nebo nové pracovní podmínky
- učitel hodnotí a motivuje žáky tak, aby pracovali kvalitně, účelně, hospodárně a s ohledem na společenský význam své práce

Chemie

2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Chemie je tvořen částí obsahu vzdělávací části Člověk a příroda, vzdělávací obor Chemie, jak je uveden v RVP. Navazuje na přírodovědné předměty na 1.stupni ZŠ a souvisí s předměty Fyzika, Přírodopis a Zeměpis na 2.stupni. V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova.

Vyučovací předmět Chemie je vyučován pouze na 2. stupni v 8. a 9.ročníku s týdenní časovou dotací 2 hodiny ve standardních třídách i třídách se sportovním zaměřením.

Upřednostňovanou formou práce je vyučovací hodina se začleněním pokusů a krátkodobých projektů. Běžná výuka probíhá především ve speciální učebně fyziky a chemie, v případě potřeby je využívána učebna informatiky.

V předmětu je úkolem:

- rozvíjet pozorovací schopnosti žáků
- rozvíjet zkoumání přírodních faktů
- rozvíjet přemýšlení o souvislostech mezi jevy
- rozvíjet experimentální dovednosti žáků
- učit žáky řešit problémy
- učit žáky spolupracovat ve skupinách
- učit žáky aplikovat teoretické vědomosti do praktického života
- naučit žáky aplikovat teoretické vědomosti do praktického života
- naučit žáky dodržovat pravidla bezpečného zacházení s chemickými látkami
- rozvíjet slovní zásobu, odbornou terminologii a souvislé vyjadřování žáků
- vést žáky k vztahu k přírodě a zodpovědnosti za své chování v přírodě

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel umožňuje žákům:

- samostatně pozorovat a experimentovat
- získané poznatky porovnávat a kriticky posuzovat
- řadit do systému chemických poznatků
- poznávat chemické změny látek

- odvozovat vlastnosti látek
- využívat chemické zákony

Komunikativní kompetence

- žák získává informace o chemických látkách, jejich výrobě a využití
  - v literatuře
  - na internetu
  - od učitele
- učitel využívá stručné chemické symboly, značky, vzorce, rovnice a při vyjadřování poznatků a názorů je vyžaduje od svých žáků

Kompetence občanské

- učitel seznamuje žáky se zásadami bezpečnosti při práci s chemickými látkami a kontroluje jejich dodržování
- učitel vede žáky k zodpovědnosti za zdraví vlastní i ostatních
- učitel vysvětluje jak a proč chránit životní prostředí, prezentuje klady využívání ekologických a recyklovatelných látek
- učitel vede žáky k odsuzování jednání lidí, kteří zneužívají vědecké poznatky z chemie

Kompetence k řešení problémů

Pod vedením učitele:

- žák přemýšlí nad zadanými úkoly
- využívá všechny získané znalosti
- hledá nejlepší řešení
- konkrétní zjištění z několika úkolů se učí zobecňovat
- poznatky aplikuje do praxe

Kompetence sociální a personální

- učitel ponechává žákům možnost spolupracovat při chemických pokusech s dalšími žáky

Pracovní kompetence

- učitel vysvětluje a ukazuje žákům, jak zacházet s potřebnými laboratorními pomůckami a chemikáliemi, umožňuje jim si práci dobře připravit a vyzkoušet
- pod vedením učitele žák:
  - dělá vhodné pokusy vybrané učitelem
  - šetří chemickými látkami
  - pracuje přesně podle pokynů
  - dodržuje pravidla bezpečnosti pro práci s chemickými látkami
  - získává základní pracovní návyky při experimentování a ošetřování pomůcek
  - svědomitě pečuje o svěřené pomůcky a zařízení

Přírodopis

2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Přírodopis je tvořen částí obsahu vzdělávací části Člověk a příroda, vzdělávací obor Přírodopis, jak je uveden v RVP. Navazuje na práci ve vyučovacím předmětu Člověk a jeho svět z 1. stupně. V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Vyučovací předmět Přírodopis je vyučován ve všech ročnících 2. stupně s týdenní časovou dotací 2 hodiny ve standardních třídách, ve třídách se sportovním zaměřením je týdenní časová dotace 1 hodina v 6. a 9.ročníku, 2 hodiny v 7. a 8.ročníku.

Upřednostňovanou formou práce je vyučovací hodina se začleněním pokusů a krátkodobých projektů. Běžná výuka probíhá především ve specializované učebně přírodopisu, současně je využívána učebna informatiky, část výuky probíhá v přírodě.

Vzdělávací oblast zahrnuje okruh problémů se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

Žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož části jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci života na Zemi včetně člověka. Tato vzdělávací oblast významně podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.

Přírodopis svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Při studiu přírody poznávacími metodami si žáci osvojují důležité dovednosti. Jedná se o dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit praktické nebo poznávací problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání nebo ovlivňování.

Žáci postupně poznávají podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislosti člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých ekosystémů a uvědoměle využívat své poznání ve prospěch ochrany životního prostředí.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učitel oceňuje projevenou ochotu a zájem věnovat se nadstavbovému vzdělávání v oboru
- učitel využívá ve výuce i domácích zadáních tyto činnosti: vyhledávat a třídit informace a dále využívat
- učitel předkládá žákům poznatky uvedené v širších souvislostech, vede je k používání odborných přírodopisných termínů a buduje v žácích komplexnější pohled na přírodu
- v rámci praktických činností žáci porovnávají, posuzují, vyvozují závěry a vytvářejí si tak vlastní názor na danou problematiku
- ve vztahu k přírodě jako celku poznávají žáci smysl učení a získávají k němu pozitivní vztah

Komunikativní kompetence

- učitel vede žáky k formulaci a vyjádření svých myšlenek v logickém sledu, v písemném i ústním projevu
- učitel umožňuje žákům po přípravě prezentovat svůj názor na danou problematiku, argumentovat v rámci řízené diskuze
- v rámci diskuze nad přírodovědnými tématy se žáci učí užívat komunikační dovednosti k vytváření vztahů při soužití i spolupráci s lidmi

Kompetence občanské

- v rámci společné práce jsou žáci vedeni k chápání základních společenských norem a uvědomění si svých práv a povinností
- na základě práce na společných projektech a podílu na jejich hodnocení se učí vážit si druhých lidí, posilují empatie
- v rámci nácviku první pomoci si osvojují chování v krizových situacích a v případech ohrožujících život a zdraví člověka
- v uceleném pohledu na člověka jako součásti ekosystému se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, chránit zdraví své i ostatních
- vystavením a použitím výsledků vlastních prací si osvojují pozitivní postoj k životním hodnotám
- učitel pozitivně oceňuje aktivity žáků související s ochranou životního prostředí

Kompetence k řešení problémů

- přírodovědné problémy jsou předkládány žákům s ohledem na jejich možnosti tak, aby měli šanci je pochopit a nalézt vlastní řešení
- dlouhodobě je sled otázek plánován tak, aby žák byl schopen promyslet a naplánovat způsob řešení logicky a empiricky, případně při nedostatku zkušeností dokázal vyhledat informace k řešení problému
- laboratorní práce umožňují žákovi uplatnit své vědomosti, problém analyzovat a prakticky ověřit správnost řešení
- ve vybraných případech vyžaduje učitel, aby žák svá rozhodnutí před kolektivem obhájil a zhodnotil
- učitel pracuje s žáky na možných řešeních regionálních ekologických problémů

Kompetence sociální a personální

- učitel zapojuje do výuky práci ve skupině tak, aby byli všichni žáci nuceni spolupracovat ve skupině, spolupodílet se na vytváření pravidel práce

- formuje se základní vztah k životu
- žák získává schopnost respektovat názory a hlediska ostatních
- čerpá vědomosti a poučení od ostatních
- v případě potřeby umí poskytnout pomoc nebo o ni požádat

Pracovní kompetence

- učitel vede žáky k dodržování daných pravidel a plnění své povinnosti, spolupodílení se na kontrolním systému
- pod vedením učitele žáci opakovaně používají učební přírodovědné pomůcky, zlepšují se v jejich ovládnutí, jsou vedeni k odpovědnosti za jejich stav
- na základě získaných kompetencí se rozhodují o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

Zeměpis

2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Zeměpis je tvořen částí obsahu vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávací obor Zeměpis, jak je uveden v RVP. Navazuje na práci ve vyučovacím předmětu Člověk a jeho svět z 1. stupně. V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata Výchova demokratického člověka, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova.

Vyučovací předmět Zeměpis je vyučován ve všech ročnících 2. stupně s týdenní časovou dotací 2 hodiny v 6. a 8.ročníku a 1 hodina v 7. a 9.ročníku.

Upřednostňovanou formou práce je vyučovací hodina se začleněním krátkodobých projektů. Běžná výuka probíhá především ve odborné učebně zeměpisu, využívána je také učebna informatiky, videoučebna a práce v terénu.

Obsah předmětu lze rozdělit do několika tematických celků: planeta Země a vesmír, mapy, fyzická geografie, sociální geografie, regionální geografie kontinentů a oceánů. Probírané učivo má přímou vazbu na předměty jako je dějepis, přírodopis a občanská výchova.

Předmět rozvíjí vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, tvořivost a schopnost řešit problémy. Využívají se jak skupinové a projektové formy práce, tak i metoda frontální. Svým založením dává tento předmět velký prostor pro využití informací z běžného života (internet, tisk, rozhlas,...).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- vyhledávání a třídění informací, jejich kritickému posuzování a využívání v procesu učení a praktickém životě
- operování se zeměpisnými pojmy, znaky, symboly
- učitel žáky pozitivně motivuje k dalšímu sebevzdělávání

Komunikativní kompetence

- učitel vyžaduje, aby žáci formulovali a vyjadřovali své myšlenky výstižně, souvisle, logicky a kultivovaně

- v kooperativních činnostech zařazovaných učitelem se žáci zdokonalují ve schopnosti naslouchat druhým, vhodně reagovat a zapojovat se do diskuze
- učitel vysvětluje a s žáky nacvičuje jak se orientovat se v mapách, tabulkách a grafech
- učitel nabízí k využití různé informační a komunikační prostředky

Kompetence občanské

- učitel pozitivně hodnotí adekvátní kladný vztah k vlastní národní příslušnosti
- učitel vede žáky k respektu a ochraně tradic vlastního národa
- učitel nabízí žákům poznání tradic tradice jiných národů, vede je k respektu jejich odlišností
- učitel zadává dle aktuálních témat v médiích takové úkoly, které nutí žáky se adekvátně svému věku a možnostem zajímat o politické, hospodářské a kulturní dění ve světě

Kompetence k řešení problémů

- učitel ponechává žákům dostatek možností vyhledávat informace vhodné k řešení problémů, nacházet různé varianty řešení
- učitel nabízí činnosti, které žákům umožní rozvíjet a využívat možnosti týmové práce při řešení problémů
- učitel ponechává žákům dle časových dispozic prostor si obhájit výsledek řešení

Kompetence sociální a personální

Učitel zařazuje do výuky kooperativní či kompetitivní činnosti, které u žáka rozvíjejí dovednosti:

- efektivně pracovat ve skupině
- vytvářet dobré pracovní klima
- respektovat názory druhých
- poskytnout pomoc nebo o ni požádat

Pracovní kompetence

- učitel vymezuje pravidla pro jednotlivé činnosti, po žácích vyžaduje jejich plnění stejně jako plnění jejich povinností a závazků
- učitel předvádí žákům a nacvičuje s nimi, jak se orientovat se v terénu za použití kartografických pomůcek

Hudební výchova

1.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova je vytvořen z části vzdělávací oblasti Umění a kultura, vzdělávací obor Hudební výchova dle RVP. Do výuky jsou zařazována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova.

Upřednostňovanou formou realizace je vyučovací hodina, dle možností a zájmu žáků probíhají i další akce, jako např. pěvecké soutěže, návštěva koncertů, žákovská vystoupení, hudební kroužky, kroužek hry na flétnu atd.

Hudební výchova je na prvním stupni vyučována od 1. do 5.ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně. Výuka probíhá zpravidla v učebně vybavené hudebním nástrojem (klavírem) nebo v relaxační místnosti.

Cílem je rozvíjení hudebnosti žáků a získání pozitivního vztahu k hudbě a umění. Rozvíjí se ve čtyřech hlavních činnostech – vokální činnosti, poslechové činnosti, hudebně pohybové činnosti a instrumentální činnosti.

Obsahem vokálních činností je kultivace hlasového projevu (zpěv i mluvené slovo), obsahem instrumentálních činností je hra na hudební nástroje především z Orffova instrumentáře, obsahem hudebně pohybových činností je ztvárnění hudby pomocí pohybu, využití hudebně pohybových her a obsahem poslechových činností je aktivní vnímání hudby různých žánrů, stylů a časových období.

Vzdělávací předmět hudební výchova vede žáky k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu vnímání a využívání jako svébytného prostředku komunikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- žáci rozvíjejí a upevňují svou paměť při učení textů písní
- učitel vede žáky ke správnému zacházení s hudebními nástroji

Komunikativní kompetence

- učitel vede děti k správné hlasové hygieně, odbourávání špatných hlasových návyků
- učitel zařazuje činnosti, při kterých žáci rozvíjí a uplatňují způsoby nonverbální komunikace (vyjádření hudby pohybem)

- učitel umožňuje žákům vyjadřovat pocity při poslechu hudby

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k tomu, aby dbali na bezpečnost a vzájemnou ohleduplnost při používání hudebních nástrojů (respekt k nástroji jako lidskému výrobku)
- učitel seznamuje žáky s hymnou ČR, jejím významem, s daným způsobem chování při její produkci; žáci rozvíjejí své vlastenecké cítění

Kompetence k řešení problémů

- učitel ponechává žákům dostatek času a možností domluvit se na společném řešení zadaného hudebního problému, rozvíjí tak schopnosti pracovat samostatně i skupinově

Kompetence sociální a personální

- učitel vytváří situace, ve kterých žáci poslouchají a hodnotí navzájem své výkony (s korekcí a dohledem učitele), učí se vzájemnému respektu při individuálním způsobu reprodukce hudebního motivu
- učitel poskytuje žákům možnost vlastní produkce (pěvecká či instrumentální vystoupení) před veřejností

Pracovní kompetence

- od počátku školní docházky pečují žáci o své nástroje samostatně (s dohledem a radou učitele - příprava, šetrné zacházení, uložení na správné místo atd.)

2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova je vytvořen z části vzdělávací oblasti Umění a kultura, vzdělávací obor Hudební výchova dle RVP. Navazuje na výuku v předmětu Hudební výchova na prvním stupni. Do výuky jsou zařazována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického člověka, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Upřednostňovanou formou realizace je vyučovací hodina, dle možností a zájmu žáků probíhají i další akce, jako např. pěvecké soutěže, návštěva koncertů atd.

Hudební výchova je na druhém stupni vyučována od 6. do 9.ročníku v časové dotaci 1 hodina týdně ve standardních třídách i třídách se sportovním zaměřením. Výuka probíhá zpravidla ve specializované učebně, lze využít i multimediální patro (PC, video).

V rámci předmětu se prolínají vokální, instrumentální, hudebně-pohybové a poslechové činnosti.

Vokální činnosti: práce s hlasem, hlasová hygiena, kultivace hlasového projevu, správné pěvecké návyky, rozvoj hudební představivosti, orientace v notovém záznamu melodie.

Instrumentální činnosti: hra na jednoduché hudební nástroje, jejich využití při produkci a reprodukci skladby

Hudebně-pohybové činnosti: pohybové vyjádření hudby, reakce na poslech, základy tanečního pohybu

Poslechové činnosti: aktivní vnímání znějící hudby, poznávání a vstřícnost při poslechu různých žánrových, stylových i funkčních podob, rozvoj estetického cítění

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učitel klade důraz na pozitivní motivaci žáka, získání zájmu o hudbu jako takovou
- ve výuce jsou využívány vhodné učební pomůcky (hud. nástroje, PC, audiovizuální tech.)
- učitel vede žáky k vnímání uměleckých slohů a děl v jejich historickém kontextu

Komunikativní kompetence

- učitel ponechává žákům možnost využití informační a komunikační technologie v rozsahu, který umožňuje školní vybavení a mimoškolní možnosti žáků
- učitel vybírá a do výuky zařazuje besedy a kulturně výchovné pořady dle jejich kvality a zaměření
- učitel vyvolává diskusi o dojmu z uměleckého díla

Kompetence občanské

- učitel podporuje projevy pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění národních tradic
- učitel umožňuje žákům účast na kulturních akcích a soutěžích

Kompetence k řešení problémů

- učitel motivuje žáky k samostatnému aktivnímu projevu
- učitel posiluje hudební schopnosti žáků a využívání vlastních zkušeností z poslechu a interpretace (s ohledem na jejich individuální možnosti)
- učitel analyzuje s žáky poslouchané skladby
- učitel vede žáky ke kritickému myšlení při posuzování uměleckých děl

Kompetence sociální a personální

- učitel zařazuje do výuky práci ve skupině, zároveň uplatňuje i individuální přístup
- vhodným hodnocením učitel posiluje sebevědomí žáka, zároveň vede žáka k sebehodnocení a sebekritice

Pracovní kompetence

- žáci si ve výuce osvojují hudební techniky a hru na vybrané nástroje

Tvořivé činnosti

1.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Tvořivé činnosti je tvořen spojením obsahu vzdělávací oblasti Člověk a svět práce s částí obsahu vzdělávací oblasti Umění a kultura – vzdělávací obor Výtvarná výchova pro první stupeň jak je uveden v RVP. V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Environmentální výchova.

Vyučovací předmět vyučujeme pouze na prvním stupni od prvního do pátého ročníku. Týdenní časová dotace předmětu činí 2 hodiny v 1. – 3.ročníku a 3 hodiny ve 4. a 5.ročníku. Výuka probíhá především v kmenových třídách, cvičné kuchyňce, na pozemku školy a v přírodě.

Při výuce klademe důraz především na rozvoj tvořivosti, manuální zručnosti, výchovy ke zdraví, dodržování pravidel společenského chování, pravidel bezpečnosti při práci s různým materiálem, komunikaci i spolupráci. Předmět směřuje k tomu, aby si žáci osvojili dovednosti důležité pro jejich další život. Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina. Na prvním stupni se výuka mnohdy realizuje v krátkodobých projektech.

Jako stěžejní metody volíme ty, které podporují samostatnost a spolupráci dětí, vlastní aktivitu a tvořivost, vyhodnocování a řešení problémů, formulování a ověřování vlastních názorů, utřídění informací a hledání jejich souvislostí.

Předmět je formálně vnitřně členěn na pět okruhů – výtvarná výchova, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti, pěstitelské práce, příprava pokrmů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učitel ukazuje žákům smysl a cíl vzdělávání, pomáhá jim získat pozitivní vztah
- učitel ukazuje na výrobcích žáka jeho pokrok a pomáhá mu plánovat další zdokonalení práce
- učitel používá citlivě kritiku tak, aby ji žák dokázal adekvátně svému věku přijmout a postupně se učil sebekritice
- učitel ukazuje a vysvětluje, jak získané informace a dovednosti využít při tvůrčích činnostech a praktickém životě
- učitel nechává žáky samostatně pozorovat, získané výsledky porovnávat a vyvozovat z nich závěry, jejich činnost supervizuje

Komunikativní kompetence

- učitel od svých žáků vyžaduje vyjadřování myšlenek a názorů v logickém sledu a s ohledem na použité materiály

Kompetence občanské

- učitel vede žáky k respektování názorů druhých lidí
- učitel seznamuje žáky s jejich právy a povinnostmi ve škole i mimo ni, pozitivně hodnotí jejich dodržování a plnění
- učitel směřuje žáky k získání pozitivního postoje k uměleckým dílům, smyslu pro kulturu a tvořivost, aktivnímu zapojení do pracovního dění
- učitel ukazuje žákům základní ekologické souvislosti a jejich vliv na lidské zdraví

Kompetence k řešení problémů

- učitel s ohledem na věk a schopnosti žáků zařazuje do výuky problémové úlohy, vysvětluje a nacvičuje s žáky, jak je rozpoznat a reagovat na ně
- učitel vede žáky při promýšlení a plánování řešení pracovních problémů
- učitel ponechává žákům prostor k vyhledání informací, jak problém řešit, pomáhá jim překonat nezdar
- učitel umožňuje žákům obhájit svůj názor a zodpovídat za své rozhodnutí

Kompetence sociální a personální

Učitel zařazuje kooperativní a kompetitivní činnosti, které žákům umožňují:

- zkoušet a zdokonalovat spolupráci ve skupinách
- diskutovat o zadaných úkolech či problémech
- respektovat názor ostatních a obhájit svůj postoj
- upevňovat mezilidské vztahy na základě ohleduplnosti a úcty
- rozvíjet schopnost umět poskytnout pomoc, nebo o ni požádat
- zvyšovat u žáka sebevědomí a sebeúctu prostřednictvím možnosti zažít ve své práci úspěch

Pracovní kompetence

- učitel vede žáky k využívání různých technologií při práci s rozličným materiálem
- učitel předvádí a s žáky nacvičuje bezpečné a účinné používání materiálů, nástrojů a vybavení
- učitel vyžaduje a kontroluje dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků
- učitel střídá činnosti a způsoby práce tak, aby se žák mohl adaptovat na změněné nebo nové pracovní podmínky
- žák přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska funkčnosti a společenského významu a z hlediska ochrany zdraví, životního prostředí i kulturních a společenských hodnot

Výtvarná výchova

2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova je tvořen částí obsahu vzdělávací oblasti Umění a kultura, vzdělávacího oboru Výtvarná výchova dle RVP. V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického člověka, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Vyučovací předmět Výtvarná výchova na druhém stupni navazuje na výuku v předmětu Tvořivé činnosti na prvním stupni. Týdenní časová dotace předmětu je 1 hodina v 7. a 9.ročníku a 2 hodiny v 6. a 8.ročníku u standardních tříd, u tříd se sportovním zaměřením je týdenní časová dotace 2 hodiny v 6. a 7.ročníku, 1 hodina v 8. a 9.ročníku.

Upřednostňovanou formou práce je vyučovací hodina se začleněním soutěží a krátkodobých projektů. Běžná výuka probíhá především ve speciální učebně, v případě potřeby jsou využívány učebny v multimediálním patře. Některé práce probíhají v exteriéru. Výuka je dle možností a zájmu žáků doplněna o exkurze a účast na výtvarných soutěžích.

Obsah učiva výtvarné výchovy souvisí s náplní prakticky všech dalších předmětů druhého stupně, proto je část výuky věnována na dokončení výtvarné části projektů. Střídáme práci ve skupinách s individuální činností. Žákům je umožněno hodnotit navzájem svou práci. Vedeme žáky k zamýšlení nad motivační a emocionální hodnotou jejich práce.

Dějiny vývoje estetického ideálu pomáhají pochopit historii, výtvarné cítění motivuje žáka při jeho vlastní práci a rozhodování, estetický názor hraje roli při formování hodnotového žebříčku. Žákům je umožněn jiný, spíše pocitový pohled na svět a dění kolem sebe, jsou vedeni k poznání základních estetických pravidel i jejich aplikaci ve svém životě. Proto jsou do výuky zařazeny práce na dekorativních předmětech a zlepšování pracovního prostředí ve škole.

V rámci předmětu se snažíme podpořit a rozvinout talent nadaných žáků. Manuální zručnost a nadání však nejsou ve výuce prioritou, možnosti a výtvarné cítění každého jedince jsou respektovány jako součást jedinečnosti jeho osobnosti a to nejen u žáků s SPU.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- adekvátně věku a schopnostem žáků ponechává možnost vybírat si vhodné způsoby a metody pro provedení své práce
- vede žáky k samostatnému vyhledávání vizuálních předloh pro své práce, kompletaci potřebného materiálu pro tvorbu
- vede žáky k užívání odborných termínů, výtvarných technik, znaků a symbolů, umožňuje jim poznat souvislosti mezi společenskými jevy a výtvarným projevem dané doby
- umožňuje žákům spolupodílet se na hodnocení prací aby mohli posoudit vlastní pokrok a nalézat další prostředky k dosažení svých výtvarných cílů
- využívá mezipředmětové vztahy k motivaci žáků

Komunikativní kompetence

Učitel:

- prostřednictvím výtvarného díla umožňuje učitel žákům vyjádřit myšlenky, potřeby a názory
- při prezentaci práce učitel vyžaduje srozumitelné a kultivované vyjádření názorů a myšlenek
- vede žáky ke snaze porozumět dílům svých spolužáků i dílům z fondu celosvětového výtvarného umění
- vysvětluje symboliku barev, světla a stínů ve výtvarném projevu, vede žáky k jejímu používání ve vlastních pracích

Kompetence občanské

Učitel:

- v diskuzích vede žáky k respektování individuality výtvarného projevu spolužáků
- seznamuje žáky s národními kulturními památkami a uměleckými projevy na území dnešní ČR, včetně národnostních menšin
- spolupracuje s žáky při třídění odpadů z výtvarné práce a likvidaci nevydařených děl

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- umožňuje žákům hledat vlastní řešení zadaného výtvarného problému v rámci absolutní volnosti při výběru technik i při jejich záměrně zúženém spektru
- vyžaduje ve vhodných případech odůvodnění výběru techniky a obhájení svého výtvarného díla
- zadává zpracování jednoho tématu více technikami pro možnost srovnání

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává kromě individuální práce i práce skupinové
- vede žáky při společném hledání řešení výtvarného problému
- v případě potřeby pomáhá žákům při určování rolí ve skupině, pozitivně hodnotí, pokud žáci v případě potřeby dokáží ze své role „vystoupit“ a pomoci spolužákovi
- zařazuje do výuky řízenou diskuzi, ve které se žáci zdokonalují ve schopnosti respektovat zkušenost a názor spolupracovníků
- umožňuje žákům dosáhnout pocitu sebeuspokojení a sebeúcty zadáváním prací přiměřených jejich schopnostem

Pracovní kompetence

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnosti práce s výtvarnými materiály a pomůckami, chrání zdraví své i ostatních
- vysvětluje, jak vybírat, připravovat a čistit materiál a pomůcky, tyto činnosti žákům ukazuje a provádí s nimi

- vede žáky k používání adekvátního pracovního oděvu a odpovědnosti za něj

Tělesná výchova

1.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova je tvořen částí obsahu vzdělávací části Člověk a zdraví, vzdělávací obor Tělesná výchova, jak je uveden v RVP. V rámci předmětu je realizováno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

Vyučovací předmět Tělesná výchova je vyučován ve všech ročnících 1. stupně s týdenní časovou dotací 2 hodiny. Ve třídách se sportovním zaměřením je v 5. ročníku posílena výuka na 5 hodin týdně.

Převažující formou realizace je vyučovací hodina. Kromě toho je obsah předmětu realizován v blocích (kurzy plavání, sportovní soutěže a školy v přírodě.). Výuka probíhá v tělocvičně, v hale, na hřišti, v parku, dle druhu sportu na ledové ploše, v bazénu atd. Ve 2. ročníku je realizována nejméně 40 hodinová bloková výuka plavání.¹⁶

Cílem je získat kladný vztah k fyzickým aktivitám a sportu, vytvářet návyky zdravého životního stylu vedoucí k progresivnímu utužování zdraví a zdravého životního stylu vůbec. Dále pak dodržování sportovní etiky, pravidel a jednání fair-play.

Část obsahu předmětu se realizuje při relaxačních chvílích ve třídě a v relaxační místnosti (vyrovnávací cviky). Úzké mezipředmětové vztahy nalezneme k hudební výchově (rytmizace, cvičení na hudbu) a výchově ke zdraví (zdravý životní styl, prevence civilizačních chorob...) Znalosti a dovednosti vedoucí k zdravému životnímu stylu a kladnému vztahu k fyzickým aktivitám navazují také na znalosti a dovednosti získané v předmětu Člověk a jeho svět na prvním stupni.

Nadaným sportovcům nabízíme zapojení do kroužků, sportovních her a doporučení k dalšímu rozvoji ve sportovních klubech.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

---

¹⁶ Podle aktuálních možností školy lze povinnou výuku plavání v rozsahu 40.hodin realizovat v kterémkoli ročníku prvního stupně)

- přibližuje žákům co nejvíce druhů sportu
- pomáhá jim poznat smysl a cíl pohybové aktivity v rámci zdravého životního stylu
- používá odborné názvosloví a vyžaduje jej v komunikaci s žáky
- vede žáky ke zvládnutí pohybové dovednosti v souladu s individuálními předpoklady a jejich tvořivé aplikaci při hře a soutěži
- pomáhá žákům posoudit provedení pohybových dovedností
- motivuje žáky k dalšímu zájmu o jednotlivé sporty a pokračování v nich i po ukončení povinné školní docházky
- nabízí žákům sportovní aktivity i mimo školu (školní sportovní kroužky)

Komunikativní kompetence

Učitel:

- vede žáky k porozumění pravidlům konkrétních her
- pozitivně hodnotí, pokud žák reaguje na sportovní názvosloví, povely a signály, dokáže je používat
- vede žáky k samostatné komunikaci, prosazení svého názoru – možnost spolupodílet se na roli rozhodčího
- vhodným způsobem pomáhá zapojení žáka do hry, zvládnutí herních rolí
- vede žáky k toleranci a spolupráci při kolektivních hrách
- vysvětluje a nacvičuje s žáky herní taktiku

Kompetence občanské

Učitel:

- dohledem nad dodržováním pravidel vede žáky k respektování druhého, v roli spoluhráče či protihráče
- vede žáky k umění přijmout výhru i prohru
- vysvětluje a na příkladech dokládá význam všech vnitřních hodnot člověka i přes nezdary ve sportu, poukazuje i na jiné hodnoty člověka
- ozřejmuje rizika sportu, ukazuje nutnost předvídání možnosti úrazů a pomoci v různých krizových situacích
- nacvičuje s žáky vhodné a bezpečné chování ve sportovním prostředí
- vede žáky k odmítání drog a jiných škodlivých látek

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci, komunikaci, podnikavé dovednosti
- vede žáky k dodržování pravidel, hry fair – play
- vede děti k pomoci druhým v případě úrazu či zranění
- předává dětem co nejvíce informací, aby danému problému uměly předcházet či byly dostatečně připraveny daný problém řešit (poskytnout první pomoc)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci s kolektivem
- rozvíjí sebedůvěru dětí tak, že jim umožní zažít úspěch jak při skupinovém, tak i při individuálním sportovním výkonu
- vede žáky k uvědomování si vlastní odpovědnosti za své chování a jednání
- umožňuje žákům spolupodílet se na utváření pravidel pro práci v týmu (spoluodpovědnost, podpora, pomoc)

Pracovní kompetence

Učitel:

- nabízí dětem dostatek druhů sportu, aby dokázaly nabyté dovednosti využívat ve svém běžném životě a předcházely tak různým situacím
- trvá na dodržování vymezených pravidel, zásad hygieny a bezpečnosti (ochrana zdraví svého i druhých)
- umožňuje žákům podílet se na přípravě sportovního prostředí a pomůcek, na kontrole jejich stavu a jejich uložení
- vede žáky k používání adekvátního sportovního oblečení

2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu *Výchova ke zdraví* je tvořen z části obsahu vzdělávací části *Člověk a zdraví*, vzdělávacího oboru *Tělesná výchova*, jak je uveden v RVP. Předmět svým obsahem navazuje na výuku v předmětu *Tělesná výchova* na prvním stupni. V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata *Osobnostní a sociální výchova*, *Environmentální výchova*, *Mediální výchova*.

Vyučovací předmět *Výchova ke zdraví* je vyučován ve všech ročnících 2. stupně s týdenní časovou dotací 2 hodiny ve standardních třídách, ve třídách se sportovním zaměřením 5 hodin v 6. a 7.ročníku, 4 hodiny v 8.ročníku a 3. hodiny v 9. ročníku. V 8. a 9.ročníku navazuje u tříd se sportovním zaměřením volitelný předmět *Hokejová příprava* v rozsahu 1 a 2 hodiny týdně.

Převažující formou realizace je vyučovací hodina. Kromě toho je obsah předmětu realizován v blocích (lyžařské kurzy 7. – 8.ročník dle zájmu žáků, sportovní soutěže a školy v přírodě.). Výuka probíhá v tělocvičně, v hale, na hřišti, v parku, dle druhu sportu na ledové ploše, v bazénu atd. Část obsahu předmětu se realizuje při relaxačních chvílích ve třídě a v relaxační místnosti (vyrovňovací cviky). Pro teoretickou výuku mohou být využity i učebny v multimediálním patře školy.

Cílem je získat kladný vztah k fyzickým aktivitám a sportu, vytvářet návyky zdravého životního stylu vedoucí k progresivnímu utužování zdraví a zdravého životního stylu vůbec, dále pak dodržování sportovní etiky, pravidel a jednání fair-play. Předmět směřuje také k získání základních znalostí, dovedností, návyků a postojů v oblastech: prevence civilizačních chorob a bezpečí člověka. Žáci se učí nabyté dovednosti aplikovat v praktickém životě.

Nadaným sportovcům nabízíme zapojení do kroužků, sportovních her a doporučení k dalšímu rozvoji ve sportovních klubech.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- poskytuje žákům možnost vyzkoušet si co nejvíce druhů sportu, vybrat si ten, který jim nejvíce vyhovuje
- nabízí žákům další sportovní aktivity i mimo školní výuku, podchycují a zvyšují motivaci k dalším sportovním aktivitám
- vybízí žáky k uplatnění získaných poznatků a dovedností v jejich životě, pomocí zpětné sebereflexe mohou žáci sami hodnotit jejich přínos
- zařazuje do výuky aktuální témata z médií týkající se sportu a zdravého životního stylu

Komunikativní kompetence

Učitel:

- vybírá takové sportovní aktivity, ve kterých žáci spolupracují, zlepšují své komunikační dovednosti
- vede žáky k používání správného sportovního názvosloví a terminologii, k porozumění potřebným herním pravidlům
- vyžaduje od žáků prezentaci postojů a názorů v kultivované formě

- součástí výuky je trénink asertivních dovedností v komunikaci, především nácvik vhodných způsobů odmítnutí, předkládání požadavků, názorů...atd.
- umožňuje žákům předkládat vybrané práce i v elektronické formě

Kompetence občanské

- základem sportovních her je dodržování fair-play, učitel pozitivně hodnotí její dodržování
- učitel poukazuje také na vnitřní lidské hodnoty, které může žák rozvíjet i přes sportovní nezdary
- žákům je umožněno pohlédnout na problém i ze strany odpůrce aby pochopili jeho názor a naučili se jej respektovat, vážit si vnitřních hodnot jiných lidí

Kompetence k řešení problémů

- v rámci sportovních aktivit řeší žáci aktuální herní situace, podílejí se na hodnocení hry, měření výsledků...
- učitel vede žáky k přijetí výhry i prohry jako možnosti svého dalšího rozvoje
- učitel zařazuje ankety a drobné výzkumy, ve kterých získávají žáci informace o problémech ve škole a jejím okolí
- učitel vede žáky k promýšlení možných řešení a jejich případné aplikaci
- učitel předkládá žákům ke zhodnocení i aktuální problémy z médií, včetně jejich řešení ze strany odborníků (např. dopingové aféry)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- dbá, aby měli všichni žáci možnost aktivně se do činnosti zapojit, vede je k toleranci a pochopení a využití jejich možností i možností spoluhráčů, učitel umožňuje žákům spolupracovat ve skupině, podílet se na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti ovlivňovat kvalitu společné práce
- ponechává na žácích odpovědnost na utváření atmosféry v týmu, situaci ve třídě však stále kontroluje
- zařazuje do výuky trénink asertivity, při kterém se žáci mimo jiné učí v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- vkládá do výuky řízené diskuze, žáci mohou trénovat roli vůdce i roli podřízeného (ve sportovních aktivitách si mohou vyzkoušet roli rozhodčího)

Pracovní kompetence

Učitel:

- pracuje se žáky na zlepšování jejich pohybových dovedností, žáci se učí předcházet úrazům
- nacvičuje s žáky základy první pomoci
- stanovuje žákům pracovní pravidla a vyžaduje jejich dodržování
- podle míry schopností a zkušeností ponechává žákům podíl na stanovení pracovních pravidel pro dílčí úkoly spolupodílet se (měření výsledků, hodnocení, rozhodcovská činnost...)

Člověk a svět práce

2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Člověk a svět práce je tvořen obsahem vzdělávací části Člověk a svět práce jak je uveden v RVP. Předmět navazuje na práci ve vyučovacím předmětu Tvořivé činnosti na I. stupni. V rámci předmětu jsou realizována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Environmentální výchova.

Vyučovací předmět Člověk a svět práce je vyučován ve všech ročnících 2. stupně s týdenní časovou dotací 1 hodina ve standardních třídách, ve třídách se sportovním zaměřením je předmět vyučován pouze v 6., 8. a 9.ročníku s týdenní časovou dotací 1 hodina.¹⁷

Upřednostňovanou formou práce je vyučovací hodina, činnost v hodinách, zejména v 6.a 7.ročníku, je převážně praktická. Výuka probíhá převážně ve specializovaných učebnách: dílny, odborná počítačová učebna, cvičná kuchyňka, ale také v přírodě a na pozemku školy.

Předmět je vnitřně formálně členěn na okruhy:

- 6.ročník: práce s technickými materiály, pěstitelské práce a chovatelství
- 7.ročník: provoz a údržba domácnosti, příprava pokrmů
- 8. a 9.ročník: svět práce (spojeno v předmětu Výchova k občanství)

Okruhy v 6. a 7. ročníku jsou realizovány v závislosti na počtu žáků.

Při výuce je kladen důraz na manuální zručnost, rozvoj tvořivosti, výchovu ke zdraví, komunikaci a spolupráci. Myslíme si, že tyto dovednosti jsou pro další život žáků velice důležité. Metody se snažíme volit takové, abychom u dětí podporovali samostatnost i spolupráci, vlastní aktivity, kreativitu a ověřování vlastních dovedností i názorů v praxi.

---

¹⁷ V 8. a 9. ročníku je vzdělávací obsah předmětu a časová dotace 1. hodina spojen v předmětu Výchova k občanství.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učitel nabízí žákům řadu metod pro efektivní učení a práci
- žák si pod vedením učitele metody sám třídí, využívá je v procesu učení, ale i praktickém životě

Komunikativní kompetence

- učitel zařazuje do výuky dostatek skupinových činností, ve kterých mají žáci možnost osvojit si dovednosti:
  - naslouchat, porozumět, vhodně reagovat
  - využít získané dovednosti pro komunikaci s okolím
  - správně formulovat a vyjadřovat své myšlenky

Kompetence občanské

- učitel ponechává žákům dostatek samostatnosti, aby měli šanci uvědomit si nejen svá práva, ale i povinnosti ve škole i mimo ni a odpovědnost za své rozhodování (zachovat si čisté svědomí)
- učitel vede žáky k uznání práce druhých – každý zúčastněný žák pracoval na stejném výrobku a má šanci si uvědomit, kolik úsilí mu věnoval a porovnat svou práci s ostatními
- učitel seznamuje žáky s našimi tradicemi, kulturním a historickým bohatstvím, vede žáky k respektu k těmto hodnotám

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k rozpoznávání problémů, jejich pochopení a vlastnímu řešení
- učitel umožňuje žákům využívat vlastní dovednosti, nenechat se odradit případným nezdarem
- učitel vybízí žáky k obhajování svých dovedností a znalostí

Kompetence sociální a personální

- dle věku a možností žáků jim učitel ponechává možnost spoluvytvářet pravidla práce v týmu a kontrolovat jejich dodržování, zlepšují tím své schopnosti a dovednosti:
  - spolupracovat ve skupině
  - podílet se na upevňování dobrých vztahů mezi spolužáky
  - v případě potřeby nabídnout pomoc, nebo o ni eventuálně požádat

Pracovní kompetence

- učitel ponechává na žácích odpovědnost za svěřené nástroje, nářadí a materiály, kontroluje jejich přípravu, používání a úklid
- učitel poukazuje na možnost využít získané dovednosti a znalosti v dalším vzdělávání
- učitel nechává žáky vyhledávat u jednotlivých materiálů a pomůcek návody a pokyny pro použití, vede je k jejich dodržování, žáci si tak osvojují základy ochrany zdraví při práci.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ – POVINNÉ PŘEDMĚTY¹⁸

Součástí vzdělávacího obsahu vyučovacích předmětů je přehledná tabulace školních výstupů dle standardů základního vzdělávání. V předmětech Český jazyk 1. i 2. stupeň, Anglický jazyk 1. i 2. stupeň Matematika 1. stupeň jsou výstupy zařazeny přímo do tabulace vzdělávacího obsahu..

Český jazyk

ČJ 1.stupeň - 1.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		
Komunikační a slohová výchova			
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	pozná jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká, hlásky správně vysloví a přečte skládá slabiky, slova čte jednoduché věty se správnou intonací	písmena a hlásky technika čtení	OSV1
porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	pracuje podle pokynů učitele, reaguje otázkami rozumí přečtené větě, dokáže ji opakovat	soustředěné naslouchání	ET – představení, pozdrav, poděkování, prosba, omluva
pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	při řeči správně dýchá, pečlivě vyslovuje, podle svých možností ovládá tvorbu hlasu	mluvený projev	
na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	používá smysluplné věty s pomocí učitele dramatizuje jednoduchý text vypráví pohádky a příběhy podle obrázkové osnovy	mluvený projev	OSV8 ET – představení, pozdrav, poděkování, prosba, omluva, vyjádření citů
zvládá základní hygienické návyky	při psaní v rámci svých možností	písemný projev	

¹⁸ Pokud není vyznačeno jinak, je vzdělávací obsah předmětu shodný ve standardních třídách i třídách se sportovním zaměřením

spojené se psaním	správně sedí, správně drží psací náčiní vyžaduje dobré světelné podmínky		
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena a slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	napíše psací písmena velké i malé abecedy napíše podle diktátu slabiky „jednoduchá slova a věty“ přepíše tiskací písmo do psané podoby	písemný projev	
Jazyková výchova			
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky	rozlišuje sluchem hlásky	zvuková stránka jazyka	
Literární výchova			
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	naučí se z paměti básničku (min. čtyři verše), recituje ji před spolužáky	mluvený projev	ENV2 – projekt: Roční období ET <ul style="list-style-type: none"> • pozitivní hodnocení druhých • zážitek přijetí pro každé dítě

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		
Komunikační a slohová výchova			
plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	<p>čte plynule jednoduché věty,</p> <p>používá správný slovní přízvuk</p> <p>zvládne tiché čtení jednoduchého textu s porozuměním</p> <p>orientuje se v jednoduchém textu, reaguje otázkami</p> <p>znázorní spojitost textu s ilustracemi</p>	technika čtení, čtení jako zdroj informací.	<p>ET</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozitivní hodnocení sebe a druhých (akceptace druhého) • správná reakce na pochvalu i výtku • nácvik přátelského přijetí
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	<p>užívá oslovení</p> <p>rozezná a snaží se používat zdvořilé vystupování</p> <p>zahájí a ukončí dialog</p> <p>v rámci možností vhodně zařadí mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)</p>	mluvený projev	<p>OSV8</p> <p>ET – komunikace při vytváření výchovného kolektivu (zdvořilost, představení, otázka, prosba, poděkování, omluva)</p>
v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	<p>používá správné dýchání a výslovnost</p> <p>recituje jednoduchou báseň</p> <p>provede dramaturgii jednoduchého příběhu, pohádky</p>	mluvený projev	
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	<p>užívá písmena i číslice v přirozené velikosti a liniatuře</p> <p>dodržuje sklon písma</p> <p>správně spojuje písmena, zachovává</p>	písemný projev	<p>OSV 6, VDO1 – projekt: Naše škola</p>

	rozestup písmen užívá diakritická znaménka		
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	aplikuje požadavky na úhlednost, čitelnost, přehlednost napíše adresu, přání	písemný projev	
Jazyková výchova			
rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	sluchově rozliší hlásky, určí: krátké a dlouhé samohlásky souhlásky dvojhlásky slabikotvorné l ,r souhlásky znělé a neznělé	zvuková stránka jazyka, rozdělení hlásek	
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	používá nejfrekventovanější spojky, zapíše souvětí v grafické podobě	skladba	OSVI
rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	rozpozná druhy vět podle postoje mluvčího, použije správnou intonaci	zvuková stránka jazyka	
odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách	rozliší tvrdé a měkké souhlásky, aplikuje jejich použití	pravopis	
odůvodňuje a píše správně dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	rozezná písmeno ě dodržuje správnou výslovnost a psaní skupin dě , tě, ně, bě, pě, vě, mě- mimo morfologický šev, rozlišuje obecná a vlastní jména, určí psaní ů/ů ve slovech	pravopis	
porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	rozliší slovesa a podstatná jména, předložky a spojky	tvarosloví-slovní druhy	
Literární výchova			

vyjadřuje své pocity z přečteného textu	vysvětlí a zhodnotí jednoduchý příběh, podle pokynů učitele	zážitkové čtení a naslouchání	OSV8 ET – komunikace citů
čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	recituje jednoduchou báseň se správnou intonací	tvořivé činnosti s literárním textem	ET – vytváření prožitků radosti pro druhé (básničky, krátké texty)

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-5-1-03 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	čte plynule se správným přízvukem užívá čtení jako zdroj informací orientuje se v textu zvládne čtení tiché	čtení	ENV2 – projekt: Voda, půda, vzduch ET <ul style="list-style-type: none"> • pozitivní hodnocení sebe i druhých • akceptace druhého • správná reakce na pochvalu a výtku
volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	odhadne vhodné použití mimojazykových prostředků řeči (mimika, gesta)	mluvený projev	OSV5 ET – postoje těla, gesta, zrakový kontakt, mimika, podání ruky
respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	zvládne vyjadřování závislé na komunikační situaci (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, požádání o informaci, uvítání návštěvy, rozloučení se)	mluvený projev	OSV8 ET – zdvořilost v komunikaci s dospělými i vrstevníky ENV2
seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	správně řadí věty, zvládá vypravování, dialog na základě obrazového materiálu	mluvený projev	
píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	zvládne vypravování, popis jednoduchých předmětů a činností podle pokynů učitele rozpozná vhodné jazykové prostředky vytvoří jednoduchou osnovu navrhne nadpis vyprávění napíše dopis, pohlednici	písemný projev	
píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	zautomatizuje psací pohyb píše čitelně, úhledně	písemný projev	

	provede kontrolu vlastního písemného projevu		
Jazyková výchova			
porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	najde slova opačného významu u typických příkladů, rozliší slova významem nadřazená, podřazená, souřadná, vyhledá slova příbuzná (pod vedením učitele)	slovní zásoba a tvoření slov	OSVI
rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	vyjmenuje slovní druhy, poznává a rozliší, bez zájmen a příslovcí	tvarosloví	
užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	rozliší ohebné a neohebné slovní druhy u podstatných jmen číslo a rod, u sloves čas	tvarosloví	ET – vytváření prožitků radosti pro druhé, komunikace citů (sloh)
spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	určí počet vět v souvětí, spojí věty v souvětí použitím vhodných spojek, vyhledá základní skladební dvojice	skladba	
odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech	pamětně zvládne vyjmenovaná slova, aplikuje v textu	pravopis	
Literární výchova			
rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	rozpozná báseň, sloku, verš, najde pohádkové postavy, posoudí jejich chování	základy literatury	ET – vytváření prožitků radosti pro druhé, komunikace citů VDO1
pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	předvede přednes básně, dramatizaci pohádky, povídky nebo básně s dějem, rozezná podstatu příběhu a jeho smysl (pod vedením učitele), líčí atmosféru příběhu, vyjádří svůj postoj	práce s literárním textem	

Český jazyk – rozšíření pro oblast logopedie 1. - 3.ročník

VZDĚLÁVACÍ VÝSTUP	VZDĚLÁVACÍ OBSAH	EVALUACE	PŘESAHY, VAZBY, POMŮCKY
-------------------	------------------	----------	-------------------------

kompetence	učivo		
<p><u>Žák</u> : Správně dýchá, užívá měkké hlasové začátky a dodržuje zásady hlasové hygieny. Dokáže usměrňovat výdechový proud, snaží se o koordinované pohyby celého těla, motoriky ruky a prstů. Podle svých možností zlepšuje motoriku mluvidel, očních pohybů a grafomotoriku. Aktivně provádí průpravná artikulační cvičení podle svých schopností a potřeb. Trénuje fonematický sluch, pozornost a diferenciaci. Snaží se rozlišovat zrakem a hmatem předkládané předměty. Aktivně se zapojuje do pohybových a hudebně pohybových her. Zlepšuje podle svých možností svou výslovnost.</p> <p><u>Žák</u> : Chápe a správně užívá předložky, dovede splnit úkol dle zadání učitele nebo spolužáka, podle svých schopností popíše situaci, motoricky reaguje na výzvy, snaží se o splnění dvou i více instrukcí najednou podle svých možností. Dovede tvořit věty s danými slovy.</p>	<p>1. Přípravná cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dechová a fonační cvičení - Hlasová hygiena - Hrubá motorika - Jemná motorika - Motorika mluvidel - Motorika očních pohybů. - Grafomotorika - Průpravná artikulační cvičení - Hmatová cvičení - Rozvíjení fonematického sluchu - Rozvíjení zrakového vnímání - Výchova ke správné výslovnosti - Pohybové a hudebně pohybové hry <p>2. Mluvní dovednosti</p> <p><u>Rozumění řeči</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - pochopení předložek - zadávání jedné a více informací - manipulace podle pokynů - následnost - význam slov 	<p>Praktické předvedení při frontální, skupinové nebo individuální činnosti.</p> <p>Modelové situace Manipulace Motorické reakce</p>	<p>Pomůcky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pišťalky, kuličky, balónky • Míčky, slámky, Orfeovy nástroje, modelína, barevné papíry, korálky • Různé hry – Loto, pexeso, Aktivity I.,II. • Prac. listy pro rozvoj grafomotoriky • Různé předměty na hmatové hry • Obrázky tematické, dějové <p>Přesahy : HV, PČ, VV, Psaní</p> <p>Přesahy : ČJ</p>
<p><u>Žák</u>: Vyhledává slova opačného významu a rozumí jejich obsahu, dovede určit přírovnání ke slovům, používá synonyma, hledá souvislosti mezi slovy a slova příbuzná, hledá a určuje rýmy a vymýšlí je, obměňuje verše v básni při zachování počtu slabik, dovede vyjmenovat více slov začínajících stejnou hláskou nebo slabikou, vyhledává a určuje slova nadřazená a podřazená, rozlišuje a přiřadí</p>	<p><u>Slovní zásoba</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - slova opačného významu - příčinné vztahy - přírovnání - synonyma - asociace (souvislost slov, témat) - rýmy náslovná hláska a skupiny těchto slov - nadřazené pojmy - souřadná slova 		<p>Pomůcky</p> <ul style="list-style-type: none"> • časopisy Sluníčko, Pastelka, Mateřídouška • naučná literatura • slovníky <p>Přesahy : ČJ Čtení a literární výchova</p>

<p>slova patřící do stejných tematických okruhů, stupňuje přídavná jména i pomocí jiných slov. Dovede rozlišit a aktivně používat slova neutrální a citově zabarvená. Dovede aktivně pracovat s časopisy, knihami a encyklopediemi. Snaží se naslouchat druhému.</p> <p><u>Žák</u> : Dovede vytvořit víceslovnou větu, podle potřeby dělit větu na mluvnické celky. Charakterizuje nějakou věc, osobu, zvíře podle jejích vlastností, dovede se vhodně ptát pokud je hadač, podle svých možností se snaží o popis určité činnosti, kterou mu předvedl učitel nebo spolužák.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - stupňování přídavných jmen i pomocí různých slov - rozlišování slov neutrálních a citově zabarvených - práce s časopisy, knihami, pracovními listy, encyklopediemi, atlasy a slovníky <p><u>3. Vyjadřovací plynulost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - prodlužování vět - hádanky - popis činnosti - dokončování děje - modelové situace - vyprávění příběhů - dramatizace 	<p>Praktická předvedení při frontální, skupinové nebo individuální činnosti. Předvádění modelových situací ze skutečnosti. Dramatické představení.</p>	<p>Pomůcky</p> <ul style="list-style-type: none"> • scénáře pohádek a krátkých příběhů • divadlo a loutky • kostýmy, rekvizity, kulisy <p>Přesahy : ČJ, PRV, VV Čtení a literární výchova</p>
<p><u>Žák</u> : Zapojí se do dokončení vyprávění děje příběhu. Předvede modelovou situaci po přípravě, později bez přípravy. Sděljuje pohádky, komiksy, příběhy víceméně samostatně. Zvládne zahrát roli v dramatizovaném příběhu s přiměřenou kulturou jazykového projevu.</p> <p><u>Žák</u> : Podle svých schopností správně a plynulě používá gramatiku v běžných tvarech slov.</p> <p><u>Žák</u> : správně používá spisovného jazyka – prostřednictvím pohádek, básniček, vyprávění, z komunikačních médií</p> <p><u>Žák</u> : Správně reaguje na potřebné</p>	<p><u>4. Jazykový cit</u></p> <p><u>5. Spisovná čeština, poslechové činnosti</u></p> <p><u>6. Početní představy</u></p>	<p>Praktické provedení.</p>	<p>Pomůcky</p> <ul style="list-style-type: none"> • magnetofon <p>Přesahy : ČJ Čtení a literární výchova</p>

<p>výrazy. Rozlišuje geometrické tvary jeden od druhého (1. roč.)</p>	<p>- přidávání, ubírání, více, méně, před, za - rozlišování geometrických tvarů (čtverec, trojúhelník, obdélník, kruh)</p>	<p>Praktické provedení</p>	<p>Pomůcky • předměty, geometrické tvary Přesahy : M</p>
<p>Žák : Řadí úkony za sebou, dodržuje pravidla a vytváří algoritmy.</p> <p>Žák : Je schopný najít vztah, souvislost mezi informacemi a využít je i v jiných podobných situacích.</p> <p>Žák : Rozlišuje dny v týdnu, měsíce a roční období. Snaží se orientovat a správně určit pravou a levou stranu na sobě, druhé osobě a v prostoru. Dovede odhadnout běžné časové údaje. Rozlišuje a správně určí časové události v rodině.</p>	<p><u>7. Serialita</u></p> <p><u>8. Intermodalita</u></p> <p><u>9. Orientace v čase a prostoru, pravolevá orientace</u></p>	<p>Praktické předvedení při frontální, skupinové nebo individuální činnosti</p>	<p>Pomůcky • předměty, obrázky, hrací kostka, korálky se šňůrkami • pastelky a kreslicí papíry Přesahy : M</p> <p>Pomůcky • váza, tužka</p> <p>Pomůcky • kalendáře, obrázky, stromy života, hodiny</p> <p>Přesahy : M, PRV</p>

ČJ 1.stupeň - 4.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
--------------------------------	----------------	-------	-----------------

			(mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	zvládá plynulé čtení orientuje se v textu používá čtení jako zdroj informací vyhledává podle otázek	čtení	VMEGS2 – projekt: Putujeme po ČR ET <ul style="list-style-type: none"> • akceptace druhého • sebehodnocení
ČJL-5-1-02 -rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	vydrží soustředěně poslouchat, stručně poznamená slyšené, reaguje vhodnými otázkami	naslouchání	
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	rozliší důležité informace od nepodstatných, zpráva (oznámení, pozvánka, výstižné a stručné telefonování)	písemný i mluvený projev	
ČJL-5_1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	vyjadřuje se věcně správně, přesně předá informaci (vzkaz)	mluvený projev	
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	zvládá základy techniky mluveného projevu, dýchání, tvoření hlasu, výslovnost používá vyjadřování závislé na komunikační situaci	mluvený projev	
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	užívá zdvořilé vystupování, oslovení, omluvu, prosbu	mluvený projev	ET – základní pravidla komunikace (zdvořilost, spisovnost)
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	napiše adresu, blahopřání, pozdrav, omluvenku, dopis, popis, vypravování	písemný projev	

Jazyková výchova			
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	rozliší slovo podle významu (mnohovýznamové, antonyma, homonyma, synonyma)	slovní zásoba a tvoření slov	OSV1
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	rozpozná kořen, část předponovou, příponovou, koncovku, rozpozná předponu a předložku	slovní zásoba a tvoření slov	
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	rozliší všechny slovní druhy (neurčuje druhy zájmen, přídavných jmen) podstatná jména přiřazuje ke vzorům skloňuje podle pádových otázek slovesa časuje,určí osobu, číslo, čas, rozpozná infinitiv	tvarosloví	
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	s pomocí učitele poznává slova spisovná a nespisovná, citově zbarvená	slovní zásoba	ET – základní pravidla komunikace (spisovnost)
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	určí a znázorní podmět a přísudek	skladba	
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	rozliší větu jednoduchou a souvětí, najde slovesa	skladba	OSV8
☐ užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	odhadne použití vhodných spojovacích výrazů v souvětí	skladba	
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	zdokonaluje se v používání vyjmenovaných slov vyhledá vzor u podstatných jmen, zdůvodní správnou koncovku	pravopis	

zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	zdůvodní psaní i/y v přičestí minulém - bez ověřování	pravopis	
Literární výchova			
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	zhodnotí motivy činů literárních postav	zážitkové čtení a naslouchání	ET – komunikace citů
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	recituje se správnou intonací básně, jednoduchý text (max. tři sloky, krátký odstavec) jednoduchým sdělením doloží, že textu rozuměl zvládne dramatizaci jednoduché situace, navrhne vlastní výtvarný doprovod	tvořivé činnosti s literárním textem	ET <ul style="list-style-type: none"> • tvořivost v mezilidských vztazích • schopnost spolupráce • (dramatizace) zážitek přijetí pro každé dítě • (dramatizace) nácvik přátelského přijetí • (dramatizace) pomocí empatie předpokládá reakci druhých
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	objasní, kdo je spisovatel, čtenář, u básně rozliší verš a rým rozpozná rozpočítadlo, říkanku, básně, pohádku	základní literární pojmy	

ČJ 1.stupeň - 5.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
--------------------------------	----------------	-------	-----------------

			(mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Žák vybere z nabídky vhodný nadpis Žák posoudí na základě přečteného textu pravdivost / nepravdivost tvrzení Žák posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplývá z textu Žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku Žák vystihne hlavní myšlenku textu	čtení	VMEGS1 – projekt: Cestujeme po Evropě ET <ul style="list-style-type: none"> • akceptace druhého • sebehodnocení • vyjádření uznání
ČJL- 5-01-02 rozdělí podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Žák vybere z nabídky slov slova klíčová vztahující se k zadanému textu Žák rozhodne, které informace v textu jsou nepodstatné pro smysl (vzňení) textu Žák vypíše požadovanou informaci z textu Žák utřídí přečtené informace, vybere podstatná fakta	čtení, naslouchání	OSV8
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Žák sestaví jednoduchý slohový útvar (adresa, zpráva, vzkaz, oznámení, pozvánka) Žák posoudí, zda náležitosti daného slohového útvaru jsou úplné, či zda něco chybí Žák sestaví z vět (či krátkých odstavců)	čtení, naslouchání	

	<p>na základě časové a příčinné souvislosti příběh, sdělení</p> <p>Žák vybere z nabídky větu, která je vhodná jako závěr k dané ukázce</p>		
<p>ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</p>	<p>Žák vyslechne sdělení a reprodukuje / napíše jeho obsah /smysl</p> <p>Žák vyslechne vzkaz a reprodukuje ho další osobě</p>	<p>mluvený projev, naslouchání</p>	
<p>ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</p>	<p>Žák na základě zadaných informací vede dialog, telefonický hovor (s kamarádem, s dospělým), zanechá vzkaz na záznamníku</p> <p>Žák posoudí, zda v uvedené ukázce dialogu, telefonického rozhovoru nebo vzkazu na záznamníku něco chybí nebo zda je úplná</p> <p>Žák změní dialog na vzkaz apod.</p>	<p>mluvený projev</p>	<p>ET – základní pravidla verbální komunikace v mezilidských vztazích</p>
<p>ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě</p>	<p>Žák vybere z předložených ukázek tu, která výrazně ovlivňuje rozhodování člověka</p> <p>Žák vybere z nabídky možností, čeho chtěl reklama dosáhnout</p>	<p>naslouchání</p>	<p>MV2 ET – slušné odmítnutí</p>
<p>ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</p>	<p>Žák na základě zadání předvede s náležitou intonací, přízvukem a tempem řeči různá sdělení - oznámení, příkaz, prosbu, omluvu – a respektuje při tom rozdílného adresáta</p> <p>Žák se vhodně představí ostatním dětem, dospělému</p>	<p>mluvený projev</p>	

ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Žák rozliší ve slyšené ukázce spisovnou a nespisovnou výslovnost (sme, dyž vo tom apod.) Žák při veřejné komunikační situaci využívá spisovnou výslovnost	mluvený projev	
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Žák píše správně po stránce obsahové i formální vyprávění Žák sestaví popis předmětu (zvířete/osoby) a popis pracovního postupu Žák napíše soukromý dopis se všemi náležitostmi Žák v ukázce dopisu doplní, co chybí	písemný projev	
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	Žák k zadanému textu přiměřené délky vytvoří jeho osnovu (nejméně o třech bodech) Žák zařadí do přečtené ukázky vyprávění nabízený text na vhodné	písemný projev mluvený projev	
Jazyková výchova			
porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Žák vybere z nabídky slovo, které má významem nejbližší k zadanému slovu Žák nahradí v textu slovo slovem významem protikladným, významem stejným nebo podobným, citově zabarveným, nespisovné slovo slovem spisovným Žák vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy	slovní zásoba a tvoření slov	OSV1

	Žák rozhodne, zda dvojice slov splňuje požadovanou podmínku (pro opozita)		
rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	<p>Žák určí kořen slova, část příponovou, předponovou</p> <p>Žák rozliší, v kterých případech se jedná o slova příbuzná a v kterých o tvary téhož slova</p> <p>Žák rozliší, která slova jsou příbuzná se zadaným slovem a která ne</p> <p>Žák k danému slovu uvede slova příbuzná</p>	stavba slova	
určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech	<p>Žák určí slovní druh vyznačeného slova ve větě (kromě částic)</p> <p>Žák vybere z krátkého textu větu, která obsahuje / neobsahuje určený slovní druh</p> <p>Žák určí u podstatného jména rod, číslo, pád a vzor a na základě této znalosti používá podstatná jména ve správném tvaru v mluveném i psaném projevu.</p> <p>Žák rozliší přídavné jméno tvrdé a měkké, ve spojení přídavného a podstatného jména určí u přídavného jména jeho pád, číslo, rod a na základě této znalosti používá přídavná jména ve správném tvaru v mluveném i psaném projevu</p> <p>Žák určí osobu, číslo, způsob (u způsobu oznamovacího čas) u slovesa, užívá slovesa ve správných tvarech mluveném i psaném projevu</p>	tvarosloví	

	Žák rozliší, zda věta je/není napsaná gramaticky správně		
rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Žák vyhledá v textu nespisovný tvar podstatného a přídavného jména a slovesa a nahradí ho tvarem spisovným Žák doplní zadaný tvar podstatného jména do věty tak, aby to bylo mluvnicky a pravopisně správně (1. a 4. pád rod mužský životný).	tvarosloví	
vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Žák vyhledá ve větě základní skladební dvojici (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný) Žák vyhledá ve větě určovací skladební dvojice (bez terminologie)	skladba	
odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Žák rozliší větu jednoduchou a souvětí Žák rozhodne, který větný vzorec odpovídá zadanému větnému celku	skladba	
užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Žák nahradí spojovací výraz v souvětí tak, aby smysl zůstal zachován Žák spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu		
píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Žák správně píše/doplní i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných Žák píše správně z hlediska pravopisu lexikálního a morfologického	pravopis	
zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Žák na základě znalosti shody přísudku s podmětem používá správné tvary příděstí minulého činného v mluveném i psaném projevu Žák doplní správně čárky do zadaného	pravopis	

	textu (oslovení, několikanásobný větný člen)		
Literární výchova			
vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Žák zpracuje stručné sdělení (referát) o přečtené knize, prezentuje ho spolužákům, zakládá do portfolia nebo zapisuje do čtenářského deníku Žák řekne, jak na něj vyslechnutá / přečtená ukázka působí	zážitkové čtení a naslouchání	MKV4 ET – komunikace citů
volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Žák přednese a volně reprodukuje text Žák vytvoří vlastní text na dané či vlastní téma Žák napíše pohádku, bajku	tvořivé činnosti s literárním textem	ET <ul style="list-style-type: none"> vytváření prožitků radosti pro druhé společné plnění úkolů
rozděljuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Žák rozhodne, z kterého druhu / žánru je úryvek – řešení v nabídce (úryvek z poezie, komiksu, z naučného textu – encyklopedie, z návodu k použití, z pohádky)	poslech literárních textů.	Návštěva dětského oddělení v knihovně
při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Žák rozhodne, zda ukázka je pohádka, pověst nebo bajka Žák rozhodne, zda ukázka je poezie, nebo próza	základní literární pojmy	Návštěva dětského divadelního a filmového představení ET – etiketa chování a oblékání při návštěvě divadla, výstavy ...

ČJ 2.stupeň – 6.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		
Jazyková výchova			
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné	vymezí pojem jazyk	<u>Úvod o českém jazyce, jazyk a jeho útvary</u>	

<p>češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</p>	<p>vysvětlí vznik jazyka</p> <p>rozpozná jazyk spisovný a nespisovný, definuje, co je nářečí a co obecná čeština, uvede, čím se liší od spisovného jazyka</p> <p>vysvětlí pojmy: jazykověda, mluvnice, hláskosloví, tvarosloví, skladba, dialektologie</p> <p>rozpozná větu, popíše z čeho se skládá</p> <p>pracuje s jazykovými příručkami, vyhledá zadaná slova, rozumí informacím uvedeným u jednotlivých hesel, najde poučení o pravopisných jevech</p>	<p>nářečí a obecná čeština</p> <p>jazykověda a její složky</p> <p>jazykové příručky</p>	<p>ENV - 3</p>
<p>ČJL-9-2-02</p> <p>rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</p>	<p>označí slovotvorný základ, předponu, příponu, určí kořen slova a uvede slova příbuzná</p> <p>odliší slova s jiným kořenem, provede slovotvorný rozbor a rozbor stavby slova</p> <p>označí šev předponový a příponový; doplní vynechaná písmena a zdůvodní pravopis</p> <p>dokáže přechylovat jména a tvořit adjektiva od substantiv, zdůvodní proč jsou ve slovech stejné hlásky</p> <p>připojí podle smyslu ke slovům vhodné předpony</p> <p>doplní vynechané souhlásky a správnost</p>	<p><u>Stavba slova a pravopis</u></p> <p>slovotvorný základ, předpona, přípona, slova příbuzná</p> <p>stavba slova</p> <p>skupiny hlásek při odvozování</p> <p>zdvojené souhlásky</p>	<p>OSV - 1</p>

	<p>ověří v Pravidlech</p> <p>odůvodní pravopis v těchto skupinách, píše je pravopisně správně</p> <p>doplní předpony, zdůvodní pravopis, vysvětlí rozdíl mezi slovy lišící se předponou (sběh – zběh)</p> <p>určí s kterými pády se předložky s, z pojí; doplní vynechané předložky, zdůvodní</p> <p>určí slova vyjmenovaná i příbuzná; rozliší významy slov lišících se i-y (bílí, bílý, bílý)</p>	<p>skupiny bě – bje, pě, vě – vně, mě – mně</p> <p>předpony s-/se-,z-/ze-,vz</p> <p>předložky s, z</p> <p>i-y po obojetných souhláskách v kořeni slova</p>	
<p>ČJL-9-2-04</p> <p>správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p>	<p>vyjmenuje slovní druhy, rozdělí je na ohebná a neohebná slova</p> <p>pojmenuje správně slovní druhy podle významu ve větě</p>	<p><u>Tvarosloví</u></p> <p>druhy slov</p>	
<p>ČJL-9-2-07</p> <p>v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</p>	<p>pozná podstatná jména v textu a určí mluvnické kategorie a vzor</p> <p>rozliší podstatná jména konkrétní a abstraktní</p> <p>vysvětlí zvláštnosti podstatných jmen pomnožných, hromadných a látkových</p> <p>rozliší podstatná jména obecná a vlastní</p> <p>píše správně koncovky podstatných jmen, odůvodňuje pomocí vzorů</p>	<p>podstatná jména</p>	

	<p>umí skloňovat vlastní jména osobní a místní podle vzorů</p> <p>doplní správné výrazy jmen do vět</p> <p>vyhledá v textu přídavná jména, určí mluvnické kategorie a vzor</p> <p>určí přídavná jména tvrdá, měkká a přivlastňovací a jmenné tvary</p> <p>koncovky přídavných jmen tvrdých a měkkých odůvodňuje správným tvarem vzoru</p> <p>píše je pravopisně správně</p> <p>vyhledá v textu přídavná jména přivlastňovací, rozliší podst. a př. jm. (půjčil knihu bratrovi – bratrovi psi), skloňuje podle příslušných vzorů</p> <p>vysvětlí pojem stupňování, utvoří 2. a 3. stupeň</p> <p>rozliší stupňování pravidelné a nepravidelné</p> <p>vyjmenuje druhy zájmen, vyhledá v textu zájmena a zařadí je k druhu</p> <p>skloňuje zájmena já, ten, náš</p> <p>rozliší druhy číslovek, rozpozná určité , neurčité</p> <p>určí, kdy se za číslovkou píše tečka</p>	<p>skloňování vlastních jmen</p> <p>přídavná jména</p> <p>skloňování přídavných jmen tvrdých a měkkých</p> <p>skloňování přídavných jmen přivlastňovacích</p> <p>stupňování přídavných jmen</p> <p>zájmena</p> <p>číslovky</p>	
--	---	--	--

	<p>skloňuje číslovky jeden, dva, oba, tři, čtyři</p> <p>vyhledá slovesa v textu a určí mluvnické kategorie, tvoří slovesné tvary podle daných kategorií</p> <p>určí druhy vět podle postoje mluvčího</p> <p>vyhledá podmět, přísudek</p> <p>rozezná přísudek slovesný a jmenný se sponou a jmenný bez spony</p> <p>určí větu s nevyjádřeným podmětem</p> <p>nahradí přísudek slovesný jmenným a naopak</p>	<p>slovesa</p> <p><u>Skladba</u> věty podle postoje mluvčího</p> <p>základní větné členy</p> <p>skladba věty –grafické vyjádření</p>	
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	<p>vysvětlí pravidlo shody přísudku s podmětem (několikanásobným), zdůvodní správné koncovky</p> <p>převeďte řeč nepřímou na přímou a zapíše ji správnou interpunkcí</p>	<p>shoda přísudku s podmětem</p> <p>přímá řeč</p>	
Literární výchova			
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	<p>vysvětlí vznik mýtů a bájí, reprodukuje přečtené otázky, najde hlavní myšlenku</p> <p>uvede příklady bájí ze starověkého Egypta, Řecka a Říma</p> <p>uvede dvě části, z kterých se Bible skládá, vypráví o stvoření člověka a prvních obyvatelích Země</p>	<p>mýty, báje</p> <p>bible</p>	

	<p>vyjmenuje charakteristické znaky pohádky</p> <p>uvede jména spisovatelů a sběratelů pohádek</p> <p>čte s porozuměním, orientuje se v textu a vyhledává odpovědi na otázky</p> <p>vyvodí z textu charakteristické znaky pověstí, porovná pověst s pohádkou</p> <p>najde v pověstech pravdivé jádro</p> <p>přečtenou pověst reprodukuje</p>	<p>pohádky</p> <p>pověsti</p>	
<p>ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p> <p>ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p>	<p>vyjmenuje charakteristické znaky bajek</p> <p>seznámí se s bajkami prozaickými i veršovanými a jejich autory (Macourek, Krylov a Čapek)</p> <p>vysvětlí význam alegorie</p> <p>použije vhodné přirovnání, vytvoří vlastní bajku</p>	<p>bajky</p>	
<p>ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p>	<p>přečte s porozuměním ukázky z dobrodružné literatury</p> <p>sestaví osnovu příběhu, charakterizuje hlavní postavy, hodnotí jejich chování</p> <p>vyhledá informace v katalozích školní knihovny</p> <p>zařadí povídky do odpovídajícího žánru</p>	<p>příběhy o nás a pro nás</p>	<p>MV 6</p>

	<p>uplatní vlastní čtenářské zkušenosti</p> <p>formuluje vlastní názory na četbu</p>		
<p>ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</p>	<p>vysvětlí pojmy monolog, dialog, komedie, tragédie</p> <p>navštíví divadelní představení</p> <p>uvede základní rozdíly mezi poezií, prózou a dramatem</p> <p>seznámí se s dílem významných autorů (Jan Drda)</p>	drama, film, televizní tvorba pro děti	
Komunikační a slohová výchova			
<p>ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p>	<p>vymezí pojem vypravování, pracuje s ukázkami</p> <p>vyhledá charakteristické rysy a prostředky k oživení děje</p> <p>reprodukuje příběh, nahradí slova výstižnějšími, odstraňuje opakování slov, dokončí načatý průběh, vypracuje osnovu zadaného textu</p> <p>samostatně napíše vypravování; text člení do odstavců</p>	vypravování	
<p>ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p>	<p>z ukázek vyvodí charakteristické rysy popisu, pracuje s textem, vymýšlí synonyma</p> <p>popíše hračku, nakreslí plán bytu a popíše jej, práci člení do odstavců,</p>	<p>popis</p> <p>popis předmětu</p>	<p>VMEGS 1 ET – komunikace</p>

	<p>používá dějová slovesa</p> <p>rozlišuje nespisovné a hovorové výrazy a plně je nahradí</p> <p>shromáždí pojmenování znaků a vlastností a obohatí je větnými členy</p> <p>postupuje od nejvýraznějších k méně výrazným znakům, používá dějová slovesa přirovnání a rčení</p> <p>popíše spolužáka</p> <p>pouze vnější popis použije při popisu známé osobnosti</p> <p>sestaví osnovu popisu, popíše jednoduchý pracovní postup, př. jak vyčistím boty, připravím jednoduchou večeři</p> <p>vybírám výstižná slova, rozvíjí myšlení</p> <p>vysvětlí rozdíl mezi vypravováním a popisem děje</p> <p>shromáždí výstižná slovesa</p> <p>popíše děj podle obrázku, vysvětlí, jak se dostane do školy, nemocnice,...</p>	<p>popis osoby</p> <p>popis pracovního postupu</p> <p>popis děje</p>	<p>ET</p> <ul style="list-style-type: none"> • úcta k lidské osobě • jedinečnost a identita člověka
<p>ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</p>	<p>rozliší zprávu a oznámení, uvede charakteristické znaky</p> <p>vyhledá v tisku zprávu a oznámení, samostatně je napíše</p>	<p>zpráva a oznámení</p>	<p>VDO 1 ET</p> <ul style="list-style-type: none"> • obrana před manipulací • podpora pozitivního působení televize a médií

	zdůvodní potřebu výpisků, orientuje se v textu, vyhledává důležité údaje, udělá výpisky z výkladu v učebnici	výpisky	
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	uvede rozdíl mezi výpisky a výtahem shromáždí odborné výrazy, jejich význam vyhledá ve slovníku vypracuje výtah kratšího textu z odborné publikace, uvede pramen, z něhož je výtah pořízen uvede rozdíly mezi soukromým a úředním dopisem použije správnou stavbu dopisu a jeho části, vyhne se ustáleným frázím napíše osobní dopis kamarádovi nebo příslušníku rodiny	výtah dopis	ENV 3

ČJ 2.stupeň - 7.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		
Jazyková výchova			
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	vyjmenuje druhy vět a charakteristické prostředky pro jednotlivé věty pozná otázky zjišťovací a doplňovací rozliší věty jednočlenné a dvojčlenné,	druhy vět podle postoje mluvčího	

	<p>určí věty dvojčl. s nevyjádřeným podmětem</p> <p>nahradí věty jednočl. dvojčlennými a naopak</p> <p>vyhledá ve větách přísudky slovesné a jmenné, určí přísudek slovesný složený</p> <p>vyjmenuje slovesa fázová a způsobová</p> <p>vyhledá ve větách podměty a určí, jakým slovním druhem jsou vyjádřeny</p> <p>rozliší podmět nevyjádřený a všeobecný</p> <p>rozezná základní větné členy holé, rozvité a několikanásobné</p> <p>upevní učivo ze 6. roč. - doplní koncovky přísudku a zdůvodní pravopis, vymezí charakter. znaky, určí s čím tvoří skladeb. dvojici</p> <p>vyvodí, jak se na předmět ptáme, vyhledá v textu předměty</p> <p>rozpozná v textu druhy PU, podle otázek je vyhledá v textu</p> <p>vymezí znaky, uvede, s čím tvoří sklad. dvojici a čím bývá vyjádřen, rozliší PK shodný a neshodný</p> <p>vyvodí rozdíl mezi Pk několikanásobným a postupně rozvíjejícím, píše správně interpunkci</p>	<p>věty jednočlenné a dvojčlenné</p> <p>základní sklad. dvojice, přísudek,</p> <p>podmět</p> <p>shoda přísudku s podmětem</p> <p>předmět</p> <p>přísloušné určení,</p> <p>přívlastek</p>	
--	--	--	--

	<p>z příkladu vyvodí PK těsný a volný</p> <p>vymezí charakter. znaky, uvede s čím bývá nejčastěji vyjádřen a s čím tvoří sklad. dvojici, vyhledá v textu doplňky</p> <p>rozliší doplněk od jmenného přísudku se sponou, píše správně koncovky</p> <p>vyhledá v textu několikanásobné větné členy a určí druh, píše správně interpunkci</p>	<p>doplněk</p> <p>několikanásobné větné členy</p>	
<p>ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p> <p>ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický i syntaktický, ve větě jednoduché i souvětí</p> <p>ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</p>	<p>upevní vědomosti ze 6. roč.</p> <p>rozliší odchylky tvarů slov od vzorů a správně je skloňuje –uši / ucha, oči / oka</p> <p>upevní vědomosti o příd. jménech tvrdých, měkkých, přivlastňovacích</p> <p>píše pravopisně správně koncovky</p> <p>tvoří příd. jména přivlastňovací z podst. jmen a odůvodní koncovky</p> <p>vyjmenuje druhy zájmen, zaměří se na zájmena vztažná</p> <p>vyvodí podobnost zájmena jenž s tvary zájm. on</p> <p>tvary zájmena jenž dokáže použít v textu používá Pravidla</p> <p>bezpečně pozná číslovku v textu</p> <p>orientuje se v druzích, upevní skloňování</p>	<p>tvarosloví, podstatná jména</p> <p>přídavná jména</p> <p>zájmena</p> <p>číslovky</p>	

	<p>číslovek dvě, obě</p> <p>upevní si učivo ze 6. roč.</p> <p>vyvede podstatu rodu činného a trpného, tvoří tvary přičestí trpného</p> <p>nahradí opisný tvar trpný zvratnou podobou slovesa a naopak</p> <p>rozliší druhy příslovcí, vyvede vznik příslovcí</p> <p>objeví, jak vznikly přísloveč. spřežky, píše je pravopisně správně</p> <p>dokáže příslovce stupňovat, vysvětlí rozdíl z ticha / zticha</p> <p>určí pády, s kterými se předložky pojí</p> <p>užívá správné tvary předložek kromě, mimo, rozliší možnosti ze / se stolu</p> <p>vyjmenuje příklady spojek souřadících a podřadících, nahradí spojky synonymy</p> <p>spojí věty vhodnými spojkami</p> <p>určí, kdy je slovo částicí a kdy jiným slovním druhem, pozná význam citoslovcí, nahradí citoslovce slovesem a naopak</p>	<p>slovesa, rod činný a trpný</p> <p>příslovce, příslovečné spřežky</p> <p>předložky</p> <p>spojky</p> <p>částice, citoslovce</p>	
<p>ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých</p>	<p>definuje, co je slovo, vysvětlí věcný a mluvnický význam</p> <p>vysvětlí pojem sousloví, slovo</p>	<p>význam slov</p>	

<p>slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</p>	<p>jednoznačné a mnohozn.</p> <p>objasní metaforu, význam pojmů, uvede příklady, určí slova s citovým zabarvením</p> <p>vyhledá odborné názvy v textu, vysvětlí pojem terminologie</p> <p>vysvětlí vývoj slovní zásoby a způsob obohacování</p> <p>definuje pojem obohacování, vytvoří názvy osob, nástrojů a dějů od sloves</p> <p>vytvoří zdobněliny a vysvětlí pojem přechylování a složenina, vyvodí, jak vznikly zkratky a slova zkratková</p>	<p>odborné názvy</p> <p>slovní zásoba a tvoření slov způsoby obohacování, odvozování skládání a zkracování</p>	
<p>Literární výchova</p>			
<p>ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p>	<p>vysvětlí základní pojmy z poezie umí vyhledat hlavní znaky rozlišuje druhy rýmů, vyhledává ukázky dle svých schopností interpretuje vybranou báseň</p> <p>vysvětlí pojem balada a romance na základě četby vyvodí základní odlišnosti</p> <p>porovná literární a filmové zpracování Erbenových balad</p> <p>rozliší lyriku a epiku</p> <p>objasní pojmy sloka, verš, rým, rozpozná metaforu, personifikaci, vyvodí znaky balad</p> <p>rozliší balady lidové a umělé</p>	<p>poezie, básně</p> <p>balada a romance</p>	<p>ET (etické hodnoty) mravní zásady, svědomí, osobní odpovědnost)</p> <p>ET (etické hodnoty) mravní zásady, svědomí, osobní odpovědnost)</p>

	porovná poezii s prózou, uvede společné i odlišné znaky		
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry porovná i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	<p>vyjmenuje charakteristické znaky na základě uvedených typických ukázek vyhledá nejznámější autory těchto žánrů</p> <p>dokáže vyhledat typické prvky pro různé druhy těchto žánrů a nalézt užité prostředky</p> <p>seznámí se s ukázkami nejstarší literatury</p> <p>porovná literární zpracování životopisu s životopisem pro běžnou současnou praxi</p> <p>rozliší biografie – autobiografie</p> <p>na základě četby odvodí hlavní znaky románu a vymezí je ve srovnání s povídkou</p> <p>čte ukázky historického, dobrodružného románu</p> <p>vyhledá v knihovně díla z oblasti fantasy a scifi seznámí se s autory těchto románů</p> <p>v součinnosti s Hv vyhledá díla, která se stala předlohou pro hudební ztvárnění</p> <p>seznámí se s pojmem libreto, vyhledá nejznámější autory libret českých oper</p> <p>porovná operu a operetu</p>	<p>cestopis, reportáž, novela, deník</p> <p>letopisy, kroniky, životopisy</p> <p>román</p> <p>literatura a hudba</p> <p>muzikál, opera, opereta</p>	

	<p>na videu, při návštěvě divadlo doplní své teoretické poznatky o skutečnou ukázkou</p> <p>seznámí se s hlavními znaky divadelní tvorby, rozliší monolog – dialog, komedie – tragédie, doloží autory a díla</p> <p>v rámci návštěvy školní knihovna vyhledá tituly, rozliší jazyk odborné a populárně naučné literatury</p> <p>čte ukázky z odborných časopisů a encyklopedií</p>	<p>divadlo, jevištní provedení</p> <p>literatura faktu, odborná a populárně naučná literatura</p> <p>odborný tisk, encyklopedie</p>	
<p>ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p>	<p>uvede hlavní znaky literatury brakové a kýče oproti literatuře hodnotné</p> <p>v souladu se slohovým výcvikem porovná tiskoviny „seriózní“ a bulvár</p>	<p>denní a periodický tisk</p>	
Komunikační a slohová výchova			
<p>ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému jazykovému záměru</p>	<p>podle ukázky v textu – popis obrazu – promyslí stavbu a vypracuje osnovu vyhledá slovesa nahradí nevhodné výrazy výstižnějšími vypracuje popis uměleckého díla</p> <p>shromáždí slovní zásobu vhodnou k uvedenému popisu, dodrží postup</p> <p>vyhledá odborné názvy a vysvětlí jejich význam</p>	<p>popis uměleckých děl</p>	

<p>ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jejich účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p>	<p>napíše popis pracovního postupu</p> <p>vysvětlí rozdíl mezi charakteristikou vnitřní a vnější</p> <p>pojmenuje různé vlastnosti a nahradí je synonymy</p> <p>využije rčení a přirovnání</p> <p>stručně charakterizuje romského kamaráda nebo člena rodiny</p>	<p>popis pracovních postupů</p> <p>charakteristika</p>	<p>VDO 2</p> <p>ET</p> <ul style="list-style-type: none"> • etické hodnoty • já = potenciální vzor pro druhé <p>OSV 2</p>
<p>ČJL-9-1-03 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</p>	<p>vysvětlí rozdíl mezi popisem, vypravováním a líčením</p> <p>uvede příklady smyslových vjemů</p> <p>využívá synonyma a metafory, vypráví dojmy z přírody</p> <p>z textu vyvodí důležité části, shromáždí patřičné údaje a vhodnými jazykovými prostředky napíše vlastní životopis</p>	<p>líčení</p> <p>životopis</p>	<p>MKV 1</p> <p>OSV 2</p>
<p>ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu</p> <p>ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p>	<p>porovná osnovu, výpisky, výtah</p> <p>pracuje s textem, připraví výtah z textu, který si sám vybere</p> <p>uvede, proč se žádost a pozvánka píše, zná a používá podstatné části a formu</p> <p>napíše využije prostředky k oživení děje a stupňování napětí</p> <p>uplatní dějová slovesa a personifikaci</p>	<p>výtah</p> <p>žádost a pozvánka</p> <p>vypravování</p>	<p>MV 7</p> <p>VMEGS 1</p> <p>MV 3</p>

	<p>pracuje s osnovou, text dělí na odstavce</p> <p>nepisovné výrazy nahradí spisovnými, odstraňuje slohové nedostatky</p> <p>napiše vypravování</p>		
--	---	--	--

ČJ 2.stupeň - 8.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		
Jazyková výchova			
<p>ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</p>	<p>vyjmenuje druhy vět a charakteristické prostředky pro jednotlivé věty</p> <p>pozná otázky zjišťovací a doplňovací</p> <p>rozliší věty jednočlenné a dvojčlenné, určí věty dvojčl. s nevyjádřeným podmětem</p> <p>nahradí věty jednočl. dvojčlennými a naopak</p> <p>vyhledá ve větách přísudky slovesné a jmenné, určí přísudek slovesný složený</p>	<p>druhy vět podle postoje mluvčího</p> <p>věty jednočlenné a dvojčlenné</p> <p>základní sklad. dvojice, přísudek,</p>	

	<p>vyjmenuje slovesa fázová a způsobová</p> <p>určí vedl. větu přísudkovou, nahradí jmennou část přísudku vedl. větou</p> <p>vyhledá ve větách podměty a určí, jakým slovním druhem jsou vyjádřeny</p> <p>rozliší podmět nevyjádřený a všeobecný</p> <p>rozezná základní větné členy holé, rozvité a několikanásobné</p> <p>určí VV podmětnou, nahradí podmět VV</p> <p>upevní učivo ze 6. roč. - doplní koncovky přísudku a zdůvodní pravopis, vymezi charakter. znaky, určí s čím tvoří skladeb. dvojici</p> <p>vyvodí, jak se na předmět ptáme, vyhledá v textu předměty</p> <p>uvede znaky VV předmětné, nahradí předměty VV</p> <p>rozpozná v textu druhy PU, podle otázek je vyhledá v textu</p> <p>vyjmenuje druhy VV příslovečných, uvede znaky, podle kterých je pozná</p> <p>PU nahradí VV</p> <p>vyhledá nejčastější spojovací výrazy</p> <p>vymezi znaky, uvede, s čím tvoří sklad.</p>	<p>vedl. věta přísudková</p> <p>podmět, vedl. věta podmětná</p> <p>shoda přísudku s podmětem</p> <p>předmět, VVpředmětná</p> <p>příislovečné určení,</p> <p>VV příslovečné</p>	
--	---	--	--

	<p>dvojici a čím bývá vyjádřen, rozliší PK shodný a neshodný</p> <p>vyvodí rozdíl mezi Pk několikanásobným a postupně rozvíjejícím, píše správně interpunkci</p> <p>z příkladu vyvodí PK těsný a volný</p> <p>identifikuje VV přívlastkovou, rozvíjí podst. jméno VV přívlastkovými</p> <p>vymezí charakter. znaky, uvede s čím bývá nejčastěji vyjádřen a s čím tvoří sklad. dvojici, vyhledá v textu doplňky</p> <p>rozliší doplněk od jmenného přísudku se sponou, píše správně koncovky</p> <p>uvede, podle kterých znaků pozná VV doplňkovou, vyhledá ji v textu</p> <p>vytvoří souvětí s VV doplňkovou</p> <p>vyhledá v textu několikanásobné větné členy a určí druh, píše správně interpunkci</p>	<p>přívlastek, VVpřívlastková</p> <p>doplněk, VV doplňková</p> <p>několikanásobné větné členy</p>	
<p>ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká běžně užívaná cizí slova</p> <p>ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</p> <p>ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá</p>	<p>v textu vyhledá přejatá slova a vyvodí, jak se skloňují, tvary ověří v Pravidlech</p> <p>vyskloňuje slovo idea a tvoří tvary podobných výrazů</p> <p>uvede slova nesklonná</p> <p>vyhledá v textu cizí vlastní jména a vyvodí, podle jakých vzorů se skloňují</p>	<p>tvarosloví</p> <p>skloňování jmen přejatých a cizích jmen vlastních</p>	

<p>nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí</p>	<p>pracuje s jazykovými příručkami</p> <p>vysvětlí pojem slovesný vid, určí slovesa dokonavá a nedokonavá, tvoří vidové dvojice</p> <p>vysvětlí, jakým způsobem se obohacuje slovní zásoba, tvoří slova odvozováním a skládáním</p> <p>v textu vyhledá slova přejatá a rozpozná, jak se liší ve výslovnosti a v pravopise od slov domácích, nahradí je slovy domácími</p> <p>pozná větu jednočlennou a dvojčlennou</p> <p>mění VJ ve VD a naopak</p> <p>vyhledá základní skladební dvojici s podmínem vyjádřeným různými slovními druhy a s přísudkem slovesným a jmenným se sponou nebo bez spony</p> <p>rozezná členy holé, rozvité, několikanásobné, vysvětlí pojmy řízenost, přimykání, shoda</p> <p>prohloubí vědomosti o PK shodném, neshodném, těsném, volném, postupně rozvíjejícím, několikanásobném</p> <p>vysvětlí, kdy jsou VV souřadně spojené, vyhledá je a určí u nich významový poměr, píše správně interpunkci</p> <p>vyjmenuje významové poměry mezi</p>	<p>slovesný vid</p> <p>nauka o slovní zásobě, slovní zásoba, tvoření slov</p> <p>slova přejatá</p> <p>skladba, věty jedno a dvojčlenné</p> <p>větné členy</p> <p>významové poměry mezi vět. členy a souřadně spojenými VV</p>	
---	--	---	--

	<p>VČ několikanásobnými, uvede nejčastější spojovací výrazy</p> <p>určí v textu poměr mezi několikanásobnými VČ, správně doplní interpunkci</p> <p>vysvětlí pojem SP, pozná větu hlavní a vedlejší, nahradí VV větným členem a naopak, pozná VV přísudkovou a doplňkovou</p> <p>vysvětlí pojem SS, vyjmenuje poměry mezi VH, vyjmenuje nejčastější spojovací výrazy</p> <p>rozliší slovan. jazyky na západní, východní a jižní</p> <p>přečte si ukázky v polštině a slovenštině</p> <p>vyhledá podobné a odlišné znaky</p>	<p>souvětí podřadné</p> <p>souvětí souřadné</p> <p>obecné výklady o českém jazyce slovanské jazyky</p>	
<p>ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu, převádí text z nespisovné podoby a naopak</p>	<p>pozná útvary českého jazyka – jazyk spisovný, nářečí, obecná čeština</p> <p>převádí text z nespisovné podoby a naopak</p>	<p>spisovný jazyk</p>	
<p>Literární výchova</p>			
<p>ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p> <p>ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo</p>	<p>seznamuje se s charakteristickými znaky lyriky a epiky</p> <p>vysvětluje pojmy z oblasti divadla (komedie, tragédie, drama)</p> <p>na základě vlastní četby pozná odlišnosti</p>	<p>starověk</p>	

<p>filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <p>ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p>	<p>monologu a dialogu</p> <p>navštíví divadelní představení a v praxi si ověří získané poznatky</p>		
<p>ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p>	<p>ve spojení s jinými předměty se sám pokouší o vyvození základních myšlenek křesťanství</p> <p>bere na vědomí odlišnosti různých náboženství (Bible)</p> <p>vyhledává z různých zdrojů informace o období husitství a reformace</p> <p>aplikuje získané poznatky na naše dějiny</p>	<p>středověk</p>	<p>OSV 3 ET – informace o různých světových názorech</p>
<p>ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <p>ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p>	<p>zkoumá odlišné pojetí divadelní hry v období starověku a renesance</p> <p>charakterizuje povahové rysy lidového hrdiny</p> <p>čte s porozuměním literární ukázkou a tyto interpretuje vlastními slovy</p> <p>podle vlastních zkušeností z cestování se pokouší vytvořit část cestopisu</p>	<p>humanismus, renesance</p>	<p>ET – pozitivní vzory</p>
<p>ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p> <p>ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry jejich významné představitele v české a</p>	<p>prezentuje své znalosti o období baroka</p> <p>vyvodí odlišnosti v pojetí literatury a jiných druhů umění (malířství, hudba..)</p> <p>seznámí se s rysy literatury oficiální a</p>	<p>baroko</p>	<p>VDO 1</p>

světové literatuře	lidové		
<p>ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p> <p>ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p> <p>ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry jejich významné představitele v české a světové literatuře</p>	<p>na základě vlastní četby vyjmenuje charakteristické znaky bajky</p> <p>vlastními slovy formuluje ponaučení z bajek a převádí je na konkrétní příklady ze současného života</p>	klasicismus	
<p>ČJL-9-3-02 rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p> <p>ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p> <p>ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p> <p>ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry jejich významné představitele v české a světové literatuře</p> <p>ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</p>	<p>charakterizuje na základě přečtených ukázek romantického hrdinu</p> <p>podává vlastní názor na ideál a realitu</p> <p>obhájí své postoje a z praxe uvádí příklady</p> <p>zhlédne filmy k jednotlivým žánrům tohoto období a porovná zpracování literární a filmové</p> <p>vyhledává zmiňované historické momenty z literatury dějinách</p> <p>shromažďuje dobové výrazy a porovnává je se současným jazykem</p> <p>porovnává tisk národního obrození a dnešní periodika (noviny, časopisy)</p>	romantismus národní obrození	MV 1 VDO 2
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text,	porovnává povahové rysy hrdiny	realismus	

<p>jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ČJL-9-3-02 rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry jejich významné představitele v české a světové literatuře</p>	<p>romantického a realistického</p> <p>vyhledává prvky hovorové mluvy v ukázkách, srovnává se současnou hovorovou mluvou</p> <p>uvědomuje se vliv cizích literatur na tvorbu u nás</p>	<p>literatura 19. století</p>	
<p>ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p> <p>ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry jejich významné představitele v české a světové literatuře ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p>	<p>na základě četby literárních ukázek se seznamuje s hlavními rysy jednotlivých literárních směrů</p> <p>podle získaných informací se pokouší zařadit ukázky k příslušnému směru</p>	<p>moderní literární směry a jejich představitelé</p>	
<p>Komunikační a slohová výchova</p>			

<p>ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p>	<p>žák pracuje s textem, vyhledá jazykové prostředky charakteristiky vnější a vnitřní</p> <p>rozliší charakteristiku přímou a nepřímou použije kontrast, odstraní kompoziční nedostatky</p> <p>vybere literární postavu a vypracuje její charakteristiku</p> <p>pracuje s textem, aktivizuje slovní zásobu</p> <p>podle připravené osnovy vypracuje subjektivně zbarvený popis</p> <p>použije personifikaci, metaforu, přirovnání</p>	<p>charakteristika literární postavy líčení</p>	<p>ET – jedinečnost a identita člověka</p>
<p>ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou textu přednese referát</p>	<p>pracuje s textem, vypracuje osnovu</p> <p>vyhledá důležitá fakta, cizí výrazy vyhledá ve Slovníku cizích slov</p> <p>užije citáty</p> <p>vysvětlí, co je výklad a uvede použití</p> <p>v textu vyhledá odborné názvy</p> <p>upraví nepřesné formulace</p> <p>přejatá slova nahradí domácími výrazy</p> <p>vypracuje jednoduchý výklad /Můj</p>	<p>výtah</p> <p>výklad</p>	<p>OSV 3 VDO 2 VDO 1 MV 1</p>

	<p>mobil, Úloha občana ve společnosti /</p> <p>uvede prameny, ze kterých čerpal informace</p> <p>v textu vyhledá typické znaky pro úvahu, porovná úvahu s výkladem</p> <p>vytvoří otázky k danému tématu</p> <p>vyjádří osobní názor, uplatní osobní postoje, ústně diskutuje na dané téma</p> <p>napiše jednoduchou úvahu na libovolné téma</p> <p>vyjmenuje základní styly podle funkce, prostědělvací, odborný, publicistický a umělecký, uvede příklady</p> <p>rozliší základní styly podle formy a výběru jazykových prostředků</p>	<p>úvaha</p> <p>souhrnné poučení</p>	
--	--	--------------------------------------	--

ČJ 2.stupeň - 9.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) – otevřená komunikace
Jazyková výchova			
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Žák v krátké ukázce najde nespisovný výraz a vybere z nabízených možností správné převedení ukázky do jazyka spisovného Žák přiřadí ke krátkému textu jeden z nabízených pojmů útvaru národního jazyka Žák vybere z nabízených možností nejvhodnější užití daného textu a přiřadí ho k ukázce	Spisovný jazyk, nářečí	
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná slova	rozpozná samohlásky znělé a neznělé, vysvětlí spodobu znělosti, určí hlavní a vedlejší přízvuk, znázorní větnou melodii, vysvětlí proč dbáme při mluvě a	zvuková stránka jazyka	

	<p>vhodné tempo, uvede znaky, kterými se liší výslovnost domácích slov od přejatých</p> <p>Žák umí vybrat správnou výslovnost z uvedené nabídky</p>		
<p>ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p> <p>ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spis. češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</p> <p>ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí</p>	<p>u podst. jmen určí mluvnické kategorie, rozliší podst. jména konkrétní a abstraktní, pomnožná a látková</p> <p>Žák vybere z řady slov to, které je/není požadovaným slovním druhem</p> <p>Žák určí slovní druh u slov odvozených z jednoho slovotvorného základu</p> <p>Žák doplní v textu slova v náležitých tvarech</p> <p>Žák určí slovní druh u vyznačených slov v textu (dané slovo ve větě může mít platnost různých slovních druhů)</p> <p>Žák se orientuje v odborném textu</p> <p>Žák vybere z nabízených vět tu, ve které je /není pravopisná chyba</p> <p>u příd. jmen rozliší druhy, správně je skloňuje a stupňuje</p> <p>vyjmenuje druhy zájmen, vyhledá je v textu a určí druh</p> <p>rozliší druhy číslovek, správně skloňuje číslovky dvě , obě, tři</p>	<p>tvarosloví</p>	

	<p>napiše slovy i složitější číslovky</p> <p>zopakuje a upevní vědomosti o sloves. kategoriích</p> <p>odliší sloveso v činném a trpném rodě</p> <p>určí vid, tvoří vidové dvojice</p> <p>sloves. tvary převede do min. času a píše správně přechodníky</p> <p>rozliší přechodník přítomný a minulý</p> <p>vyjmenuje znaky slov neohebných a pozná je v textu</p>		
<p>ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatic. jednotek ve větě a v souvětí</p>	<p>charakterizuje větu jednoduchou</p> <p>vysvětlí pojem souřadnosti a podřadnosti členů</p> <p>objasní pojmy shoda, řízenost, přimykání</p> <p>rozliší druhy přísudku, přís. jmenný nahradí sloves. a naopak</p> <p>najde podmět a určí slovní druh, kterým je vyjádřen</p> <p>upevní si učivo o větných členech a rozvíjí jej</p> <p>vyjmenuje výrazy, které nejsou VČ, pozná VČ holé, rozvité a několikanásobné</p> <p>objasní pravidlo shody přís. s podmětem</p>	<p>skladba, věta jednoduchá</p>	

	<p>několikanásobným, doplní správně koncovky,</p> <p>objasní podstatu přístavku a doplní jej do vět</p> <p>upevní si učivo o větách jedno a dvojčlenných a větných ekvivalentech</p> <p>najde samostatný větný člen</p> <p>charakterizuje souvětí, rozliší VJ a souvětí</p> <p>uvede počet vět v souvětí a doplní interpunkci</p> <p>rozliší souvětí souř. a podřadné</p> <p>určí druhy VV</p> <p>spojí věty v souvětí podle zadaných podmínek</p> <p>nahradí větné členy VV a naopak</p> <p>u souřadného souvětí určí významový poměr, uvede nejčastější spojovací výrazy, zvládá interpunkci</p> <p>graficky znázorní stavbu složitého souvětí</p> <p>charakterizuje vsuvku, vyhledá ji v textu a odliší od VV, píše správně čárky</p> <p>Žák určí ve větách vyznačená slova jako větné členy</p>	<p>souvětí podřadné a souřadné</p>	
--	---	------------------------------------	--

	<p>Žák rozšíří daný větný člen na několikanásobný, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku</p> <p>Žák doplní sloveso podle naznačených vztahů a určí doplněný větný člen.(podmět, přísudek, předmět, přívlastek, příslovečné určení místa, času, způsobu)</p> <p>Žák vyjádří obsah dvojčlenných vět větným ekvivalentem.</p> <p>Žák užije uvedené sloveso ve větách, které vypovídají něco o povětrnostních podmínkách jako větu jednočlennou a jako větu dvojčlennou (maximum)</p> <p>Žák vybere z nabízených možností grafickou stavbu souvětí a přiřadí ji k danému souvětí (lze i obráceně – přiřadí ke grafu jedno z nabízených souvětí)</p>		
<p>ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</p>	<p>najde kořen slova, předponu, příponu, koncovku</p> <p>vysvětlí pojmy slovotvorný základ a základové slovo</p> <p>vytvoří slova příbuzná a složená, odliší slova zkratková a zkratky</p> <p>vysvětlí význam slova přechylování</p> <p>Žák rozliší i vytváří slova složená</p> <p>Žák umí rozlišit způsoby tvoření slov</p>	<p>tvoření slov</p>	

	<p>Žák k danému slovu doplní slova odvozená</p> <p>Žák nahradí vyznačená slova přejatá českými ekvivalenty</p> <p>Žák vybere z nabídky slovo přeneseného pojmenování</p> <p>Žák prokáže znalost významu přeneseného pojmenování</p> <p>Žák ovládá zásady tvoření slov</p>		
<p>ČJL-9-2-05 využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p>	<p>vysvětlí pojmy slovo nad a podřazené a slova souřadná</p> <p>vybere slova jednoznač. a mnohoznačná</p> <p>vysvětlí rozdíl mezi synonymy, homonymy, antonymy</p> <p>uvede sousloví</p> <p>rozliší metaforu a metonymii</p> <p>vyhledá v textu odborné názvy a rozliší přejaté a domácí</p> <p>vyjmenuje jazyky slovanské, vyhledá shodné a odlišné prvky</p> <p>uvede, které jazyky užívají azbuku a které latinku</p> <p>popíše vznik a vývoj jazyka, vysvětlí pojmy archaismus a neologismus, uvede příklady</p>	<p>význam slov obecné výklady o jazyce</p>	

	rozliší jazyk spisovný a nespisovný, odliší obecnou češtinu a nářečí		
Literární výchova			
<p>ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p> <p>ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p>	<p>dává do souvislosti historické události a jejich literární zpracování</p> <p>zvažuje zdroje informací, které autoři užívali ke své tvorbě</p> <p>vytváří si vlastní postoj a názor k vybraným ukázkám</p> <p>rozlišuje literární fikci a realitu</p> <p>zdokonaluje si čtenářské dovednosti</p> <p>Žák odliší řeč vypravěče a řeč postav</p> <p>Žák správně určí básnické prostředky ozvláštňující literární dílo (jednoduché příklady personifikace, metafory, metonymie)</p> <p>Žák doplní do básně slovo ve správném rýmu podle rytmu a smyslu textu</p> <p>Žák vybere z nabídky hlavní myšlenku předloženého úryvku</p>	literatura a 1. světová válka	<p>MV 2 D – historický vývoj v období 1. sv. války</p> <p>ET – etické hodnoty</p>
<p>ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <p>ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry,</p>	<p>osvojuje si jazyk epiky a lyriky</p> <p>vnímá jejich odlišné znaky</p> <p>seznamuje se s liter. časopisy a deníky doby</p>	meziválečná literatura	D – historické události doby

<p>porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p>	<p>posuzuje rozdílnou úroveň literatury – hodnotná a konzumní</p> <p>Žák určí k jakému literárnímu druhu / žánru patří výchozí text.</p> <p>Žák odliší řeč vypravěče a řeč postav</p> <p>Žák vybere z nabídky hlavní myšlenku předloženého úryvku</p> <p>Žák vyhledá informace ke splnění určitého úkolu (např. vytvoří seznam děl určitého autora) v různých typech katalogů v knihovně</p> <p>Žák na základě internetových zdrojů vypracuje určitý úkol (např. základní údaje o životě a tvorbě jednoho z nositelů Nobelovy ceny, ceny Magnesia Litera apod.)</p>		
<p>ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo</p> <p>ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p> <p>ČJL-9-3-06 rozdlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p>	<p>seznamuje se s prvky a rysy reportáže a autobiografie</p> <p>čte novely, povídky a romány daného období (vybrané ukázky)</p> <p>diskutuje o literárním podání historických faktů</p> <p>interpretuje vlastními slovy přečtené ukázky</p> <p>čte s porozuměním</p> <p>zvažuje různé zdroje dat pro lit. činnosti</p>	<p>formování literatury po roce 1945</p>	<p>D – historické události VO – základní pojmy MKV 2</p>

	<p>spisovatelů tohoto období</p> <p>rozlišuje přiměřeně svým zkušenostem a věku fikci a realitu</p> <p>Žák popíše v dopise ve 150–180 slovech film, který vznikl na základě literárního díla</p> <p>Žák zformuluje alespoň tři důvody, proč se mu určitá kniha nelíbila</p> <p>Žák na základě návštěvy divadelního představení v dopise kamarádovi či kamarádce sdělí dojmy ze zhlédnutého představení</p>		
<p>ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy</p> <p>ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p> <p>ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p> <p>ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p>	<p>vyhledává prvky poezie v písních této doby</p> <p>seznamuje se s literaturou vědeckofantastickou, zhlédne film, porovnává zpracování</p> <p>bere v úvahu podmínky tvorby u nás a ve světě</p> <p>chápe kontinuitu doby minulé a současnosti</p> <p>interpretuje dle svých možností lit. dílo</p> <p>pokusí se napsat vlastní deník</p> <p>čte s porozuměním</p> <p>Žák vytvoří jednodušší literární text odpovídající tematicky i formálně zadání</p>	<p>poválečný svět</p>	<p>D – historická fakta Hv – písně proti nesvobodě VDO 4</p>

<p>ČJL-9-3-02 rozpozná základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p> <p>ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p> <p>ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p> <p>ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry jejich významné představitele v české a světové literatuře</p> <p>ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</p>	<p>Žák vybere z ukázek takovou, která svým obsahem odpovídá názvům uvedených knih. Přiřadí k sobě název knihy a k ní příslušející ukázkou</p> <p>Žák rozhodne o výchozím textu, zda patří k hodnotné, či spíše ke konzumní literatuře</p> <p>Žák přiřadí k uvedenému literárnímu druhu/žánru ukázky jednotlivých uměleckých textů</p> <p>Žák zařadí vybrané autory do uvedených literárních směrů</p> <p>Žák popíše základní znaky literárního směru na vybrané ukázce</p> <p>Žák převede úryvek literárního díla do podoby divadelního scénáře.</p> <p>Žák porovná film a jeho literární předlohu a popíše základní shody a rozdíly v obsahu obou uměleckých děl</p> <p>Seřadí úryvky z literárních děl v pořadí, ve kterém vznikly</p> <p>sestaví žebříček 10 zahraničních autorů příslušného období a vyhledá jejich charakteristická díla</p> <p>vytvoří jejich medailonky</p> <p>pokud to lze, konfrontuje filmové a literární zpracování jejich děl</p>	<p>výlet za hranice</p>	<p>OSV 5 MV 1</p>
--	---	-------------------------	-----------------------

	pokusí se postihnout rozdíly v tvorbě našich a zahraničních autorů (vliv politické a materiální situace....)		
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	<p>vyhledá v textu popis výtvarného uměleckého díla, obrazu, sochy, sleduje postup popisu, připraví jazykové prostř. k vlastní práci, odstraní neobratnosti ve vyjádření</p> <p>dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p> <p>odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p> <p>Žák v krátké ukázce najde nespisovné výrazy a nahradí je výrazy spisovnými</p> <p>Žák k vybraným výrazům najde vhodná synonyma</p> <p>Žák rozhodne o vhodnosti / nevhodnosti použití nespisovného výrazu</p>	popis uměleckého díla	Výtvarná výchova
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	<p>Žák uspořádá úryvky tak, aby sestavený text dával smysl a aby byla dodržena textová návaznost</p> <p>Žák seřadí slovní výpovědi od</p>	různé slohové útvary	

	nejvhodnější po nejméně vhodnou (hodnocení od nejlepšího po nejhorší)		
<p>ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemn. projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů</p>	<p>porovná druhy popisu, prostý, odborný a subjektivně zabarvený</p> <p>srovná v různých druzích popisu výběr jazykových prostř., především dějových sloves</p> <p>pracuje s textem, užije v samostatné práci personifikaci, přirovnání, metonymii</p> <p>napiše vlastní subjektivně zabarvený popis</p> <p>shrne a upevní si znalosti, pracuje s textem, vyhledá použité postupy a prostředky</p> <p>použije přirovnání, kontrast, charakterizuje známou osobnost</p> <p>Žák najde chybnou formulaci (stylistickou chybu) a z nabízených opravných možností vybere tu správnou.</p> <p>Žák najde záměrně uvedenou pravopisnou chybu v textu a vybere formulaci bez chyb</p> <p>Žák analyzuje předložený text a zařadí ho k danému funkčnímu stylu</p> <p>Žák dovede své znalosti o funkčních stylech tvůrčím způsobem použít.</p>	<p>líčení</p> <p>charakteristika</p>	<p>OSV 5 Školní knihovna</p> <p>ET – jedinečnost a identita člověka</p>

<p>ČJL-9-1-08 využívá základy stud. čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou přednese referát</p> <p>ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v rozhovoru</p> <p>ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p>	<p>pracuje s textem</p> <ul style="list-style-type: none"> • sleduje formu • zpracuje osnovu • vyhledá části výkladové a popis <p>definuje, co je terminologie</p> <p>vypracuje výklad odborného textu</p> <p>shrne a upevní si vědomosti z 8.ročníku</p> <p>vyhledá myšlenky, hodnotící prostředky a subj. postoje autora a vyjádří k nim svoje názory a zkušenosti</p> <p>uvažuje nad problémy, do kterých se může člověk dostat</p> <p>napiše úvahu na libovolné téma</p> <p>zopakuje vlastnosti vypravování a prostředky k oživení děje</p> <p>použije přímou řeč a jednočlenné věty</p> <p>upraví text, aby byl napínavější</p> <p>ústně vypráví zajímavý příběh, napiše vypravování na libovolné téma</p> <p>Žák vyhledá v textu klíčová slova / termíny spojené s danou tematikou</p> <p>Žák posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplývá z textu</p>	<p>výklad</p> <p>úvaha</p> <p>vypravování</p>	<p>Přírodní vědy MKV 2 Školní knihovna</p>
---	--	---	--

	<p>Žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku</p> <p>Žák najde chybnou formulaci (stylistickou chybu) a z nabízených opravných možností vybere tu správnou.</p> <p>Žák najde záměrně uvedenou pravopisnou chybu v textu a vybere formulaci bez chyb</p>		
<p>ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních i nonverbálních i paralinverbálních prostředků řeči</p> <p>ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</p>	<p>vymezí znaky proslovu a uvede, kdy se pronáší</p> <p>vyhledá obraty a výrazy, s nimiž se v jiných útvarech nesetkáme</p> <p>uvede části proslovu</p> <p>připraví krátký proslov a při jeho přednesu dbá na vystupování, výslovnost a tempo</p> <p>vyjmenuje charakteristické znaky diskuse, vybere téma ke společné diskusi a provede ji, nahradí nevhodně použité výrazy</p>	<p>proslov</p> <p>diskuse</p>	<p>MV 1</p> <p>VDO 4</p>
<p>ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji</p> <p>ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</p>	<p>vyjmenuje publicistické útvary zpravodajské, úvahové, přechodné,</p> <p>charakterizuje pojmy reportáž a fejeton, v přinesených novinách a časopisech vyhledá jednotlivé útvary</p> <p>rozliší činitele objektivní a subjektivní, prostředky slohově zabarvené a neutrální</p>	<p>publicistické útvary</p> <p>souhrnné poučení o slohu</p>	<p>MV 2</p>

	<p>ní</p> <p>vyjmenuje různé stylové vrstvy a uvede jejich charakteristické znaky</p> <p>po přečtení textu dokáže vybrat z nabízených možností, co je názorem pisatele textu</p> <p>Žák rozpozná, zda autor textu je / není nestranným pozorovatelem</p> <p>Žák text analyzuje a vyvodí závěr vyplývající z textu</p> <p>Žák rozpozná v textu alespoň jeden manipulativní prvek</p> <p>Žák zaujme kritický postoj k důvodům, které vedly k manipulaci</p> <p>Žák vybere dle svého postoje nejpravděpodobnější variantu</p>		
--	--	--	--

Anglický jazyk

AJ 1.stupeň - 1.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	vyslovuje a opakuje foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby zazpívá jednoduchou písničku, přednese krátkou báseň	základy výslovnosti pokyny, instrukce, týkající se vyučování, otázky, odpovědi, pozdravy, poděkování, představení	OSV I MKVI ET – pozitivní hodnocení druhých, pozdrav, poděkování
CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	křestní jména v AJ rozumí jednoduchým pokynům, reagují na ně	tématické okruhy – školní pomůcky, hračky, oblečení, zvířata, barvy, číslovky úvod do gramatiky – předložky, sloveso can, přivlastňovací zájmena, vazba there is..., there are...	
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	snaží se o graficky správný zápis jednoduchých slov		
CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	ke slovu přiřadí správný symbol – obrázek a naopak porozumí jednoduchému sdělení a pokusí se o ústní vyjádření		
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým			

pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností			
---	--	--	--

AJ 1.stupeň - 2.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	vyslovuje a opakuje foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby zazpívá jednoduchou písničku, přednese krátkou báseň křestní jména v AJ	základy výslovnosti pokyny, instrukce, týkající se vyučování, otázky, odpovědi, pozdravy, poděkování, představení tématické okruhy – školní pomůcky, hračky, oblečení, zvířata, barvy, číslovky, Vánoce, Velikonoce, Halloween, narozeniny	OSV I MKV I ET – pozitivní hodnocení druhých, pozdrav, poděkování
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	rozumí jednoduchým pokynům, reagují na ně porozumí jednoduchému sdělení a pokusí se o ústní vyjádření	úvod do gramatiky – předložky, sloveso can a to have, přivlastňovací zájmena, vazba there is..., there are...	
CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	snaží se o graficky správný zápis jednoduchých slov a vět ke slovu přiřadí správný symbol – obrázek a naopak	mn.číslo podst.jmen (how many?) What is this? What is that?	
CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení			

CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy			
---	--	--	--

AJ 1.stupeň - 3.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> • akceptace druhého • pozitivní hodnocení druhých • projevování pozornosti a vyjádření uznání
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	čte nahlas foneticky správně jednoduché audioorálně připravené texty zazpívá jednoduchou písničku, přednese krátkou báseň křestní jména v AJ	základy výslovnosti a technika čtení , čtení tiché i hlasité, texty tištěné i psané	OSV1
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	rozumí jednoduchým pokynům při práci ve třídě, krátkým otázkám a sdělením, dokáže na ně s pomocí učitele reagovat pozdraví, poděkuje, představí se	pokyny, instrukce, týkající se vyučování, otázky, odpovědi, pozdravy, poděkování , představení	OSV1 ET – pozdrav, poděkování, prosba, omluva, otázka, požádání o pomoc

CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu			
CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	respektuje rozdílnost mezi psaným a písemným projevem postupně se seznamuje s odlišnými tradicemi, zvyky v anglicky mluvících zemích snaží se o graficky správný zápis jednoduchých slov ke slovu přiřadí správný symbol-obrázek a naopak	tematické okruhy:barvy,hračky, zvířátka, číslovky. úvod do gramatiky – mn.číslo, osobní zájmena .	OSV1
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	reprodukuje a obměňuje zapamatované mikrodialogy porozumí jednoduchému sdělení a pokusí se o ústní vyjádření vhodně užívá osobní zájmena a slovesa to be, to have, to like s pomocí učitele	jednoduché mikrodialogy, nácvik formulací otázek a odpovědí	OSV1 OSV8 OSV6
CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	vede si a používá vlastní slovníček,orientuje se v abecedním slovníku v učebnici využívá abecední a obrazové slovníky dle svých možností a schopností	slovní zásoba	

AJ 1.stupeň - 4.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		
<p>CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</p> <p>CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p>	<p>rozumí jednoduchým pokynům při vyučování, číslům do 100, názvům základních věcí ve třídě, jednoduchým otázkám, jednoduchým větám o sobě a své rodině, barvám, vybrané slovní zásobě v tematických okruzích (zvířata, jídlo)</p> <p>rozumí a částečně používá slovesa to be, to have, to like, can</p>	<p>poslech s porozuměním pokyny a instrukce otázky a odpovědi krátká sdělení dialogy pozdravy, poděkování, omluva</p> <p>základní slovesa „ to be, to have, to like</p>	<p>ET</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva • zdvořilost
	<p>prohlíží si a seznamuje se s původními časopisy a knížkami</p> <p>uvědomuje si význam jazyka ve světě</p> <p>čte nahlas plynule a foneticky správně</p>	<p>základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti</p> <p>technika čtení, čtení tiché a hlasité</p>	<p>MKV1 VMEGS1</p>

	<p>jednoduché připravené texty</p> <p>čte potichu a samostatně krátké texty vyhledává odpovědi</p> <p>rozvíjí čtecí dovednosti s důrazem na přípravu textu</p>		
<p>CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</p> <p>CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</p>	<p>pod vedením učitele se seznamuje a pracuje s následujícími gramatickými jevy</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovosled v anglické větě, v otázce • vazba „There is – There are“ • How many – much • osobní zájmena • zájmena When, Who, Where • přídavná jména – základní • přídavná jména přivlastňovací <p>(vybere nebo vytvoří správný tvar, doplní do textu, použije v mikrorozhovoru)</p>	<p>formuluje otázky a odpovídá na ně</p> <p>vyžádá si informaci</p>	
	<p>používá správně abecední slovník</p> <p>hláskování v angličtině – seznámení</p>	<p>práce se slovníkem</p> <p>abeceda</p>	
<p>CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</p>	<p>písemně obměňuje krátké jednoduché probrané texty</p> <p>písemně formuluje otázky a odpovědi</p> <p>pod vedením učitele napíše pozdrav, blahopřání, popíše obrázek</p> <p>seznámí se a pod vedením učitele pracuje s dalšími gramatickými jevy:</p>	<p>písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • doplňování • samostatná tvorba krátkého textu • písemné blahopřání, krátký dopis • popis obrázku 	

	<ul style="list-style-type: none"> • člen určitý a neurčitý • množ.č. podstat.jmen • sloveso ve 3.os.č.j. • předložky • rozkaz 		
<p>CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</p> <p>CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů</p> <p>CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</p> <p>CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</p>	<p>stručně reprodukuje v češtině obsah anglického textu</p> <p>recituje z paměti několik říkanek, básniček nebo písniček</p> <p>písemně obměňuje krátké probrané texty</p>	<p>práce s textem</p> <p>ústní a písemný projev</p>	
<p>CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p>	<p>v jednoduchém vyprávění pozná známá slova</p> <p>porozumí jednoduchému příběhu s obrázky</p>	<p>práce s textem</p> <p>čtení s porozuměním</p>	

<p>CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p>	<p>procvičování slovní zásoby</p>		
<p>CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů</p> <p>CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</p> <p>CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře</p>	<p>řeší jednoduché situace při seznamování a představování</p> <p>zahájí a ukončí rozhovor</p> <p>pozdraví při setkání a loučení, osloví, poděkuje, odpoví na poděkování, vyjádří souhlas, nesouhlas, radost</p>	<p>komunikační situace</p> <p>základní vztahy: Kdo?Kde?Kam?Kdy?Jaký?Který?Kolik? Jak?</p> <p>dané temat. okruhy: rodina, zvířata, škola, jídlo, volný čas, hračky</p>	<p>ET</p> <ul style="list-style-type: none"> • otevřená komunikace • akceptace druhého • schopnost spolupráce

AJ 1.stupeň - 5.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		
<p>CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</p> <p>CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů</p> <p>CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</p> <p>CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p>	<p>rozumí jednoduchým pokynům při vyučování a v učebnici, čísly do 1000, názvům nejdůležitějších věcí ve třídě</p> <p>rozumí jednoduchým otázkám, jednoduchým větám o sobě a své rodině, barvám, vybrané slovní zásobě v tematických okruzích zvířata, jídlo, škola, kalendář, rodina, sport, oblékání, lid, tělo, hodiny v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně</p> <p>rozumí a používá slovesa to be, to have, to like, can, must a další významová slovesa</p>	<p>poslech s porozuměním</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokyny a instrukce • otázky a odpovědi • krátká sdělení • dialogy • pozdravy, poděkování, omluva <p>základní slovesa „ to be, to have, to like</p>	<p>ET</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva • zdvořilost

CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře			
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	prohlíží si a seznamuje se s původními časopisy a knížkami porozumí hlavní myšlenky v materiálu s vizuální oporou na úrovni svého věku vysvětlí význam jazyka ve světě seznamuje se s hlavními zeměpisnými údaji, svátky, tradicemi, zvyky v jednoduchých textech vyhledá požadované informace	základní poznatky o zemích dané jazykové oblasti	MKV3 VMEGS1 VMEGS1 – projekt: Cestujeme po Evropě
CJ-5-2-01 se zapojuje do jednoduchých rozhovorů CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché připravené texty čte potichu a samostatně krátké texty, vyhledává odpovědi rozvíjí čtecí dovednosti s důrazem na přípravu textu pod vedením učitele dramatizuje jednoduché příběhy v anglickém jazyce	technika čtení čtení tiché a hlasité	
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	pod vedením učitele se seznamuje a pracuje s následujícími gramatickými jevy <ul style="list-style-type: none"> • slovosled v anglické větě, v otázce • vazba „There is – There are“ • How many – much • osobní zájmena 	formuluje otázky a odpovídá na ně vyžádá si informaci	OSV8 ET <ul style="list-style-type: none"> • otevřená komunikace • akceptace druhého • schopnost spolupráce

	<ul style="list-style-type: none"> • zájmena When, Who, Where • přídavná jména základní – stupňování • přídavná jména přivlastňovací <p>(vybere nebo vytvoří správný tvar, doplní do textu, použije v mikrorozhovoru)</p> <p>vytvoří odpověď na otázku týkající se textu</p> <p>vyhledá jednoduché informace a využije je (např. adresa, otevírací doba, cena)</p>		
	<p>používá správně abecední slovník</p> <p>hláskování v angličtině</p>	<p>práce se slovníkem</p> <p>abeceda</p>	
<p>CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</p> <p>CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</p> <p>CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</p>	<p>písemně obměňuje krátké jednoduché probrané texty</p> <p>písemně formuluje jednoduché otázky a odpovědi, gramaticky i formálně správně</p> <p>pod vedením učitele napíše pozdrav, blahopřání, popíše obrázek</p> <p>opakuje gramatické jevy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • člen určitý a neurčitý • množ.č. podstat.jmen • sloveso ve 3.os.č.j. • předložky • rozkaz <p>vyplní ve formuláři jméno, bydliště, věk</p> <p>sestaví jednoduché oznámení, vzkaz, dopis</p>	<p>písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • doplňování • samostatná tvorba krátkého textu • písemné blahopřání, krátký dopis • popis obrázku • tvorba a vyplnění elementárního formuláře 	

<p>CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</p> <p>CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</p> <p>CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p>	<p>stručně reprodukuje v češtině obsah anglického textu</p> <p>pokusí se reprodukovat text v anglickém jazyce</p> <p>recituje z paměti několik říkanek, básniček nebo písniček</p> <p>písemně obměňuje krátké probrané texty, shrne jednoduchý slyšený text nebo konverzaci</p> <p>písemně převypráví jednoduchý text s pomocí obrázků nebo osnovy</p> <p>u základní skupiny sloves používá budoucí a minulý čas (u nepravidelných sloves jen v určité konkrétní vazbě)</p>	<p>práce s textem</p> <p>ústní a písemný projev</p>	
<p>CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů</p> <p>CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</p>	<p>v jednoduchém vyprávění pozná známá slova</p> <p>pochozí o čem je jednoduchý příběh s obrázky</p> <p>procvičuje slovní zásobu</p> <p>procvičuje základní slovesné časy: minulý, budoucí a přítomný, seznamuje se s časem průběhovým</p>	<p>práce s textem, čtení s porozuměním</p> <p>slovesné časy</p>	
<p>CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p>	<p>řeší jednoduché situace při seznamování a představování</p> <p>zahájí a ukončí rozhovor (i telefonický)</p> <p>pozdraví při setkání a loučení, osloví, poděkuje, odpoví na poděkování, vyjádří souhlas, nesouhlas, radost</p>	<p>komunikační situace</p> <p>základní vztahy: Kdo?Kde?Kam?Kdy?Jaký?Který?Kolik? Jak?</p> <p>Dané temat. okruhy: jídlo, hodiny, škola a školní pomůcky, předměty ve škole,</p>	<p>OSV8</p>

<p>CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</p> <p>CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů</p> <p>CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p>	<p>poskytne základní místní, časové i jiné informace</p>	<p>denní časový rozvrh, jednoduché kuch.předpisy, volný čas</p>	
---	--	---	--

AJ 2.stupeň – 6.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		
	čte se správnou výslovností jednoduché texty prezentuje říkanky, básničky	nácvik výslovnosti tematicky zaměřené říkanky, básničky	
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	rozumí obsahu kratší informace v článku nebo autentickém textu	slovní zásoba	ET - komunikace
CJ-9-1-01 rozumí informacím v	reaguje na oslovení, pozdrav, přivítání,	představování, nakupování, orientace ve	ET - komunikace

<p>jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p> <p>CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p>	<p>představování, omluvu, poděkování, žádost o pomoc, objednávku</p> <p>vyplní jednoduché pokyny související s prací v hodině</p>	<p>městě</p>	
<p>CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p>	<p>podle pokynů učitele se orientuje ve slovníku, vyhledá potřebnou informaci</p>	<p>system práce se slovníky</p> <p>druhy slovníků</p>	
<p>CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p>	<p>napíše neformální dopis, sestaví jednoduché sdělení</p>	<p>rodina, dům, byt, škola, režim dne</p>	<p>OSV 3</p>
<p>CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p> <p>CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p>	<p>vytvoří věty se správnou gramatickou strukturou</p> <p>doplňuje gramatické tvary do textu</p>	<p>množné číslo podstatných jmen, sloveso to be, to have, can, přítomný čas průběhový a prostý, ukazovací zájmena, minulý čas prostý, otázky na podmět a předmět, vazba there is, there are</p>	<p>OSV 3</p>
<p>CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p>	<p>pozdraví, představí se, požádá o pomoc, o radu, zeptá se na směr a cestu, poděkuje, rozloučí se</p>	<p>slovní zásoba, frazeologie</p>	<p>MKV 2</p> <p>OSV 8</p>
<p>CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných</p>	<p>formuluje jednoduchá sdělení – oslovení, pozdravy, představování, prosba, žádost</p>	<p>tvoření jednoduchých otázek a odpovědí, sestavování, doplňování vzorových</p>	<p>MKV 2</p> <p>OSV 8</p>

formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	o pomoc, přání, modelové situace: <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se jednoduchým způsobem ve městě • nakoupí základní zboží v obchodě • koupí si jízdenku pro cestování v dopravním prostředku 	rozhovorů, orientace ve městě, nakupování, dopravní prostředky	OSV 9
---	---	--	-------

AJ 2.stupeň - 7.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		
	správně používá znalostí výslovnosti při četbě jednoduchých textů	nácvik výslovnosti, intonace	
CJ-9-3-01 požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	rozumí a orientuje se v jednoduchém psaném textu, informace využívá v další práci reprodukuje obsah kratšího textu odpovídá na otázky	slovní zásoba frazologie	
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	vyplní pokyny učitele související s prací v hodině reaguje na jednoduchá sdělení, žádost, objednávku, přání, pozvání	nakupování, objednání jídla v restauraci, pozvání přátel, záliby	
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich	s ohledem na věk vyhledá v běžném slovníku požadovaný výraz, mluvnický	systém práce se slovníky	

<p>požadované informace</p> <p>CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p>	<p> tvar, zeměpisný název</p> <p> využívá slovníky na internetu</p>	<p>druhy slovníků</p>	
<p>CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>napíše neformální dopis</p> <p> sestaví jednoduchý dotazník</p> <p>popíše jednoduchou situaci, sestaví jednoduché sdělení</p>	<p>kamarádi, záliby, volný čas, popis místa, bydliště, popis osoby, oblečení</p>	<p>ET – otevřená komunikace</p>
<p>CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p> <p>CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p>	<p>vytvoří věty se správnou strukturou v příslušném gramatickém čase, rozlišuje průběhový a jednorázový děj</p>	<p>nepravidelné tvoření množného čísla podstatných jmen, stupňované tvary přídavných jmen, tvary zájmen, pravidelná a nepravidelná slovesa, předložky</p>	
<p>CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p> <p>CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p>	<p>odvodí význam podobných slov v kontextu</p> <p>převypráví jednoduchý příběh, pohádku</p>	<p>práce s časopisy, poslech</p>	<p>MKV 4</p> <p>OSV 1</p>

CJ-9-2-01 zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	požádá o pomoc, o radu, o informaci	slovní zásoba, frazeologie	
CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	formuluje jednoduchá sdělení – oslovení, pozdravy, představování, prosba, žádost o pomoc, přání modelové situace: <ul style="list-style-type: none"> • nakoupí základní zboží v obchodě • objedná si jídlo v restauraci 	tvoření otázek, odpovědí, sestavování, doplňování vzorových rozhovorů, nakupování, objednání jídla v restauraci, pozvání přátel, záliby	OSV 8

AJ 2.stupeň - 8.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> • otevřená komunikace • aktivní naslouchání
	čte s dobrou výslovností přiměřený text	četba textů s tematikou reálií anglicky mluvících zemí správná výslovnost	VMEGS 1
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	ve čteném textu rozumí příběhu, vybere hlavní děj, odhadne významy některých slov	slovní zásoba, frazeologie	
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	rozumí běžnému rozhovoru, jednoduchému ústnímu sdělení reaguje na zdvořilé společenské fráze, na žádost o pomoc, o radu	seznamování, představování, orientace ve městě, nakupování, doprava	
	vysvětlí funkci a význam předpon a	tvoření slov, slovní druhy	OSV 5

	přípon		
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	snadno se orientuje ve slovníku při práci s autentickými materiály - časopisy, novinami, texty písní ..., využívá slovníky na internetu	efektivní práce se slovníky	
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	vyjádří základní myšlenky k jednotlivým tematickým okruhům, napíše dopis, jednoduché sdělení, žádost, vytvoří i vyplní dotazník, sestaví životopis, popíše dané místo	moje město, vesnice, země, orientace ve městě, nakupování, doprava	
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	vytvoří věty se správnou gramatickou strukturou, rozlišuje a správně používá základní gramatické časy	gramatické časy, způsobová slovesa, vyjádření směrů, zájmena, předložky, spojky	
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	převypráví text nebo vyslechnutý příběh, zachytí hlavní děj, myšlenku	práce s časopisy, autentickými materiály, poslech	
CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných	požádá o informaci, dotáže se na směr a cestu, požádá o svolení, o službu	slovní zásoba, frazeologie	

formálních i neformálních situacích			
<p>CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p> <p>CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p>CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p>	<p>pohotově reaguje na jednoduchá sdělení, žádost o pomoc, přání</p> <p>modelové situace :</p> <ul style="list-style-type: none"> • nakoupí základní zboží • orientuje se v dopravě, ve městě 	<p>sestavování, obměňování vzorových rozhovorů</p> <p>nakupování, doprava, orientace ve městě</p>	<p>OSV 8</p>

AJ 2.stupeň - 9.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) otevřená komunikace
	čte plynule s dobrou výslovností běžný text	četba textů s tematikou reálií anglicky mluvících zemí, správná výslovnost	
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	s porozuměním čte běžný text, rozumí příběhu, dokáže odhadnout význam slov, není nucen překládat (pokud sám rozumí) s využitím vizuální opory rozumí neadaptovaným textům v textu vyhledá známé fráze, výrazy a odpoví na otázky pracuje s autentickými materiály pro vyhledání a zpracování nových informací (internet, encyklopedie)	slovní zásoba, frazeologie	
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	rozumí běžnému , zřetelně vyslovovanému rozhovoru, ústnímu sdělení pochopí hlavní myšlenky, komentáře v novinách i TV, rozumí jednoduchým informacím v krátkých a jednoduchých nahrávkách	cestování, prázdniny, dovolená, studium, zaměstnání, zeměpisné fráze, předpověď počasí, zprávy	

	rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor		
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	chápe význam předpon, přípon, dokáže odvodit význam slov z kontextu v jednoduchém textu rozumí významu klíčových slov	tvoření slov, slovní druhy, orientace v textu	
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	orientuje se rychle ve slovníku, vyhledá určitý mluvnický tvar, zeměpisný název, synonyma, antonyma využívá slovníky na internetu	system práce se slovníky druhy slovníků práce s internetem	
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	vyjádří základní myšlenky k jednotlivým tematickým okruhům, napíše e-mail popíše děj, vyjádří názor napíše dopis, žádost, vytvoří i vyplní dotazník sestaví životopis popíše určité místo, jev, událost	moje rodina, škola, město, vesnice, země, svět, moje budoucí studium, zaměstnání, život, režim dne, životní příběhy, problémy životního prostředí	ENV 3 MV 6 ET <ul style="list-style-type: none"> • rodina • ochrana přírody a životního prostředí
CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	vytvoří a obměňuje věty se správnou gramatickou strukturou, správně užívá gramatické časy písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky na základě výchozího textu napíše několik vět o sobě	upevňování probrané mluvnice, gramatické časy, podmínkové věty, nepřímá řeč	
CJ-9-1-01 rozumí informacím v	písemně nebo ústně převypravuje text	práce s časopisy, autentickými materiály,	

<p>jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p> <p>CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p> <p>CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p>	<p>nebo vyslechnutý příběh, zachytí hlavní děj, myšlenku</p>	<p>poslech, video</p>	
	<p>písemně nebo ústně požádá o informaci, vyjádří nabídku, pozvání, požádá o svolení, o službu</p> <p>písemně sestaví zdvořilou žádost</p>	<p>slovní zásoba, frazeologie</p>	
<p>CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</p> <p>CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p>CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p>	<p>pohotově reaguje na jednoduchá sdělení, žádost o pomoc, přání, první pomoc</p>	<p>samostatné sestavování rozhovorů, cestování, prázdniny, dovolená, studium</p>	<p>OSV 8</p>

Německý jazyk – druhý cizí jazyk

NJ 2. stupeň - 8. ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
žák:	žák:		
Poslech s porozuměním		internacionalismy	OSV8 (průběžně)
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	splní jednoduché pokyny učitele související s výukou	jmenuji se, bydlím, pocházím (jednoduchý formulář) moje rodina	
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	v mateřském jazyce reprodukuje poslechový text s komiksovou předlohou mezi obrázky správně vybere slova z poslechu	moji přátelé škola moje koníčky	
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	v poslechovém textu vyhledá základní údaje (jména, dny, čísla)	časové údaje cestování (prázdniny)	
Mluvení			
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	představí se, uvede základní identifikační údaje		
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	představí svou rodinu popíše osobu nebo zvíře (jednoduché vlastnosti) řekne, co má nebo nemá rád		OSV6
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá			

Čtení s porozuměním			
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápísům a orientačním pokynům	v mateřském jazyce popíše podle německých pokynů cestu v pozvánce vyhledá základní údaje		MKV1
DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	v textu vyhledá odpovědi na jednoduché otázky		
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	v mateřském jazyce převypráví zkráceně jednoduchý příběh		
Psaní			
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	vyplní základní údaje o sobě ve formuláři		
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	popíše členy rodiny nebo přátele sestaví jednoduchý dotazník		
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	sestaví odpověď na pozvánku nebo jednoduchý e-mail sestaví odpovědi na jednoduché otázky k daným tématům		

NJ 2. stupeň - 9. ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
žák:	žák:		
Poslech s porozuměním		opakování témat z 8. ročníku	OSV8 (průběžně)
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	splní pokyny učitele související s výukou a pohybem po třídě	domov a škola cestování (rozšíření) průběh dne	
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	v mateřském jazyce reprodukuje poslechový text s komiksovou předlohou srovná obrázky ve správném sledu podle poslechové úlohy mezi obrázky správně vybere slova z poslechu	můj týden u lékaře oblékání příroda a počasí	
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	v poslechovém textu vyhledá základní údaje (podle zadaných témat)	jídlo	
Mluvení			
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	představí se, uvede základní identifikační údaje		
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	zeptá se na cestu, požádá o pomoc představí svou rodinu představí své koníčky a záliby		
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy,	podle vzorů reprodukuje a obměňuje jednoduché rozhovory na daná témata		

volného času a podobné otázky pokládá			
Čtení s porozuměním			
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisyům a orientačním pokynyům	zorientuje se v informačních nápisech potřebných pro cestování nebo nákupy		
DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	v textu vyhledá odpovědi na jednoduché otázky určí, zda nabízené možnosti odpovídají údajům v psaném textu, opraví chyby	VMEGS2	
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	v mateřském jazyce převypráví zkráceně jednoduchý příběh sleduje cizojazyčný film s podporou českých titulků	MKV1	
Psaní			
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	vyplní základní údaje o sobě ve formuláři		
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	písemně připravuje jednoduché rozhovory s možností obměňování sestaví jednoduchý e-mail, životopis, krátký příběh		
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	sestaví odpověď na pozvánku nebo jednoduchý e-mail sestaví odpovědi na jednoduché otázky k daným tématům		

Shrnutí školních výstupů v předmětu Německý jazyk – druhý cizí jazyk dle standardů pro základní vzdělávání pro opakování a výstupní testování v jednotlivých ročnících

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy (indikátory)	od ročníku
Poslech s porozuměním		
DCJ-9-1-01 Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně	žák se řídí jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu ve třídě, řešení jazykových úkolů)	8
	žák porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost)	8
DCJ-9-1-02 Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	žák rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	8
	žák porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost)	8
	žák porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost)	8
DCJ-9-1-03 Žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	žák zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje ke každodenním tématům	8
	žák porozumí tomu, o čem pojednává velmi krátký a jednoduchý poslechový text, který se vztahuje ke každodenním tématům (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu)	8
Mluvení		
DCJ-9-2-01 Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů	žák použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech	8
	žák se účastní jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní	8

	informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá (např. představí sebe či druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí a má rád/nerad, nebo se na totéž zeptá) za použití jednoduchých slovních spojení a otázek	
DCJ-9-2-02 Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	žák se představí, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad, za použití jednoduchých slovních spojení a vět	8
	žák sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (např. jméno, věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradi) za použití jednoduchých slovních spojení a vět	8
	žák popíše skutečnosti (např. předměty, zvířata, činnosti), se kterými se běžně setkává, za použití jednoduchých slovních spojení a vět	8
DCJ-9-2-03 Žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	žák reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů (např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, co dělají, vlastní a umí, mají rádi/neradi)	8
	žák odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět	8
	žák se zeptá na konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět	8
Čtení s porozuměním		
DCJ-9-3-01 Žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	žák porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informativních tabulích, s nimiž se setkává v každodenním životě (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost)	8
DCJ-9-3-02 Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	žák rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu z běžného života	8
	žák porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost)	8
DCJ-9-3-03 Žák rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou	žák porozumí tématu/obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrázkem (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu)	8

informaci	žák najde konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem	8
Psaní		
DCJ-9-4-01 Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	žák zapíše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat, předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává	8
DCJ-9-4-02 Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	žák napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí	8
	žák napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých např. představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk a povolání, sdělí, kde bydlí, co dělají, co vlastní a umí	8
	žák sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá (např. jak se má, kde je, co dělá, zda souhlasí, či nesouhlasí) za použití základních zdvořilostních obrátů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování)	8
DCJ-9-4-03 Žák stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	žák odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů z jeho okolí a činností, které běžně vykonává	8

Ruský jazyk – druhý cizí jazyk

RJ 2. stupeň - 8. ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
žák:	žák:		OSV8 (průběžně)
<p>DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů</p> <p>DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p>	<p>porovná podobnost ruských a českých slov</p> <p>nacvičí si na základě poslechu správnou výslovnost a intonaci</p> <p>zapamatuje si nová slova pravidelným opakováním</p> <p>reprodukuje správně krátké, jednoduché říkanky a básničky</p> <p>plní jednoduché pokyny, zadané v ruštině</p>	<p>slovní zásoba k tématu: pozdrav, rozloučení, představování se, prosba, poděkování, školní pomůcky, pokyny ve školním prostředí</p> <p>slovní obraty, používané ve společenském styku</p> <p>slovní zásoba k tématu já a moje rodina, domov</p> <p>jednoduché říkanky a básničky</p>	OSV6
<p>DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</p> <p>DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p>	<p>nacvičí si s pomocí písanky a učitele tahy jednotlivých písmen azbuky</p> <p>používá azbuku v písemné podobě</p> <p>porovná psanou a tištěnou podobu písmen</p> <p>nacvičí si četbu jednoduchého tištěného i psaného textu</p>	<p>jednotlivá písmena azbuky (velká i malá) – psaná a tištěná verze</p> <p>podobnost písmen abecedy a azbuky</p> <p>odlišnosti v azbuce (dvojhlásky, neznámá písmena, tvrdý a měkký znak)</p>	MKV1
<p>DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně</p> <p>DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících</p>	<p>postupně si osvojí i psanou podobu nových slov (viz postupné osvojování písmen azbuky)</p> <p>spojuje slova</p> <p>vytváří s pomocí učitele jednoduché věty v ústní i písemné podobě</p>	<p>správná výslovnost, přízvuk, pořádek slov v jednoduché větě</p>	

<p>se každodenních témat DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>rozumí jednoduché otázky nacvičuje s pomocí učitele odpovědi na jednoduché otázky sestavuje jednoduché rozhovory napíše a řekne o sobě pár vět v ruštině</p>		
	<p>orientuje se v dvojjazyčném slovníku osvojí si pořadí písmen abukvy vyhledá ve slovníku neznámé výrazy</p>	<p>pořadí písmen abukvy</p>	

RJ 2. stupeň - 9. ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
žák:	žák:		OSV8 (průběžně)
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	foneticky správně přečte plynule známý i neznámý jednoduchý text	pozdrav a dopis z prázdnin, adresa, blahopřání, omluva volný čas, zájmová činnost, škola, oblékání, nákupy, počasí a příroda, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje	
DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	používá známé výrazy v rozhovorech a odpovědích na otázky		
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	plní pokyny, zadané v ruštině umí tyto pokyny zadat spolužákům		

<p>DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</p> <p>DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p>	<p>orientuje se v textu, vyhledá základní informace z textu,</p>	<p>slovní zásoba a tvoření slov – synonyma, antonyma, význam slov v kontextu</p>	
<p>DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p> <p>DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</p>	<p>z kontextu textu odvodí význam neznámých slov a správnost svého odhadu si ověří ve slovníku</p>	<p>zvuková shoda některých ruských a českých slov a jejich odlišný význam</p>	
<p>DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p>	<p>na základě osvojené slovní zásoby sestaví krátké ústní sdělení o sobě a své rodině</p>	<p>základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov – věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě</p> <p>skloňování podstatných jmen</p> <p>časování sloves</p>	<p>MKVI</p>
<p>DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</p>	<p>s pomocí osvojené slovní zásoby vyhledá odpovědi na otázky k textu</p> <p>krátce reprodukuje pomocí známých slov obsah textu</p>		
<p>DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>gramaticky správně napíše několik vět na zadané téma</p>		

<p>DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p>	<p>konverzuje v jazyce na dané téma</p> <p>reaguje správně na zadané otázky</p> <p>sestaví obsahově i gramaticky správnou odpověď na otázku</p>		<p>VMEGS2</p>
--	---	--	---------------

Shrnutí školních výstupů v předmětu Ruský jazyk – druhý cizí jazyk dle standardů pro základní vzdělávání pro opakování a výstupní testování v jednotlivých ročnících

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy (indikátory)	od ročníku
<p>DCJ-9-1-01 Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně</p>	<p>žák se řídí jednoduchými verbálními pokyny učitele /např. při práci s učebnicí, pohybu ve třídě, řešení jazykových úkolů/ žák porozumí jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností /např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost/</p>	<p>8. 8.</p>
<p>DCJ-9-1-02 Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p>	<p>žák rozpozná známá slova a slovní spojení /např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje/ v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům žák porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu /např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost/ žák porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu /např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost/</p>	<p>8. 8. 8</p>
<p>DCJ-9-1-03 Žák rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p>	<p>žák zachytí konkrétní informace např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích/ v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje ke každodenním tématům žák porozumí tomu, o čem pojednává velmi krátký a jednoduchý poslechový text, který se vztahuje ke každodenním tématům /např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu/</p>	<p>8 8</p>

<p>DCJ-9-2-01 Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů</p>	<p>žák použije základní zdvořilostní obraty /např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování/ ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech žák se účastní jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá /např. představí sebe či druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí a má rád/nerad, nebo se na totéž zeptá/ za použití jednoduchých slovních spojení a otázek</p>	<p>8 8</p>
<p>DCJ-9-2-02 Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p>	<p>žák se představí, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad, za použití jednoduchých slovních spojení a vět žák sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích /např. jméno, věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradí/ za použití jednoduchých slovních spojení a vět žák popíše skutečnosti /např. předměty, zvířata, činnosti/, se kterými se běžně setkává, za použití jednoduchých slovních spojení a vět</p>	<p>8 8 8</p>
<p>DCJ-9-2-03 Žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</p>	<p>žák reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů /např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí, má rád/nerad/ žák odpoví na otázky a poskytne konkrétní informace /např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích/, které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět žák se zeptá na konkrétní informace /např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích/, které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět</p>	<p>8 8 8</p>
<p>DCJ-9-3-01 Žák rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním plánům</p>	<p>žák porozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informativních tabulích, s nimiž se setkává v každodenním životě /např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost/</p>	<p>8</p>
<p>DCJ-9-3-02 Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p>	<p>žák rozpozná známá slova a slovní spojení /např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje/ v krátkém textu z běžného života žák porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu /např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost/</p>	<p>8 8</p>

<p>DCJ-9-3-03 Žák rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledává v něm požadovanou informaci</p>	<p>žák porozumí tématu/obsahu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem /např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu/ žák najde konkrétní informace /např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích/ v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k tématům z každodenního života a je podpořen obrazem</p>	<p>8 8</p>
<p>DCJ-9-4-01 Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p>	<p>žák запиše/doplní slova nebo slovní spojení číselné i nečíselné povahy týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat, předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává</p>	<p>8</p>
<p>DCJ-9-4-02 Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p>	<p>žák napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, sdělí, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí žák napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých např. představí členy své rodiny a kamarády, uvede jejich věk a povolání, sdělí, kde bydlí, co dělají, co vlastní a umí žák sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá /např. jak se má, kde je, co dělá, zda souhlasí či nesouhlasí/, za použití základních zdvořilostních obrátů /např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování/</p>	<p>8 8 8</p>
<p>DCJ-9-4-03 Žák stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>Žák odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení či otázky týkající se jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů z jeho okolí a činností, které běžně vykonává</p>	<p>8</p>

Matematika

M 1.stupeň - 1.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> • pozitivní hodnocení sebe a druhých • sebeovládání, sebehodnocení • zpracování neúspěchu • schopnost spolupráce (základní pravidla)
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	pod vedením učitele se seznamuje s přirozenými čísly do 20 vytváří konkrétní soubory spočítá objekty v souboru do 10, 20	obor přirozených čísel do 10 obor přirozených čísel do 20	OSV 1
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	čte čísla do 20, vyhledává je na číselné ose zapisuje čísla do 20 porovnává přirozená čísla do 20	zápis čísla v desítkové soustavě do 10, 20 číselná osa	
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	sčítá a odčítá v oboru do 20 bez přechodu přes desítku používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací.	písemné algoritmy početních operací do 10, 20	OSV 1
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	pojmenuje geometrické útvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh	základní útvary v rovině - čtverec, trojúhelník, obdélník a kruh	ENV 2 – projekt: Roční období

M 1.stupeň - 2.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> • pozitivní hodnocení sebe a druhých • sebeovládání, sebehodnocení • zpracování neúspěchu • schopnost spolupráce
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	vytváří konkrétní soubory (na počítadle, s penězi, apod.) s daným počtem prvků do 100, spočítá prvky daného konkrétního souboru do 100	obor přirozených čísel do 100	OSVI
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	využívá symboly k porovnávání čísel do 100 orientuje se na číselné ose řeší slovní úlohy k porovnávání čísel	zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa	OSVI
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	sčítá a odčítá do 20 s přechodem přes 10 vysvětlí princip násobení (pomocí sčítání) proniká do základů násobilky 1, 2, 3, 4, 5 samostatně sčítá a odčítá čísla do 100 s přechodem přes desítku	násobilka 2, 3, 4, vlastnosti početních operací s přirozenými čísly	
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řeší a vytváří slovní úlohy na sčítání a odčítání	písemné algoritmy početních operací	OSVI
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	rozlišuje a kreslí křivé a rovné čáry rýsuje úsečky	základní útvary v rovině, lomená čára, úsečka, čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník, tělesa (kvádr, krychle)	

	využívá různých stavebnic ke stavbám podle obrázků pojmenovává tělesa a poznává je v praxi na objektech všedního dne		
M-3-3-02 porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	odhadne délku úsečky s pomocí učitele změří délku úsečky	délka úsečky, jednotky délky (m, cm)	

M 1.stupeň - 3.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> • pozitivní hodnocení sebe a druhých • sebeovládání, sebehodnocení • zpracování neúspěchu • schopnost spolupráce (základní pravidla)
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	odhadne počet objektů v souboru do 1000 spočítá prvky konkrétního souboru do 1000	obor přirozených čísel 0 -1000	OSV5 VDO1 ENV2
M-3-1-02 čte, zapisuje, porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	využívá matematické symboly k porovnávání čísel do 1000 řeší slovní úlohy k porovnávání čísel	zápis čísla v desítkové soustavě číselná osa	
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání , zobrazí číslo na číselné ose	počítá po stovkách, desítkách a jednotkách znázorňuje trojčíferná čísla na číselné ose orientuje se na číselné ose zaokrouhluje na desítky, stovky	zápis čísla v desítkové soustavě číselná osa zaokrouhlování čísel na desítky, stovky	
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	násobí a dělí 2 – 10 násobí a dělí dvojčíferná čísla jednocíferným ovládá dělení se zbytkem	násobilka dělení se zbytkem	
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řeší a vytváří slovní úlohy na sčítání , odčítání, násobení, dělení	písemné algoritmy početních operací	
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	čte údaje na hodinách	orientace v čase	

	sleduje jednoduché závislosti na čase		
M-3-2-02 popisuje jednotlivé závislosti z praktického života	sleduje jednoduché závislosti v čase v průběhu dne, týdne , měsíce	závislosti a jejich vlastnosti	
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	doplňuje tabulky tvoří jednoduché grafy ve čtvercové síti	grafy, tabulky	ENV2 – projekt: Voda, půda, vzduch
M-3-3-01 rozezná pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	rýsuje úsečku, přímku, polopřímku rozlišuje rovnoběžky a různoběžky využívá různých stavebnic ke stavbám podle obrázků pojmenovává tělesa a poznává je v praxi	základní útvary v rovině, úsečka, přímka, polopřímka základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule	
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	odhaduje, měří délky různých úseček a vzdáleností	délky úsečky , jednotky délky m, cm	
M-3-3-03 rozezná jednoduché souměrné útvary v rovině	rýsuje rovinné obrazce ve čtvercové síti vypočítá obvod čtverce, obdélníka	čtverec, obdélník	

M 1.stupeň - 4.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> • sebeovládání, sebehodnocení • schopnost spolupráce • základní prvky verbální komunikace
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	využívá vlastnosti sčítání a odčítání, vztahy mezi sčítáním a odčítáním, násobením dělením	vlastnosti početních operací s čísly do 1000000	OSVI
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	písemně sčítá a odčítá do 1000000 písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem písemně dělí jednociferným dělitelem	písemné algoritmy početních operací	
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady, kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	zaokrouhluje s danou přesností do 1000000 odhaduje a provádí kontrolu výsledků početních operací	početní operace s přirozenými čísly	
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	řeší a vytváří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení a dělení	písemné algoritmy početních operací	
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	vyhledává data (např. jízdní řády, atd.)	jízdní řády	VMEGS2 – projekt: Putujeme po ČR
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici) užívá jednoduché konstrukce	rýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici	základní útvary v rovině	OSVI
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky, kolmice	rýsuje rovnoběžky a různoběžky vznačuje průsečík rýsuje kolmici pomocí trojúhelníku s ryskou	vzájemná poloha dvou přímek v rovině	

M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě, užívá základní jednotky obsahu	určí a vypočítá obsah obdélníku a čtverce používá jednotky obsahu	obsah obrazce jednotky obsahu	
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti překládáním papíru	pozná souměrný útvar určí osu souměrnosti překládáním nakreslí souměrný útvar	osově souměrné útvary	
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	řeší jednoduché praktické slovní úlohy	slovní úlohy číselné a obrázkové řady	ET – zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a tvořivého experimentování

M 1.stupeň - 5.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> • sebeovládání, sebehodnocení • schopnost spolupráce základní prvky verbální komunikace
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	žák správně sepíše čísla pod sebe (dle číselných řádů) při sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel žák aplikuje při písemném výpočtu znalost přechodu mezi číselnými řády žák využívá znalosti malé násobilky při písemném násobení a dělení nejvýše dvojciferným číslem žák provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledku žák dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel	početní operace s přirozenými čísly do milionu a přes milion	
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	žák z paměti sčítá a odčítá čísla do sta, násobí a dělí v oboru malé násobilky žák využívá komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky výpočtu žák využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení úloh s užitím závorek žák využívá výhodného sdružování čísel při sčítání několika sčítanců bez závorek	písemné algoritmy početních operací	
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla,	žák přečte a zapíše číslo (do milionů) s	obor přirozených čísel do milionu a přes	

provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	<p>užitím znalosti číselných řádů desítkové soustavy</p> <p>žák využívá rozvinutého zápisu čísla (do milionů) v desítkové soustavě</p> <p>žák porovnává čísla do milionů</p> <p>žák zaokrouhluje čísla do milionů s použitím znaku pro zaokrouhlování</p> <p>žák užívá polohové vztahy („hned před“, „hned za“) v oboru přirozených čísel</p> <p>žák se orientuje na číselné ose a jejích úsecích</p> <p>žák provádí číselný odhad a kontrolu výsledku</p>	milion	
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	provádí dělení celku na poloviny, třetiny, čtvrtiny ... desetiny	zlomky	
M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	provádí sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem		
M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	<p>na číselné ose vyznačí desetinná čísla v řádu desetin</p> <p>přečte zápis desetinných čísel v rádech do tisícín</p>	desetinná čísla	
M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	<p>na číselné ose vyznačí záporná čísla do 100</p> <p>vysvětlí význam záporného čísla</p> <p>porovná záporná čísla</p>	záporná čísla	
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy ,ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém	žák porozumí textu úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úlohy)	písemné algoritmy početních operací	OSV10

oboru přirozených čísel	<p>žák přiřadí úloze správné matematické vyjádření s využitím osvojených početních operací</p> <p>žák zformuluje odpověď k získanému výsledku</p> <p>žák přiřadí k zadanému jednoduchému matematickému vyjádření smysluplnou slovní úlohu (situaci ze života)</p> <p>žák tvoří slovní úlohu k matematickému vyjádření</p>		
M-5-2-01 zák vyhledává, sbírá, třídí data	<p>žák provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty, průjezd aut za daný časový limit apod.)</p> <p>žák vybírá a porovnává ze zadání úlohy data podle daného kritéria</p> <p>žák posuzuje reálnost vyhledaných údajů</p>	měření (teploty, času...)	
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	<p>žák doplní údaje do připravené tabulky nebo diagramu</p> <p>žák vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku, sloupcový diagram</p> <p>žák vyhledá v tabulce nebo diagramu požadovaná data a porozumí vztahům mezi nimi (nejmenší, největší hodnota apod.)</p> <p>žák používá údaje z různých typů diagramů (sloupcový a kruhový diagram bez použití %)</p> <p>žák používá jednoduchých převodů</p>	diagramy ,grafy, tabulky	<p>OSV10</p> <p>VMEGS1 – projekt: Cestujeme po Evropě</p>

	jednotek času při práci s daty v jízdních řádech		
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, a kružnici), užívá jednoduché konstrukce	<p>žák rozezná základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice)</p> <p>žák využívá k popisu rovinného útvaru počty vrcholů a stran, rovnoběžnost a kolmost stran</p> <p>žák charakterizuje základní rovinné útvary a k zadanému popisu přiřadí název základního rovinného útvaru</p> <p>žák využívá základní pojmy a značky užívané v rovinné geometrii (čáry: křivá, lomená, přímá; bod, úsečka, polopřímka, přímka, průsečík, rovnoběžky, kolmice)</p> <p>žák využije znalosti základních rovinných útvarů k popisu a modelování jednoduchých těles (krychle, kvádr, válec)</p> <p>žák narýsuje kružnici s daným poloměrem</p> <p>žák narýsuje trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran</p> <p>žák narýsuje čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic</p> <p>žák dodržuje zásady rýsování</p>	základní útvary v rovině	
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	<p>žák rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru</p> <p>žák s pomocí čtvercové sítě nebo měřením určí obvod rovinného útvaru (trojúhelníku, čtyřúhelníku,</p>	základní útvary v rovině	

	<p>mnohoúhelníku)</p> <p>žák porovnává obvody rovinných útvarů žák graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky</p> <p>žák určí délku lomené čáry graficky i měření</p> <p>žák převádí jednotky délky (mm, cm, dm, m, km)</p>		
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	<p>žák vyhledá dvojice kolmic a rovnoběžek v rovině</p> <p>žák načrtne kolmici a rovnoběžku ve čtvercové síti</p> <p>žák narýsuje k zadané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou</p>	kolmice a rovnoběžky	
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	<p>žák určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného útvaru, který lze složit ze čtverců, obdélníků a trojúhelníků</p> <p>žák porovnává pomocí čtvercové sítě obsahy rovinných útvarů</p> <p>žák používá základní jednotky obsahu (cm², m², km²) bez vzájemného převádění</p>	obsah obrazce jednotky délky a jejich převody	
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	<p>žák pozná osově souměrné útvary (i v reálném životě)</p> <p>žák určí překládáním papíru osu souměrnosti útvaru</p> <p>žák vytvoří ve čtvercové síti osově</p>	osově souměrné útvary	

	souměrný útvar podle osy v lince mřížky		
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	žák vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy žák volí vhodné postupy pro řešení úlohy žák vyhodnotí výsledek úlohy	slovní úlohy číselné a obrázkové řady magické čtverce prostorová představivost	ET – zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a tvořivého experimentování

M 2.stupeň - 6.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně)

			<ul style="list-style-type: none"> • otevřená komunikace • ekonomické nakládání s penězi (slovní úlohy dle možností)
<p>M-9-1-02zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností</p> <p>M-9-1-01provádí početní operace v oboru přirozených čísel</p>	<p>čte , zapisuje a porovnává přirozená čísla zaokrouhluje</p> <p>provádí početní operace s přirozenými čísly (z paměti a písemně)</p> <p>provádí odhady a kontrolu výpočtů</p> <p>umí zobrazit přir. číslo na čísel. ose</p>	<p>rozšířené opakování 1. až 5.ročník aritmetika přirozená čísla čtení a zápis čísla v desítkové soustavě</p> <p>početní operace</p> <p>zobrazení na číselné ose</p>	
<p>M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</p> <p>M-9-3-06načrtne a sestrojí rovinné útvary</p> <p>M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</p> <p>M-9-1-04užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem)</p>	<p>užívá a rozlišuje pojmy přímka, polopřímka, úsečka, kruh, kružnice, čtverec, obdélník, čtyřúhelník</p> <p>rýsuje lineární útvary (obdélník,čtverec,pravoúhlý trojúhelník), sestrojí úsečku dané délky, kružnice s daným středem a poloměrem</p> <p>sestrojí rovnoběžky s danou přímkou, kolmice k dané přímce (pomocí trojúhelníku s ryskou)</p> <p>určuje obsah obrazce pomocí čtvercové sítě</p> <p>vypočítá obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku</p>	<p>rozšířené opakování 1. až 5.ročník geometrie rovina, bod, úsečka, přímka, polopřímka, kružnice, kruh, čtverec, obdélník, pravoúhlý trojúhelník</p> <p>obsah čtverce, obdélníku</p> <p>obvody čtverce, obdélníku, trojúhelníku</p>	<p>OSV 1</p> <p>OSV 5</p>

<p>M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</p> <p>M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</p> <p>M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</p>	<p>rozeznává prostorové útvary (krychle, kvádr, hranol, válec, jehlan, kužel, koule)</p> <p>používá vhodné pomůcky (modely drátěných těles)</p> <p>převádí jednotky obsahu</p> <p>vypočítá povrch kvádru a krychle sečtením obsahů jejich podstav a stěn</p>	<p>základní prostorové útvary a jejich vlastnosti</p> <p>jednotky obsahu</p> <p>obsah kvádru a krychle</p>	
<p>M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností</p> <p>M-9-1-01 provádí početní operace v oboru racionálních čísel</p> <p>M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (desetinným číslem)</p> <p>M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh</p> <p>M-9-1-02 účelně využívá kalkulátor</p>	<p>čte a zapisuje desetinná čísla</p> <p>umí zobrazit des. číslo na číselné ose</p> <p>zaokrouhluje desetinná čísla na daný řád, porovnává dvě a více desetinných čísel</p> <p>převádí jednotky</p> <p>písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí desetinná čísla</p> <p>řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům s desetinnými čísly</p> <p>používá kalkulátor</p> <p>provádí odhad a kontrolu výsledků řešení úloh</p>	<p>desetinná čísla porovnávání, zaokrouhlování, zobrazení na číselné ose</p> <p>převody jednotek délky, hmotnosti</p> <p>početní operace s desetinnými čísly</p> <p>slovní úlohy</p>	<p>OSV 4</p> <p>OSV 3</p>
<p>M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel</p>	<p>rozezná prvočíslo a číslo složené</p> <p>provede rozklad přirozeného čísla na prvočinitele</p> <p>používá znaky dělitelnosti 2, 3, 4, 6, 8, 9,</p>	<p>dělitelnost přirozených čísel prvočíslo, číslo složené</p> <p>prvočísla, čísla složená</p> <p>kritéria dělitelnosti</p>	<p>OSV 3</p> <p>OSV 1</p>

<p>M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p>	<p>10</p> <p>určí čísla soudělná a nesoudělná</p> <p>určí nejmenší společný násobek dvou až tří přirozených čísel</p> <p>určí největší společný dělitel dvou až tří přirozených čísel</p> <p>řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k určení nejmenšího společného násobku nebo největšího společného dělitele</p>	<p>čísla soudělná a nesoudělná</p> <p>násobek, nejmenší společný násobek</p> <p>dělitel, největší společný dělitel</p> <p>jednoduché slovní úlohy</p>	
<p>M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem</p>	<p>narýsuje a změří daný úhel</p> <p>přenáší úhel pomocí kružítka a pravítka</p> <p>sestrojí osu úhlu</p> <p>rozlišuje a pojmenuje druhy úhlů odhadne velikost úhlu</p> <p>graficky sčítá, odčítá násobí a dělí (2) provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách)</p> <p>pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových, určí jejich velikost</p>	<p>úhel a jeho velikost úhel, velikost úhlu, úhloměr jednotky velikosti úhlu a měření velikosti úhlu</p> <p>rýsování a přenášení úhlu</p> <p>osa úhlu</p> <p>rozdělení úhlů podle velikosti (ostrý, tupý, pravý a přímý úhel)</p> <p>početní operace s velikostmi úhlů</p> <p>vrcholové a vedlejší úhly</p>	
<p>M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti,</p>	<p>sestrojí obraz rovinného obrazce v osové souměrnosti</p>	<p>osová souměrnost osová souměrnost</p>	

určí osově souměrný útvar	sestrojí osy souměrnosti osově souměrného obrazce určí, zda jsou dva rovinné obrazce shodné	osově souměrné útvary, osa souměrnosti shodné útvary	
<p>M-9-4-01 aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p> <p>M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</p>	<p>určí velikost vnitřního úhlu trojúhelníku, jsou-li dány velikosti dalších dvou vnitřních úhlů pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (vnitřní a vnější úhly)</p> <p>třídí a popisuje různé druhy trojúhelníků a využívá znalosti jejich vlastností</p> <p>pojmenuje, znázorní a správně užívá základní pojmy (strana, výška, těžnice, těžiště) sestrojí těžnice, výšky trojúhelníku (používá vhodné rýsovací pomůcky) trojúhelníku</p> <p>sestrojí osy vnitřních úhlů trojúhelníku, osy stran narýsuje kružnici opsanou a vepsanou</p> <p>využívá znalosti trojúhelníkové nerovnosti při konstrukci trojúhelníku jsou-li zadány tři strany</p>	<p>trojúhelník vnitřní a vnější úhly trojúhelníku součet velikostí úhlů v trojúhelníku a rozdělení trojúhelníků dle úhlů</p> <p>rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník</p> <p>těžnice, těžiště, výšky</p> <p>kružnice opsaná, vepsaná</p> <p>trojúhelníková nerovnost, konstrukce trojúhelníku ze tří stran</p>	
M-9-3-09určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	<p>charakterizuje jednotlivá tělesa (kvádr, krychle)</p> <p>používá jednotky obsahu, dokáže je převádět</p>	<p>objem a povrch kvádru a krychle krychle, kvádr - vlastnosti</p> <p>jednotky obsahu</p>	<p>OSV 1 OSV 5</p>

M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles	načrtne a narýsuje síť a dokáže vymodelovat těleso	kvádr, krychle, síť těles	
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá povrch těles	vypočítá povrch krychle, kvádrů	povrch krychle a kvádrů	
M-9-3-11 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání	zobrazování těles	
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem těles	užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí odhaduje a vypočítá objem krychle, kvádrů	jednotky objemu objem krychle, kvádrů	
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	řeší jednoduché slovní úlohy praxe s využitím znalostí objemu a povrchu kvádrů a krychle	slovní úlohy	
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	žák provede rozbor úlohy a vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy		
M-9-1-02 účelně využívá kalkulačtor	řeší jednoduché slovní úlohy praxe (používá při řešení účelně kalkulačtor)		

M 2. stupeň - 7. ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	zaokrouhluje desetinná čísla na daný řád, porovnává dvě a více desetinných čísel	opakování učiva 6. ročníku desetinná čísla a početní výkony s nimi	
M-9-1-01 provádí početní operace v	písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí		

<p>oboru racionálních čísel</p> <p>M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel</p> <p>M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem</p>	<p>desetinná čísla</p> <p>řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům s desetinnými čísly používá kalkulátor provádí odhad a kontrolu výsledků řešení úloh</p> <p>provede rozklad přirozeného čísla na prvočinitele</p> <p>používá znaky dělitelnosti 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10</p> <p>určí nejmenší společný násobek dvou až tří přirozených čísel</p> <p>určí největší společný dělitel dvou až tří přirozených čísel</p> <p>žák rozlišuje pojmy prvočíslo a číslo složené; společný dělitel a společný násobek (určí je pro skupinu dvou nebo tří přirozených čísel)</p> <p>žák najde nejmenší společný násobek a největšího společného dělitele dvou přirozených čísel</p> <p>žák řeší slovní úlohu s využitím dělitelnosti</p> <p>žák vytvoří slovní úlohu na využití dělitelnosti</p> <p>graficky sčítá, odčítá násobí a dělí (2) provádí početní operace s velikostmi úhlů (ve stupních i minutách)</p>	<p>dělitelnost přirozených čísel</p> <p>úhel a jeho velikost</p>	
---	--	--	--

<p>M-9-3-08načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, určí osově souměrný útvar</p> <p>M-9-3-13analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p> <p>M-9-4-02řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje</p>	<p>pozná dvojice vedlejších úhlů a vrcholových, určí jejich velikost</p> <p>žák rozliší typy úhlů (ostrý, tupý, pravý, přímý), dvojice úhlů (souhlasné, střídavé, vedlejší, vrcholové), typy trojúhelníků a čtyřúhelníků</p> <p>žák využívá vlastností základních rovinných útvarů (vlastností úhlopříček, velikost úhlů, souměrnost)</p> <p>žák sčítá a odčítá úhly, určí násobek úhlu (s využitím převodu stupňů a minut)</p> <p>žák využívá při výpočtech vlastností dvojic úhlů (střídavých, souhlasných, vedlejších, vrcholových) a součtu úhlů v trojúhelníku</p> <p>žák určuje velikost úhlu pomocí úhloměru</p> <p>sestrojí obraz rovinného obrazce v osové souměrnosti</p> <p>sestrojí osy souměrnosti osově souměrného obrazce</p> <p>užívá jednotky objemu a vzájemně je převádí</p> <p>řeší jednoduché slovní úlohy praxe s využitím znalostí objemu a povrchu</p>	<p>osová souměrnost</p> <p>objem a povrch kvádru a krychle</p>	
--	--	--	--

<p>poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p> <p>M-9-1-02účelně využívá kalkulačtor</p>	<p>kvádrů a krychle</p> <p>řeší jednoduché slovní úlohy praxe (používá při řešení účelně kalkulačtor)</p>		
<p>M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých čísel</p> <p>M-9-1-09analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</p> <p>M-9-1-02účelně využívá kalkulačtor</p>	<p>rozlišuje kladná a záporná čísla zobrazí kladná a záporná čísla na číselné ose</p> <p>určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam</p> <p>chápe pojem opačné číslo určí opačné číslo k danému číslu</p> <p>žák vyznačí na číselné ose racionální číslo a číslo k němu opačné</p> <p>dokáže uspořádat celá čísla</p> <p>provádí početní operace s celými čísly (z paměti a písemně)</p> <p>pracuje se zápornými racionálními čísly</p> <p>užívá početní výkony s celými a racionálními čísly praxi</p> <p>řeší slovní úlohy na užití celých a racionálních čísel</p> <p>provádí odhad a kontrolu výsledků řešení úloh</p> <p>používá kalkulačtor</p>	<p>celá čísla celá čísla kladná a záporná</p> <p>absolutní hodnota</p> <p>čísla navzájem opačná</p> <p>uspořádání celých čísel</p> <p>sčítání celých čísel odčítání celých čísel</p> <p>záporná racionální čísla</p> <p>násobení a dělení celých čísel záporná racionální čísla</p> <p>slovní úlohy</p>	<p>OSV 3</p>

	žák zaokrouhluje čísla s danou přesností		
	žák využívá pro kontrolu výsledku odhad		
M-9-1-04užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (zlomkem)	modeluje a zapisuje zlomkem část celku	racionální čísla zlomek	
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru racionálních čísel	žák vyznačí na číselné ose racionální číslo a číslo k němu opačné		
	žák provádí základní početní operace se zlomky a desetinnými čísly		
	uvede daný zlomek na základní tvar určí společného jmenovatele dvou až tří zlomků	rovnost zlomků, rozšiřování a krácení zlomků	
	upraví smíšené číslo na zlomek	smíšená čísla	
	převede zlomek na desetinné číslo a naopak	zápis zlomků desetinnými čísly	
	porovná dva a více zlomků zobrazí daný zlomek na číselné ose	uspořádání zlomků	
	sčítá a odčítá dva až tři zlomky	sčítání a odčítání zlomků, smíšených čísel	
	určí absolutní hodnotu racionálního čísla a zobrazí ho na číselné ose provádí početní operace s rac. čísly	racionální čísla vlastnosti racionálních čísel	
M-9-1-09analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel	násobí a dělí dva zlomky určí převrácené číslo k danému zlomku	násobení racionálních čísel dělení racionálních čísel	
	upraví složený zlomek	složený zlomek	

	<p>řeší slovní úlohy vedoucí k základním operacím se zlomky</p> <p>užívá zlomky při řešení praktických situací</p> <p>žák provede rozbor úlohy a vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy</p>	slovní úlohy	
<p>M-9-1-04užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (poměrem)</p> <p>M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem</p> <p>M-9-2-03určuje vztah přímé a nebo nepřímé úměrnosti</p> <p>M-9-2-04vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem</p> <p>M-9-1-02 účelně využívá kalkulátor</p>	<p>porovnává dvě veličiny poměrem zjednoduší daný poměr krácením</p> <p>zvětší (zmenší) danou hodnotu v daném poměru</p> <p>rozdělí celek na dvě (tři)části v daném poměru</p> <p>řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru</p> <p>čte souřadnice bodů, zakreslí bod s danými souřadnicemi, sestrojí soustavu souřadnic</p> <p>určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti</p> <p>vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí, sestrojí graf</p> <p>určí zda daná závislost je i není přímá (nepřímá) úměrnost a své tvrzení zdůvodní</p> <p>využívá trojčlenku při řešení slovních úloh</p>	<p>poměr, přímá a nepřímá úměrnost</p> <p>poměr</p> <p>postupný poměr</p> <p>slovní úlohy</p> <p>pravoúhlá soustava souřadnic v rovině</p> <p>přímá úměrnost nepřímá úměrnost</p> <p>trojčlenka slovní úlohy na přímou a nepřímou</p>	<p>OSV 10</p>

M-9-1-05 pracuje s měřítky map a plánů	při řešení úloh používá kalkulačtor pracuje s měřítky map a plánů	úměrnost měřítko plánu a mapy	
M-9-3-08načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar M-9-3-06načrtne a sestrojí rovinné útvary M-9-3-07užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků, využívá potřebnou matematickou symboliku	žák rozhodne, zda je útvar osově souměrný žák určí osy souměrnosti rovinného útvaru žák rozhodne, zda je útvar středově souměrný určí shodné útvary sestrojí obraz útvaru ve středové souměrnosti určí střed souměrnosti středově souměrného rovinného obrazce užívá shodná zobrazení (osová a středová souměrnost) v praxi užívá věty o shodnosti útvarů <i>SSS</i> , <i>SUS</i> , <i>USU</i> sestrojí trojúhelník zadaný <i>SSS</i> , <i>SUS</i> , <i>USU</i> dbá na kvalitu a přesnost rýsování	středová souměrnost shodnost geometrických útvarů v rovině středová souměrnost středově a osově souměrné útvary trojúhelník shodnost trojúhelníků konstrukce trojúhelníků	
M-9-1-04užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (procentem)	vysvětlí pojem 1% užívá základní pojmy procentového počtu	procenta procento základ, počet procent, procentová část	ET – ekonomické hodnoty OSV 10 ENV 3

<p>M-9-1-06řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)</p> <p>M-9-1-02účelně využívá kalkulátor</p>	<p>určí, jak velkou část celku tvoří daný počet procent</p> <p>určí kolik procent je daná část z celku</p> <p>určí celek z dané části, z daného počtu procent</p> <p>řeší slovní úlohy na výpočet počtu procent, procentové části, celku</p>	<p>výpočet procentové části</p> <p>výpočet počtu procent</p> <p>výpočet základu</p> <p>slovní úlohy</p>	<p>VMEGS</p>
<p>M-9-3-02charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</p> <p>M-9-3-06načrtne a sestrojí rovinné útvary</p> <p>M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</p> <p>M-9-3-04odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</p>	<p>rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků a zná jejich vlastnosti</p> <p>rozlišuje jednotlivé druhy lichoběžníků a zná jejich vlastnosti</p> <p>sestrojí rovnoběžník v jednoduchých případech</p> <p>sestrojí lichoběžník v jednoduchých případech</p> <p>odhaduje a vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku</p> <p>odhaduje a vypočítá obvod a obsah lichoběžníku</p>	<p>rovnoběžníky rovnoběžníky</p> <p>lichoběžník</p> <p>konstrukce rovnoběžníků a lichoběžníku</p> <p>obvod a obsah rovnoběžníku a lichoběžníku</p>	

<p>M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</p> <p>M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles</p> <p>M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</p> <p>M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem těles</p> <p>M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p> <p>M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p> <p>M-9-1-02 účelně využívá kalkulátor</p>	<p>odhaduje a vypočítá obsah trojúhelníku</p> <p>řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovnoběžníku, lichoběžníku a trojúhelníku</p> <p>žák rozpozná mnohostěny (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan) a rotační tělesa (válec, kužel, koule)</p> <p>rozezná a pojmenuje hranol</p> <p>sestrojí síť hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou základnou</p> <p>žák používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka</p> <p>odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu</p> <p>vypočítá povrch a objem hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou základnou</p> <p>řeší úlohy z praxe na využití objemu a povrchu hranolu</p> <p>používá kalkulátor</p> <p>žák řeší geometrické úlohy početně</p> <p>žák využívá matematickou symboliku</p>	<p>obsah trojúhelníku</p> <p>slovní úlohy</p> <p>hranol - vlastnosti</p> <p>hranol - síť těles</p> <p>objem a povrch hranolu</p> <p>slovní úlohy</p>	<p>OSV 1 OSV 5</p>
---	---	--	------------------------

	<p>žák odhaduje obsah i obvod útvarů pomocí čtvercové sítě</p> <p>žák určí výpočtem obsah (v jednodušších případech) trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruhu</p> <p>žák určí výpočtem obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruhu</p> <p>žák používá a převádí jednotky délky</p> <p>žák používá a převádí jednotky obsahu</p> <p>žák převede slovní zadání do grafické podoby (náčrtku)</p> <p>žák popíše jednotlivé kroky konstrukce a rovinný útvar sestrojí</p> <p>žák určí počet řešení konstrukční úlohy</p> <p>žák ověří, zda výsledný útvar odpovídá zadání</p>	geometrické úlohy	
--	---	-------------------	--

M 2.stupeň - 8.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) otevřená komunikace
M-9-1-09analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v	provádí početní operace s rac. čísly provádí početní operace s celými čísly	opakování učiva 7.ročníku početní výkony se zlomky operace s celými čísly	

<p>oboru racionálních čísel</p> <p>M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem pracuje s měřítky map a plánů</p> <p>M-9-1-02 účelně využívá kalkulátor</p> <p>M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta</p> <p>M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar</p> <p>M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</p> <p>M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</p> <p>M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p>	<p>(z paměti a písemně)</p> <p>řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru</p> <p>pracuje s měřítky map a plánů</p> <p>využívá trojčlenku při řešení slovních úloh při řešení úloh používá kalkulátor slovní úlohy na přímou a nepřímou úměrnost</p> <p>řeší slovní úlohy na procenta</p> <p>sestrojí obraz útvaru ve středové souměrnosti</p> <p>odhaduje a vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku</p> <p>odhaduje a vypočítá obvod a obsah lichoběžníku</p> <p>odhaduje a vypočítá obsah trojúhelníku</p> <p>sestrojí rovnoběžník v jednoduchých případech</p> <p>sestrojí lichoběžník v jednoduchých případech</p> <p>vypočítá povrch a objem hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou základnou</p>	<p>poměr, měřítko, soustava souřadnic</p> <p>přímá a nepřímá úměrnost slovní úlohy na přímou a nepřímou úměrnost</p> <p>procenta</p> <p>středová a osová souměrnost</p> <p>obvody a obsahy čtyřúhelníků (čtverec, obdélník, rovnoběžník, trojúhelník)</p> <p>konstrukce rovnoběžníku a lichoběžníku</p> <p>objem a povrch hranolu</p>	<p>ET – nakládání s penězi</p>
---	---	---	--------------------------------

<p>M-9-1-01 užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</p> <p>M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p>	<p>určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulačtoru</p> <p>vysvětlí a graficky znázorní zná Pythagorovu větu</p> <p>užívá Pythagorovu větu v praxi řeší slovní úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty</p>	<p>druhá mocnina a odmocnina Pythagorova věta</p> <p>určování druhé mocniny a odmocniny pomocí tabulek a kalkulačky</p> <p>Pythagorova věta - algebraický a geometrický význam</p> <p>řešení úloh z praxe na užití Pyth. věty</p>	<p>VMEGS 3</p> <p>OSV 1</p> <p>OSV 5</p>
<p>M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</p>	<p>určuje mocniny s přirozeným mocnitelem</p> <p>provádí základní početní operace s mocninami</p> <p>zapiše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti a ve tvaru zapiše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 < a < 10$, n je celé číslo</p> <p>určuje mocniny se záporným mocnitelem</p>	<p>mocniny s přirozeným mocnitelem</p> <p>mocniny s přirozeným mocnitelem</p> <p>sčítání a odčítání mocnin násobení a dělení mocnin mocnina součinu mocnina zlomku mocnina mocniny</p> <p>zápis čísla ve tvaru $a \cdot 10^n$</p> <p>mocniny se záporným mocnitelem</p>	<p>VMEGS 3</p>
<p>M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a</p>	<p>určí hodnotu daného číselného výrazu</p> <p>zapiše slovní text pomocí výrazů</p>	<p>výrazy</p> <p>určování hodnot číselných výrazů výrazy s proměnnou, mnohočlen dosazování do výrazu</p> <p>zápis slovního textu pomocí výrazů</p>	

vytýkáním	<p>s proměnnými v jednoduchých případech</p> <p>sčítá a odčítá celistvé výrazy</p> <p>násobí výraz jednočlenem</p> <p>upraví výraz vytýkáním před závorku</p> <p>násobí dvojčlen dvojčlenem, trojčlenem</p> <p>rozkládá výrazy na součin užívá vzorce $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$, ke zjednodušení výrazů</p>	<p>sčítání a odčítání mnohočlenů</p> <p>násobení a dělení mnohočlenu jednočlenem</p> <p>vytýkání před závorku</p> <p>násobení dvou mnohočlenů</p> <p>rozklad výrazů na součin užití vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$</p>	
<p>M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic</p> <p>M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p> <p>M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace, vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností řeší slovní úlohy</p>	<p>užívá a zapisuje vztah rovnosti řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav</p> <p>vypočítá hodnotu neznámé ze vzorce po dosazení číselných hodnot všech daných veličin</p> <p>řeší slovní úlohy vedoucí k řešení lineární rovnice (pomocí lineárních rovnic, úvahou)</p> <p>užívá řešení lineární rovnice v praxi</p> <p>zdůvodní zvolený postup řešení ověří výsledek řešení</p>	<p>lineární rovnice</p> <p>lineární rovnice s jednou neznámou, řešení jednoduchých lineárních rovnic pomocí ekvivalentních úprav</p> <p>výpočet neznámé ze vzorce</p> <p>řešení slovních úloh</p>	<p>VMEGS 3</p> <p>ENV 3</p>
		kruh, kružnice, válec	VMEGS 3

<p>M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</p> <p>M-9-3-06načrtne a sestrojí rovinné útvary</p> <p>M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</p> <p>M-9-3-04odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</p> <p>M-9-3-13analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p> <p>M-9-1-02účelně využívá kalkulátor</p> <p>M-9-3-09určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</p> <p>M-9-3-10odhaduje a vypočítá povrch těles</p> <p>M-9-3-13analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p>	<p>sestrojí kružnici, kruh s daným poloměrem, vysvětlí rozdíl mezi kruhem a kružnicí</p> <p>určí vzájemnou polohu přímky a kružnice</p> <p>sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodu kružnice</p> <p>sestrojí tečnu ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice</p> <p>určí vzájemnou polohu dvou kružnic</p> <p>užije Thaletovu větu v praxi</p> <p>vypočítá obsah a obvod kruhu, délku kružnice</p> <p>užívá pojmy kruh, kružnice v praktických situacích</p> <p>řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům obsahu a obvodu kruhu, délky kružnice</p> <p>charakterizuje válec</p> <p>vypočítá objem a povrch válce</p> <p>řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům objemu a povrchu válce</p> <p>používá kalkulátor</p>	<p>kruh, kružnice</p> <p>vzájemná poloha kružnice a přímky - tečna, sečna, nesečna a tětiva</p> <p>konstrukce tečny kružnice v daném bodě</p> <p>vzájemná poloha dvou kružnic</p> <p>Thaletova kružnice</p> <p>číslo π, obsah kruhu, délka kruhu, obvod kružnice</p> <p>slovní úlohy na výpočet obsahu kruhu, obvodu kruhu</p> <p>válec, síť válce, podstavy, plášť válce</p> <p>objem a povrch válce</p> <p>slovní úlohy na výpočty objemu a povrchu válce</p>	<p>OSV 10</p> <p>OSV 10</p>
---	---	--	-----------------------------

<p>M-9-4-02řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p> <p>M-9-1-02účelně využívá kalkulátor</p>			
<p>M-9-3-06načrtne a sestrojí rovinné útvary</p> <p>M-9-3-05využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh</p> <p>M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</p> <p>M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</p>	<p>používá základní pravidla přesného rýsování</p> <p>sestrojí osu úsečky, úhlu</p> <p>sestrojí rovnoběžky s danou přímkou v dané vzdálenosti</p> <p>sestrojí soustředné kružnice</p> <p>sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodě, tečnu ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice</p> <p>sestrojí trojúhelník podle vět <i>sss, sus, usu</i></p> <p>sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky v jednodušších případech</p>	<p>konstrukční úlohy</p> <p>základní pravidla přesného rýsování</p> <p>osa úsečky, osa úhlu</p> <p>sestrojování množin bodů dané vlastnosti</p> <p>konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků, rozbor úlohy, zápis postupu konstrukce, provedení konstrukce</p> <p>diskuze počtu řešení</p>	
<p>M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data</p> <p>M-9-2-02porovnává soubory dat</p>	<p>provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje jeho výsledky formou tabulky nebo je vyjadřuje sloupkovým (případně kruhovým) diagramem</p> <p>vypočítá aritmetický průměr</p>	<p>základy statistiky</p> <p>statistický soubor, statistické šetření, jednotka, znak, četnost</p> <p>aritmetický průměr</p>	<p>ENV 3</p> <p>VMEGS 2</p>

	<p>žák porovná kvantitativní vztahy mezi soubory dat zadaných tabulkami, grafy a diagramy</p> <p>žák interpretuje výsledky získané porovnáním souborů dat</p>		
--	---	--	--

M 2.stupeň - 9.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) selfmanagement, rozvoj sebeovládání
M-9-1-01užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	<p>určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulačtoru</p> <p>užívá Pythagorovu větu v praxi</p>	<p>opakování učiva 8.ročníku druhá mocnina a odmocnina</p> <p>Pythagorova věta</p>	

<p>M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním</p> <p>M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic matematizuje jednoduché reálné situace vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou)</p> <p>M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p> <p>M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p> <p>M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</p> <p>M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</p>	<p>sčítá a odčítá celistvé výrazy násobí výraz jednočlenem upraví výraz vytýkáním před závorku násobí dvojčlen dvojčlenem, trojčlenem rozkládá výrazy na součin užívá vzorce $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$, ke zjednodušení výrazů</p> <p>řeší rovnice a slovní úlohy vedoucí k řešení lineární rovnice</p> <p>užívá pojmy kruh, kružnice v praktických situacích řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům obsahu a obvodu kruhu, délky kružnice</p> <p>účelně využívá kalkulátor</p> <p>sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodě, tečnu ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice</p> <p>sestrojí trojúhelník podle vět <i>sss</i>, <i>sus</i>, <i>usu</i></p> <p>sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky v jednodušších případech</p> <p>žák vyhledá v textu úlohy potřebné údaje</p>	<p>mocniny s přirozeným mocnitelem výrazy</p> <p>lineární rovnice</p> <p>kruh, kružnice, válec</p> <p>konstrukční úlohy</p>	
---	---	---	--

	<p>a vztahy</p> <p>žák volí vhodné matematické postupy pro řešení úlohy</p> <p>žák vyhodnotí výsledek úlohy</p>		
<p>M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním</p>	<p>určuje podmínky, za kterých má daný lomený výraz smysl</p> <p>krátí a rozšiřuje lomené výrazy</p> <p>sčítá a odčítá dva až tři lomené výrazy</p> <p>převede složený lomený výraz na násobení dvou lomených výrazů</p> <p>řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli</p> <p>řeší slovní úlohy vedoucí k jednoduchým lineárním rovnicím s neznámou ve jmenovateli</p>	<p>lomený výraz řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli</p> <p>lomený výraz, definiční obor výrazu</p> <p>krácení a rozšiřování lomených výrazů</p> <p>sčítání a odčítání lomených výrazů násobení a dělení lomených výrazů složený lomený výraz</p> <p>řešení lineárních rovnic s neznámou ve jmenovateli</p> <p>řešení slovních úloh vedoucích k lineárním rovnicím s neznámou ve jmenovateli</p>	<p>OSV 3</p> <p>OSV 4</p>
<p>M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav</p> <p>M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a</p>	<p>řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými (metoda sčítací a dosazovací)</p> <p>provádí zkoušku správnosti řešení</p> <p>řeší slovní úlohy pomocí soustav lineárních rovnic se dvěma neznámými</p>	<p>soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými</p> <p>řešení soustavy dvou lineárních rovnic dosazovací metodou</p> <p>řešení soustavy dvou lineárních rovnic sčítací metodou</p> <p>diskuze řešení soustavy dvou lineárních rovnic</p>	<p>OSV 1</p> <p>OSV 5</p>

<p>problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p> <p>M-9-1-02účelně využívá kalkulátor</p>	<p>řeší slovní úlohy z praxe</p> <p>používá při řešení kalkulátor</p>	<p>řešení slovních úloh pomocí soustav dvou lineárních rovnic</p>	
<p>M-9-2-05matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů</p> <p>M-9-2-04vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem</p> <p>M-9-4-01užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p>	<p>rozezná funkční vztah od jiných vztahů</p> <p>určí definiční obor funkce a množinu hodnot funkce</p> <p>sestrojí graf lineární funkce, kvadratické funkce $y = ax^2$, nepřímé úměrnosti $y = \frac{k}{x}$</p> <p>užívá probrané funkce při řešení úloh z praxe</p>	<p>funkce</p> <p>určení funkčních vztahů od jiných vztahů</p> <p>určení definičního oboru funkce a množinu hodnot funkce</p> <p>grafy lineární funkce, kvadratické funkce a nepřímé úměrnosti</p> <p>řešení probrané funkce při řešení úloh z praxe</p>	<p>OSV 10 – čtení z grafu, spotřeba benzínu</p>
<p>M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</p> <p>M-9-3-07užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků</p>	<p>určí podobné útvary v rovině</p> <p>určí a použije poměr podobnosti</p> <p>sestrojí rovinný obraz podobný danému</p> <p>rozliší shodné a podobné útvary</p> <p>užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách</p> <p>rozdělí úsečku dané délky v daném poměru</p>	<p>podobnost goniometrické funkce sinus a tangens v pravouhlém trojúhelníku</p> <p>podobné útvary v rovině</p> <p>určení a užití poměru podobnosti</p> <p>konstrukce rovinného obrazu podobného danému</p> <p>podobné trojúhelníky</p> <p>rozdělení úsečky dané délky v daném poměru</p>	<p>Z - plány a mapy, měřítko</p> <p>OSV 10 - plány</p>

<p>M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem</p> <p>M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů</p> <p>M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p> <p>M-9-1-02 účelně využívá kalkulačtor</p>	<p>sestrojuje grafy funkcí sinus a tangens pro hodnoty úhlů v intervalu $\langle 0^\circ; 90^\circ \rangle$</p> <p>užívá goniometrické funkce sinus a tangens ostrého úhlu při řešení úloh z praxe</p> <p>užívá goniometrické funkce sinus a tangens při výpočtech objemů a povrchů těles</p> <p>určí hodnoty těchto funkcí pomocí tabulek nebo kalkulačtoru</p> <p>žák odhalí funkční vztahy v textu úlohy</p> <p>žák řeší úlohu s využitím funkčních vztahů</p>	<p>grafy funkcí sin a tg pro hodnoty úhlů $\langle 0^\circ; 90^\circ \rangle$</p> <p>užití funkce sin a tg při řešení úloh z praxe</p> <p>goniometrické funkce jako poměry stran v pravouhlém trojúhelníku</p> <p>určování hodnot z tabulek i na kalkulačkách</p>	
<p>M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</p> <p>M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles</p> <p>M-9-3-10 odhaduje a vypočítá povrch těles</p> <p>M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p>	<p>charakterizuje jednotlivá tělesa jehlan, kužel, koule</p> <p>sestrojí síť jehlanu, kužele</p> <p>vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele, koule v jednoduchých případech</p> <p>užívá goniometrické funkce sinus a tangens při výpočtu povrchu a objemu jehlanu a kužele v jednoduchých případech vypočítá objem a povrch koule</p> <p>používá kalkulačtor</p>	<p>jehlan, kužel, koule</p> <p>jehlan, kužel, koule</p> <p>síť jehlanu, kužele</p> <p>povrch a objem jehlanu, kužele, koule</p> <p>řešení úloh z praxe pro objem a povrch jehlanu, kužele a koule</p>	<p>OSV 10 – spotřeba materiálu stavebnictví</p> <p>D -Egypt pyramid (jehlan s podstavou čtverce)</p>

M-9-4-02řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	žák odhaduje a vypočítá povrch mnohostěnů a rotačních těles žák odhaduje a vypočítá objem mnohostěnů a rotačních těles		
M-9-1-02účelně využívá kalkulátor			
M-9-4-01užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře řeší úlohy z praxe na jednoduché úrokování používá kalkulátor	základy finanční matematiky výpočet úroku, jednoduché úrokování řešení slovních úloh z praxe	OSV 10 – plat, srážky, úroky, DPH ET – rozumné nakládání s penězi

Shrnutí školních výstupů v předmětu Matematika dle standardů pro základní vzdělávání pro opakování a výstupní testování v jednotlivých ročnících

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy (indikátory)	od ročníku
Žák provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	žák provádí základní početní operace se zlomky a desetinnými čísly	6
	žák dodržuje pravidla pro pořadí početních operací v oboru celých a racionálních čísel, využívá vlastností operací sčítání a násobení (komutativnost, asociativnost, distributivnost) při úpravě výrazů	7
	žák vyznačí na číselné ose racionální číslo a číslo k němu opačné	6
	žák užívá znalosti druhých mocnin celých čísel od 1 do 20 (i ke stanovení odpovídajících druhých odmocnin)	8
	žák určí rozvinutý zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě	8
	žák provádí základní úpravy zlomků (rozšiřuje a krátí zlomek, zjednoduší složený zlomek, vyjádří zlomek v základním tvaru, určí převrácené číslo, počítá se smíšenými čísly)	7

	žák určí absolutní hodnotu celého čísla a využívá její geometrickou interpretaci	7
Žák zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	žák zaokrouhluje čísla s danou přesností	6
	žák využívá pro kontrolu výsledku odhad	6
	žák účelně a efektivně využívá kalkulátor	6
Žák modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	žák rozlišuje pojmy prvočíslo a číslo složené; společný dělitel a společný násobek (určí je pro skupinu dvou nebo tří přirozených čísel)	6
	žák najde nejmenší společný násobek a největšího společného dělitele dvou přirozených čísel	6
	žák využívá kritéria dělitelnosti (2, 3, 4, 5, 9, 10, 25, 50, 100)	6
	žák řeší slovní úlohu s využitím dělitelnosti	6
	žák vytvoří slovní úlohu na využití dělitelnosti	6
Žák užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	žák užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část: přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem	7
	žák navzájem převádí různá vyjádření vztahu celek – část	7
Žák řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	žák využívá daný poměr (včetně postupného poměru) v reálných situacích	7
	žák stanoví poměr ze zadaných údajů	7
	žák využívá měřítko mapy, plánu k výpočtu	7
	žák umí odvodit měřítko mapy, plánu ze zadaných údajů	7
	žák používá při řešení úloh úměru a trojčlenku	7
	žák řeší modelováním situace vyjádřené poměrem	7
Žák řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	žák vyhledá v textu údaje a vztahy potřebné k výpočtu	7
	žák určí počet procent, je-li dána procentová část a základ	7

	žák určí procentovou část, je-li dán procentový počet a základ	7
	žák určí základ, je-li dán procentový počet a procentová část	7
	žák používá procentového počtu při řešení úloh z jednoduchého úrokování	7
	žák ověří správnost výsledku aplikační úlohy na procenta	7
Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	žák řeší zadané slovní úlohy pomocí proměnných	8
	žák tvoří smysluplné slovní úlohy, které lze řešit užitím proměnných	8
	žák využívá při úpravě výrazů sčítání, odčítání a násobení mnohočlenů (výsledný mnohočlen je nejvýše druhého stupně)	8
	žák vypočte hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných	8
	žák využívá při úpravě výrazů vytýkání a vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$	8
	žák sestaví číselný výraz podle slovního zadání	8
Žák formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	žák sestaví rovnici nebo soustavu dvou rovnic o dvou neznámých ze zadaných údajů	9
	žák vyřeší rovnici nebo soustavu dvou rovnic o dvou neznámých pomocí ekvivalentních úprav	9
	žák provádí zkoušku rovnice nebo soustavy dvou rovnic o dvou neznámých	9
	žák ověří správnost řešení slovní úlohy	9
	žák přiřadí k rovnici odpovídající slovní úlohu	9
	žák rozhodne, zda rovnice nebo soustava rovnic má řešení a ověří, zda řešení patří do zadaného číselného oboru	9
Žák analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	žák vytvoří matematický model konkrétní situace v oboru celých a racionálních čísel	7
	žák využívá při řešení konkrétních situací matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	7
	žák vyhodnotí výsledek řešení úlohy	7

Žák vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	žák vyhledá potřebné údaje v tabulce, diagramu a grafu	7
	žák vyhledá a vyjádří vztahy mezi uvedenými údaji v tabulce, diagramu a grafu (četnost, aritmetický průměr, nejmenší a největší hodnota)	7
	žák zpracuje, porovná, vyhodnotí, uspořádá, doplní uvedené údaje podle zadání úlohy	7
	žák pracuje s intervaly a časovou osou	7
	žák převádí údaje z textu do tabulky, diagramu a grafu a naopak	7
	žák převádí údaje mezi tabulkou, diagramem a grafem	7
	žák samostatně vyhledává data v literatuře, denním tisku a na internetu a kriticky hodnotí jejich reálnost	9
Žák porovná soubory dat	žák porovná kvantitativní vztahy mezi soubory dat zadaných tabulkami, grafy a diagramy	8
	žák interpretuje výsledky získané porovnáním souborů dat	8
Žák určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	žák vytvoří tabulku, graf a rovnici pro přímou a nepřímou úměrnost na základě textu úlohy	7
	žák určí přímou a nepřímou úměrnost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice	7
	žák využívá při řešení úloh přímou a nepřímou úměrnost	7
Žák vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	žák pozná funkční závislost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice	9
	žák vytvoří graf pro funkční závislost danou tabulkou či rovnicí	9
	žák přiřadí funkční vztah vyjádřený tabulkou k příslušnému grafu a naopak	9
	žák přiřadí lineární funkci vyjádřenou rovnicí k příslušnému grafu nebo tabulce a naopak	9
	žák vyčte z grafu význačné hodnoty na základě porozumění vzájemným vztahům mezi proměnnými	9
Žák matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	žák odhalí funkční vztahy v textu úlohy	9

	žák řeší úlohu s využitím funkčních vztahů	9
	žák vyjádří výsledek řešení úlohy v kontextu reálné situace	9
Žák zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	žák využívá při analýze praktické úlohy náčrtky, schémata, modely	7
	žák využívá polohové a metrické vlastnosti (Pythagorova věta, trojúhelníková nerovnost, vzájemná poloha bodů a přímek v rovině, vzdálenost bodu od přímky) k řešení geometrických úloh	6 (dle učiva)
	žák řeší geometrické úlohy početně	6
	žák využívá matematickou symboliku	6
Žák charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	žák pozná základní rovinné útvary: přímka, polopřímka, úsečka, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, pravidelné mnohoúhelníky, kružnice, kruh	6
	žák rozliší typy úhlů (ostrý, tupý, pravý, přímý), dvojice úhlů (souhlasné, střídavé, vedlejší, vrcholové), typy trojúhelníků a čtyřúhelníků	6
	žák využívá vlastností základních rovinných útvarů (vlastností úhlopříček, velikost úhlů, souměrnost)	6
Žák určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	žák sčítá a odčítá úhly, určí násobek úhlu (s využitím převodu stupňů a minut)	6
	žák využívá při výpočtech vlastností dvojic úhlů (střídavých, souhlasných, vedlejších, vrcholových) a součtu úhlů v trojúhelníku	6
	žák určuje velikost úhlu pomocí úhloměru	6
Žák odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	žák odhaduje obsah i obvod útvarů pomocí čtvercové sítě	6
	žák určí výpočtem obsah (v jednodušších případech) trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruhu	6
	žák určí výpočtem obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku, rovnoběžníku, lichoběžníku, kruhu	6
	žák používá a převádí jednotky délky	6
	žák používá a převádí jednotky obsahu	6

Žák využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	žák pojmenuje základní množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úhlu, osa rovinného pásu, osa úsečky, kružnice, Thaletova kružnice)	6 (dle učiva)
	žák využívá množiny všech bodů dané vlastnosti při řešení úloh	8
Žák načrtne a sestrojí rovinné útvary	žák převede slovní zadání do grafické podoby (náčrtku)	6
	žák popíše jednotlivé kroky konstrukce a rovinný útvar sestrojí	6
	žák určí počet řešení konstrukční úlohy	6
	žák ověří, zda výsledný útvar odpovídá zadání	6
Žák užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	žák využívá při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků	7
	žák využívá při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků	7
	žák určí poměr podobnosti z rozměrů útvarů a naopak	7
Žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	žák rozhodne, zda je útvar osově souměrný	6
	žák určí osy souměrnosti rovinného útvaru	6
	žák rozhodne, zda je útvar středově souměrný	7
	žák určí střed souměrnosti	7
	žák načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti	7
Žák určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	žák rozpozná mnohostěny (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan) a rotační tělesa (válec, kužel, koule)	6
	žák používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka	6
	žák využívá při řešení úloh metrické a polohové vlastnosti v mnohostěnech a rotačních tělesech	6 (dle učiva)
	žák pracuje s půdorysem a nárysem mnohostěnů a rotačních těles	9
Žák odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	žák odhaduje a vypočítá povrch mnohostěnů a rotačních těles	9
	žák odhaduje a vypočítá objem mnohostěnů a rotačních těles	9

	žák používá a převádí jednotky objemu	6
Žák načrtne a sestrojí síť základních těles	žák objasní pojmy síť tělesa, plášť, podstava	6
	žák rozpozná síť základních těles (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan, válec, kužel)	6
	žák načrtne a sestrojí síť základních těles	7
Žák načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Žák rozpozná z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno	7
	Žák načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles ve volném rovnoběžném promítání	7
Žák analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	žák vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy	9
	žák volí vhodné matematické postupy pro řešení úlohy	9
	žák vyhodnotí výsledek úlohy	9
Žák užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	žák provede rozbor úlohy a vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy	7
	žák zvolí vhodný postup řešení	7
	žák provede diskusi o počtu řešení daného problému a kontrolu reálnosti výsledku	7
	žák zformuluje odpověď na zadaný problém	7
Žák řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	žák určí reálnou podobu trojrozměrného útvaru z jeho obrazu v rovině	9
	žák popíše základní vlastnosti trojrozměrného útvaru podle jeho obrazu v rovině	9
	žák využívá získané poznatky a dovednosti při řešení úloh z běžného života	9

Informatika

IF 1.stupeň - 2.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM			
ICT-5-1-01 využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	seznámí se s počítačem, jeho hlavními částmi umí zapnout, vypnout počítač, experimentuje s myší, umí otevřít složku umístěnou na ploše a uloží si svoji práci	počítač náš kamarád - pracovní listy, základní části, funkce Základy práce s počítačem	ET <ul style="list-style-type: none"> akceptace druhých (kritické vnímání profilů jiných uživatelů na internetu) rozvíj svědomí (autorský zákon)

<p>ICT-5-1-02 respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady</p> <p>pracuje v grafickém editoru</p>	<p>dodržuje pravidla odborné učebny informatiky a pokyny vyučujícího</p> <p>používá nástroje kreslení, vytváří jednoduché obrázky, napíše jednoduchá slova, jednoduché příklady</p> <p>učí se samostatně řešit problémy a rozhodovat se, hodnotit a sebehodnotit</p>	<p>práce s daty a jejich zpracování - software Kreslení pro děti</p>	OSV5
<p>ICT-5-1-03 chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím</p>	<p>seznámí se s výukovým softwarem</p>	<p>výukové programy pro I.stupeň</p>	
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ			
<p>ICT-5-3-01 pracuje s textem a obrázkem</p>	<p>vytvoří obrázek v grafickém editoru, doplní ho textem, uloží na disk</p>	<p>základní funkce grafického editoru</p>	

IF 1.stupeň - 4.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM			
<p>ICT-5-1-01 využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie</p>	<p>seznámí se s počítačem, jeho hlavními částmi a pravidly chování v počítačové učebně</p> <p>experimentuje s myší, zhodnotí sám svůj výsledek, používá termín-klik</p>	<p>základní pojmy , struktura, funkce a popis počítače</p> <p>základy práce s počítačem</p>	

<p>ICT-5-1-02 respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady</p> <p>ICT-5-1-03 chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím</p>	<p>otevře a zavře okno, změní velikost a přesouvá okna</p> <p>vytvoří složku a podsložku</p> <p>používá nástroje kreslení, samostatně řeší běžné problémy při nezdaru</p> <p>poradí si v případě</p> <ul style="list-style-type: none"> • chybného přihlášení se do sítě • v případech chybových hlášení počítače • v případě „zamrznutí“ obrazovky <p>popíše vliv počítače na zdraví člověka</p> <p>seznámí se s vhodnými počítačovými hrami a výukovým softwarem</p> <p>vyjmenuje způsoby ochrany počítače a periferních zařízení před vnějšími vlivy</p> <p>bezpečná práce na internetu, zneužití osobních dat</p>	<p>seznámení s prostředím WINDOWS</p> <p>jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software</p> <p>počítačové hry, výukové programy, multimediální využití počítače</p> <p>počítačové viry, zásady bezpečnosti práce</p> <p>desatero bezpečné práce na internetu</p>	<p>OSV1</p> <p>ET – autorský zákon – základy ochrany autorských práv na příkladech internetového pirátství</p>
<p>ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ</p>			
<p>ICT-5-3-01 pracuje s textem v textovém a grafickém editoru</p>	<p>umí používat funkce jednotlivých kláves</p> <p>napiše jednoduchá slova, jednoduché příklady</p>	<p>seznámení s klávesnicí, práce s myší</p> <p>seznámení s formáty souborů (doc, gif)</p>	<p>OSV5</p>

	vytvoří dokument v textovém editoru a uloží ho na disk vloží do textu obrázek	základní funkce textového editoru ukládání obrázků z internetu na disk, vytváření obrázků v grafickém editoru	
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE			
ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	napíše a odešle zprávu elektronickou poštou	základní způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování)	
ICT-5-2-01 při vyhledávání na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	vysvětlí způsoby vyhledávání na internetu	metody a nástroje vyhledávání informací	

IF 1.stupeň - 5.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM			
ICT-5-1-01 využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	charakterizuje funkci základních součástí počítače a jeho periferních zařízení ovládá obsluhu počítače a jeho přídatných zařízení vysvětlí pojem operační systém a	základy práce s počítačem <ul style="list-style-type: none"> základní pojmy informační činnosti pracovní prostředí počítače přídatná zařízení operační systémy a jejich základní funkce (nabídka start, složka - vytvoření, přejmenování, okno, 	

<p>ICT-5-1-02 respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady</p>	<p>základy práce s ním</p> <p>najde kvalifikovanou pomoc v případě závady počítače</p> <p>je seznámen s faktem, že informační média mohou obsahovat i eticky závadné informace</p>	<p>mazání, přesouvání, změna pozadí, spořič, velikost složky a dokumentu)</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednotky paměti <p>zásady bezpečnosti práce, prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky počítačové hry, výukové programy, multimediální využití počítače</p>	
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE			
<p>ICT-5-2-01 při vyhledávání na internetu používá jednoduché a vhodné cesty</p> <p>ICT-5-2-02 vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích</p> <p>ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných komunikačních zařízení</p>	<p>vysvětlí úlohu počítačové sítě</p> <p>vysvětlí způsoby vyhledávání na internetu</p> <p>formuluje vhodná slovní spojení při vyhledávání na internetu</p> <p>vnímá mediální sdělení – rozlišuje zábavní prvky od informativních a společensky významných</p> <p>popíše, jak vnímá význam a využití elektronické komunikace</p> <p>je si vědom možnosti zneužití poskytovaných informací</p>	<p>lokální síť společenský tok informací – vznik, přenos, zpracování a distribuce informací</p> <p>metody a nástroje vyhledávání informací</p> <p>formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy</p> <p>elektronická komunikace</p>	<p>MV1 - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - rozlišování zábavních („bulvárních“) prvků ve sdělení hodnotící prvky ve sdělení (výběr slov a záběrů);</p> <p>všechny předměty – vyhledávání a třídění informací potřebných pro přípravu na výuku</p> <p>ET – rozvoj svědomí</p>

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ			
<p>ICT-5-3-01 pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru, využívá vhodných aplikací</p> <p>ICT-5-2-02 vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích</p>	<p>vytvoří jednoduchý dokument v textovém editoru, použije funkci kopírování a vkládání, uloží ho na disk</p> <p>formátuje dokument znovu vyhledá a upraví textový dokument vytiskne dokument</p> <p>vytvoří obrázek v grafickém editoru a uloží ho na disk vkládání obrázků do textu</p> <p>vytvoří jednoduchý multimediální soubor</p> <p>prezentuje výsledky své činnosti s využitím běžných programů a technických prostředků (počítač, dataprojektor)</p> <p>uvědomuje si ochranu práv k duševnímu vlastnictví respektuje zásady autorského práva</p>	<p>základní funkce textového editoru</p> <p>formátování textu (velikost, barva, font písma, odstavec)</p> <p>základní funkce grafického editoru vkládání obrázků z klipartu</p> <p>vytváření prezentací, počítačová grafika prezentace informací</p> <p>právní ochrana informací, pirátství stahování obrázků a textu z internetu</p>	<p>OSV5 - Kreativita - vytvoření prezentace (originalita, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, tvořivost) ENV4 - Vztah člověka k prostředí - prezentace na dané téma</p> <p>ET – svědomí a jeho rozvoj</p>

Shrnutí školních výstupů v předmětu Informatika dle standardů pro základní vzdělávání pro opakování a výstupní testování v jednotlivých ročnících

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy (indikátory)	od ročníku
<p>ICT-5-1-01 Žák využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie</p>	<p>žák při práci využívá základní ovládací prvky a nástroje operačního systému / grafického uživatelského rozhraní, které vedou ke spuštění, přepínání a ukončení aplikace</p>	2
	<p>žák při práci běžně používá označování, kopírování, přesouvání, mazání</p>	4

	žák propojí počítač s jiným digitálním zařízením	5
	žák zobrazí, uloží, přenesení, vytiskne data	2
	žák pracuje se soubory a využívá určená místa v počítači pro ukládání různých druhů dat	2
ICT-5-1-02 Žák respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady	žák vyjmenuje hlavní části počítače a běžné periferie a vysvětlí jejich funkci	5
	žák vyjmenuje běžné aplikace a vysvětlí jejich použití	4
	žák řádně zapne a vypne počítač	2
	žák rozezná provozní stav počítače a podle toho postupuje v práci, v případě nesnáží si vyžádá pomoc	4
	žák dodržuje řád a pravidla stanovená pro práci s ICT v místě, ve kterém pracuje	2
ICT-5-1-03 Žák chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	žák průběžně ukládá výstupy své práce na více nezávislých místech	4
	žák rozpozná, zda si spouští aplikace, ukládá a sdílí data, informace a výstupy své práce v prostředí počítače, místní síť, nebo internetu, a podle toho zvolí nástroje a bezpečné postupy své práce	4
	žák uvede příklady situací, které mohou vést k poškození, ztrátě nebo zneužití dat a navrhne postup, který tomu zabrání	2
	žák si zvolí silné heslo a chrání jej před zneužitím	4
ICT-5-2-01 Žák při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	žák využije pro přechod na internetovou adresu (hypertextový) odkaz, zápis konkrétní adresy nebo základní navigační nástroje	4
	žák využitím navigačních prvků webové stránky, zadáním klíčových slov do vyhledávacího pole najde informaci v digitální encyklopedii, na tematicky či funkčně zaměřeném portálu nebo v jiném informačním zdroji doporučeném učitelem	5
	žák při řešení jednoduchého problému formuluje konkrétní otázku a pomocí nástrojů vyhledávače	

	zjistí odpověď	4
	žák v případě potřeby pracuje najednou s více otevřenými webovými stránkami	5
ICT-5-2-02 Žák vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích.	žák najde konkrétní informace v textu, v obrázku, ve videozáznamu nebo ve zvukovém záznamu	5
	žák vyhledá pomocí fulltextu požadovanou informaci v konkrétním textovém dokumentu	5
	žák vyhledá dle zadaných kritérií skupinu záznamů v katalogu	5
ICT-5-2-03 Žák komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	žák odlišuje virtuální a skutečnou identitu	4
	žák dodržuje pravidla při zakládání uživatelských účtů i při jejich správě	4
	žák při spolupráci, komunikaci a sdílení informací postupuje tak, aby chránil sebe a neohrozil ostatní	4
	žák komunikuje jasně, srozumitelně, dodržuje pravidla etikety	4
	žák komunikuje pomocí přenosu hlasu v reálném čase	5
	žák přijímá, odesílá a předává textové (elektronické) zprávy v reálném čase i s časovým odstupem	4
ICT-5-3-01 Žák pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	žák otevře textový nebo grafický dokument	4
	žák napíše/přepíše do textového editoru jednoduchý text členěný do odstavců a pomocí formátování upraví nadpisy v textu	5
	žák uspořádá data do číslaného nebo nečíslaného seznamu, do připravené tabulky	5
	žák vloží do textového dokumentu obrázek, upraví jeho rozměry a nastaví obtékání textu	4
	žák vytvoří s využitím grafických editorů jednoduchý bitmapový i vektorový obrázek	2
	žák ořízne, otočí digitální fotografii a upraví její rozměry	5

IF 2.stupeň - 6.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE			
ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	rozšiřuje své znalosti při práci s jednotlivými internetovými prohlížeči vyhledá informační zdroj na Internetu a zvolí k tomu vhodný vyhledávací nástroj	internet historie výpočetní techniky	MV1 ET - média a volný čas - účinná obrana před manipulací médií

	<p>vysvětlí princip přenosu informací v počítačové síti, využívá elektronickou poštu</p> <p>způsoby komunikace po Internetu</p> <p>slovně vyjádří možnosti ochrany počítače před nebezpečnými vlivy z internetu</p> <p>vytváří a zpracovává informace pomocí počítačových aplikací</p>	<p>hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování</p> <p>počítačová síť, elektronická pošta</p> <p>antivirové programy, viry</p> <p>prezentace v Power pointu</p>	<p>– výhody a nevýhody reklamy, pravdivost reklamy</p>
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ			
<p>ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací</p> <p>ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem</p> <p>ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a</p>	<p>vytvoří a modifikuje s pomocí textového editoru dokument</p> <p>uloží a znovu vyhledá textový dokument</p> <p>vytvoří a upraví v grafickém editoru obrázek</p> <p>vytvoří tabulku a graf v tabulkovém editoru</p> <p>kombinuje jemu známé aplikace např. při vytváření plakátů, prezentací</p> <p>prezentuje výsledky své činnosti s využitím běžných programů a</p>	<p>standardní funkce textového editoru, zápis, úprava a tisk dokumentu</p> <p>vkládání obrázků do textu, formátování textu</p> <p>textový a grafický editor</p> <p>tabulkový editor, vytváření tabulek</p> <p>vkládání dat, editace buňky, tvorba grafu</p> <p>vkládání obrázků do textu</p> <p>práce s písmem</p> <p>prezentace informací v rámci třídy</p>	<p>OSV5 - kreativita</p>

multimediální formě	technických prostředků (počítač, dataprojektor)		
---------------------	---	--	--

IF 2.stupeň - 6.ročník - třídy se sportovním zaměřením

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE			
ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	rozšiřuje své znalosti při práci s jednotlivými internetovými prohlížeči vyhledá informační zdroj na Internetu a	internet	MV1 MV2 ET - média a volný čas

	<p>zvolí k tomu vhodný vyhledávací stroj</p> <p>slovně vyjádří rozdíl mezi informativním, zábavním a reklamním sdělením</p> <p>rozlišuje „bulvární“ prvky ve sdělení od informativních a společensky významných</p> <p>vysvětlí princip přenosu informací v počítačové síti, využívá elektronickou poštu</p> <p>způsoby komunikace po Internetu</p>	<p>hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování</p> <p>počítačová síť, elektronická pošta</p>	<p>- účinná obrana před manipulací médií</p>
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ			
<p>ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací</p> <p>ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem</p> <p>ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské</p>	<p>vytvoří a modifikuje s pomocí textového editoru dokument</p> <p>uloží a znovu vyhledá textový dokument</p> <p>vytvoří a upraví v grafickém editoru obrázků</p> <p>vytvoří tabulku a graf v tabulkovém editoru</p> <p>kombinuje jemu známé aplikace např. při vytváření plakátů</p> <p>prezentuje výsledky své činnosti s využitím běžných programů a</p>	<p>standardní funkce textového editoru, zápis, úprava a tisk dokumentu</p> <p>textový a grafický editor</p> <p>tabulkový editor, vytváření tabulek vkládání dat, editace buňky, tvorba grafu</p> <p>vkládání obrázků do textu práce s písmem</p> <p>prezentace informací v rámci třídy</p>	<p>OSV5</p>

úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	technických prostředků (počítač, dataprojektor)		
--	---	--	--

IF 2.stupeň - 7.ročník

Informatika

2.stupeň - 7.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ			
ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	vytvoří, formátuje a uloží s pomocí textového editoru dokument	formátování textu	OSV5

<p>ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě</p> <p>ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví</p> <p>ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji</p>	<p>znovu vyhledá a upraví textový dokument</p> <p>vytvoří tabulku i graf v tabulkovém kalkulátoru a provádí v něm jednoduché matematicko-statistické výpočty</p> <p>vytvoří grafický soubor</p> <p>vytvoří multimediální soubor</p> <p>prezentuje výsledky své činnosti s využitím běžných programů a technických prostředků</p> <p>uvědomuje si ochranu práv k duševnímu vlastnictví</p> <p>vysvětlí pojmy copyright, informační etika</p> <p>respektuje zásady autorského práva</p> <p>vytváří a zpracovává informace pomocí počítačových aplikací</p>	<p>tabulkový editor, úprava tabulky, vkládání vzorců, porovnávání dat</p> <p>počítačová grafika, rastrové a vektorové programy</p> <p>vytváření prezentací</p> <p>prezentace informací (webové stránky, prezentační programy, multimédia)</p> <p>právní ochrana informací, pirátství</p> <p>import a export dat</p>	<p>ET – svědomí a jeho rozvoj FG – Hmotné a duševní vlastnictví (autorský zákon, zákon o ochraných známkách) - pirátství</p>
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE			
<p>ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost</p>	<p>slovně vyjádří možnosti ochrany počítače před nebezpečnými vlivy z internetu</p> <p>vývojové trendy informačních</p>	<p>Internet – zásady bezpečnosti (prevence virů, spyware)</p>	<p>OSV9 MV3 VMEGS1</p>

	<p>technologií</p> <p>pracuje ve skupině, posuzuje důležitost získaných informací, komunikuje s členy skupiny</p> <p>posoudí správnost a přesnost sdělení, ověřuje si co nejdůkladněji veškeré údaje</p> <p>využívá tištěných a digitálních dokumentů jako zdroje informací</p>	práce v realizačním týmu	
--	---	--------------------------	--

IF 2.stupeň - 7.ročník - třídy se sportovním zaměřením

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ			
ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	<p>vytvoří, formátuje a uloží s pomocí textového editoru dokument</p> <p>znovu vyhledá a upraví textový dokument</p>	formátování textu	OSV5

<p>ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě</p> <p>ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví</p> <p>ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji</p>	<p>vytvoří tabulku i graf v tabulkovém kalkulátoru a provádí v něm jednoduché matematicko-statistické výpočty</p> <p>vytvoří multimediální soubor</p> <p>prezentuje výsledky své činnosti s využitím běžných programů a technických prostředků (počítač, dataprojektor)</p> <p>uvědomuje si ochranu práv k duševnímu vlastnictví</p> <p>vysvětlí pojmy copyright, informační etika</p> <p>respektuje zásady autorského práva</p> <p>vytváří a zpracovává informace pomocí počítačových aplikací</p>	<p>tabulkový editor, úprava tabulky, vkládání vzorců</p> <p>vytváření prezentací, počítačová grafika</p> <p>prezentace informací</p> <p>právní ochrana informací, pirátství</p> <p>import a export dat</p>	<p>ET – svědomí a jeho rozvoj (autorský zákon, zákon o ochraně známek) - pirátství</p>
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE			
<p>ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost</p>	<p>slovně vyjádří možnosti ochrany počítače před nebezpečnými vlivy z internetu</p> <p>pracuje ve skupině, posuzuje důležitost získaných informací, komunikuje s členy skupiny</p> <p>posoudí správnost a přesnost sdělení,</p>	<p>Internet – zásady bezpečnosti (prevence virů, spyware)</p> <p>Evropa a svět nás zajímá – práce v realizačním týmu</p>	<p>OSV9 MV3 VMEGS1</p>

	ověřuje si co nejdůkladněji veškeré údaje		
	využívá tištěných a digitálních dokumentů jako zdroje informací		

Shrnutí školních výstupů v předmětu Informatika dle standardů pro základní vzdělávání pro opakování a výstupní testování v jednotlivých ročnících ve standardních i sportovních třídách

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy (indikátory)	od ročníku
ICT-9-1-01 Žák ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	žák formuluje konkrétní otázky a pomocí nástrojů internetového vyhledávače na ně vyhledá odpovědi	6
	žák při vyhledávání informací využívá výstižná klíčová slova, podle výsledku vyhledávání zpřesňuje dotaz	6
	žák posuzuje věrohodnost informačního zdroje, ověřuje informace ve více informačních zdrojích a kontroluje, zda tyto zdroje tyto informace navzájem nepřebrały	6
	žák při uveřejňování informací o sobě a o druhých kriticky zváží účel a rizika jejich zveřejnění a své rozhodnutí je schopen vysvětlit.	6
	žák přijme, odešle, předá, nasdílí a publikuje textové, obrazové, zvukové nebo video informace, využije hlasové nebo audiovizuální služby	6
	žák využije online spojení s jinými lidmi k týmové práci, učení a osobnímu růstu	6
	žák při spolupráci, komunikaci a sdílení informací dodržuje pravidla netikety	6
ICT-9-2-01 Žák ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací.	žák zpracovává textový dokument ve zvoleném editoru, ve kterém informace prezentuje přehledně, strukturovaně a srozumitelně s ohledem na zamýšlený účel dokumentu	6
	žák využívá nástroje pro úpravu textu	6
	žák doplní textovou informaci obrázky, grafy a tabulkami tam, kde je jejich zařazení v dokumentu názorné a účelné	6
	žák vytvoří i upraví strukturovaný vícestránkový textový dokument	6

	žák za využití grafického editoru vytvoří či upraví bitmapový nebo vektorový obrázek podle účelu, k jakému bude využit, bere zřetel na omezení a výhody obou typů grafických formátů	6
	žák za využití tabulkového editoru účelně uspořádá data do tabulky	
	žák provádí s daty výpočty, data filtruje a řadí	6
	žák znázorní data vhodným typem grafu, graf popíše a interpretuje	7
ICT-9-2-02 Žák uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	žák rozliší na ukázkách textu a obrazu míru dodržování estetických pravidel a pravidel kompozice, navrhne úpravu	6
	žák použije základní estetická pravidla – členění dokumentu, používání a kombinování písem, barev, umístění titulků a obrázků na stránce	6
	žák vytváří texty v souladu se základními typografickými pravidly, využívá styly a šablony	6
ICT-9-2-03 Žák pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	žák popíše rozdíl mezi vlastním dílem a plagiátem	7
	žák si je při vlastní tvorbě vědom svých autorských práv a zároveň nezasahuje do práv jiných	7
	žák respektuje různé formy autorských licencí, podle situace je uplatňuje	7
ICT-9-2-04 Žák používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	žák z různých typů digitálních nebo nedigitálních zdrojů shromáždí informace pro další zpracování	7
	žák porovná, vyhodnotí a propojí informace z různých zdrojů do myšlenkového celku	7
ICT-9-2-05 Žák zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	žák vybere a zkombinuje textové, obrazové, zvukové nebo video informace v odpovídajícím nástroji s cílem přehledně, strukturovaně a srozumitelně je prezentovat s ohledem k cílové skupině a s ohledem na zamýšlený účel	6
	žák zvolí způsob a odpovídající formu prezentace informací, s ohledem na zamýšlený účel zvýšení názornosti váží celkový čas prezentování	6

Člověk a jeho svět

ČS 1.stupeň - 1.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
ČJS-3-1-01 vznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	seznamuje se, se školním řádem, orientuje se v prostorách školy a v jejím okolí vypozoruje možná nebezpečí ve svém okolí orientuje se v okolí svého bydliště uvede plnou adresu a telefon	škola prostředí školy, pořádek ve třídě okolí školy domov prostředí domova, orientace v místě bydliště obec (město) její části, význačné budovy	VMEGS 2 ET <ul style="list-style-type: none"> odmítnutí nabídky ke špatnému chování slušné odmítnutí nabídky neznámých osob
LIDÉ KOLEM NÁS			

ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků, vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	vyjmenuje členy rodiny, určí jejich role v rodině a znázorní je kresbou	rodina postavení jedinců v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, funkce rodiny	OSV 6 ET - elementární prosociálnost (ochota dělit se)
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	orientuje se v profesi svých rodičů dramaticky znázorňuje některá povolání rodičů	rodina práce fyzická a duševní, zaměstnání	OSV 6
ČJS-3-2-01 projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	poznává své spolužáky uveče jejich přednosti, nedostatky všímá si odlišností	soužití lidí mezilidské vztahy, komunikace chování lidí vlastnosti lidí	OSV 6 ET – akceptace druhého
LIDÉ A ČAS			
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	pojmenuje názvy dnů, měsíců, ročních období. vysvětlí na příkladu rozdíl mezi dějem v minulosti, přítomnosti a budoucnosti orientuje se v čase, určuje čas podle hodin a kalendáře	orientace v čase a časový řád - určování času - kalendáře - roční období	ENV 2
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle	s pomocí učitele si vytváří základní režimové návyky v průběhu dne a týdne dodržuje pravidelné činnosti denního režimu (učení, práce, hra a odpočinek) používá základní návyky osobní a intimní hygieny, zařazuje je do denního režimu za pomoci učitele dodržuje pravidla	péče o zdraví zdravá výživa denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava, nemoc, osobní, duševní a intimní hygiena lidské tělo životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce	Zdravé zuby

	slušného chování		
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	vysvětlí význam pohybových činností pro zdraví a odpočinek poskytne 1. pomoc při drobném poranění	péče o zdraví zdravá výživa drobné úrazy a poranění, první pomoc, situace hromadného ohrožení	OSV 6 ET <ul style="list-style-type: none"> • odmítnutí nabídky cizích osob • hledání možností, jak vycházet s jinými lidmi OČMO
	chápe nebezpečí nevhodného chování v dopravě (chodec, cyklista)	osobní nebezpečí bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty	
ROZMANITOST PŘÍRODY			
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě, v jednotlivých ročních obdobích	pozoruje práci na poli, v zahradě popíše proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích chápe příčiny některých přírodních jevů vyjmenuje hospodářská, domácí zvířata, rostliny	životní podmínky rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva, ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody, odpovědnost lidí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů.	ENV2 – projekt: Roční období

ČS 1.stupeň - 2.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> • základy verbální komunikace • rozpoznávání výrazných gest a mimiky • snaha o ovládnutí společensky nevhodných gest a mimiky
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo nebo bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	jednoduchým nákresem znázorní okolí školy a bydliště dojde co nejkratší cestou do školy a zpět rozpozná možná místa, kde může dojít k úrazům a chová se tak, aby nedocházelo k ohrožení jeho zdraví	domov prostředí domova, orientace v místě bydliště obec (město), místní krajina její části, poloha v krajině, význačné budovy	VMEGS 2 ET <ul style="list-style-type: none"> • slušné odmítání nabídek cizích osob • rozlišování mezi nabídkami

		základy požární ochrany	OČMO
ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	rozliší přírodní a umělé prvky v krajině vlastním osobitým způsobem vyjádří estetické hodnoty a rozmanitost krajiny	okolní krajina (místní oblast, region) zemský povrch, jeho tvary, působení lidí na krajinu a životní prostředí, rozšíření rostlinstva a živočichů	
LIDÉ KOLEM NÁS			
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	rozlišuje základní i širší příbuzenské vztahy projevuje úctu, pomoc, pochopení k mladším a starším členům rodiny	rodina postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny	ET – elementární prosociálnost (vyjádření soucitu, přátelství, ochota dělit se)
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	orientuje se v pracovní činnosti lidí (v různých povolání) pečuje o domácí zvířata, rostliny, vybavení bytu dodržuje s pomocí učitele pracovní režim (doba práce – doba odpočinku) znázorní své představy o jednotlivých profesích	rodina práce fyzická, duševní, zaměstnání	
ČJS-3-2-01 projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	za pomoci učitele si vytváří vhodné chování ke spolužákům dodržuje pořádek, není vybavení školy vyjádří své přání, problémy, pozoruje lidi kolem sebe, nalézá rozdíly a podobnosti	chování lidí vlastnosti lidí, pravidla slušného chování soužití lidí mezilidské vztahy, komunikace	OSV 6, VDO1 – projekt: Naše škola ET – akceptace druhého
LIDÉ A ČAS			
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	orientuje se v čase podle hodin a kalendáře používá základní pojmy orientace v čase	orientace v čase a časový řád určování času, kalendáře, režim dne, roční období	

	(„ted', před chvílí, zítra, loni...“) sleduje významná data v kalendáři (narození . .) charakterizuje měsíce a roční období		
ČLOVĚK JEHO ZDRAVÍ			
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	popíše jednotlivé části těla (které jsou vidět i vnitřní orgány) porovnává biologické rozdíly mezi lidmi – věk, pohlaví, výška, barva pleti, očí, vlasů, rozdíly mezi živočichy a člověkem používá základní návyky osobní a intimní hygieny za pomoci učitele dodržuje pravidla slušného chování	péče o zdraví, zdravá výživa denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava, nemoc, osobní a intimní hygiena lidské tělo životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce	Zdravé zuby
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	dokáže vypořádat příznivé a škodlivé vlivy prostředí na člověka s pomocí učitele zařazuje do svého volného času 2-3 hod. aktivního pohybu pro rozvoj zdatnosti a zdraví orientuje se v dopravních prostředcích v obci pojmenuje a respektuje nejznámější dopravní značky, světelnou signalizaci	péče o zdraví, zdravá výživa drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana osobní nebezpečí bezpečné chování v rizikovém prostředí bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty	OČMO ET – odmítnutí podezřelé nabídky
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby	respektuje, že existují lidé, kteří jsou schopni záměrně ublížit, neodejde nikam bez svolení, především s neznámou osobou, neotvírá cizí osobě, nebere si nic od neznámé osoby	osobní bezpečí krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání atd.), brutalita a jiné formy násilí v médiích	OSV 6 ET <ul style="list-style-type: none"> • odmítnutí podezřelé nabídky • základní prvky verbální komunikace

komunikace s operátory tísňových linek	přivolá pomoc policie, zdravotníků, záchranářů, dospělé osoby		
ROZMANITOST PŘÍRODY			
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	popíše proměny v jednotlivých ročních obdobích chápe příčiny některých přírodních dějů a zákonitostí pravidelně pozoruje počasí – průběžně si jej poznamenává – vytváří kalendář přírody	životní podmínky rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočichů na Zemi, ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody odpovědnost lidí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů	ENV 2 ET – ohleduplné chování k přírodě
ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určených znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	roztřídí, pojmenuje nejznámější přírodniny, které se vyskytují v blízkém okolí vysvětlí význam vzduchu, vody, ohně, nerostů, hornin, půdy pro život člověka	nerosty a horniny, půda některé hospodářsky významné horniny a nerosty rostliny, houby, živočichové průběh a způsob života, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	

ČS 1.stupeň - 3.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> • základy neverbální komunikace • rozpoznání gest, postojů a mimiky • ovládnutí nevhodných gest a mimiky
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR. Pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	orientuje se ve své obci, určí základní směry do jiných částí obce a umístění význačných budov a objektů ukáže zeměpisné dominanty v místní krajině, vodní toky, silnice, železniční tratě, rekreační oblasti	domov prostředí domova, orientace v místě bydliště obec (město), místní krajina její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), dopravní síť regiony ČR – Praha, výroba, služby	VMEGS 2
ČJS-3-1-03	rozlišuje různé materiály kolem nás,	okolní krajina (místní oblast, region)	ET - ohleduplné chování k přírodnímu i

rozlišuje přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	orientuje se v jejich výrobě a použití, tvořivě je využívá ve své činnosti chápe, že existují pěkné a nepěkné (nevkusné) věci a s pomocí učitele se je snaží odlišovat vnímá a pozoruje svět a krajinu kolem sebe, vypráví o ní	zemský povrch a jeho tvary, rozšíření půd, rostlinstva, živočichů, působení lidí na krajinu a životní prostředí	kulturnímu prostředí (neodhazovat odpadky...)
LIDÉ KOLEM NÁS			
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	rozlišuje základní i širší příbuzenské vztahy charakterizuje rozdělení rolí v rodině pojmenuje základní povinnosti a úkoly členů rodiny diskutuje o problémech v rodině (rozvod, úmrtí)	rodina postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny	ET <ul style="list-style-type: none"> • tvořivost v mezilidských vztazích • elementární prosociálnost
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	rozlišuje různé pracovní činnosti, uvědomuje si jejich význam, zvláště u lidí ve svém blízkém okolí rozpozná dobrou a špatnou práci, odsoudí ničení výsledků práce diskutuje o odměně za práci znázorní kresbou představu o svém budoucím povolání	vlastnictví soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; peníze rodina práce fyzická a duševní, zaměstnání	
ČJS-3-2-01 projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	uplatňuje základní pravidla slušného chování respektuje odlišné názory a zájmy spolužáků	právo a spravedlnost základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy chování lidí vlastnosti lidí, pravidla slušného chování	VDO 1 ET – akceptace druhého

	řeší spory nenásilným způsobem, nevynucuje si požadavky násilím rozezná nevhodné, urážlivé, neslušné výrazy a nepoužívá je při rozhovoru s jiným člověkem	soužití lidí mezilidské vztahy, komunikace	
LIDÉ A ČAS			
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti	orientuje se v čase, chápe rozdíl mezi dějem v minulosti, přítomnosti, budoucnosti za pomoci učitele dodržuje základní pravidelné činnosti denního režimu i jejich vhodnou délku	orientace v čase a časový řád určování času, kalendáře, generace, režim dne, roční období	ENV 2
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem v němž žije	projevuje zájem o významná místa v obci(městě), poznává je a chová se k nim ohleduplně a s úctou vyjádří své dojmy, vypráví o nich	regionální památky péče o památky báje, mýty, pověsti minulost kraje a předků současnost a minulost v našem životě proměny způsobu života	
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	vnímá a pozoruje svět kolem sebe rozlišuje předměty denní potřeby, předměty pro práci a zábavu, orientuje se v jejich využití rozlišuje činnosti lidí – práci, zábavu, umění, cestování, nakupování dokáže porovnat minulost a současnost	současnost a minulost v našem životě bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky, významné dny	ET <ul style="list-style-type: none"> • sebepojetí (sebeovládání) • komunikace
ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o	uplatňuje základní návyky osobní a intimní hygieny, zařazuje ji do denního režimu	péče o zdraví, zdravá strava denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdravá strava, intimní a duševní hygiena	OSV 4

<p>lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p>	<p>ztotožňuje se s faktem, že dostatečný spánek, odpočinek a aktivní pohyb má velký význam pro zdraví člověka (denní režim)</p> <p>rozpozná obvyklé příznaky běžných nemocí (teplota . .)</p> <p>uplatňuje zásady zdravého stravování a pitného režimu</p> <p>chápe a pojmenuje zdravotní rizika tabáku a alkoholu, nebezpečí léků užívaných bez vědomí lékaře</p>		
<p>ČJS-3-5-03</p> <p>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p>	<p>v modelových situacích si osvojuje nácvik vhodného chování při snaze neznámého člověka o navázání kontaktu a odmítání různých návrhů a darů</p> <p>poukáže na nevhodné chování, diskutuje o něm</p> <p>rozpozná zneužívání mladších a slabších (šikana, týrání . .)</p>	<p>osobní nebezpečí bezpečné chování v rizikovém prostředí, krizové situace (šikana, týrání . .)</p> <p>návykové látky, zdraví odmítání návykových látek</p>	<p>ET – slušné odmítnutí</p>
<p>ČJS-3-5-02</p> <p>rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p>	<p>chápe nebezpečí nevhodného chování v dopravě (ve funkci chodce, cyklisty, spolujezdce)</p>	<p>osobní nebezpečí bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty</p>	
<p>ČJS-3-5-04</p> <p>reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p>respektuje nebezpečí osamocení pobytu v krajině (srázy, vodní toky, lesy, proměnlivost počasí)</p> <p>poskytne první pomoc při drobném poranění a krvácení</p>	<p>péče o zdraví, zdravá strava drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana</p> <p>situace hromadného ohrožení</p>	<p>ET – základy slušné a rychlé komunikace</p> <p>OČMO</p>

	přivolá pomoc telefonem	požární ochrana	OČMO
ROZMANITOST PŘÍRODY			
<p>ČJS-3-4-02</p> <p>roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p>	<p>určí nejznámější rostliny a živočichy, vyskytující se v obci a v jejím okolí</p> <p>rozdělí je podle některých částí (list, květ .)</p> <p>pozná zástupce jednotlivých rostlin a živočichů podle typických znaků</p> <p>seznamuje se s vlastnostmi vody, jejím oběhem v přírodě, s podnebím a počasím, se vznikem půdy, jejím významem pro člověka, vysvětlí rozdíl mezi dřevinou, bylinou, houbami, pozná užitkové rostliny, chráněné rostliny, volně žijící i domácí zvířata</p>	<p>životní podmínky</p> <p>rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí</p>	<p>ENV2 – projekt: Voda, půda, vzduch</p> <p>ET – ohleduplné chování k přírodě</p>
<p>ČJS-3-4-03</p> <p>provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>	<p>popíše vlastnosti některých látek a jejich změn na základě pozorování a pokusů</p> <p>provádí elementární pokusy s různými látkami při použití jednoduchých měřících pomůcek a dodržování zásad bezpečnosti</p>	<p>látky a jejich vlastnosti</p> <p>změny látek a skupenství, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek</p>	

ČS 1.stupeň - 4.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	vyjádří polohu místní krajiny a místní oblasti vzhledem k vyšším územním a správním celkům České republiky vlastními slovy vysvětlí pojem: území, poloha, místní oblast, územní a správní celek, okres, region, obec	obec (město), místní krajina její části, poloha v krajině, minulost, současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť regiony ČR Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod naše vlast domov, krajina, národ	MKV 1 VMEGS2 – projekt: Putujeme po ČR
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	určí pomocí mapy a pomocí přírodních prvků světové strany, orientuje se podle nich dbá na zásady bezpečného pohybu v přírodě	okolní krajina(místní oblast, region) – orientační body a linie, světové strany mapy obecně zeměpisné a tematické	ET – ohleduplné chování k životnímu prostředí

<p>ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtů, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli</p>	<p>pracuje s náčrtů, plány a různými typy map</p> <p>pomocí mapy charakterizuje zeměpisné a přírodní prvky, zvláštnosti osídlení místní krajiny</p> <p>charakterizuje významná města, místa a stavby regionu</p>	<p>mapy obecně zeměpisné a tematické obsah, grafika, vysvětlivky</p> <p>regiony ČR Praha a vybrané oblasti ČR</p>	
<p>ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam</p>	<p>vyjmenuje a popíše státní symboly České republiky</p> <p>používá základní státoprávní pojmy: stát, prezident, parlament, vláda, volby, demokracie</p> <p>uvede jméno prezidenta a premiéra České republiky</p> <p>objasní pojem obrana státu a uvede, které subjekty se podílejí na obraně státu</p> <p>objasní pojem ozbrojené síly České republiky a uvede, kdo je vrchním velitelem ozbrojených sil ČR</p> <p>uvede příklady použití ozbrojených sil České republiky</p>	<p>naše vlast domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, obrana státu, ozbrojené síly ČR</p>	<p>VDO 2</p>
<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p>			
<p>ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)</p>	<p>za pomoci učitele dodržuje pravidla slušného chování</p> <p>respektuje odlišné názory a zájmy jiných, jejich soukromí</p>	<p>soužití lidí mezilidské vztahy, komunikace</p> <p>chování lidí pravidla slušného chování vlastnosti lidí</p>	<p>OSV 7 ET</p> <ul style="list-style-type: none"> • akceptace druhého • základy slušné verbální i neverbální komunikace • otevřenost a pravdivost v komunikaci • zdvořilost

<p>ČJS-5-2-03</p> <p>rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy</p>	<p>rozpozná a poukáže na nevhodné chování a diskutuje o něm</p> <p>v modelových situacích procvičuje způsob jak pomoci (svěřit se rodičům, učiteli, linka důvěry, dětské krizové centrum</p>	<p>právo a spravedlnost</p> <p>základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot</p>	<p>Rada žáků</p> <p>ET</p> <ul style="list-style-type: none"> • asertivní chování • hledání možností, jak vycházet s jinými lidmi • ochota pomoci
<p>ČJS-5-2-04</p> <p>orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</p>	<p>orientuje se v základních formách vlastnictví</p> <p>zařídí jednoduché záležitosti – podat dopis, nakoupit některé běžné předměty – potraviny, noviny ajn.</p>	<p>vlastnictví</p> <p>soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; peníze</p>	
<p>ČJS-5-2-05</p> <p>poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na směry a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)</p>	<p>popíše některé společenské a přírodní směry a problémy, současný stav a aktuální problémy životního prostředí, uvede příklady</p> <p>podílí se na ochraně životního a společenského prostředí</p>	<p>základní globální problémy</p> <p>významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí</p>	<p>MV 5</p> <p>ET - akceptace lidí z odlišných kultur a sociálních prostředí</p>
<p>LIDÉ A ČAS</p>			
<p>ČJS-5-3-01</p> <p>pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p>	<p>pracuje s časovými údaji</p> <p>využívá je ke zjištění údajů mezi ději a jevy</p> <p>určí časovou posloupnost známých událostí, vlastních zážitků, příběhů jiných lidí, pověstí</p>	<p>orientace v čase, časový řád</p> <p>určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, režim dne, roční období</p>	<p>ET – sebepojetí a sebeovládání (dodržení časových termínů docházky, plnění úkolů...)</p>
<p>ČJS-5-3-03</p> <p>rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik</p>	<p>popíše, jak vypadal život, když byli rodiče (prarodiče) malí – rodinná alba, fotografie</p> <p>charakterizuje hospodářský a kulturní rozvoj státu, jeho proměny</p>	<p>současnost a minulost v našem životě</p> <p>proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života</p> <p>báje, mýty, pověsti</p>	<p>Vv – „ České báje a pověsti“</p>

	vyjádří rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností	minulost kraje a předků, vlast, rodný kraj	
ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	zhodnotí způsob života v minulosti a současnosti a zdůvodní významné dny doby vysvětlí s porozuměním význam regionálních tradic a symbolů	současnost a minulost v našem životě proměny způsobu života, státní svátky a významné dny	
ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	dodržuje zdravý způsob života – střídání práce a odpočinku, pohybový režim, pitný režim, hygienu odívání, duševní hygienu, zdravá strava podle svých možností plánuje svůj denní režim vytváří vlastní návrhy na propagaci zdravého životního stylu	péče o zdraví, zdravá strava denní režim, úrazová zábrana, reklamní vlivy návykové látky odmítání návykových látek, hrací automaty, počítače	OSV 3 Zdravé zuby - výchova ke zdraví
ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	chrání své zdraví dodržováním základních hygienických zásad uvědomuje si, že škodlivé účinky návykových látek, ohrožují jeho zdraví	péče o zdraví, zdravá výživa pitný režim, pohybový režim, zdravá strava, nemoc, intimní a duševní hygiena – stres a jeho vznik	Vv – Výroba plakátu ET – hygiena oblékání
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	rozpozná možná nebezpečí ohrožující jeho zdraví chová se účelně v případě osobního ohrožení (křik, útěk) procvičuje způsoby tísňového volání vytváří modelové situace zaměřené na nácvik způsobů chování v různých krizových situacích	situace hromadného ohrožení osobní nebezpečí bezpečné chování v rizikovém prostředí, krizové situace (šikana, týraní, sexuální zneužívání), služby odborné pomoci	Den praktických činností Výchova ke zdraví OČMO Dv – Dopravní výchova (akce Labyrintu) ET <ul style="list-style-type: none"> • slušné odmítnutí nabídky cizích lidí • rozlišování mezi nabídkami

ČJS-5-5-07 ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	ošetří běžná poranění, úrazy pamatuje si čísla institucí poskytující pomoc v nesnázích (lékař, záchran., policie...)	péče o zdraví, zdravá strava drobné úrazy a poranění, první pomoc, úrazová zábrana	OČMO
ROZMANITOST PŘÍRODY			
ČJS-5-4-01 objevuje a zajišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy a přírody nachází souvislosti mezi vzhledem přírody a činností člověka	rozlišuje základní ekosystémy (les, louka, potok...) a charakterizuje vysvětlí vztahy mezi organismy a neživou přírodou (získávání potravy, úkryty, ochrana před nepřáteli) podílí se na tvorbě a ochraně životního prostředí	rovnováha v přírodě význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva rozmanitost v přírodě (neživá příroda, Vesmír) ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí	ENV 2 ET – ohleduplné chování k životnímu prostředí
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	pozoruje život jednotlivých organismů, dokáže je rozlišit uvědomuje si a svými slovy vysvětluje vzájemnou souvislost organismů a neživé přírody v přírodních společenstvech všímá si změn v přírodě, způsobu života, jejich významu s využitím regionálních možností	rostliny, houby, živočichové znaky života, životní potřeby a projevy, průběh života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka rozmanitost v přírodě (neživá příroda, Vesmír) životní podmínky rozmanitost podmínek života na Zemi	Čsp – „Herbář“
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní	vyhledá a popíše význam přírodních celků pro člověka (zemědělství, lesnictví, vodní hospodářství) utváří si kladný vztah k přírodě, k ochraně životního prostředí jako celku uvede příklady poškozování a ochrany	životní podmínky význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi ohleduplné chování k přírodě a ochrana životního prostředí ochrana a tvorba životního prostředí, likvidace odpadů, živelné a ekologické	Návštěva přírodovědného muzea, stanice (př.ČABÁRNA) OČMO

jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	životního prostředí	katastrofy	
--	---------------------	------------	--

ČS 1.stupeň - 5.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	popíše polohu místní krajiny a místní oblasti; polohu ČR v Evropě stručně charakterizuje přírodní tvářnost krajiny	obec (město) místní krajina její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města) regiony ČR Praha a vybrané oblasti ČR naše vlast domov, krajina, národ	VMEGS 1 ET – ohleduplné chování k životnímu prostředí
ČJS-5-1-04 vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	s pomocí map charakterizuje zeměpisné a přírodní prvky místní krajiny, zvláštnosti osídlení místní krajiny, uvede a charakterizuje významná města, místa a stavby regionu dokáže uvést významné zemědělské, průmyslové, rekreační a chráněné oblasti místního regionu	okolní krajina (místní oblast, region) zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí regiony ČR surovinové zdroje, výroba, služby, obchod	MV 5 ET – ohleduplné chování k životnímu prostředí

<p>ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a pozná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích</p>	<p>za pomoci učitele se orientuje na mapách střední Evropy a Evropy, popíše jejich přírodní tvářnost, hospodářskou a společenskou vyspělost</p> <p>vyhledá významná evropská města a střediska cestovního ruchu</p>	<p>Evropa a svět kontinenty, evropské státy EU, cestování</p>	<p>VMEGS1 – projekt: Cestujeme po Evropě ET – akceptace lidí z odlišných kultur</p>
<p>ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam</p>	<p>vysvětlí a rozliší pojmy vlast, cizina</p> <p>používá státoprávní pojmy: stát, prezident, parlament, vláda, volby, demokracie</p> <p>zařadí významné osobnosti politického života České republiky</p> <p>objasní pojem ozbrojené síly České republiky</p> <p>uvede příklady použití ozbrojených sil České republiky</p> <p>uvede hlavní úkoly Armády České republiky</p> <p>pozná vojáka Armády České republiky a rozliší ho od příslušníka jiného ozbrojeného bezpečnostního nebo záchranného sboru</p>	<p>naše vlast základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, Armáda ČR</p>	<p>VDO 2 Rada žáků</p>
<p>LIDÉ KOLEM NÁS</p>			
<p>ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení</p>	<p>zhodnotí soužití národů a národností v jedné zemi, rovnocennost národů a národností</p>	<p>soužití lidí mezilidské vztahy, komunikace, zájmové spolky, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým</p>	<p>MKV 1 ET-</p> <ul style="list-style-type: none"> • akceptace druhého • základy slušné verbální i neverbální komunikace

			<ul style="list-style-type: none"> • otevřenost a pravdivost v komunikaci • zdvořilost
<p>ČJS-5-2-03</p> <p>rozpozná ve svém okolí jednání a chování, které se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy</p>	<p>rozpozná a poukáže na nevhodné chování a diskutuje o něm</p> <p>v modelových situacích procvičuje způsob, jak pomoci (svěřit se rodičům, učitelům, linka důvěry, dětské krizové centrum)</p>	<p>právo a spravedlnost</p> <p>základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot</p>	<p>OSV 7</p> <p>ET</p> <ul style="list-style-type: none"> • asertivní chování • hledání možností, jak vycházet s jinými lidmi • ochota pomoci
<p>ČJS-5-2-04</p> <p>orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</p>	<p>orientuje se v základních formách vlastnictví</p> <p>zařídí jednoduché záležitosti – poštovní služby, nákupy běžných předmětů – porovná různé měny</p> <p>rozliší hmotný a nehmotný majetek</p>	<p>vlastnictví</p> <p>soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek, peníze</p>	
<p>ČJS-5-2-05</p> <p>poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)</p>	<p>podílí se na ochraně životního a společenského prostředí</p> <p>posoudí stav životního prostředí regionu, ukáže příklady poškozování ochrany a tvorby životního prostředí, vyjmenuje příklady chráněných území přírody v regionu</p>	<p>kultura</p> <p>podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura</p> <p>základní globální problémy</p> <p>významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, globální problémy přírodního prostředí</p>	<p>ENV 2</p> <p>Vv – Tvorba plakátu - chraňme přírodu</p>
LIDÉ A ČAS			
<p>ČJS-5-3-01</p> <p>pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p>	<p>pracuje s časovými údaji</p> <p>pomocí nich objasňuje údaje mezi ději a jevy</p> <p>sestaví a zařadí časovou posloupnost významných událostí, vlastních zážitků,</p>	<p>orientace v čase a časový řád</p> <p>určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, režim dne, roční období</p>	<p>ET – sebezpojetí a sebeovládání (dodržení časových termínů docházky, plnění úkolů...)</p>

	příběhů jiných lidí, pověstí		
ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek a muzeí, galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	vyhledává a zhodnotí pomocí knihoven, archivů, muzeí regionální zvláštnosti, tradice, lidovou tvorbu vysvětlí s porozuměním význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	regionální památky péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost	Návštěva knihovny, muzea
ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti, současnosti, s využitím regionálních specifik	popíše a porovná způsob života a práce v minulosti a současnosti charakterizuje hospodářský a kulturní rozvoj státu, jeho proměny	současnost a minulost v našem státě proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života báje, mýty, pověsti minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	Čj – „Staré české báje a pověsti“
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	chrání své zdraví dodržováním základních hygienických zásad popíše a znázorní jednotlivé orgánové soustavy s pomocí učitele uplatňuje zásady zdravé výživy – složky potravin, stravovací návyky, civilizační choroby, skladování potravin, stolování	lidské tělo životní potřeby a projevy základní stavba a funkce péče o zdraví, zdravá výživa denní režim, pitný režim, pohybový režim, zdraví, nemoc	Zdravé zuby -výchova ke zdraví ET – ohleduplné chování při chřipkovém onemocnění
ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	vysvětlí vznik života a narození dítěte orientuje se v různých etapách vývoje dítěte před a po jeho příchodu na svět prakticky nacvičuje péči o novorozence a kojence v rodině	lidské tělo pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince	ET <ul style="list-style-type: none"> • slušné chování a ohleduplnost ke starším lidem • empatie
ČJS-5-5-04	rozpozná možná nebezpečí ohrožující	situace hromadného ohrožení	Den praktických činností

<p>uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklista</p> <p>ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p>	<p>jeho zdraví</p> <p>procvičuje v modelových situacích způsoby chování v různých krizových situacích</p> <p>orientuje se v adresách a telefonních číslech odborných služeb</p> <p>ošetří drobná poranění, vzorově předvede, jak zavolat pomoc</p>	<p>osobní nebezpečí bezpečné chování v rizikovém prostředí, v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, krizové situace (šikana, týrání...), brutalita a jiné formy násilí v médiích</p> <p>požární ochrana</p> <p>PP</p>	<p>OČMO Dv – dopravní výchova (akce Labyrintu)</p> <p>OČMO</p>
<p>ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</p>	<p>uvědomuje si, že škodlivé účinky návykových látek ohrožují jeho zdraví</p> <p>diskutuje o vhodnějších činnostech, než jsou kouření, pití alkoholu a zneužívání jiných návykových látek</p> <p>vytváří modelové situace zaměřené na - návěť komunikace na lince důvěry, na návěť jak odmítnout cigarety, alkohol...</p>	<p>návykové látky a zdraví odmítání návykových látek, hrací automaty a počítače</p> <p>reklamní vlivy</p>	<p>ET – schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání, zneužívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání</p>
<p>ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku</p>	<p>orientuje se ve vztazích mezi lidmi, chápe, že přátelství je založeno na důvěře, pomoci, společných zájmech a umění odpouštět</p> <p>dokáže popsat změny probíhající v těle dívek a chlapců v období puberty (druhotné pohlavní znaky, menstruace, poluce), chápe změny v jejich chování</p> <p>vysvětlí příčiny vzniku onemocnění AIDS – virus HIV a cesty přenosu, ochrana</p>	<p>partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy rodina a partnerství, biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality HIV/AIDS (cesty přenosu)</p>	<p>MKV 2 ET</p> <ul style="list-style-type: none"> • akceptace druhého • schopnost odmítnutí nabídky k sexuálnímu zneužívání

	vytváří modelové situace na nácvik dovedností kultivované komunikace v sexuálních vztazích chlapců a dívek		
ROZMANITOST PŘÍRODY			
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	uvědomuje si a vysvětlí vzájemnou souvislost Země – součást vesmíru- s rozdělením času a střídáním ročních období zpracovává referáty o vesmíru připravuje si pomůcky, kvízy	vesmír a Země sluneční soustava, den a noc, roční období životní podmínky podnebí a počasí	Návštěva planetária
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	porovnává život jednotlivých organismů, dokáže je rozlišit a třídít	rostliny, houby, živočichové znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka	ENV 2
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	vyhledá a popíše význam přírodních celků pro člověka (zemědělství, lesnictví, vodní hospodářství) utváří si kladný vztah k přírodě, k ochraně životního prostředí jako celku uvede příklady poškozování a ochrany životního prostředí	ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy voda, vzduch vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu nerosty a horniny, půda zvětrávání, vznik půdy a její význam	Návštěva přírodovědného muzea, stanice „Den Země“ ET – ohleduplné chování k životnímu prostředí
ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku	vlastními slovy charakterizuje živelné pohromy charakteristické na území naší republiky	živelné pohromy na území ČR	

mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	zhodnotí riziko živelných pohrom v místě svého bydliště a dalších místech svého pobytu (chata, příbuzní...) vysvětlí, jakým způsobem postupovat v případě vyhlášeného nebezpečí konkrétní živelné pohromy		
ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	pomocí jednoduchých pokusů si ověřuje pravdivost informací zhodnotí výsledek pokusu	látky a jejich vlastnosti třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	Čj – Sloh - popis postupu pokusu ET – zbavování se strachu z tvořivého experimentování

Shrnutí školních výstupů v předmětu **Člověk a jeho svět** dle standardů pro základní vzdělávání pro opakování a výstupní testování v jednotlivých ročnících

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy (indikátory)	od ročníku
ČJS-5-1-01 Žák určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	žák vyhledá v různých typech map a plánů místo svého bydliště nebo svého aktuálního pobytu žák určí pomocí světových stran polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem k určenému bodu žák zakreslí do mapy nebo plánu místo svého bydliště nebo pobytu žák porovná krajinu svého bydliště s jiným typem krajiny	4. 4. 4. 4.
ČJS-5-1-02 Žák určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	žák za pomoci kompasu zorientuje mapu a určí světové strany	4.
	žák vyhledá na mapě cíl cesty popisované v textu pomocí světových stran a značek na mapě	4.
	žák vybere z nabídky tvrzení zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	4.
	žák v modelové situaci prokáže schopnost bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	4.
ČJS-5-1-03 Žák rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	žák vybere nejvhodnější zobrazení a typ mapy pro získání informací (plán, vlastivědná mapa, mapa kulturních památek, turistická mapa apod.) žák z mapy vyčte a vypíše údaje o osídlení a přírodních podmínkách, v legendě mapy vyhledá potřebnou informaci žák podle popisu vyhledá na mapě přírodní nebo člověkem vytvořený geografický objekt	4 4. 5.

	žák podle mapy interpretuje údaje o přírodních podmínkách a osídlení žák uvede rozdíly mezi informacemi, které poskytuje plán a mapa	5. 5.
ČJS-5-1-04 Žák vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	žák se zorientuje v mapě mikroregionu, vyhledává v ní významné prvky žák s využitím různých zdrojů uvede příklady přírodních a kulturně cenných míst ve svém okolí žák navrhne výlet do významných míst mikroregionu (zajímavé kulturní, přírodní zastávky apod.) a zdůvodní, proč je vybral žák z nabídky vybere informace charakterizující danou oblast žák porovná informace o osídlení (hospodářství, přírodních zvláštnostech apod.) daného regionu s jiným regionem	4. 5 5. 5. 5.
ČJS-5-1-05 Žák zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	žák popíše uskutečněnou cestu (polohu místa, přírodu, zajímavosti apod.) žák vystihne charakteristické znaky způsobu života v naší vlasti a v jiných zemích žák porovná způsob života i přírodu naší a vybrané zahraniční země	5. 5. 5.
ČJS-5-1-06 Žák rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	žák uvede příklad/y orgánů státní moci a jejich zástupců žák z nabídky vybere a přiřadí odpovídající činnost k orgánu státní moci žák uvede symboly naší státnosti a pojmenuje je žák uvede místa a situace, kde státní symboly používáme	4. 4. 4. 4.
ČJS-5-2-01 Žák vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	žák na modelových situacích charakterizuje vztahy mezi lidmi a porovnává rozdíly mezi vztahy osobními, pracovními a právními (např. ve škole, na poště, v obchodě) žák uvede příklady pravidel, kterými se lidé v osobních, pracovních a právních vztazích řídí žák rozliší a pojmenuje blízké i vzdálenější příbuzenské vztahy v rodině a objasní vzájemné rodinné vazby žák vyvodí pravidla soužití ve skupině, zhodnotí jejich dodržování, s pomocí provede sebereflexi a navrhne možnosti zlepšení vztahů	4. 4. 4. 4.
ČJS-5-2-02 Žák rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	žák rozliší rozdíly v povaze, povolání, vzdělání, zájmech a hodnotových žebříčcích lidí žák popíše, jaké mohou mít vliv vlastnosti člověka na práci ve skupině (třídě, rodině) žák připraví argumenty k prezentaci svého názoru žák vyslechne odlišný názor	4. 4. 5. 4.
ČJS-5-2-03 Žák rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	žák uvede příklady správného a nesprávného řešení situace či jednání lidí žák v modelové situaci prakticky předvede odlišné způsoby chování a jednání v různých situacích; své chování a jednání vysvětlí žák vysvětlí některá základní práva dětí a uvede příklady jejich porušování, rozliší svá práva a povinnosti a práva a povinnosti osob ve svém okolí	4. 4. 5.

	žák vysvětlí, jak a kde je možné požádat o pomoc při pocitu ohrožení žák objasní principy protiprávního jednání (přestupek, trestný čin)	4. 5.
ČJS-5-2-04 Žák se orientuje v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy	žák uvede příklady vlastnictví soukromého, veřejného, osobního, společného žák uvede předměty či majetek, které jsou důležité pro danou životní situaci, a odhadne jejich cenu žák uvede možnosti placení v obchodě, objasní výhody a nevýhody bezhotovostních a hotovostních plateb žák spočítá, kolik peněz má být vráceno při hotovostním placení žák uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti žák objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje a kdy jsou příjmy menší než výdaje žák sestaví jednoduchý osobní rozpočet a rozhodne, na kterých položkách je možné ušetřit a jak žák na příkladech objasní rizika půjčování peněz	4. 5. 5. 4. 5. 5. 5. 5.
ČJS-5-2-05 Žák poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	žák pojmenuje pozitiva a problémy životního prostředí ve své obci, městě, kraji žák rozpozná environmentální problém ve svém okolí a navrhne řešení ke zlepšení přírodního prostředí v obci, městě žák se zapojí do diskuse o společenském životě v obci, uvede příklady společenských událostí a navrhne, jak život v obci zlepšit	5. 5. 5.
ČJS-5-3-01 Žák pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	žák zanese časové údaje do časové osy žák určí k základní dějinné události či jevu s pomocí různých zdrojů informací časový údaj, ke kterému se daná událost či jev vztahuje žák porovná různé jevy z minulosti mezi sebou navzájem a s jevy ze současnosti	4. 4. 5.
ČJS-5-3-02 Žák využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	žák uvede příklady nejvýznamnějších kulturních institucí ČR (archiv, knihovna, muzeum a galerie) a vzájemně je rozliší na základě artefaktů, které sbírají a uchovávají žák prezentuje spolužákům poznatek z dějin, který sám či s pomocí v knihovně, muzeu či galerii vyhledal, a vysvětlí, proč je pro něj zajímavý/důležitý žák uvede příklady kulturních a přírodních památek ČR a příklad kulturní a přírodní památky z okolí svého bydliště a vyjádří k nim svůj vztah žák vysvětlí význam konkrétní chráněné části přírody či kulturního objektu a uvede způsoby jejich ochrany	5. 5. 5. 5.
ČJS-5-3-03 Žák rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	žák řadí správně události do skupin podle toho, zda se odehrály / odehrávají / pravděpodobně odehrají v minulosti, současnosti, nebo budoucnosti žák seřadí hlavní dějinné události a období tak, jak následovaly za sebou žák vysvětlí, jak se vybraný objekt v blízkosti jeho bydliště nebo v jeho kraji váže k určité historické události nebo období žák vysvětlí důležité historické události v regionu, ve kterém žije žák charakterizuje období, ve kterém žije	4. 4. 4. 4. 5. 4.

<p>ČJS-5-3-04 Žák srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifík</p>	<p>žák pojmenuje rozdíly mezi ukázkami historických a současných budov žák uvede příklady historických budov ze svého nejbližšího okolí žák s využitím obrazového či textového materiálu porovná způsob života dříve a nyní žák s využitím obrazového a textového materiálu porovná způsob obživy dříve a nyní</p>	<p>5. 5. 4. 4</p>
<p>ČJS-5-3-05 Žák objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</p>	<p>žák objasní pojem všední den, státní svátek a významný den žák vysvětlí, proč se slaví vybrané státní svátky a významné dny</p>	<p>4. 4.</p>
<p>ČJS-5-4-01 Žák objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</p>	<p>žák rozliší přírodniny neživé (voda, vzduch, minerály, horniny) a živé (organismy: rostliny, živočichové, houby, bakterie) žák na základě pozorování uvede příklady vztahů mezi živou a neživou přírodou žák objasní základní podmínky pro život organismů žák na základě obrazového či textového materiálu vysvětlí vzájemné ovlivňování člověka a přírody žák využije výzkumné dovednosti pro sledování změn v přírodě a způsobu života rostlin a živočichů</p>	<p>4. 4. 4. 4. 4.</p>
<p>ČJS-5-4-02 Žák vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období</p>	<p>žák na základě obrazového materiálu popíše postavení Země ve vesmíru žák za použití telluria (modelu Slunce, Země a Měsíce) nebo obrazového materiálu vysvětlí střídání dne a noci a střídání čtyř ročních období</p>	<p>4. 5.</p>
<p>ČJS-5-4-03 Žák zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí</p>	<p>žák na základě společných znaků roztrídí dané organismy (rostliny, živočichy, houby) žák na základě pozorování popíše dané rostliny, houby a živočichy ve svém regionu žák na základě zkoumání vybraných organismů určí, jak jsou jednotlivé organismy přizpůsobeny k životu na souši, ve vodě, ve vzduchu žák vysvětlí potravní vztahy nebo vzájemně prospěšné vztahy mezi jednotlivými organismy základních společenstev žák roztrídí organismy podle jejich přirozených ekosystémů a zařadí je do potravní pyramidy či řetězce</p>	<p>4. 4. 4. 4. 4. 4.</p>
<p>ČJS-5-4-04 Žák porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</p>	<p>žák pojmenuje základní projevy života žák na základě pozorování dvou různých organismů určí, jaké projevy života mají společné a čím se liší žák určí organismus pomocí jednoduchého klíče nebo atlasu žák roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků žák pozoruje a zkoumá pomocí jednoduchých postupů, pomůcek a nástrojů vybraný projev života</p>	<p>4. 4. 5. 5. 5.</p>

<p>ČJS-5-4-05</p> <p>Žák zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</p>	<p>žák na základě obrazové či textové opory popíše činnosti člověka podporující nebo poškozující životní prostředí a zdůvodní, proč lidé tyto činnosti dělají</p> <p>žák objasní, proč je nutné ohleduplné chování k přírodě a její ochrana</p> <p>žák vyhledá a popíše problémy životního prostředí oblasti, kde žije, a porovná je s problémy z jiných oblastí</p>	<p>4.</p> <p>4.</p> <p>5.</p>
<p>ČJS-5-4-06</p> <p>Žák stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit</p>	<p>žák uvede možná rizika vyplývající z některých přírodních jevů a změn v prostředí</p> <p>žák vysvětlí, které mimořádné události související se specifickými přírodními jevy hrozí v místě jeho bydliště a školy, a v modelové situaci předvede, jak se chránit</p> <p>žák uvede, jakou mimořádnou událost může způsobit určitý přírodní jev</p>	<p>5.</p> <p>5.</p> <p>5.</p>
<p>ČJS-5-4-07</p> <p>Žák založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</p>	<p>žák pozná a popíše některé laboratorní pomůcky</p> <p>žák použije vybrané pracovní metody a postupy při jednoduchých pozorováních a pokusech</p> <p>žák dodrží pracovní postup</p> <p>žák provede stručný a přehledný záznam o pokusu a popíše výsledek pokusu</p> <p>žák dodrží bezpečnost práce během experimentování</p>	<p>5.</p> <p>5.</p> <p>5.</p> <p>5.</p> <p>5.</p>
<p>ČJS-5-5-01</p> <p>Žák využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života</p>	<p>žák určí a pojmenuje části lidského těla</p> <p>žák uvede příklady orgánových soustav a vysvětlí jejich funkci</p> <p>žák rozliší pozitivní a negativní vlivy na své vlastní zdraví a uvede příklady ze života</p> <p>žák pojmenuje a vysvětlí některé vlivy ohrožující fungování lidského těla (nesprávná životospráva, stres, neléčené nemoci, vznik závislosti apod.)</p>	<p>5.</p> <p>5.</p> <p>4.</p> <p>5.</p>
<p>ČJS-5-5-02</p> <p>Žák rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</p>	<p>žák chronologicky seřadí jednotlivé etapy lidského života</p> <p>žák určí, kterými etapami prošel, kterou právě prožívá, a stručně je charakterizuje</p> <p>žák podle slovní charakteristiky rozpozná jednotlivé etapy lidského života</p>	<p>4.</p> <p>4.</p> <p>4.</p>
<p>ČJS-5-5-03</p> <p>Žák účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p>	<p>žák rozliší své povinnosti a potřeby ve vztahu ke vzdělávání a zájmům</p> <p>žák navrhne rozdělení svého času v rámci jednoho dne</p> <p>žák zohlední při plánování oprávněné nároky osob z blízkého okolí, svůj plán zrealizuje a vyhodnotí</p> <p>žák objasní důležitost zdravého životního stylu a dodržování zásad pro zdravé prostředí</p>	<p>4.</p> <p>4.</p> <p>5.</p> <p>4.</p>
<p>ČJS-5-5-04</p> <p>Žák uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista</p>	<p>žák rozliší vhodné a nevhodné místo pro hru, odhalí možná rizika</p> <p>žák navrhne vhodný způsob chování v modelových situacích ohrožujících zdraví a upozorní na rizika vyplývající z nedodržení vhodných postupů</p> <p>žák popíše postupy svého jednání a pomoci v situaci ohrožující život</p> <p>žák popíše danou dopravní situaci, rozpozná vhodné a nevhodné chování účastníků silničního provozu</p>	<p>4.</p> <p>4.</p> <p>5.</p> <p>4</p>

<p>ČJS-5-5-05 Žák předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</p>	<p>žák vyjmenuje návykové látky, které jsou legálně v prodeji (alkohol, nikotin v cigaretách, event. potraviny obsahující kofein apod.) žák vysvětlí, proč kouření a pití alkoholu poškozuje zdraví a proč je třeba odmítnout i další nabízené cizí látky žák uvede příklady nemocí způsobených užíváním alkoholu a drog žák předvede v modelových situacích různé způsoby odmítání návykových látek</p>	<p>5 5. 5. 5. .</p>
<p>ČJS-5-5-06 Žák uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</p>	<p>žák vysvětlí význam pravidelných preventivních zubních prohlídek a preventivních prohlídek u praktického či dětského lékaře žák uvede příklady infekčních nemocí a způsob jejich přenosu žák rozliší potraviny vhodné ke každodenní konzumaci, které je zvykem označovat jako „zdravé“, a potraviny nevhodné k časté konzumaci žák zdůvodní, proč by v potravě člověka mělo být hodně ovoce a zeleniny žák uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky</p>	<p>4. 4. 4. 4. 4.</p>
<p>ČJS-5-5-07 Žák rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p>	<p>žák rozliší lehké zranění od zranění ohrožujícího lidský život žák uvede telefonní čísla pro přivolání první pomoci a dokáže se rozhodnout, v jakém případě je má užít žák předvede simulovaný telefonický rozhovor – přivolání záchranné služby žák z lékárníčky vybere potřebný materiál k ošetření drobného poranění žák v modelové situaci popíše nebo předvede ošetření drobných poranění</p>	<p>4. 4. 4. 5. 5.</p>
<p>ČJS-5-5-08 Žák uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku</p>	<p>žák pojmenuje základní zásady ohleduplného chování mezi ženami a muži, děvčaty a chlapci žák popíše tělesné změny a změny v chování, které u obou pohlaví nastanou v pubertě, a jak by k nim měl přistupovat žák úměrně svému věku vysvětlí bezpečné způsoby chování k druhému pohlaví (vzájemný respekt a chování dle společenských zásad, ochrana vlastního soukromí a zdraví, bezpečné způsoby sexuálního chování) žák v modelové situaci prokáže schopnost odmítnout chování, které mu je nepříjemné</p>	<p>4. 4. 4. 4. 4.</p>

Dějepis

D 2.stupeň - 6.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		
<p>Člověk v dějinách</p> <p>D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků</p> <p>D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány</p> <p>D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém</p>	<p>uvede, jak, kdy a čím se člověk vyčlenil ze světa zvířat</p> <p>zaznamená správně časový údaj na časovou přímku</p> <p>orientuje se v dějepisné mapě, vyhledá potřebné údaje</p> <p>vyhledá požadované informace ve zdroji adekvátním jeho věku</p>	<p>Lidé, jejich přítomnost a minulost</p> <p>význam dějin pro jedince a společnost čas v dějinách dějepisná mapa úkoly archivů, muzeí a knihoven poslání archeologie</p>	<p>MKV 3</p>
<p>Počátky lidské společnosti</p> <p>D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu</p> <p>D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost</p> <p>D-9-2-03 uvede příklady archeologických kultur na našem území</p>	<p>rozliší a seřadí vývojové typy pravěkého člověka</p> <p>popíše způsob lovu a pravěké zbraně a nástroje</p> <p>vysvětlí pravěkou zemědělskou revoluci</p> <p>rozezná výrobky nejstarších zemědělců</p> <p>popíše způsob života v rodové</p>	<p>Pravěk</p> <p>nejstarší období lidské společnosti doba kamenná způsob života lidí v době kamenné počátky zemědělství a řemesel projevy duchovního života lidí doba bronzová Evropa v pravěku</p>	<p>MKV 3 ENV 4 ET – úcta ke stáří (srovnání pravěk X dnes)</p>

	<p>společnosti</p> <p>objasní příčiny vzniku náboženství</p> <p>ukáže na dějepisné mapě, kde se lidé začali zabývat zemědělstvím nejdříve</p> <p>vysvětlí, které kovy začal člověk využívat nejdříve a proč</p> <p>objasní přednosti kovů a uvede důsledky jejich využívání</p>		
<p>Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury</p> <p>D-9-3-01 rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních zemědělských civilizací</p> <p>D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví</p> <p>D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem</p> <p>D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie</p>	<p>vysvětlí vznik států a zdůvodní, proč vznikly v subtropickém pásu</p> <p>vysvětlí, co jsou městské státy, a dovede vysvětlit vznik bible</p> <p>uvede příklady přínosu států Orientu světu ve starověku</p> <p>určí, kterým dnešním státům náleží uvedené oblasti</p> <p>popíše způsob života ve starověkém státě</p> <p>vyhledá, co zanechaly uvedené státy světu ve vědě a kultuře</p> <p>pracuje s dějepisnými mapkami a dějepisným atlasem</p> <p>dokáže srovnat vývoj starověkých států a střední Evropy</p> <p>vysvětlí pojmy spojené s dějinami</p>	<p>Starověk</p> <p>oblasti starověkého východu charakteristické rysy oblasti židé a judaismus</p> <p>počátky písma, věd a první zákony, kulturní přínos starověkých civilizací Mezopotámie, Starověký Egypt, Indie a Čína, Amerika</p> <p>střední Evropa v období nejstarších států</p>	<p>VMEGS 3</p> <p>ENV 4</p> <p>MKV 2</p> <p>VDO 3</p> <p>ET – tolerance k lidem s jiným světovým názorem</p>

	<p>Řecka: antika, báje, epos</p> <p>uvede přírodní podmínky významné pro vznik řeckých států</p> <p>stručně převypráví příběh eposu nebo báje</p> <p>rozdělí spartskou a athénskou výchovu</p> <p>zdůvodní příčiny kolonizace a obchodu</p> <p>vysvětlí pojem demokracie</p> <p>objasní, jak by řízen městský stát</p> <p>vyvodí příčiny a zhodnotí výsledky Peloponéské války</p> <p>doloží příklady vlivu řecké vzdělanosti, vědy a umění na další vývoj v historii</p> <p>objasní vzestup a pád Alexandra Makedonského</p> <p>doloží, jak se z Říma stalo impérium</p> <p>popíše život v Římě, ve vojenském táboře</p> <p>odhadne úlohu významných osobností starověkého Říma</p> <p>vysvětlí úlohu křesťanství</p> <p>uvede oblasti římské kultury, které měly význam pro evropskou kulturu</p>	<p>Starověké Řecko</p> <p>kořeny řecké civilizace archaické a klasické období řeckého státu doba homérská městské státy řecká kolonizace Athény za Solóna Peloponéská válka řecká vzdělanost, věda a umění Makedonie</p> <p>Starověký Řím</p> <p>vývoj Říma do ovládnutí Itálie římské císařství počátky křesťanství římská kultura krize a rozpad Západořímské říše</p>	<p>ET</p> <ul style="list-style-type: none"> • úcta k lidské osobě • svoboda a rovnost • lidská práva (historické srovnání) •
--	---	--	---

	<p>porovná vývoj Západořímské a Východořímské říše</p> <p>popíše naše země v době železné, uvede příklady o vyspělosti Keltů na našem území</p>	<p>Evropa v době železné</p> <p>Keltové – civilizační vrchol pravěku</p>	
--	---	---	--

D 2.stupeň - 7.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		
<p>Křesťanství a středověká Evropa</p> <p>D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států</p> <p>D-9-4-02 porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti</p> <p>D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech</p> <p>D-9-4-04 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám</p> <p>D-9-4-05 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury</p>	<p>rozliší pojmy:pravěk, starověk, středověk /stanoví časová období v historii/</p> <p>objasní, co je stěhování národů</p> <p>uvede význam Byzantské říše pro vzdělanost Slovanů</p> <p>rozliší základní pojmy islámu, uvede příklady arabské kultury v raném středověku</p> <p>zhodnotí úlohu křesťanství v raném středověku</p> <p>uvede příklady karolinské kultury</p> <p>objasní nutnost sjednocení slovanských kmenů pro obranu před kočovnými kmeny</p> <p>vyhledá příklady pro výlučnost kultury Velké Moravy a důležitost cyrilometodějské mise</p> <p>rozliší legendy a historická fakta využije dokumentů a četby pro doložení úlohy Přemyslovců v našich dějinách</p>	<p>Raný středověk</p> <p>nový etnický obraz Evropy Byzantská říše arabský svět křesťanství Franská říše</p> <p>První útvary na našem území</p> <p>Sámová říše Velká Morava český stát v době knížecí</p>	<p>VMEGS 1, 2 MKV 2, 3, 4</p> <p>MKV4</p> <p>ET – duchovní rozměr člověka (informace o jiných světových názorech)</p> <p>VMEGS1</p>

	<p>předvede svoji orientaci na dějepisné mapě</p> <p>sestaví časovou posloupnost vzniku západních států v Evropě</p> <p>popíše organizaci světské a církevní moci</p> <p>na příkladech doloží vliv víry na středověkého člověka</p> <p>uvede znaky románského slohu, příklady stavebních památek /i regionálních/</p> <p>vysvětlí změny v zemědělské výrobě, popíše život ve středověkém městě, uvede příklady řemesel</p> <p>pomocí mapy a dějepisného atlasu doloží rozvoj českého státu</p> <p>posoudí schopnosti Karla IV. a význam jeho vlády; uvede příklady jeho péče vzdělanost, kulturu a stát</p> <p>uvede znaky gotiky, příklady významných památek /i regionálních/</p> <p>posoudí události stoleté války, zhodnotí osobnost Jany z Arku, vyhledá souvislosti s naší historií</p> <p>popíše život společnosti, zhodnotí úlohu reformátora, osobnost Jana Husa, popíše způsob boje husitů, zhodnotí úlohu velitelů, zdůvodní výsledek husitského hnutí</p>	<p>Formování prvních státních celků v Evropě</p> <p>slovanské státy vznik středověké Anglie a Francie boj mezi mocí světskou a církevní křížové výpravy románská kultura</p> <p>Vrcholný středověk</p> <p>rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam český stát za vlády posledních Přemyslovců, nástup Lucemburků vláda Karla IV. A její přínos pro český stát gotická kultura konflikt mezi Anglií a Francií kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách Italská renesance</p>	<p>MKV2</p> <p>MKV2</p> <p>VMEGS1</p> <p>MKV2</p> <p>ET – osobní odpovědnost, svědomí</p>
--	---	--	---

	uvede znaky renesance, příklady významných památek /i regionálních/		
--	---	--	--

D 2.stupeň - 8.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		
<p>Křesťanství a středověká Evropa</p> <p>D-9-4-04 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám</p> <p>D-9-4-05 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury</p>	<p>zhodnotí vládu Jiřího z Poděbrad vysvětlí, jak vznikla a působila Jednota bratrská</p> <p>rozliší a objasní pojmy: jagellonský stát, stavovská monarchie</p> <p>popíše život v zemi, uvede změny ve výrobě a obchodu, vysvětlí pojem manufaktura, uvede nejvýznamnější vynálezy</p> <p>objasní základní pojmy a shrne okolnosti související se vznikem středoevropského soustátí</p> <p>vybere hlavní znaky a příklady památek kultury v době pozdního středověku</p>	<p>Pozdní středověk</p> <p>doba pobělohorská, Jednota bratrská jagellonský stát a stavovská monarchie hospodářský a technický rozvoj v našich zemích a v západní Evropě cesta ke vzniku středoevropského soustátí kultura v době pozdního středověku</p>	<p>OSV 7</p> <p>VDO 2</p> <p>ENV 3</p>
<p>Objevy a dobývání, počátky nové doby</p> <p>D-9-5-01 vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky</p> <p>D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život</p>	<p>rozliší znaky, objasní pojmy, uvede představitele a příklady památek</p> <p>na mapě ukáže cesty mořeplavců, uvede důvody hledání nových cest</p> <p>shrne význam objevných plaveb a jejich důsledků</p>	<p>Raný novověk</p> <p>počátky novověku renesance a humanismus objevné cesty a jejich společenské důsledky náboženská reformace počátky absolutních monarchií český stát v předbělohorských poměrech třicetiletá válka počátky kapitalismu v Anglii, první</p>	

<p>D-9-5-03 popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky</p> <p>D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</p> <p>D-9-5-05 objasní příčiny vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky</p> <p>D-9-5-06 na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii a parlamentarismus</p> <p>D-9-5-07 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek</p>	<p>sestaví přehled hlavních reformátorů a míst jejich působení</p> <p>objasní pojem: absolutní monarchie</p> <p>uvede významné osobnosti rudolfinské doby</p> <p>vysvětlí úlohu českých stavů, popíše průběh stavovského povstání</p> <p>popíše průběh třicetileté války, zapojení jednotlivých států</p> <p>zhodnotí osobnost J. A. Komenského a význam jeho díla</p> <p>vysvětlí základní pojmy týkající se počátku kolonialismu a Anglii a prvního období kolonialismu</p>	<p>období kolonialismu</p>	
<p>Modernizace společnosti</p> <p>D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti</p> <p>D-9-6-02 objasní souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé</p>	<p>určí předchozí etapy vývoje, hlavní události a osobnosti</p> <p>uvede změny ve společnosti</p> <p>vysvětlí pojem: konstituční monarchie</p> <p>uvede podstatu průmyslové revoluce, objasní základní pojmy, zdůvodní vznik průmyslové společnosti</p> <p>vysvětlí pojmy vztahující se</p>	<p>Období od 2. poloviny 17. století do konce 18. století</p> <p>počátky novověku v Evropě</p> <p>Anglická revoluce</p> <p>zrod moderní vědy, průmyslová společnost</p> <p>absolutismus v Evropě – Francie, Rusko, Prusko, Anglie</p> <p>baroko, rozvoj vzdělanosti v osvěcenské době</p> <p>upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce</p> <p>česká barokní kultura</p>	

<p>D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů</p> <p>D-9-6-04 charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích</p> <p>D-9-6-05 na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy</p> <p>D-9-6-06 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií</p>	<p>k absolutismu v Evropě, sestaví přehled absolutistických států a provede jejich srovnání</p> <p>zhodnotí situaci v zemi, zhodnotí vliv osvícenců, posoudí osobnost panovníka a jeho reformy</p> <p>porovná typ státu s ostatními v Evropě, doloží vzestup státu</p> <p>vymezení znaky a oblasti, uvede významné památky a osobnosti</p> <p>uvede nové myšlenky doby a jejich hlavní představitele</p> <p>popíše život v naší zemi, rozliší oblasti, uvede významné osobnosti a památky</p> <p>aplikuje poznatky o osvícenském absolutismu na zhodnocení významu uvedených panovníků, doloží jejich reformami, zhodnotí a objasní důsledky reformem</p> <p>popíše boj za nezávislost a vysvětlí vznik občanské společnosti, sestaví přehled států a vlád</p> <p>stanoví příčiny, popíše průběh revoluce a zhodnotí význam</p> <p>rozpozná charakter válek, posoudí úlohu osobnosti v dějinách</p>	<p>české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. vznik USA státy na konci 18. století</p> <p>Novověk od konce 18. století do roku 1914</p> <p>Velká francouzská revoluce napoleonské války a jejich důsledky průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury národní a osvobozené hnutí v Evropě utváření novodobého českého národa rok 1848 v Evropě a v Čechách postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. polovině 19. století, základní rysy české politiky, její</p>	<p>ET</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdroje lidských práv • rovnost, svoboda
--	---	---	--

	<p>srovná hospodářskou vyspělost států, doloží nerovnoměrnost vývoje států</p> <p>vysvětlí, jak se hledaly odpovědi na řešení sociálních otázek</p> <p>provede přehled hnutí, uvede cíle a zhodnotí výsledky</p> <p>vysvětlí pojmy: klasicismus a romantismus</p> <p>stanoví předpoklady, úkoly a cíle národního obrození, posoudí úlohu buditelů</p> <p>rozliší politické programy a cíle v jednotlivých zemích, určí příčiny neúspěchu</p> <p>zhodnotí situaci, posoudí postavení zemí, působení představitelů, uvede změny v politickém působení, rozliší představitele skupin a stran</p> <p>vysvětlí význam sjednocení pro další vývoj Německa, zhodnotí úsilí a výsledek</p> <p>stanoví příčiny, popíše průběh, určí důsledky pro další vývoj USA</p>	<p>představitelé občanská válka v USA</p>	
--	---	---	--

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> úcta k lidské osobě (lidská práva X válečné konflikty) etické hodnoty (osobní odpovědnost, zdroje etiky, smysl života)
<p>Moderní doba</p> <p>D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky</p> <p>D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů</p> <p>D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu</p> <p>D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv</p> <p>D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí</p>	<p>uvede vztahy mezi velmocemi, rozpory a lokální střety, rozliší pojmy: záminka a příčina, vyhledá příčinné vztahy, popíše průběh války, posoudí výsledek a důsledky</p> <p>rozezná odlišnost vývoje, vysvětlí důsledky</p> <p>vysvětlí boj o samostatnost, uvede formy odboje a hlavní představitele, vyhledá dokumenty z tohoto období</p> <p>rozliší politické proudy, opatření, reformy, zhodnotí úroveň země a mezinárodní postavení</p> <p>posoudí mezinárodní vztahy a systém uspořádání Evropy</p> <p>vysvětlí pojem: fašismus, objasní vznik a cíle fašistického hnutí, zhodnotí vnitřní situaci země i mezinárodní vztahy</p> <p>uvede projevy, snahy o řešení a důsledky krize</p>	<p>Situace v letech 1914 – 1948</p> <p>první světová válka situace v Rusku, ruská revoluce vznik ČSR, hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy</p>	<p>VDO 2 VDO 3 MKV 3 MKV 5 MV 5 OSV 11</p> <p>Č – ohlas světových válek v literatuře</p> <p>VV – fotografie, koláže</p> <p>OV – fašismus - totalitní režim - demokratické změny</p> <p>Památník Lidice – exk.</p>

	<p>uvede sled událostí při vytváření koalice, postoj velmocí a příčinné souvislosti na příkladech zhodnotí přístup umělců</p> <p>rozpozná souvislosti našich a světových dějin, rozliší postoje velmocí, uvede důsledky Mnichova pro nás a svět</p> <p>s použitím mapy a na základě vlastní četby zdokumentuje život za protektorátu, uvede sled hlavních událostí, hlavní etapy, rozhodující bitvy, postup spojenců, zhodnotí výsledek a důsledky druhé světové války</p> <p>uvede příklady projevu odporu, organizování odboje vnitřního a zahraničního, jeho hrdiny, zhodnotí význam a činy našich vojáků, letců</p> <p>vyhledá a uvede souvislost politického a hospodářského vývoje</p> <p>objasní situaci v poválečném Československu ve všech oblastech života</p> <p>objasní politický převrat a jeho důsledky</p>	<p>mezinárodně politická situace v Evropě ve 20. letech počátky fašistického hnutí SSSR v meziválečném období světová hospodářská krize a její důsledky první projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek</p> <p>kultura, věda a technika před vypuknutím druhé světové války</p> <p>cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky Protektorát Čech a Morava druhá světová válka, domácí a zahraniční odboj poválečné uspořádání světa poválečné Československo únorový převrat 1948</p>	
<p>Rozdělený a integrující svět</p> <p>D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků</p> <p>D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech</p>	<p>posoudí závislost ČSR na SSSR</p> <p>vysvětlí pojem: studená válka; uvede příklady, vyhledá spojitost světových a národních dějin, určí zařazení do vojenských bloků</p>	<p>Dějiny od poloviny 20. století do současnosti</p> <p>postavení ČSR studená válka rozpad koloniálního systému mimoevropský svět vnitřní situace v zemích východního</p>	<p>Čj – literatura v období totalitním</p>

<p>doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce</p> <p>D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí</p> <p>D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa</p>	<p>s pomocí mapy uvede změny související s rozpadem koloniálního systému</p> <p>na příkladech zdokumentuje vnitřní situaci Maďarska v roce 1956 a Československa v roce 1968</p> <p>na příkladech rozliší systém totalitní a demokratický</p> <p>vyhledá v tisku informace o krizi sovětského impéria /“perestrojka“/ a objasní snahu o změnu systému sestaví přehled hlavních událostí a doloží důsledky</p> <p>objasní spojitost našich národů v historii a i důvody rozdělení v roce 1993</p> <p>posoudí vnitřní i mezinárodní postavení ČR v současnosti</p> <p>sleduje tisk, vyhledává informace, sestaví přehled nejvýznamnějších objevů, vynálezů, výtvorů a děl a jejich autorů</p> <p>vysvětlí pojem kolektivní obrana, poslání a základní principy a podstatu fungování NATO a bezpečnostní politiku EU</p> <p>prokáže orientaci v historii naší armády</p>	<p>bloku /krizové projevy/ charakteristika západních zemí krize sovětského impéria /“perestrojka“/ obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ 1989 rozpad ČSR, vznik ČR 1993 Česká republika na přelomu tisíciletí věda, technika a kultura ve 2. polovině 20. století, evropská integrace, globalizace</p> <p>NATO - vznik, systém fungování bezpečnostní politika EU kolektivní obrana – význam a smysl kolektivní obrany, její prvky, organizace historie a tradice naší armády</p> <p>Geopolitická situace ve světě, Společenské globální problémy lidstva, Ohniska napětí ve světě, lokální konflikty</p>	<p>Z – zeměpisné změny ve světě</p> <p>Čj – literatura po roce 1989</p>
--	---	--	---

Shrnutí školních výstupů v předmětu dějepis dle standardů pro základní vzdělávání pro opakování a výstupní testování v jednotlivých ročnících

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy (indikátory)	od ročníku
D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	žák uvede u konkrétní události obecných dějin její dopad na současnost žák popíše na konkrétní události českých a regionálních dějin její dopad na současnost	6. 7.
D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém	žák uvede příklady zdrojů informací o minulosti žák jmenuje významné instituce, kde se shromažďují informace o minulosti žák se orientuje na časové ose žák lokalizuje místo významné dějinné události v současném světě žák chronologicky seřadí klíčové události českých a světových dějin	6. 6. 6. 6.
D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	žák porovná prostředí a způsob života pravěkých a dnešních lidí žák uvede na příkladech hlavní nástroje pravěkých lidí žák objasní, z jakých materiálů vyráběli lidé v pravěku své nástroje žák popíše život pravěkých lidí ve starší době kamenné na našem území	6. 6. 6. 6.
D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	žák objasní změnu způsobu života lidí v době přechodu na pěstování plodin a na chov dobytka a důsledky těchto lidských činností na změnu přírody žák uvede výhody používání kovových materiálů a nástrojů	6. 6.
D-9-2-03 uvede příklady archeologických kultur na našem území	žák uvede příklady pravěkých archeologických kultur na našem území nebo v místním regionu žák na příkladech objasní původ názvů archeologických kultur	6. 6.
D-9-3-01 rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních zemědělských civilizací	žák charakterizuje přírodní podmínky vhodné pro vznik nejstarších civilizací žák vymezení oblasti vzniku nejstarších civilizací na Zemi žák vyjmenuje s použitím map příklady velkých řek, v jejichž povodí vznikly významné světové starověké civilizace	6. 6. 6.
D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	žák uvede příklady nejvýznamnějších kulturních a technických památek předantických civilizací žák na příkladu předantických kulturních a technických památek vysvětlí jejich význam a	6. 6.

	možnosti využití	
D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	žák uvede příklady nejvýznamnějších kulturních památek antického světa	6.
	žák na příkladu antických kulturních památek popíše jejich smysl a význam pro minulost i současnost	6.
	žák jmenuje příklady představitelů politiky, umění a vědy, kteří významným způsobem přispěli k formování antické civilizace	6.
	žák charakterizuje křesťanství a vymezí jeho vliv na rozvoj evropské civilizace žák pojmenuje největší osobnosti související se vznikem a šířením křesťanství	6. 6.
	žák nalezne společné znaky křesťanství a judaismu	6.
D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	žák uvede příklady forem vlád u vybraných starověkých civilizací	6.
	žák u vybrané starověké civilizace popíše strukturu obyvatelstva	6.
	žák popíše principy demokratického zřízení v Athénách a porovná je se současným demokratickým zřízením v České republice	6.
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	žák popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	7.
D-9-4-02 porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	žák určí oblasti a osobnosti západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské středověké kultury	7.
	žák uvede společné a rozdílné znaky západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kultury	7.
	žák pojmenuje na příkladech města, ve kterých vznikly významné středověké univerzity	7.
D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	žák charakterizuje postavení Velkomoravské říše v evropských souvislostech	7.
	žák objasní okolnosti a význam cyrilometodějské misie	7.
	žák charakterizuje postavení českého státu v evropských souvislostech v 10. Století	7.
	žák popíše postavení českého státu za vlády posledních Přemyslovců ve 13. a na počátku 14. století	7.

	žák popíše hlavní hospodářské změny, ke kterým došlo ve vrcholném (městském) středověku v našich zemích od 13. století	7.
D-9-4-04 vymezení úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	žák určí úlohu křesťanství ve středověké společnosti	7.
	žák popíše rozpory mezi světskou a církevní mocí ve středověku	7.
	žák vysvětlí pojem kacířství	7.
	žák popíše vztah středověké církve ke kacířství a k jiným věroukám	7.
D-9-4-05 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	žák popíše sociální strukturu agrární středověké společnosti v našich zemích v období do 13. století a roli jednotlivých vrstev v ní	7.
	žák popíše sociální strukturu městské středověké společnosti v našich zemích v období od 13. století a roli jednotlivých vrstev v ní	7.
	žák popíše hlavní středověké hospodářské, technické a společenské změny v souvislosti s rozvojem zemědělství a s rozvojem měst, uvede jejich vlivy na prostředí	7.
	žák porovná způsob života na vesnici a ve městech v období středověku	7.
	žák rozpozná románské a gotické kulturní památky	7.
	žák uvede konkrétní příklady románských a gotických kulturních památek v českých zemích a v místním regionu	7.
D-9-5-01 vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	žák charakterizuje pojmy renesance a humanismus ve vztahu k antice	7.
	žák vysvětlí příčiny snah reformovat katolickou církev	7.
	žák popíše postoj církve k reformním snahám	7.
	žák objasní rozdíly mezi gotikou a renesancí	7.
	žák uvede na příkladech významné osobnosti spojené s renesanční a humanistickou kulturou a s vědeckými objevy té doby	7.
D-9-5-02 vymezení význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	žák popíše postavení českého státu za vlády Lucemburků ve 14-15. století	7.

	žák pojmenuje úspěchy a problémy v období vlády Karla IV. a Václava IV. v zemích Koruny české	7.
	žák uvede cíle, názory a představitele reformního hnutí ve středověké církvi	7.
	žák vyjmenuje zájmové oblasti působení mistra Jana Husa	7.
	žák jmenuje hlavní body programu husitského hnutí	7.
	žák uvede nejvýznamnější události husitského hnutí	7.
	žák popíše, jak byli vnímáni mistr Jan Hus a husitské tradice v našich dějinách	7.
D-9-5-03 popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	žák uvede období a příčiny zámořských objevů	8.
	žák popíše přehledně průběh zámořských objevů	8.
	žák uvede politické, hospodářské, společenské a kulturní důsledky zámořských objevů pro Evropu a svět a příklady jejich vlivů na přírodu	8.
D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	žák popíše politické a hospodářské poměry v českém státě za panování jagellonské dynastie na přelomu 15. a 16. století	7.
	žák popíše náboženské poměry českých zemí v 16. století a na počátku 17. století	7.
	žák vysvětlí postavení českých zemí v habsburské monarchii od 16. století	8.
D-9-5-05 objasní příčiny vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	žák uvede příčiny českého stavovského povstání, jeho průběh, výsledky a důsledky pro další vývoj českého státu	8.
	žák vyjmenuje příčiny třicetileté války	8.
	žák popíše hlavní etapy a události třicetileté války	8.
	žák popíše politické, hospodářské, společenské a kulturní důsledky třicetileté války v evropském a světovém kontextu	8.
D-9-5-06 na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii a parlamentarismus	žák vysvětlí podstatu absolutismu, osvícenství, konstituční monarchie a parlamentarismu	8.
	žák uvede jejich konkrétní příklady v evropských a světových dějinách	8.

D-9-5-07 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	žák uvede příklady kulturních stylů v 16 -18. století v Evropě a v českých zemích	8.
	žák ukáže na příkladech jejich podstatné znaky	8.
	žák uvede příklady jednotlivých kulturních stylů v 16.-18. století v místním regionu	8.
D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	žák uvede základní hospodářské, sociální, politické a kulturní změny, které nastaly v 17. a 18. století v evropských zemích	8.
	žák uvede základní hospodářské, sociální, politické a kulturní změny, které nastaly v 17. a 18. století v habsburské monarchii	8.
D-9-6-02 objasní souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	žák popíše období Francouzské revoluce a změny, které přinesla	8.
	žák stručně popíše průběh napoleonských válek	8.
	žák uvede změny v Evropě po napoleonských válkách	8.
	žák uvede do souvislosti události Francouzské revoluce a válku za nezávislost v britských koloniích v Severní Americe (Americkou revoluci)	8.
D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	žák popíše cíle českého národního obrození, jmenuje jeho přední osobnosti	8.
	žák uvede odlišné znaky českého národního obrození ve srovnání s ostatními národními hnutími	8.
D-9-6-04 charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	žák popíše sociální strukturu evropské společnosti před rokem 1848	8.
	žák uvede cíle evropských revolucí 1848–1849 a jejich výsledky	8.
	žák popíše úsilí o samostatný politický a hospodářský národní vývoj v českých zemích v 19. století, uvede jeho hlavní znaky	8.
D-9-6-05 na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy	žák uvede nejdůležitější znaky konzervatismu, liberalismu, socialismu	8.
	žák porovná uvedené ideové směry mezi sebou	8.
D-9-6-06 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti	žák popíše cíle a důsledky politiky světových mocností na přelomu 19. a 20. století	8.

vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	žák vysvětlí kolonialismus a jeho projevy	8.
	žák vyjmenuje hlavní koloniální mocnosti a lokalizuje geografické oblasti jejich zájmů	8.
D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	žák pojmenuje hlavní mocenské bloky a státy, které proti sobě stály v první a ve druhé světové válce	9.
	žák popíše příčiny, průběh a důsledky první a druhé světové války	9.
	žák uvede příklady zneužití vynálezů a objevů ve válkách	9.
D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	žák vysvětlí podstatné znaky demokratických systémů, jejich přednosti a slabiny	9.
	žák jmenuje základní znaky a formy přímé a nepřímé (zastupitelské) demokracie vzhledem k současným politickým debatám	9.
D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	žák rozliší společné základní znaky totalitních režimů – komunismu, fašismu a nacismu	9.
	žák na příkladech vysvětlí příčiny vzniku totalitních politických systémů	9.
	žák ukáže na konkrétních příkladech důsledky existence těchto systémů	9.
	žák vyjmenuje zločiny proti lidskosti jmenovaných systémů	9.
D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	žák vysvětlí základní znaky rasismu a jeho projevy v dějinách	9.
	žák vysvětlí základní znaky antisemitismu a jeho projevy v dějinách	9.
	žák uvede příklady pamětních míst (objektů) v České republice a v Evropě spojených s projevy židovského a romského holocaustu	9.
D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	žák popíše vnitřní politické, hospodářské, společenské a kulturní poměry v Československu v období mezi dvěma světovými válkami	9.
	žák objasní mezinárodní postavení Československé republiky a cíle její zahraniční politiky	9.
	žák uvede národnostní složení v meziválečném období Československa a příklady problémů s tím spojených	9.

	žák pojmenuje důvody oslabení, krize a nakonec pádu československé demokracie v roce 1938 a státní samostatnosti v roce 1939	9.
D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	žák uvede důvody masové politické a společenské radikalizace obyvatelstva ve střední a východní Evropě v období po druhé světové válce	9.
	žák pojmenuje vnitřní a vnější důvody vedoucí ke vzniku komunistického bloku ve střední a východní Evropě	9.
	žák popíše příčiny vzniku vojensko-politických bloků po druhé světové válce	9.
	žák uvede hlavní konflikty z období studené války	9.
	žák popíše politiku Československa v období studené války	9.
D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	žák uvede základní důvody, znaky a projevy euroatlantické vojenské a hospodářské spolupráce	9.
	žák uvede cíle Severoatlantické aliance (NATO)	9.
	žák jmenuje přední členské státy Severoatlantické aliance	9.
	žák popíše hlavní události, které vedly ke vzniku Evropské unie	9.
D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí	žák objasní pojem rozvojová (hospodářsky méně vyspělá) země	9.
	žák uvede na příkladech politické, společenské a hospodářské změny, ke kterým došlo v zemích tzv. třetího světa po druhé světové válce	9.
	žák porovná postavení rozvojových a rozvinutých zemí z hospodářského, sociálního a politického hlediska v minulosti a v současnosti	9.
D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa	žák uvede příklady politických, hospodářských, společenských a environmentálních problémů současného světa na globální, kontinentální a regionální úrovni	9.
	žák uvede příklady souvislostí mezi vědeckotechnickým, hospodářským a sociálním rozvojem	9.
	žák uvede příklady snah o řešení současných problémů ve světovém,	9.

	kontinentálním a regionálním měřítku	
--	--------------------------------------	--

Výchova k občanství

VO 2.stupeň - 6.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		
Člověk ve společnosti			

<p>VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání</p>	<p>podle obrázků pojmenuje správně státní symboly</p> <p>jmenuje příklady případů, ve kterých se státní symboly používají</p> <p>spojí fotografie se jmény prezidentů Československa a ČR</p> <p>uvede jméno současného prezidenta naší země</p>	<p>státní symboly naši prezidenti</p>	
<p>VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu</p>	<p>projevuje úctu ke státním symbolům, povstane při oficiálním přehrávání státní hymny</p> <p>v regionu (obci) vyhledá místa, na kterých jsou umístěny státní symboly a zdůvodní proč</p> <p>jednoduchým způsobem vysvětlí původ státních symbolů a jejich historii</p> <p>jmenuje slavné historické osobnosti naší vlasti</p> <p>vlastními slovy převypráví legendy o vzniku naší země</p> <p>vyhledá a stručně zapíše historii regionu a obce</p>	<p>státní symboly život v obci a regionu z historie naší vlasti naši prezidenti</p>	
<p>VO-9-1-04 zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají</p>	<p>popíše tradiční svátky v průběhu roku v návaznosti na roční období</p> <p>vyhledá kulturní akce ve své obci spojené s tradičními svátky</p>	<p>kalendář tradic</p>	
<p>VO-9-1-05 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj</p>	<p>v předvedené reklamě vysleduje a vyjmenuje prostředky, které používá</p>	<p>tabakismus alkoholismus</p>	<p>MVI</p>

postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	k nalákání klienta		
VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	projevuje úctu rodičům a prarodičům popíše pravidla komunikace mezi rodiči a dětmi přemýšlí a stanoví základní pravidla pro komunikace mezi vrstevníky (ve třídě)	rodina – místo návratů, ostrov bezpečí komunikace v rodině, komunikace s vrstevníky	
VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	vlastními slovy vysvětlí pojem „rovnost práv“ na základě znalosti základních lidských práv odvodí rovnost lidí bez ohledu na barvu pleti, národnost, ekonomickou situaci, náboženství...	lidská práva práva dětí	MKV2
VO-9-1-09 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	vlastními slovy definuje pojmy „rasismus“, „xenofobie“ popíše, co mají všichni lidé společné a v čem se liší ve vlastním chování hledá příznaky rasismu a xenofobie	lidská práva lidské rozdílnosti	MKV3
VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	jmenuje vzory, které má ve své rodině na příkladu z rodinného a školního prostředí doloží přínos spolupráce za účelem dosažení drobného cíle určí komunikaci jako základ pro spolupráci v rodině a mezi vrstevníky	rodina jako vzor a příklad komunikace v rodině škola komunikace mezi vrstevníky pravidla ve škole	OSV7 VDO1
Člověk jako jedinec			

VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	přijme hodnocení svých vlastností od spolužáků na základě hodnocení se rozhodne, které své vlastnosti chce změnit, které vylepšit a které získat porovná své vlastnosti s vlastnostmi svých spolužáků	lidské rozdílnosti	
VO-9-2-03 rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí	jmenuje své vlastnosti, které má společné/odlišné od svých spolužáků jmenuje vlastnosti, které mohou vést ke vzniku závislosti	ty, já, on – jsme rodilní? tabakismus alkoholismus	OSV3 OSV6 OSV7
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	porovná pravděpodobný budoucí charakter s typem výchovy, které se mu v dětství dostalo	vliv rodiny na rozvoj dítěte	
Člověk, stát a právo			
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a stát	vysvětlí pojmy „demokratický“ a „právní stát“ vlastními slovy vysvětlí fungování demokracie v rámci obce navštíví obecní úřad v místě svého bydliště, vyhledá základní kontaktní údaje na internetových stránkách úřadu	ČR – demokratický a právní stát obec obecní zřízení	
rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	vlastními slovy popíše základní charakteristiky demokratického státu	ČR – demokratický a právní stát	
VO-9-4-03	popíše průběh voleb do obecního	obecní zřízení	

objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	zastupitelstva vyhledá názvy odborů obecního úřadu a uvede jednoduché příklady, se kterými by se na ně obrátil	obec život v regionech	
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	jmenuje čelní představitele obce podle funkce, vyhledá jména aktuálních zastupitelů	místo, kde žijeme obecní zřízení	
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	vlastními slovy definuje pojmy „manželství“ a „registrované partnerství“ podle právního řádu ČR	manželství	
Mezinárodní vztahy a globální svět			
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	vyhledá a stručně popíše jeden projekt, který v rámci jeho obce spolufinancovala EU	život v regionech	VMEGS1
VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu	uvede konkrétní problém, se kterým se aktuálně potýkají občané v jeho regionu a přemýšlí, zda se stejným problémem potýkají i další regiony ve světě	život v regionech	ENV3
Výchova ke zdraví			
VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů	vytvoří jednoduchá pravidla pro soužití v rodině a mezi vrstevníky, práci prezentuje	domov komunikace v rodině škola komunikace mezi vrstevníky	

v komunitě	<p>respektuje nastavená pravidla pro komunikaci v rodině a ve třídě</p> <p>srozumitelně vyjádří svůj názor</p> <p>na příkladech odliší chování agresivní, pasivní a asertivní</p>	přiměřené sebehprosazování	
<p>VZ-9-1-02</p> <p>vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</p>	<p>vlastními slovy vysvětlí role jednotlivých členů rodiny</p> <p>porovná své vysvětlení s ostatními</p> <p>vysvětlí, co očekává od skutečného kamaráda/kamarádky, provede reflexi vlastního chování</p> <p>popíše svou roli v rodině, jaká má být adekvátně jeho věku a prosazuje ji</p> <p>požádá o pomoc člena rodiny nebo spolužáka v běžné denní situaci, adekvátně reaguje na souhlas nebo odmítnutí</p> <p>nacvičuje odmítání pomoci v neadekvátních situacích</p>	rodina rodinné a příbuzenské vztahy kamarádství, přátelství, láska přiměřené sebehprosazování	
<p>VZ-9-1-03</p> <p>vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví</p>	<p>na příkladech rozpozná techniky vedoucí k udržení duševního a tělesného zdraví</p> <p>vlastními slovy vysvětlí pojem duševní hygiena a uvede příklady</p> <p>rozliší mezi pojmy nedorozumění, problém, konflikt, neshoda</p> <p>v nabídce odliší správné a nesprávné způsoby vyrovnání se s problémy</p>	duševní a tělesné zdraví vyrovnání se s problémy člověk ve zdraví a nemoci péče o nemocné	OSV3 OSV4

	<p>vlastními slovy popíše vliv duševního stavu člověka na fyzické zdraví člověka a naopak</p> <p>v příbalovém letáku nebo na balení vyhledá údaje o podávání léku a kontraindikacích</p>		
<p>VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p>	<p>vlastními slovy vysvětlí pojem krizová situace</p> <p>odliší krizové situace podle závažnosti</p> <p>definuje pojem šikana a navrhne způsob, jakým se jí bránit</p> <p>vyhledá důležitá telefonní čísla na krizová centra a linku důvěry</p>	<p>chování v krizových situacích krizová centra, linky důvěry</p>	
<p>VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</p>	<p>vysvětlí základní přirozený rytmus člověka (den a noc)</p> <p>popíše rozdíl mezi subjektivním vnímáním a objektivním měřením času</p> <p>v kalendáři označí jednotlivá roční období a vybere k nim typické aktivity</p>	<p>vnímání času rytmus přírody</p>	
<p>VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</p>	<p>projevuje pochopení pro nutnost pravidelného stravování</p> <p>na obalech potravin vyhledá důležité údaje o složení potravin</p> <p>ve výběru určí potraviny nevhodné pro denní konzumaci</p> <p>jmenuje zásady správného pitného režimu</p>	<p>péče o zdraví, režim dne vliv výživy na zdraví lidí výživová hodnota potravy sestavování jídelníčku zdravá výživa civilizační choroby</p>	

	<p>spojí pojem obezita s příkladem nevhodného způsobu stravování</p> <p>jmenuje základní odlišnosti ve stravování nemocných (podle vybraných typů onemocnění)</p> <p>jmenuje konkrétní potraviny zakázané nebo omezené při vybraných onemocněních</p> <p>jmenuje nejznámější civilizační onemocnění a jejich příznaky</p> <p>v soudobém životním stylu vyhledá chyby vedoucí ke vzniku civilizačních chorob</p>		
<p>VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p>	<p>sestaví jednoduchý denní režim zdravého školáka</p> <p>vysvětlí nutnost pravidelných pohybových aktivit v režimu žáka základní školy</p>	péče o zdraví, režim dne	
<p>VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</p>	<p>stanovuje si čas na domácí přípravu</p> <p>respektuje přestávky v učení</p> <p>kompenzuje sedavé činnosti pohybovými aktivitami</p>	škola – umění učit se duševní zdraví	
<p>VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a</p>	<p>jednoduchým způsobem vysvětlí spojení mezi pojmy sex a narození dítěte</p> <p>vysvětlí základní pojmy z oblasti lidské</p>	děti – pokračování života odlišnosti v lásce – co je „normální“?	

odpovědného sexuálního chování	sexuality (heterosexualita, homosexualita, transsexualita) respektuje svobodu v sexuální orientaci		
VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	jmenuje své pozitivní cíle odhadne, jaké cíle mají lidé v odlišných životních situacích (vězeň, opuštěný člověk, pomlouvaný...) diskutuje o možných důvodech, které vedou jeho vrstevníky ke kuřáckým pokusům a konzumaci alkoholu popíše základní rizika tabakismu a alkoholismu popíše účinky nikotinu a alkoholu na lidské tělo projeví svůj názor na současný stav užívání drog ve společnosti jmenuje příčiny vzniku závislosti definuje pojem závislost, jeho druhy a následky předvede způsoby odmítání návykových látek	pozitivní životní cíle a hodnoty tabakismus alkoholismus drogy kolem nás	
VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační	diskutuje o možných důvodech, které vedou jeho vrstevníky ke kuřáckým pokusům a konzumaci alkoholu uvede možnosti obrany proti nátlaku vrstevníků k užívání alkoholu nebo	tabakismus alkoholismus agresivita slovní a fyzická	

<p>obranu proti manipulaci a agresi</p>	<p>kouření</p> <p>uvede příklady agresivity a možnou obranu před jejími jednotlivými druhy</p>		
<p>VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p>	<p>popíše postup v případě nalezení člověka v bezvědomí</p> <p>předvede základní techniky pro masáž srdce a umělé dýchání</p> <p>předvede postup první pomoci při krvácení</p> <p>jmenuje bezpečné způsoby „vybití“</p> <p>jmenuje formy domácího násilí, odliší je od běžných konfliktů v rodině</p> <p>vyhledá krizová centra ve svém dosahu a kontakty na ně</p> <p>ve svém okolí odliší příznaky šikany od běžných konfliktů mezi vrstevníky</p> <p>jmenuje zásady první pomoci</p>	<p>zásady první pomoci agresivita nebezpečí kolem nás</p>	
<p>VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí</p>	<p>uvědomuje si možná rizika při poskytování první pomoci a chrání i sebe</p> <p>uvede telefonní čísla (hasiči, rychlá lékařská pomoc, polici, městská policie)</p> <p>jmenuje nebezpečné lokality v okolí s ohledem na denní dobu</p> <p>vyhýbá se rizikovým oblastem</p> <p>uvede základní telefonní čísla (150,</p>	<p>první pomoc nebezpečí kolem nás</p>	

	155, 156, 158, 112)		
--	---------------------	--	--

VO 2.stupeň – 7.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		
Člověk ve společnosti			
VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	jmenuje významné přírodní a kulturní památky naší země, rozpozná je na fotografiích a vyhledá na mapě jmenuje a stručně charakterizuje národní parky ČR na fotografiích identifikuje výrazné	krásy naší země	

	architektonické styly		
VO-9-1-03 zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	zdůvodní význam památkové péče o historické památky jmenuje a dodržuje základní pravidla chování v přírodě, chráněných oblastech a národních parcích	kultura umění krása kolem nás	
VO-9-1-04 zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	vyhledá a prezentuje památky v regionu Kladno a kulturní akce s nimi spojené	média kultura umění krása kolem nás kam za kulturou	
VO-9-1-05 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	vyhledá v médiích příklady působení na zdravý životní styl rozliší reklamy cílené na osoby jeho věku a popíše prostředky, které používají	média	MV1
VO-9-1-06 zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	popíše, jakým způsobem může vzájemná pomoc mezi spolužáky zkvalitnit život ve třídě vybere charitativní akci, které se chce zúčastnit, svůj výběr zdůvodní rozliší, co jsou to ozbrojené síly a Armáda České republiky objasní postavení Armády České republiky při zajišťování bezpečnosti státu, vnitřní a vnější bezpečnost státu vysvětlí základní povinnosti občana při obraně státu a pojem branná povinnost	patříme k lidem ozbrojené síly, Armáda ČR, povinnost k obraně státu	OSV3
VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních	zná svá základní práva a respektuje je i u ostatních	komunikace rovnost a nerovnost svoboda a autorita	

<p>situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</p>	<p>komunikuje se spolužáky na základě rovnosti</p> <p>respektuje autoritu učitele při školní práci, své názory projevuje vhodným způsobem</p>		
<p>VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</p>	<p>porovná svůj životní styl se stylem života lidí v jiné zadané zemi</p> <p>jmenuje a stručně charakterizuje nejrozšířenější světová náboženství</p> <p>jmenuje národnostní menšiny na území ČR a stručně s respektem popíše odlišnosti v jejich způsobu života</p> <p>na příkladech diskutuje o mravnosti a morálnosti chování lidí, odliší falešnou mravnost</p> <p>rozliší mezi chováním morálním a zákonným</p>	<p>víra a náboženství nejstarší formy náboženství tolerance k národnostním menšinám rovnost a nerovnost svoboda a autorita morálka a mravnost</p>	<p>MKV2 MKV3</p>
<p>VO-9-1-09 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p>	<p>vysvětlí pojmy rasismus, nacionalismus, xenofobie, extremismus</p> <p>odliší národní hrdost od rasistického a xenofobního chování</p> <p>zdůrazní nutnost respektování autorit pro všechny občany</p>	<p>víra a náboženství nejstarší formy náboženství tolerance k národnostním menšinám rovnost a nerovnost svoboda a autorita morálka a mravnost</p>	
<p>VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci</p>	<p>jmenuje příklady spolupráce lidí v rámci obce, ve které bydlí (např. dobrovolní hasiči apod.)</p> <p>popíše příklady spolupráce členů rodiny, určí jejich role</p>	<p>začlenění do veřejného života práva a povinnosti členů rodiny</p>	

	s respektem diskutuje o rolích členů rodiny se svými spolužáky		
Člověk jako jedinec			
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	k pyramidě potřeb přiřadí konkrétní příklady lidských potřeb rozliší, které potřeby jsou uměle vyvolávány médii	naše potřeby	
Člověk, stát a hospodářství			
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	rozliší mezi pojmy majetek a vlastnictví rozliší a popíše majetek hmotný, nehmotný, movitý a nemovitý	majetek a vlastnictví	
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	stručně popíše potřeby průměrné rodiny sestaví tabulku příjmů a výdajů průměrné rodiny na příkladech ukáže, které výdaje jsou nezbytné a které zbytné rozliší mezi jednotlivými typy rozpočtu domácnosti a odhadne jejich důsledky vysvětlí pojmy dluh, dluhová past, lichva	ekonomika domácnosti rodina a bydlení jak sestavit rozpočet	
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	vysvětlí pojem pojištění ve spolupráci s rodiči sestaví seznam pojištění, která se vyskytují v jeho domácnosti	ekonomika domácnosti	

VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	vyhledá možnosti sociálních dávek a přídavků od státu vyhledá pojištění a spoření, na která přispívá stát	ekonomika domácnosti jak sestavit rodinný rozpočet	MKV5
Člověk, stát a právo			
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a stát	vlastními slovy definuje pojem stát jmenuje hlavní úkoly státu v médiích vybere příklad mimořádné události, při které poskytl stát občanům ochranu a pomoc	stát ochrana obyvatel za mimořádných událostí	
VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	popíše základní formy státu podle toho, kdo stojí v čele a podle toho, kdo vykonává moc	stát	
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	definuje ČR jako demokratický právní stát vlastními slovy obhájí výhody i nevýhody demokratického řízení státu	stát cesta k demokracii	OSV9
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	vysvětlí smysl voleb porovná smysl a důsledky voleb do obecních zastupitelstev a Parlamentu ČR	cesta k demokracii volby začlenění do veřejného života	

	<p>jmenuje instituce, do kterých volíme své zástupce</p> <p>uvede a zdůvodní věkovou hranici pro možnost volit nebo být zvolen v ČR</p>		
<p>VO-9-4-05</p> <p>přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu</p>	<p>jmenuje základní lidská práva</p> <p>vysvětlí nutnost dodržování lidských práv</p> <p>vyhledá povinnosti občana při napadení státu</p>	<p>začlenění do veřejného života</p> <p>lidská práva</p>	
<p>VO-9-4-06</p> <p>objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství</p>	<p>na příkladech rozliší mezi soukromým a veřejným majetkem</p>	<p>majetek v našem životě</p>	
<p>VO-9-4-07</p> <p>provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci</p>	<p>nakoupí a v případě potřeby reklamuje zboží a služby adekvátní jeho věku</p> <p>zorientuje se v základních údajích na účtence</p>	<p>majetek v našem životě</p> <p>začlenění do veřejného života</p>	
<p>VO-9-4-08</p> <p>dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování</p>	<p>respektuje zákaz užívání alkoholických nápojů a kouření do 18 let a vysvětlí jeho smysl</p> <p>respektuje vlastnictví spolužáků a jmenuje důsledky za jeho porušení</p>	<p>drogy a legislativa</p> <p>majetek v našem životě</p>	
<p>VO-9-4-10</p>	<p>rozliší, ve kterém případě je držení drog trestným činem a kdy přestupkem</p>	<p>drogy a legislativa</p>	

rozpozná protiprávní jednání, rozliší přešůpek a trestný čin, uvede jejich příklady			
Mezinárodní vztahy a globální svět			
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	v okolí svého bydliště vyhledá projekty spolufinancované EU uvede, jakým způsobem ovlivnilo členství ČR v EU možnosti cestování	spolupráce mezi zeměmi Evropy nadnárodní společenství	VMEGS1 MKV5
VO-9-5-02 uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	uvede základní znaky nadnárodních organizací: EU, OSN, NATO (sídlo, cíl, činnost, znak) vyhledá suborganizace OSN (Unicef, Unesco...) a popíše jejich činnost	ochrana Země nadnárodní společenství lidská práva v dokumentech Všeobecná deklarace lidských práv	
VO-9-5-03 uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	vlastními slovy definuje pojem globalizace na příkladech šíření a splývání náboženství popíše vliv globalizace	víra a náboženství	
VO-9-5-04 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	diskutuje o šíření různých typů náboženství v rámci globalizace prezentuje devastaci přírodních zdrojů jako globální problém	víra a náboženství ochrana Země	OSV4
VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu	vyhledá příklady devastace přírody v lokalitě bydliště vyhledá plánované velké stavby v reionu a popíše vlastními slovy jejich vliv na přírodní prostředí	ochrana kulturního a přírodního bohatství	ENV3

<p>VO-9-5-06 uveďte příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru</p>	<p>v prezentaci představí spojení náboženství a terorismu jako globální problém</p> <p>představí pojem ekoterorismus</p> <p>vyhledá příklady minulých mimořádných událostí souvisejících s působením životního prostředí (povodně, chemické havárie...)</p>	<p>víra a náboženství ochrana přírodního a kulturního bohatství ochrana obyvatel za mimořádných událostí</p>	<p>ENV4</p>
<p>Výchova ke zdraví</p>			
<p>VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě</p>	<p>uveďte příklady verbální a neverbální komunikace v rodině</p> <p>popíše účinek neverbální komunikace</p>	<p>komunikace v rodině</p>	<p>OSV8</p>
<p>VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uveďte příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</p>	<p>vysvětlí a obhájí role členů své domácnosti</p> <p>porovná svou roli v domácnosti s rolemi svých spolužáků</p> <p>sestaví 5 jednoduchých pravidel pro komunikaci ve třídě</p> <p>přemýšlí a prezentuje svou představu své role ve třídě</p>	<p>vliv rodiny ve škole mezi vrstevníky komunikace v rodině</p>	<p>OSV6 OSV7</p>
<p>VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p>	<p>zdůvodní odpovědnost člověka za vlastní zdraví</p> <p>na příkladech porovná přístup ke zdravému životnímu stylu v minulosti a současnosti</p> <p>posoudí rizikové oblasti svého života s ohledem na péči o své zdraví</p>	<p>klíče ke zdraví infekční choroby zdravotní postižení člověk ve zdraví a nemoci péče o nemocné zdravotní prevence</p>	

	jmenuje a respektuje zdravotní postižení jako součást života, nabídne pomoc		
VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	respektuje zásady hygieny přemýšlí a aplikuje účinné zásady prevence sezónních infekčních onemocnění jmenuje základní zásady péče o nemocného člověka s běžným infekčním onemocněním respektuje základy prevence běžných infekčních onemocnění	infekční choroby	
VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	vyjádří svůj názor na nejčastější soudová onemocnění a jejich příčiny (v souvislosti s infekčními a civilizačními chorobami) diskutuje o problematice dítěte se zdravotním postižením v rodině zkouší běžné denní činnosti v roli člověka se zdravotním postižením pokusí se vcítit do situace člena své rodiny s vybraným onemocněním (v různém věku) a odvodí způsoby pomoci diskutuje o alternativních způsobech léčby	klíče ke zdraví zdravotní postižení infekční choroby	
VZ-9-1-07 dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	vlastními slovy vysvětlí pojem stres vytvoří a vyplní pyramidu výživy vysvětlí rozdíl mezi kvalitou a kvantitou potravin	civilizační choroby zdravá výživa látky tvořící naše tělo alternativní výživa abeceda zdravé výživy	OSV5

	<p>vytvoří jídelníček vedoucí ke vzniku obezity a dalších civilizačních chorob</p> <p>vyhledá rizikové potraviny ve svém životě</p> <p>na obalech potravin vyhledá jejich složení a určí látky nevhodné pro lidský organismus</p> <p>prezentuje vlastním způsobem alternativní styly výživy</p>		
<p>VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p>	<p>přemýšlí a aplikuje účinné zásady prevence sezónních infekčních onemocnění</p> <p>vytvoří zdravý jídelníček a zdůvodní volbu potravin</p> <p>vytvoří zdravý jídelníček a zdůvodní volbu potravin s ohledem na vybranou civilizační chorobu</p>	<p>infekční choroby zdravá výživa civilizační choroby</p>	
<p>VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</p>	<p>vlastními slovy popíše tělesné i duševní změny v období dospívání</p> <p>respektuje odlišnosti druhého pohlaví</p> <p>vlastními slovy vysvětlí základní pojmy z oblasti sexuální výchovy (menstruace, poluce, penis, erekce, vagina, masturbace, onanie, sexualita)</p> <p>základním způsobem popíše anatomii a funkci pohlavních orgánů muže a ženy</p>	<p>lidský život v proměnách času odlišnosti v sexualitě stáváme se mužem a ženou rozmnožování</p>	
<p>VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v</p>	<p>rozliší mezi sexuální přitažlivostí a láskou</p>	<p>stáváme se mužem a ženou rozmnožování</p>	

<p>souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování</p>	<p>vlastními slovy definuje pojem – předčasné zahájení sexuálního života a jmenuje jeho záporny</p> <p>jmenuje rizika těhotenství dětí a mladistvých</p> <p>jmenuje nejdostupnější metody bezpečného pohlavního styku (kondom) a popíše jejich použití</p> <p>jmenuje psychická i zdravotní rizika brzkého pohlavního styku</p>	<p>reprodukční zdraví plánované rodičovství</p>	
<p>VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p>	<p>jmenuje příčiny vedoucí ke zneužívání návykových látek</p> <p>vysvětlí rizikovost legálních drog (alkohol, nikotin, kofein)</p> <p>popíše mechanismus vzniku závislosti</p> <p>vlastními slovy definuje doping</p> <p>popíše žádoucí i nežádoucí účinky dopingu, vyhledá příklady v médiích</p>	<p>zneužívání návykových látek drogy doping vznik závislosti</p>	
<p>VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresii</p>	<p>pojmenuje své setkání s legálními drogami (cigarety, alkohol) v souvislosti s vrstevníky a rodinou)</p> <p>nacvičuje techniky odmítání návykových látek</p> <p>vytvoří scénku symbolizující manipulativní vliv vrstevníků při setkání s cigaretami alkoholem...</p>	<p>zneužívání návykových látek drogy doping</p>	
<p>VZ-9-1-16</p>	<p>odliší šikanu od běžných sporů ve třídě</p>	<p>ochrana obyvatel za mimořádných</p>	

<p>uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí</p>	<p>nabídne nebo vyhledá pomoc v případě konfliktů nebo rozvíjející se šikany</p> <p>použije asertivní jednání v případě konfliktu</p> <p>jmenuje základní pravidla bezpečnosti při jízdě na kole nebo kolečkových bruslích</p> <p>navrhne preventivní působení proti šikaně v kolektivu vrstevníků</p> <p>nacvičuje možnosti transportu zraněného</p> <p>je si vědom ovinnosti poskytnout první pomoc</p>	<p>událostí osobní bezpečí základy první pomoci</p>	
--	---	---	--

VO 2.stupeň – 8.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		
Člověk ve společnosti			
<p>VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci</p>	<p>jmenuje základní asertivní dovednosti</p> <p>v modelových situacích předvede vhodné asertivní sebeprosazení</p> <p>vlastními slovy vysvětlí klady rodiny, ve které členové spolupracují</p>	<p>přiměřené sebeprosazování neshody v manželství</p>	<p>OSV6</p>
Člověk jako jedinec			
<p>VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i</p>	<p>hodnotí své chování s ohledem na klasické temperamentové typy</p> <p>rozlišuje mezi reálnými a nereálnými přáními</p>	<p>co jsem, chci a mohu jak se znám</p>	

kvalitu života	zhodnotí, jaké klady do jeho života přinášejí jeho koníčky rozliší mezi potřebami a zájmy		
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	rozhodne, které jeho vlastnosti mu brání v dosažení vybraného cíle rozhodne, které jeho vlastnosti mu pomohou v dosažení vybraného cíle reálně zhodnotí své schopnosti rozliší předpoklady, dovednosti a schopnosti aktivně vyhledá a vyplní testy vydraných vlastností (např. inteligence, kreativita, pozornost...) uvědomuje si rozdíly mezi vnímáním jednotlivých lidí	jak se znám co jsem, chci a mohu poznávání a vnímání učení	
VO-9-2-03 rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí	pojmenuje své kladné, záporné a neutrální vlastnosti respektuje hodnocení druhých jmenuje kladné vlastnosti pro dlouhodobé partnerství	kde jsem a co už je za mnou jak se znám jak najít toho pravého/tu pravou?	OSV2 OSV3
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	navrhne způsob, jakým potlačit své nevhodné vlastnosti navrhne způsob, jakým překlenout své nedostatky pracuje s reálným poznáním své osobnosti v celé její šíři (vnímání,	kde jsem a co už je za mnou co jsem, chci a mohu poznávání a vnímání učení citový život	OSV10 MKV2

	intelekt, fyzické dovednosti apod.)		
Člověk, stát a hospodářství			
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	vlastními slovy zhodnotí význam kvalitního ekonomického zázemí pro udržení funkcí rodiny	faktory ovlivňující stabilitu rodiny	
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	jmenuje základní bezpečnostní pravidla pro používání platebních karet rozliší mezi debetní a kreditní kartou	nakupujeme	
VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	odliší nutné důvody pro půjčky orientuje se v základních výrazech v oblasti bankovních služeb (úroková sazba, úvěr, hypotéka, leasing...) a odlišuje mezi nimi podle cíle založení	půjčky, úvěry	
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše	vlastními slovy vysvětlí pojem dělba práce (společenská, přirozená) na příkladu ukáže tvorbu ceny na modelové účtence vyhledá údaje o ceně zboží, sazbě daně apod.	ten umí to a ten zas tohle nakupujeme zásady pro nákup potravin	OSV8

vliv inflace na hodnotu peněz			
VO-9-3-08 rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	na příkladech odliší výrobní a nevýrobní odvětví a vysvětlí jejich význam uvede příklady mezi součinností výroby, obchodu a služeb ze svého okolí	ten umí to a ten zas tohle	OSV7
Člověk, stát a právo			
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a stát	vlastními slovy popíše právní hierarchii právního řádu našeho státu seznáme se s obsahem Ústavy ČR rozliší úlohy moci zákonodárné, výkonné a soudní	moc zákonodárná, soudní, výkonná	VDO2
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	rozliší mezi politickou pravíci a levicí jmenuje parlamentní politické strany zařadí strany do politického spektra zjednodušeným způsobem vysvětlí jejich program	politika	
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	popíše systém voleb do <ul style="list-style-type: none"> • poslanecké sněmovny • senátu • obecních a krajských zastupitelstev odůvodní nutnost účasti občanů ne demokratických volbách	moc zákonodárná, soudní, výkonná politika	VDO4

VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	rozdlišuje jednotlivé úrovně právní způsobilosti jednoduchým způsobem proces schvalování nového zákona seznáme se s obsahem Ústavy ČR a porovná ji s lidskými právy	právo jako systém	
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	objasní význam potřeby dodržování práva pro běžný denní život v oblasti osobního bezpečí a ochrany majetku	sňatek ano či ne? neshody v manželství	
VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	jmenuje základní právní ustanovení, která se jej týkají respektuje základní právní ustanovení, která se jej týkají dodržuje pravidla silničního provozu v roli chodce, bruslaře nebo cyklisty	právo jako systém Ústava	
VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	jmenuje jednotlivé právní oblasti a jejich obsah jednoduchým způsobem odliší mezi občanskoprávním a trestním sporem	moc zákonodárná, soudní, výkonná	
VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	vyhledá a prezentuje příklad korupční aféry z oblasti <ul style="list-style-type: none"> • politiky ČR • světové politiky 	moc zákonodárná, soudní, výkonná	MV1 MV2
Mezinárodní vztahy a globální svět			
VO-9-5-06 uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování	jmenuje orgány EU a jejich úlohu objasní vlastními slovy úlohu ČR v EU vyhledá a prezentuje příklady účasti	právo v Evropě kolektivní obrana (NATO,	VMEGS2 VMEGS3 MV1 OČMO

<p>obranu státu a při řešení krizí nevojenského charakteru</p>	<p>vojenských sil ČR na zásazích mimo území našeho státu</p> <ul style="list-style-type: none"> • vojenská • nevojenská <p>vysvětlí rozdíl mezi stavem nebezpečí, nouzovým stavem, stavem ohrožení státu a válečným stavem</p> <p>uvede základní úkoly vlády, prezidenta, Parlamentu České republiky v souvislosti s obranou státu</p> <p>vysvětlí pojem kolektivní obrana, poslání a základní principy a podstatu fungování NATO a bezpečnostní politiku EU</p>	<p>bezpečnostní politika EU), obrana státu</p> <p>nebezpečí kolem nás</p>	
Svět práce			
žák:	žák:		
<p>ČSP-9-8-02</p> <p>posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy</p>	<p>realističtěji hodnotí své osobnostní zvláštnosti, předpoklady, možnosti i omezení a pochopí, které faktory proces sebepoznání ovlivňují</p>	<p>volba profesní orientace</p> <p>základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace;</p>	<p>OSV2 OSV4 ET</p> <ul style="list-style-type: none"> • hodnotová orientace • rozvoj sebeovládání • selfmanagement
<p>ČSP-9-8-03</p> <p>využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání</p>	<p>orientuje se v nabídce vzdělávání , místních možnostech a příležitostech</p> <p>vyhledá základní informace o středních školách a přijímacích řízeních</p>	<p>možnosti vzdělávání</p> <p>náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby</p>	
<p>ČSP-9-8-04</p> <p>prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce</p>	<p>sestaví svůj životopis</p> <p>vyhledá v modelových situacích zaměstnání</p>	<p>zaměstnání</p> <p>způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, úřady práce</p>	<p>MKV1 MKV2 MKV3</p>
<p>ČSP-9-8-01</p> <p>orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí</p>	<p>uvede nejčastější formy podnikání a podmínky pro podnikání</p>	<p>podnikání</p> <p>druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé</p>	<p>OSV8 OSV5</p>

ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce		podnikání	
--	--	-----------	--

VO 2.stupeň – 9.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		
Člověk ve společnosti			
VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	vlastními slovy definuje pojmy vlastenectví a nacionalismus na příkladech z médií ukáže projevy nacionalismu a vlastenectví vysvětlí pojem státní občanství popíše způsoby získání občanství ČR	jsem občan státu	MKV2 MKV3
VO-9-1-03 zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	vlastními slovy vysvětlí pojmy chuligán, vandal a zloděj tak, jak je sám vnímá a porovná své názory se spolužáky ve svém okolí vyhledá příklady vandalismu a pokusí se navrhnout prevenci dodržuje základní pravidla bezpečnosti před kapesními zloději	co s chuligány a zloději	OSV11
Člověk jako jedinec			
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	popíše, jakým způsobem pomáhá zdravé sebevědomí k uskutečnění životních plánů vytvoří seznam všeho, co mu v životě pomáhá dosahovat vytyčených cílů a co mu brání (vlastnosti, lidé, činnosti,	životní cíle a plány	OSV3 OSV4

	instituce...)		
Člověk, stát a hospodářství			
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	<p>jmenuje peněžní ústavy a vysvětlí cíl a smysl jejich činnosti</p> <p>rozumí (vysvětlí na příkladech) základním pojmům z oblasti úvěrů (úvěr, úrok, hypotéka, leasing, zástava)</p> <p>jmenuje možnosti bezhotovostních plateb a jejich rizika</p> <p>rozliší mezi debetní a kreditní platební kartou</p> <p>dodržuje pravidla bezpečnosti zacházení s platební kartou a interneovým bankovníctvím</p>	peněžní ústavy	
VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	<p>vyhledá nejvhodnější spotřebitelský úvěr pro zadanou částku a jeho podmínky</p> <p>uvede možnosti spoření nebo investic pro běžnou domácnost</p> <p>vyhledá a prezentuje příklady investic domácností</p>	peněžní ústavy	
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	<p>jmenuje, jaké daně platí občané ČR</p> <p>vysvětlí vliv ceny na výši prodaných kusů a naopak</p> <p>vlastními slovy vysvětlí pojem inflace a vyhledá současný trend v této oblasti</p>	stát a hospodářství	
VO-9-3-07	vlastními slovy definuje pojem státní	stát a hospodářství	

rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	rozpočet a jmenuje jeho složky (příjmy a výdaje) vyhledá a prezentuje výsledky hospodaření státu v minulém kalendářním roce vysvětlí pojem záchytná sociální síť a její účel diskutuje o sociální politice ČR na podkladě vyhledaných údajů	státní rozpočet záchytná sociální síť	
VO-9-3-08 rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	jmenuje nejčastější typy pojištění (povinné i dobrovolné) vybere pro sebe nejvhodnější pojištění a prezentuje před spolužáky vysvětlí úlohu povinných odvodů na sociální a zdravotní pojištění vysvětlí úlohu ČNB	stát a hospodářství peněžní ústavy	
Člověk, stát a právo			
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a stát	vyhledá jednotlivé odbory místního obecního úřady na příkladech rozliší, která žádost spadá do kompetence kterého odboru	na úřadě odvětví práva ČR	
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	objasní smysl petičního práva a vytvoří fiktivní petici vyhledá a jmenuje způsoby legálních protestů a diskutuje o jejich účinnosti	jsem občan obce jsem občan státu	VDO3

<p>VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</p>	<p>na příkladech uvede, o co se stará obec (zvolené obecní zastupitelstvo)</p>	<p>jsem občan obce</p>	
<p>VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu</p>	<p>rozliší mezi zaměstnaneckým poměrem a živností</p> <p>popíše základní podmínky pro vznik živnosti</p> <p>rozliší mezi pojmem fyzická a právnická osoba</p> <p>vysvětlí, co znamená zodpovědnost vlastníka</p> <p>na příkladech uvede porušování autorských práv a jejich následky</p> <p>vysvětlí základní povinnosti občana při obraně státu a pojem branná povinnost</p> <p>charakterizuje postavení vojáka z povolání a vojáka v záloze</p>	<p>občanskoprávní vztahy smlouvy odpovědnost za škodu pracovní poměr právní subjekty podnikání</p> <p>branná povinnost, voják z povolání, voják v záloze</p>	
<p>VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství</p>	<p>definuje pojmy vlastnictví, majetek</p> <p>jmenuje práva a povinnosti vlastníka</p> <p>navrhne řešení běžného sousedského sporu (spadaná jablka)</p> <p>vyhledá a prezentuje základní právní předpoklady pro vznik manželství a registrovaného partnerství</p>	<p>občanskoprávní vztahy vlastnictví zavazuje rodina a zákony (rodiče a děti)</p>	<p>OSV9</p>

	<p>vyhledá a na příkladu vysvětlí, co je to vyživovací povinnost v rodině</p> <p>jmenuje zákonná práva a povinnosti rodičů</p> <p>vysvětlí, v jakých případech přebírá rodičovské povinnosti stát</p>		
<p>VO-9-4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci</p>	<p>vyhledá vzory a vytvoří fiktivní příklad kupní smlouvy a smlouvy o dílo</p> <p>vysvětlí pojem reklamace a popíše její průběh včetně práv kupujícího</p> <p>sestaví fiktivní zaměstnaneckou smlouvu</p>	<p>občanskoprávní vztahy ochrana majetku smlouvy odpovědnost za škodu pracovní poměr, brigáda</p>	<p>OSV8 OSV10</p>
<p>VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování</p>	<p>sepíše příklad stížnosti podávané na obecním úřadě (např. rušení nočního klidu apod.)</p> <p>na příkladech se pokusí určit, kdo je odpovědný za vzniklou škodu</p>	<p>na úřadě odpovědnost za škodu</p>	
<p>VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů</p>	<p>jmenuje orgány právní ochrany</p> <p>vysvětlí úlohu soudu, státního zastupitelství, advokáta, notáře, policie ČR a městské policie</p> <p>jednoduchým způsobem popíše průběh správního řízení, občanskoprávního sporu a trestní soudu</p>	<p>na úřadě orgány právní ochrany sankce přestupky a trestné činy správní řízení, trestní soud</p>	
<p>VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší</p>	<p>uvede příklad přestupku a trestného činu</p>	<p>přestupky a trestné činy</p>	

přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	rozlišuje trestné činy podle společenské závažnosti a nebezpečnosti		
VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	společně s rodiči se pokusí vyhledat minulé korupční aféry na obecním úřad v místě bydliště (porovná obecné mínění s prokázanou realitou)	na úřadě	VDO4 MV1
Mezinárodní vztahy a globální svět			
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	formou plakátu vytvoří modelový příklad euroobčana jmenuje práva a povinnosti občanů EU	jsem občan EU	
VO-9-5-04 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	jmenuje konkrétní příklady globálního <ul style="list-style-type: none"> • ohrožení životního prostředí • přelidnění • problému terorismu • rozdílů životní úrovně 	problémy současného světa mnoho lidí – mnoho problémů	
VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu	rozliší mezi lokálním a globálním problémem, zároveň hledá souvislosti vytvoří a prezentuje práci obsahující podobný lokální problém na více kontinentech	ohrožené životní prostředí mnoho lidí – mnoho problémů	
VO-9-5-06 uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	uvede příklady mezinárodního terorismu vyhledá a uvede příklady terorismu na území ČR jmenuje nejčastější příčiny teroristických útoků obecně a diskutuje o nich	ohrožené životní prostředí mnoho lidí – mnoho problémů	OČMO (situace hromadného ohrožení)

	vysvětlí pojem kolektivní obrana, poslání a základní principy a podstatu fungování NATO a bezpečnostní politiku EU uvede základní úkoly ozbrojených sil České republiky	NATO, EU (kolektivní obrana) ozbrojené síly ČR	
Svět práce			
žák:	žák:		
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	rozdělí druhy povolání do několika skupin v závislosti na úrovni dosaženého vzdělání ke zvolenému povolání vyhledá nutné předpoklady zamyslí se nad různými cestami k dosažení zvoleného cíle	trh práce charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce	MKV1 MKV2 MKV3 ET <ul style="list-style-type: none"> rozvoj sebevědomí hodnotová orientace rozvoj sebeovládání rovnost
ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	realističtěji hodnotí své osobnostní zvláštnosti, předpoklady, možnosti i omezení a pochopí, které faktory proces sebepoznání ovlivňují uvědomí si nevyhnutelnost změn v životě	volba profesní orientace základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace	OSV2 OSV4 ET – potencialita člověka
ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	orientuje se v nabídce vzdělávání, místních možnostech a příležitostech vyhledá základní informace o středních školách a přijímacích řízeních	možnosti vzdělávání náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby	
ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	sestaví svůj životopis realizuje modelový přijímací pohovor vyhledá v modelových situacích zaměstnání	zaměstnání pracovní příležitosti v obci (regionu), psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	OSV2 OSV4

	objasní práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů vyhledává informace pro hledání zaměstnání		
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	uvede nejčastější formy podnikání a podmínky pro podnikání	podnikání druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	OSV8 OSV5

Shrnutí školních výstupů v předmětu Výchova k občanství dle standardů pro základní vzdělávání pro opakování a výstupní testování v jednotlivých ročnících

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy (indikátory)	od ročníku
Výchova k občanství		
Člověk ve společnosti		
VO-9-1-01 Žák objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	žák pozná a popíše státní a národní symboly ČR žák vysvětlí, kdy a proč se používají státní symboly ČR	6 6
VO-9-1-02 Žák rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	žák na příkladu objasní, co je nacionalismus a co je vlastenectví žák diskutuje o kladných a záporných projevech vztahu k vlasti a národu	6 6
VO-9-1-03 Žák zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	žák rozpozná projevy vandalismu ve škole a v obci žák vysvětlí důsledky vandalismu žák navrhne, jak lze chránit kulturní památky, přírodní objekty a majetek	9 9 6
VO-9-1-04 Žák zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	žák uvede příklady kulturních institucí a kulturních akcí žák doporučí kulturní akci, která ho zajímá	6 6
VO-9-1-05	žák rozlišuje fakta, názory a manipulativní prvky v mediálním sdělení	6

Žák kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	žák diskutuje o vlivu propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	6
VO-9-1-06 Žák zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	žák objasní, které skupiny lidí potřebují zvýšenou ochranu a pomoc žák popíše situace ohrožení a nouze, kdy je potřeba pomáhat druhým žák popíše projevy lidské solidarity žák navrhne, jak může konkrétně pomoci lidem v nouzi, v případě ohrožení nebo při obraně státu	7 7 7 7
VO-9-1-07 Žák uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	žák uplatňuje zásady společenského chování v různých životních situacích žák v různých životních situacích používá vhodnou komunikaci žák na příkladech objasní asertivní, pasivní a agresivní chování žák navrhne, jak efektivně a nenásilně řešit neshody nebo konflikty	6 6 6 6
VO-9-1-08 Žák objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	žák na příkladech objasní, jak nesnášenlivost narušuje mezilidské vztahy žák diskutuje o předsudcích a stereotypch narušujících mezilidské vztahy žák popíše situace, kdy je ve společnosti potřebná tolerance žák projevuje respekt ke kulturním rozmanitostem a k právům druhých	6 6 6
VO-9-1-09 Žák rozeznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	žák popíše projevy netolerance, rasismu, xenofobie a extremismu žák objasní důsledky lidské nesnášenlivosti žák navrhne, jak čelit projevům lidské nesnášenlivosti	6 6 6
VO-9-1-10 Žák posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	žák na příkladech objasní výhody spolupráce v rodině, ve škole, v obci žák rozliší individuální práci, spolupráci a soutěživost	6 6

Člověk jako jedinec		
VO-9-2-01 Žák objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi a kvalitu života	žák uvede složky osobnosti, které ji charakterizují	6
	žák vysvětlí, jak se projevuje zdravé a nepřiměřené sebevědomí	8
	žák popíše chování osob s různým temperamentem	8
	žák objasní, jak se projevují vlohy a schopnosti	6 8
	žák objasní, jak osobní vzory ovlivňují život jedince	6
VO-9-2-02 Žák posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních a společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	žák uvede příklady osobnostních vlastností, které se projevují při spolupráci a vlastní práci	8
	žák objasní vliv svých osobních vlastností na spolupráci a vlastní práci	8
	žák uvede, proč je vůle důležitá při dosahování cílů a překonávání překážek	8 8
	žák vysvětlí, kdy je třeba mít pevnou vůli	
VO-9-2-03 Žák rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	žák v modelových situacích určuje charakterové vlastnosti a popíše jejich projevy	6
	žák navrhne, jak může usměrňovat své chování a jednání	6
VO-9-2-04 Žák popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	žák uvede příklady sebeovládání	6
	žák objasní potřebu motivace pro rozvoj osobních předností	6
	žák objasní, jak lze překonávat osobní nedostatky a rozvíjet zdravou sebedůvěru	8
	žák popíše své životní cíle a plány	8
Člověk, stát a hospodářství		
VO-9-3-01 Žák rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	žák uvede různé druhy vlastnictví na konkrétních příkladech	7
	žák diskutuje o různých možnostech ochrany vlastnictví	7

VO-9-3-02 Žák sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	žák uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti	7
	žák objasní rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem domácnosti	7
	žák vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji	7
	žák rozliší zbytné a nezbytné výdaje domácnosti	7
	žák vysvětlí zásady hospodárnosti na jednoduchém rozpočtu domácnosti	7
VO-9-3-03 Žák na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	žák na příkladech objasní možnosti hotovostního a bezhotovostního placení	8
	žák vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet	8
	žák vysvětlí rozdíly v používání debetní a kreditní platební karty	7
	žák diskutuje o výhodách a rizicích různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení	
VO-9-3-04 Žák vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	žák popíše funkce banky a uvede příklady jejich služeb	8
	žák na příkladu vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým	8
	žák uvede příklady pojištění pro konkrétní rizikové situace	7
VO-9-3-05 Žák uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	žák uvede příklady úspor, investic a spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky	8
	žák na příkladech objasní, jak lze krýt deficit rozpočtu domácnosti v různých situacích opatřeními na straně příjmů či výdajů	8
VO-9-3-06 Žák na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	žák objasní princip nabídky a poptávky	8
	žák na příkladu vysvětlí, jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu	8
	žák na příkladu vysvětlí, jak se stanovuje cena na základě nákladů a z čeho se skládá	8
	žák na příkladu vysvětlí, co je inflace a jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz	8
VO-9-3-07 Žák rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí	žák uvede příklady příjmů a výdajů státního rozpočtu	9

příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	žák uvede příklady situací, ve kterých mohou občané žádat o dávky a příspěvky ze státního rozpočtu	9
VO-9-3-08 Žák rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	žák uvede příklady výroby, obchodu a služeb žák na příkladu popíše, jak na sebe výroba, obchod a služby navazují	8 8
Člověk, stát a právo		
VO-9-4-01 Žák rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	žák uvede příklad unitárního státu a federace, popíše a porovná jejich základní znaky žák vlastními slovy vyjádří rozdíl mezi monarchií a republikou	7 7
VO-9-4-02 Žák rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů státu	žák vyjmenuje orgány zákonodárné moci ČR a popíše jejich činnost žák vyjmenuje orgány výkonné moci ČR a popíše jejich činnost žák vyjmenuje orgány soudní moci ČR a popíše jejich činnost žák uvede příklady činnosti státní správy a samosprávy na úrovni obce žák objasní rozdíl mezi hejtmanem, primátorem a starostou	6 7 7 6 6 6
VO-9-4-03 Žák objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	žák uvede příklady základních principů demokratického řízení státu žák diskutuje o výhodách a nevýhodách demokratického způsobu řízení státu žák uvede příklady demokratického způsobu řízení státu v každodenním životě	6 7 6
VO-9-4-04 Žák vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	žák vlastními slovy vyjádří význam voleb do zastupitelstev žák vlastními slovy objasní, proč je důležité účastnit se voleb žák uvede příklady činnosti místního zastupitelstva	6 6 6
VO-9-4-05 Žák přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a	žák na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele žák popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby	8 8

oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	žák uvede příklady základních lidských práv žák diskutuje o ochraně základních práv a svobod žák na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu	7 7 7
VO-9-4-06 Žák objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	žák vysvětlí, proč je důležitá právní úprava společenských vztahů žák popíše způsoby vzniku a zániku vlastnictví žák popíše vznik a zánik pracovního poměru žák pojmenuje podstatné náležitosti pracovní smlouvy žák vlastními slovy objasní právní a společenskou roli instituce manželství	7 7 9 9 6
VO-9-4-07 Žák provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	žák na příkladu objasní práva a povinnosti při osobní přepravě žák na příkladu objasní práva a povinnosti při nákupu žák na příkladu objasní práva a povinnosti při opravě či pronájmu věci žák na příkladu objasní důsledky jednoduchých právních úkonů	7 7 7 7
VO-9-4-08 Žák dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	žák uvede příklady právních ustanovení, která se na něj vztahují žák uvede příklady jednání, která jsou porušením právních ustanovení žák diskutuje o důsledcích porušování právních ustanovení	7 7 7
VO-9-4-09 Žák rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	žák vyjmenuje orgány právní ochrany občanů žák na příkladu popíše činnost konkrétního orgánu právní ochrany občanů žák uvede příklad spolupráce orgánů právní ochrany	8 8 8
VO-9-4-10 Žák rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	žák vysvětlí, co je protiprávní jednání, co je přestupek a co je trestný čin žák uvede příklady protiprávního jednání v podobě přestupků	7 7

	žák uvede příklady protiprávního jednání v podobě trestných činů	7
VO-9-4-11 Žák diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	žák uvede příklady korupčního jednání	8
	žák diskutuje o příčinách, které vedou osoby ke korupčnímu jednání, a o důsledcích, které z tohoto jednání plynou pro všechny zúčastněné	9
Mezinárodní vztahy, globální svět		
VO-9-5-01 Žák popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	žák uvede příklady svobody pohybu osob, zboží, práce, kapitálu v EU	6
	žák uvede příklady situací, ve kterých může občan EU uplatňovat svá práva	6
VO-9-5-02 Žák uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	žák uvede významné mezinárodní organizace, jichž je ČR členem	7
	žák vysvětlí, proč jsou mezinárodní organizace a společenství důležité	7
	žák objasní rozdíly mezi OSN, EU a NATO	7
	žák popíše mezinárodní spolupráci při zajišťování obrany a bezpečnosti státu a uvede příklady zahraničních misí Armády ČR	7
VO-9-5-03 Žák uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	žák uvede příklady projevů globalizace	7
	žák diskutuje o kladech a záporech globalizace	7
VO-9-5-04 Žák uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	žák popíše některé globální problémy	7
	žák zformuluje osobní názor na některé globální problémy	7
	žák diskutuje o hlavních příčinách a možných důsledcích globálních problémů	7
VO-9-5-05 Žák objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu	žák popíše, jak se některé globální problémy projevují v jeho okolí	6
	žák diskutuje o možnostech řešení globálních problémů na lokální úrovni	6
VO-9-5-06 Žák uvede příklady mezinárodního terorismu	žák uvede příklady mezinárodního terorismu	7

a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	žák diskutuje o možnostech boje proti terorismu	7
	žák uvede situace, ve kterých se Armáda ČR podílí na národní a mezinárodní obraně	7
	žák vyhledá informace o řešení krizí nevojenského charakteru na národní a mezinárodní úrovni a vysvětlí úlohu Armády ČR	8
Výchova ke zdraví		
VZ-9-1-01 Žák respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	žák vysvětlí pojmy jedinec, skupina, komunita, společnost	6
	žák odůvodní, proč je nutné stanovovat pravidla ve společnosti (ve třídě, komunitě), a vysvětlí rozdíl mezi právními normami a etickými pravidly (psanými a nepsanými pravidly)	6
	žák se podílí se na tvorbě pravidel soužití ve třídě	7
	žák vyjmenuje přijatá pravidla a vyhodnocuje dopad vlastního jednání a jednání spolužáků na utváření mezilidských vztahů v komunitě	6
	žák rozlišuje na základě reálných situací ve třídě, škole nebo jiné komunitě, které způsoby jednání mají pozitivní a které negativní vliv na vztahy v komunitě	6
VZ-9-1-02 Žák vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	žák rozliší a vysvětlí na příkladech různé role v rodině, třídě, vrstevnické skupině a hierarchii vztahů v daných komunitách	6
	žák uvede příklady chování, které přispívají k utváření dobrého sociálního klimatu (např. přátelství, vstřícnost, důvěra) nebo ho narušují (např. agresivní chování a šikana)	6
	žák určí možný dopad vlastního jednání a chování na utváření klimatu ve třídě či jiné komunitě	7
VZ-9-1-03 Žák vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	žák interpretuje zdraví jako stav úplné tělesné, psychické, sociální, případně duchovní pohody a nejen jako nepřítomnost nemoci nebo úrazu	6
	žák uvede faktory (determinanty), které ovlivňují lidské zdraví (životní styl, prostředí, zdravotnická péče, genetické faktory)	6
	žák uvede možné klady a zápory jednotlivých oblastí životního stylu (výživa, pohybová aktivita, sexuální chování, režimová opatření, stres, duševní hygiena aj.)	6
	žák vysvětlí význam základních (biologických) a tzv. vyšších lidských potřeb a uvede příklady jejich uspokojování	7

	žák uvede příklady, jak mohou mít neuspokojené základní lidské potřeby vliv na zdraví člověka	7
VZ-9-1-04 Žák posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za své zdraví	žák vysvětlí pojem „rizikové chování“ žák určí, které způsoby chování mohou ohrozit jeho zdraví i zdraví ostatních lidí (např. zneužívání alkoholu a jiných drog; rizikové sexuální chování, vč. možnosti neplánovaného těhotenství či nákazy pohlavně přenosnou chorobou; rizikové chování v dopravě, při sportu, při manipulaci s nebezpečnými látkami a materiály; chování při riziku infekčních onemocnění i při možnosti vzniku neinfekčních epidemií) žák uvede příklady celospolečenské odpovědnosti za zdraví na úrovni státu, regionu, obce (např. ochrana kvality vody, ovzduší, optimální hlukové a světelné pohody, zdravotnický systém) žák rozhodne pomocí uvedených příkladů chování mediálně známých postav (reálných i fiktivních), zda jednájí ve prospěch svého zdraví, či nikoliv	6 6 7 7
VZ-9-1-05 Žák usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	žák vysvětlí význam aktivního přístupu ke zdraví (vlastní péče o zdraví) žák určí oblasti životního stylu, ve kterých může aktivně podporovat své zdraví žák charakterizuje pojem prevence a uvede význam prevence (zejména primární) při posilování zdraví a při minimalizaci negativních vlivů na zdraví žák uvede a zhodnotí zásady zdravého životního stylu a aktivní podpory zdraví, které aplikuje do svého běžného života	6 7 7 6
VZ-9-1-06 Žák vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	žák sestaví žebříček vlastních životních hodnot a zdůvodní jejich hierarchii žák odůvodní, proč patří zdraví mezi důležité hodnoty lidského života žák diskutuje se svými vrstevníky o žebříčku životních hodnot a vhodně argumentuje pro nutnost podpory zdraví a aktivního přístupu ke zdraví žák uvede příklady konkrétního chování lidí ze svého nejbližšího okolí (rodina, kamarádi), kterým pozitivně či negativně ovlivňují své zdraví	7 7 7 7
VZ-9-1-07 Žák dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje	žák vysvětlí význam základních živin (bílkovin, tuků, sacharidů), vedlejších živin (vitaminů a minerálních látek) a vody pro organismus; uvede příklady zdrojů jednotlivých živin v potravě žák rozpozná správný stravovací a pitný režim, který podporuje zdraví a minimalizuje jeho	6 6

<p>zdravé stravovací návyky</p>	<p>možné poškození; ve škole uplatňuje zásady správného stravování</p> <p>žák vybere do (svého) jídelníčku potraviny a potravinové skupiny na základě aktuálních výživových doporučení (omezuje příjem jednoduchých cukrů, nevhodných a skrytých tuků, několikrát denně volí zeleninu a ovoce, cereálie apod.).</p> <p>žák určí, které faktory ovlivňují jeho výživu (rodina, kultura, média, vč. reklamy, hlad, chuť, čas aj.), a z nich vyvozuje pozitivní a negativní vlivy na stravovací návyky</p> <p>žák uvede vliv výživy jako jednoho z faktorů životního stylu na zdravotní stav a možný výskyt civilizačních, tj. chronických neinfekčních nemocí (cukrovka II. typu, obezita, zubní kaz, srdečně-cévní choroby, nádorová onemocnění aj.)</p> <p>žák diskutuje o poruchách příjmu potravy (mentální anorexie a mentální bulimie) v souvislosti s jejich vznikem a příznaky</p>	<p>6</p> <p>7</p> <p>6</p> <p>7</p>
<p>VZ-9-1-08 Žák uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p>	<p>žák vysvětlí pojem nemoc a možné příčiny jejího vzniku (biologické, mechanické, chemické, fyzikální aj.)</p> <p>žák uvede cesty přenosu infekčních chorob a preventivní opatření před jejich nákazou (respirační, alimentární, pohlavně přenosné nemoci a nemoci spojené s pobytem v přírodě);</p> <p>žák uplatňuje základní hygienická opatření při prevenci nákazy i šíření přenosných nemocí</p> <p>žák dává do souvislosti jednotlivé faktory životního stylu se vznikem chronických neinfekčních onemocnění (civilizačních chorob)</p> <p>žák objasní význam preventivních zdravotních prohlídek a povinného očkování</p> <p>žák vysvětlí, proč je nutné v případě vzniku nemoci či jiné poruchy zdraví vyhledat zdravotnickou pomoc; uvede možná odborná zařízení ve svém okolí, která lze v případě potřeby kontaktovat</p>	<p>7</p> <p>7</p> <p>7</p> <p>7</p> <p>7</p> <p>7</p>
<p>VZ-9-1-09 Žák projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</p>	<p>žák formuluje hlavní důvody odpovědnosti každého jedince za své zdraví</p> <p>žák vysvětlí, proč je období dospívání zásadní pro přijetí odpovědného vztahu k sobě samému, ke svému zdraví, k životnímu stylu a životním hodnotám; zhodnotí hlavní faktory ovlivňující jeho zdraví a zdravý vývoj</p> <p>žák navrhne (posoudí) denní rozvrh činností dospívajícího s ohledem na zásady zdravého</p>	<p>7</p> <p>7</p>

	životního stylu	6
	žák vyhledá a porovná nabídku programů podpory zdraví v rámci školy, určí, které jsou vhodné pro jeho vlastní zapojení, a podílí se na organizaci programů pro mladší spolužáky	6
VZ-9-1-10 Žák samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	žák charakterizuje správné držení těla; uplatňuje zásady správného sezení při práci	7
	žák uplatňuje v režimu školy vhodné relaxační cviky pro uvolnění, zklidnění, zvládnutí stresu	6
	žák jednoduchými pohybovými testy ohodnotí úroveň svých posturálních a fázických svalů (svalů s tendencí ke zkracování a ochabování)	7
	žák předvede jednoduchou sestavu cvičení, která obsahuje zahřátí, protahovací cviky, cviky pro posilování dolních a horních končetin, břicha a mezilopatkového svalstva, dýchací a relaxační cvičení	7
	žák v modelové situaci uplatní vhodnou sociální dovednost pro předcházení stresové situaci (např. pozorování druhých, empatické naslouchání, vedení dialogu, přesvědčování, vyjednávání, omluvu, dovednost říci „nevím“, „neumím“, „potřebuji pomoci“, uznání prohry)	6
VZ-9-1-11 Žák respektuje změny v dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	žák charakterizuje jednotlivá období lidského života	7
	žák popíše s užitím vhodné terminologie tělesné a fyziologické změny v období dospívání	7
	žák uvede příklady, jak vhodně reagovat na změny v psychosociální oblasti v období dospívání (sebeuvědomění, sebeprosazování, abstraktní myšlení, výkyvy nálad, nabývání vlastních postojů a odpovědnosti, osobních životních hodnot, rozlišování vlastních silných a slabých stránek, zájem o sexualitu, navazování vztahů ve skupině vrstevníků, odpoutávání od rodičů aj.)	7
	žák charakterizuje princip početí a období gravidity	7
	žák uplatňuje v praxi (ve třídě, škole) respekt k opačnému i stejnému pohlaví a základní pravidla etikety	7
VZ-9-1-12 Žák respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; c	žák charakterizuje lidskou sexualitu jako kombinaci fyziologické a psychosociální složky osobnosti (uvede význam vůle, rozumu, citu a pudu v sexualitě)	6
	žák rozliší, které chování odpovídá sexuální normě a které ji překračuje (z hlediska věku, zdraví, práva, etiky, sociokulturního prostředí aj.)	7

	<p>žák popíše rizika předčasného pohlavního styku v dospívání pro tělesné zdraví (např. riziko pohlavně přenosných infekcí, možné vedlejší účinky antikoncepce, riziko předčasného otěhotnění), pro psychické zdraví (např. nesprávná motivace k sexu), pro sociální rozměr zdraví (např. nedostatečné rozvinutí sexuality)</p> <p>žák rozhodne na modelových příkladech o vhodném řešení vzniklých rizikových situací v oblasti reprodukčního zdraví a lidské sexuality</p> <p>žák popíše souvislost mezi reprodukčním chováním (věrným vztahem, manželstvím, partnerstvím) a možnou životní perspektivou</p>	6 7 7
<p>VZ-9-1-13 Žák uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</p>	<p>žák charakterizuje fyzickou, psychickou a sociální závislost</p> <p>žák uvede důvody, proč jsou některé návykové látky společností tolerovány a jiné zákonem zakázány; vysvětlí, proč zákon zakazuje prodej alkoholu a tabákových výrobků do 18 let věku</p> <p>žák vyjmenuje základní legální a nelegální návykové látky; uvede zdravotní a jiná rizika jejich zneužívání</p> <p>žák v modelové situaci předvede vhodné způsoby odmítnutí nabízené návykové látky</p> <p>žák diskutuje o nelátkových závislostech v souvislosti s jejich vlivem na zdraví a život jedince (o závislosti na práci, na osobě, na výherních automatech aj.).</p> <p>žák vyhledá kontakty na specializovaná zařízení pro prevenci a léčbu závislostí ve svém regionu</p>	6 6 6 6 7 7
<p>VZ-9-1-14 Žák vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p>	<p>žák vyjádří vlastními slovy, jak mohou některé sociální skupiny nebo jednotlivci manipulovat ostatními lidmi, a uvede možná rizika manipulace</p> <p>žák odůvodní potřebu kritického přístupu k mediálním informacím</p> <p>žák vyhodnotí informace na obalech výrobků a dalších dostupných informačních materiálech; zhodnotí pravdivost tvrzení v konkrétních reklamách</p> <p>žák uvede pravidla asertivní komunikace; asertivní a další komunikační dovednosti využije v modelových situacích na obranu proti manipulativním vlivům</p> <p>žák diskutuje o manipulaci a agresivním chování; uvede příklady možného řešení pro oběť manipulace či agrese (např. kontakty na odbornou pomoc)</p>	6 7 6 6 7 6

	žák uvede pravidla bezpečného chování na internetu a sociálních sítích	
VZ-9-1-15 Žák projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobní bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	žák analyzuje konkrétní situaci v silničním provozu nebo v železniční dopravě; uvede nebezpečí (pro sebe i druhé) plynoucí z nevhodného chování v roli chodce, cyklisty, cestujícího v dopravních prostředcích	6
	žák vysvětlí na modelové situaci vztahy a etické chování jednotlivých účastníků silniční a železniční dopravy	8
	žák popíše prvky výbavy cyklisty a použití zádržných systémů v dopravních prostředcích a vysvětlí jejich smysl	7
	žák předvede, jak v případě ohrožení zdraví či života přivolá zdravotní a technickou pomoc	6
	žák v modelových situacích demonstrovuje postup poskytnutí první pomoci při úrazových stavech	6
VZ-9-1-16 Žák uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	žák charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z konkrétních situací běžného života i z mimořádných událostí; uvede příčiny jejich vzniku i možné dopady na zdraví, životy lidí, majetek a životní prostředí	6
	žák vysvětlí význam Integrovaného záchranného systému a jeho složek při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích	6
	žák volí v modelových situacích ohrožení a mimořádných událostí vhodné způsoby jednání a chování, které vedou k bezpečí a ochraně jeho zdraví (i zdraví jiných)	6
	žák rozliší signály používané při vzniku mimořádných událostí	6
Člověk a svět práce		
ČSP-9-8-01 Žák se orientuje v pracovních činnostech vybraných profesí	žák popíše základní profese a jejich požadavky z hlediska vzdělání a profesních dovedností	8
	žák vysvětlí možný vliv školy (výběr školy, zaměření, podmínky pro přijetí) na pracovní zařazení	8
	žák popíše pracovní prostředí vybraných profesí	8
ČSP-9-8-02 Žák posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě	žák porovná své předpoklady a možnosti s požadavky konkrétního povolání	8
	žák navrhne v modelových situacích řešení volby vhodného povolání, profesní přípravy a objasní nutnost celoživotního vzdělávání ve vybraných profesích	8
ČSP-9-8-03 Žák využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	žák popíše příslušné poradenské služby pro výběr povolání a jejich funkce	8
	žák použije vybrané webové stránky a portály pro získání a zpracování informací týkajících se poradenských služeb, pracovních pozic a dalších profesních informací souvisejících se získáním zaměstnání; popřípadě využije jiné možnosti k získání těchto informací	8

ČSP-9-8-04 Žák prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	žák aplikuje pravidla slušného chování při prezentaci své osoby v modelových situacích při vstupu na trh práce	8
	žák popíše a předvede v modelových situacích žádost o pracovní pozici žák využije v modelových situacích materiály, které jsou důležité pro přijímací pohovor (motivační dopis, životopis...) na konkrétní pracovní pozici	8

Fyzika

F 2.stupeň - 6.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> otevřená komunikace asertivní chování (konstruktivní kritika, přijetí pochvaly)
F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	rozhodne, které věci jsou z látky pevné, kapalné nebo plynné nalezne společné a rozdílné vlastnosti kapalin, plynů a pevných látek uvede příklady využití vlastností látek popíše alespoň jeden jev, kterým se nepřímo přesvědčujeme, že částice, z nichž jsou složeny látky, jsou v neustálém neuspořádaném pohybu	vlastnosti látek a těles	OSV 1 ENV 4
F-9-2-03 změří velikost působící síly	změří sílu experimentem prokáže vzájemné přitahování a odpuzování zelektrizovaných těles a tento jev	fyzikální veličiny měření fyzikálních veličin	OSV 1 OSV 10 MV 1 VMEGS 2 ENV 3

	<p>vysvětlí</p> <p>experimentálně určí póly tyčového magnetu</p> <p>popíše magnetické pole Země a uvede příklad jeho využití</p>		
<p>F-9-1-01</p> <p>změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa</p>	<p>změří vybranou fyzikální veličinu vhodně zvoleným měřidlem (odměrným válcem, na vahách, metrem)</p> <p>převádí běžně používané jednotky téže veličiny</p>		
<p>F-9-1-04</p> <p>využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností s objemem při řešení praktických problémů</p>	<p>určí hustotu látky měřením hmotnosti a objemu tělesa</p> <p>výpočtem podle vzorce zjistí hustotu látky v tabulkách</p>		
<p>F-9-1-03</p> <p>předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty</p>	<p>převádí údaje o čase v různých jednotkách</p> <p>vysvětlí princip měření teploty teploměrem</p> <p>změří změny teploty s časem a zaznamená je tabulkou a grafem</p>		

F 2.stupeň - 7.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) – otevřená komunikace
<p>F-9-2-01 rozhodne jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu</p> <p>F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles</p>	<p>rozhodne, zda se těleso vzhledem k jinému tělesu pohybuje nebo je v klidu</p> <p>určí, zda je pohyb přímočarý nebo křivočarý</p> <p>rozliší rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb</p> <p>určí rychlost rovnoměrného pohybu</p> <p>má představu o jednotkách rychlosti a odhadne velikost rychlosti běžných pohybů</p> <p>velikost rychlosti v dané jednotce vyjádří jinou jednotkou rychlosti</p> <p>vypočte dráhu rovnoměrného pohybu nakreslí graf závislosti dráhy pohybu na</p>	pohyb tělesa	<p>OSV 1</p> <p>OSV 10</p> <p>MV 1</p>

	<p>čas</p> <p>z grafu určí dané veličiny</p> <p>vypočte průměrnou rychlost pohybu z daných údajů</p> <p>změří dráhu a dobu určitého pohybu a vypočte jeho průměrnou rychlost</p>		
<p>F-9-2-03 změří velikost působící síly</p> <p>F-9-2-04 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici</p>	<p>v konkrétní situaci rozhodne, která dvě tělesa na sebe vzájemně působí silou, a jaký je účinek vzájemného působení</p> <p>změří velikost síly siloměrem znázorní sílu graficky</p> <p>prokáže účinky gravitační síly, magnetického a elektrického pole rozhodne, zda dvě síly jsou v rovnováze</p> <p>odhadne polohu těžiště</p> <p>experimentem určí těžiště, např. desky, tyče</p>	<p>síla skládání sil</p>	<p>OSV 1 OSV 9</p>
<p>F-9-2-05 využívá Newtonovy zákony pro objasnění či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích</p>	<p>v jednoduchých případech kvalitativně předpoví, jaký bude pohyb tělesa nebo jeho změna, když zná sílu nebo výslednici sil, které na těleso působí</p> <p>na příkladech ukáže, že:</p> <ul style="list-style-type: none"> • silové působení těles je vždy vzájemné • síly akce a reakce vznikají i zanikají současně, mají stejnou 	<p>posuvné síly pohybové zákony</p>	<p>OSV 1</p>

	<p>velikost a působí na různá tělesa</p> <p>posuvné účinky síly na těleso vědomě spojuje vždy se změnou rychlosti pohybu tohoto tělesa</p>		
<p>F-9-2-06 aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů</p>	<p>rozhodne, zda je páka otáčivá kolem pevné osy v rovnovážné poloze</p> <p>experimentem nebo výpočtem určí sílu nebo rameno síly</p> <p>uvede příklady užití páky v praxi předpoví, jak se změní deformační účinky síly při změně velikosti síly nebo obsahu plochy, na kterou působí</p> <p>porovná tlaky vyvolané různými silami</p> <p>určí tlak vyvolaný silou působící kolmo na určitou plochu</p> <p>navrhne, jak lze v praktické situaci zvětšit nebo zmenšit tlak</p> <p>v jednoduchém případě změří třecí sílu</p> <p>porovná třecí síly působící mezi tělesy při různé tlakové síle, drsnosti ploch nebo obsahu stykových ploch</p> <p>uvede příklady působení klidové třecí síly</p> <p>rozhodne, zda v dané situaci je tření užitečné nebo škodlivé a navrhne vhodný způsob jeho zmenšení nebo zvětšení</p>	<p>otáčivé účinky síly</p> <p>deformační účinky síly</p> <p>tření</p>	<p>ENV 4</p>
<p>F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku</p>	<p>předvede pokus nebo popíše jev, který</p>	<p>mechanické vlastnosti kapalin</p>	<p>OSV1 OSV 9</p>

<p>v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů</p> <p>F-9-3-02 předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní</p>	<p>ukazuje, že při stlačení kapaliny nebo plynu vzroste tlak ve všech místech stejně</p> <p>vysvětlí na příkladu z praxe princip hydraulického zařízení</p> <p>objasní jevy, které souvisejí s hydrostatickým tlakem (sifon, vodoznak, stavba hrází)</p> <p>určí pokusem i výpočtem velikost vztlakové síly působící na těleso v kapalině</p> <p>předpoví, zda se bude těleso v kapalině potápět, vznášet či plovat, uvede příklady využití v praxi</p> <p>pokusem prokáže existenci atmosférického tlaku vzduchu a vysvětlí příčiny jeho existence</p> <p>provede měření atmosférického tlaku v daném místě</p> <p>sleduje synoptické mapy v TV nebo na internetu</p> <p>uvede příklad prokazující existenci vztlakové síly v plynu</p>	<p>mechanické vlastnosti plynů</p>	<p>MV1 MV 2</p>
---	---	------------------------------------	---------------------

	změří tlak plynu v uzavřené nádobě rozhodne, zda je v nádobě přetlak nebo podtlak plynu		
F-9-6-07 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	rozliší zdroj světla a osvětlené těleso rozhodne o druhu optického prostředí vysvětlí vznik stínu a vznik zatmění Slunce a Měsíce pokusem rozhodne, které zrcadlo je duté a které vypuklé uvede příklady využití kulových zrcadel	světelné jevy	ENV 3
F-9-6-08 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice	na příkladech ukáže lom světla ke kolmici a od kolmice vysvětlí proč a za jakých podmínek vzniká duha		

F 2.stupeň - 8.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) – otevřená komunikace
<p>F-9-4-01 určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa</p> <p>F-9-4-02 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem</p>	<p>rozhodne, zda se koná práce a které těleso koná práci</p> <p>vypočte práci, je-li dána síla a dráha</p> <p>porovná práci vykonanou při zvedání tělesa kladkou a jednoduchým kladkostrojem</p> <p>určí výkon z práce a času</p> <p>porovná velikost dvou různých prací nebo výkonů</p>	práce výkon	MV 1
<p>F-9-4-03 využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosů při řešení konkrétních problémů a úloh</p>	<p>v konkrétních situacích objasní, že změna pohybové nebo polohové energie tělesa je spojena s konáním práce, určí vykonanou práci ze změny polohové energie tělesa</p> <p>v jednoduchých případech popíše vzájemnou přeměnu polohové a pohybové energie tělesa při jeho pohybu</p>	pohybová a polohová energie	ENV 3 ENV 4 VMEGS 1 MV 1

	<p>v gravitačním poli Země</p> <p>uvede příklad přenosu energie např. polohové energie vody na pohybovou energii rotoru turbíny a jejich využití v praxi</p>		
<p>F-9-4-04 určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem</p>	<p>uvede příklady jevů, které dokazují, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí</p> <p>popíše jak teplota tělesa souvisí s rychlostí pohybu částic</p> <p>objasní vnitřní energii tělesa, vysvětlí změnu v souvislosti s jeho teplotou</p> <p>uvede praktický příklad změny vnitřní energie tělesa konáním práce</p> <p>rozlišuje a správně používá pojmy teplo a teplota</p> <p>vyhledá v Tabulkách měrnou tepelnou kapacitu látky</p> <p>určí teplo přijaté nebo odevzdané tělesem při tepelné výměně</p> <p>rozhodne, zda tepelná výměna probíhá vedením, prouděním nebo zářením</p> <p>na příkladech z denního života ukáže, jak lze účelně zvětšovat nebo zmenšovat tepelnou výměnu vedením a zářením např. volbou oblečení podle ročního období</p>	<p>vnitřní energie teplo</p>	<p>ENV 3 ENV 4</p>

<p>F-9-4-05 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p>	<p>uvede příklady změn skupenství z praktického života a objasní, zda se při nich teplo pohlcuje nebo uvolňuje</p> <p>z Tabulek nalezne teploty tání látek a rozhodne, v jakém skupenství je těleso z dané látky při určité teplotě</p> <p>vysvětlí tání a tuhnutí na základě změny uspořádání a rychlosti pohybu částic</p> <p>objasní jev anomálie vody a uvede příklady jeho negativních důsledků</p> <p>navrhne a pokusem ověří, jak lze zvětšit nebo zmenšit rychlost vypařování kapaliny</p> <p>předpoví, jak se změní teplota varu při zvětšení nebo zmenšení tlaku nad vroucí kapalinou</p> <p>na konkrétních příkladech objasní, kdy nastává kapalnění vodní páry ve vzduchu vysvětlí vznik mlhy, jinovatky a oblaků</p> <p>popíše základní součásti spalovacích motorů a vysvětlí rozdíl mezi vznětovým a zážehovým motorem</p> <p>porovná škodlivost provozu různých spalovacích motorů pro životní prostředí</p>	<p>změny skupenství látek</p>	<p>ENV 3</p>
<p>F-9-6-03 rozliší vodič a izolant na základě analýzy jejich vlastností</p>	<p>rozhodne, zda se budou dvě elektricky nabitá tělesa přitahovat či odpuzovat vysvětlí elektrování těles vzájemným třením</p> <p>ukáže pokusem a vysvětlí, proč se</p>	<p>elektrický náboj elektrické pole</p>	<p>ENV 3</p>

	<p>k zelektrizovanému tělesu přitahují nenabitá tělesa z izolantu i nenabitá vodivá tělesa</p> <p>prokáže existenci elektrického pole, znázorní siločáry pole</p> <p>uvede příklady z praxe, jak se z hlediska bezpečnosti zabraňuje vzájemnému elektrostatickému přitahování těles a kde se naopak využívá</p>		
<p>F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu</p> <p>F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí</p> <p>F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností</p> <p>F-9-6-04 využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů</p>	<p>objasní podstatu elektrického proudu v kovových vodičích (jednoduchý model)</p> <p>vysvětlí proč izolanty nevedou elektrický proud</p> <p>rozpozná zapojení dvou spotřebičů za sebou a vedle sebe</p> <p>použije reostat k regulaci proudu nebo jako děliče napětí</p> <p>určí elektrickou práci a výkon</p> <p>změří elektrický proud ampérmetrem</p> <p>změří elektrické napětí voltmetrem</p> <p>vypočte jednu z veličin proud, napětí a odpor</p> <p>porovná odpor dvou kovových drátů, které se liší jen průřezem nebo jen délkou nebo jen materiálem</p> <p>zapojí polovodičovou diodu</p>	elektrický proud	<p>ENV 3</p> <p>OSV 1</p> <p>OSV 10</p>

F-9-6-06 zapojí polovodičovou diodu	uvede příklad využití usměrňujícího účinku polovodičové diody		
---	---	--	--

F 2.stupeň - 9.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) – otevřená komunikace
F-9-6-05 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	prokáže pokusem existenci magnetického pole kolem cívky s proudem, využití v elektromagnetech vysvětlí princip činnosti elektromotoru předvede pokusem vznik indukovaného proudu v cívce objasní vznik střídavého proudu z konkrétního grafu určí periodu a kmitočet střídavého proudu určí transformační poměr transformátoru uvede příklady praktického využití transformace dolů a nahoru zdůvodní využití transformátoru v rozvodné elektrické síti	magnetické pole	ENV 3
F-9-4-03 využívá poznatky o vzájemných	popíše základní stavební částice atomu	jaderná energie	ENV 3 ENV 4

<p>přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh</p> <p>F-9-4-05 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p>	<p>popíše složení jádra atomu</p> <p>na příkladu objasní, co rozumíme izotopem, nuklidem</p> <p>uvede tři základní druhy radioaktivního záření</p> <p>popíše řetězovou jadernou reakci</p> <p>vysvětlí, k jakým přeměnám energie dochází v jaderné elektrárně a porovná je s přeměnami v tepelné a vodní elektrárně</p> <p>porovná výhody a nevýhody uvedených tří typů elektráren</p> <p>uvede současné možnosti likvidace vyhořelého jaderného paliva</p> <p>popíše možnosti ochrany před jaderným zářením</p>	<p>radioační havárie</p>	<p>VDO 3 VMEGS 3 ET – aplikace mravních zásad a hodnost (využití atomové energie)</p> <p>OČMO</p>
<p>F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku</p> <p>F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí</p>	<p>určí ve svém okolí, co je zdrojem zvuku</p> <p>vysvětlí látkové prostředí jako nezbytnou podmínku šíření zvuku</p> <p>dokáže, že rychlost zvuku závisí na prostředí</p> <p>porovná rychlost zvuku s rychlostí světla popíše, jak přijímáme zvuk uchem</p> <p>vysvětlí rezonanci</p> <p>uvede příklad využití při zařizování divadel nebo přednáškových sálů</p>	<p>zvukové jevy</p>	<p>ENV 3 OSV 1 OSV 10</p>

	<p>pro ochranu sluchu využívá poznatků, že hlasitost zvuku závisí na zdroji, prostředí, vzdálenosti od ucha a citlivosti sluchového ústrojí</p> <p>navrhne možnosti, jak zmenšit škodlivý vliv nadměrného hlasitého zvuku na člověka</p>		
<p>F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet</p> <p>F-9-7-02 odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností</p>	<p>popíše, z čeho se skládá sluneční soustava, jaká síla způsobuje pohyb planet</p> <p>vyjmenuje planety podle vzdálenosti od Slunce</p> <p>vysvětlí hlavní rozdíl mezi planetou a hvězdou</p> <p>orientuje se v základních souhvězdích na obloze</p> <p>umí použít k pozorování souhvězdí mapy hvězdné oblohy</p> <p>sleduje ve sdělovacích prostředcích výzkum kosmu a má přehled o základních historických krocích v kosmonautice</p>	Země a vesmír	VMEGS 3

Shrnutí školních výstupů v předmětu fyzika dle standardů pro základní vzdělávání pro opakování a výstupní testování v jednotlivých ročnících

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy (indikátory)	od ročníku
F-9-1-02	Žák vysvětlí na základě porozumění částicovému složení látek následující procesy – rozpouštění	6

Žák uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	pevných látek v kapalině (i v závislosti na teplotě) a šíření zápachu v uzavřené místnosti	
F-9-2-03 Žák změří velikost působící síly	Žák prakticky změří velikost působící síly siloměrem	6
F-9-1-01 Žák změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa	Žák prakticky změří vhodně vybranými měřidly fyzikální veličiny – délku, objem, hmotnost, teplotu, čas, sílu, tlak vzduchu a elektrické napětí a určí jejich změny	6
	Žák převádí jednotky délky (mm, cm, dm, m, km), obsahu (m ² , ar, ha, km ²), objemu (dm ³ , m ³ , l), hmotnosti (g, kg, t) a času (s, min, h)	6
	Žák uvede s použitím tabulek pro základní školu značky a jednotky následujících fyzikálních veličin – délka, dráha, plošný obsah, objem, hmotnost, čas, rychlost, síla, hustota, tlak, práce, energie, výkon, teplo, teplota, elektrický proud, elektrické napětí a elektrický odpor	6
F-9-1-04 Žák využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Žák objasní praktický význam veličiny hustota jako charakteristiky látky a veličin hmotnost a objem jako charakteristik konkrétního tělesa	6
	Žák vypočítá ze vztahu pro hustotu látky i hmotnost, resp. objem tělesa (s použitím tabulek pro základní školu)	6
F-9-1-03 Žák předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	Žák objasní pojmy délková teplotní roztažnost a objemová teplotní roztažnost	6
	Žák na základě pochopení zákonitostí pro délkovou a objemovou teplotní roztažnost uvede praktické příklady jevů a vysvětlí je (včetně anomálie vody)	6
F-9-2-01 Žák rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	Žák objasní, že pohyb je relativní, a určí, zda je těleso v klidu, či v pohybu vzhledem k jiným tělesům	7
	Žák na základě popisu pohybu tělesa nebo zkušenosti určí, zda se jedná o pohyb rovnoměrný, nebo nerovnoměrný, přímočarý, nebo křivočarý, posuvný, nebo otáčivý	7
	Žák vysvětlí rozdíl mezi rychlostí rovnoměrného pohybu a průměrnou rychlostí nerovnoměrného pohybu	7
F-9-2-02	Žák určí na základě znalosti hodnot dvou veličin (dráha, čas nebo rychlost) hodnotu veličiny třetí	7

Žák využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	(s použitím tabulek pro základní školu) Žák rozliší klid a pohyb tělesa v grafu vyjadřujícím závislost dráhy na čase	7
F-9-2-03 Žák změří velikost působící síly	Žák prakticky změří velikost působící síly siloměrem	7
F-9-2-04 Žák určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Žák určí graficky výslednici dvou sil se společným působištěm působících na těleso Žák uvede příklady, kdy a jak se v denním životě i v technické praxi cíleně zvětšuje nebo zmenšuje velikost třecí síly Žák aplikuje své poznatky o silách při vysvětlení funkce vybraných jednoduchých strojů (páka, kladka)	7 7 7
F-9-2-05 Žák využívá Newtonovy zákony pro objasnění či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích	Žák vysvětlí princip setrvačnosti (např. chování těles v automobilu při prudkém brzdění) Žák vysvětlí závislost projevů setrvačnosti na hmotnosti tělesa při uvádění těles do pohybu, resp. do klidu Žák vypočítá gravitační sílu působící na těleso, pokud zná hmotnost tělesa Žák uvede konkrétní příklad sil při vzájemném působení dvou těles Žák vysvětlí na příkladu, jak se liší pohybové účinky síly na těleso v závislosti na jejím směru, orientaci a působišti při stejné velikosti	7 7 7 7 7
F-9-2-06 Žák aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	Žák vyhledá a popíše využití jednoramenné a dvojramenné páky v každodenním životě	7
F-9-3-01 Žák využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Žák popíše a vysvětlí princip konkrétního jednoduchého zařízení, které využívá Pascalův zákon Žák popíše změny hydrostatického, resp. atmosférického tlaku v závislosti na hloubce, resp. nadmořské výšce Žák popíše příklady využití principu spojených nádob v běžném životě, resp. technické praxi Žák objasní pojmy přetlak, resp. podtlak a využití těchto jevů v technické praxi	7 7 7 7

F-9-3-02 Žák předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	Žák na základě experimentu určí velikost vztlakové síly působící na těleso zcela ponořené do kapaliny Žák na základě znalosti hustoty tělesa a tekutiny předpoví chování tělesa v této tekutině	7 7
F-9-6-01 Žák sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	Žák identifikuje schematické značky součástí elektrického obvodu (např. žárovka, zdroj, vypínač, rezistor, voltmetr, ampérmetr) a pojmenuje jednotlivé součásti elektrického obvodu Žák zapojí podle schématu jednoduchý elektrický obvod včetně zapojení voltmetru a ampérmetru pro měření elektrického napětí a proudu Žák ovládá pravidla bezpečné práce a manipulace s elektrickými zařízeními a ovládá základy první pomoci při úrazu elektrickým proudem	7 7 7
F-9-6-02 Žák rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	Žák rozliší zdroje stejnosměrného a střídavého elektrického napětí a rozpozná elektrické spotřebiče připojované ke stejnosměrnému napětí od těch, které jsou připojovány ke střídavému elektrickému napětí Žák změří elektrické napětí na různých součástkách elektrického obvodu Žák změří elektrický proud v různých částech jednoduchého elektrického obvodu	7 7 7
F-9-6-03 Žák rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Žák, na základě experimentu (zapojením do elektrického obvodu) nebo osobních zkušeností či charakteristik látek uvedených v literatuře, uvede příklady látek, které jsou vodiči, izolanty, resp. polovodiči Žák vysvětlí rozdíl mezi vodičem, polovodičem a izolantem Žák uvede příklady použití vodičů a izolantů v technické praxi Žák vysvětlí význam užití polovodičů v technické praxi	9 9 9 9
F-9-6-04 Žák využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	Žák na základě Ohmova zákona rozumí vztahu mezi fyzikálními veličinami el. proud, el. napětí a el. odpor Žák využívá vztah pro elektrický odpor ($R = U/I$) a dokáže vypočítat při znalosti dvou veličin	9 9

	<p>veličinu třetí v jednoduchém elektrickém obvodu</p> <p>Žák umí předpovědět změnu proudu v obvodu v závislosti na změně napětí při stálém odporu</p>	9
<p>F-9-6-05 Žák využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní</p>	<p>Žák uvede příklady elektrických spotřebičů, které pro svoji činnost využívají elektromagnetickou indukci</p> <p>Žák popíše jev elektromagnetické indukce</p> <p>Žák uvede příklady využití transformátoru v praxi</p>	9 9 9
<p>F-9-6-06 Žák zapojí správně polovodičovou diodu</p>	<p>Žák zapojí polovodičovou diodu v propustném, resp. závěrném směru</p> <p>Žák uvede příklady využití polovodičových diod v technické praxi</p>	9 9
<p>F-9-6-07 Žák využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh</p>	<p>Žák uvede příklady stejnorodého optického prostředí a dále pak příklady průhledných, průsvitných a neprůhledných optických prostředí</p> <p>Žák vysvětlí zákon odrazu světla při použití pojmu kolmice dopadu</p> <p>Žák objasní, proč pro obraz v rovinném zrcadle používáme pojem zdánlivý obraz a proč dochází ke stranovému převrácení obrazu</p> <p>Žák popíše a vysvětlí příklady, kdy v technické praxi dochází k využití zákona odrazu světla, a provádí praktické pokusy na základě tohoto zákona</p>	7 7 7 7
<p>F-9-6-08 Žák rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami</p>	<p>Žák vysvětlí, kdy dochází k lomu světla</p> <p>Žák rozhodne, zda v konkrétním případě rozhraní dvou různých optických prostředí dochází k lomu světla ke kolmici, nebo k lomu světla od kolmice (součástí zadání je popis, kdy dochází k lomu ke kolmici a kdy od kolmice)</p> <p>Žák rozliší spojku od rozptylky podle optických vlastností</p>	7 7 7
<p>F-9-7-01 Žák objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet</p>	<p>Žák vysvětlí, která síla udržuje planety na oběžné dráze kolem Slunce a nedovolí, aby se od Slunce vzdálily; obdobně vysvětlí pohyb měsíců kolem planet</p> <p>Žák popíše s využitím modelu, proč dochází k zatmění Slunce a zatmění Měsíce</p>	9 9

	Žák jednoduše vysvětlí (s použitím modelu) podstatu střídání měsíčních fází	9
F-9-7-02 Žák odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	Žák vysvětlí princip uvolňování energie ve Slunci Žák popíše rozdíly mezi hvězdou a planetou	9 9
F-9-5-01 Žák rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	Žák uvede příklady zdrojů zvuku z prostředí, ve kterém žije Žák na konkrétním příkladu předvede a vysvětlí vznik zvuku Žák vyhledá v tabulkách a vzájemně porovná rychlost šíření zvuku v různých prostředích	9 9 9
F-9-5-02 Žák posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Žák uvede příklady prostředí s nadměrným hlukem, resp. příklady zdrojů nadměrného hluku Žák popíše negativní vlivy nadměrného působení hluku na lidský organismus a navrhne ochranné prostředky, jež se mohou používat pro snížení či odstranění uvedených vlivů Žák uvede příklady, jak se v praxi provádí snižování nadměrné hladiny hluku v prostředí	9 9 9
F-9-4-01 Žák určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa	Žák vysvětlí definiční vztah pro mechanickou práci vykonanou konstantní silou, která působí na těleso ve směru pohybu, a provádí jednoduché výpočty vykonané práce, resp. síly nebo dráhy Žák ze znalosti vykonané práce určí změnu energie příslušného tělesa a naopak	8 8
F-9-4-02 Žák využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	Žák vypočítá výkon ze zadané práce a času Žák objasní pojem účinnost	8 8
F-9-4-03 Žák využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	Žák popíše formy energie, se kterými se může setkat v přírodě Žák vysvětlí na základě zákona zachování energie jednoduché příklady přeměny forem energie a jejich přenosu	8 8
F-9-4-04 Žák určí v jednoduchých případech teplo přijaté nebo odevzdané tělesem	Žák vyhledá v tabulkách měrnou tepelnou kapacitu látek a vysvětlí její význam Žák využívá vztah $Q = c.m.(t_2 - t_1)$ pro určování tepla přijatého nebo odevzdaného tělesem v	8 8

	konkrétním příkladě	
F-9-4-05 Žák zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Žák posoudí výhody a nevýhody užití některých energetických zdrojů, jako uhlí, ropy, zemního plynu, větru, vody... (například pro výrobu elektrické energie) Žák posoudí výhody a nevýhody využití jaderné energie, resp. vliv jaderné elektrárny na životní prostředí	8 8

Chemie

CH 2.stupeň - 8.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> otevřená komunikace selfmanagement, osobní odpovědnost
CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek	uvede příklady chemického a fyzikálního děje rozliší fyzikální tělesa a látky rozpozná, kdy u běžně známých látek dochází k přeměnám látek	Vlastnosti látek	OSV1
CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými nebezpečnými látkami a hodnotí jejich rizikovitost, posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	v chemické laboratoři postupuje dle zásad bezpečnosti práce porozumí symbolům na běžně dostupných úklidových přípravcích v domácnosti vysvětlí význam R-vět, S-vět, varovných značek	Bezpečnost práce v chemii Vlastnosti látek	
CH-9-1-03 objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	uvede příklady chemické výroby ze svého okolí a zhodnotí význam i případná rizika pro společnost a pro obyvatele v okolí chemických závodů	Mimořádné události Bezpečnost práce v chemii Chemie – věda a její význam	ENV3 OČMO ET – ochrana přírody a životního prostředí

CH-9-2-01 rozdělí směsi a chemické látky	rozdělí směsi stejnorodé a různorodé	Směsi	
CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	použije ve správných souvislostech pojmy: rozpouštěná látka, rozpouštědlo, rozpustnost, koncentrovaný zředěný, nasycený a nenasycený roztok. vypočítá složení roztoků a připraví roztok o požadovaném složení.	Roztok, hmotnostní zlomek	
CH-9-2-03 vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	aplikuje poznatky o vlivu teploty, míchání a plošném obsahu povrchu rozpouštěné látky na rychlost jejího rozpouštění při vysvětlování situací z běžného života	Roztoky	
CH-9-2-04 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	sestaví jednoduchou aparaturu na filtraci a provede ji popíše destilační aparaturu a vysvětlí princip destilace aplikuje oddělování složek směsí na praktických příkladech ze života provede krystalizaci, usazování a vysvětlí jejich princip uvede příklady oddělování složek směsí v chemických výrobcích	Oddělování složek směsí	
CH-9-2-05 rozdělí různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	uvede základní vlastnosti vody zhodnotí význam vody pro život vysvětlí oběh vody v přírodě a zhodnotí jeho význam pro život	Voda	
CH-9-2-06 uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější	zjistí a uvede příklady znečišťování vody v přírodě a domácnosti zjistí a uvede příklady znečišťování	Voda Vzduch	

preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	vzduchu v přírodě a domácnosti popíše teplotní inverzi a smog		OČMO ET – ochrana přírody a životního prostředí
CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	uvede praktické příklady dokazující, že látky se skládají z pohybujících se částic používá pojem atom a molekula ve správných souvislostech popíše složení atomu a vznik kationu a anionu z neutrálních atomů	Částečné složení látek Atom a jeho stavba Vznik chemické vazby, molekuly a chemická sloučenina Ionty, vznik iontů	
CH-9-3-02 rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	používá značky a názvy prvků vysvětlí, co udává protonové číslo a vyhledá jej v tabulce a správně přiřadí k danému prvku používá pojmy chemická látka, chemická sloučenina, chemický prvek a chemická vazba ve správných souvislostech	Chemický prvek Periodická soustava prvků Vznik chemické vazby, molekuly a chemická sloučenina	
CH-9-3-03 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	rozlišuje kovy, nekovy, polokovy, uvede příklady jejich vlastností a praktického využití (u vybraných) rozlišuje a třídí údaje uvedené v periodické tabulce prvků, orientuje se v ní a hledá v ní údaje	Periodická soustava prvků	
CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a určí je správně na konkrétních příkladech dokáže provést jednoduché reakce v chemické školní laboratoři	Chemické reakce	
CH-9-4-02 přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá	uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a určí je správně na konkrétních příkladech	Zákon zachování hmotnosti Látkové množství, molární hmotnost	

hmotnost výchozí látky nebo produktu	zapiše chemickými rovnicemi jednoduché chemické reakce	Chemické rovnice	
CH-9-4-03 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	zapiše chemickými rovnicemi jednoduché chemické reakce charakterizuje kyslík jako nezbytnou složku hoření látek	Chemické reakce Vzduch Podmínky hoření	
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	určí oxidační číslo prvku zapiše vzorce a názvy oxidů, halogenidů popíše vlastnosti vybraných oxidů, halogenidů určí oxidační číslo prvků v kyselinách a hydroxidech zapiše vzorce a názvy kyselin, hydroxidů a solí popíše vlastnosti vybraných kyselin, hydroxidů, solí	Oxidy Halogenidy Kyseliny a hydroxidy Solí	
CH-9-5-02 vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	vysvětlí vznik kyselých dešťů	Kyseliny Vzduch	
CH-9-5-03 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	rozliší kyselé a zásadité pH pomocí indikátorů pH	pH, stupnice, indikátory	

CH 2.stupeň - 9.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> • otevřená komunikace • selfmanagement, osobní odpovědnost
CH-9-4-01 uveďte příklady prakticky důležitých chemických reakcí, proveďte jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	vysvětlí pojmy oxidace a redukce popíše princip výroby železa a oceli vysvětlí pojem koroze rozliší podstatu galvanických článků a elektrolýzy rozliší exotermické a endotermické reakce	Redoxní děje Koroze Galvanické články elektrolýza Exotermické a endotermické reakce	
CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uveďte příklady produktů průmyslového zpracování ropy	vyhledává a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemním plynem	Ropa a zemní plyn Zpracování ropy Pohonné hmoty Chemické výroby Chemie a ochrana ŽP Zpracování ropy Chemie a ochrana ŽP	ENV3 a 4 VMEGS1 OČMO ET – ochrana přírody a životního prostředí
CH-9-6-01	rozliší anorganické a organické sloučeniny	Uhlovodíky	

rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	rozliší jednoduché uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití		
CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	rozliší pojem uhlovodík a derivát uhlovodíků vysvětlí na praktickém příkladě vlastnosti alkoholů a karboxylových kyselin	deriváty uhlovodíků Alkoholy Karboxylové kyseliny	
CH-9-6-04 orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů.	orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy rozlišuje přírodní látky dle složení vysvětlí na praktickém příkladu pojmy: bílkovina, tuk a sacharid	fotosyntéza přírodní látky bílkoviny, tuky, sacharidy	
CH-9-6-05 určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	popíše fotosyntézu a její význam pro život	fotosyntéza	
CH-9-6-06 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	identifikuje bílkoviny, tuky a sacharidy v praxi (v normálním životě)	bílkoviny tuky sacharidy potraviny	
CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	vysvětlí rizika a účel chemického průmyslu	Chemická výroba Chemie a ochrana ŽP Recyklace surovin	ET – ochrana přírody a životního prostředí
CH-9-7-02 Žák aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	uvede telefonní čísla, na která má volat v případě vzniku požárů popíše správné chování při požáru rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek rozliší základní hasební látky v hasicích přístrojích		
CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání	doloží na příkladech význam a použití plastů, syntetických vláken, pesticidů,	plasty a syntetická vlákna	ENV3

různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	detergentů a dalších látek.	detergenty, pesticidy, insekticidy a hořlaviny	
--	-----------------------------	--	--

Shrnutí školních výstupů v předmětu chemie dle standardů pro základní vzdělávání pro opakování a výstupní testování v jednotlivých ročnících

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy (indikátory)	od ročníku
CH-9-1-01 Žák určí společné a rozdílné vlastnosti látek	žák rozlišuje látky, tělesa a skupenství látek žák pojmenuje změny skupenství látek žák porovná společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek žák určí skupenství, barvu, zápach, rozpustnost ve vodě	8. 8. 8.
CH-9-1-02 Žák pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí	žák uvede zásady bezpečné práce v laboratoři žák na základě výstražných symbolů a varování na etiketě posoudí, jaké látky, se kterými se běžně v domácnosti setkává, jsou nebezpečné, a uvede, jak s nimi bezpečně nakládat při manipulaci a likvidaci žák popíše způsoby bezpečné práce s chemickými látkami ve školní laboratoři 4. žák pro práci s chemickými látkami volí vhodné ochranné pomůcky a správně je využívá žák prakticky provede ředění roztoku kyseliny/hydroxidu s využitím takové/ho kyseliny/hydroxidu, se kterou/kterým může běžně pracovat	8 8. 8. 8.
CH-9-1-03 Žák objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	žák uvede všechna telefonní čísla integrovaného záchranného systému důležitá pro případ havárie a popíše zásady volání na tísňové linky žák popíše zásady první pomoci při úrazu (poleptání, popálení, pořezání, nadýchání se jedovatého plynu) v laboratoři nebo domácnosti žák na příkladech ze svého okolí uvede způsob chování při úniku nebezpečných chemických látek	8 8. 8.
CH-9-2-01 Žák rozlišuje směsi a chemické látky	žák uvede příklady plynných, kapalných a pevných směsí žák rozliší u známých směsí, zda jsou různorodé, nebo stejnorodé 3. žák uvede příklady směsí a čistých látek	8 8. 8.
CH-9-2-02 Žák vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	žák vypočítá složení roztoku s využitím procentuálního vyjádření nebo pomocí hmotnostního zlomku žák navrhne přípravu roztoku daného složení v domácnosti	8. 8.

<p>CH-9-2-03 Žák vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek</p>	<p>žák rozlišuje mezi pojmy nasycený a nenasycený roztok žák správně používá termíny: složka roztoku, rozpuštěná látka a rozpouštědlo, koncentrovanější a zředěnější roztok žák popíše vliv teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpouštěné pevné látky na rychlost jejího rozpouštění</p>	<p>8. 8. 8.</p>
<p>CH-9-2-04 Žák navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi</p>	<p>žák samostatně sestaví filtrační aparaturu s využitím laboratorních pomůcek žák vysvětlí princip usazování a destilace na konkrétním příkladu žák aplikuje poznatky o oddělování složek směsí na příkladech z běžného života žák prakticky provede oddělení složek směsí, které využívá v běžném osobním životě (dekantace, filtrace, krystalizace)</p>	<p>8. 8. 8. 8.</p>
<p>CH-9-2-05 Žák rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití</p>	<p>žák pojmenuje správnými názvy vodu v plynném, kapalném a pevném skupenství žák vysvětlí, jak voda v závislosti na fyzikálních podmínkách mění své skupenství, a uvede, jak se změny skupenství nazývají žák uvede základní fyzikální a chemické vlastnosti vody žák uvede příklady využití vody v domácnosti, v průmyslu a v zemědělství a zhodnotí vliv využití vody v této činnosti na životní prostředí žák vysvětlí význam vody pro život na Zemi žák používá správně pojmy: odpadní voda, pitná voda, užitková voda, destilovaná voda</p>	<p>8. 8. 8. 8. 8. 8.</p>
<p>CH-9-2-06 Žák uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění</p>	<p>žák uvede základní složky čistého vzduchu žák vysvětlí význam kyslíku pro život na Zemi žák vyjmenuje zdroje znečištění vzduchu ve svém okolí a regionu, ve kterém žije (vnějších i vnitřních prostor) žák navrhne způsoby, jak chránit čistotu ovzduší žák vyjmenuje zdroje znečištění vody ve svém okolí i v regionu, ve kterém žije žák navrhne způsoby ochrany čistoty vod v přírodě žák navrhne, jak šetřit vodou v domácnosti</p>	<p>8. 8. 8. 8. 8. 8.</p>
<p>CH-9-3-01 Žák používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech</p>	<p>žák rozlišuje částice atomu, atomy a molekuly žák popíše umístění protonů, elektronů a neutronů v atomu žák uvede znaménko elektrického náboje elektronu a protonu</p>	<p>8. 8. 8.</p>
<p>CH-9-3-02 Žák rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech</p>	<p>žák používá pojmy chemický prvek a chemická sloučenina ve správných souvislostech žák rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny žák vyjádří složení chemické látky ze vzorce chemické sloučeniny</p>	<p>8. 8. 8. 8.</p>

	žák rozliší anionty, kationty a atomy žák používá značky a názvy vybraných chemických prvků (zejména prvků hlavních skupin a významných zástupců kovů)	8.
CH-9-3-03 Žák se orientuje v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	žák rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi žák rozliší mezi známými prvky kovy a nekovy žák uvede charakteristické vlastnosti kovů a nekovů	8. 8. 8.
CH-9-4-01 Žák rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	žák rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí žák správně pojmenuje výchozí látky a produkty jednoduchých chemických reakcí žák rozliší neutralizaci od ostatních chemických reakcí	8. 8. 8.
CH-9-4-02 Žák přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	žák uvede zákon zachování hmotnosti žák využije zákon zachování hmotnosti při řešení jednoduchých úloh žák přečte s porozuměním jednoduché chemické rovnice 4. žák zapíše jednoduché chemické rovnice	8. 8. 8. 8.
CH-9-4-03 Žák aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	žák popíše vliv teploty, plošného obsahu povrchu, koncentrace reaktantů a katalyzátorů na rychlost chemické reakce žák popíše správný způsob ředění hydroxidů a kyselin žák popíše první pomoc při zasažení lidského těla roztoky hydroxidů a kyselin	8. 8. 8.
CH-9-5-01 Žák porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	žák uvede vlastnosti a použití prakticky významných nebo mediálně známých oxidů, kyselin, hydroxidů a solí žák užívá vedle názvů i vzorce vybraných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí, které souvisejí s bezpečností a zdravím člověka a s ochranou životního prostředí žák vysvětlí rozdíl mezi tvrdou a měkkou vodou žák popíše způsob odstraňování kotelního (vodního) kamene v domácích spotřebičích žák rozlišuje mezi jednosložkovými a kombinovanými průmyslovými hnojivy žák posoudí vliv přírodních a průmyslových hnojiv na životní prostředí	8. 8. 8. 8. 8. 8.
CH-9-5-02 Žák vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	žák popíše vznik kyselých dešťů, včetně látek, jež je způsobují žák zhodnotí vliv kyselých dešťů na životní prostředí i různé objekty žák navrhne příklady opatření, kterými lze předcházet vzniku kyselých dešťů	8. 8. 8.

<p>CH-9-5-03 Žák se orientuje na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi</p>	<p>žák rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí hodnot pH žák prakticky změří pH roztoku, se kterým se setká v běžném životě žák uvede příklady neutralizace prováděné v běžném životě</p>	<p>8. 8. 8.</p>
<p>CH-9-6-01 Žák rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</p>	<p>žák zařadí uhlovodíky mezi organické látky, rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti, vliv v přírodě a použití žák užívá vedle názvů i vzorce nejjednodušších uhlovodíků žák popíše vlastnosti nejjednodušších uhlovodíků žák uvede příklady použití nejjednodušších uhlovodíků žák uvede příklady zdrojů uhlovodíků</p>	<p>9. 9. 9. 9. 9.</p>
<p>CH-9-6-02 Žák zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy</p>	<p>žák rozliší fosilní a ostatní paliva žák uvede výhody a nevýhody využívání fosilních a ostatních druhů paliv vzhledem k životnímu prostředí a vyčerpatelnosti zdrojů žák uvede příklady produktů získávaných při frakční destilaci ropy žák uvede příklady výrobků chemického průmyslu, jejichž výchozí surovinou je ropa nebo zemní plyn</p>	<p>9. 9. 9. 9.</p>
<p>CH-9-6-03 Žák rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</p>	<p>žák rozliší halogenderiváty uhlovodíků, alkoholy a organické kyseliny žák popíše používání freonů v praktickém životě a jejich vliv na životní prostředí žák jmenuje nejjednodušší alkoholy a popíše jejich vlastnosti žák zhodnotí rizika konzumace alkoholu z hlediska zdraví člověka žák uvede příklady nejnámějších organických kyselin (i triviálních názvů) a jejich výskytu</p>	<p>9. 9. 9. 9. 9.</p>
<p>CH-9-6-04 Žák se orientuje ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktech biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů</p>	<p>žák rozliší výchozí látky a produkty fotosyntézy žák vysvětlí význam fotosyntézy pro život na Zemi žák rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitaminy z hlediska výživy žák se orientuje v rostlinných a živočišných tucích a ve způsobech jejich uchovávání žák posoudí různé typy potravin z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy</p>	<p>9. 9. 9. 9. 9.</p>
<p>CH-9-6-05 Žák určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu</p>	<p>žák určí nezbytné podmínky pro průběh fotosyntézy</p>	<p>9.</p>

CH-9-6-06 Žák uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	žák uvede příklady zdrojů bílkovin a jejich význam pro člověka žák uvede příklady zdrojů tuků a jejich význam pro člověka žák uvede příklady zdrojů sacharidů a jejich význam pro člověka žák uvede příklady zdrojů vitaminů a jejich význam pro člověka	9. 9. 9. 9.
CH-9-7-01 Žák zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	žák uvede příklady prvotních a druhotných surovin významných pro chemickou výrobu žák zhodnotí ekologický a ekonomický význam recyklace odpadů žák popíše význam ropy, uhlí a zemního plynu pro chemický průmysl i pro praktický život člověka	9. 9. 9.
CH-9-7-02 Žák aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	žák uvede telefonní čísla, na která má volat v případě vzniku požárů žák popíše správné chování při požáru žák rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek žák rozliší základní hasební látky v hasicích přístrojích	9. 9. 9. 9.
CH-9-7-03 Žák se orientuje v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	žák jmenuje zástupce významných plastů a jejich vlastnosti žák zhodnotí význam plastů z hlediska praktického využití člověkem a dopady jejich využívání na životní prostředí žák popíše bezpečné a k životnímu prostředí šetrné zacházení s mycími a čisticími prostředky v domácnosti žák popíše vliv mycích a čisticích prostředků na životní prostředí žák jmenuje skupiny běžně dostupných léčiv a způsoby jejich použití žák porozumí základním instrukcím uvedeným v příbalových letácích léčiv žák uvede příklady zákonně i nezákonně prodávaných omamných a návykových látek žák popíše příklady následků účinků nadměrné konzumace drog (včetně kouření a požívání alkoholu) na lidský organismus žák uvede zástupce látek, které nejčastěji znečišťují ovzduší, vodu a půdu žák popíše zásady chování při nadměrném znečištění ovzduší, vody a půdy	9. 9. 9. 9. 9. 9. 9. 9. 9.

Přírodopis – původní vzdělávací obsah

PŘ 2.stupeň - 6.ročník – do školního roku 2019/2020

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Presahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) – ochrana přírody a životního prostředí <ul style="list-style-type: none"> • úcta k životu ve všech jeho formách • citový vztah člověka k přírodě • vnímání přírodních krás • odpovědnost za životní prostředí
		POZNÁVÁME PŘÍRODU	
<p>P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</p> <p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	<p>porovná rozdíl mezi pozorováním pouhým okem, lupou, mikroskopem</p> <p>pozoruje lupou , mikroskopem</p>	<p>úvodní hodina</p> <p>mikroskopování</p> <p>části květu</p> <p>orgány, organismy</p>	<p>OSV1</p> <p>OSV10</p>
		LESNÍ SPOLEČENSTVA	
<p>P-9-7-02 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</p>	<p>popíše ekosystém jako přírodní společenstvo v závislosti na neživé přírodě</p>	<p>přírodní společenstvo</p> <p>ekosystém</p>	<p>ENV1</p> <p>ENV2</p>
		Rostliny a houby našich lesů	
	vysvětlí, jak probíhá fotosyntéza	řasy	CH

<p>P-9-2-01 rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků</p> <p>P-9-2-02 vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích</p> <p>P-9-3-04 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p> <p>P-9-5-05 aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla</p>	<p>vysvětlí význam fotosyntézy v ekosystému</p> <p>vysvětlí rozdíl ve výživě rostlin a hub</p> <p>uvede úlohu hub jako rozkladačů</p> <p>rozpozná smrtelně jedovaté houby</p> <p>popíše symbiózu houby a řasy u lišejníků</p> <p>vysvětlí význam čistoty vzduchu pro život</p> <p>vyjádří význam mechů pro přírodu</p> <p>uvede běžné druhy mechů, kapradin a zařadí je do systému rostlin</p> <p>chápe a vysvětlí důležitost ochrany lesů</p> <p>rozliší jehličnany naší přírody, jejich ekologické nároky</p> <p>rozliší základní druhy listnatých stromů</p>	<p>Projekt č. 1: Řasy houby lišejníky mechy</p> <p>Projekt č. 2: Mechy kapradiny(stavba těla vyšších rostlin) rostliny nahosemenné rostliny krytosemenné listnaté stromy a keře lesní patra</p>	
<p>P-9-1-04 třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek</p> <p>P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p>	<p>zařadí modelové příklady bezobratlých a obratlovců do systému</p> <p>podle atlasu nebo klíče určí druhy živočichů</p> <p>uvede ekologické potřeby lesních živočichů</p>	<p>Živočichové v lesích</p> <p>měkkýši členovci obratlovci: obojživelníci plazi ptáci savci</p>	

<p>P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>P-9-4-04 uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p> <p>P-9-5-05 aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla</p> <p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>			
<p>P-9-7-02 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</p> <p>P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</p>	objasní vztahy v lesním ekosystému	Vztahy živočichů a rostlin v lese	
<p>P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka</p> <p>P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</p>	<p>vysvětlí význam lesů pro člověka a společnost z hlediska mimoprodukčních funkcí</p> <p>objasní význam správného chování v lese</p>	Rozmanitost a význam lesů	Z

		VODA A JEJÍ OKOLÍ	
<p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p> <p>P-9-6-03 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody</p>	<p>objasní základní fyzikální a chemické vlastnosti vody jako základní podmínky života ve vodních ekosystémech</p>	vlastnosti vodního prostředí	
<p>P-9-7-02 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</p>	vysvětlí pojem společenstvo, ekosystém	Ekosystém rybníka	ENV1 ENV4
		Rostliny rybníka a jeho okolí	
<p>P-9-3-01 odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</p> <p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>	<p>objasní úlohu vodních rostlin jako producentů v ekosystému rybníka, břehové zeleně</p> <p>vysvětlí, co je fytoplankton</p> <p>zhodnotí význam řas</p> <p>objasní nebezpečí toxických sinic</p> <p>rozpozná běžné i chráněné vodní rostliny</p> <p>objasní, co je plankton</p>	<p>břehová zeleň</p> <p>vodní rostliny</p> <p>řasy</p>	
		Živočichové rybníka	
<p>P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p>	<p>popíše na modelových příkladech stavbu mnohobuněčného organismu</p> <p>popíše přizpůsobení těla a funkce orgánů těla živočichů vodnímu prostředí</p>	<p>prvoci</p> <p>Projekt č. 3: Prvoci</p> <p>žahavci</p> <p>ploštěnci</p> <p>měkkýši</p>	

<p>P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p> <p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>		<p>kroužkovci členovci obratlovci: ryby – druhy obojživelníci plazi ptáci savci</p>	
<p>P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p> <p>P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</p> <p>P-9-7-02 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</p>	<p>vysvětlí příčiny znečištění vod a také opatření vedoucí k jejich odstranění</p> <p>objasní potravní vztahy ve vodních ekosystémech a vysvětlí, na čem závisí biologická rovnováha</p>	<p>Rybník jako celek</p>	
		<p>LOUKY, PASTVINY A POLE</p>	<p>ENV1 ENV4</p>
<p>P-9-3-05 odvodí na základě</p>	<p>popíše mechanismy, podílející se na</p>	<p>Společenstvo luk pastvin a polí</p>	

<p>pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</p> <p>P-9-6-04 porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě</p> <p>P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p>	<p>rozpadu matečné horniny a vzniku půdy</p> <p>charakterizuje společenstva luk, pastvin a polí, popíše, čím se liší jednotlivé typy travních společenstev</p>		
<p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>P-9-3-04 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p>	<p>určí pomocí atlasu a klíče běžné druhy a obilnin</p> <p>uvede příklady jednoděložných a dvouděložných rostlin</p> <p>objasní význam mezí a rozptýlené zeleně</p> <p>popíše životní cyklus jednoletých, dvouletých a vytrvalých bylin</p>	<p>jednoděložné rostliny dvouděložné rostliny</p>	
<p>P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p>	<p>orientuje se v systému živočichů</p> <p>aplikuje získané poznatky na příkladech modelových druhů živočichů při poznávání přírody blízkého okolí</p> <p>rozpozná ohrožené a chráněné druhy obojživelníků a plazů</p> <p>popíše roli hmyzožravých ptáků a dravců pro udržení biologické rovnováhy ekosystému luk a polí</p>	<p>Živočichové travních společenstev</p> <p>měkkýši kroužkovci členovci obratlovci: obojživelníci plazi ptáci savci</p>	

P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody			
P-9-3-05 odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	objasní vztahy mezi jednotlivými organismy v ekosystémech travních společenstev a závislost jejich druhového složení na podmínkách neživého prostředí	Travní ekosystém jako celek	
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	rozpozná vybrané druhy jednoděložných a dvouděložných rostlin	Určování rostlin v přírodě Projekt č.4: Poznávání jednoděložných a dvouděložných rostlin.	
		PŘÍRODA NAŠEHO OKOLÍ	
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	rozpozná různé ekosystémy v okolí školy, bydliště, zná významné chráněné ekosystémy	poznávání přírody v okolí školy	ENV1 ENV4 MV6 MV7
		TŘÍDĚNÍ ORGANISMŮ	
P-9-1-04 třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	zařadí vybrané druhy organismů do systému rozpozná druhy některých chráněných druhů organismů		

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) – ochrana přírody a životního prostředí <ul style="list-style-type: none"> • úcta k životu ve všech jeho formách • citový vztah člověka k přírodě • vnímání přírodních krás • odpovědnost za životní prostředí
		OPAKOVÁNÍ	
<p>P-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti</p> <p>P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků</p> <p>P-9-3-04 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p> <p>P-9-3-01 odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</p> <p>P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p>	<p>uvede příklady různých organismů a</p> <p>objasňuje základní pojmy vyvozené v 6.ročníku</p>	<p>Úvodní hodina</p> <p>Upevnění učiva ze 6. ročníku</p>	

<p>P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>			
<p>P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</p> <p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</p>	<p>uvede příklady ekosystémů přirozených a umělých a vysvětlí jejich základní odlišnosti</p> <p>objasní význam ochrany přírody</p>	<p>Ekosystémy přirozené a umělé</p>	<p>ENV1</p>
<p>P-9-3-03 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</p> <p>P-9-3-04 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p> <p>P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p> <p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody</p>	<p>objasní pojem monokultura</p> <p>uvede základní skupiny polních plodin, jejich význam a příklady jejich zástupců</p> <p>pozná naše hlavní polní plodiny</p>	<p>Polní ekosystémy</p>	<p>ENV1 ENV3</p>

poznávání přírody		OKOLÍ LIDSKÝCH SÍDEL	
P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	vyjádří, proč jsou sady umělé ekosystémy objasní význam umělých ekosystémů	Sady a ovocné zahrady	ENV1
P-9-3-04 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů P-9-3-05 odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody P-9-1-07 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověk P-9-2-02 vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	vyjmenuje příklady ovoce pěstovaného v našich zahradách ovocné rostliny porovná a zařadí do systému vyjádří význam šlechtění uvede příklady odrůd různého ovoce uvede příklady hmyzu žijícího v sadech a rozliší jeho význam z hlediska člověka, objasní pojem škůdce popíše život včelstva a význam chovu včel, vysvětlí pojem instinkt uvede, co dělat po bodnutí hmyzem uvede příklady ptáků v zahradách a některé pozná uvede, jak lidé mohou pečovat o ptactvo a jaký to má význam	Rostliny sadů a ovocných zahrad Houby, bakterie a viry v sadech ovocných zahradách Bezobratlí v sadech a ovocných zahradách Ptáci v sadech a ovocných zahradách	
P-9-3-05 odvodí na základě	uvede příklady zeleniny u nás pěstované	Zelinářské zahrady	ENV1

<p>pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</p> <p>P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p> <p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>	<p>pro správnou výživu</p> <p>roztřídí příklady zeleniny podle části rostliny pro kterou je pěstována</p> <p>uvede příklady chorob a škůdců v zelinářských zahradách</p> <p>pozoruje a určuje plevel v zahradách</p>		
<p>P-9-3-03 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</p> <p>P-9-3-04 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p> <p>P-9-3-01 odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</p> <p>P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</p> <p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>	<p>objasní význam těchto umělých ekosystémů</p> <p>pozoruje, určuje a zařazuje okrasné rostliny do systematických skupin</p> <p>rozlišuje rostliny s jednotlivými květy a květenstvím</p> <p>rozlišuje pojem letnička, dvouletka, trvalka</p> <p>vyjádří význam sídlištní zeleně pro člověka</p> <p>zaujímá zodpovědný postoj k péči o městskou zeleň</p> <p>uvede příklady bezobratlých a obratlovců v zeleni lidských sídel</p> <p>určuje živočichy a zařazuje je do sys. skupin</p> <p>vyjádří, jaký význam má ochrana živočichů</p>	<p>Okrasné zahrady, parky a sídlištní zeleň</p> <p>Okrasné byliny</p> <p>Okrasné dřeviny</p> <p>Sídlištní zeleň</p> <p>Živočichové našich parků, okrasných zahrad a sídlištní zeleně</p>	<p>ENVI</p>
<p>P-9-3-04 rozlišuje základní</p>	<p>vyjádří, co je rumišťe</p>	<p>Rumiště a okraje cest</p>	<p>ENVI</p>

<p>systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p> <p>P-9-3-01 odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</p> <p>P-9-5-05 aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla</p> <p>P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</p> <p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>	<p>uvádí příklady rostlin a živočichů žijících na rumišťích</p> <p>jmenuje příklad léčivých a jedovatých rostlin pro člověka, zařazuje je do systému, uvede příklady jejich využití</p> <p>uvede zásady první pomoci při otravě jedovatou rostlinou</p> <p>zařadí plísně mezi houby</p>	<p>Rostliny na okrajích cest a rumišť <i>Projekt č.1: Stavba těla hmyzu</i></p>	
<p>P-9-1-07 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</p> <p>P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>	<p>charakterizuje organismy provázející člověka</p> <p>uvede příklad organismů v okolí člověka</p> <p>řekne, co je infekce, epidemie a pandemie</p> <p>uvede příklady bakteriálních a virových onemocnění</p> <p>uvede zásady ochrany před infekčním onemocněním, zdůrazní význam prevence</p> <p>objasní význam očkování</p>	<p>LIDSKÁ SÍDLA</p> <p>Organismy provázející člověka Mikroorganismy Houby Bezobratlí Obratlovci</p>	<p>ENVI</p> <p>OČMO</p>

<p>P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života</p> <p>P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p>	<p>uvede zásady ochrany před vlivem plísní</p> <p>uvede příklady vnitřních a vnějších parazitů a jejich způsob života</p> <p>řekne, jak se chránit před parazity</p> <p>uvede příklady členovců a obratlovců žijících v bytech a v jejich okolí</p> <p>objasní význam zachování hygienických zásad pro ochranu před nežádoucími živočichy v bytech a v okolí domů</p> <p>vysvětlí pojem deratizace</p>		
<p>P-9-3-05 odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</p> <p>P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>	<p>uvede závislost pokojových rostlin na určitých podmínkách prostředí</p> <p>jmenuje příklady pokojových rostlin</p> <p>řekne, jak pečovat o pok. rostliny</p> <p>uvede příklady nejčastěji doma chovaných živočichů</p> <p>objasní zásady chování člověka vůči nim</p> <p>třídí chované živočichy do systematických skupin</p> <p>objasní, co je domestikace, pojem plemeno a odrůda</p>	<p>Organismy člověkem pěstované nebo chované</p> <p>Pokojové rostliny</p> <p>Chování živočichové</p>	<p>ENVI</p>
<p>P-9-3-03 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</p> <p>P-9-3-04 rozlišuje základní</p>	<p>uvede příklady našich hospodářsky významných organismů</p> <p>charakterizuje prostředí ve skleníku a uvede příklady rostlin, které se tam</p>	<p>Hospodářsky významné organismy</p> <ul style="list-style-type: none"> - Houby - Hmyz - Ryby - Ptáci 	

<p>systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p> <p>P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p> <p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>	<p>pěstují</p> <p>vypráví o významu chovu některých hospodářských zvířat</p> <p>objasní závislost lidí na hospodářských zvířatech a rostlinách</p> <p>zařadí hospodářsky významné organismy do systemat. skupin</p> <p>uvede rozdíly mezi sudokopytníky a lichokopytníky</p> <p>objasní pojem obnovitelné zdroje energie a dodatková energie</p> <p>vyjádří, čím se vyznačuje ekologické zemědělství a co je bioprodukt</p>	<p>- Savci</p>	
<p>P-9-3-04 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p> <p>P-9-3-01 odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</p> <p>P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování</p>	<p>uvede příklady cizokrajných ekosystémů a charakterizuje podmínky v nich</p> <p>jmenuje příklady organismů žijících v uvedených oblastech</p> <p>popíše příklady vztahů organismů v ciz. ekosystémech</p> <p>uvede příklady negativních vlivů člověka na cizokrajné ekosystémy a jejich důsledky</p> <p>jmenuje příklady organismů ohrožených a zdůvodní význam její ochrany</p>	<p>CIZOKRAJNÉ EKOSYSTÉMY Tropické deštné lesy</p> <p>Živočichové tropických deštných lesů Užitkové rostliny tropických a subtropických oblastí</p> <p>Savany a stepi Rostliny a živočichové savan a stepí</p> <p>Vody teplých krajin a jejich okolí</p> <p>Polopouště a pouště</p> <p>Tundry a polární oblasti</p> <p>Moře a oceány</p>	<p>ENV4 Z</p>

<p>živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p> <p>P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p> <p>P-9-7-02 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</p> <p>P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</p>			
<p>P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</p> <p>P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</p>	<p>objasní význam rozmanitosti v přírodě</p> <p>zdůvodní význam ochrany přírody</p> <p>uvede příklady chráněných organismů</p> <p>vyjádří význam biosférických rezervací UNESCO</p>	<p>OCHRANA ROZMANITOSTI PŘÍRODY</p>	
<p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>	<p>na základě dosud získaných znalostí charakterizuje základní projevy života organismů</p>	<p>OPAKOVÁNÍ UČIVA</p>	

<p>P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů</p> <p>P-9-1-04 řídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek</p>	<p>objasní rozdíl mezi jednobuněčným a mnohobuněčným organismem a uvede příklady</p>	<p>STAVBA A ČINNOST TĚL ORGANISMŮ</p>	
<p>P-9-1-02 popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel</p> <p>P-9-1-07 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</p> <p>P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života</p>	<p>hodnotí význam mikroskopu pro objevení buněk</p> <p>uvede jméno objevitele buněk a mikroskopu</p> <p>vytkne rozdíly mezi buňkou rostlinnou a živočišnou</p> <p>uvede význam buněčného jádra pro dělení buněk</p> <p>charakterizuje viry jako živé částice závislé svou existencí na buňkách různých organismů</p> <p>uvede různá virová onemocnění</p> <p>svými slovy vyjádří význam a způsoby ochrany před virovými infekcemi</p>	<p>BUŇKA Stavba, život, dělení rozmanitost buňky Projekt č. 2: Stavba buňky Viry</p>	
<p>P-9-1-02 popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel</p> <p>P-9-1-07 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</p> <p>P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje</p>	<p>vytkne odlišnosti buňky bakterie od buněk rostlin a živočichů</p> <p>hodnotí význam bakterií pro oběh látek v přírodě a příklady možností jejich využívání</p> <p>uvede příklady nemocí způsobené bakteriemi a hygienické zásady prevence</p>	<p>JEDNOBUNĚČNÉ ORGANISMY Bakterie Sinice Řasy jednobuněčné Kvasinky Prvoci</p>	

<p>zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života</p> <p>P-9-2-02 vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích</p> <p>P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</p> <p>P-9-3-03 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</p> <p>P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p> <p>P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života</p> <p>P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi aplikuje praktické metody poznávání</p>	<p>charakterizuje sinice, vliv na kvalitu vody</p> <p>uvede příklad zelené řasy, popíše způsob jejího života a postavení řas v potravním řetězci</p> <p>uvede kvasinky jako jednobuněčné houby a vysvětlí jejich význam pro průmysl</p> <p>uvede příklady prvoků a jejich význam v potravních řetězcích</p> <p>objasní, co je plankton</p> <p>popíše podle obr. tělo trepky a funkci jednotlivých částí buňky</p> <p>uvede příklady nemocí způsobené prvoky</p> <p>porovná způsob výživy prvoka, řasy a houby</p>		
--	---	--	--

přírody			
<p>P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</p> <p>P-9-1-03 rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů</p>	<p>objasní specializaci buněk jako přizpůsobení určité funkci</p> <p>porovná rostlinná pletiva a živočišné tkáně</p> <p>objasní a použije správně pojmy orgán, orgánová soustava a organismus</p>	MNOHOBUNĚČNÉ ORGANISMY	
<p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>P-9-2-01 rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků</p> <p>P-9-2-02 vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích</p> <p>P-9-2-03 objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků</p> <p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>	<p>uvede příklady mnohobun. řas a jejich výskyt v přírodě ve vztahu k podmínkám prostředí</p> <p>uvede příklad hub vytvářející podhoubí</p>	<p>Nižší rostliny a houby Řasy mnohobuněčné Houby Lišejníky</p>	
<p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>P-9-3-02 porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a</p>	<p>charakterizuje vyšší rostliny a uvede jejich příklad</p> <p>objasní, co je pohlavní a nepohlavní rozmnožování</p>	<p>Vyšší rostliny Výtrusné rostliny a semenné rostliny</p>	

vztahů v rostlině jako celku	<p>uvede příklady nahosemenných a krytosemenných rostlin a charakterizuje semeno jako základ nové rostliny</p> <p>rozliší vyšší rostliny výtrusné a semenné</p>		
<p>P-9-3-02 porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku</p> <p>P-9-3-03 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</p> <p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>	<p>vysvětlí význam kořene pro rostlinu</p> <p>objasní pojem kořenová soustava a uvede příklady různých tvarů kořene</p> <p>popíše, jak kořen přijímá vodu s rozpuštěnými látkami z půdy</p> <p>uvede význam stonku a popíše jeho základní stavbu</p> <p>rozlišuje různé typy stonku</p> <p>rozliší funkci a stavbu dřevní a lýkové části</p> <p>popíše tloušťku kmene dřevin</p> <p>vyjádří význam listu, popíše jeho základní části a uvede příklady různého uspořádání a vzhledu</p> <p>rozliší listy jednoduché a složené</p> <p>objasní význam fotosyntézy</p> <p>porovná podmínky za nichž vzniká fotosyntéza a dýchání</p>	<p>Základní orgány semenných rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> - kořen - stonek - list 	
<p>P-9-3-03 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</p>	<p>popíše vztahy mezi kořeny, stonkem a listy a jejich význam pro pohyb látek v rostlinném těle</p> <p>hodnotí vlivy znečištěného prostředí na</p>	<p>Celistvost těla rostliny</p>	

<p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>	<p>život rostliny</p>		
<p>P-9-3-02 porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku</p> <p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>P-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti</p>	<p>uvede příklady nepohlavního rozmnožování semenných rostlin</p> <p>porovná pohlavní a nepohlavní rozmnož. rostlin</p> <p>popíše podle obr. rozmnožování nahosemenné rostliny</p> <p>popíše základní stavbu květu</p> <p>odliší rostliny s jednotlivými květy a květenstvím</p> <p>objasní vztah mezi květem , květenstvím a plodem, plodenstvím</p> <p>rozlišuje rostliny jednodomé a dvoudomé</p> <p>odliší opylení a oplození</p>	<p>Rozmnožování rostlin</p> <p><i>Projekt č.3: Stavba rostlinného těla</i></p>	
<p>P-9-3-02 porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku</p> <p>P-9-3-04 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p> <p>P-9-3-01 odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin</p>	<p>popíše růst a vývoj rostliny</p> <p>zdůvodní význam ochrany rostlin</p>	<p>Život rostliny</p> <p><i>Projekt 4: Určování vyšších rostlin – založení herbáře</i></p>	

podmínkám prostředí P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody			
P-9-1-03 rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	Objasní vztahy mezi tkáněmi, orgány, orgánovými soustavami a organismem, uvede příklady	Stavba těla bezobratlých živočichů	
P-9-1-03 rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	popíše tělo a život nezmara vysvětlí, co znamená obojetník a regenerace	Žahavci	
P-9-1-03 rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin P-9-4-03 odvodí na základě	popíše tělo a život ploštěnky vysvětlí rozdíl mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním ploštěnky, vývin přímý	Ploštěnci	

<p>pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>P-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti</p>			
<p>P-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti</p> <p>P-9-1-03 rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů</p> <p>P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p>	<p>popíše tělo a život měkkýšů</p> <p>popíše rozmnožování hlemýždě a vysvětlí, co je obojetník</p> <p>popíše tělo a život kroužkovců a jejich postavení v potravních vztazích</p> <p>objasní rozdíl mezi otevřenou a uzavřenou cévní soustavou</p>	<p>Měkkýši</p> <p>Kroužkovci</p>	
<p>P-9-1-03 rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů</p> <p>P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p>	<p>popíše stavbu těla členovců</p> <p>uvede příklady různých skupin členovců</p> <p>objasní, co je vnější kostra a jakou má funkci</p> <p>popíše základní stavbu těla hmyzu</p>	<p>Členovci</p> <p>Odlišnosti ve stavbě těla členovců</p>	

<p>P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přízpůsobení danému prostředí</p> <p>P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>	<p>porovná způsob života hmyzu a utváření ústního ústrojí</p> <p>na základě dřívějších poznatků samostatně popíše rozdíly v rozmnožování členovců a uvede příklady vývinu přímého a nepřímého – s proměnou dokonalou a nedokonalou</p>		
<p>P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů</p> <p>P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přízpůsobení danému prostředí</p> <p>P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p> <p>P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p> <p>P-9-7-02 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</p>	<p>hodnotí význam rozmanitosti živočišné říše pro zachování přírodní rovnováhy a uvede příklady potravních vztahů</p> <p>porovná rozmanitost hmyzu s ostatními skupinami živočichů a význam hmyzu v ekosystémech</p> <p>uvede příklady podmínek, které vyvolávají přemnožení hmyzu</p> <p>hodnotí význam bezobratlých pro hospodářství</p> <p>vyjádří, co ohrožuje bezobratlé</p> <p>umí vyhledat informace o ohrožených druzích a ochraně přírody</p>	<p>Živočichové a prostředí</p>	<p>MV6</p>

<p>P-9-1-05 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</p> <p>P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</p>			
---	--	--	--

PŘ 2.stupeň - 8.ročník – do školního roku 2021/2022

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
--------------------------------	----------------	-------	--

žák:	žák:		ET (průběžně) – ochrana přírody a životního prostředí <ul style="list-style-type: none"> • úcta k životu ve všech jeho formách • citový vztah člověka k přírodě • vnímání přírodních krás • odpovědnost za životní prostředí
		OPAKOVÁNÍ	
P-9-1-02 popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	popíše stavbu funkci buněk, odliší buňku rostlinou a živočišnou vyjádří vztahy mezi buňkou, tkání, orgánem a orgánovou soustavou rozliší pohlavní a nepohlavní rozmnožování	Úvodní hodina Upevnění učiva ze 7. ročníku	MV 1
		OBRATLOVCI	
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin P-9-7-01 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	uvede základní systematické skupiny obratlovců, charakterizuje je, vyjmenuje zástupce z různých ekosystémů a jejich různé postavení v potravních vztazích v ekosystému		
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování	na základě znalostí uvede příklady a význam různého pokryvu těla u jednotlivých skupin obratlovců	Povrch těla	

<p>živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>			
<p>P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <p>P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>	<p>odliší vnitřní kostru obratlovců od vnější kostry hmyzu</p> <p>zdůvodní systematické zařazení obratlovců do kmene strunatců</p> <p>vyjádří význam kostry pro život obratlovců</p> <p>rozliší na kostře tři základní části</p> <p>porovná vývoj částí kostry u jednotlivých skupin obratlovců a vztahu ke způsobu života</p> <p>objasní význam svalů a jejich smršťování</p> <p>vyjádří význam kosterních svalů</p> <p>uvede, co je zdrojem energie pro činnost svalů</p> <p>objasní význam hladkých svalů a srdečního svalu</p>	<p>Tvar a pohyb těla Kostra Svalstvo</p>	
<p>P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <p>P-9-4-03 odvodí na základě</p>	<p>vyjádří, jaký význam mají tělní tekutiny, odliší krev a mízu</p> <p>objasní výměnu látek mezi krví a buňkami těla</p>	<p>Základní činnosti těla Získávání energie a potravy Trávicí soustava Dýchací soustava Tělní tekutiny</p>	<p>CH</p>

<p>pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p> <p>P-9-1-05 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</p>	<p>objasní význam oběhové soustavy, funkci srdce a cév</p> <p>porovná oběhovou soustavu ryb, obojživelníků, plazů, ptáků a savců</p> <p>objasní nezbytnost stálého vnitřního prostředí v těle organismů</p> <p>uvede funkci vylučovací soustavy</p> <p>vyjádří, že vylučování souvisí s prostředím, ve kterém živočich žije</p> <p>objasní funkci ledvin</p>	<p>Oběhová soustava Vylučovací soustava</p>	
<p>P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p>	<p>přehledně vyjádří funkci jednotlivých orgánových soustav a jejich vztah</p>	<p>Celistvost organismu</p>	
<p>P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <p>P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p>	<p>zdůvodní význam řízení činnosti organismu</p> <p>vytkne rozdíly a způsoby hormonálního a nervového řízení organismu</p> <p>popíše nervovou buňku a přenos nervového vzruchu</p> <p>rozliší funkce mozku, míchy a obvodového nervstva</p> <p>podle obrazu vyjmenuje základní části mozku</p>	<p>Projekt č.1: Tkáň</p> <p>Řídící soustavy Smyslové orgány</p>	

	<p>objasní průběh reflexu, rozdíly mezi reflexy vrozenými a získanými</p> <p>vyjádří, co jsou instinkty, jak se vytvářejí podmíněné reflexy a uvede jméno I. P. Pavlova</p> <p>uvede význam smyslových orgánů</p> <p>porovná smyslové orgány živočichů aktivních v noci a ve dne</p>		
<p>P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <p>P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p>	<p>uvede, že všichni obratlovci se rozmnožují pohlavně</p> <p>porovná pojmy oddělené pohlaví a obojetník</p> <p>uvede příklady pohlavní dvojtvárnosti</p> <p>porovná podle obrázku normální dělení buněčného jádra a dělení buněčného jádra při vzniku pohlavních buněk</p> <p>pojmenuje pohlavní buňky samčí a samičí a uvede, kde vznikají</p> <p>uvede, že v buňkách je poloviční počet chromozomů</p> <p>objasní význam kombinování otcovských a mateřských chromozomů</p> <p>vyjádří význam oplození a odliší oplození vnější a vnitřní</p> <p>popíše vývin přímý ryby, nepřímý vývin obojživelníka, vznik nového jedince u</p>	<p>Rozmnožování obratlovců Rozmnožovací soustavy Péče o potomstvo</p>	

	<p>plazů, ptáků a savců</p> <p>objasní, jaký význam má placenta u savců</p> <p>uvede příklady péče o potomstvo</p>		
<p>P-9-7-02 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</p> <p>P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p>	<p>uvede příklady různé aktivity v průběhu dne a v průběhu života</p> <p>uvede příklady různých vztahů mezi organismy</p> <p>uvede příklady vrozeného chování živočichů a složitých schopností migrace</p> <p>charakterizuje získávání schopností učení a uvede příklady</p>	Chování obratlovců	
<p>P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</p>	<p>vyjádří, čím jsou živočichové ohrožováni a jaké to má důsledky pro celé ekosystémy</p> <p>uvede příklad ohrožených živočichů ve světě i u nás</p> <p>vysvětlí způsoby ochrany živočichů, uvede, jak se ochrana živočichů zajišťuje u nás</p> <p>vyhledá příklady chráněných organismů</p> <p>jmenuje příklady mezinárodních organizací zabývajících se ochranou živočichů</p> <p>kriticky hodnotí vztahy člověka ke</p>	Ochrana obratlovců	

	<p>zvířatům</p> <p>zdůvodní význam odpovědných postojů člověka k prostředí</p>		
		ČLOVĚK	MKV1
<p>P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p> <p>P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka</p>	<p>uvede příklady biol. příbuznosti a společné odlišnosti člověka od ostatních živočichů</p>	Vztahy člověka k ostatním živočichům	
<p>P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</p> <p>P-9-5-05 aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla</p>	<p>uvede význam kůže a jejích derivátů</p> <p>objasní vnitřní stavbu kůže</p> <p>popíše odlišnosti barvy kůže lidských ras</p> <p>uvede příklady poškození kůže, její ochrany</p> <p>předvede předlékařskou první pomoc při poranění kůže</p> <p>uvede zásady dodržování hygienických pravidel a příklady péče o kůži</p>	Povrch lidského těla	OČMO
<p>P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</p> <p>P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života</p>	<p>na základě předchozích poznatků rozliší chrupavku a kost</p> <p>popíše hlavní části lidské kostry, jejich význam a spojení kostí</p> <p>vysvětlí význam správného držení těla a cvičení</p> <p>popíše vnitřní stavbu kostí, objasní význam kostní dřeně</p>	Tvar a pohyb těla Lidská kostra Projekt č.2: Stavba lidské kostry Svalstvo První pomoc při zlomeninách a vykloubení	

	<p>hodnotí význam správné výživy pro kostru</p> <p>předvede předlékařskou první pomoc při zlomeninách</p> <p>uvede, jaký význam má svalstvo</p> <p>popíše podle obrazu hlavní části kosterního svalstva člověka</p> <p>objasní připojení svalů ke kostře a princip pohybu končetin</p> <p>porovná stavbu a funkci příčně pruhovaných svalů, hladkých svalů a srdečního svalu</p>		
<p>P-9-1-02 popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel</p>	<p>objasní, co tvoří vnitřní prostředí těla</p> <p>uvede základní životní děje probíhající v buňkách lidského těla</p>	<p>Základní životní funkce lidského těla</p>	
<p>P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</p> <p>P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</p> <p>P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života</p>	<p>popíše stavbu a funkci jednotlivých částí trávicí soustavy</p> <p>zdůvodní význam péče o chrup</p> <p>vysvětlí význam enzymů</p> <p>objasní význam jater</p> <p>zdůvodní význam správné výživy pro zdraví</p> <p>uvede přehled látek potřebných pro výživu</p>	<p>Využívání potravy Složení potravy Dýchání Projekt č.3: Projevy dýchání a změny při námaze První pomoc při zástavě dechu Rozvádění látek po těle Projekt č.4: Složení krve, krevní obraz První pomoc při krvácení Vylučování</p>	<p>OČMO</p>

<p>P-9-5-05 aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	<p>uvede, co je pitný režim</p>		
<p>P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</p> <p>P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje</p> <p>P-9-5-05 aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla</p>	<p>vyjádří, jaký význam má řízení lidského organismu k vnějšímu prostředí a s ohledem na zajišťování vztahů uvnitř organismu</p> <p>uvede příklady reakcí na vnější podněty</p> <p>objasní význam hormonů, uvede jejich příklady a místa jejich vytváření</p> <p>vysvětlí význam nervového řízení</p> <p>vysvětlí, co je neuron</p> <p>vyjmenuje základní části nervové soustavy</p> <p>popíše reflexní oblouk, odliší získané a vrozené reflexy</p> <p>vyloží význam míchy a mozku, rozliší jeho jednotlivé části podle obrázku</p> <p>uvede příklady poškození mozku a míchy</p> <p>nacvičí první pomoc při poškození míchy a mozku</p>	<p>Řízení lidského organismu Hormony Nervové řízení Smyslové vnímání Vyšší nervová činnost Projekt č.:5 Zjišťování činnosti smyslových orgánů Poskytování první pomoci při šoku, stabilizovaná poloha</p>	

	<p>hodnotí nebezpečí zneužívání léků a drog na nervovou soustavu</p> <p>vyjmenuje lidské smysly, jejich význam a jim odpovídající smyslová ústrojí</p> <p>uvede možnosti poškození smyslových ústrojí, vady oka a význam brýlí</p> <p>uvede, jak se chovat k lidem s postiženým zrakem a sluchem</p> <p>na příkladu objasní vytváření podmíněných reflexů a význam řeči pro abstraktní myšlení</p> <p>vyloží význam spánku, odpočinku a pravidelného denního režimu pro činnost nervové soustavy</p>		
<p>P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</p> <p>P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje</p> <p>P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří</p>	<p>popíše mužské a ženské pohlavní orgány a jejich funkci</p> <p>objasní hormonální řízení rozmnožování a menstruačního cyklu</p>	Rozmnožování člověka	
<p>P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav</p>	<p>popíše nitroděložní vývin jedince, význam placenty a porod</p>	Vývin nového jedince	

<p>lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</p> <p>P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje</p> <p>P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří</p>	<p>objasní význam hormonů v průběhu těhotenství a porodu a po porodu</p> <p>hodnotí význam zdravého životního stylu pro zdraví dítěte</p> <p>uvede zásady chování k těhotným ženám</p>		
<p>P-9-1-06 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů</p>	<p>objasní funkci chromozomů a popíše dělení buněčného jádra při vzniku pohlavních buněk</p> <p>uvede, že při oplození dochází ke spojení dědičných informací matky i otce</p> <p>uvede, že některé choroby jsou dědičné</p>	Dědičnost u člověka	
<p>P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří</p>	<p>charakterizuje jednotlivé etapy lidského života</p> <p>objasní význam rodiny a mezilidských vztahů pro duševní i tělesné zdraví</p> <p>uvede zásady správného chování vůči starým lidem</p>	Průběh lidského života	
<p>P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života</p> <p>P-9-5-05 aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla</p>	<p>objasní, co se rozumí pod pojmy zdraví a nemoc</p> <p>uvede příklady infekčních onemocnění a jejich původců, objasní jejich prevenci a šíření, vysvětlí pojem epidemie</p> <p>objasní význam bílých krvinek, význam imunity</p> <p>uvede nejčastější typy onemocnění a vysvětlí, co jsou tzv. civilizační choroby</p>	Zdraví a nemoc	OČMO

	<p>uvede zásady zdravého způsobu života</p> <p>vyloží zásady první pomoci</p> <p>předvede základní postupy poskytnutí první pomoci</p>		
<p>P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</p>	<p>charakterizuje rozdíly mezi lidmi z hlediska kulturních, ekonomických a dalších, hodnotí vývoj lidské populace jako velmi nerovnoměrný</p> <p>uvede přibližný počet lidí na Zemi</p> <p>vysvětlí důležitost spolupráce, vstřícnost a pomoc mezi lidmi</p> <p>charakterizuje a hodnotí okolní prostředí</p> <p>objasní, co rozumí pod pojmem udržitelnost rozvoje a vyjádří se k ochraně životního prostředí</p>	<p>Lidská populace Člověk a jeho životní prostředí</p>	<p>MKV3 ENV4</p>

PŘ 2.stupeň - 9.ročník – do školního roku 2022/2023

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) – ochrana přírody a

			<p>životního prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • úcta k životu ve všech jeho formách • citový vztah člověka k přírodě • vnímání přírodních krás • odpovědnost za životní prostředí
<p>P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</p> <p>P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří</p>	<p>objasní vztahy jednotlivých orgánových soustav lidského těla k okolnímu prostředí a pro život člověka</p> <p>charakterizuje odlišnosti člověka od ostatních organismů</p>	<p>OPAKOVÁNÍ</p> <p>Úvodní hodina</p> <p>Upevnění učiva z 8. ročníku</p>	
<p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>	<p>uvede, jak se rozvíjely názory na život</p> <p>na příkladech objasní, jaký vliv mají základní objevy pro rozvoj společnosti a život lidí</p> <p>uvede význam některých vědců</p>	<p>ZKOUMÁNÍ PŘÍRODY</p> <p>Myšlení a způsob života lidí, postupné rozvíjení poznání a jeho význam</p>	
		<p>VESMÍR – ZEMĚ – PODMÍNKY ŽIVOTA</p>	
<p>P-9-6-01 objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života</p>	<p>charakterizuje postavení Země ve sluneční soustavě</p> <p>objasní příčinu střídání dne a noci, ročních období</p>	<p>Země ve vesmíru</p>	<p>Z –postavení Země ve vesmíru a srovná</p> <p>F – pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet</p>
<p>P-9-6-02 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek</p>	<p>popíše stavbu zemského tělesa</p> <p>vyjmenuje základní zemské sféry</p> <p>vyjádří vztahy mezi zemskými sférami</p>	<p>Stavba Země</p>	
<p>P-9-6-02 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích</p>	<p>charakterizuje nerosty a odliší je od hornin</p>	<p>Minerály</p> <p>Vlastnosti nerostů</p> <p>Vnitřní geologické děje a vznik hornin</p>	<p>CH –využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje</p>

<p>pomůcek</p> <p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>P-9-6-03 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody</p> <p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>	<p>uvede příklady nerostů</p> <p>objasní, jak vznikají krystaly</p> <p>určuje a rozlišuje vlastnosti nerostů</p> <p>uvede příklady vnějších a vnitřních geolog. dějů</p> <p>rozlišuje horniny vyvřelé a objasní jejich vznik, uvede příklady a odlišnosti</p> <p>uvede příklad rud a jejich význam pro člověka</p> <p>jmenuje příklady výskytu rud v ČR</p> <p>objasní zvětrávání hornin, rozliší druhy zvětrávání</p> <p>rozliší sedimenty</p> <p>uvede názory na vznik uhlí, ropy a zemního plynu a jejich význam</p> <p>objasní příčiny přeměny hornin</p> <p>uvede příklady přeměněných hornin</p> <p>popíše pohyb kontinentů, vysvětlí jeho hlavní příčiny</p> <p>objasní sopečnou činnost, zemětřesení a uvede jejich různé projevy a důsledky na vytváření zemského povrchu, přírodu a lidskou společnost</p> <p>objasní vlivy větru, vody a zemské</p>	<p>Projekt č.1: Fyzikální vlastnosti nerostů a hornin</p> <p>Vnější geologické děje a vznik usazených hornin</p> <p>Přeměny hornin a horninový cyklus</p> <p>Projekt č.2: Určování nerostů a hornin</p> <p>Vznik a vývoj litosféry</p> <p>Hydrosféra</p> <p>Atmosféra</p> <p>Pedosféra</p>	<p>Z –prvky přírodní sféry, tvary zemského povrchu</p> <p>ENV3</p> <p>MV6</p> <p>MV7</p>
--	--	--	--

<p>P-9-6-04 porovná význam půdotvorných činitelů</p>	<p>přitažlivosti na zemský povrch</p> <p>vyjádří význam vody pro život na Zemi</p> <p>uvede rozložení vody na Zemi a zapojení života do oběhu vody</p> <p>objasní bodové a plošné znečišťování vody</p> <p>uvede význam jednotlivých vrstev atmosféry pro život</p> <p>objasní vlivy organismů na složení atmosféry</p> <p>vyloží vlivy využívání fosilních paliv na skleníkový jev</p> <p>objasní vlivy okyselování prostředí na organismy a člověka</p> <p>objasní příčiny a důsledky inverze a uvede zásady chování při smogové situaci</p> <p>vyloží vznik půdy a vlivy půdy na vlastnosti půdy</p> <p>objasní rozkladné řetězce probíhající v půdě</p> <p>rozliší půdní typy a půdní druhy</p> <p>vysvětlí, co je eroze a co ji urychluje</p> <p>objasní význam zeleně pro ochranu půdy před erozí</p>		
---	---	--	--

pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě			
		VÝVOJ ZEMĚ, ŽIVOTA A ČLOVĚKA	
<p>P-9-6-05 rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků</p> <p>P-9-6-06 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi</p> <p>P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p>	<p>charakterizuje jednotlivé geologické éry a vývoj života v nich</p> <p>popíše rozsah vývoje jednotlivých skupin organismů ve vztahu k vývoji podmínek na Zemi</p> <p>objasní časová měřítka vývoje přírody a porovná je s vývojem člověka</p> <p>vyloží vznik fosilních paliv a zdůvodní jejich neobnovitelnost</p> <p>charakterizuje hlavní předchůdce člověka vytkne jejich odlišnosti od současného člověka</p> <p>charakterizuje biologický a společenský vývoj člověka</p> <p>uvede příklady vědních oborů, které se zabývají studiem Země</p> <p>jmenuje Ch. Darwina jako autora vývojové teorie a objasní základy této teorie</p> <p>objasní, co je přírodní výběr</p> <p>vyloží souvislosti mezi nadprodukcí potomstva, dědičností, proměnlivostí, přizpůsobování k prostředí a konkurencí organismů stejného druhu</p>	<p>Od vzniku Země k nejstarším formám života</p> <p>Prvohory</p> <p>Druohory</p> <p>Třetihory</p> <p>Čtvrtohory</p> <p>Vývojová teorie</p>	

	<p>rozliší umělý a pohlavní výběr a uvede příklady</p> <p>uvede výhody a nevýhody specializace k podmínkám prostředí</p> <p>uvede různé doklady vývojové teorie</p>		
		SOUČASNÁ BIOSFÉRA	
<p>P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p> <p>P-9-7-02 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</p> <p>P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</p> <p>P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>	<p>zdůvodní význam rozmanitosti přírody a nezbytnost její ochrany</p> <p>objasní pojmy: druh, populace, společenstvo, ekosystém a biosféra</p> <p>na příkladech vysvětlí vzájemnou závislost organismů a důsledky porušení přírodní rovnováhy</p> <p>charakterizuje ekosystémy typické pro vegetační pásy Země a uvede příklady organismů, které v nich žijí</p> <p>popíše základní strukturu a funkci ekosystému a odlišnosti mezi ekosystémy přirozenými a uměle založenými</p> <p>objasní celkový oběh látek v biosféře a jeho závislost na sluneční energii</p>	<p>Rozmanitost organismů</p> <p>Rozmanitost ekosystémů</p>	
		ZÁKLAD A TRVÁNÍ ŽIVOTA	
<p>P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů</p>	<p>popíše a rozliší buňku rostlinnou a živočišnou</p> <p>objasní základní funkce buňky</p>	<p>Buněčný základ života</p> <p>Dědičnost</p>	

<p>P-9-1-02 popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel</p> <p>P-9-1-03 rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů</p> <p>P-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti</p> <p>P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p> <p>P-9-1-06 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů</p>	<p>objasní vztah fotosyntézy a buněčného dýchání</p> <p>uvede základní rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy a uvede příklady</p> <p>vysvětlí význam specializace buněk, vyloží, co jsou pletiva a tkáně, uvede příklady stavby a funkce orgánů a orgánových soustav</p> <p>uvede příklady mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním a různé příklady vývinu organismů</p> <p>objasní rozdíl dělením buněčného jádra při vzniku tělní buňky a při vzniku pohlavní buňky</p> <p>vyjádří vztah a rozdíl mezi dědičností a proměnlivostí</p> <p>jmenuje J. G. Mendela jako zakladatele nauky o dědičnosti</p> <p>objasní, co je vloha, alela</p> <p>podle schématu určí, co je kříženec 1. a 2. generace</p> <p>objasní, co je genotyp a fenotyp</p> <p>uvede, že geny jsou uspořádány za sebou v chromozomech vyjádří, že každý organismus má určitý počet chromozomů</p>		
--	--	--	--

	<p>uvede příklady látek vlivů prostředí, které vyvolávají změny v uspořádání chromozomů – mutace, a objasní jejich možná nebezpečí</p>		
		NAŠE PŘÍRODA	
<p>P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů</p> <p>P-9-1-04 třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek</p> <p>P-9-7-02 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahu mezi nimi</p> <p>P-9-7-02 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</p> <p>P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</p> <p>P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy</p>	<p>vysvětlí význam podnebí, množství vody a složení zemského povrchu v souvislosti s vývojem přírody pro současnou rozmanitost přírody</p> <p>uvede příklady druhové a ekosystémové rozmanitosti v naší přírodě a popíše, které organismy jsou v okolí</p> <p>vysvětlí význam a způsoby ochrany jednotlivých druhů organismů i ochrany celých ekosystémů s ohledem na regionální zvláštnosti</p> <p>vyjmenuje naše národní parky</p> <p>charakterizuje ochranu přírody v Evropě</p>	<p>Rozmanitost podmínek života v naší přírodě</p> <p>Projekt č.3: Vlastnosti půdy v okolí</p> <p>Rozmanitost ekosystémů v naší přírodě</p> <p>Ochrana naší přírody</p>	

ekosystému			
------------	--	--	--

Shrnutí školních výstupů v předmětu přírodopis dle standardů pro základní vzdělávání pro opakování a výstupní testování v jednotlivých ročnících

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy (indikátory)	od ročníku
P-9-1-01 Žák rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	žák rozliší získávání energie pro život výživou soběstačnou (autotrofní) a výživou nesoběstačnou (heterotrofní) a uvede příklady	6
	žák rozliší uvolňování energie pro život za využití kyslíku (buněčné dýchání – aerobně) a za nepřístupu kyslíku (anaerobně)	6
	žák rozliší pojmy růst a vývoj (individuální)	6
	žák uvede příklady různých projevů reakce organismů na vnější podněty	6
	žák vysvětlí význam abiotických podmínek života (slunečního záření, vzduchu, vody a minerálních látek)	6
	žák objasní význam biotických podmínek života (vztahů mezi organismy)	6
	žák uvede příklady přizpůsobení organismů k prostředí jako podmínky vývoje rozmanitosti života na Zemi (biodiverzity)	6
P-9-1-02 Žák popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	žák popíše podle obrázku stavbu buňky rostliny, živočicha a bakterie	7
	žák vysvětlí rozdíl ve výživě rostlinné a živočišné buňky	7
	žák uvede funkci základních organel v buňce rostliny, živočicha a bakterie	7
P-9-1-03 Žák rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	žák rozliší orgány zajišťující životní funkce a rozmnožování rostlin	7
	žák rozliší orgánové soustavy zajišťující životní funkce a rozmnožování živočichů	6
P-9-1-04 Žák třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	žák roztrídí vybrané organismy podle zadaného kritéria	6
	žák přiřadí vybrané organismy do zvolených taxonomických jednotek	6
P-9-1-05 Žák vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	žák vysvětlí podstatu nepohlavního rozmnožování a uvede příklady	6
	žák vysvětlí podstatu pohlavního rozmnožování i z hlediska dědičnosti	8
P-9-1-06 Žák uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismu	žák uvede konkrétní příklady využití poznatků z genetiky rostlin, živočichů a člověka v praktickém životě	7
	žák uvede příklady vlivu šlechtění na vzhled rostlin a živočichů	7
	žák uvede příklady vlivů prostředí na utváření organismů	

P-9-1-07 Žák uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	žák vysvětlí význam bakterií pro život v přírodě žák uvede příklady využívání bakterií člověkem žák uvede příklady nemocí způsobených bakteriemi a viry	7 7 7
P-9-2-01 Žák rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	žák podle přírodnin, modelů nebo obrázků přírodnin s rozlišovacími znaky určí nejméně šest hub naší přírody žák rozliší mezi vybranými houbami jedlé a jedovaté podle typických znaků 3. žák uvede zásady bezpečného sběru hub	6 6
P-9-2-02 Žák vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	žák odliší na příkladech způsob výživy hniloživný (saprofytický) a cizopasný (parazitický) žák uvede význam hub v oběhu látek v přírodě	6 6
P-9-2-03 Žák objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	žák uvede, které organismy vytvářejí tělo (stélku) lišejníku a čím si jsou vzájemně prospěšné žák uvede příklad výskytu lišejníku v přírodě	6 6
P-9-3-01 Žák odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	žák rozliší pojmy buňka, pletivo, orgán rostlinného těla (souvislost mezi stavbou a funkcí) žák rozliší na základě pozorování rozdílnou složitost stavby těla vybraných rostlin (např. zelené řasy, mechy, kapradiny, rostliny nahosemenné a krytosemenné)	7 7
P-9-3-02 Žák porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	žák uvede základní funkci kořene, stonku a listu a příklady jejich využití žák popíše vnější stavbu kořene, stonku a listu žák porovná vnitřní stavbu kořene, stonku a listu žák uvede příklady propojení rostlinných orgánů žák popíše stavbu květu a vznik plodu	7 7 7 7 7
P-9-3-03 Žák vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	žák uvede vstupy a výstupy fotosyntézy a podmínky ovlivňující její průběh žák objasní význam fotosyntézy pro život žák objasní význam dýchání pro život rostlin žák rozliší děje v rostlině probíhající za světla (fotosyntéza, dýchání) a za tmy (dýchání) žák uvede příklady ovlivňování podmínek pro život rostlin při jejich pěstování	7 7 7 7 7
P-9-3-04 Žák rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	žák zařadí vybrané rostliny do základní systematické skupiny (řasy, mechy, kapradiny, přesličky, plavuně, rostliny nahosemenné, rostliny krytosemenné) žák přiřadí k vybraným rostlinám název rodový, případně druhový, s využitím zjednodušených či upravených klíčů a atlasů	7 7 7
P-9-3-05 Žák odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	žák uvede u vybraných rostlin znaky přizpůsobení k prostředí, ve kterém obvykle rostou žák uvede na základě pozorování, jak se rostliny přizpůsobují změnám podmínek v průběhu roku	7 7 7

	žák uvede příklady rostlin, které jsou typické pro určité ekosystémy žák uvede příklady rostlin jedovatých a léčivých, zejména z okolí školy	7
P-9-4-01 Žák porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	žák uvede charakteristické rysy vnější stavby těla živočicha z vybraných skupin bezobratlých (žahavců, měkkýšů, kroužkovců a členovců /pavoukoců, korýšů, hmyzu/) a obratlovců (ryb, obojživelníků, plazů, ptáků, savců) žák uvede význam orgánových soustav a příklady jejich orgánů žák vysvětlí důležitost udržování vnitřní stálosti těla (např. tělesné teploty) při měnících se podmínkách vnějšího prostředí žák uvede příklady přizpůsobení stavby orgánových soustav živočichů k životu na souši a ve vodě a k různému způsobu života (k využívání různé potravy, k různé aktivitě během dne apod.) žák vysvětlí rozdíl mezi obojetným a rozlišeným pohlavím, mezi vývojem přímým a nepřímým a uvede příklady	6 6 6 8 6 6
P-9-4-02 Žák rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	žák uvede příklady skupin bezobratlých a obratlovců žák zařadí vybrané živočichy do hlavních taxonomických skupin - u bezobratlých do kmenů: žahavci, měkkýši, kroužkovci, členovci (popřípadě do tříd a řádů: pavoukocvi, korýši, hmyz), - u obratlovců do tříd: ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci	6 6 7
P-9-4-03 Žák odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	žák uvede příklady živočichů žijících odděleně a ve skupinách (i v párech), živočichy stálé a migrující, aktivní ve dne a v noci, býložravce, predátory a parazity žák uvede změny ve způsobu života živočichů podle ročních období žák uvede znaky, jimiž je organismus přizpůsobený prostředí a způsobu života, uvede příklady	6 6 6
P-9-4-04 Žák zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	žák na příkladu uvede význam rozmanitosti živočichů pro život v přírodě a pro člověka žák objasní význam biologické rovnováhy žák uvede příklady bezobratlých a obratlovců, kteří se mohou stát škůdci, a způsoby ochrany před nimi žák uvede příklady živočichů žijících v přírodě, které lidé využívají nebo jsou pro člověka užiteční žák uvede příklady živočichů, které člověk chová pro užitek žák vysvětlí zásady bezpečného chování ve styku se živočichy a uvede příklady	6 6 6 6 6 6
P-9-5-01 Žák určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	žák určí přibližné umístění hlavních orgánů orgánových soustav v těle člověka žák popíše stavbu a funkci orgánových soustav člověka a vysvětlí jejich vztahy žák uvede, že řízení lidského organismu se uskutečňuje hormonální a nervovou soustavou	8 8 8 8

	žák objasní způsob získávání informací o okolním prostředí	
P-9-5-02 Žák se orientuje v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	žák uvede, že podle současných vědeckých názorů se člověk nevyvinul z dnes žijících lidoopů žák uvede odlišnosti dnešního člověka od předchůdců člověka podle současného vědeckého názoru žák má základní představu o délce doby vývoje člověka a existence současného člověka	8 8
P-9-5-03 Žák objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	žák vysvětlí vznik a vyživování plodu v těle matky žák vyvodí zásady pro zdravý způsob života budoucí matky žák objasní důležitost péče o novorozence žák charakterizuje hlavní znaky jednotlivých období lidského života	8 8 8 8
P-9-5-04 Žák rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	žák uvede příklady běžných nemocí i zásady jejich prevence a léčby žák vysvětlí vlivy prostředí a životního stylu na zdraví člověka	8 8
P-9-5-05 Žák aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	žák zná postupy poskytování první pomoci žák prakticky provede ukázkou poskytnutí první pomoci	8 8
P-9-6-01 Žák objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	žák uvede význam neživých podmínek prostředí pro vznik života na Zemi žák vysvětlí význam atmosféry (ozonosféry a fyzikálních a chemických vlastností ovzduší), hydrosféry (vody mořské a sladké, jejich vlastností), litosféry (zdroje minerálních látek i zemského tepla) a pedosféry (prostředí pro růst rostlin a život živočichů) pro život žák objasní nebezpečí rychlých změn podmínek prostředí pro život	9 9 9
P-9-6-02 Žák rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	žák uvede příklady znaků, podle kterých může rozlišovat nerosty a horniny žák rozezná nejběžnější nerosty a horniny z naší přírody na základě pozorování jejich charakteristických znaků a za pomoci určovacích pomůcek	9 9
P-9-6-03 Žák rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	žák rozliší vnitřní a vnější geologické děje a jejich možné důsledky pro člověka žák rozliší horniny podle vzniku na vyvěřelé, usazené a přeměněné, uvede příklady žák na základě obrázku popíše průběh horninotvorného cyklu (geologického oběhu) žák vysvětlí průběh a příčinu oběhu vody a důsledky pro přírodu a člověka žák objasní pojem obnovitelný a neobnovitelný přírodní zdroj	9 9 9 9 9
P-9-6-04 Žák porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	žák uvede vznik a složení půdy a vysvětlí, proč je půda na rozhraní mezi přírodou neživou a živou žák rozliší půdní typ a druh a uvede jejich příklady z naší přírody, především z okolí	9 9
P-9-6-05	žák porovná přibližnou délku trvání geologických období	9

Žák rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	žák uvede charakteristické znaky geologických období	9
P-9-6-06 Žák uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	žák uvede rozdíl mezi počasím a podnebí žák vysvětlí skleníkový jev a jeho možný vliv na klimatické změny žák uvede faktory podnebí, které jsou rozhodující pro vývoj jednotlivých typů ekosystémů žák charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy i jejich doprovodné jevy žák charakterizuje možné dopady mimořádných událostí a ochranu před nimi	9 9 9 9 9
P-9-7-01 Žák uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	žák uvede příklady organismů v přírodních i umělých ekosystémech naší přírody žák vysvětlí význam autotrofních organismů a různých způsobů výživy heterotrofních organismů v ekosystému žák uvede příklady různých vztahů mezi organismy	6 6 6
P-9-7-02 Žák rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	žák rozliší termíny populace, společenstvo, ekosystém a uvede příklady žák vysvětlí význam slunečního záření jako zdroje energie pro ekosystém žák vysvětlí význam vztahů mezi organismy pro oběh látek v přírodě	6 6 6
P-9-7-03 Žák vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	žák vysvětlí vztahy v potravních řetězcích pastevně-kořistnických a rozkladných žák vysvětlí důležitost biologické regulace, a kdy se organismus může stát škůdcem žák vytvoří příklady jednoduchých potravních řetězců k různým ekosystémům	6 6 6
P-9-7-04 Žák uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	žák posoudí, které lidské činnosti životní prostředí ohrožují a které přispívají k jeho zlepšování žák uvede příklady narušení rovnováhy ekosystému žák navrhne aktivity, kterými je možné stav životního prostředí zlepšovat žák vyhledá a popíše činitele ovlivňující životní prostředí v místě bydliště a blízkém okolí	6 6 6 6
P-9-8-01 Žák aplikuje praktické metody poznávání přírody	žák rozlišuje detaily při pozorování přírody pouhým okem a za použití lupy žák používá jednoduchý žákovský mikroskop žák aktivně používá především zjednodušené určovací klíče a atlasy žák správně provede a vyhodnotí jednoduchý pokus (experiment)	6 6 6 6
P-9-8-02 Žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody ve třídě i během pobytu v přírodě	6

Přírodopis – ověřování 2020-2024

PŘ 2.stupeň - 6.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) – ochrana přírody a životního prostředí <ul style="list-style-type: none"> • úcta k životu ve všech jeho formách • citový vztah člověka k přírodě

			<ul style="list-style-type: none"> • vnímání přírodních krás • odpovědnost za životní prostředí
		Úvodní hodina	
		Opakování učiva z 5. ročníku	
P-9-6-01 Žák objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	<p>žák uvede význam neživých podmínek prostředí pro vznik života na Zemi</p> <p>žák vysvětlí význam atmosféry (ozonosféry a fyzikálních a chemických vlastností ovzduší), hydrosféry (vody mořské a sladké, jejích vlastností), litosféry (zdroje minerálních látek i zemského tepla) a pedosféry (prostředí pro růst rostlin a život živočichů) pro život</p> <p>žák objasní nebezpečí rychlých změn podmínek prostředí pro život</p>	<p>Planeta Země</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik vesmíru, sluneční soustava, Země - stavba Země 	<p>ENV 1, 2, 4</p> <p>OČMO</p> <p>MV 6</p> <p>MV 7</p> <p>OSV 1</p> <p>OSV 10</p>
P-9-1-01 Žák rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	<p>žák rozliší získávání energie pro život výživou soběstačnou (autotrofní) a výživou nesoběstačnou (heterotrofní) a uvede příklady</p> <p>žák rozliší pojmy růst a vývoj (individuální)</p> <p>žák vysvětlí význam abiotických podmínek života (slunečního záření, vzduchu, vody a minerálních látek)</p> <p>žák objasní význam biotických podmínek života (vztahů mezi organismy)</p> <p>žák uvede příklady různých projevů reakce organismů na vnější podněty</p>	<p>Život na Zemi</p> <ul style="list-style-type: none"> - podmínky života na Zemi - projevy živých organismů - vznik života na Zemi - vztahy mezi organismy a prostředím 	<p>ENV 1, 2, 4</p> <p>MV 6</p> <p>MV 7</p> <p>OSV 1</p> <p>OSV 10</p>
P-9-8-01 Žák aplikuje praktické metody poznávání přírody P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při	<p>žák rozlišuje detaily při pozorování přírody pouhým okem a za použití lupy</p> <p>žák používá jednoduchý žákovský</p>	Mikroskop	<p>OSV 1</p> <p>OSV 10</p>

poznávání živé a neživé přírody	mikroskop žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody ve třídě i během pobytu v přírodě		
P-9-1-02 Žák popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel P-9-8-01 Žák aplikuje praktické metody poznávání přírody P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	žák popíše podle obrázku stavbu buňky rostliny, živočicha a bakterie žák vysvětlí rozdíl ve výživě rostlinné a živočišné buňky žák uvede funkci základních organel v buňce rostliny, živočicha a bakterie žák používá jednoduchý žákovský mikroskop žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody ve třídě i během pobytu v přírodě	Buňka - stavba buňky - rostlinná a živočišná buňka - jednobuněčné a mnohobuněčné organismy - <i>Laboratorní práce: Zhotovení mikroskopického preparátu</i>	
P-9-1-04 Žák třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	žák roztrídí vybrané organismy podle zadaného kritéria žák přiřadí vybrané organismy do zvolených taxonomických jednotek	Základy taxonomie	
P-9-1-07 Žák uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka P-9-1-01 Žák rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	žák vysvětlí význam bakterií pro život v přírodě žák uvede příklady využívání bakterií člověkem žák rozliší uvolňování energie pro život za využití kyslíku (buněčné dýchání – aerobně) a za nepřístupu kyslíku (anaerobně) žák uvede příklady nemocí způsobených bakteriemi a viry žák používá jednoduchý žákovský mikroskop	Mikroorganismy - viry - bakterie - sinice - prvoci - <i>Laboratorní práce: Prvocí-nálevníci</i>	

<p>P-9-8-01 Žák aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>			
<p>P-9-1-04 Žák třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek</p> <p>P-9-8-01 Žák aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>P-9-3-03 Žák vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</p> <p>P-9-3-04 Žák rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p>	<p>žák rozřídí vybrané organismy podle zadaného kritéria</p> <p>žák používá jednoduchý žakovský mikroskop</p> <p>žák správně provede a vyhodnotí jednoduchý pokus (experiment)</p> <p>žák uvede vstupy a výstupy fotosyntézy a podmínky ovlivňující její průběh</p> <p>žák objasní význam fotosyntézy pro život</p> <p>žák objasní význam dýchání pro život rostlin</p> <p>žák rozliší děje v rostlině probíhající za světla (fotosyntéza, dýchání) a za tmy (dýchání)</p> <p>žák zařadí vybrané rostliny do základní systematické skupiny (řasy)</p>	<p>Rostliny</p> <ul style="list-style-type: none"> - třídění rostlin - fotosyntéza - řasy - <i>Laboratorní práce: Řasy</i> 	<p>OSV 1 OSV10</p>
<p>P-9-2-02 Žák vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích</p> <p>P-9-2-01 Žák rozpozná naše neznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků</p> <p>P-9-8-01 Žák aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>	<p>žák odliší na příkladech způsob výživy hniloživný (saprofytický) a cizopasný (parazitický)</p> <p>žák uvede význam hub v oběhu látek v přírodě</p> <p>žák podle přírodnin, modelů nebo obrázků přírodnin s rozlišovacími znaky určí nejméně šest hub naší přírody</p> <p>žák rozliší mezi vybranými houbami jedlé a jedovaté podle typických znaků 3.</p> <p>žák uvede zásady bezpečného sběru hub</p> <p>žák používá jednoduchý žakovský mikroskop</p>	<p>Houby</p> <ul style="list-style-type: none"> - spájkivé, vřecovýtrusné - stopkovýtrusné - <i>Laboratorní práce: Kvasinky</i> 	<p>OSV 1 OSV 10</p>

	žák správně provede a vyhodnotí jednoduchý pokus (experiment)		
P-9-2-03 Žák objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	žák uvede, které organismy vytvářejí tělo (stélku) lišejníku a čím si jsou vzájemně prospěšné žák uvede příklad výskytu lišejníku v přírodě	Lišejníky	
		Souhrnné opakování učiva	
P-9-8-01 Žák aplikuje praktické metody poznávání přírody P-9-4-02 Žák rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin P-9-4-01 Žák porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	žák rozlišuje detaily při pozorování přírody pouhým okem a za použití lupy žák správně provede a vyhodnotí jednoduchý pokus (experiment) žák uvede příklady skupin bezobratlých a obratlovců žák uvede charakteristické rysy vnější stavby těla živočicha z vybraných skupin bezobratlých (žahavců, měkkýšů, kroužkovců a členovců /pavoukoců, korýšů, hmyzu/) žák uvede význam orgánových soustav a příklady jejich orgánů žák vysvětlí důležitost udržování vnitřní stálosti těla (např. tělesné teploty) při měnících se podmínkách vnějšího prostředí žák uvede příklady přizpůsobení stavby orgánových soustav živočichů k životu na souši a ve vodě a k různému způsobu života (k využívání různé potravy, k různé aktivitě během dne apod.) žák vysvětlí rozdíl mezi obojetným a rozlišeným pohlavím, mezi vývojem přímým a nepřímým a uvede příklady	Bezobratlí živočichové - žahavci - ploštěnci - hlístice - měkkýši <i>Laboratorní práce: Měkkýši</i> - kroužkovci - členovci • trojlaločnatci • klepítkatci • korýši • stonožkovci • hmyz • ostnokožci - <i>Laboratorní práce: Stavba těla hmyzu</i>	

<p>P-9-4-04 Žák zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</p>	<p>žák zařadí vybrané živočichy do hlavních taxonomických skupin - u bezobratlých do kmenů: žahavci, měkkýši, kroužkovci, členovci (popřípadě do tříd a řádů: pavoukovci, korýši, hmyz), žák objasní význam biologické rovnováhy žák uvede příklady bezobratlých a obratlovců, kteří se mohou stát škůdci, a způsoby ochrany před nimi žák uvede příklady živočichů žijících v přírodě, které lidé využívají nebo jsou pro člověka užiteční žák uvede příklady živočichů, které člověk chová pro užitek žák vysvětlí zásady bezpečného chování ve styku se živočichy a uvede příklady</p>		
		Závěrečné opakování učiva	

PŘ 2.stupeň - 7.ročník – od školního roku 2021/2022

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) – ochrana přírody a životního prostředí <ul style="list-style-type: none"> • úcta k životu ve všech jeho formách • citový vztah člověka k přírodě • vnímání přírodních krás

			<ul style="list-style-type: none"> • odpovědnost za životní prostředí
		Úvodní hodina	
		Opakování učiva ze 6. ročníku	
<p>P-9-4-02 Žák rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</p> <p>P-9-4-01 Žák porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</p>	<p>žák zařadí vybrané živočichy do hlavních taxonomických skupin u obratlovců do tříd: ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci</p> <p>žák uvede charakteristické rysy vnější stavby těla živočicha z vybraných skupin obratlovců (ryb, obojživelníků, plazů, ptáků, savců)</p> <p>žák uvede význam orgánových soustav a příklady jejich orgánů</p> <p>žák vysvětlí důležitost udržování vnitřní stálosti těla (např. tělesné teploty) při měnících se podmínkách vnějšího prostředí</p> <p>žák uvede příklady přizpůsobení stavby orgánových soustav živočichů k životu na souši a ve vodě a k různému způsobu života (k využívání různé potravy, k různé aktivitě během dne apod.)</p> <p>žák vysvětlí rozdíl mezi obojetným a rozlišeným pohlavím</p>	<p>Strunatci</p> <ul style="list-style-type: none"> - znaky strunatců - pláštěnci - bezlebeční - obratlovci <ul style="list-style-type: none"> ▪ znaky obratlovců ▪ bezčelistnatci ▪ paryby ▪ ryby <p><i>Laboratorní práce: Stavba rybí šupiny</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ obojživelníci ▪ plazi ▪ ptáci <p><i>Laboratorní práce: Stavba ptačího pera</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ savci <p>- systém strunatců</p>	<p>ENV 1, 3, 4 OČMO</p> <p>MV 6</p>
<p>P-9-1-03 Žák rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů</p> <p>P-9-4-03 Žák odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich</p>	<p>žák rozliší orgánové soustavy zajišťující životní funkce a rozmnožování živočichů</p> <p>žák uvede příklady živočichů žijících odděleně a ve skupinách (i v párech), živočichy stálé a migrující, aktivní ve dne a v noci, býložravce, predátory a</p>		

<p>způsob života a přizpůsobení danému prostředí</p> <p>P-9-8-02 Žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p> <p>P-9-8-01 Žák aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>	<p>parazity žák uvede změny ve způsobu života živočichů podle ročních období žák uvede znaky, jimiž je organismus přizpůsobený prostředí a způsobu života, uvede příklady</p> <p>žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při</p> <p>poznávání živé a neživé přírody ve třídě i během pobytu v přírodě žák správně provede a vyhodnotí jednoduchý pokus (experiment) žák rozlišuje detaily při pozorování přírody pouhým okem a za použití lupy</p>		
<p>P-9-3-01 Žák odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</p> <p>P-9-3-04 Žák rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p> <p>P-9-8-01 Žák aplikuje praktické metody poznávání</p>	<p>žák rozliší pojmy buňka, pletivo, orgán rostlinného těla (souvinnost mezi stavbou a funkcí)</p> <p>žák zařadí vybrané rostliny do základní systematické skupiny (mechy, kapradiny, přesličky, plavuně)</p> <p>žák přiřadí k vybraným rostlinám název rodový, případně druhový, s využitím zjednodušených či upravených klíčů a atlasů</p> <p>žák rozlišuje detaily při pozorování přírody pouhým okem a za použití lupy žák používá jednoduchý zářivkový</p>	<p>Souhrnné opakování</p> <p>Rostliny</p> <ul style="list-style-type: none"> - opakování učiva ze 6. ročníku - rostlinná pletiva - výtrusné rostliny <ul style="list-style-type: none"> ▪ mechorosty <p><i>Laboratorní práce: Mechy</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kaprad'orosty 	<p>ENV 3, 4 OČMO</p>

<p>přírody</p> <p>P-9-8-02 Žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	<p>mikroskop</p> <p>žák aktivně používá především zjednodušené určovací klíče a atlasy</p> <p>žák správně provede a vyhodnotí jednoduchý pokus (experiment)</p> <p>žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody ve třídě i během pobytu v přírodě</p>		
<p>P-9-3-01 Žák odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</p> <p>P-9-1-03 Žák rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů</p> <p>P-9-3-02 Žák porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku</p> <p>P-9-8-01 Žák aplikuje praktické metody poznávání přírody</p>	<p>žák rozliší na základě pozorování rozdílnou složitost stavby těla vybraných rostlin (např. zelené řasy, mechy, kapradiny, rostliny nahosemenné a krytosemenné)</p> <p>žák rozliší orgány zajišťující životní funkce a rozmnožování rostlin</p> <p>žák uvede základní funkci kořene, stonku a listu a příklady jejich využití</p> <p>žák popíše vnější stavbu kořene, stonku a listu</p> <p>žák porovná vnitřní stavbu kořene, stonku a listu</p> <p>žák uvede příklady propojení rostlinných orgánů</p> <p>žák popíše stavbu květu a vznik plodu</p> <p>žák rozlišuje detaily při pozorování přírody pouhým okem a za použití lupy</p> <p>žák používá jednoduchý žakovský mikroskop</p> <p>žák správně provede a vyhodnotí</p>	<p>Rostliny</p> <ul style="list-style-type: none"> - semenné rostliny <ul style="list-style-type: none"> ▪ základní orgány semenných rostlin – kořen, stonek, list, květ, plod ▪ rozmnožování rostlin <p><i>Laboratorní práce: Stavba květu</i></p>	

<p>P-9-8-02 Žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	<p>jednoduchý pokus (experiment) žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody ve třídě i během pobytu v přírodě</p>		
<p>P-9-3-04 Žák rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p>	<p>žák zařadí vybrané rostliny do základní systematické skupiny (rostliny nahosemenné) žák přiřadí k vybraným rostlinám název rodový, případně druhový, s využitím zjednodušených či upravených klíčů a atlasů</p>	<p>Nahosemenné rostliny</p>	
<p>P-9-3-04 Žák rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</p> <p>P-9-3-05 Žák odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</p> <p>P-9-3-03 Žák vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin</p> <p>P-9-8-01</p>	<p>žák zařadí vybrané rostliny do základní systematické skupiny (rostliny krytosemenné) žák přiřadí k vybraným rostlinám název rodový, případně druhový, s využitím zjednodušených či upravených klíčů a atlasů žák uvede u vybraných rostlin znaky přizpůsobení k prostředí, ve kterém obvykle rostou žák uvede na základě pozorování, jak se rostliny přizpůsobují změnám podmínek v průběhu roku žák uvede příklady rostlin, které jsou typické pro určité ekosystémy žák uvede příklady rostlin jedovatých a léčivých, zejména z okolí školy žák uvede příklady ovlivňování podmínek pro život rostlin při jejich pěstování žák aktivně používá především zjednodušené určovací klíče a atlasy</p>	<p>Krytosemenné rostliny</p> <ul style="list-style-type: none"> - dvouděložné krytosemenné rostliny - jednoděložné krytosemenné rostliny <p><i>Laboratorní práce: Určování krytosemenných rostlin</i></p>	<p>ENV3, 4</p>

Žák aplikuje praktické metody poznávání přírody P-9-8-02 Žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody ve třídě i během pobytu v přírodě		
P-9-3-05 Žák odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	Žák uvede u vybraných rostlin znaky přizpůsobení k prostředí, ve kterém obvykle rostou	Cizokrajné užitkové rostliny	
P-9-3-05 Žák odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	žák uvede u vybraných rostlin znaky přizpůsobení k prostředí, ve kterém obvykle rostou žák uvede na základě pozorování, jak se rostliny přizpůsobují změnám podmínek v průběhu roku žák uvede příklady rostlin, které jsou typické pro určité ekosystémy žák uvede příklady rostlin jedovatých a léčivých, zejména z okolí školy	Rostlinná společenstva	
		Závěrečné opakování učiva	

PŘ 2.stupeň - 8.ročník – od školního roku 2022/2023

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) – ochrana přírody a životního prostředí <ul style="list-style-type: none"> úcta k životu ve všech jeho formách citový vztah člověka k přírodě vnímání přírodních krás

			<ul style="list-style-type: none"> • odpovědnost za životní prostředí
		Úvodní hodina	
		Opakování učiva ze 7. ročníku	
<p>P-9-5-02 Žák se orientuje v základních vývojových stupních fylogeneze člověka</p>	<p>žák uvede, že podle současných vědeckých názorů se člověk nevyvinul z dnes žijících lidoopů</p> <p>žák uvede odlišnosti dnešního člověka od předchůdců člověka podle současného vědeckého názoru</p> <p>žák má základní představu o délce doby vývoje člověka a existence současného člověka</p>	<p>Úvod do biologie člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - etologie - původ a vývoj člověka - lidské rasy 	<p>ENV 4</p> <p>MV 1</p> <p>MKV 1</p> <p>MKV 3</p>
		Souhrnné opakování učiva	
<p>P-9-5-01 Žák určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy</p> <p>P-9-5-04 Žák rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života</p> <p>P-9-8-01 Žák aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>P-9-8-02</p>	<p>žák určí přibližné umístění hlavních orgánů orgánových soustav v těle člověka</p> <p>žák popíše stavbu a funkci orgánových soustav člověka a vysvětlí jejich vztahy</p> <p>žák uvede, že řízení lidského organismu se uskutečňuje hormonální a nervovou soustavou</p> <p>žák objasní způsob získávání informací o okolním prostředí</p> <p>žák uvede příklady běžných nemocí i zásady jejich prevence a léčby</p> <p>žák vysvětlí vlivy prostředí a životního stylu na zdraví člověka</p> <p>žák správně provede a vyhodnotí jednoduchý pokus (experiment)</p> <p>žák dodržuje základní pravidla</p>	<p>Anatomie a fyziologie člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> - buňky a tkáň - kosterní soustava <p><i>Laboratorní práce: Stavba lidské kostry</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - svalová soustava <p><i>Laboratorní práce: Antropometrie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - oběhová soustava - mízní soustava - dýchací soustava <p><i>Laboratorní práce: Měření tepové frekvence</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - trávicí soustava - metabolismus - vylučovací soustava - kožní soustava - nervová soustava - smyslové orgány <p><i>Laboratorní práce: Zjišťování činnosti smyslových orgánů</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - endokrinní soustava - pohlavní soustava 	<p>OČMO</p>

Žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody ve třídě i během pobytu v přírodě		
		Souhrnné opakování učiva	
P-9-5-03 Žák objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	žák vysvětlí vznik a vyživování plodu v těle matky žák vyvodí zásady pro zdravý způsob života budoucí matky žák objasní důležitost péče o novorozence žák charakterizuje hlavní znaky jednotlivých období lidského života	Vývin jedince	MV 1
P-9-1-05 Žák vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti P-9-1-06 Žák uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismu	žák vysvětlí podstatu nepohlavního rozmnožování a uvede příklady žák vysvětlí podstatu pohlavního rozmnožování i z hlediska dědičnosti žák uvede konkrétní příklady využití poznatků z genetiky rostlin, živočichů a člověka v praktickém životě žák uvede příklady vlivu šlechtění na vzhled rostlin a živočichů žák uvede příklady vlivů prostředí na utváření organismů	Genetika	MV 1
		Souhrnné opakování učiva	
P-9-5-05 Žák aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	žák zná postupy poskytování první pomoci žák prakticky provede ukázkou poskytnutí první pomoci	<i>Laboratorní práce: Poskytování první pomoci</i>	OČMO
		Závěrečné opakování učiva	

PŘ 2.stupeň - 9.ročník – od školního roku 2023/2024

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) – ochrana přírody a životního prostředí <ul style="list-style-type: none"> • úcta k životu ve všech jeho formách • citový vztah člověka k přírodě • vnímání přírodních krás • odpovědnost za životní

			prostředí
		Úvodní hodina	
		Opakování učiva z 8. ročníku	
		Geologické vědy	
<p>P-9-6-02 Žák rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek</p> <p>P-9-8-01 Žák aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>P-9-8-02 Žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	<p>žák uvede příklady znaků, podle kterých může rozlišovat nerosty žák rozezná nejběžnější nerosty z naší přírody na základě pozorování jejich charakteristických znaků a za pomoci určovacích pomůcek</p> <p>žák správně provede a vyhodnotí jednoduchý pokus (experiment) žák rozlišuje detaily při pozorování přírody pouhým okem a za použití lupy</p> <p>žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody ve třídě i během pobytu v přírodě</p>	<p>Mineralogie</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik a stavba minerálů - vlastnosti minerálů - třídění minerálů <p><i>Laboratorní práce: Fyzikální a chemické vlastnosti minerálů</i></p>	<p>ENV3</p> <p>MV 6</p> <p>MV 7</p>
<p>P-9-6-02 Žák rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek</p> <p>P-9-8-01 Žák aplikuje praktické metody poznávání přírody</p> <p>P-9-8-02 Žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody</p>	<p>žák uvede příklady znaků, podle kterých může rozlišovat horniny žák rozezná nejběžnější horniny z naší přírody na základě pozorování jejich charakteristických znaků a za pomoci určovacích pomůcek</p> <p>žák správně provede a vyhodnotí jednoduchý pokus (experiment) žák rozlišuje detaily při pozorování přírody pouhým okem a za použití lupy</p> <p>žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody ve třídě i během pobytu v přírodě</p>	<p>Petrologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik hornin, horninový cyklus - vyvřelé horniny - usazené horniny - přeměněné horniny <p><i>Laboratorní práce: Vlastnosti hornin</i></p>	<p>ENV 3</p> <p>MV 6</p> <p>MV 7</p>

		Souhrnné opakování učiva	
P-9-6-03 Žák rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	žák rozliší vnitřní a vnější geologické děje a jejich možné důsledky pro člověka žák rozliší horniny podle vzniku na vyvřelé, usazené a přeměněné, uvede příklady žák na základě obrázku popíše průběh horninotvorného cyklu (geologického oběhu) žák vysvětlí průběh a příčinu oběhu vody a důsledky pro přírodu a člověka žák objasní pojem obnovitelný a neobnovitelný přírodní zdroj	Geologické děje - vnitřní geologické děje - vnější geologické děje	ENV 3
		Souhrnné opakování učiva	
P-9-6-05 Žák rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	žák uvede základní geologické jednotky tvořící území ČR	Geologický vývoj území ČR	
P-9-6-04 Žák porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě P-9-8-01 Žák aplikuje praktické metody poznávání přírody P-9-8-02 Žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	žák uvede vznik a složení půdy a vysvětlí, proč je půda na rozhraní mezi přírodou neživou a živou žák rozliší půdní typ a druh a uvede jejich příklady z naší přírody, především z okolí žák správně provede a vyhodnotí jednoduchý pokus (experiment) žák rozlišuje detaily při pozorování přírody pouhým okem a za použití lupy žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody ve třídě i během pobytu v přírodě	Půda <i>Laboratorní práce: Půdní eroze</i>	
P-9-6-05 Žák rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	žák porovná přibližnou délku trvání geologických období žák uvede charakteristické znaky geologických období	Vývoj Země a života na Zemi - teorie vzniku a vývoje života na Zemi - období bez života, prahory a	ENV 3 MV 6

		<ul style="list-style-type: none"> starohory - prvohory - druhohory - třetihory - čtvrtohory 	MV 7
		Souhrnné opakování učiva	
<p>P-9-6-06 Žák uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi</p> <p>P-9-7-01 Žák uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p> <p>P-9-7-02 Žák rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</p>	<p>žák vysvětlí skleníkový jev a jeho možný vliv na klimatické změny</p> <p>žák uvede faktory podnebí, které jsou rozhodující pro vývoj jednotlivých typů ekosystémů</p> <p>žák charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy i jejich doprovodné jevy</p> <p>žák charakterizuje možné dopady mimořádných událostí a ochranu před nimi</p> <p>žák uvede příklady organismů v přírodních i umělých ekosystémech naší přírody</p> <p>žák vysvětlí význam autotrofních organismů a různých způsobů výživy heterotrofních organismů v ekosystému</p> <p>žák uvede příklady různých vztahů mezi organismy</p> <p>žák rozliší termíny populace, společenstvo, ekosystém a uvede příklady</p> <p>žák vysvětlí význam slunečního záření jako zdroje energie pro ekosystém</p> <p>žák vysvětlí význam vztahů mezi organismy pro oběh látek v přírodě</p>	Ekologie	

<p>P-9-7-04 Žák uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</p> <p>P-9-7-03 Žák vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</p> <p>P-9-1-01 Žák rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů</p>	<p>žák posoudí, které lidské činnosti životní prostředí ohrožují a které přispívají k jeho zlepšování</p> <p>žák uvede příklady narušení rovnováhy ekosystému</p> <p>žák navrhne aktivity, kterými je možné stav životního prostředí zlepšovat</p> <p>žák vyhledá a popíše činitele ovlivňující životní prostředí v místě bydliště a blízkém okolí</p> <p>žák vysvětlí vztahy v potravních řetězcích pastevně-kořistnických a rozkladných</p> <p>žák vysvětlí důležitost biologické regulace, a kdy se organismus může stát škůdcem</p> <p>žák vytvoří příklady jednoduchých potravních řetězců k různým ekosystémům</p> <p>žák uvede příklady přizpůsobení organismů k prostředí jako podmínky vývoje rozmanitosti života na Zemi (biodiverzity)</p>		
		Závěrečné opakování učiva	

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy (indikátory)	od ročníku
<p>P-9-1-01 Žák rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů</p>	<p>žák rozliší získávání energie pro život výživou soběstačnou (autotrofní) a výživou nesoběstačnou (heterotrofní) a uvede příklady</p> <p>žák rozliší uvolňování energie pro život za využití kyslíku (buněčné dýchání – aerobně) a za nepřístupu kyslíku (anaerobně)</p>	<p>6</p> <p>6</p>

	žák rozliší pojmy růst a vývoj (individuální) žák uvede příklady různých projevů reakce organismů na vnější podněty žák vysvětlí význam abiotických podmínek života (slunečního záření, vzduchu, vody a minerálních látek) žák objasní význam biotických podmínek života (vztahů mezi organismy) žák uvede příklady přizpůsobení organismů k prostředí jako podmínky vývoje rozmanitosti života na Zemi (biodiverzity)	6 6 6 6 9
P-9-1-02 Žák popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	žák popíše podle obrázku stavbu buňky rostliny, živočicha a bakterie žák vysvětlí rozdíl ve výživě rostlinné a živočišné buňky žák uvede funkci základních organel v buňce rostliny, živočicha a bakterie	6 6 6
P-9-1-03 Žák rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	žák rozliší orgány zajišťující životní funkce a rozmnožování rostlin žák rozliší orgánové soustavy zajišťující životní funkce a rozmnožování živočichů	7 7
P-9-1-04 Žák třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	žák rozřídí vybrané organismy podle zadaného kritéria žák přiřadí vybrané organismy do zvolených taxonomických jednotek	6 6
P-9-1-05 Žák vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	žák vysvětlí podstatu nepohlavního rozmnožování a uvede příklady žák vysvětlí podstatu pohlavního rozmnožování i z hlediska dědičnosti	8 8
P-9-1-06 Žák uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismu	žák uvede konkrétní příklady využití poznatků z genetiky rostlin, živočichů a člověka v praktickém životě žák uvede příklady vlivu šlechtění na vzhled rostlin a živočichů žák uvede příklady vlivů prostředí na utváření organismů	8 8 8
P-9-1-07 Žák uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	žák vysvětlí význam bakterií pro život v přírodě žák uvede příklady využívání bakterií člověkem žák uvede příklady nemocí způsobených bakteriemi a viry	6 6 6
P-9-2-01 Žák rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	žák podle přírodnin, modelů nebo obrázků přírodnin s rozlišovacími znaky určí nejméně šest hub naší přírody žák rozliší mezi vybranými houbami jedlé a jedovaté podle typických znaků 3. žák uvede zásady bezpečného sběru hub	6 6 6
P-9-2-02 Žák vysvětlí různé způsoby výživy hub a	žák odliší na příkladech způsob výživy hniloživý (saprofytický) a cizopasný (parazitický) žák uvede význam hub v oběhu látek v přírodě	6 6

jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích		
P-9-2-03 Žák objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	žák uvede, které organismy vytvářejí tělo (stélku) lišejníku a čím si jsou vzájemně prospěšné žák uvede příklad výskytu lišejníku v přírodě	6 6
P-9-3-01 Žák odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	žák rozliší pojmy buňka, pletivo, orgán rostlinného těla (souvislost mezi stavbou a funkcí) žák rozliší na základě pozorování rozdílnou složitost stavby těla vybraných rostlin (např. zelené řasy, mechy, kapradiny, rostliny nahosemenné a krytosemenné)	7 7
P-9-3-02 Žák porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	žák uvede základní funkci kořene, stonku a listu a příklady jejich využití žák popíše vnější stavbu kořene, stonku a listu žák porovná vnitřní stavbu kořene, stonku a listu žák uvede příklady propojení rostlinných orgánů žák popíše stavbu květu a vznik plodu	7 7 7 7 7
P-9-3-03 Žák vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	žák uvede vstupy a výstupy fotosyntézy a podmínky ovlivňující její průběh žák objasní význam fotosyntézy pro život žák objasní význam dýchání pro život rostlin žák rozliší děje v rostlině probíhající za světla (fotosyntéza, dýchání) a za tmy (dýchání) žák uvede příklady ovlivňování podmínek pro život rostlin při jejich pěstování	6 6 6 6 7
P-9-3-04 Žák rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	žák zařadí vybrané rostliny do základní systematické skupiny (řasy, mechy, kapradiny, přesličky, plavuně, rostliny nahosemenné, rostliny krytosemenné) žák přiřadí k vybraným rostlinám název rodový, případně druhový, s využitím zjednodušených či upravených klíčů a atlasů	6,7 7
P-9-3-05 Žák odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	žák uvede u vybraných rostlin znaky přizpůsobení k prostředí, ve kterém obvykle rostou žák uvede na základě pozorování, jak se rostliny přizpůsobují změnám podmínek v průběhu roku žák uvede příklady rostlin, které jsou typické pro určité ekosystémy žák uvede příklady rostlin jedovatých a léčivých, zejména z okolí školy	7 7 7 7
P-9-4-01 Žák porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	žák uvede charakteristické rysy vnější stavby těla živočicha z vybraných skupin bezobratlých (žahavců, měkkýšů, kroužkovců a členovců /pavoukovců, korýšů, hmyzu/) a obratlovců (ryb, obojživelníků, plazů, ptáků, savců) žák uvede význam orgánových soustav a příklady jejich orgánů žák vysvětlí důležitost udržování vnitřní stálosti těla (např. tělesné teploty) při měnících se podmínkách vnějšího prostředí žák uvede příklady přizpůsobení stavby orgánových soustav živočichů k životu na souši a ve	6,7 6,7 6,7

	vodě a k různému způsobu života (k využívání různé potravy, k různé aktivitě během dne apod.) žák vysvětlí rozdíl mezi obojetným a rozlišeným pohlavím, mezi vývojem přímým a nepřímým a uvede příklady	6,7 6,7
P-9-4-02 Žák rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	žák uvede příklady skupin bezobratlých a obratlovců žák zařadí vybrané živočichy do hlavních taxonomických skupin - u bezobratlých do kmenů: žahavci, měkkýši, kroužkovci, členovci (popřípadě do tříd a řádů: pavoukovci, korýši, hmyz), - u obratlovců do tříd: ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci	6 6 6 7
P-9-4-03 Žák odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	žák uvede příklady živočichů žijících odděleně a ve skupinách (i v párech), živočichy stálé a migrující, aktivní ve dne a v noci, býložravce, predátory a parazity žák uvede změny ve způsobu života živočichů podle ročních období žák uvede znaky, jimiž je organismus přizpůsobený prostředí a způsobu života, uvede příklady	7 7 7
P-9-4-04 Žák zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	žák na příkladu uvede význam rozmanitosti živočichů pro život v přírodě a pro člověka žák objasní význam biologické rovnováhy žák uvede příklady bezobratlých a obratlovců, kteří se mohou stát škůdci, a způsoby ochrany před nimi žák uvede příklady živočichů žijících v přírodě, které lidé využívají nebo jsou pro člověka užiteční žák uvede příklady živočichů, které člověk chová pro užitek žák vysvětlí zásady bezpečného chování ve styku se živočichy a uvede příklady	6 6 6 6 6
P-9-5-01 Žák určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	žák určí přibližné umístění hlavních orgánů orgánových soustav v těle člověka žák popíše stavbu a funkci orgánových soustav člověka a vysvětlí jejich vztahy žák uvede, že řízení lidského organismu se uskutečňuje hormonální a nervovou soustavou žák objasní způsob získávání informací o okolním prostředí	8 8 8 8
P-9-5-02 Žák se orientuje v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	žák uvede, že podle současných vědeckých názorů se člověk nevyvinul z dnes žijících lidoopů žák uvede odlišnosti dnešního člověka od předchůdců člověka podle současného vědeckého názoru žák má základní představu o délce doby vývoje člověka a existence současného člověka	8 8 8
P-9-5-03 Žák objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	žák vysvětlí vznik a vyživování plodu v těle matky žák vyvodí zásady pro zdravý způsob života budoucí matky	8

	žák objasní důležitost péče o novorozence žák charakterizuje hlavní znaky jednotlivých období lidského života	
P-9-5-04 Žák rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	žák uvede příklady běžných nemocí i zásady jejich prevence a léčby žák vysvětlí vlivy prostředí a životního stylu na zdraví člověka	8 8
P-9-5-05 Žák aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	žák zná postupy poskytování první pomoci žák prakticky provede ukázkou poskytnutí první pomoci	8 8
P-9-6-01 Žák objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	žák uvede význam neživých podmínek prostředí pro vznik života na Zemi žák vysvětlí význam atmosféry (ozonosféry a fyzikálních a chemických vlastností ovzduší), hydrosféry (vody mořské a sladké, jejích vlastností), litosféry (zdroje minerálních látek i zemského tepla) a pedosféry (prostředí pro růst rostlin a život živočichů) pro život žák objasní nebezpečí rychlých změn podmínek prostředí pro život	6 6 6
P-9-6-02 Žák rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	žák uvede příklady znaků, podle kterých může rozlišovat nerosty a horniny žák rozezná nejběžnější nerosty a horniny z naší přírody na základě pozorování jejich charakteristických znaků a za pomoci určovacích pomůcek	9 9 9
P-9-6-03 Žák rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	žák rozliší vnitřní a vnější geologické děje a jejich možné důsledky pro člověka žák rozliší horniny podle vzniku na vyvřelé, usazené a přeměněné, uvede příklady žák na základě obrázku popíše průběh horninotvorného cyklu (geologického oběhu) žák vysvětlí průběh a příčinu oběhu vody a důsledky pro přírodu a člověka žák objasní pojem obnovitelný a neobnovitelný přírodní zdroj	9 9 9 9 9
P-9-6-04 Žák porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	žák uvede vznik a složení půdy a vysvětlí, proč je půda na rozhraní mezi přírodou neživou a živou žák rozliší půdní typ a druh a uvede jejich příklady z naší přírody, především z okolí	9 9
P-9-6-05 Žák rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	žák porovná přibližnou délku trvání geologických období žák uvede charakteristické znaky geologických období	9 9
P-9-6-06 Žák uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich	žák uvede rozdíl mezi počasím a podnebím žák vysvětlí skleníkový jev a jeho možný vliv na klimatické změny žák uvede faktory podnebí, které jsou rozhodující pro vývoj jednotlivých typů ekosystémů žák charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy i jejich doprovodné jevy	9 9 9 9

doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	žák charakterizuje možné dopady mimořádných událostí a ochranu před nimi	9
P-9-7-01 Žák uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	žák uvede příklady organismů v přírodních i umělých ekosystémech naší přírody žák vysvětlí význam autotrofních organismů a různých způsobů výživy heterotrofních organismů v ekosystému žák uvede příklady různých vztahů mezi organismy	9 9 9
P-9-7-02 Žák rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	žák rozliší termíny populace, společenstvo, ekosystém a uvede příklady žák vysvětlí význam slunečního záření jako zdroje energie pro ekosystém žák vysvětlí význam vztahů mezi organismy pro oběh látek v přírodě	9 9 9
P-9-7-03 Žák vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	žák vysvětlí vztahy v potravních řetězcích pastevně-kořistnických a rozkladných žák vysvětlí důležitost biologické regulace, a kdy se organismus může stát škůdcem žák vytvoří příklady jednoduchých potravních řetězců k různým ekosystémům	9 9 9
P-9-7-04 Žák uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	žák posoudí, které lidské činnosti životní prostředí ohrožují a které přispívají k jeho zlepšování žák uvede příklady narušení rovnováhy ekosystému žák navrhne aktivity, kterými je možné stav životního prostředí zlepšovat žák vyhledá a popíše činitele ovlivňující životní prostředí v místě bydliště a blízkém okolí	9 9 9 9
P-9-8-01 Žák aplikuje praktické metody poznávání přírody	žák rozlišuje detaily při pozorování přírody pouhým okem a za použití lupy žák používá jednoduchý žakovský mikroskop žák aktivně používá především zjednodušené určovací klíče a atlasy žák správně provede a vyhodnotí jednoduchý pokus (experiment)	6,7,9 6,7 7 6,7,8,9
P-9-8-02 Žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	žák dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody ve třídě i během pobytu v přírodě	6,7,8,9

Zeměpis

Z 2.stupeň - 6.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) – ochrana přírody a životního prostředí
Z-9-2-01 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy	vyjmenuje a správně seřadí planety Sluneční soustavy popíše planety Sluneční soustavy podrobněji charakterizuje vlastnosti Země a Měsíce	Sluneční soustava Země jako vesmírné těleso	
Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země a zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	popíše pohyby Země a jejich důsledky pro život na Zemi vysvětlí pojmy: den, rok, měsíc	Země jako vesmírné těleso	

	orientuje se v časových pásmech		
<p>Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</p>	<p>správně čte kartografické informace</p> <p>ovládá kartografický jazyk</p> <p>určí polohu místa podle zeměpisných souřadnic</p> <p>využívá různé kartografické zdroje</p>	<p>komunikační geografický a kartografický jazyk</p> <p>geografická a kartografická topografie</p>	OSV 1
<p>Z-9-1-04 vytváří a využívá osobní myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu</p>	<p>naplánuje cestu mezi dvěma místy na území ČR</p> <p>vyhledá v tištěných i elektronických zdrojích spojení mezi dvěma místy na území ČR</p>	mapy na Internetu	
<p>Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie v terénu a orientace v terénu</p> <p>Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</p>	<p>s pomocí mapy určí směr další cest</p> <p>určí svou pozici na mapě</p> <p>na mapě vyhledá výrazné krajinné prvky viditelné z daného místa</p>	<p>značky na turistických mapách</p> <p>mapy měst</p>	
<p>Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu</p> <p>Z-9-2-04 porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou</p>	<p>terminologicky správně popíše jednotlivé sféry složení Země</p> <p>správně pochopí a vysvětlí jevy, které probíhají v jednotlivých sférách a jejich důsledky pro člověka</p> <p>vyvodí možné důsledky živelných katastrof pro život lidí</p>	<p>krajinná sféra</p> <p>system přírodní sféry na planetární úrovni</p> <p>ochrana člověka při ohrožení zdraví a života v důsledku živelných pohrom</p>	<p>ENV1,2,3</p> <p>OČMO</p>

<p>společnost</p> <p>Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</p> <p>Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajině sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin</p> <p>Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu ve volné přírodě</p>	<p>posoudí činnost přírodních činitelů a činnost člověka na tvar krajiny</p> <p>zhodnotí ekologickou stabilitu dané krajiny</p> <p>pojmenuje krajinu podle popisu, uvede příklad</p> <p>popíše znaky krajiny předložené na obrázku nebo filmovém materiálu</p> <p>vyhledá pravidla pohybu v chráněných oblastech</p>		
<p>Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst pohyby a dynamiku růstu, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa</p> <p>Z-9-4-02 posoudí jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel</p>	<p>vyhledá v různých zdrojích místa s vysokou koncentrací obyvatel, ukáže je na mapě</p> <p>odvodí a na příkladech doloží problémy spojené s přelidněním</p> <p>pojmenuje důvody pro individuální i hromadné stěhování lidí</p> <p>na vybraném příkladu dokumentuje multikulturalitu velké aglomerace</p> <p>navrhne vzhled a vybavení lidského sídla vzhledem k podmínkám v dané oblasti</p>	<p>lidé na Zemi</p> <p>sídla</p>	<p>MKV3.4.5</p> <p>ENV 4</p> <p>ET – bída světa, informovanost o situaci v zemích třetího světa</p>
<p>Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světová</p>	<p>lokalizuje na mapách hlavní světová naleziště surovin a energetických zdrojů</p>	<p>světové hospodářství</p>	<p>ENV 4</p>

naleziště surovin a energetických zdrojů Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	zodpoví existenci mezinárodního obchodu vyhledá a pojmenuje základní předpoklady pro vznik průmyslového centra v dané lokalitě ve vybrané světové lokalitě vyhledá možné turistické cíle		
--	--	--	--

Z 2.stupeň - 7.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> ochrana přírody a životního prostředí informovanost o situaci v zemích třetího světa
Z-9-3-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	rozlišuje a popisuje geografickou polohu světadílů a oceánů na mapě lokalizuje nejvýznamnější geografické jednotky geografickou terminologií charakterizuje vybrané státy a regiony lokální zvláštnosti interpretuje v globálních souvislostech	regionální rozdělení světa na pevniny a oceány geografická charakteristika pevnin a oceánů	VMEGS1,2

	rozlišuje a integruje znalosti o funkci regionu v celosvětovém systému přírodní sféry a antroposféry, hodnotí dopad globální situace na region		
<p>Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa</p> <p>Z-9-4-06 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvoj jádra a periferní zóny</p> <p>Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnost a podobnost, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p> <p>Z-9-3-04 zvažuje jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají a mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	<p>lokalizuje na mapách daný region pomocí mapy vyhledá nejvýznamnější přírodní jednotky a vytváří syntézu zeměpisných znalostí</p> <p>zhodnotí ekonomickou a sociální situaci daných regionů</p> <p>charakterizuje specifika jednotlivých regionů</p> <p>vyhledává aktuální informace o vybraných regionech</p> <p>lokalizuje na mapách daný region</p> <p>pomocí mapy vyhledá nejvýznamnější přírodní jednotky a vytváří syntézu zeměpisných znalostí</p> <p>zhodnotí ekonomickou a sociální situaci daných regionů</p> <p>vysvětlí důvody vysokého stupně urbanizace severní Ameriky</p> <p>vyhledává aktuální informace o vybraných regionech</p> <p>lokalizuje na mapách daný region</p> <p>uvede příklady ekologických problémů týkajících se světového oceánu</p>	<p>Afrika – poloha, přírodní a socioekonomické podmínky Islámská Afrika Subsaharská Afrika Tropická Afrika Jižní Afrika</p> <p>Amerika – poloha, přírodní a socioekonomické podmínky Severní Amerika Střední Amerika Jižní Amerika</p> <p>Atlantický oceán</p> <p>Severní ledový oceán</p>	<p>MKV3,4,5 ENV3</p> <p>MKV3,4,5 ENV3</p>

	<p>zhodnotí význam jednotlivých oceánů pro socioekonomický rozvoj přilehlých regionů</p> <p>lokalizuje na mapách daný region</p> <p>pomocí mapy vyhledá nejvýznamnější přírodní jednotky a vytváří syntézu zeměpisných znalostí</p> <p>charakterizuje výjimečnost místní flóry a fauny</p> <p>zhodnotí ekonomickou a sociální situaci daných regionů</p> <p>lokalizuje na mapách daný region</p> <p>pomocí mapy vyhledá nejvýznamnější přírodní jednotky a vytváří syntézu zeměpisných znalostí</p> <p>lokalizuje současná ohniska mezinárodních konfliktů a rozebere jejich příčiny</p> <p>na konkrétních příkladech uvede rozdíly mezi tržní a plánovanou ekonomikou</p> <p>charakterizuje specifika jednotlivých regionů</p> <p>vyhledává aktuální informace o vybraných regionech</p>	<p>Antarktida</p> <p>Indický oceán</p> <p>Austrálie –poloha, přírodní a socioekonomické podmínky</p> <p>Tichý oceán a Oceánie</p> <p>Asie- poloha, přírodní a socioekonomické podmínky</p> <p>Turecko</p> <p>Blízký Východ</p> <p>Střední Asie a Zakavkazsko</p> <p>Indický subkontinent</p> <p>Jihovýchodní Asie</p> <p>Japonsko a Korea</p> <p>Čína a Mongolsko</p> <p>Dálný Východ</p>	<p>MKV3,4,5</p> <p>ENV3</p>
--	---	---	-----------------------------

Z 2.stupeň - 8.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) – ochrana přírody a životního prostředí
Z-9-3-04 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	<p>rozlišuje a popisuje geografickou polohu světadílů a oceánů</p> <p>na mapě lokalizuje nejvýznamnější geografické jednotky</p> <p>geografickou terminologií charakterizuje vybrané státy a regiony</p> <p>lokální zvláštnosti interpretuje v globálních souvislostech</p> <p>rozlišuje a integruje znalosti o funkci regionu v celosvětovém systému přírodní</p>	<p>Evropa – poloha, přírodní a socioekonomické podmínky</p> <p>Středomoří</p> <p>Britské ostrovy</p> <p>Francie</p> <p>Země Beneluxu</p> <p>Severní Evropa</p> <p>Německo</p> <p>Alpské země</p> <p>Střední Evropa</p> <p>Země Balkánského poloostrova</p> <p>Východní Evropa</p> <p>Rusko</p>	<p>VMEGS1,2,3</p> <p>MKV3,4,5</p> <p>ENV3</p>

	sféry a antroposféry, hodnotí dopad globální situace na region		
<p>Z-9-1-04 vytváří a využívá osobní myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu</p> <p>Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa</p> <p>Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnost a podobnost, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států</p> <p>Z-9-3-04 zvažuje jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají a mohou nastat a co je příčinou zásadních změn</p>	<p>naplňuje cestu mezi dvěma místy na území Evropy</p> <p>vyhledá v tištěných i elektronických zdrojích spojení mezi dvěma místy na území Evropy</p> <p>vytvoří krátkého turistického průvodce po atraktivních místech Evropy podle vlastního výběru</p> <p>rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů Evropy</p> <p>porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnost a podobnost, potenciál a bariéry Evropy</p> <p>zvažuje, jaké změny v Evropě nastaly, nastávají a mohou nastat a co je příčinou zásadních změn</p>	<p>integrační procesy v Evropě</p>	

Z 2.stupeň - 9.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> • citový vztah člověka k přírodě • vnímání krásy a mnohotvárnosti přírody • odpovědnost za životní prostředí
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	rozlišuje a popisuje geografickou a socioekonomickou polohu ČR správně lokalizuje základní geografické jednotky	Česká republika	
Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	klasifikuje sídla podle velikosti a hospodářského významu	regiony České republiky	

<p>Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům</p> <p>Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</p> <p>Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast(region) podle bydliště nebo školy</p>	<p>správně pojmenuje a seřadí jednotky územně správního členění</p> <p>vyhledá základní údaje o regionu Kladno: lokalizace na mapě přírodní poměry hospodářské poměry obyvatelstvo</p> <p>analyzuje vazby uvnitř regionu</p> <p>ověřuje si v terénu vybrané geografické informace uvedené na mapě</p> <p>geograficky charakterizuje region, ve kterém žije</p>	<p>místní region</p>	<p>VDO3,4</p>
<p>Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států</p>	<p>vyvodí přednosti i zápory v souvislosti s členstvím v EU a ostatních mezinárodních organizacích</p>	<p>integrace ČR v rámci Evropy a světa</p>	<p>VMEGS1,2,3</p>
<p>Z-9-6-04 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků</p>	<p>vysvětlí pojem globalizace se všemi pozitivními i negativními důsledky v rámci ČR v rámci Evropy v celosvětovém kontextu</p>	<p>globalizace státy podle ekonomické vyspělosti</p>	<p>MKV1,2,3,4</p>
<p>Z-9-6-05 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech</p>	<p>vysvětlí urbanizační procesy a jejich důsledky</p> <p>popíše hlavní migrační proudy a problémy s tím spojené</p>	<p>urbanizace migrace multikulturalita</p>	
<p>Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika</p>	<p>rozeznává rizika poškození životního prostředí</p>	<p>změny klimatu omezenost přírodních zdrojů</p>	<p>ENV1,2,3,4</p>

přírodních a společenských vlivů na životní prostředí		přírodní katastrofy	OČMO
Z-9-6-03 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	<p>uvede příklady přírodního a kulturního dědictví a způsob jejich ochrany</p> <p>vyhledá a rozliší základní druhy chráněných území</p> <p>vyhledá a stručně charakterizuje vybraná chráněná území v rámci ČR v rámci Evropy v celosvětovém kontextu</p>	ochrana přírodního a kulturního dědictví	

Shrnutí školních výstupů v předmětu zeměpis dle standardů pro základní vzdělávání pro opakování a výstupní testování v jednotlivých ročnících

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy (indikátory)	od ročníku
Z-9-1-01 Žák organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	<p>žák rozpozná geografické informace</p> <p>žák vybere a použije prakticky geografické informace obsažené v učebnicích, školních atlasech, v tištěných a elektronických mapách a v dalších informačních zdrojích</p> <p>žák vyjádří svými slovy požadované geografické informace o vybraných lokalitách nebo jevech a procesech</p>	6 6 6
Z-9-1-02 Žák používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	<p>žák doplní ze zdrojů informací vybrané geografické, topografické a kartografické pojmy</p> <p>žák objasní svými slovy základní geografické, topografické a kartografické pojmy</p>	6 6
Z-9-1-03 Žák přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	<p>žák rozliší a popíše vybrané významné geografické objekty, jevy a procesy v pozorované reálné nebo zobrazené krajině</p> <p>žák vybere a použije vhodné tištěné nebo elektronické mapy pro lokalizaci a srovnávání geografických objektů a jevů</p> <p>žák využije dostupné informační zdroje pro srovnání geografických objektů a jevů</p> <p>žák objasní rozdíly a podobnosti geografických objektů a jevů</p> <p>žák popíše vlastními slovy na příkladech vybrané zákonitosti, souvislosti a podmíněnosti mezi</p>	6 6 6 6 6

	objekty, jevy a procesy v pozorované krajině	
Z-9-1-04 Žák vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	žák vytvoří osobní jednoduchá myšlenková schémata pro orientaci v regionu žák nakreslí mentální mapu oblíbených anebo rizikových míst v obci a okolí nebo mentální mapu s jiným obsahem žák srovná vytvořenou mentální mapu s mapou nebo plánem stejného území	6 6 6
Z-9-2-01 Žák zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	žák popíše umístění Země ve sluneční soustavě a ve vesmíru žák porovná vlastnosti planety Země s ostatními planetami z hlediska podmínek pro život na Zemi	6 6
Z-9-2-02 Žák prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	žák uvede konkrétní důkaz tvaru planety Země podle určitých jevů nebo podle zjištění pomocí přístrojů žák vyjmenuje důsledky sklonu zemské osy na život organismů a lidí žák vyjádří vlastními slovy důsledky oběhu Země kolem Slunce, otáčení Země kolem osy a pohybů Měsíce žák popíše na příkladech vliv pohybů Země a Měsíce na život organismů a lidí	6 6 6 6
Z-9-2-03 Žák rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	žák přiřadí vybraný přírodní prvek k příslušné složce přírodní sféry žák vyjmenuje příklady příčinných vztahů v krajině žák ilustruje na příkladech tvary zemského povrchu	6 6 6
Z-9-2-04 Žák porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a lidskou společnost	žák pojmenuje a uvede působení vnitřních a vnějších sil na utváření zemského povrchu, na život organismů a lidí žák na mapách určí a ohraničí podnebné pásy žák vyjmenuje vlivy šířkové pásmovitosti a výškové stupňovitosti na život lidí a organismů, zejména na zemědělství žák objasní rozdíl mezi pojmy počasí a podnebí, pojmenuje činitele, které ovlivňují počasí a podnebí žák popíše svými slovy rozmístění vody na Zemi a význam vody pro život lidí a organismů, objasní podstatu oběhu vody na Zemi a vztahy mezi srážkami, výparem a odtokem žák uvede dostupnost vodních zdrojů v různých regionech světa žák popíše s pomocí školního atlasu světa rozmístění hlavních typů půd, uvede příklady procesu znehodnocení půdy a jeho dopadu na zemědělskou činnost a lidskou společnost	6 6 6 6 6 6 6

	žák pojmenuje rozdíly hlavních přírodních krajin (biomů) a ilustruje s pomocí školního atlasu světa jejich prostorový výskyt na Zemi	6
Z-9-3-01 Žák rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci regionů světa	žák uvede příklady, ve kterých mají přírodní podmínky vliv na rozmístění regionů světa žák objasní na příkladech, jak vybrané přírodní podmínky ovlivňují charakter regionů světa žák interpretuje na příkladech, jak vybrané společenské podmínky a vztahy ovlivňují charakter regionů světa žák vymezí pomocí vybraných přírodních nebo společenských kritérií regiony světa	7 7 7 7
Z-9-3-02 Žák rozlišuje a lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	žák lokalizuje na základě zadaných přírodních a společenských charakteristik jednotlivé světadílů, oceány a velké oblasti (regiony) světa žák vymezí ve světadílech a jejich oblastech (regionech) jejich rozvojová jádra a periferní zóny žák popíše vybrané regiony světadílů podle přírodních, kulturních, společenských, hospodářských a politických kritérií	7 7 7
Z-9-3-03 Žák porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných regionů světa a vybraných (modelových) států	žák lokalizuje geografickou polohu a porovnává rozlohu jednotlivých světadílů, oceánů a modelových států (regionů) žák charakterizuje vybrané modelové státy (regiony) světa podle přírodních, kulturních, společenských, hospodářských a politických hledisek	7 7
Z-9-3-04 Žák zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	žák objasní svými slovy, jak se různé regiony světa vyvíjejí z hlediska přírodních charakteristik a procesů žák odhadne, jaký dopad budou mít tyto změny na přírodní prostředí žák jmenuje na příkladech příčiny společenských a politických změn v regionech světa v určitých časových horizontech žák uvede, jaké dopady mohou mít společenské a politické změny na budoucí vývoj společenského prostředí	7 7 7 7
Z-9-4-01 Žák posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybu, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa.	žák uvede rozdíly v rozložení a základních charakteristikách obyvatelstva různých částí světa (podle hustoty zalidnění, podle věkové a náboženské struktury, podle zaměstnanecké struktury) na základě využití vybraných informačních zdrojů, žák svými slovy charakterizuje obyvatelstvo hospodářsky vyspělých a méně vyspělých zemí podle různých hledisek, žák pojmenuje společenské a kulturní odlišnosti různých částí světa, žák popíše svými slovy na příkladech kulturní odlišnosti ve svém osobním okolí (školní třída, rodina, přátelé, sousedé, denní život dětí apod.).	6 7 7 6

Z-9-4-02 Žák posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	žák charakterizuje význam polohy a přírodních podmínek pro vznik a vývoj sídel	6
	žák popíše na příkladech sídla různé hierarchické úrovně a různých funkcí	6
	žák svými slovy jmenuje specifika života na venkově a ve městě	6
	žák svými slovy popíše vzájemný vztah mezi venkovem a městem	6
Z-9-4-03 Žák zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	žák popíše sektorovou strukturu hospodářství a její vývoj, nejlépe podle sektorové zaměstnanosti v jednotlivých zemích	6
	žák lokalizuje nejvýznamnější zdroje surovin a energií ve světě a nejvýznamnější země jejich spotřeby, nejlépe na příkladu ropy	7
	žák popíše složky a funkce světového hospodářství	6
	žák svými slovy objasní funkci zemědělství pro život lidí	6
	žák vyjádří vlastními slovy funkci zpracovatelského průmyslu ve světovém hospodářství	6
Z-9-4-04 Žák porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	žák uvede obecné předpoklady pro územní rozmístění výroby a spotřeby	6
	žák pojmenuje na příkladech hlavní lokalizační faktory konkrétních vybraných hospodářských aktivit	6
Z-9-4-05 Žák porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	žák zařadí do určitých kategorií státy světa a regiony států světa podle různých kritérií – kulturních, hospodářských, obchodních, politických, bezpečnostních (vojenských)	7
	žák jmenuje příklady nejvýznamnějších organizací a integrací států světa	6
	žák uvede na příkladech oblasti působení světových organizací a integrací	6
Z-9-4-06 Žák lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	žák lokalizuje příklady ohnisek napětí a konfliktů ve světě	6
	žák jmenuje na příkladech charakter napětí a konfliktů ve světě a objasní jejich nebezpečí	6
	žák uvede význam a úlohu vybraných mezinárodních institucí a organizací při řešení konfliktních situací	6
Z-9-5-01 Žák porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	žák pojmenuje specifické znaky a funkce pozorované krajiny	6
	žák ilustruje na příkladech vzhled a znaky krajin z hlediska působení lidských činností	6
Z-9-5-02 Žák uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	žák ilustruje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní složky a prvky krajiny v místním regionu	6
	žák objasní, jak lidé působí na jednotlivé přírodní složky Země, na rozmanitost přírody (biodiverzitu)	6
	žák vyhledá na mapě světa hlavní přírodní krajiny (biomy)	6
	žák uvede na příkladech vlivy lidských faktorů na změny v biomech	6
	žák interpretuje příklady negativního působení lidských aktivit na životní prostředí	6
Z-9-5-03	žák reprodukuje příklady důsledků nežádoucích změn přírodního prostředí na lidské činnosti	6

<p>Žák uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</p>	<p>žák pojmenuje na příkladech dopady hospodářských aktivit na krajinu, přímé i nepřímé žák uvede na příkladech, co je to přírodní riziko a jak mu předcházet nebo jej snížit žák objasní na příkladech zásady správného chování a postupů v prostředí (horské, pouštní, polární aj.), kde mu jde o přežití a hrozí mu přírodní rizika, případně živelní pohromy žák charakterizuje na příkladech principy ochrany přírody a udržitelného života</p>	<p>6 6 6 6</p>
<p>Z-9-6-01 Žák vymezení a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy</p>	<p>žák lokalizuje místní region podle zvolených kritérií (bydliště, sídlo školy, obec s pověřeným obecním úřadem, obec s rozšířenou působností – město, statutární město, krajské město, kraj, chráněná krajinná oblast, národní park, euroregion apod.) žák uvede na příkladech znaky a specifika místního regionu</p>	<p>6 6</p>
<p>Z-9-6-02 Žák hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům</p>	<p>žák vyjmenuje silné a slabé stránky (přírodní, společenské a kulturní) místního regionu s využitím různých zdrojů žák zařadí místní region do příslušného kraje žák diskutuje o perspektivách místního regionu</p>	<p>6 6 6</p>
<p>Z-9-6-03 Žák hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu</p>	<p>žák objasní význam polohy České republiky v rámci střední Evropy, v rámci Evropské unie žák charakterizuje s využitím různých dostupných zdrojů přírodní, hospodářské a společenské poměry České republiky, porovnává je v základních charakteristikách s vybranými (modelovými) zahraničními státy</p>	<p>9 9</p>
<p>Z-9-6-04 Žák lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit</p>	<p>žák lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a další vybrané regiony žák vyjmenuje a ukáže na mapách hlavní jádrové a periferní oblasti České republiky, přiměřeně popíše jejich rozvojové charakteristiky, zacílení rozvoje žák uvede přírodní, společenské a hospodářské charakteristiky krajů a dalších vybraných regionů České republiky</p>	<p>9 9 9</p>
<p>Z-9-6-05 Žák uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států</p>	<p>žák jmenuje příklady zapojení České republiky do světových mezinárodních a nadnárodních institucí, organizací a integrací států žák svými slovy vysvětlí význam členství České republiky v Evropské unii</p>	<p>6 6</p>
<p>Z-9-7-01 Žák ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</p>	<p>žák se orientuje v terénu s pomocí orientačních objektů (body, linie, plochy), plánů a map žák určí světové strany pomocí přístrojů žák použije prakticky plán nebo mapu a přístroje pro plánování tras a pohybu v terénu</p>	<p>6 6 6</p>
<p>Z-9-7-02 Žák aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</p>	<p>žák rozliší a popíše konkrétní objekty, jevy a procesy ve sledované krajině žák zobrazí pozorované objekty do jednoduchého náčrtu, do tištěné nebo elektronické mapy žák porovná změny v pozorované krajině na základě vybraných historických a současných</p>	<p>6 6 6</p>

	zdrojů informací žák charakterizuje objekty v krajině podle určitých příslušných kategorií (poloha, vzhled, znaky, funkce) žák se při popisu sledované krajiny vyjádří správně odbornou geografickou terminologií	6 6
Z-9-7-03 Žák uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	žák respektuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině žák popíše fungování záchranného integrovaného systému za mimořádných situací žák objasní vhodné chování v různých krizových modelových situacích za mimořádných událostí (živelní pohromy, například povodně, atmosférické poruchy, zemětřesení, sopečné výbuchy, sesuvy půdy, laviny)	6 6 6

Hudební výchova

HV 1.stupeň - 1.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> • sebepojetí (sebehodnocení vlastního výkonu, sebereprezentace, zbavení se ostychu) • radost ze společné činnosti • vytváření prožitků radosti pro druhé
HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	dokáže zazpívat a pracovat nejméně s 10 písněmi provádí správné dýchání, výslovnost při zpěvu dodržuje hlasovou hygienu	pěvecký a mluvní projev pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv) hlasová hygiena rozšiřování hlasového rozsahu	OSV 1
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	zvládne hudebně pohybové hry (nejméně 2) používá „hru na tělo“	rytmizace, melodizace, hudební improvizace – hudební hry (ozvěna-otázka-odpověď)	OSV 5

<p>HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</p>	<p>při zpěvu používá nástroje Orffova instrumentáře</p>	<p>hra na hudební nástroje – reprodukce motivů, témat jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře</p>	
<p>HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</p>	<p>pohybově vyjádří vlastnosti tónu, tempa a emocionálních zážitků z hudby</p>	<p>taneční hry se zpěvem jednoduché lidové tance pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků</p>	<p>OSV 5 ENV2 – projekt: Roční období</p>
<p>HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</p>	<p>rozlišuje druhy hudby, silně – slabě, vesele – smutně, zvuk - tón v písni pozná mužský, ženský a dětský hlas</p>	<p>hudební výrazové prostředky a hudební prvky rytmus, melodie, barva hudební styly a žánry hudba taneční, pochodová, ukolébavka (poslech)</p>	

HV 1.stupeň - 2.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> • sebepojetí (sebehodnocení vlastního výkonu, sebereprezentace, zbavení se ostychu) • akceptace druhého • radost ze společné činnosti • vytváření prožitků radosti pro druhé
HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	zpívá a pracuje nejméně s 10 písněmi provádí měkké nasazení tónu rozvíjí hlavový tón dodržuje hlasovou hygienu	Pěvecký a mluvní projev pěvecké dovednosti (hlavový tón, měkké nasazení, výslovnost souhlásek na konci slov) sjednocování hlasového rozsahu (c1 – h1) hlasová hygiena	OSV 1
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty,	zvládne hudebně pohybové hry (nejméně 3)	hudební rytmus realizace písni ve 2/4 a 3/4 taktu	OSV 5

improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	pracuje se čtvrtovými a osminovými hodnotami v 2/4 a 3/4 taktu	rytmický kánon	
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	při zpěvu používá nástroje Orffova instrumentáře	hra na hudební nástroje reprodukce motivů, témat jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů Orffova instrumentáře	
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	pohybově vyjádří melodii stoupající – klesající dokáže sledovat obrys melodie v notovém zápise	pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby pohybová improvizace a využití tanečních kroků	
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	rozpozná zesilování – zeslabování, zrychlování – zpomalování, lidovou píseň – píseň vytvořenou skladatelem (pro děti)	kvality tónu délka, síla hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem pohyb melodie, melodie sestupná, vzestupná, dynamické změny	OSV 1

HV 1.stupeň - 3.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> • sebepojetí (sebehodnocení vlastního výkonu, sebereprezentace, zbavení se ostychu) • akceptace druhého • radost ze společné činnosti • vytváření prožitků radosti pro druhé • komunikace citů
HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	zpívá a pracuje nejméně s 10 písněmi (v durové a mollové tónině) začíná zpívat jednoduchý dvojhlas provádí dýchání v pauze, mezi frázemi dělí pěvecky slova dodržuje hlasovou hygienu	pěvecký a mluvní projev pěvecké dovednosti (dýchání, pěvecké dělení slov) hlasová hygiena intonace, vokální improvizace diatonické postupy v durových a mollových tóninách dvojhlas a vícehlas	OSV 1

		kánon a dvojhlas	
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	zvládne hudebně pohybové hry (nejméně 3) používá rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu (s využitím hodnot osminových čtvrt'ových, půlových) určí předvětí – závětí, noty c1 – a1, dovede znázornit notovou osnovu, taktovou čáru, pomlku	rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace hudební hry grafický záznam melodie rytmické schéma jednoduché skladby (motiv – téma) využití notačních programů	OSV 5
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	při zpěvu používá nástroje Orffova instrumentáře	hra na hudební nástroje reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře	
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje, metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	pohybově vyjádří melodii, její charakter, tempo, dynamiku pohybově znázorní pohyb na místě, vpřed i vzad, dvoudobou chůzi a tanec (přísuvný krok)	pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby pohybová improvizace s využitím tanečních kroků	Tv – pochod na místě, vpřed, vzad, přísuvný krok s hudbou
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	rozlišuje druhy hudby (hudba k slavnostním příležitostem, menuet, rock) rozvážně – živě orchestr - sólo	hudební výrazové prostředky, hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem melodie lomená, rytmus, melodie ... hudební styly a žánry taneční hudba, pochodová, ukolébavka	OSV 1
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	s pomocí učitele dokáže rozlišit hru na nástroje dechové, strunné a bicí	hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj	

HV 1.stupeň - 4.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> • sebepojetí, sebereprezentace • akceptace druhého • komunikace citů
HV-5-1-07 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	pracuje nejméně s 10 písněmi (v durové i mollové tónině) rozvíjí a používá získané pěvecké dovednosti provádí prodlužování výdechu, vázání tónů	pěvecký a mluvní projev pěvecké dovednosti hlasová hygiena dvojhlas a vícehlas prodleva, kánon, intonace, vokální improvizace volné nástupy 8 a spodního 5 stupně	OSV 1
HV-5-1-08 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	s pomocí učitele se orientuje v zápisu jednoduché písně dokáže ji samostatně realizovat experimentuje s ní rozpozná repetici, stupnice, notu	grafický záznam vokální hudby čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu jednoduché melodie, její reprodukce grafický záznam melodie rytmické schéma jednoduché skladby, její části – motiv, téma	

	s tečkou, předznamenání křížek, béčko, G klíč, noty h1 c2 d2	záznam melodie a její reprodukce, využití notačních programů	
HV-5-1-10 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	orientuje se ve vztahu předvětí – závětí, předehera rozpozná dvojdílnost a trojdílnost v hudbě (a, b; a, b, a)	rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace tvorba předeher, meziher, doher jednodílná písňová forma (a, b)	OSV 8
HV-5-1-12 rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	dokáže pracovat nejméně s 8 poslechovými skladbami seznamuje se s životem hudebních skladatelů, chápe jejich význam (A.Dvořák, B Smetana) používá legato - staccato	hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem pohyb melodie, kontrast, gradace, zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu	VMEGS2 – projekt: Putujeme po ČR ČS – „Husitství“ poslech a zpěv písně „Ktož sú boží bojovníci“
HV-5-1-13 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	pohybově ztvární kroky se zhoupnutím ve ¾ taktu (např. sousedská) „hrou na tělo“ – realizuje předvětí – závětí vyslechne mínění svých spolužáků a učitele zvládne hudebně pohybové hry (nejméně 2)	taktování, pohybový doprovod znějící hudby dvoudobý, třídobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance interpretace hudby slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková) polka, valčík	OSV 8

HV 1.stupeň - 5.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> • sebepojetí, sebeprezentace • akceptace druhého komunikace citů
HV-5-1-07 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	pracuje nejméně s 10 písněmi (v dur i moll) zaspívá intonačně čistě a rytmicky přesně českou hymnu při zpěvu používá získané pěvecké dovednosti uplatňuje střídavý dech	pěvecký a mluvní projev pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu dvojhlas a vícehlas kánon, lidový dvojhlas aj. intonace, vokální improvizace diatonické postupy v durových i mollových tóninách	MKV 4 ČS – „Česká hymna“ poslech a zpěv její vznik
HV-5-1-08 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	dokáže taktovat na čtyři doby podle svých možností vytváří notový záznam „svých“ melodií rozpozná korunu, celý tón, půltón, dominantu, synkopu chápe pojem dirigent – sbormistr -	hudební rytmus realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu grafický záznam vokální hudby čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu jednoduché melodie	

	kapelník		
HV-5-1-09 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých skladeb a písní	hraje jednoduché lidové písně na nástroje Orffova instrumentáře (melodické a rytmické) doprovází písně tónikou a dominantou	hra na hudební nástroje reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů	OSV 5
HV-5-1-11 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	obměňuje a tvoří hudební motivy prakticky je aplikuje při hře (předvěti, závěti) do vytvořeného motivu prolíná svou vlastní fantazii a zkušenost	rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace tvorba přede her, mezihry a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod	OSV 8
HV-5-1-12 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	dokáže pracovat nejméně s 8 poslechovými skladbami seznamuje se s dílem a životem hudebních skladatelů (J.S. Bach, W. A. Mozart, . . .)	vztahy mezi tóny souzvuk, akord kvality tónů délka, síla, barva, výška hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu hudební formy malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace	MKV 4 ČS .- Projekt „CESTUJEME PO EVROPĚ“ poslech a zpěv písní v různých jazycích
HV-5-1-13 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních prvků na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	chápe a vysvětlí základní společenskou funkci hudby zvládne hudebně pohybové hry (nejméně 4) dokáže skupinově vyjádřit polyfonní	taktování, pohybový doprovod znějící hudby dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance orientace v prostoru	OSV 5

	hudbu, hudbu populární	pamětné uchování a reprodukce pohybů prováděných při tanci a pohybových hrách	
--	------------------------	---	--

Shrnutí školních výstupů v předmětu Hudební výchova dle standardů pro základní vzdělávání pro opakování a výstupní testování v jednotlivých ročnících

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy (indikátory)	od ročníku
HV-5-1-07 Žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.	žák zazpívá při sólovém i společném zpěvu vybranou lidovou píseň žák dodržuje zásady hlasové hygieny a využije získané pěvecké dovednosti (nasazení tónu, dechová opora, odpovídající dynamika) žák se orientuje v notovém/grafickém záznamu písně	4 4 4
HV-5-1-08 Žák realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou v notách	žák píseň či melodii zahraje, zazpívá či ji pohybově ztvární žák zahraje jednoduchý doprovod (rytmické ostinato, prodlevu, tóny harmonických funkcí)	4 4
HV-5-1-09 Žák využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	žák rozpozná na základě poslechu i zobrazení jednotlivých nástrojů základní skupiny hudebních nástrojů (bicí, strunné, dechové) žák vybere z nabídky hudebních nástrojů nástroje vhodné pro doprovod určené písně žák zahraje úryvek zvolené písně či skladby žák využije grafický/notový záznam k interpretaci/reprodukci/doprovodu	5 5 5 5
HV-5-1-10 Žák rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	žák rozpozná a popíše základní znaky malé písňové formy, ronda, variace žák určí hudební formu vybrané ukázky	4 4
HV-5-1-11 Žák vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	žák vytvoří na základě rytmického půdorysu či tónového materiálu písně jednoduchou přede hru, mezihru či dohru (zopakováním části melodie písně, rytmickou figurou vycházející z písně apod.) žák vytvoří k zahranému či zpívanému předvětí rytmické nebo melodické závěti žák zrytmizuje či zmelodizuje jednoduché říkadlo	5 5 4
HV-5-1-12 Žák rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové,	žák vybere ze znějících hudebních ukázek skladby s dominujícím hudebním vyjadřovacím prostředkem (rytmus, melodie, barva) žák poukáže ve znějící ukázce na místo, v němž dojde k výrazné změně tempa, rytmu, dynamiky	4 4

dynamické i zřetelné harmonické změny		
HV-5-1-13 Žák ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	žák reaguje na znějící hudbu odpovídajícím pohybem žák předvede ukázkou tanečních kroků u známých tanečních písní (mazurka, polka) žák předvede pohyb (pochodový krok, poskok, přeměnný krok, přísunný krok) na základě rytmického schématu písně	4 4 4

HV 2.stupeň - 6.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	v praxi si ověřuje správnou techniku dýchání osvojuje si zásady správného posazení a užívání hlasu, seznamuje se zásadami péče o hlas osvojuje si základní pěveckou výslovnost rozezná na příkladu druhy slyšených zpěvních hlasů	<ul style="list-style-type: none"> • pěvecký a mluvní projev • hlasová hygiena • správné dýchání • pěvecká výslovnost • rozpoznání typů hlasu (muž., žen., dětský, ..) 	OSV1 ET <ul style="list-style-type: none"> • aktivní naslouchání • asertivní chování (přijetí pochvaly a kritiky) pozitivní vzory X pochybné idoly (návaznost na pořady v médiích)
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	odhaluje vzájemné propojení a souvislosti hudba – text – rytmus realizuje dle svých možností jednoduchý rytmický doprovod	<ul style="list-style-type: none"> • hudební rytmus • vokální a instrumentální • hry s ozvěnou • souvislosti rytmu hudby a řeči • rytmické zákonitosti při zpěvu 	OSV5
HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové	osvojuje si základní pojmy hudební nauky	<ul style="list-style-type: none"> • notový zápis a orientace v něm • rozbor písně 	

prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	začleňuje do svého slovníku odbornou terminologii z oblasti hudby orientuje se v jednoduchém notovém zápisu		
Hv-9-1.01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	v praxi používá poznatky získané teorie o notovém záznamu, převádí je do interpretace písně nebo skladby	<ul style="list-style-type: none"> • písně z učebnice + ostatních materiálů • skladby z učebnice, poslech 	
HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	předvede jednoduchou pohybovou vazbu na vybraný hudební doprovod	<ul style="list-style-type: none"> • lidové tance • základní taneční kroky • vlastní pohybové ztvárnění hudby • tanec v hudebních dílech 	MV4
HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	uvědomuje si souvislosti i rozdíly mezi hudbou a ostatními druhy umění obhájí na základě argumentace svůj názor a postoj k uměleckému dílu vyjádří svůj prožitek z hudby jinými výrazovými prostředky	<ul style="list-style-type: none"> • interpretace poslouchaného díla pomocí jiných výrazových prostředků (slovně, malba,...) • tvorba vlastního názoru 	MKV4

HV 2.stupeň - 7.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		ET <ul style="list-style-type: none"> • otevřená komunikace + aktivní naslouchání • rozvoj sebevědomí (konstruktivní kritika, přijetí pochvaly i kritiky)
<p>HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu</p> <p>HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>	<p>orientuje se v neznámějších národopisných oblastech Čech, Moravy a Slovenska</p> <p>předvede základní taneční kroky</p> <p>používá základní taktovací gesta</p> <p>interpretuje písně vybraných národopisných oblastí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • lidová píseň a tanec • lidové zvyky • hudební tradice Čech, Moravy a Slovenska 	MVK1 a 2
<p>HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých</p>	sleduje stavbu hudebního díla	principy hudebního díla (gradace, symetrie a kontrast)	OSV8

<p>individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p> <p>HV-9-1-06</p> <p>orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p>	<p>rozpozná na základě poslechu jednotlivé části skladby</p> <p>odhaluje prvky gradace, kontrastu a symetrie v předložené skladbě</p>		
<p>HV-9-1-02</p> <p>uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</p> <p>HV-9-1-01</p> <p>využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p>	<p>rozšiřuje si hlasový rozsah</p> <p>reprodukuje slyšené tóny</p> <p>sluchově rozezná tóniny dur – moll</p> <p>sluchově postihne rozdíl mezi jednohlasem a vícehlasem</p> <p>osvojuje si základní terminologii</p> <p>hledá možnosti nápravy hlasové nedostatečnosti</p>	<p>hudební materiál</p>	<p>OSV8</p>
<p>HV-9-1-01</p> <p>využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>HV-9-1-03</p> <p>reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p> <p>HV-9-1-06</p> <p>orientuje se v proudu znějící hudby,</p>	<p>vnímá ve skladbě nebo písni základní výrazové prostředky</p> <p>seznamuje se s dynamikou skladby</p> <p>zvládá taktovací gesta</p> <p>interpretuje prakticky rytmické prvky</p>	<p>výrazové prostředky skladby</p>	

<p>vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p>			
<p>HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů</p> <p>HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <p>HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami</p> <p>HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>	<p>orientuje se v hudebních dějinách – vývojové etapy a hlavní znaky</p> <p>slovně charakterizuje hudební dílo</p> <p>vytváří vlastní soudy a názory</p> <p>diskutuje a obhajuje svůj postoj a názor</p> <p>učí se toleranci k názorům ostatních</p> <p>chápe a vysvětlí funkci hudby vzhledem k životu jedince a společnosti</p> <p>zpracovává referáty k probíraným obdobím a autorům (má možnost samostatného výběru témat k prezentaci)</p> <p>na základě svých schopností vyhledává informace a charakterizuje základní hudební formy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • přehled jednotlivých vývojových etap v hudebních dějinách • hudební medailonky 	<p>VMEGS2 OSV8</p>

HV 2.stupeň -8 . ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> • otevřená komunikace • aktivní naslouchání • přijetí pochvaly a kritiky • kritický přístup k působení médií (návaznost na televizní pořady)
HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	osvojuje si odborné názvosloví logicky vyvozuje závěry diskutuje a uvádí příklady funkcí hudby srovnává ukázky skladeb z oblasti hudby vážné a populární používá technické pomůcky pro realizaci svých projektů vyhledává vhodné ukázky	<ul style="list-style-type: none"> • hudba populární a vážná • umění X kýč • funkce hudby 	MV5 MV6 MV3
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých	prezentuje hudební ukázky interpretuje vhodné písně	etnická hudba	MVK3 MVK5

<p>dispozic intonačně čistě rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</p> <p>HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p>	<p>shromažďuje informace o autorech a seznamuje s nimi své spolužáky</p>		
<p>HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p> <p>HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p>	<p>orientuje se v typech zpěvních hlasů</p> <p>rozezná hlavní nástrojové skupiny a jejich zástupce, typy orchestrů a skupin s jejich nástrojovým obsazením</p> <p>používá audiovizuální techniku</p> <p>orientuje se v základních pojmech</p>	<p>hudba vokální a instrumentální</p>	<p>MV6</p>
<p>HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p> <p>HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby</p>	<p>seznamuje se s hlavními rysy rockové hudby</p> <p>vyhledává a prezentuje vhodné ukázky na základě svých možností se pokouší o improvizaci</p> <p>chápe a vysvětlí funkci hudby v životě jedince</p> <p>pokouší se o pohybové ztvárnění znějící hudby</p> <p>interpretuje vybrané písně z oblasti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • moderní populární hudba • hlavní proudy současné populární hudby 	<p>Tv – cvičení s hudbou</p>

<p>různých stylů a žánrů HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p>	<p>populární hudby</p>		
<p>HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů</p>	<p>využívá audiovizuální techniku k prezentaci svých projektů</p> <p>orientuje se v prostoru</p> <p>rozvíjí si pohybovou paměť</p> <p>uvědomuje si souvislosti a rozdíly hudby a jiných uměleckých oborů</p> <p>vytváří si vlastní názory a soudy v oblasti pojmů popularita, kýč, módnost, celebrita apod.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hudební divadlo • muzikál • filmová hudba • klip 	<p>Čj - divadlo, film Tv - tance</p>
<p>HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</p>	<p>interpretuje vybrané písně</p> <p>seznamuje se se zásadami péče o hlasové ústrojí</p>	<p>hlasová hygiena</p>	

HV 2.stupeň -9 . ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> aktivní naslouchání přijetí kritiky a pochvaly kritický přístup k působení médií (rozlišování mezi realitou a pseudorealitou)
<p>HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů</p> <p>HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami</p>	<p>získává informace o nejstarších hudebních projevech</p> <p>vystihuje hudební výrazové prostředky těchto projevů</p> <p>dává do souladu hudbu s historickou etapou</p>	<ul style="list-style-type: none"> primitivní hudba nejjednodušší hudební nástroje 	<p>VMEGS1</p> <p>VDO4</p> <p>Čj – starověk, středověk v literatuře</p> <p>D – starověk, středověk</p>
<p>HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>HV-9-1-06</p>	<p>seznamuje se s charakteristickými rysy slohového období</p> <p>vyhledává informace o hudebních skladatelích renesance</p>	renesance	<p>D – slohové období renesance</p> <p>Čj – literatura renesance</p> <p>Vv – renesance ve výtvarném umění</p> <p>INF – vyhledávání informací na internetu</p>

<p>orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <p>HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>	<p>získává informace o hudebních formách interpretuje písně</p>		
<p>HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů</p> <p>HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <p>HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p> <p>HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a</p>	<p>porovná rysy renesance a baroka</p> <p>sestaví medailon hlavních představitelů baroka</p> <p>seznámí se s ukázkami jejich děl interpretuje písně tohoto období</p>	<p>baroko</p>	<p>D – slohové období baroko Čj – literatura baroka Vv – malíři baroka INF – vyhledávání informací na internetu</p>

<p>stylové příslušnosti s dalšími skladbami</p> <p>HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</p> <p>HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů</p> <p>HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p> <p>HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami</p>	<p>je schopen porovnat rysy baroka a klasicismu</p> <p>seznamuje se s hudebními formami tohoto období</p> <p>shromažďuje základní informace o významných představitelích klasicismu</p> <p>prezentuje své poznatky před ostatními</p> <p>využívá audiovizuální techniku</p> <p>interpretuje písně</p>	<p>klasicismus</p>	<p>D – slohové období klasicismu Čj – literatura klasicismu Vv – malíř klasicismu INF – vyhledávání informací na internetu</p>
<p>HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu</p> <p>HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>	<p>srovnává prvky klasicismu a romantismu</p> <p>seznamuje se s hlavními znaky hudebních forem tohoto období</p> <p>vyhledává a interpretuje písně romantismu</p> <p>tvoří medailonky významných představitelů období</p>	<p>romantismus</p>	<p>D – slohové období romantismu Čj – literatura romantismu Vv – malíř romantismu INF – vyhledávání informací na internetu ENV4</p>

<p>HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami</p> <p>HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů</p> <p>HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</p> <p>HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů</p> <p>HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <p>HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p> <p>HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami</p>	<p>seznamuje se s novými postupy v hudbě 20.stol.</p> <p>analyzuje skladby</p> <p>soustředí se na textovou složku interpretované písně</p> <p>všímá si propojení hudba-text</p> <p>seznamuje se s představiteli tohoto období a jejich tvorbou</p> <p>aplikuje získané poznatky v praxi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hudba 20. stol. • písně proti nesvobodě • boj v písních • přechod od hudby vážné k hudbě populární • odnože populární hudby 	<p>D – moderní stavební slohy Vv – malíři 20. stol INF. - vyhledávání informací na internetu VDO4</p>
--	---	---	--

<p>HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p> <p>HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu</p>			
---	--	--	--

Shrnutí školních výstupů v předmětu Hudební výchova dle standardů pro základní vzdělávání pro opakování a výstupní testování v jednotlivých ročnících

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy (indikátory)	od ročníku
<p>HV-9-1-01 Žák využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p>	<p>žák se orientuje v notovém zápisu (délkové hodnoty not a pomlka, tempová označení, dynamická znaménka, takt, opakovací znaménka)</p> <p>žák zazpívá v jednohlase, případně vícehlase, respektuje daný žánr</p> <p>žák zahraje na zvolený hudební nástroj sólově, ve skupině nebo jako součást doprovodu</p> <p>žák postihne dominantní hudebně výrazové prostředky při poslechu hudebního díla nebo jeho části a určí pravděpodobnou dobu jeho vzniku</p> <p>žák pohybem reaguje na hudební ukázkou a na změny v jejím průběhu</p>	<p>6.</p> <p>6.</p> <p>6.</p> <p>7.</p> <p>6.</p>
<p>HV-9-1-02 Žák uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i ve vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého</p>	<p>žák popíše a zdůvodní zásady hlasové hygieny a využije je při zpěvu a mluveném projevu</p> <p>žák vhodně popíše a taktně a ohleduplně ohodnotí slyšený vokální projev s využitím jemu dostupné terminologie</p>	<p>7.</p> <p>6.</p>
<p>HV-9-1-03 Žák reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</p>	<p>žák zvolí nejvhodnější způsob reprodukce slyšeného či zapsaného hudebního motivu, tématu či skladby (zpěv nebo hra)</p> <p>žák zvolí vhodný způsob doprovodu a s přihlédnutím k charakteru hudebního motivu, tématu, písničky či skladby tento doprovod realizuje (rytmické ostinato, prodleva, harmonický doprovod na funkcích tóniky a dominanty/subdominanty)</p> <p>žák vytvoří jednoduchou obměnu slyšeného či zapsaného melodického motivu (rytmickou, melodickou, dynamickou)</p>	<p>6.</p> <p>7.</p> <p>6.</p>

<p>HV-9-1-04 Žák realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností píseň a skladbu různých stylů a žánrů</p>	<p>žák zazpívá, zahraje či doprovodí vybranou píseň či skladbu (např.: beat box, scat, rap, výběrem doprovodu z databanky keyboardu, připraveným doprovodem) žák zazpívá společně se spolužáky státní hymnu a popíše okolnosti a společenské souvislosti jejího vzniku</p>	<p>8. 7.</p>
<p>HV-9-1-05 Žák rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu</p>	<p>žák rozliší na základě audioukázek i videoukázek vybrané typy tanců (lidové tance, historické, společenské, současné styly) a odliší balet jako druh umění žák si zvolí ukázkou taneční hudby a předvede (ve skupině nebo sólo) typický prvek daného tance (základní kroky, vybranou taneční figuru</p>	<p>6. 7.</p>
<p>HV-9-1-06 Žák se orientuje v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p>	<p>žák rozliší a ve znějící hudbě pojmenuje vybrané výrazové prostředky hudby (tempo, rytmus, melodii, barvu, dynamiku) žák rozpozná úseky, v nichž je použita citace, zvukomalba; rozpozná kontrast a gradaci, opakování melodie, rytmu žák rozpozná na vybraných hudebních ukázkách operu, muzikál, balet, komorní a symfonickou hudbu, píseň, sborovou tvorbu</p>	<p>6. 7. 6.</p>
<p>HV-9-1-07 Žák zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami</p>	<p>žák popíše základní znaky typické pro hudbu jednotlivých slohových období (jednohlas, vícehlas, homofonie, polyfonie, hudba vokální a instrumentální, hudební forma, hudební druhy) žák zařadí se znalostí základních hudebně vyjadřovacích prostředků vybrané ukázky do příslušného slohového období (od nejstarších hudebních památek po současnost) žák určí styl a žánr vybrané ukázky moderní populární hudby</p>	<p>7. 9. 9..</p>
<p>HV-9-1-08 Žák vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>	<p>žák zdůvodní význam hudby u umělecké a běžné produkce (filmová a audiovizuální tvorba, dramatické umění, sport, reklamy) žák zdůvodní vhodnost či nevhodnost hudební složky ve vybrané ukázce žák písemnou či ústní formou vyjádří, jakou roli hraje hudba a umění obecně v jeho životě; uvede situace, ve kterých se nelze bez hudby obejít</p>	<p>8. 8. 9.</p>

Tvořivé činnosti

TČ 1.stupeň - 1.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		
výtvarná výchova			
VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	podle svých schopností zvládá nejjzákladnější výtvarné techniky: kresbu a malbu pracuje s barvou, kombinuje a míchá barvy, poznává vlastnosti barev	malba vodovými barvami, voskovými pastelkami; kresba měkkým materiálem barvy základní, teplé a studené, světlé a tmavé, míchání barev	ENV2 – projekt: Roční období
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	s pomocí učitele se samostatně výtvarně vyjadřuje podle pokynů učitele používá základní barevnou škálu a míchá barvy zachytí základní linie a tvary objektu rozvíjí svůj cit pro prostor	uspořádání objektů do celků na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení hra s linií a barvou	OSV 5 ET <ul style="list-style-type: none"> komunikace citů vytváření prožitků radosti pro druhé
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření, odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus, získané poznatky dokáže sjednotit v celek srovná svou práci s prací jiného žáka	ilustrace textů, výtvarné vyprávění, předměty v různém prostředí, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci třídy	OSV 8
práce s drobným materiálem			
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými	provádí přiměřené základní praktické	modelování, střihání, lepení, práce	

<p>postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p> <p>ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy</p>	<p>činnosti s drobným a přírodním materiálem, papírem a kartónem, modelovací hmotou</p> <p>udržuje pořádek na pracovním místě</p> <p>dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce</p>	<p>s přírodninami, lidové zvyky</p>	<p>OSV 5</p>
<p>konstrukční činnosti</p>			
<p>ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</p>	<p>provádí jednoduché montážní a demontážní práce se stavebnicemi</p> <p>vytváří a používá jednoduché pracovní postupy</p> <p>dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce</p>	<p>sestavování modelů, práce s obrazovým návodem i podle vlastní fantazie</p>	<p>OSV 3</p> <p>ET – tvořivost na základě spolupráce</p>

TČ 1.stupeň - 2.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		
výtvarná výchova			
VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty), porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	podle svých schopností zvládá základní výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování využívá základní klasifikaci barev popíše výrazové vlastnosti barev	malba vodovou a temperovou barvou, suchým a voskovým pastelem, kresba měkkým materiálem	OSV 5
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	pracuje s pomocí učitele na zadané téma, které zpracuje svým způsobem rozdívá svůj cit pro barvu, proporce a prostor, osvojuje si dovednosti práce s linií	vlastní prožitky a představy, výtvarné vyprávění děje pohádek a příběhů hra s linií a barvou	OSV 6, VDO1 – projekt: Naše škola ET <ul style="list-style-type: none"> komunikace citů vytváření prožitků radosti pro druhé
VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	vnímá a poznává skutečnost svými smysly a na tomto základě vhodně tvoří, zobrazuje tvary a funkce věcí	vizuálně obrazná vyjádření podnětů sluchových, hmatových, čichových, chuťových a pohybových	ET – zbavení se strachu z neznámého a tvořivého experimentování
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	podle pokynů učitele a podle svých schopností výtvarně zpracuje danou skutečnost vyjadřuje se o práci jiných žáků	ilustrace textů, výtvarné vypravování odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření a jejich porovnání, porovnávání ilustrací a popis obrázků (dětské ilustrátory)	OSV 8 ET – zbavení se strachu z neznámého a tvořivého experimentování
práce s drobným materiálem			
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými	provádí přiměřené základní praktické	modelování, stříhání, lepení, práce	

postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	činnosti s drobným a přírodním materiálem, papírem a kartónem, modelovací hmotou, textilem vybírá vhodný materiál, pomůcky a nástroje udržuje pořádek na pracovním místě dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce	s přírodninami, práce s textilem, lidové tradice	OSV 5
konstrukční činnosti			
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	provádí jednoduché montážní a demontážní práce se stavebnicemi, vytváří a používá jednoduché pracovní postupy	sestavování modelů, práce s návodem, předlohou i podle fantazie	OSV 3
pěstelské práce			
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročnou rostlinu	seznamuje se ze zásadami ošetřování pokojových rostlin	základní podmínky pro pěstování rostlin	
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	seznamuje se s pojmem klíčení a v praxi si jej vyzkouší	klíčení	ET – ohleduplné chování k přírodě
příprava pokrmů			
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	seznamuje se a zvládá zásady slušného stolování, zvládne sebeobsluhu ve školní jídelně	pravidla správného stolování	

TČ 1.stupeň - 3.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> • komunikace citů • akceptace druhého • sebe prezentace
výtvarná výchova			
VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty) porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	podle svých schopností zvládá nejjzákladnější výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování pracuje s barvou, kombinuje a míchá barvy, poznává vlastnosti barev	linie, tvary, objemy, barvy, podobnost, kontrast, rytmus; hra s barvou a linií	
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	zadané téma zpracuje s využitím vzpomínek na vlastní zážitky zachytí základní linie a tvary objektu rozvíjí svůj smysl pro výtvarný rytmus, prostor a barvy, kombinuje	pohádková a lidská postava, akční tvar malby a kresby, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, uspořádání objektů do celku	ENV2 – projekt: Voda, půda, vzduch ČS – rostliny a živočichové
VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	prožité události vnímané různými smysly dokáže vhodně výtvarně vyjádřit, zobrazuje tvary a funkce věcí	vizuálně obrazná vyjádření podnětů sluchových, hmatových, čichových, chuťových a pohybových	ČJ – tvořivé činnosti s literárním textem
VV-3-1-04interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí	vnímá, pozoruje a poznává vlastnosti objektů a různých tvarů, popíše výrazné rozdíly a shody	lidská postava, ilustrace,malba,comics, odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci třídy	ČS – lidské tělo

dosavadní zkušenosti	výtvarných prací		
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	vyjádří svůj názor a je schopen diskuse nad výtvarným dílem svým či jiných, získává pojem o hodnocení své práce využívá možnost sebehodnocení	vysvětlování výsledků tvorby podle vlastních schopností a zaměření, dětské ilustrátory, filmová tvorba	OSV 8
práce s drobným materiálem			
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	provádí přiměřené základní praktické činnosti s drobným materiálem, papírem a kartónem, modelovací hmotou, textilem vybírá vhodný materiál, pomůcky a nástroje udržuje pořádek na pracovním místě dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce	modelování, stříhání, lepení, práce s přírodninami, práce s textilem, lidové tradice	M – základní útvary ČS – minulost kraje a předků
konstrukční činnosti			
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	provádí jednoduché montážní a demontážní práce se stavebnicemi vytváří a používá jednoduché pracovní postupy udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce	sestavování modelů, práce s návodem, předlohou	
pěstivelské práce			
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	provádí klíčení rostlin ze semene, pěstuje jednoduché rostliny (hrách a fazole) udržuje pořádek pracovní plochy	pěstování rostlin ze semen	ČS – rostliny ENV 4
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročnou rostlinu	ošetřuje a pečuje o pokojové rostliny	péče o pokojové rostliny	
příprava pokrmů			

ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	seznamuje se s jednoduchou úpravou stolu a s pravidly správného stolování	úprava stolu pro jednoduché stolování	OSV 8
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	dodržuje pravidla správného stolování, zvládne sebeobsluhu při stolování	pravidla a zásady správného stolování	

TČ 1.stupeň - 4.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> komunikace citů vytváření prožitků radosti pro druhé zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a tvořivého experimentování schopnost spolupráce
výtvarná výchova			
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	podle svých schopností zvládá základní výtvarné techniky prohloubí a zdokonalí si techniku malby a kresby	míchání barev, práce a hra s barvou, výrazové vlastnosti linie	
VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	s pomocí učitele se snaží vyjádřit své pocity a nálady vnímá, pozoruje a poznává vlastnosti objektů a různých tvarů	uspořádání objektů do celku na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení	VMEGS2 – projekt: Putujeme po ČR M – základní útvary v rovině a prostoru
VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	vnímá a poznává skutečnost svými smysly při tvorbě projevuje fantazii a osobní zkušenost	ilustrace pohyb těla a jeho umístění v prostoru lidová tradice	MKV 3 ČJ – tvořivé činnosti s literárním textem ČS – minulost kraje a předků

VV-5-1-04 nalézají vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenost hledá a nalézají vhodné prostředky pro svá vyjádření	vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových a chuťových, reklama	OSV 8 ČS – současnost a minulost v našem životě
VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	na dvou nebo více výtvarných dílech určí s pomocí učitele shodné znaky popíše jak na něj výtvarná práce působí	ilustrátoři dětské knihy	MKV 2
práce s drobným materiálem			
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	na základě své představivosti dokáže vytvořit výrobky z daného materiálu	vlastnosti materiálu (přírodniny, papír a karton textil, drát, folie)	M – základní útvary v rovině a prostoru
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	seznamuje se s lidovými tradicemi	lidové zvyky, tradice, řemesla	ENV 4 ČS - -minulost kraje a předků
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	při své práci si vybírá vhodné nástroje a pomůcky	pracovní pomůcky a nástroje	
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce poskytne první pomoc při úrazu	udržuje pořádek na svém místě, dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce	organizace práce	ČS – péče o zdraví
konstrukční činnosti			
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	při práci se stavebnicemi používá jednoduché montážní a demontážní práce	stavebnice plošné, prostorové, konstrukční sestavování modelů	
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	zvládá práci podle jednoduchého pracovního postupu	práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem i podle fantazie	OSV 8
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce,	udržuje pořádek na svém místě, dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce	organizace práce	ČS – péče o zdraví

poskytne první pomoc při úrazu			
pěstitelské práce			
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostlin	ošetřuje a pečuje o pokojové rostliny	základní podmínky pro pěstování pokojových rostlin	ENV 4 ČS – rostliny
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce poskytne první pomoc při úrazu	udržuje pořádek na svém místě, dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce	organizace práce	ČS – péče o zdraví
příprava pokrmů			
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	používá pravidla správného stolování a společenského chování	jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	

TČ 1.stupeň - 5.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> komunikace citů vytváření prožitků radosti pro druhé zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a tvořivého experimentování schopnost spolupráce
výtvarná výchova			
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	podle svých schopností zvládá základní výtvarné techniky prohloubí a zdokonalí si techniku kresby a malby	linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality; podobnost, kontrast, rytmus	
VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	s pomocí učitele se snaží vyjádřit své pocity a nálady vnímá, pozoruje a poznává vlastnosti objektů a různých tvarů rozvíjí svůj cit pro prostor	uspořádání objektů do celku na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení	M – základní útvary v rovině a prostoru
VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností	ilustrace, lidová tradice, akční tvar malby a kresby	VMEGS1 – projekt: Cestujeme po Evropě MKV 3 ČJ – tvořivé činnosti s literárním textem ČS – minulost kraje a předků
VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a	při vlastní tvorbě poznává a uplatňuje své pocity a prožitky, svou fantazii a	pohyb těla a jeho umístění v prostoru, animace, comics	

interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	představy		
VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	v komunikaci se spolužáky a za pomoci učitele vysvětluje výsledky své práce zdůvodňuje odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření	výtvarné vyjádření zážitků z knih, filmů, umělecké výtvarné tvorby	MKV 2
VV-5-1-07 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	v rámci třídy vyslechne mínění ostatních a porovnává je s vlastní interpretací	výstavka ilustrátorů dětských knih a dětských prací	
práce s drobným materiálem			
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	vytváří složitějšími pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu na základě své představivosti	vlastnosti materiálu (přírodniny, papír a karton, textil, drát, folie)	M – základní útvary v rovině a prostoru
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	seznamuje se s lidovými tradicemi	lidové zvyky, tradice, řemesla	ENV 4 ČS – minulost kraje a předků
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	při své práci si vybírá vhodné nástroje a pomůcky	pracovní pomůcky a nástroje	
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	udržuje pořádek na svém místě, dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce	organizace práce	ČS – péče o zdraví
konstrukční činnosti			
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a	při práci se stavebnicemi používá jednoduché montážní a demontážní práce	stavebnice plošné, prostorové, konstrukční, sestavování modelů	

demontáž			
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	pracuje podle jednoduchého pracovního postupu	práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem i podle fantazie	OSV 8
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	udržuje pořádek na svém místě, dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce	organizace práce	ČS – péče o zdraví
pěstitelské práce			
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	samostatně provádí jednoduché pěstitelské práce, pokusy a pozorování	půda, výživa, osivo	ENV 4 ČS – rostliny
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	správně pracuje s pomůckami, nástroji a náčiním	pracovní pomůcky a nástroje	
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	udržuje pořádek na svém místě, dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce	organizace práce	ČS – péče o zdraví
příprava pokrmů			
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	popíše základní vybavení kuchyně	základní vybavení kuchyně, technika v kuchyni	
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	samostatně připraví jednoduchý pokrm	výběr, nákup a skladování potravin	ČS – zdravá výživa
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	udržuje pořádek na svém místě, dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce	organizace práce	ČS – péče o zdraví

Shrnutí školních výstupů v předmětu Tvořivé činnosti dle standardů pro základní vzdělávání pro opakování a výstupní testování v jednotlivých ročnících

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy (indikátory)	od ročníku
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty,	žák rozpozná a pojmenuje některé prvky vizuálně obrazného vyjádření využitě v kresbě, malbě, fotografii, v prostorových objektech, v architektuře žák rozpozná světlostní a barevný kontrast a ve své tvorbě jej uplatní žák projevuje schopnost porovnávat vztahy obrazových objektů a prvků (například: rozdílnost a	4. 5. 4.

proporční vztahy a jiné)	podobnost tvarů, jejich velikost, vzájemnou polohu, světlostní a barevné vztahy) a uplatňovat je ve své kresbě, malbě i prostorové tvorbě	
VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	žák vybere, uspořádá a zkombinuje objekty do celků podle svého záměru nebo podle zadání; vysvětlí význam, který objektům přisoudil žák vytvoří samostatně zvolenými obrazovými prvky (liniemi nebo barevnými plochami) objekty a zaměří se na vztahy mezi nimi (vzájemná velikost, poloha, vzdálenost; pravidelná a nepravidelná sestava, souměrnost a nesouměrnost uspořádání; kontrast, harmonie); vysvětlí, co vytvořil. žák vytvoří jednoduchý plastický objekt z různých materiálů podle reálného objektu i své fantazijní představy žák rozmístí objekty do prostoru a sám zaujme v prostoru pozici; vyjádří pocity, které v něm takto vzniklé uspořádání vyvolalo, a zdůvodní proč	4. 4. 4. 5.
VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	žák si vybere z nabídky různých prostředků výtvarné tvorby takové, kterými by chtěl vyjádřit své pocity a představy, a vysvětlí, proč si vybral právě tyto prostředky žák je vybaven základními dovednostmi k tomu, aby využíval obvyklých prostředků výtvarné tvorby (kresby, malby, modelování, prostorového vytváření) i prostředků experimentálně kombinovaných k vyjádření svých smyslových pocitů, představ, myšlenek a zkušeností žák porovná vizuální vyjádření svých zkušeností s vyjádřením spolužáků a zjistí podobnosti a odlišnosti v pocitech a představách, které objevil žák vybere z nabídky uměleckých výtvarných děl ta, která jsou blízká jeho zkušenostem, a ta, o kterých si myslí, že by zaujala lidi v jeho blízkém okolí (rodiče, sourozence, prarodiče, kamarády, učitele) a svůj výběr zdůvodní žák uspořádá předměty v interiéru, ve kterém se nachází, tak, aby odpovídal jeho zamýšleným potřebám (prostor pro tělesný pohyb, pro odpočinek, pro soustředění) nebo pocitům (fantazijní prostor, tvarová a barevná harmonizace prostoru); výsledek své činnosti popíše s využitím některých pojmů, například: řád, chaos, klid, dynamika, pravidelné a nepravidelné uspořádání, souměrnost, nesouměrnost, rytmus	4 4. 4. 5. 5.
VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	žák si uvědomuje rozdílnost svého vnímání podle toho, jaký smysl zapojí (zrak, sluch, hmat); vnímání různými smysly využije podle svého uvážení ve své tvorbě žák rozlišuje, co ve výsledcích jeho tvorby vychází z jeho představ a fantazie a co z jeho smyslových vjemů žák nalezne a pojmenuje podněty (z každodenního života, ale i z vybraných uměleckých výtvarných děl), které působí převážně na jiné smysly, než je zrak žák převede sluchové a hmatové vjemy do vizuálního vyjádření v ploše, objemu a prostoru	4. 4. 4. 4.
VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření	žák porovná, zda se prostředky, které využil ve vlastní tvorbě, odlišují od prostředků využitých v dílech spolužáků či dalších autorů; nalezené rozdíly pojmenuje žák porovná a objasní, zda a v čem se výsledky jeho tvorby odlišují od výsledků tvorby jeho	5. 5.

nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	spolužáků žák ve své tvorbě uplatňuje různé obrazové prvky a experimentuje s dosud nevyzkoušenými prostředky a postupy	5.
VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	žák sdělí, co bylo zdrojem inspirace pro jeho tvorbu žák přistupuje k tvorbě ostatních jako ke zdroji inspirace žák si vybere interpretaci, která je pro něj zajímavá a podnětná	4. 5. 4.
VV-5-1-07 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	žák vybere, uspořádá a představí výsledky své práce (vytvořená, vybraná či upravená vizuálně obrazná vyjádření) žák popíše spolužákům, jak při tvorbě postupoval žák připraví jednoduchou prezentaci prací (vizuálních obrazných vyjádření) spolužáků	5. 5. 5.
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	žák zvolí postup a pracovní operaci vzhledem k zamýšlenému výrobku žák využije vlastní představivost při obměně vzorového výrobku	4. 5.
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	žák z nabídky vybere prvek a techniku uplatňovanou v lidové tvorbě a použije ho ve své práci žák zhotoví jednoduchý výrobek vztahující se k lidové tradici určitého místa/regionu žák uvede příklady lidových řemesel	5. 4. 4.
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	žák popíše vlastnosti základních materiálů, které jsou pro práci s nimi důležité žák popíše účel běžně používaných pomůcek a nástrojů žák z nabídky vybere vhodnou pomůcku a nástroj vzhledem k materiálu, se kterým pracuje	4. 5. 5.
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	žák udrží přehledný a uspořádaný pracovní prostor žák dodrží zásady hygieny a bezpečnosti žák na příkladech popíše, jak by postupoval v případě úrazu při práci s drobným materiálem žák v modelové situaci ošetří drobné poranění	4. 5. 5. 4.
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	žák podle návodu provede montáž a demontáž jednoduchého objektu žák použije různé díly stavebnice tak, aby byl výsledný objekt kompaktní žák využije vlastní představivost při práci se stavebnicí žák si zorganizuje a časově rozvrhne práci	4. 5. 4. 5.
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	žák rozumí pojmům, poznámkám na odkazové čáře, značkám a symbolům používaným v jednoduchých pracovních návodech a postupech žák dodrží zadaný pracovní postup dle slovního návodu, předlohy, náčrtu žák si zorganizuje a časově rozvrhne práci	5. 4. 5.
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	žák udrží přehledný a uspořádaný pracovní prostor žák dodrží zásady hygieny a bezpečnosti žák na příkladech popíše, jak by postupoval v případě úrazu při konstrukčních činnostech žák v modelové situaci ošetří drobné poranění	4. 5. 5. 4.

ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	žák vypěstuje rostlinu ze semene nebo ze sazenice žák založí jednoduchý pokus, na základě pozorování provede záznam růstu a vývoje rostliny žák z výsledků pokusů a pozorování vysvětlí správný postup při pěstování rostliny žák rozmnoží pokojové rostliny dělením trsů a řízkováním	5. 5. 5. 5.
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	žák vypěstuje vybranou rostlinu podle zadaných pokynů a pečuje o ni žák naaranžuje řezanou květinu do vhodné nádoby a pečuje o ni	4. 4.
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	žák popíše účel běžně používaných pracovních pomůcek a nástrojů určených k pěstitelským pracím žák vybere z nabídky náradí, nádoby a další pomůcky potřebné pro zadanou činnost	5. 5.
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	žák udrží přehledný a uspořádaný pracovní prostor žák dodrží zásady hygieny a bezpečnosti žák na příkladech popíše, jak by postupoval v případě úrazu při pěstitelských činnostech žák v modelové situaci ošetří drobné poranění	4. 5. 5. 4.
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	žák popíše základní vybavení kuchyně žák popíše účel kuchyňského vybavení	5. 5.
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	žák vybere vhodné potraviny žák zvolí vhodné kuchyňské nádobí a další potřebné prostředky žák podle receptu dodrží postup práce a časově si ho rozvrhne žák představí a zhodnotí připravený pokrm	5. 5. 5. 5.
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	žák prostře stůl k jednoduchému obědu žák popíše nebo prakticky předvede vhodné stolování a společenské chování žák zhlédne modelovou situaci, upozorní na nevhodné společenské chování a doporučí vhodný způsob chování a jednání	4. 4. 4.
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	žák udrží přehledný a uspořádaný pracovní prostor žák dodrží zásady hygieny a bezpečnosti žák na příkladech popíše, jak by postupoval v případě úrazu při přípravě pokrmů žák v modelové situaci ošetří drobné poranění	5. 5. 5. 5.

Výtvarná výchova

VV 2.stupeň - 6.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
--------------------------------	----------------	-------	------------------------------------

žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> otevřená komunikace (úrovně komunikace, verbální a neverbální komunikace) jedinečnost a identita člověka
VV-9-1-01 vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ, poznatků variuje různé vlastnosti prvků jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	podle svých schopností zvládá základní dostupné výtvarné techniky pracuje s pomocí učitele, ale zadaný námět zpracuje vlastním osobitým způsobem experimentuje s možnostmi dané techniky	základní principy práce s barvou (teplé a studené odstíny, míchání barev, světlost) základní odlišení světla a stínu jednoduché linie, tvary a objemy v ploše, základy perspektivy (příprava: popředí, pozadí) základy prostorové tvorby (tvar, objem)	
VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenávání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie	vnímá a poznává skutečnost svými smysly (zrakem, hmatem) podle pokynů učitele výtvarně zpracuje danou skutečnost (model, fotografie, práce v plenéru) v knize vyhledá ilustraci, s přihlédnutím k věku a zájmům jmenuje některé ilustrátory doplňuje předlohu podle vlastní fantazie a zkušenosti	STUDIE SKUTEČNOSTI jednoduché zátiší základy portrétování já a moji blízcí, ruce FANTAZIJNÍ TVORBA dokresba ilustrace bytosti z mýtů strašidla a příšery barevná melodie	OSV 2 OSV 5
VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném	ve dvou výtvarných dílech zachytí změnu stavu s pomocí pracuje v základním programu – Paint	změny v krajině mikrosvět region Kladno	ENV 3 VDO 1,

umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace			
VV-9-1-04 vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	podle pokynů učitele připraví a použije pomůcky pro určenou techniku pod vedením učitele porovná svou práci s prací spolužáků a ohodnotí ji	Sluneční soustava náměty ze školního prostředí aukce výtvarných děl	OSV 2
VV-9-1-05 rozdělí působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	přihodí k barvám pocit, náladu, na své úrovni se orientuje v symbolice barev vybírání z nabídky a používá symboly a barvy pro lidové svátky a roční období rozpozná znaky lidového umění	barvy odlišných kultur mandala podzim (stavba draků, podzimní listí) vánoční tradice (adventní věnec, papírové ozdoby) velikonoční tradice (kraslice)	MKV 3 MKV 3 dekorace prostor školy dekorace prostor školy dekorace prostor školy
VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	na předloze rozliší výtvarná díla pravěku, egyptské a antické umění, podle svých možností uvede alespoň dva základní znaky	pravěk, Starověký Egypt, Mezopotámie, antika, kultury Jižní Ameriky	OSV 1
VV-9-1-07 porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření vysvětluje své postoje k nim s vědomím	na dvou nebo více výtvarných dílech určí s pomocí učitele shodné znaky z výběru seskupí podle shodných znaků výrazná umělecká díla z vybraných období s pomocí učitele popíše, jak na něj	procházka galerií, práce kritika	OSV 1

osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	výtvarná práce působí		
VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci	vyslechne mínění svých spolužáků a učitele využije nabízenou možnost prezentovat svou práci	procházka galerií, práce kritika Kladno, to je to město – prezentace v areálu školy	OSV 8 OSV 8

VV 2.stupeň - 7.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně)

			<ul style="list-style-type: none"> • otevřená komunikace (úroveň komunikace, verbální a neverbální komunikace) • jedinečnost a identita člověka
<p>VV-9-1-01 vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů</p> <p>uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ, poznatků</p> <p>variuje různé vlastnosti prvků jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</p>	<p>podle svých schopností zvládá základní výtvarné techniky, pojmenuje je na ukázkách</p> <p>pracuje s podporou učitele, do zadaného námětu prolíná vlastní fantazii a zkušenost</p> <p>experimentuje s možnostmi techniky, podle svých možností kombinuje s pomocí učitele nebo bez ní nejméně dvě různé techniky pro získání individuálního výtvarného projevu</p>	<p>práce s barvou (teplé a studené odstíny, tvorba barevných stupnic – míchání barev, světlost)</p> <p>přechody mezi světlem a stínem</p> <p>linie a prolínání linií, tvary a jejich podobnost, základy perspektivy (ustupující výraznost barvy a detailů v pozadí, optická změna velikosti)</p> <p>základy prostorové tvorby (tvary, jejich podobnost a uspořádání v prostoru)</p> <p>základy fotografie</p>	OSV 5
<p>VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenávání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie</p>	<p>vnímá a poznává skutečnost svými smysly (zrakem, hmatem)</p> <p>podle svých možností pracuje podle dané předlohy (model, fotografie, exteriér) s podporou učitele</p> <p>doplňuje předlohu podle vlastní fantazie a zkušenosti</p> <p>uvede základní znaky ilustrace, s přihlédnutím k věku a zájmům žáka uvede některé ilustrátory</p> <p>ztvární svou představu o vybraném objektu či tématu na základě ústního</p>	<p>STUDIE SKUTEČNOSTI jednoduché zátiší portrét figurální kresba</p> <p>FANTAZIJNÍ TVORBA literární postava ilustrace</p> <p>tradiční svátky</p>	

	popisu		
VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	s podporou učitele výtvarně zpracuje krátkou scénku nebo vtip podle možností použije vytištěnou digitální fotografii využije informace získané z mediálních zdrojů (dle nabídky učitele)	kreslený humor sportovní fotografie	MV 7 MV 1
VV-9-1-04 vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	s podporou učitele vybere, připraví a použije pomůcky z nabídky vybere techniku, která mu nejvíce vyhovuje s podporou učitele porovná svou práci s prací spolužáků a vybraným uměleckým dílem	krajina (proměny krajiny, Evropa) ilustrace	VMEGS 3, ENV 1 OSV 3
VV-9-1-05 rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	použije barvu pro vyjádření elementárního pocitu ve vybraném vizuálně obrazném vyjádření rozpozná výrazný sociální podtext zhruba určí základní strategie reklamy a použije je pro účely své tvorby	symboly a barvy komunikace dokumentární fotografie reklama, kampaň	MV 7 MV 7
VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	na předloze rozezná výtvarné i architektonické příklady slohu románského, gotického a renesančního uveče základní znaky vybraného slohu	románské umění, gotické umění umění Orientu	MKV 3

	<p>odliší orientální umění</p> <p>jmenuje významné umělce daného slohu</p> <p>s pomocí učitele odhadne a vyjádří svými slovy záměr umělce</p>		
<p>VV-9-1-07</p> <p>porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření</p> <p>vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů</p>	<p>na dvou nebo více dílech určí s podporou učitele shodné znaky</p> <p>s použitím vlastní invence napodobí vybraný umělecký sloh</p> <p>s podporou učitele popíše, jak na něj výtvarné dílo působí</p>	<p>okno katedrály</p> <p>práce s figurativním námětem (oltář)</p>	
<p>VV-9-1-08</p> <p>ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích</p> <p>nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci</p>	<p>vyslechne mínění spolužáků a učitele a přiměřeně svým schopnostem na ně reaguje</p> <p>využije možnost prezentovat svou práci, aktivně se na realizaci prezentace podílí</p> <p>podílí se na zlepšování prostředí školy</p>	<p>symboly, barvy a komunikace</p> <p>sportovní fotografie</p> <p>kultura bydlení, užité umění</p>	<p>OSV 8</p> <p>MV 7</p>

VV 2.stupeň - 8.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		<p>ET (průběžně)</p> <ul style="list-style-type: none"> otevřená komunikace (úrovně

			komunikace, verbální a neverbální komunikace) <ul style="list-style-type: none"> • jedinečnost a identita člověka
<p>VV-9-1-01 vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů</p> <p>uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ, poznatků</p> <p>variuje různé vlastnosti prvků jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</p>	<p>pojmenuje a vybere jednu z jemu známých výtvarných technik a touto technikou zpracuje zadaný námět s minimální podporou učitele</p> <p>rozšiřuje a doplňuje pasivní znalost výtvarných technik</p> <p>širší zadané téma promyslí, redukuje na jeden námět, který zpracuje danou technikou z větší části samostatně, v jeho práci se výrazněji projevuje jeho individualita</p> <p>kombinuje jemu známé techniky</p> <p>podle svých možností tvoří různým stylem v rámci jedné techniky</p>	<p>práce s barvou (barevné kombinace, barevný kontrast, barevné emoce)</p> <p>přechody mezi světlem a stínem, kontrast</p> <p>linie, tvary, uspořádání tvarů v ploše, perspektiva</p> <p>plastická a prostorová tvorba - dekorace</p> <p>základy digitální fotografie a její úpravy</p> <p>tradiční svátky</p>	
<p>VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenávání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie</p>	<p>s podporou učitele zpracuje vnímanou skutečnost svým způsobem</p> <p>zpracuje skutečnost získanou pouze sluchem nebo hmatem</p>	<p>STUDIE SKUTEČNOSTI figurální tvorba portrét s důrazem na detaily (karikatura)</p> <p>FANTAZIJNÍ TVORBA svět hudby, melodie body-art</p>	<p>OSV 2, OSV 6</p> <p>OSV 5</p>
<p>VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích</p>	<p>s podporou učitele vytvoří obraz prostředí, ve kterém žije (sociální, ekologické, region)</p> <p>zpracuje krátký příběh</p>	<p>vztah člověka k prostředí</p> <p>comics</p>	<p>ENV 4</p>

<p>k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace</p>	<p>podle možností používá a upravuje digitální fotografii, vytváří jednoduché prezentace</p> <p>využívá informace získané z médií dle nabídky učitele, přidává zdroje dle vlastního výběru (s ohledem na věk)</p>	<p>fotografická reportáž koláž</p> <p>prezentace na jednoduchých www stránkách</p>	<p>MV 7</p>
<p>VV-9-1-04 vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření</p> <p>porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření</p>	<p>podle svých možností nalézá svébytný styl své tvorby</p> <p>vytvoří prostorovou práci s použitím barevné, tvarové a funkční nadsázky</p> <p>diskutuje o své práci, zjišťuje její účinky na pozorovatele</p>	<p>karikatura</p>	<p>OSV 2</p>
<p>VV-9-1-05 rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu</p>	<p>určí a jmenuje strategie a účinky reklamy</p> <p>využije je k prezentaci</p> <ul style="list-style-type: none"> • sebe a svých názorů • školy 	<p>předvolební kampaň</p> <p>reklama</p>	<p>MV 7</p> <p>OSV 5, MV 7</p>
<p>VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti</p> <p>vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</p>	<p>na předloze rozlišuje díla slohu barokního, romantismu i realismu</p> <p>jmenuje významné umělce daného slohu</p> <p>s podporou učitele uvede v souvislost základní znaky daného slohu a dobovou situaci</p>	<p>baroko (barokní Kladno), romantismus, realismus</p>	
<p>VV-9-1-07 porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření</p>	<p>na dvou nebo více příkladech určí s podporou učitele shodné znaky výtvarných děl, nalezne odlišnosti a</p>	<p>reklama, umělecké slohy</p>	

vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	<p>pokusí se je vysvětlit</p> <p>srovná svou práci s fotografickou předlohou, odůvodní rozdíly</p> <p>v rámci svých možností odůvodní použití vzorů a barev pro ztvárnění daného tématu</p>	<p>Země, vesmír</p> <p>čínské a japonské umění</p>	MKV 4
<p>VV-9-1-08</p> <p>ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích</p> <p>nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci</p>	<p>s podporou učitele vytvoří práci, jejíž účinek zacílí na žáky prvního stupně</p> <p>práci samostatně prezentuje před mladšími žáky školy, svůj projev přizpůsobí jejich znalostem a schopnostem</p> <p>ve spolupráci s učitelem ověřuje a kontroluje účinky své práce</p>	<p>vztah člověka k prostředí</p> <p>písmo a jeho využití</p>	ENV 4

VV 2.stupeň - 9.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		<p>ET (průběžně)</p> <ul style="list-style-type: none"> otevřená komunikace (úroveň komunikace, verbální a

			neverbální komunikace) <ul style="list-style-type: none"> • jedinečnost a identita člověka
VV-9-1-01 vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ, poznatků variuje různé vlastnosti prvků jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	dále rozšiřuje pasivní a aktivní znalost výtvarných technik, podle svých možností hledá nové, vlastní způsoby výtvarného vyjádření širší zadané téma promyslí, redukuje na jeden námět, který zpracuje z větší části samostatně vlastní technikou, při práci běžně zapojuje svou fantazii a zkušenosti kombinuje techniky a styly práce podle svých potřeb a možností	práce s barvou (barevná abstrakce, barevné emoce) přechody mezi světlem a stínem, stínohra, hloubka linie, tvary, perspektiva, pohyb plastická a prostorová tvorba digitální fotografie, krátký film (reklama)	OSV 1 MV 3
VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenávání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenávání podnětů z představ a fantazie	samostatně zpracuje vnímanou skutečnost svým způsobem zpracuje skutečnost získanou pouze sluchem nebo hmatem pokusí se zpracovat dané téma vlastní inovativní technikou	STUDIE SKUTEČNOSTI figurální tvorba krajiny FANTAZIJNÍ TVORBA svět budoucnosti	OSV 5
VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	samostatně vytvoří obraz prostředí, ve kterém žije (sociální, ekologické, region) graficky zpracuje krátký příběh, dle možností animuje podle možností používá a upravuje digitální fotografii, vytváří jednoduché prezentace se zvukem využívá informace získané z médií dle nabídky učitele, přidává zdroje dle	náměty z regionu Kladno vliv člověka na krajinu sociální problémy světa koláž, fotoreportáž krátký film (reklama) práce s využitím novin, časopisů	ENV 3 MKV 5 MV 3 MV 1

	vlastního výběru (s ohledem na věk)		
<p>VV-9-1-04 vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření</p> <p>porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření</p>	<p>podle svých možností nalézá svébytný styl své tvorby</p> <p>vytvoří prostorovou nebo plošnou práci s použitím barevné, tvarové a funkční nadsázky</p> <p>diskutuje o své práci, zjišťuje její účinky na pozorovatele</p>	práce s netradičními materiály (přírodniny, našlo se v kuchyni, kosmetika...)	dekorace školy
<p>VV-9-1-05 rozdělí působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu</p>	<p>záměrně používá barvu k umocnění dojmu ze své práce</p> <p>určí a jmenuje strategie a účinky reklamy</p> <p>využije je k prezentaci</p> <ul style="list-style-type: none"> • sebe a svých názorů • školy 	corporate identity	
<p>VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti</p> <p>vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</p>	<p>na předloze rozlišuje díla impresionistů, secese, art deco, kubismu, případně dalších uměleckých směrů 19. a 20. století</p> <p>jmenuje významné umělce daného slohu</p> <p>vyhledá a uvede v souvislost základní znaky daného slohu a dobovou situaci</p>	impresionismus, art deco, secese, kubismus	
<p>VV-9-1-07 porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření</p> <p>vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní</p>	<p>vyhledá a porovná dvě nebo více uměleckých děl se stejným námětem, vyhledá rozdíly a shody, pokusí se je dát do souvislosti s dobovými reáliemi, případně i životem umělce</p>	procházka virtuální galerií (tvorba prezentace)	MV 4

podmíněnosti svých hodnotových soudů	popíše, jak na něj vybrané umělecké dílo působí, porovná svůj názor s vyhledanou recenzí		
VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	vytvoří práci určenou k prezentaci před svými vrstevníky, vychází při její tvorbě z témat aktuálních pro svůj věk nebo témat probíhajících právě v médiích práci samostatně prezentuje a obhazuje, diskutuje se spolužáky	procházka virtuální galerií (tvorba prezentace)	

Shrnutí školních výstupů v předmětu Výtvarná výchova dle standardů pro základní vzdělávání pro opakování a výstupní testování v jednotlivých ročnících

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy (indikátory)	od ročníku
VV-9-1-01 Žák vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	žák určí na příkladech výtvarných uměleckých děl obrazové prvky, které jsou pro ně charakteristické (linie, barevné plochy, kontrasty, světlo, stín, tvary)	6
	žák určí na příkladech plošných i prostorových uměleckých výtvarných děl vztahy mezi prvky (podobnost, kontrast, rytmus, hierarchii důležitosti), které jsou pro dílo charakteristické	6
	žák si zvolí samostatně námět na zadané téma a podle své představivosti jej vizuálně vyjádří volitelnými prostředky	6
	žák u svého díla zdůvodní volbu obrazových prvků a způsob (techniku) zpracování	6
VV-9-1-02 Žák užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	žák sdělí (ústně či písemně) vlastní zkušenost, ze které při tvorbě vycházel	6
	žák sdělí (ústně či písemně), jaké podněty (zrakové, hmatové, čichové, sluchové) jsou zdrojem jeho zkušenosti, ze které při tvorbě vycházel	6
	žák vyjádří, které části výsledku jeho práce (malby, kresby, grafiky, prostorového uspořádání, animace) vycházejí z reálné zkušenosti a které z fantazie	6
	žák shromáždí zdroje podněčující jeho vizuální obraznost (reprodukce uměleckých děl,	6

	fotografie, videozáznam, audionahrávka, internetové odkazy, ukázky z prózy a poezie), třídí je podle samostatně zvolených kritérií	
VV-9-1-03 Žák užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	žák vybere a sestaví celek z nabídky obrazů, takto sestavený celek interpretuje žák vytvoří další obrazové celky tím, že přeskupí části obrazů; popíše jejich obsah a vysvětlí, v čem se od sebe liší žák seřadí obrazy tak, aby jejich fáze vyjadřovaly prostor, časovou následnost proměn, dramatický účinek	6 6 6
VV-9-1-04 Žák vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	žák vybere takové obrazové prvky a jejich vztahy (například harmonická nebo kontrastní barevnost, objemové nebo lineární vyjádření objektů, detailní propracování nebo stylizace tvarů, figurativní nebo nefigurativní pojetí), které považuje pro samostatně zvolené či zadané téma za nejvhodnější žák najde na příkladech děl dalších autorů obrazové prvky a jejich vztahy, které při tvorbě použil	6 6
VV-9-1-05 Žák rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	žák vybere z nabídky obrazů ty, které jako celek především působí na jeho smysly nebo vyjadřují jeho osobní nebo společenskou zkušenost či představu žák najde ty části obrazu, které mohou především působit na jeho smysly nebo vyjadřovat jeho jedinečnou osobní zkušenost či představu nebo jejich obsah může být společně sdílen žák využije návštěvu galerie k vnímání originálu uměleckého díla a uvědomění si významu vlastního prožitku z umělecké tvorby v autentickém prostředí galerie výtvarného umění či výstavní síně.	6 6 6
VV-9-1-06 Žák interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	žák rozpozná charakteristické prvky uměleckého díla a architektury a utřídí je do skupin podle uměleckého směru a historické epochy žák využije své portfolio s utříděnými zdroji (reprodukce uměleckých děl, fotografie,	6 6

	videozáznamy, audionahrávky, internetové odkazy, ukázky z prózy a poezie) pro svoji vlastní tvorbu a téma, které si samostatně zvolí.	
VV-9-1-07 Žák porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	žák interpretuje (vyloží) výsledek vlastní tvorby; zaměří se na obrazové prvky a prostředky, které použil (plošné a prostorové vyjádření, využití barevnosti, různých prvků apod.) a které byly pro obsah díla podstatné	6
	žák interpretuje (vyloží) výsledek vlastní tvorby; zaměří se při tom na obrazové prvky, které použil, na jejich podobnosti či odlišnosti a na způsob, jakým byly využívány různými výtvarnými styly (například expresionismem, fauvismem, nefigurativním uměním)	6
	žák prezentuje výsledek vlastní tvorby; svoji interpretaci porovná s interpretacemi ostatních (spolužáků, učitelů, členů rodiny apod.); sdělí, v čem se interpretace shodují a v čem odlišují	6
VV-9-1-08 Žák ověřuje komunikační účinky vybraných upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	žák rozlišuje a pojmenuje typy vizuálních vyjádření	6
	žák určí, co je pro daný typ vizuálního vyjádření charakteristické	6
	žák představí výsledky své práce v různých situacích a za různých podmínek; zjišťuje, jak jeho dílo působí na ostatní, a diskutuje o tom	6
	žák zjišťuje, jak probíhá komunikace v prostoru prostřednictvím zde umístěných objektů a jejich hmotných i symbolických účinků	6

Tělesná výchova

TV 1.stupeň – 1.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (přířezová témata)
žák:	žák:		
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní	vysvětlí vhodnost pohybu pro zdraví, ve volném čase využívá pohyb.činnosti	kompenzační, průpravná, kondiční a koordinační cvičení, relaxační cviky a	OSV 1 OSV 7

pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	osvojené při Tv zvládne jednoduché poskoky, reaguje na rytmus	jiná vyrovnávací a tvořivá cvičení rytmická cvičení	OSV 3
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení	snaží se viditelně o správné držení těla, ovlivňuje pohybovou obratnost a sílu podle svých možností zvládá základní gym. postoje, reaguje na základní povely provede kotoul vpřed i vzad s dopomocí provede prosté skoky, osvojí si základy gymnastického odrazu, spojeného s výskokem zavěsí se na žebřinách přejde kladinku s dopomocí	gymnastika	OSV 1
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	zapojí se dle svých individuálních možností do týmových her podílí se na organizaci procvičuje a zdokonaluje způsoby házení a chytání míče	sportovní hry týmové hry	OSV 1 OSV 6 OSV 7 ET <ul style="list-style-type: none"> • hledání možností, jak vycházet s jinými lidmi • zvládnutí neúspěchu • schopnost spolupráce • radost ze společné činnosti • pozitivní hodnocení druhých • akceptace druhého
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	vhodně zvolí oblečení a obutí při Tv seznámí se a dodržuje bezpečnostní zásady	organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek	

	používá zásady správného sezení		
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	dle svých schopností uběhne 20-50m zkouší běhy na delší vzdálenosti osvojuje si techniku hodů a skoků	atletika	

TV 1.stupeň - 2.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	uvědomuje si vhodnost pohybu pro zdraví, ve volném čase využívá pohybov.činností osvojených při Tv zvládne jednoduché poskoky, reaguje na	kompensační, průpravná, kondiční a koordinační cvičení, relaxační cviky a jiná vyrovnávací a tvořivá cvičení rytmická cvičení	OSV 1 OSV 7

	<p>rytmus a tempo, pochoduje</p> <p>v plaveckém výcviku se drží pokynů plavec. instruktorů</p> <p>dodržuje zásady správného a bezpečného chování v přírodě, překoná přírodní překážky, ošetří drobná zranění</p>	<p>plavecký výcvik</p> <p>turistika</p>	
	<p>snaží se o správné držení těla, ovlivňuje pohybovou obratnost a sílu</p> <p>podle svých možností zvládá základní gym. postoje, reaguje na základní povely</p> <p>zvládne kotoul vpřed i vzad s dopomocí</p> <p>provede prosté skoky, osvojí si základy gymnastického odrazu, spojeného s výskokem do vzporu dřepmo na sníženou šv. bednu</p> <p>trénuje odraz z trampolínky</p> <p>zkouší vis na hrazdě, ručkování</p> <p>přejde kladinku s dopomocí</p> <p>seznamuje se s technikou přetahů a přetlaků ve dvojicích i v týmu</p>	<p>gymnastika</p> <p>úpoly</p>	<p>OSV 1</p>
<p>TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</p>	<p>zapojí se dle svých individuálních možností do týmových a skupinových her a podílí se na organizaci</p> <p>procvičuje a zdokonaluje způsoby házení a chytání míče</p> <p>nacvičuje držení míče jednoruč a obouruč, přihrávku nohou</p>	<p>sportovní hry</p> <p>týmové hry</p>	<p>OSV 1</p> <p>OSV 6</p> <p>OSV 7</p> <p>ET</p> <ul style="list-style-type: none"> • hledání možností, jak vycházet s jinými lidmi • zvládnutí neúspěchu • schopnost spolupráce

			<ul style="list-style-type: none"> • radost ze společné činnosti • pozitivní hodnocení druhých • akceptace druhého
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	vhodně zvolí oblečení a obuv při Tv seznáme se a dodržuje bezpečnostní zásady	organizace a bezpečnost cvičebního prostoru , bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek	
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	pod vedením učitele provádí startovní povely zdokonaluje se v rychlém běhu 20-60m skočí do dálky z rozběhu s individuálním odrazem hodí míčkem z místa, trénuje hod za chůze zdokonaluje se ve vytrvalostním běhu dle svých indiv. možností	atletika	

TV 1.stupeň - 3.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	uvědomuje si vhodnost pohybu pro zdraví, ve volném čase využívá pohyb.činností osvojených při Tv osvojuje si dech.cvičení	kompensační, průpravná, kondiční a koordinační cvičení a relaxační cviky a jiná vyrovnávací a tvořivá cvičení	TV- chvilky v jiných vyuč.hodinách OSV 1 OSV 7 HV

	<p>zvládne jednoduché poskoky, reaguje na rytmus a tempo</p> <p>v plaveckém výcviku se drží pokynů plavec. instruktorů</p> <p>dodržuje zásady správného a bezpečného chování v přírodě, překoná přírodní překážky, ošetří drobná zranění</p> <p>orientuje se podle zákl. turist. značek</p> <p>projde vyznačenou trasu v přírodním terénu</p>	<p>rytmická cvičení</p> <p>plavecký výcvik</p> <p>turistika</p>	<p>ČS – péče o zdraví, nemoc, úraz</p>
<p>TV3-1-02</p> <p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení</p>	<p>snaží se o správné držení těla, ovlivňuje pohybovou obratnost a sílu</p> <p>podle svých možností zvládá gym. postoje, reaguje na základní povely</p> <p>zvládne kotoul vpřed , vzad s dopomocí</p> <p>dokáže provést prosté skoky, osvojí si základy gymnastického odrazu, spojeného s výskokem do vzporu dřepmo na sníženou šv. bednu</p> <p>provede odraz z trampolínky</p> <p>dle svých ind. možností zvládne shyb a svis na hrazdě, přešvihy</p> <p>přejde kladinu</p> <p>osvojuje si průpravné cviky na stoj na ruce</p>	<p>gymnastika</p> <p>úpoly</p>	<p>OSV 1</p>

	zařadí cviky přetahů a přetlaků ve dvojicích i v týmu do pohybových činností		
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	<p>zapojí se dle svých individuálních možností do týmových a skupinových her a podílí se na organizaci</p> <p>zvládá techniku házení a chytání míče, držení míče jednoruč a obouruč, přihrávku nohou</p> <p>pod vedením učitele vědomě dodržuje pravidla konkrétních her, rozumí základním pojmům osvojovaných her</p>	sportovní hry týmové hry	<p>OSV 1 OSV 6 OSV 7 ET</p> <ul style="list-style-type: none"> • hledání možností, jak vycházet s jinými lidmi • zpracování neúspěchu • schopnost spolupráce • radost ze společné činnosti • pozitivní hodnocení druhých • akceptace druhého • základy asertivního chování
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	<p>vhodně zvolí oblečení a obuv při Tv</p> <p>seznájí se a dodržuje bezpečnostní zásady</p>	organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek	ČS – ochrana zdraví
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	<p>reaguje na startovní povely</p> <p>uběhne v rychlém tempu stanovenou vzdálenost</p> <p>skočí do dálky z rozběhu s vyznačeným odrazištěm</p> <p>hodí míčkem z místa, z chůze a nacvičuje hod s rozběhem</p> <p>viditelně se zlepšuje ve vytrvalostním běhu dle svých individuálních možností</p>	atletika	

TV 1.stupeň - 4.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> • zpracování neúspěchu • iniciativa ve vztahu j jiným • asertivní chování • společné plnění úkolu • zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu • vědomí si vlastních silných a

			slabých stránek
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	osvojí si základní způsoby rozvoje kondičních a koordinačních cviků, snaží se o rozvoj jejich úrovně s pomocí učitele	komenzační, průpravná, kondiční a koordinační cvičení	OSV1
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	uvědoměle používá vyrovnávací cviky a nápravná cvičení rozezná vhodné činnosti pro posílení svalového systému	relaxační cviky a jiná vyrovnávací a tvořivá cvičení dechová cvičení	TV chvilky
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	rozezná pohybové hry s různým zaměřením a účelem hledá různé varianty známých her	pohybové hry a netradiční pohybové činnosti	OSV1
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	vhodně zvolí oblečení a obutí při TV sezná se a dodržuje bezpečnostní zásady ošetří drobná zranění, zajistí odbornou pomoc	organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek	ČS- ochrana zdraví OČMO
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	pozná a pojmenuje chyby v provedení cviku, pomůže při nápravě dle svých individuálních možností se snaží o co nejlepší provedení pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> • akrobacie <ul style="list-style-type: none"> ○ stoj na rukou s dopomocí ○ kotoul vpřed ○ kotoul vzad s dopomocí ○ ukázka a nácvik různých modifikací kotoulů • přeskok 	gymnastika	

	<ul style="list-style-type: none"> ○ odraz z můstku a přeskok 2-4dílnů bedny ○ nácvik skrčky • hrazda <ul style="list-style-type: none"> ○ shyb stojmo, přešvihy do vzporu ○ kombinace cviků • kladina <ul style="list-style-type: none"> ○ chůze s dopomocí 		
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	<p>cíleně rozvíjí všechny herní dovednosti, získané v předchozích ročnících, pohyb s míčem</p> <ul style="list-style-type: none"> • přihrávky • střelba jednoruč • obouruč • nohou • střelba na koš • dribling <p>dodržuje jednoduchá pravidla míč. her</p> <p>ukáže na chyby a porušení pravidel nejen u soupeřů, ale i ve svém družstvu</p> <p>respektuje rozdílnost v silových možnostech dívek a hochů</p>	míčové hry	OSV1 ET <ul style="list-style-type: none"> • fair play • akceptace druhého
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	<p>rozumí základním pojmům a pokynům spojeným s pohybovými činnostmi</p> <p>provede dle pokynů učitele popsanou pohybovou činnost</p>	gymnastika, atletika, míč.hry, pohybové hry a ostatní pohybové činnosti	
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činností a soutěže na úrovni třídy	organizuje různé varianty herních činností	týmové hry	
TV-5-1-09	dle svých tělesných dispozic uběhne co	atletika	OSV1

změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	nejrychleji požadovanou přiměřenou vzdálenost skočí do dálky a změří skok od místa odrazu provede hod do dálky z místa i z rozběhu porovná své výkony z minulých a současných pokusů, zhodnotí je		
TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	vyhledá informace a výsledky sportovních her a utkání na internetu, v novinách zajímá se o sportovní dění ve škole i v regionu jmenuje spolužáky, kteří reprezentují školu	sledování výsledků sportovních soutěží se zaměřením na školu a region	

TV 1.stupeň - 5.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> • zpracování neúspěchu • iniciativa ve vztahu j jiným • asertivní chování • společné plnění úkolu • zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu vědomí si vlastních silných a slabých

			stránek
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	osvojí si základní způsoby rozvoje kondičních a koordinačních cviků, snaží se o rozvoj jejich úrovně s pomocí učitele soustředí se na samostatnost a sebekontrolu prováděných cviků	kompensační, průpravná, kondiční a koordinační cvičení	OSVI
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	uvědoměle používá vyrovnávací cviky a nápravná cvičení rozezná vhodné činnosti pro posílení svalového systému eliminuje nevhodné cviky	relaxační cviky a jiná vyrovnávací a tvořivá cvičení dechová cvičení	TV chvilky
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	rozezná pohybové hry s různým zaměřením a účelem hledá různé varianty známých her rozvíjí herní myšlení	pohybové hry a netradiční pohybové činnosti	OSVI
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	vhodně zvolí oblečení a obutí při TV seznámí se a dodržuje bezpečnostní zásady ošetří drobná zranění, zajistí odbornou pomoc, přivolá lékaře	organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek	ČS ochrana zdraví OČMO
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	pozná chyby v provedení cviku, pomůže při nápravě dle svých individuálních možností se snaží o co nejlepší provedení pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> • akrobacie <ul style="list-style-type: none"> ○ stoj na rukou s dopomocí ○ kotoul vpřed ○ kotoul vzad 	gymnastika	OSVI

	<ul style="list-style-type: none"> ○ ukázka a nácvik různých modifikací kotoulů • přeskok <ul style="list-style-type: none"> ○ odraz z můstku a přeskok 2-4 dílů bedny ○ nácvik skrčky ○ roznožka • hrazda <ul style="list-style-type: none"> ○ shyb stojmo, přešvihy do vzporu ○ kombinace cviků • kladina <ul style="list-style-type: none"> ○ chůze 		
<p>TV-5-1-06</p> <p>jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</p>	<p>cíleně rozvíjí všechny herní dovednosti získané v předchozích ročnících</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohyb s míčem • přihrávky • střelba jednoruč • obouruč • nohou • střelba na koš • dribling <p>dodržuje jednoduchá pravidla míč. her, ukáže na chyby a porušení pravidel nejen u soupeřů, ale i ve svém družstvu</p> <p>respektuje rozdílnost v silových možnostech dívek a hochů</p>	míčové hry	<p>OSV10</p> <p>OSV11</p> <p>ET</p> <ul style="list-style-type: none"> • fail play • akceptace druhého
<p>TV-5-1-07</p> <p>užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</p>	<p>rozumí základním pojmům a pokynům spojeným s pohybovými činnostmi</p> <p>provede dle pokynů učitele popsanou pohybovou činnost</p> <p>sám užívá jednoduché pokyny z názvosloví</p>	gymnastika, atletika, míč.hry, pohybové hry a ostatní pohybové činnosti	

<p>TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnosť a súťaže na úrovni triedy</p>	<p>organizuje rôzne varianty herných činností dohliada na dodržiavanie pravidiel</p>	<p>týmové hry</p>	<p>OSV10</p>
<p>TV-5-1-09 zmera základné pohybové výkony a porovná je s predchádzajúcimi výsledkami</p>	<p>dle svých tělesných dispozic uběhne co nejrychleji požadovanou přiměřenou vzdálenost skočí do dálky a zmerá skok od místa odrazu provede hod do dálky z místa i z rozběhu porovná své výkony z minulých a současných pokusů, zhodnotí je usiluje o zlepšení svých výsledků</p>	<p>atletika</p>	<p>OSV1</p>
<p>TV-5-1-10 orientuje sa v informačných zdrojoch o pohybových aktivitách a športovních akciách ve škole i v mieste bydliska; samostatne získava potrebné informácie</p>	<p>vyhledá informace a výsledky športovních her a utkání na internetu, v novinách zajímá se o športovní dění ve škole i v regionu jmenuje spolužáky, kteří reprezentují školu, popřípadě bývalé žáky školy, kteří jsou známými športovci</p>	<p>sledování výsledků športovních soutěží se zaměřením na školu a region</p>	

TV 1.stupeň – vejpozději 5.ročník – výuka plavání (platné i pro třídy se sportovním zaměřením)¹⁹

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák: TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	žák: na plavání přichází s připravenými čistými plavkami, ručníkem a koupací čepicí před vstupem do bazénu se osprchuje	osobní hygiena plavecké techniky (splývání, základy potápění – zadržení dechu, prsa) vstup do vody (skok do vody)	dle individuálních možností žáků lze rozšířit výuku plaveckých technik a skoků

¹⁹ Výuka plavání je realizována převážně ve 2.ročníku v rozsahu 40.hodin. Dle možností školy může být povinná výuka plavání realizována i v jiné ročníku prvního stupně.

	vstupuje do bazénu opatrně dle svých možností předvede na základní plaveckou techniku	plavání s pomocí nadnášecích pomůcek	
TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	využívá plavecké pomůcky při vstupu do bazénu si ověřuje hloubku respektuje pokyny učitelů a instruktorů plavání		

TV 1.stupeň - 5.ročník – třídy se sportovním zaměřením

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> • zpracování neúspěchu • iniciativa ve vztahu j jiným • asertivní chování • společné plnění úkolu • zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu vědomí si vlastních silných a slabých

			stránek
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	osvojí si základní způsoby rozvoje kondičních a koordinačních cviků, snaží se o rozvoj jejich úrovně s pomocí učitele soustředí se na samostatnost a sebekontrolu prováděných cviků	kompensační, průpravná, kondiční a koordinační cvičení	OSVI
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	uvědoměle používá vyrovnávací cviky a nápravná cvičení rozezná vhodné činnosti pro posílení svalového systému eliminuje nevhodné cviky	relaxační cviky a jiná vyrovnávací a tvořivá cvičení dechová cvičení	TV chvilky
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	rozezná pohybové hry s různým zaměřením a účelem hledá různé varianty známých her rozvíjí herní myšlení	pohybové hry a netradiční pohybové činnosti	OSVI
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	vhodně zvolí oblečení a obutí při TV seznámí se a dodržuje bezpečnostní zásady ošetří drobná zranění, zajistí odbornou pomoc, přivolá lékaře	organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek	ČS ochrana zdraví OČMO
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	pozná chyby v provedení cviku, pomůže při nápravě dle svých individuálních možností se snaží o co nejlepší provedení pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> • akrobacie <ul style="list-style-type: none"> ○ stoj na rukou s dopomocí ○ kotoul vpřed ○ kotoul vzad 	gymnastika	OSVI

	<ul style="list-style-type: none"> ○ ukázka a nácvik různých modifikací kotoulů • přeskok <ul style="list-style-type: none"> ○ odraz z můstku a přeskok 2-4dílů bedny ○ nácvik skrčky ○ roznožka • hrazda <ul style="list-style-type: none"> ○ shyb stojmo, přešvihy do vzporu ○ kombinace cviků • kladina <ul style="list-style-type: none"> ○ chůze 		
<p>TV-5-1-06</p> <p>jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</p>	<p>cíleně rozvíjí všechny herní dovednosti získané v předchozích ročnících</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohyb s míčem • přihrávky • střelba jednoruč • obouruč • nohou • střelba na koš • dribling <p>dodržuje jednoduchá pravidla míč. her, ukáže na chyby a porušení pravidel nejen u soupeřů, ale i ve svém družstvu</p> <p>respektuje rozdílnost v silových možnostech dívek a hochů</p>	míčové hry	<p>OSV10</p> <p>OSV11</p> <p>ET</p> <ul style="list-style-type: none"> • fail play • akceptace druhého
<p>TV-5-1-07</p> <p>užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</p>	<p>rozumí základním pojmům a pokynům spojeným s pohybovými činnostmi</p> <p>provede dle pokynů učitele popsanou pohybovou činnost</p> <p>sám užívá jednoduché pokyny z názvosloví</p>	gymnastika, atletika, míč.hry, pohybové hry a ostatní pohybové činnosti	

<p>TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy</p>	<p>organizuje různé varianty herních činností dohlíží na dodržování pravidel</p>	<p>týmové hry</p>	<p>OSV10</p>
<p>TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky</p>	<p>dle svých tělesných dispozic uběhne co nejrychleji požadovanou přiměřenou vzdálenost skočí do dálky a změří skok od místa odrazu provede hod do dálky z místa i z rozběhu porovná své výkony z minulých a současných pokusů, zhodnotí je usiluje o zlepšení svých výsledků</p>	<p>atletika</p>	<p>OSVI</p>
<p>TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace</p>	<p>vyhledá informace a výsledky sportovních her a utkání na internetu, v novinách zajímá se o sportovní dění ve škole i v regionu jmenuje spolužáky, kteří reprezentují školu, popřípadě bývalé žáky školy, kteří jsou známými sportovci</p>	<p>sledování výsledků sportovních soutěží se zaměřením na školu a region</p>	
<p>TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy</p>	<p>v hodinách Tv se po domluvě s učitelem a spolužáky střídá v rolích hráče, rozhodčího, diváka, organizátora dle možností se zúčastní sportovních akcí školy v rolích hráče, rozhodčího, diváka, organizátora pomáhá při měření, zapisování a evidenci výsledků družstev</p>	<p>sportovní hry (florbal, basketbal) netradiční hry a sporty – seznámení s softbalem, lakrosem, ringem, frisbee</p>	

<p>TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her</p>	<p>při hře respektuje zásady fair play, dodržuje jemu známá pravidla</p> <p>při kooperativních činnostech pomůže méně zdatným spolužákům, respektuje jejich individualitu, oceňuje snahu</p> <p>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>pod vedením učitele nacvičí a v průběhu hry uplatní (nebo se pokusí uplatnit):</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní dovednost při zacházení s nabídnutým herním náčiním • základní přihrávky • vedení míče nebo míčku • střelba na koš (bránu) • uvolňování se • osobní bránění <p>pod vedením učitele nacvičí a v průběhu hry uplatní (nebo se pokusí uplatnit):</p> <ul style="list-style-type: none"> • útočné a obranné činnosti (obratnostní, rychlostní a vytrvalostní bruslení, střelba, přihrávka a zpracování přihrávky, křížení, přenechání kotouče, clonění, blokování střely, odstupování, uvolňování s i bez kotouče) • útočné a obranné herní kombinace <ul style="list-style-type: none"> ○ útok (postupný, rychlý, reorganizovaný, rychlý protiútok) ○ nastřelování kotouče do útočného pásma ○ napadání v útočném pásmu 	<p>hokej (herní činnosti jednotlivce, herní systémy a kombinace)</p>	
---	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • herní systémy <ul style="list-style-type: none"> ○ osobní bránění ○ poziční bránění ○ kombinované bránění ○ zónová obrana ○ přesilová hra 		
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	spolupodílí se na prezentaci výsledků sportovních činností v areálu školy, dle možností i ve školním časopise a na internetových stránkách školy	prezentace výsledků	

Shrnutí školních výstupů v předmětu Tělesná výchova dle standardů pro základní vzdělávání pro opakování a výstupní testování v jednotlivých ročnících ve standardních i sportovních třídách

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy (indikátory)	od ročníku
TV-5-1-01 Žák se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	žák se denně účastní (v režimu školy) pohybových aktivit se střední nebo vyšší intenzitou zatížení a usiluje o to, aby se těmto aktivitám věnoval alespoň jednu hodinu denně	4
	žák uvede základní ukazatele tělesné zdatnosti a příklady jejich rozvoje	
	žák ve svých pohybových aktivitách uplatňuje činnosti pozitivně ovlivňující zdravotně orientovanou zdatnost (aerobní zdatnost, svalovou sílu, svalovou vytrvalost, pohyblivost, složení těla) ²⁰	4
	žák (s pomocí dospělých) pravidelně sleduje ukazatele své tělesné zdatnosti a jejich vývoj	4
	žák udržuje dobrou úroveň své tělesné zdatnosti	4

²⁰ Složky zdravotně orientované zdatnosti jsou: aerobní zdatnost, vztahující se ke spotřebě kyslíku (také kardiovaskulární zdatnost), svalová zdatnost, vztahující se k svalové síle, svalové vytrvalosti a pohyblivosti, a složení těla, vztahující se zejména k tělesné hmotnosti.

		4
TV-5-1-02 Žák zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	žák vyjmenuje hlavní znaky vadného držení těla	4
	žák pojmenuje (ukáže na obrázku, na spolužákovi, na sobě) hlavní svalové skupiny, které je třeba posilovat a které protahovat	4
	žák ve svém pohybovém režimu uplatňuje protahovací, posilovací a relaxační cvičení	4
TV-5-1-03 Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	žák zvládá základní dovednosti osvojované v tematickém okruhu Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	4
	žák uplatňuje základní dovednosti spojené s pobytem v přírodě	4
	žák vytváří varianty jednoduchých pohybových her	4
TV-5-1-04 Žák uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	žák používá oblečení a obuv vhodnou pro dané pohybové aktivity	4
	žák po ukončení pohybových aktivit dbá na osobní hygienu	4
	žák dodržuje pravidla bezpečnosti podle příslušného prostředí (hřiště, bazén, kluziště apod.) a činnosti	4
	žák předvede v modelové situaci přivolání první pomoci a správnou komunikaci s operátorem	4
	žák poskytne první pomoc při drobných poraněních	4
TV-5-1-05 Žák jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	žák ukáže spolužákovi např. základní postoj při míčových hrách, správné držení míče, hokejky, palky a opraví případné chyby u spolužáka	4

	žák svými slovy zhodnotí spolužákovo provedení vybrané pohybové dovednosti	4
	žák upraví svou pohybovou činnost na základě učitelova pokynu	4
TV-5-1-06 Žák jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	žák vysvětlí podstatu chování fair play	4
	žák svým chováním dává najevo, že přijímá porážku v soutěži	4
	žák vysvětlí základní pravidla vybraných pohybových nebo sportovních her	4
	žák se podílí na řízení utkání či soutěže	4
	žák upraví pravidla vybrané hry tak, aby byla vhodná pro příslušné prostředí	4
	žák při pohybových aktivitách bere ohled na rozdíly mezi chlapci a děvčaty	4
TV-5-1-07 Žák užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	žák předvede několik jednoduchých cviků a označí je tělocvičným názvoslovím	4
	žák předvede pohybovou činnost podle předloženého nákresu	4
	žák předvede jednoduchou pohybovou dovednost podle předloženého popisu cvičení	4
TV-5-1-08 Žák zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	žák sestaví propozice jednoduché třídní soutěže	4
	žák zorganizuje nebo spoluorganizuje v rámci třídy jednoduchou sportovní soutěž nebo nacvičí se spolužáky jednoduchou pohybovou skladbu	4
	žák navrhne jednoduchou pohybovou hru v rámci vycházky, školního výletu, exkurze či pobytu v přírodě	4
TV-5-1-09 Žák změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	žák změří, zapíše a vyhodnotí spolužákův výkon v konkrétní osvojované pohybové dovednosti (v jiných pohybových aktivitách)	4

	žák přiměřeně ohodnotí na desetistupňové škále pohybovou sestavu spolužáka	4
	žák změří svůj pohybový výkon v testech zdatnosti	4
	žák zhodnotí vývoj své zdatnosti, posoudí, zda své výkony zlepšil, nebo zhoršil	4
TV-5-1-10 Žák se orientuje v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	žák vyhledá záznamy o sportovních akcích ve škole, v informačních zdrojích obce či v místních médiích	4
	žák vyhledá na internetu školní stránky a orientuje se v sekci věnované sportu a pohybovým aktivitám	4
	žák vyhledá informace o konané sportovní akci a referuje o jejím průběhu	4
	žák připraví základní údaje o výsledcích sportovní akce pro školní časopis	4

TV 2.stupeň - 6.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> • fair play • psychická a fyzická pomoc • ochota ke spolupráci • pozitivní vzory (sportovní vzory, autorita rozhodčího, trenéra...)
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím	vysvětlí souvislost mezi zneužíváním návykových látek a tělesnou zdatností vysvětlí pojem doping, vyhledá aktuální	návykové látky – dopad na zdraví a tělesnou zdatnost doping	MV 2

<p>TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</p>	<p>dopingovou aféru</p> <p>požádá o radu ve sportovní přípravě a řídí se jí</p> <p>využívá pohybové činnosti a znalosti získané ve školních hodinách i ve svých volnočasových aktivitách, o výsledcích informuje učitele</p>		
<p>TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p> <p>TV-9-1-04 upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</p>	<p>seznámí se s bezpečnostními pravidly pro jednotlivá sportoviště v areálu školy i mimo něj a dodržuje je</p> <p>respektuje rizika jednotlivých sportů, dle potřeby použije adekvátní výstroj</p> <p>podle pokynů učitele připravuje a uklízí potřebné nářadí a náčiní</p> <p>vybírání a dle možností používá oblečení a obuv adekvátní druhu sportu a prostředí</p> <p>pravidelně sleduje regionální předpověď počasí s ohledem na aktuální biozátěž a rozptylové podmínky</p>	<p>zásady bezpečnosti při sportu</p> <p>zdravý sport</p>	<p>ENV 3</p>
<p>TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p> <p>TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p>	<p>sestaví a předvede jednoduchou rozcvičku</p> <p>podle vzoru učitele provede protažení jednotlivých svalových partií</p> <p>vysvětlí pojem relaxace a na příkladech uvede její použití</p>	<p>základy rozcvičení, protažení a relaxace</p> <p>prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí</p>	
<p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové</p>	<p>toleruje individuální předpoklady pro sportovní činnosti u svých spolužáků</p>	<p>rozdíly v TV dle věku a pohlaví</p>	

<p>dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p>	<p>vybírání sportovní činnosti adekvátní svému věku a schopnostem</p>		
<p>TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p>	<p>reaguje na vyslovené povely používá jednoduché správné názvosloví při předvedení rozcvičky v různých informačních zdrojích vyhledá neznámé pojmy</p>	<p>základní názvosloví</p>	
<p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení TV-9-1-05 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení TV-9-1-01 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</p>	<p>pomáhá při měření a zapisování časů, délek skoků a hodů a evidenci výsledků jednotlivců i družstev</p> <p>s ohledem ke svým individuálním pohybovým schopnostem a dovednostem provede nebo se alespoň pokusí provést:</p> <p>prvky atletiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • prvky lehkooatletické abecedy • letný, polovysoký, nízký start • letné úseky • vytrvalostní úsek s měřením TF • skok daleký z místa, z krátkého i optimálního rozběhu • hod kriketovým míčkem <p>prvky gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • kotouly v základním provedení • stoj na ruce o stěnu • rovnovážné polohy • skoky s odrazem z trampolíny • přeskok přes kozu (roznožka, skrčka) • hrazda - náskok do vzporu, 	<p>základy lehké atletiky, koordinační cvičení</p> <p>gymnastika (převážně dívky)</p>	<p>OSV 3</p>

	<p>zákmih, seskok</p> <ul style="list-style-type: none"> • rovnovážné cviky a postoje na lavičce • cvičení s hudbou <p>úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> • přetlaky a přetahy • pády do kotoulu, přes rameno <p>správné držení těla</p> <ul style="list-style-type: none"> • nácvik správného stoje a sedu • základní cviky na posílení osového svalstva <p>při cvičeních se soustředí na pokyny vyučujícího a na pocity svého těla, popíše je</p> <p>dle doporučení lékaře koordinuje své činnosti ve Vz s plánem učitele pro danou hodinu</p>	<p>úpoly (převážně chlapci)</p> <p>nácvik správného držení těla (základní cviky)</p>	
<p>TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu</p>	<p>v hodinách Vz se po domluvě s učitelem a spolužáky střídá v rolích hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>dle možností se zúčastní sportovních akcí školy v rolích hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>pomáhá při měření, zapisování a evidenci výsledků družstev</p> <p>při hře respektuje zásady fair play, dodržuje jemu známá pravidla</p> <p>při kooperativních činnostech pomůže méně zdatným spolužákům, respektuje jejich individualitu, oceňuje snahu</p>	<p>sportovní hry (florbal, basketbal)</p> <p>netradiční hry a sporty – seznámení s softbalem, lakrosem, ringem, frisbee</p>	<p>OSV 10 OSV 9 OSV 11</p>

<p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>TV-9-3-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p>	<p>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>pod vedením učitele nacvičí a v průběhu hry uplatní (nebo se pokusí uplatnit):</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní dovednost při zacházení s nabídnutým herním náčiním • základní přihrávky • vedení míče nebo míčku • střelba na koš (bránu) • uvolňování se • osobní bránění 		
<p>TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</p>	<p>spolupodílí se na prezentaci výsledků sportovních činností v areálu školy, dle možností i ve školním časopise a na internetových stránkách školy</p>	<p>prezentace výsledků</p>	<p>MV 7</p>

TV 2.stupeň - 7.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
<p>žák:</p>	<p>žák:</p>		<p>ET (průběžně)</p> <ul style="list-style-type: none"> • fair play • pozitivní vzory versus pochybné idoly (sportovní vzory, autorita trenérů, rozhodčích...)
<p>TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím</p> <p>TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový</p>	<p>vyhledává aktivity podporující zdraví</p> <p>vysvětlí souvislost mezi zneužíváním návykových látek a tělesnou zdatností</p> <p>vysvětlí pojem doping, vyhledá aktuální dopingovou aféru</p>	<p>pohyb a zdraví</p>	<p>MV 2</p>

program	<p>požádá o radu ve sportovní přípravě a řídí se jí</p> <p>využívá pohybové činnosti a znalosti získané ve školních hodinách i ve svých volnočasových aktivitách, o výsledcích informuje učitele</p>		
<p>TV9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p> <p>TV-9-1-04 upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</p>	<p>seznámí se s bezpečnostními pravidly pro jednotlivá sportoviště v areálu školy i mimo něj a dodržuje je</p> <p>poskytne první pomoc v případě drobného poranění</p> <p>předvede základní předlékařskou první pomoc při nejčastějších lehkých sportovních úrazech</p> <p>seznámí se s riziky adrenalinových sportů a aktivit</p> <p>respektuje rizika jednotlivých sportů, dle potřeby použije adekvátní výstroj</p> <p>podle pokynů učitele připravuje a uklízí potřebné nářadí a náčiní</p> <p>vybírání a dle možností používá oblečení a obuv adekvátní druhu sportu a prostředí</p> <p>pravidelně sleduje regionální předpověď počasí s ohledem na aktuální biozátěž a rozptylové podmínky</p>	<p>zásady bezpečnosti při sportu</p> <p>základy první pomoci</p> <p>zdravý sport</p>	<p>OČMO</p> <p>ENV 3</p>
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní	<p>sestaví a předvede rozcvičku</p> <p>podle vzoru učitele provede protažení jednotlivých svalových partií</p>	<p>základy rozcvičení, protažení a relaxace</p> <p>prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí</p>	

<p>činností – zatěžovanými svaly TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p>	<p>samostatně předvede protažení vybrané svalové partie po sportovní aktivitě</p> <p>vysvětlí pojem, relaxace a na příkladech uvede její použití</p>		
<p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p>	<p>toleruje individuální předpoklady pro sportovní činnosti u svých spolužáků</p> <p>vybírám sportovní činnosti adekvátní svému věku a schopnostem</p> <p>z nabídky vybere pro spolužáka potřebnou pohybovou aktivitu</p>	<p>rozdíly v TV dle věku a pohlaví</p> <p>TV dle zdravotního oslabení</p>	
<p>TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p>	<p>reaguje na vyslovené povely</p> <p>používá jednoduché správné názvosloví při předvedení rozcvičky a protažení</p> <p>v různých informačních zdrojích vyhledá neznámé pojmy</p>	<p>základní názvosloví</p>	
<p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p>	<p>pomáhá při měření a samostatně zapisuje časy, délky skoků a hodů a orientuje se v evidenci výsledků jednotlivců i družstev</p> <p>s ohledem ke svým individuálním pohybovým schopnostem a dovednostem provede nebo se alespoň pokusí provést, případně se zdokonaluje:</p> <p>prvky atletiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • prvky lehkooatletické abecedy • letmý, polovysoký, nízký start • vytrvalostní úsek s měřením TF • skok daleký z místa, z krátkého i optimálního rozběhu 	<p>základy lehké atletiky speciální běžecká cvičení koordinační cvičení</p>	<p>OSV 3</p>

<p>zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení</p> <p>TV-9-1-05 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení</p> <p>TV-9-1-01 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • štafetová předávka - nácvik • skok vysoký (flop) - nácvik • hod kriketovým míčkem <p>prvky gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • kotouly v základním provedení • stoj na ruce o stěnu • rovnovážné polohy • skoky s odrazem z trampolíny • přeskok přes kozu, bednu • hrazda – přešvihy, výmyk • rovnovážné cviky a postoje na kladině • cvičení s hudbou <p>úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> • přetlaky a přetahy • pády skulením <p>správné držení těla</p> <ul style="list-style-type: none"> • nácvik správného stoje a sedu • základní cviky na posílení osového svalstva <p>při cvičeních se soustředí na pokyny vyučujícího a na pocity svého těla, popíše je</p> <p>dle doporučení lékaře koordinuje své činnosti ve Vz s plánem učitele pro danou hodinu</p>	<p>gymnastika (převážně dívky)</p> <p>úpoly (převážně chlapci)</p> <p>nácvik správného držení těla (základní cviky)</p>	
<p>TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu</p>	<p>v hodinách Vz se po domluvě s učitelem a spolužáky střídá v rolích hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>dle možností se zúčastní sportovních akcí školy v rolích hráče, rozhodčího,</p>	<p>sportovní hry (florbal, basketbal)</p> <p>netradiční hry a sporty – seznámení s softbalem, lakrosem, ringem, frisbee</p>	<p>OSV 10 OSV 9 OSV 11</p>

<p>jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p> <p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p>	<p>diváka, organizátora</p> <p>přebírá část odpovědnosti za dodržování pravidel hry v roli rozhodčího</p> <p>v případě nejasností vyhledá správný výklad pravidel</p> <p>pomáhá při měření, zapisování a evidenci výsledků družstev</p> <p>při hře respektuje zásady fair play, dodržuje jemu známá pravidla</p> <p>při kooperativních činnostech pomůže méně zdatným spolužákům, respektuje jejich individualitu, oceňuje snahu</p> <p>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>pod vedením učitele nacvičí a v průběhu hry uplatní (nebo se pokusí uplatnit):</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní dovednost při zacházení s nabídnutým herním náčiním • základní přihrávky • vedení míče nebo míčku • střelba na koš (bránu) • uvolňování se • osobní bránění 		
<p>TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</p>	<p>spolupodílí se na prezentaci výsledků sportovních činností v areálu školy, dle možnosti i ve školním časopise a na internetových stránkách školy</p>	<p>prezentace výsledků</p>	<p>MV 7</p>

TV 2.stupeň - 8.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> • fair play • já = potenciální vzor pro druhé • pozitivní vzory (sportovní vzory, autorita trenérů, rozhodčích...)
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím	pojmenuje možná rizika při užívání návykových látek vysvětlí souvislost mezi zneužíváním návykových látek a tělesnou zdatností vysvětlí pojem doping, vyhledá aktuální dopingovou aféru	toxikomanie, doping	MV 2
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z	požádá o radu ve sportovní přípravě a řídí se jí	význam pohybu pro zdraví	

nabídky zvolí vhodný rozvojový program	využívá pohybové činnosti a znalosti získané ve školních hodinách i ve svých volnočasových aktivitách, o výsledcích informuje učitele		
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	seznámí se s bezpečnostními pravidly pro jednotlivá sportoviště v areálu školy i mimo něj a dodržuje je poskytne první pomoc v případě lehkého poranění seznámí se s riziky adrenalinových sportů a aktivit respektuje rizika jednotlivých sportů, dle potřeby použije adekvátní výstroj podle pokynů učitele připravuje a uklízí potřebné nářadí a náčiní	zásady bezpečnosti při sportu zásady první pomoci	OČMO
TV-9-1-04 upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	vybírá a dle možností používá oblečení a obuv adekvátní druhu sportu a prostředí pravidelně sleduje regionální předpověď počasí s ohledem na aktuální biozátěž a rozptylové podmínky	zdravý sport	ENV 3
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	sestaví a předvede rozcvičku samostatně předvede protažení vybrané svalové partie po sportovní aktivitě samostatně sestaví, zdůvodní a předvede závěrečné protažení po pohybové aktivitě seznámí spolužáky s relaxační technikou, která mu nejvíce vyhovuje	základy rozcvičení, protažení a relaxace prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí	

<p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p>	<p>toleruje individuální předpoklady pro sportovní činnosti u svých spolužáků</p> <p>vybírání sportovní činnosti adekvátní svému věku a schopnostem</p> <p>z nabídky vybere pro spolužáka potřebnou pohybovou aktivitu</p>	<p>rozdíly v TV dle věku a pohlaví</p> <p>TV dle zdravotního oslabení</p>	
<p>TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p>	<p>reaguje na vyslovené povely</p> <p>používá jednoduché správné názvosloví při předvedení rozcvičky a protažení</p> <p>v různých informačních zdrojích vyhledá neznámé pojmy</p> <p>seznámí spolužáky s novými pojmy potřebnými pro vybranou pohybovou činnost</p>	<p>základní názvosloví</p>	
<p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p>	<p>pomáhá při měření a samostatně zapisuje časy, délky skoků a hodů a orientuje se v evidenci výsledků jednotlivců i družstev</p> <p>s ohledem ke svým individuálním pohybovým schopnostem a dovednostem provede nebo se alespoň pokusí provést, případně se zdokonaluje:</p> <p>prvky atletiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • prvky lehkooatletické abecedy • letmý, polovysoký, nízký start • vytrvalostní úsek s měřením TF • skok daleký • štafetová předávka • skok vysoký (flop) • hod koulí - nácvik 	<p>základy lehké atletiky speciální běžecká cvičení koordinační cvičení</p>	<p>OSV 3</p>

<p>zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení TV-9-1-05</p> <p>uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení TV-9-1-01</p> <p>aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • překážková dráha - nácvik <p>prvky gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • záchrana a dopomoc - základy • kotouly • stoj na rukou • přeskok přes kozu, bednu • hrazda – spád vzad, toč jízdmo • rovnovážné cviky a postoje na kladině, obraty a poskoky • cvičení s hudbou • kruhy – komíhání ve svisu, seskoky <p>úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> • přetlaky a přetahy • střehové postoje, držení soupeře na zemi <p>správné držení těla</p> <ul style="list-style-type: none"> • nácvik správného stoje a sedu • základní cviky na posílení osového svalstva <p>při cvičeních se soustředí na pokyny vyučujícího a na pocity svého těla, popíše je</p> <p>dle doporučení lékaře koordinuje své činnosti ve Vz s plánem učitele pro danou hodinu</p>	<p>gymnastika (převážně dívky)</p> <p>úpoly (převážně chlapci)</p> <p>nácvik správného držení těla (základní cviky)</p>	
<p>TV-9-3-04</p> <p>rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora TV-9-3-06</p> <p>zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p>	<p>v hodinách Vz se po domluvě s učitelem a spolužáky střídá v rolích hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>dle možností se zúčastní sportovních akcí školy v rolích hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>samostatná rozhodcovská činnost</p>	<p>sportovní hry (florbal, basketbal, volejbal, fotbal)</p> <p>netradiční hry a sporty – seznámení s softbalem, lakrosem, ringem, frisbee</p>	<p>OSV 10</p> <p>OSV 9</p> <p>OSV 11</p>

<p>TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p> <p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p>	<p>v případě nejasností vyhledá správný výklad pravidel</p> <p>pomáhá při měření času, zapisování a evidenci výsledků družstev</p> <p>při hře respektuje zásady fair play, dodržuje jemu známá pravidla</p> <p>při kooperativních činnostech pomůže méně zdatným spolužákům, respektuje jejich individualitu, oceňuje snahu</p> <p>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>pod vedením učitele nacvičí a v průběhu hry uplatní (nebo se pokusí uplatnit):</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní dovednost při zacházení s nabídnutým herním náčiním • základní přihrávky • vedení míče nebo míčku • střelba na koš (bránu) • uvolňování se • osobní bránění • herní kombinace a systémy <p>volejbal: podání fotbal: činnost brankáře</p>		
<p>zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</p>	<p>spolupodílí se na prezentaci výsledků sportovních činností v areálu školy, dle možnosti i ve školním časopise a na internetových stránkách školy</p>	<p>prezentace výsledků</p>	<p>MV 7</p>

TV 2.stupeň - 9.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> • fair play • já = potenciální vzor pro druhé • pozitivní vzory X pochybné idoly (sportovní vzory, autorita trenérů, rozhodčích...)
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	<p>dodržuje zdravý způsob života</p> <p>aktivně se zapojuje do akcí na podporu zdraví</p> <p>vysvětlí souvislost mezi zneužíváním návykových látek a tělesnou zdatností</p> <p>vysvětlí pojem doping, vyhledá aktuální dopingovou aféru</p> <p>požádá o radu ve sportovní přípravě a řídí se jí</p>	<p>zdravý životní styl</p> <p>bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví</p>	MV 2

	využívá pohybové činnosti a znalosti získané ve školních hodinách i ve svých volnočasových aktivitách, o výsledcích informuje učitele		
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	seznámí se s bezpečnostními pravidly pro jednotlivá sportoviště v areálu školy i mimo něj a dodržuje je poskytne první pomoc v případě poranění respektuje rizika jednotlivých sportů, dle potřeby použije adekvátní výstroj podle pokynů učitele připravuje a uklízí potřebné nářadí a náčiní	zásady bezpečnosti při sportu zásady první pomoci	OČMO
TV-9-1-04 upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	vybírá a dle možností používá oblečení a obuv adekvátní druhu sportu a prostředí pravidelně sleduje regionální předpověď počasí s ohledem na aktuální biozátěž a rozptylové podmínky	zdravý sport	ENV 3
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	sestaví a předvede rozcvičku samostatně sestaví, zdůvodní a předvede závěrečné protažení po pohybové aktivitě seznámí spolužáky s relaxační technikou, která mu nejvíce vyhovuje	základy rozcvičení, protažení a relaxace prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí	
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře,	toleruje individuální předpoklady pro sportovní činnosti u svých spolužáků vybírá sportovní činnosti adekvátní	rozdíly v TV dle věku a pohlaví	

<p>soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p>	<p>svému věku a schopnostem vybere pro spolužáka potřebnou pohybovou aktivitu</p>	<p>TV dle zdravotního oslabení</p>	
<p>TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p>	<p>reaguje na vyslovené povely používá jednoduché správné názvosloví v různých informačních zdrojích vyhledá neznámé pojmy seznámí spolužáky s novými pojmy potřebnými pro vybranou pohybovou činnost</p>	<p>základní názvosloví</p>	
<p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p>	<p>měří a samostatně zapisuje časy, délky skoků a hodů a orientuje se v evidenci výsledků jednotlivců i družstev</p> <p>s ohledem ke svým individuálním pohybovým schopnostem a dovednostem provede nebo se alespoň pokusí provést, případně se zdokonaluje:</p> <p>prvky atletiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • prvky lehkooatletické abecedy • letmý, polovysoký, nízký start • vytrvalostní běhy • skok daleký • štafetová předávka • skok vysoký • hod koulí • překážková dráha <p>prvky gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • záchrana a dopomoc - základy • kotouly • přemet stranou 	<p>základy lehké atletiky speciální běžecká cvičení koordinační cvičení</p> <p>gymnastika (převážně dívky)</p>	<p>OSV 3</p>

<p>zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení TV-9-1-05</p> <p>uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení TV-9-1-01</p> <p>aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • přeskok přes kozu, bednu • hrazda – spád vzad, toč • rovnovážné cviky a postoje na kladině, obraty a poskoky • cvičení s hudbou • kruhy – komíhání ve svisu, seskoky <p>úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> • přetlaky a přetahy • střežové postoje, držení soupeře na zemi <p>správné držení těla</p> <ul style="list-style-type: none"> • nácvik správného stoje a sedu • základní cviky na posílení osového svalstva <p>při cvičeních se soustředí na pokyny vyučujícího a na pocity svého těla, popíše je</p> <p>dle doporučení lékaře koordinuje své činnosti ve Vz s plánem učitele pro danou hodinu</p>	<p>úpoly (převážně chlapci)</p> <p>nácvik správného držení těla (základní cviky)</p>	
<p>TV-9-3-04</p> <p>rozdílí a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora TV-9-3-06</p> <p>zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže TV-9-2-02</p> <p>posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a</p>	<p>v hodinách Vz se po domluvě s učitelem a spolužáky střídá v rolích hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>dle možností se zúčastní sportovních akcí školy v rolích hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>samostatná rozhodcovská činnost</p> <p>v případě nejasností vyhledá správný výklad pravidel</p>	<p>sportovní hry (florbal, basketbal, volejbal, fotbal)</p> <p>netradiční hry a sporty – seznámení s softbalem, lakrosem, ringem, frisbee</p> <p>chůze a běh v terénu</p>	<p>OSV 10</p> <p>OSV 9</p> <p>OSV 11</p>

<p>jejich možné příčiny TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu</p> <p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p>	<p>pomáhá při měření času, zapisování a evidenci výsledků družstev</p> <p>při hře respektuje zásady fair play dodržuje jemu známá pravidla</p> <p>při kooperativních činnostech pomůže méně zdatným spolužákům, respektuje jejich individualitu, oceňuje snahu</p> <p>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>pod vedením učitele nacvičí a v průběhu hry uplatní (nebo se pokusí uplatnit):</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní dovednost při zacházení s nabídnutým herním náčiním • základní přihrávky • vedení míče nebo míčku • střelba na koš (bránu) • uvolňování se • osobní bránění • herní kombinace a systémy <p>volejbal: podání fotbal: činnost brankáře</p>		
<p>zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci</p>	<p>spolupodílí se na prezentaci výsledků sportovních činností v areálu školy, dle možnosti i ve školním časopise a na internetových stránkách školy</p>	<p>prezentace výsledků</p>	<p>MV 7</p>

Tělesná výchova 2.stupeň – třídy se sportovním zaměřením

TV 2.stupeň - 6.ročník – třídy se sportovním zaměřením

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> • fair play • psychická a fyzická pomoc • ochota ke spolupráci • pozitivní vzory (sportovní vzory, autorita rozhodčího, trenéra...)
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	vysvětlí souvislost mezi zneužíváním návykových látek a tělesnou zdatností vysvětlí pojem doping, vyhledá aktuální dopingovou aféru požádá o radu ve sportovní přípravě a řídí se jí využívá pohybové činnosti a znalosti získané ve školních hodinách i ve svých volnočasových aktivitách, o výsledcích informuje učitele	návykové látky – dopad na zdraví a tělesnou zdatnost doping	MV 2
TV-9-1-05	seznámí se s bezpečnostními pravidly	zásady bezpečnosti při sportu	

<p>uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p> <p>TV-9-1-04 upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</p>	<p>pro jednotlivá sportoviště v areálu školy i mimo něj a dodržuje je</p> <p>respektuje rizika jednotlivých sportů, dle potřeby použije adekvátní výstroj</p> <p>podle pokynů učitele připravuje a uklízí potřebné nářadí a náčiní</p> <p>vybírání a dle možností používá oblečení a obuv adekvátní druhu sportu a prostředí</p> <p>pravidelně sleduje regionální předpověď počasí s ohledem na aktuální biozátěž a rozptylové podmínky</p>	<p>zdravý sport</p>	<p>ENV 3</p>
<p>TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p> <p>TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p>	<p>sestaví a předvede jednoduchou rozcvičku</p> <p>podle vzoru učitele provede protažení jednotlivých svalových partií</p> <p>vysvětlí pojem, relaxace a na příkladech uvede její použití</p>	<p>základy rozcvičení, protažení a relaxace</p> <p>prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí</p>	
<p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p>	<p>toleruje individuální předpoklady pro sportovní činnosti u svých spolužáků</p> <p>vybírání sportovní činnosti adekvátní svému věku a schopnostem</p>	<p>rozdíly v TV dle věku a pohlaví</p>	
<p>TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni</p>	<p>reaguje na vyslovené povely</p>	<p>základní názvosloví</p>	

<p>cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p>	<p>používá jednoduché správné názvosloví při předvedení rozcvičky</p> <p>v různých informačních zdrojích vyhledá neznámé pojmy</p>		
<p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>zařazuje pravidelně a samostatně do</p>	<p>pomáhá při měření a zapisování časů, délek skoků a hodů a evidenci výsledků jednotlivců i družstev</p> <p>s ohledem ke svým individuálním pohybovým schopnostem a dovednostem provede nebo se alespoň pokusí provést:</p> <p>prvky atletiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • prvky lehkooatletické abecedy • letmý, polovysoký, nízký start • letmé úseky • vytrvalostní úsek s měřením TF • skok daleký z místa, z krátkého i optimálního rozběhu • hod kriketovým míčkem <p>prvky gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • kotouly v základním provedení • stoj na ruce o stěnu • rovnovážné polohy • skoky s odrazem z trampolíny • přeskok přes kozu (roznožka, skrčka) • hrazda - náskok do vzporu, zákrah, seskok • rovnovážné cviky a postoje na lavičce • cvičení s hudbou <p>úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> • přetlaky a přetahy • pády do kotoulu, přes rameno <p>správné držení těla</p> <ul style="list-style-type: none"> • nácvik správného stoje a sedu 	<p>základy lehké atletiky, koordinační cvičení</p> <p>gymnastika</p> <p>úpoly</p> <p>nácvik správného držení těla (základní cviky)</p>	<p>OSV 3</p>

<p>svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení TV-9-1-05 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení TV-9-1-01 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</p>	<ul style="list-style-type: none"> základní cviky na posílení osového svalstva <p>při cvičeních se soustředí na pokyny vyučujícího a na pocity svého těla, popíše je</p> <p>dle doporučení lékaře koordinuje své činnosti ve Tv s plánem učitele pro danou hodinu</p>		
<p>TV-9-3-04 rolišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu</p> <p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře,</p>	<p>v hodinách Tv se po domluvě s učitelem a spolužáky střídá v rolích hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>dle možností se zúčastní sportovních akcí školy v rolích hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>pomáhá při měření, zapisování a evidenci výsledků družstev</p> <p>při hře respektuje zásady fair play, dodržuje jemu známá pravidla</p> <p>při kooperativních činnostech pomůže méně zdatným spolužákům, respektuje jejich individualitu, oceňuje snahu</p> <p>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>pod vedením učitele nacvičí a v průběhu hry uplatní (nebo se pokusí uplatnit):</p> <ul style="list-style-type: none"> základní dovednost při zacházení s nabídnutým herním 	<p>sportovní hry (florbal, basketbal)</p> <p>netradiční hry a sporty – seznámení s softbalem, lakrosem, ringem, frisbee</p>	<p>OSV 10 OSV 9 OSV 11</p>

soutěži, při rekreačních činnostech	<p>náčiním</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní přihrávky • vedení míče nebo míčku • střelba na koš (bránu) • uvolňování se • osobní bránění <p>pod vedením učitele nacvičí a v průběhu hry uplatní (nebo se pokusí uplatnit):</p> <ul style="list-style-type: none"> • útočné a obranné činnosti (obratnostní, rychlostní a vytrvalostní bruslení, střelba, přihrávka a zpracování přihrávky, křížení, přenechání kotouče, clonění, blokování střely, odstupování, uvolňování s i bez kotouče) • útočné a obranné herní kombinace <ul style="list-style-type: none"> ○ útok (postupný, rychlý, reorganizovaný, rychlý protiútok) ○ nastřelování kotouče do útočného pásma ○ napadání v útočném pásmu • herní systémy <ul style="list-style-type: none"> ○ osobní bránění ○ poziční bránění ○ kombinované bránění ○ zónová obrana ○ přesilová hra 	hokej (herní činnosti jednotlivce, herní systémy a kombinace)	
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	spolupodílí se na prezentaci výsledků sportovních činností v areálu školy, dle možností i ve školním časopise a na internetových stránkách školy	prezentace výsledků	MV 7

TV 2.stupeň - 7.ročník – třídy se sportovním zaměřením

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> • fair play • pozitivní vzory versus pochybné idoly (sportovní vzory, autorita trenérů, rozhodčích...)
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	vyhledává aktivity podporující zdraví vysvětlí souvislost mezi zneužíváním návykových látek a tělesnou zdatností vysvětlí pojem doping, vyhledá aktuální dopingovou aféru požádá o radu ve sportovní přípravě a řídí se jí využívá pohybové činnosti a znalosti získané ve školních hodinách i ve svých volnočasových aktivitách, o výsledcích informuje učitele	pohyb a zdraví	MV 2
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v	seznámí se s bezpečnostními pravidly pro jednotlivá sportoviště v areálu školy	zásady bezpečnosti při sportu	

<p>méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p> <p>TV-9-1-04 upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</p>	<p>i mimo něj a dodržuje je</p> <p>poskytne první pomoc v případě drobného poranění</p> <p>předvede základní předlékařskou první pomoc při nejčastějších lehkých sportovních úrazech</p> <p>seznámí se s riziky adrenalinových sportů a aktivit</p> <p>respektuje rizika jednotlivých sportů, dle potřeby použije adekvátní výstroj</p> <p>podle pokynů učitele připravuje a uklízí potřebné nářadí a náčiní</p> <p>vybírání a dle možností používá oblečení a obuv adekvátní druhu sportu a prostředí</p> <p>pravidelně sleduje regionální předpověď počasí s ohledem na aktuální biozátěž a rozptylové podmínky</p>	<p>základy první pomoci</p> <p>zdravý sport</p>	<p>OČMO</p> <p>ENV 3</p>
<p>TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p> <p>TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p>	<p>sestaví a předvede rozcvičku</p> <p>podle vzoru učitele provede protažení jednotlivých svalových partií</p> <p>samostatně předvede protažení vybrané svalové partie po sportovní aktivitě</p> <p>vysvětlí pojem relaxace a na příkladech uvede její použití</p>	<p>základy rozcvičení, protažení a relaxace</p> <p>prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí</p>	
<p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře,</p>	<p>toleruje individuální předpoklady pro sportovní činnosti u svých spolužáků</p> <p>vybírání sportovní činnosti adekvátní</p>	<p>rozdíly v TV dle věku a pohlaví</p>	

<p>soutěži, při rekreačních činnostech TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p>	<p>svému věku a schopnostem z nabídky vybere pro spolužáka potřebnou pohybovou aktivitu</p>	<p>TV dle zdravotního oslabení</p>	
<p>TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p>	<p>reaguje na vyslovené povely používá jednoduché správné názvosloví při předvedení rozcvičky a protažení v různých informačních zdrojích vyhledá neznámé pojmy</p>	<p>základní názvosloví</p>	
<p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p>	<p>pomáhá při měření a samostatně zapisuje časy, délky skoků a hodů a orientuje se v evidenci výsledků jednotlivců i družstev</p> <p>s ohledem ke svým individuálním pohybovým schopnostem a dovednostem provede nebo se alespoň pokusí provést, případně se zdokonaluje:</p> <p>prvky atletiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • prvky lehkotletické abecedy • letný, polovysoký, nízký start • vytrvalostní úsek s měřením TF • skok daleký z místa, z krátkého i optimálního rozběhu • štafetová předávka - nácvik • skok vysoký (flop) - nácvik • hod kriketovým míčkem <p>prvky gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • kotouly v základním provedení • stoj na ruce o stěnu • rovnovážné polohy • skoky s odrazem z trampolíny • přeskok přes kozu, bednu • hrazda – přešvihy, výmyk 	<p>základy lehké atletiky speciální běžecká cvičení koordinační cvičení</p> <p>gymnastika</p>	<p>OSV 3</p>

<p>zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení TV-9-1-05 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení TV-9-1-01 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rovnovážné cviky a postoje na kladině • cvičení s hudbou <p>úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> • přetlaky a přetahy • pády skulením <p>správné držení těla</p> <ul style="list-style-type: none"> • nácvik správného stoje a sedu • základní cviky na posílení osového svalstva <p>při cvičeních se soustředí na pokyny vyučujícího a na pocity svého těla, popíše je</p> <p>dle doporučení lékaře koordinuje své činnosti ve Vz s plánem učitele pro danou hodinu</p>	<p>úpoly</p> <p>nácvik správného držení těla (základní cviky)</p>	
<p>TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p> <p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách</p>	<p>v hodinách Vz se po domluvě s učitelem a spolužáky střídá v rolích hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>dle možností se zúčastní sportovních akcí školy v rolích hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>přebírá část odpovědnosti za dodržování pravidel hry v roli rozhodčího</p> <p>v případě nejasností vyhledá správný výklad pravidel</p> <p>pomáhá při měření, zapisování a evidenci výsledků družstev</p> <p>při hře respektuje zásady fair play dodržuje jemu známá pravidla</p>	<p>sportovní hry (florbal, basketbal)</p> <p>netradiční hry a sporty – seznámení s softbalem, lakrosem, ringem, frisbee</p>	<p>OSV 10 OSV 9 OSV 11</p>

<p>základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlavní, ochranu přírody při sportu</p> <p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p>	<p>při kooperativních činnostech pomůže méně zdatným spolužákům, respektuje jejich individualitu, oceňuje snahu</p> <p>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>pod vedením učitele nacvičí a v průběhu hry uplatní (nebo se pokusí uplatnit):</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní dovednost při zacházení s nabídnutým herním náčiním • základní přihrávky • vedení míče nebo míčku • střelba na koš (bránu) • uvolňování se • osobní bránění <p>pod vedením učitele nacvičí a v průběhu hry uplatní (nebo se pokusí uplatnit):</p> <ul style="list-style-type: none"> • útočné a obranné činnosti (obratnostní, rychlostní a vytrvalostní bruslení, střelba, přihrávka a zpracování přihrávky, křížení, přenechání kotouče, clonění, blokování střely, odstupování, uvolňování s i bez kotouče) • útočné a obranné herní kombinace <ul style="list-style-type: none"> ○ útok (postupný, rychlý, reorganizovaný, rychlý protiútok) ○ nastřelování kotouče do útočného pásma ○ napadání v útočném pásmu • herní systémy 	<p>hokej (herní činnosti jednotlivce, herní systémy a kombinace)</p>	
---	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ○ osobní bránění ○ poziční bránění ○ kombinované bránění ○ zónová obrana <p>přesilová hra</p>		
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	spolupodílí se na prezentaci výsledků sportovních činností v areálu školy, dle možností i ve školním časopise a na internetových stránkách školy	prezentace výsledků	MV 7

TV 2.stupeň - 8.ročník – třídy se sportovním zaměřením

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> • fair play • já = potenciální vzor pro druhé • pozitivní vzory (sportovní vzory, autorita trenérů, rozhodčích...)
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím	pojmenuje možná rizika při užívání návykových látek vysvětlí souvislost mezi zneužíváním návykových látek a tělesnou zdatností vysvětlí pojem doping, vyhledá aktuální dopingovou aféru	toxikomanie, doping	MV 2
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	požádá o radu ve sportovní přípravě a řídí se jí využívá pohybové činnosti a znalosti získané ve školních hodinách i ve svých volnočasových aktivitách, o výsledcích informuje učitele	význam pohybu pro zdraví	
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v	seznájí se s bezpečnostními pravidly pro jednotlivá sportoviště v areálu školy	zásady bezpečnosti při sportu	

<p>méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</p> <p>TV-9-1-04 upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</p>	<p>i mimo něj a dodržuje je</p> <p>poskytne první pomoc v případě lehkého poranění</p> <p>seznámí se s riziky adrenalinových sportů a aktivit</p> <p>respektuje rizika jednotlivých sportů, dle potřeby použije adekvátní výstroj</p> <p>podle pokynů učitele připravuje a uklízí potřebné nářadí a náčiní</p> <p>vybírání a dle možností používá oblečení a obuv adekvátní druhu sportu a prostředí</p> <p>pravidelně sleduje regionální předpověď počasí s ohledem na aktuální biozátěž a rozptylové podmínky</p>	<p>zásady první pomoci</p> <p>zdravý sport</p>	<p>OČMO</p> <p>ENV 3</p>
<p>TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p> <p>TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p>	<p>sestaví a předvede rozcvičku</p> <p>samostatně předvede protažení vybrané svalové partie po sportovní aktivitě</p> <p>samostatně sestaví, zdůvodní a předvede závěrečné protažení po pohybové aktivitě</p> <p>seznámí spolužáky s relaxační technikou, která mu nejvíce vyhovuje</p>	<p>základy rozcvičení, protažení a relaxace</p> <p>prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí</p>	
<p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-1-01</p>	<p>toleruje individuální předpoklady pro sportovní činnosti u svých spolužáků</p> <p>vybírání sportovní činnosti adekvátní svému věku a schopnostem</p>	<p>rozdíly v TV dle věku a pohlaví</p>	

aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	z nabídky vybere pro spolužáka potřebnou pohybovou aktivitu	TV dle zdravotního oslabení	
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	reaguje na vyslovené povely používá jednoduché správné názvosloví při předvedení rozcvičky a protažení v různých informačních zdrojích vyhledá neznámé pojmy seznámí spolužáky s novými pojmy potřebnými pro vybranou pohybovou činnost	základní názvosloví	
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	pomáhá při měření a samostatně zapisuje časy, délky skoků a hodů a orientuje se v evidenci výsledků jednotlivců i družstev s ohledem ke svým individuálním pohybovým schopnostem a dovednostem provede nebo se alespoň pokusí provést, případně se zdokonaluje: prvky atletiky <ul style="list-style-type: none"> • prvky lehkooatletické abecedy • letmý, polovysoký, nízký start • vytrvalostní úsek s měřením TF • skok daleký • štafetová předávka • skok vysoký (flop) • hod koule - nácvik • překážková dráha - nácvik prvky gymnastiky <ul style="list-style-type: none"> • záchrana a dopomoc - základy • kotouly • stoj na rukou • přeskok přes kozu, bednu 	základy lehké atletiky speciální běžecká cvičení koordinační cvičení gymnastika	OSV 3

<p>zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení TV-9-1-05</p> <p>uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení TV-9-1-01</p> <p>aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • hrazda – spád vzad, toč jízdo • rovnovážné cviky a postoje na kladině, obraty a poskoky • cvičení s hudbou • kruhy – komíhání ve svisu, seskoky <p>úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> • přetlaky a přetahy • střehové postoje, držení soupeře na zemi <p>správné držení těla</p> <ul style="list-style-type: none"> • nácvik správného stoje a sedu • základní cviky na posílení osového svalstva <p>při cvičeních se soustředí na pokyny vyučujícího a na pocity svého těla, popíše je</p> <p>dle doporučení lékaře koordinuje své činnosti ve Vz s plánem učitele pro danou hodinu</p>	<p>úpoly</p> <p>nácvik správného držení těla (základní cviky)</p>	
<p>TV-9-3-04</p> <p>rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora TV-9-3-06</p> <p>zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže TV-9-2-02</p> <p>posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny TV-9-3-05</p> <p>sleduje určené prvky pohybové činnosti</p>	<p>v hodinách Vz se po domluvě s učitelem a spolužáky střídá v rolích hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>dle možností se zúčastní sportovních akcí školy v rolích hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>samostatná rozhodcovská činnost</p> <p>v případě nejasností vyhledá správný výklad pravidel</p> <p>pomáhá při měření času, zapisování a evidenci výsledků družstev</p>	<p>sportovní hry (florbal, basketbal, volejbal, fotbal)</p> <p>netradiční hry a sporty – seznámení s softbalem, lakrosem, ringem, frisbee</p>	<p>OSV 10</p> <p>OSV 9</p> <p>OSV 11</p>

<p>a výkony, eviduje je a vyhodnotí TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p>	<p>při hře respektuje zásady fair play dodržuje jemu známá pravidla</p> <p>při kooperativních činnostech pomůže méně zdatným spolužákům, respektuje jejich individualitu, oceňuje snahu</p> <p>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>pod vedením učitele nacvičí a v průběhu hry uplatní (nebo se pokusí uplatnit):</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní dovednost při zacházení s nabídnutým herním náčiním • základní přihrávky • vedení míče nebo míčku • střelba na koš (bránu) • uvolňování se • osobní bránění • herní kombinace a systémy <p>volejbal: podání fotbal: činnost brankáře</p> <p>pod vedením učitele nacvičí a v průběhu hry uplatní (nebo se pokusí uplatnit):</p> <ul style="list-style-type: none"> • útočné a obranné činnosti (obratnostní, rychlostní a vytrvalostní bruslení, střelba, přihrávka a zpracování přihrávky, křížení, přenechání kotouče, clonění, blokování střely, odstupování, uvolňování s i bez kotouče) • útočné a obranné herní kombinace 	<p>hokej (herní činnosti jednotlivce, herní systémy a kombinace)</p>	
---	---	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ○ útok (postupný, rychlý, reorganizovaný, rychlý protiútok) ○ nastřelování kotouče do útočného pásma ○ napadání v útočném pásmu • herní systémy <ul style="list-style-type: none"> ○ osobní bránění ○ poziční bránění ○ kombinované bránění ○ zónová obrana <p>přesilová hra</p>		
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	spolupodílí se na prezentaci výsledků sportovních činností v areálu školy, dle možností i ve školním časopise a na internetových stránkách školy	prezentace výsledků	MV 7

TV 2.stupeň - 9.ročník – třídy se sportovním zaměřením

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		ET (průběžně) <ul style="list-style-type: none"> • fair play • já = potenciální vzor pro druhé • pozitivní vzory X pochybné idoly (sportovní vzory, autorita trenérů, rozhodčích...)
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	vysvětlí souvislost mezi zneužíváním návykových látek a tělesnou zdatností vysvětlí pojem doping, vyhledá aktuální dopingovou aféru požádá o radu ve sportovní přípravě a řídí se jí využívá pohybové činnosti a znalosti získané ve školních hodinách i ve svých volnočasových aktivitách, o výsledcích informuje učitele	bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví	OSV 9 MV 2
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	seznámí se s bezpečnostními pravidly pro jednotlivá sportoviště v areálu školy i mimo něj a dodržuje je poskytne první pomoc v případě poranění	zásady bezpečnosti při sportu zásady první pomoci	OČMO

<p>TV-9-1-04 upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</p>	<p>respektuje rizika jednotlivých sportů, dle potřeby použije adekvátní výstroj</p> <p>podle pokynů učitele připravuje a uklízí potřebné nářadí a náčiní</p> <p>vybírá a dle možností používá oblečení a obuv adekvátní druhu sportu a prostředí</p> <p>pravidelně sleduje regionální předpověď počasí s ohledem na aktuální biozátěž a rozptylové podmínky</p>	<p>zdravý sport</p>	<p>ENV 3</p>
<p>TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly</p> <p>TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p>	<p>sestaví a předvede rozcvičku</p> <p>samostatně sestaví, zdůvodní a předvede závěrečné protažení po pohybové aktivitě</p> <p>seznámí spolužáky s relaxační technikou, která mu nejvíce vyhovuje</p>	<p>základy rozcvičení, protažení a relaxace</p> <p>prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí</p>	
<p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</p>	<p>toleruje individuální předpoklady pro sportovní činnosti u svých spolužáků</p> <p>vybírá sportovní činnosti adekvátní svému věku a schopnostem</p> <p>vybere pro spolužáka potřebnou pohybovou aktivitu</p>	<p>rozdíly v TV dle věku a pohlaví</p> <p>TV dle zdravotního oslabení</p>	
<p>TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p>	<p>reaguje na vyslovené povely</p> <p>používá jednoduché správné názvosloví</p> <p>v různých informačních zdrojích vyhledá</p>	<p>základní názvosloví</p>	

	<p>neznámé pojmy</p> <p>seznámí spolužáky s novými pojmy potřebnými pro vybranou pohybovou činnost</p>		
<p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení</p> <p>TV-9-1-01 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení</p>	<p>měří a samostatně zapisuje časy, délky skoků a hodů a orientuje se v evidenci výsledků jednotlivců i družstev</p> <p>s ohledem ke svým individuálním pohybovým schopnostem a dovednostem provede nebo se alespoň pokusí provést, případně se zdokonaluje:</p> <p>prvky atletiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • prvky lehkooatletické abecedy • letmý, polovysoký, nízký start • vytrvalostní běhy • skok daleký • štafetová předávka • skok vysoký • hod koulí • překážková dráha <p>prvky gymnastiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • záchrana a dopomoc - základy • kotouly • přemet stranou • přeskok přes kozu, bednu • hrazda – spád vzad, toč • rovnovážné cviky a postoje na kladině, obraty a poskoky • cvičení s hudbou • kruhy – komihání ve svisu, seskoky <p>úpoly</p> <ul style="list-style-type: none"> • přetlaky a přetahy • střehové postoje, držení soupeře 	<p>základy lehké atletiky speciální běžecká cvičení koordináční cvičení</p> <p>gymnastika</p> <p>úpoly</p>	<p>OSV 3</p>

	<p>na zemi</p> <p>správné držení těla</p> <ul style="list-style-type: none"> • nácvik správného stoje a sedu • základní cviky na posílení osového svalstva <p>při cvičeních se soustředí na pokyny vyučujícího a na pocity svého těla, popíše je</p> <p>dle doporučení lékaře koordinuje své činnosti ve Vz s plánem učitele pro danou hodinu</p>	nácvik správného držení těla (základní cviky)	
<p>TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p> <p>TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p> <p>TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché</p>	<p>v hodinách Vz se po domluvě s učitelem a spolužáky střídá v rolích hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>dle možností se zúčastní sportovních akcí školy v rolích hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>samostatná rozhodcovská činnost</p> <p>v případě nejasností vyhledá správný výklad pravidel</p> <p>pomáhá při měření času, zapisování a evidenci výsledků družstev</p> <p>při hře respektuje zásady fair play, dodržuje jemu známá pravidla</p> <p>při kooperativních činnostech pomůže méně zdatným spolužákům, respektuje jejich individualitu, oceňuje snahu</p> <p>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a</p>	<p>sportovní hry (florbal, basketbal, volejbal, fotbal)</p> <p>netradiční hry a sporty – seznámení s softbalem, lakrosem, ringem, frisbee</p> <p>chůze a běh v terénu</p>	<p>OSV 10</p> <p>OSV 9</p> <p>OSV 11</p>

<p>taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p>	<p>dodržuje ji</p> <p>pod vedením učitele nacvičí a v průběhu hry uplatní (nebo se pokusí uplatnit):</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní dovednost při zacházení s nabídnutým herním náčiním • základní přihrávky • vedení míče nebo míčku • střelba na koš (bránu) • uvolňování se • osobní bránění • herní kombinace a systémy <p>volejbal: podání fotbal: činnost brankáře</p> <p>pod vedením učitele nacvičí a v průběhu hry uplatní (nebo se pokusí uplatnit):</p> <ul style="list-style-type: none"> • útočné a obranné činnosti (obratnostní, rychlostní a vytrvalostní bruslení, střelba, přihrávka a zpracování přihrávky, křížení, přenechání kotouče, clonění, blokování střely, odstupování, uvolňování s i bez kotouče) • útočné a obranné herní kombinace <ul style="list-style-type: none"> ○ útok (postupný, rychlý, reorganizovaný, rychlý protiútok) ○ nastřelování kotouče do útočného pásma ○ napadání v útočném pásmu • herní systémy <ul style="list-style-type: none"> ○ osobní bránění ○ poziční bránění ○ kombinované bránění 	<p>hokej (herní činnosti jednotlivce, herní systémy a kombinace)</p>	
---	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> ○ zónová obrana ○ přesilová hra 		
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	spolupodílí se na prezentaci výsledků sportovních činností v areálu školy, dle možnosti i ve školním časopise a na internetových stránkách školy	prezentace výsledků	MV 7

Shrnutí školních výstupů v předmětu Tělesná výchova dle standardů pro základní vzdělávání pro opakování a výstupní testování v jednotlivých ročních standardních i sportovních tříd

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy (indikátory)	od ročníku
TV-9-1-01 Žák aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	žák pravidelně sleduje své denní pohybové aktivity žák pravidelně zařazuje cvičení kompenzující jeho jednostrannou zátěž	6 6
TV-9-1-02 Žák usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	žák pravidelně zařazuje do svého pohybového režimu aerobní pohybové činnosti žák pravidelně sleduje výsledky své tělesné zdatnosti v kondičních testech a usiluje o zvýšení její úrovně žák si upraví svůj pohybový režim s pomocí konkrétní nabídky rozvojových programů a zdůvodní výběr programu vzhledem k výsledkům své tělesné zdatnosti	6 6 8
TV-9-1-03 Žák se samostatně připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	žák zvolí vhodnou výstroj a výzbroj pro danou pohybovou činnost a zdůvodní její použití z hlediska bezpečnosti žák vybere a použije vhodné cviky k zahřátí svalů nutných pro uvedenou (danou) pohybovou aktivitu žák ukončí pohybovou aktivitu protažením a kompenzačním cvičením svalových skupin	8 8 8
TV-9-1-04 Žák odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	žák vysvětlí vliv užívání podpůrných látek a jiných škodlivin na zdraví a pohybový výkon žák z ověřených zdrojů vyhledá údaje o znečištění ovzduší a určí, zda je nutné omezit pohybové aktivity žák přizpůsobí své venkovní pohybové aktivity vzhledem k aktuálním povětrnostním podmínkám a stavu znečištění ovzduší	7 6 6
TV-9-1-05 Žák uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť,	žák vyhodnotí pohybové aktivity vzhledem k aktuálním podmínkám a aplikuje na dané podmínky obecné zásady bezpečnosti žák přizpůsobí pohybové aktivity svým schopnostem a možnostem (volí	6 6

přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	obtížnost cvičení, velikost zátěže atd.) žák vybere a použije výstroj a výzbroj odpovídající danému sportu a konkrétním podmínkám	8
TV-9-2-01 Žák zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	žák zvládá osvojované pohybové dovednosti (definované v ŠVP jako základní učivo) v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy žák rozumí základní sportovní terminologii osvojovaných činností, uplatňuje pravidla her a sportů a správně reaguje na osvojovaná gesta rozhodčího žák uvede a vysvětlí různé role ve sportovním družstvu žák zvolí taktiku hry a dodržuje ji (jednotlivec, družstvo)	6 6 6 6
TV-9-2-02 Žák posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	žák pozná chybu postavení či provedení pohybové činnosti – uvede, jak má vypadat správné postavení (provedení) žák zhodnotí pohybovou činnost spolužáka i svou vlastní	7 7
TV-9-3-01 Žák užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	žák správně demonstruje a aplikuje dříve osvojované tělovýchovné činnosti na základě pokynů učitele, textového nebo grafického podkladu žák vhodně reaguje na pokyny, povely i nonverbální signály rozhodčího v rámci sportovních aktivit a jejich pravidel žák sleduje a interpretuje informace o pohybových aktivitách uváděné v médiích a se znalostí problému o nich diskutuje	6 6 7
TV-9-3-02 Žák naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	žák uvědoměle jedná podle principů fair play při pohybových aktivitách, rozpozná negativní projevy a na tyto situace adekvátně reaguje žák prokazuje pozitivní, empatický přístup k handicapovaným, méně zdatným spolužákům nebo osobám opačného pohlaví žák rozpozná při pohybových aktivitách jednání poškozující nejbližší prostředí či majetek a svým chováním směřuje k jeho eliminaci	6 6 6
TV-9-3-03 Žák se dohodne na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	žák aktivně koordinuje činnosti se členy družstva před pohybovou aktivitou i v jejím průběhu žák provádí v průběhu týmové pohybové aktivity korekce svého jednání vzhledem ke společnému cíli žák vyjádří osobní názor na průběh pohybové aktivity a zhodnotí průběh či výsledek své činnosti i činnosti družstva	6 6 6
TV-9-3-04 Žák rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	žák rozlišuje mezi právy a povinnostmi hráče, rozhodčího, organizátora a diváka během pohybových aktivit žák naplňuje pravidla her, respektuje pokyny rozhodčího, patřičně na ně reaguje a podřizuje se jim, zároveň aktivně využívá možnosti vyplývající z role hráče žák respektuje probíhající sportovní zápolení a v roli diváka do něj nezasahuje	6 6 6

	žák dodržuje podmínky dané organizátorem činností, chápe jejich význam a své jednání podřizuje určeným organizačním pravidlům	6
TV-9-3-05 Žák sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	žák změří nebo jinak kvantifikuje určené pohybové činnosti nebo sportovní výkony prováděné ve shodě s pravidly žák zaznamenává sledované údaje vlastních nebo cizích pohybových aktivit žák vyhodnocuje zaznamenané údaje o pohybových činnostech, popisuje jejich změny, vývoj, kvalitu nebo je vzájemně porovnává	6 6 6
TV-9-3-06 Žák zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	žák se zapojuje do přípravy a realizace třídní nebo školní pohybové aktivity žák zorganizuje se spolužáky turistickou akci nebo dlouhodobou soutěž pro žáky nižších ročníků žák spolurozhoduje sportovní zápolení a nese tak dílčí odpovědnost za úspěšnou realizaci sportovní akce	8 8 8
TV-9-3-07 Žák zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	žák zpracovává hodnoty dosažených výsledků spolužáků v rámci školních pohybových aktivit a zpracovaná data následně prezentuje žák srozumitelně a dostatečně názorně prezentuje naměřené výkony své pohybové aktivity (které vybral k prezentaci), diskutuje o jejich kvalitě a vývoji žák sleduje v médiích měřitelné výsledky sportovních činností a s určitým záměrem je prezentuje	8 8 8

Člověk a svět práce

ČSP 2.stupeň - 6.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
Práce s technickými materiály			
žák:	žák:		
ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	vyjmenuje základní druhy materiálů pojmenuje předložený materiál popíše vlastnosti předloženého materiálu předvede a používá správný postup při práci s různými materiály <ul style="list-style-type: none"> • řezání • pilování • broušení • lepení • ohýbání • stříhání 	materiály <ul style="list-style-type: none"> • druhy • vlastnosti materiálu • užití v praxi 	OSV I
ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	pojmenuje předložený nástroj, nářadí, popíše jeho funkci vybere vhodný nástroj, nářadí k uskutečnění zadaného úkolu po ukončení práce ošetří a uloží na své místo použité nástroje, nářadí	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování	
ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	vytvoří pracovní postup seřadí a použije ve správném logickém	organizace práce, jednoduché pracovní operace a postupy	

	sledu dílčí pracovní úkoly		
ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	pracuje podle návodu orientuje se v jednoduchém technickém výkresu (nalezne v něm základní potřebné informace) vytvoří jednoduchý technický náčrt	technické náčrty a výkresy, technické informace, návody	
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	respektuje řád pracovny rozliší zásady bezpečnosti pro práci s jednotlivými materiály při složitějších úkolech účinně spolupracuje se spolužáky ovládá základní postupy použití první pomoci při drobných poraněních	technika v životě člověka zneužití techniky	OČMO
Pěstitelské práce a chovatelství			
žák:	žák:		
ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	rozliší podmínky pro pěstování rostlin pokojových a venkovních ve vhodných informačních zdrojích vyhledá podmínky, které požaduje konkrétní rostlina	základní podmínky pro pěstování rostlin	ET – úcta k životu ve všech jeho formách
ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	pravidelně se podílí na péči o rostliny v kmenové učebně a na chodbě (pravidelná zálivka) podle pokynů učitele pečuje o rostliny v	okrasné rostliny ovocné rostliny	

	<p>areálu školy</p> <p>podle pokynů učitele přesadí rostliny do nového substrátu</p> <p>účelně a esteticky rozmístí pokojové rostliny v kmenové učebně</p>		OSV 5
<p>CSP-9-3-03</p> <p>používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</p>	<p>pojmenuje předložený nástroj, nářadí, popíše jeho funkci</p> <p>vybere vhodný nástroj, nářadí k uskutečnění zadaného úkolu</p> <p>po ukončení práce ošetří a uloží na své místo použité nástroje, nářadí</p>	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro práci na zahradě	
<p>ČSP-9-3-04</p> <p>prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty</p>	<p>ve vhodných informačních zdrojích vyhledá podmínky pro chov daného zvířete</p> <p>zhodnotí možnosti chovu daného zvířete ve své domácnosti</p> <p>nevstupuje do kontaktu s neznámými zvířaty</p> <p>vyjmenuje možná rizika kontaktu s neznámými zvířaty</p>	chovatelství (drobná domácí zvířata)	
<p>ČSP-9-3-05</p> <p>dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty</p>	<p>respektuje bezpečnostní a hygienické pokyny pro práci v předmětu</p> <p>při složitějších úkolech účinně spolupracuje se spolužáky</p> <p>ovládá základní postupy použití první</p>	zásady bezpečnosti a hygieny při práci se zvířaty a rostlinami	OČMO

	pomoci při drobných poraněních, včetně poranění způsobeného zvířaty		
--	---	--	--

Shrnutí školních výstupů v předmětu Člověk a svět práce – dílny, dle standardů pro základní vzdělávání pro opakování a výstupní testování v jednotlivých ročnících

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy (indikátory)	od ročníku
ČSP-9-1-01 Žák provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	žák popíše vlastnosti technických materiálů (dřevo, kovy, plasty), které jsou důležité pro jeho práci žák vysvětlí jednotlivé kroky své práce dle stanoveného postupu (písemného, obrazového) a aplikuje je žák uplatňuje získané návyky pro práci s technickými materiály (dřevem, kovy, plasty) 4. žák provede jednotlivé kroky dle postupu a dodrží kázeň při práci žák rozpozná důležité kroky postupu, které je nutné dodržet	6 6 6 6
ČSP-9-1-02 Žák řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	žák vybere vhodný materiál pro práci dle postupu, možnosti opracování a jeho oddělování žák vybere vhodné nářadí, nástroje a pomůcky pro práci s technickým materiálem (dřevem, kovem, plasty)	6 6
ČSP-9-1-03 Žák organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	žák popíše postup, který je nutné dodržet při práci s technickými materiály žák připraví pracovní prostor a vybavení, které je potřebné pro zadaný úkol (nářadí, materiál...) žák rozvrhne práci dle časových dispozic žák reorganizuje v průběhu práce pracovní prostor dle potřeby, odklízí nepotřebný materiál, nástroje a nářadí bezpečně odkládá a uklízí žák uklidí pracovní prostor na konci práce	6 6 6 6 6
ČSP-9-1-04		

<p>Žák užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku</p>	<p>žák použije pro přípravu a k práci s technickými materiály technickou dokumentaci (náčrt, výkres)</p> <p>žák se orientuje v technické dokumentaci</p> <p>žák čte z náčrtu a výkresu potřebné informace pro práci s technickými materiály – rozměry, tvary</p> <p>žák nakreslí jednoduchý náčrt, který zjednoduší jeho práci s technickými materiály (nakreslí od ruky, popřípadě použije základní rýsovací potřeby – pravítko, kružítko)</p> <p>žák provede okótování Ilustrativní</p>	<p>6</p> <p>6</p> <p>6</p> <p>6</p> <p>6</p>
<p>ČSP-9-1-05 Žák dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>žák při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní dílně</p> <p>žák popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání náradí a nástroje před poškozením a pro delší životnost nástroje nebo náradí</p> <p>žák dodrží zásady bezpečnosti při práci s technickými materiály</p> <p>žák poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních)</p> <p>žák dodržuje hygienu práce, udržuje své pracovní místo čisté a bezpečné</p>	<p>6</p> <p>6</p> <p>6</p> <p>6</p> <p>6</p>
<p>ČSP-9-3-01 Žák volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</p>	<p>žák použije pro přípravu práce dokumentaci, návod pro pěstování vybraných rostlin (zálivka, půda, světlo, teplo)</p> <p>žák popíše a vysvětlí jednotlivé kroky důležité při procesu pěstování rostlin</p> <p>žák připraví pracovní prostor, prostředí pro pěstování vybraných rostlin (květináč, záhonek...)</p> <p>žák udržuje pracovní prostor pro pěstování rostlin (odstraňuje plevel...)</p>	<p>6</p> <p>6</p> <p>6</p> <p>6</p>
<p>ČSP-9-3-02 Žák pěstuje a využívá květiny pro výzdobu</p>	<p>žák z nabídky vybere vhodné rostliny pro výzdobu interiéru, exteriéru podle daných podmínek, podle dané příležitosti</p>	<p>6</p>

	žák použije vhodné nástroje, nářadí při pěstování a aranžování květin	6
	žák volí vhodný postup pěstování vybrané rostliny, zajistí průběžnou péči (zalít, přesadit, sestříhat...), rostlinu pozoruje a plánovaný postup podle potřeby upraví	6
	žák využije květiny při výzdobě interiéru, upraví květiny do vázy nebo jiné nádoby	6
ČSP-9-3-03 Žák používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	žák z nabídky vybere vhodné pracovní pomůcky, nástroje, nářadí pro pěstování vybraných druhů rostlin a použije je při výsadbě, výsevu, pěstování, péči a sklizni vybraných druhů rostlin	6
	žák popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání nástroje a nářadí používané při pěstitelských činnostech před poškozením	6
ČSP-9-3-04 Žák prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty Indikátory	žák popíše a vysvětlí základní pravidla a nutné podmínky chovu vybraných druhů drobných zvířat	6
	žák vysvětlí zásady bezpečného kontaktu se zvířaty	6
ČSP-9-3-05 Žák dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	žák při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce při pěstitelských pracích	6
	žák popíše a vysvětlí jednotlivé kroky své práce dle stanoveného postupu a dodrží kázeň při práci	6
	žák při práci s rostlinami, s příslušnými nástroji i při zacházení s drobnými zvířaty dodržuje zásady bezpečnosti	6
	žák poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních)	6
	žák dodržuje hygienu práce (umývání po práci se zeminou...)	6

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
Provoz a údržba domácnosti			
žák:	žák:		
ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	vysvětlí pojem „rozpočet domácnosti“ vyjmenuje jednotlivé složky domácího rozpočtu (příjmy a výdaje) uvede možnosti platby v obchodě, za služby a energie	finance - rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti	ET <ul style="list-style-type: none"> • rozumné nakládání s penězi • rozvíjení ekonomických čtností (šetrnost, podnikavost)
ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	vysvětlí nutnost pravidelného úklidu domácnosti vyjmenuje a provede základní úkony spojené s pravidelným úklidem domácnosti v návodu vyhledá ovládání a bezpečnostní pokyny pro práci s domácími spotřebiči a elektronikou	provoz a údržba domácnosti - úklid domácnosti, postupy, spotřebiče v domácnosti	
ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízeními včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	vybere potřebný nástroj, nářadí nebo pomůcky pro určitou činnost po ukončení činnosti ošetří a uloží na své místo použité nástroje, nářadí nebo pomůcky podle pokynů v návodu vyčistí a ošetří drobné domácí spotřebiče, uloží je na bezpečné místo	pomůcky, nástroje a drobné spotřebiče v domácnosti – funkce, údržba, očista	
ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	respektuje bezpečnostní a hygienické pokyny pro práci v učebně respektuje pokyny v návodech ke spotřebičům i čistícím prostředkům	bezpečnost a ekonomika provozu - nebezpečí úrazu elektrickým proudem, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace	

	<p>upřednostňuje ekologické čisticí prostředky</p> <p>vědomě šetří energií</p> <p>třídí recyklovatelný odpad</p> <p>ovládá základní postupy použití první pomoci při drobných poraněních, včetně poranění způsobeného el. proudem</p>		<p>ENV 3</p> <p>OČMO ET – odpovědnost za životní prostředí</p>
Příprava pokrmů			
žák:	žák:		
<p>ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</p>	<p>vybere potřebný nástroj, pomůcku pro určitou činnost</p> <p>po ukončení činnosti ošetří a uloží na své místo použité nástroje, pomůcky</p> <p>podle pokynů v návodu vyčistí a ošetří drobné domácí spotřebiče, uloží je na bezpečné místo</p> <p>v návodu vyhledá a respektuje pokyny pro ovládání kuchyňských spotřebičů</p>	<p>kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu</p>	
<p>ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy</p>	<p>vyjmenuje a popíše základní technologické postupy při přípravě pokrmů</p> <p>seřadí s ohledem na zdravou stravu technologické postupy přípravy pokrmů</p> <p>v praxi používá jednotlivé technologické postupy</p> <p>vyjmenuje základní složky potravy a jejich funkci v organismu</p>	<p>příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů</p> <p>složení potravy</p>	

	<p>vybírání surovin a potravin podle obsahu důležitých látek vysvětlí pojem „bioprodukty“, upřednostňuje je při přípravě pokrmů</p>		
<p>ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti</p>	<p>prostře stůl pro:</p> <ul style="list-style-type: none"> • každodenní stolování • slavnostní příležitost (narozeniny, Vánoce ...) <p>respektuje pravidla společenského chování u stolu</p> <p>obslouží spolužáky při prezentaci svého pokrmu</p>	<p>úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole</p>	<p>OSV 5</p>
<p>ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</p>	<p>respektuje bezpečnostní a hygienické pokyny pro práci ve cvičné kuchyňce</p> <p>při složitějších úkolech účinně spolupracuje se spolužáky</p> <p>pojmenuje hygienická a zdravotní rizika při použití znehodnocených surovin a potravin</p> <p>ovládá základní postupy použití první pomoci při drobných poraněních, včetně poranění způsobeného el. proudem, opaření, popálení, polížení rozpáleným tukem, řezné rány</p>	<p>zásady bezpečnosti a hygieny</p>	<p>OČMO</p>

Shrnutí školních výstupů v předmětu ČSP dle standardů pro základní vzdělávání pro opakování a výstupní testování v jednotlivých ročnících

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy (indikátory)	od ročníku
ČSP-9-4-01 Žák provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	Žák používá peníze jako platidlo (používá bankovky a mince, ověří si vrácené peníze, identifikuje bezhotovostní styk) a rozliší základní operace s penězi (platby, bezhotovostní styk)	7
	Žák posoudí hodnotu peněz (porovná levný a drahý výrobek, kategorizuje produkty) a aplikuje to při nákupu i hospodaření s vlastními financemi (kapesné)	7
	Žák rozpozná hlavní příjmy a výdaje domácnosti (mzda, platby za teplo, vodu, nájem, platby za telefon, internet...)	7
ČSP-9-4-02 Žák ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	Žák vyjmenuje a stručně popíše obvyklé práce spojené s úklidem a běžným provozem domácnosti v kuchyni, obývacím pokoji, koupelně a vlastním pokoji	7
	Žák předvede či popíše základní práce v domácnosti i s využitím domácích spotřebičů, uvede příklady, jak šetřit energií v domácnosti	7
	Žák využije pro bezpečné a účelné zacházení s domácími spotřebiči návod nebo doporučení pro práci se spotřebičem	7
ČSP-9-4-03 Žák správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízeními včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu	Žák vybere správnou pomůcku, nástroj, náradí při péči o domácnost	7
	Žák dodrží zadaný postup při údržbě oděvů (praní, zašití oděvu, žehlení, ukládání šatů)	7
ČSP-9-4-04 Žák dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	Žák zná a dodržuje základní hygienické strategie a návyky v domácnosti	7
	Žák dodrží zásady bezpečnosti při domácích pracích	7
	Žák rozpozná a popíše nebezpečí spojená s elektrickými spotřebiči v domácnosti	7
	Žák poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních)	7
ČSP-9-5-01 Žák používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	Žák rozpozná a popíše základní vybavení kuchyně, pojmenuje jeho vlastnosti a funkce	7
	Žák popíše základní pravidla pro práci s inventářem kuchyně a se spotřebiči, své znalosti a dovednosti využije při přípravě pokrmů	7
	Žák účelně a bezpečně zachází s vybavením kuchyně	7
	Žák vybere vhodné nástroje a spotřebiče pro přípravu jednoduchého pokrmu	7

ČSP-9-5-02 Žák připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	Žák vybere vhodné suroviny pro přípravu pokrmu (z nabídky, dle receptu)	7
	Žák používá recept, dodržuje logické kroky při přípravě pokrmů	7
	Žák rozpozná zdravé a nezdravé pokrmy, zná rizika spojená s konzumací nezdravých jídel	7
ČSP-9-5-03 Žák dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	Žák zná a používá při jídle základní příbory, vyjmenuje základní chody, orientuje se v základních potravinách a pochutinách, kterými se jídlo ochucuje (sůl, cukr, pepř, olej, ocet...)	7
	Žák se chová společensky přijatelně doma, v jídelně, v restauraci nebo na jiném veřejném místě, kde konzumuje jídlo	7
	Žák využije své znalosti o stolování s kamarády, známými i rodiči doma, v jídelně, restauraci nebo na jiném veřejném místě	7
	Žák provede základní obsluhu kamarádů, známých a rodičů u stolu	7
ČSP-9-5-04 Žák dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Žák při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní žákovské kuchyni	7
	Žák popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání vybavení kuchyně před poškozením	7
	Žák dodrží zásady bezpečnosti při práci s kuchyňským nádobím a dalšími prostředky v kuchyni	7
	Žák poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních)	7
	Žák dodržuje hygienu práce, udržuje kuchyni čistou a bezpečnou (umývání nádobí, vypínání elektrických přístrojů, třídění odpadu...)	7

NÁZVY A CHARAKTERISTIKY VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ – DRUHÝ CIZÍ JAZYK A POVINNĚ VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

Nabídka druhých cizích jazyků a volitelných předmětů je aktuální vždy po dobu jednoho školního roku a může být upravena dle personálních dispozic školy²¹. Do předmětů nejsou cíleně integrována žádná průřezová témata právě vzhledem k jejich volitelnosti.

Předmět	Nabídka a týdenní časová dotace v ročnících		
	7.ročník	8.ročník	9.ročník
Německý jazyk – druhý cizí jazyk	---	3	3
Ruský jazyk – druhý cizí jazyk	---	3	3
Dekorační práce	1 nebo 2	1 nebo 2	1 nebo 2
Hokejová příprava (pouze sportovní třídy)	---	1	2
Informatika	---	1 nebo 2	1 nebo 2
Konverzace v anglickém jazyce	1 nebo 2	1 nebo 2	1 nebo 2
Kuchařská příprava	---	1 nebo 2	1 nebo 2
Seminář a praktika z chemie	---	1 nebo 2	1 nebo 2
Seminář a praktika z přírodopisu	1 nebo 2	1 nebo 2	1 nebo 2
Seminář a praktika ze zeměpisu	1 nebo 2	1 nebo 2	1 nebo 2
Seminář z českého jazyka	1 nebo 2	1 nebo 2	1 nebo 2
Seminář z matematiky	---	1 nebo 2	1 nebo 2
Seminář ze společenských věd předmětů (zaměřeno na dějepis)	1 nebo 2	1 nebo 2	1 nebo 2
Sportovní výchova	1 nebo 2	1 nebo 2	1 nebo 2
Technické činnosti	1 nebo 2	1 nebo 2	1 nebo 2

Některé volitelné předměty mohou být otevřeny dle zájmu žáků jako dvouhodinové nebo se vzájemně kombinovat v jednohodinové týdenní dotaci. Osnovy jsou v obou případech stejné, dochází k dílčím úpravám v časově tematických plánech.

Volitelný předmět – Dekorační práce

²¹ Z nabídky druhých cizích jazyků a volitelných předmětů je aktuálně vybíráno vždy na dobu jednoho školního roku dle personálních dispozic školy.

2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Dekorační práce je vytvořen z části vzdělávací oblasti Umění a kultura, vzdělávací obor Výtvarná výchova a z části vzdělávací oblasti Člověk a svět práce dle RVP. Upřednostňovanou formou realizace je vyučovací hodina, vřazovány jsou miniprojekty. Výuka probíhá převážně v učebně výtvarné výchovy, dle potřeby jsou využívány školní dílny, učebny informatiky a videoučebna.

Předmět Dekorační práce je nabízen žákům 2. stupně v 7., 8. a 9. roč. s týdenní časovou dotací 1 nebo 2 hodiny.

Nabízený volitelný předmět navazuje na výuku v předmětech Výtvarná výchova a Člověk a svět práce. Jsou v něm používány podobné výchovné a vzdělávací strategie. Cílem je podpořit a rozvinout zájem žáků o tvořivé činnosti a zvýšenou měrou je zapojit do zlepšování interiérů školy. V práci v předmětu se odrážejí i jednotlivá roční období ve spojení s tradicemi a zvyky nejen našeho národa. Výrazným prvkem je i seznámení žáků s jinými kulturami a jejich uměním.

Výchovné a vzdělávací strategie

Jsou uplatňovány střídavě a dle potřeby v průběhu celého školního roku.

Kompetence k učení

Učitel:

- ponechává žákům možnost samostatně vybírat vhodné způsoby a metody pro provedení své práce
- vede žáky k samostatnému vyhledání vizuální předlohy pro své práce, kompletaci potřebného materiálu pro tvorbu
- vede žáky k užívání odborných termínů, výtvarných technik, znaků a symbolů, umožňuje jim poznat souvislosti mezi společenskými jevy a výtvarným projevem dané doby
- umožňuje žákům spolupodílet se na hodnocení prací

Komunikativní kompetence

- prostřednictvím výtvarného díla mají žáci možnost vyjádřit myšlenky, potřeby a názory
- pod vedením učitele žáci poznávají a používají symboliku barev, světla a stínů ve výtvarném projevu

Kompetence občanské

Učitel:

- učitel respektuje individualitu výtvarného projevu žáků, svým příkladem vede žáky k témuž
- učitel zařazuje práce s výběrem vzorů převzatých z národních tradic českého národa, ale i z odlišných kulturních prostředí
- žáci umísťují své práce v interiérech školy a sami je chrání před poškozením

Kompetence k řešení problémů

- žákům je umožněno hledat vlastní řešení zadaného výtvarného problému v rámci absolutní volnosti při výběru technik i při jejich záměrně zúženém spektru

Kompetence sociální a personální

- zadává kromě individuální práce i práce skupinové
- vede žáky při společném hledání řešení výtvarného problému
- v případě potřeby pomáhá žákům při určování rolí ve skupině, pozitivně hodnotí, pokud žáci v případě potřeby dokáží ze své role „vystoupit“ a pomoci spolužákovi

- zařazuje do výuky řízenou diskuzi, ve které se žáci zdokonalují se ve schopnosti respektovat zkušenost a názor spolupracovníků
- umožňuje žákům dosáhnout pocitu sebeuspokojení a sebeúcty zadáváním prací přiměřených jejich schopnostem

Pracovní kompetence

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnosti práce při činnostech s výtvarnými materiály a pomůckami, chrání zdraví své i ostatních
- vysvětluje, jak vybírat, připravovat a čistit materiál a pomůcky, tyto činnosti žákům ukazuje a provádí s nimi
- vede žáky k používání adekvátního pracovního oděvu a odpovědnosti ze něj

Volitelný předmět – Hokejová příprava

2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Hokejová příprava je vytvořen z části vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, vzdělávací obor Tělesná výchova dle RVP. Upřednostňovanou formou realizace je vyučovací hodina. Výuka probíhá zejména na ledové ploše, dle potřeby na sportovištích školy, přílehlém přírodním prostředí nebo v dalších sportovních areálech SAMK.

Hokejová příprava je nabízena pouze žákům 2. stupně ve třídách s rozšířenou výukou tělesné výchovy – zaměření na lední hokej s týdenní časovou dotací 1 hodina v 8.ročníku a 2 hodiny v 9.ročníku.

Nabízený volitelný předmět navazuje na výuku ve Výchově ke zdraví, jeho základním zaměřením je však doplnit a rozšířit hokejovou přípravu talentovaných žáků. Výuku v předmětu zabezpečují kvalifikovaní hokejoví trenéři.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- trenér zařazuje do výuky aktuální témata z médií týkající se sportu a zdravého životního stylu

Komunikativní kompetence

- v rámci sportovních aktivit žáci spolupracují, zlepšují své komunikační dovednosti
- žáci pod vedením trenéra používají správné sportovní názvosloví a terminologii, jsou vedeni k porozumění potřebným herním pravidlům
- součástí výuky je trénink asertivních dovedností

Kompetence občanské

- základem sportovní hry je dodržování fair-play, trenér vede žáky k jejímu dodržování
- trenér poukazuje také na vnitřní lidské hodnoty, které může žák rozvíjet i přes sportovní nezdary
- trenér žákům umožňuje pohlédnout na problém i ze strany rozhodčího a přejmout odpovědnost při rozhodcovské činnosti

Kompetence k řešení problémů

- pod vedením trenéra v rámci sportovních aktivit řeší žáci aktuální herní situace, podílejí se na hodnocení hry, evidenci výsledků...
- trenér vede žáky k přijetí výhry i prohry jako možnosti svého dalšího rozvoje
- trenér žákům vysvětluje a nacvičuje s nimi možná řešení a jejich případné aplikace (herní systémy a kombinace), umožňuje žákům jejich samostatné promyšlení

Kompetence sociální a personální

- trenér dbá, aby měli všichni žáci možnost aktivně se zapojit do činnosti, vede je k toleranci a pochopení, k využití vlastních možností i možností spoluhráčů v tréninku
- trenér umožňuje žákům spolupracovat ve skupině, podílet se na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti ovlivňovat kvalitu společné práce
- trenér ponechává na žácích část odpovědnosti na utváření atmosféry v týmu, situaci však stále kontroluje
- v rámci sportovní hry se žáci učí v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat

Pracovní kompetence

- se zlepšováním pohybových dovedností se žáci učí předcházet úrazům
- žáci si pod vedením trenéra osvojují základy první pomoci, nacvičují ji
- trenér stanovuje žákům pracovní pravidla a vyžaduje jejich dodržování, žáci dodržují pravidla sportovních her

Volitelný předmět - Informatika

2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Volitelný předmět Informatika je vytvořen z části obsahu vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie dle RVP. Navazuje na povinný vyučovací předmět Informatika realizovaný v nižších ročnících.

Upřednostňovanou formou realizace je vyučovací hodina, používanými metodami a formami výuky jsou frontální, skupinové a projektové vyučování.

Volitelný předmět Informatika je nabízen žákům v 8. a 9. ročníku v týdenní časové dotaci 1 nebo 2 hodiny. Výuka probíhá v odborné učebně, třída může být dle počtu žáků rozdělena na poloviny. V rámci tohoto předmětu je umožněno všem žákům zdokonalit elementárních dovedností k ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využít je při dalším vzdělávání i v praktickém životě. Součástí výuky jsou také základy počítačové grafiky a úpravy digitálních fotografií. Získané znalosti a dovednosti žáci využívají ve všech ostatních předmětech při vyhledávání, zpracování a prezentování informací.

Výchovné a vzdělávací strategie jsou stejné, jako v povinném vyučovacím předmětu Informatika. Očekávané výstupy jsou vybírány ze vzdělávacího obsahu pro první i druhý stupeň.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učitel vyžaduje od žáků využívání výpočetní techniky, aplikačního a výukového softwaru ke zvýšení efektivnosti učení
- učitel používá obecně známé termíny a vyžaduje jejich používání i od žáků
- učitel ponechává žákům možnost posoudit vlastní pokrok, vede je k překonávání případných nezdarů
- pod vedením žáci vyhledávají a třídí informace, využívají je v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- učitel poskytuje žákům náhled na tok informací (vznik, uložení na médium, přenos, zpracování, vyhledávání, praktické využití)

Komunikativní kompetence

- pod vedením učitele žáci pracují s různými typy textů a záznamů, informačních a komunikačních prostředků, jsou vedeni k jejich tvořivému využití ke svému rozvoji, k zapojení do společenského dění
- učitel nabízí žákům možnosti, jak využívat informační a komunikační technologie ke kvalitní a účinné komunikaci s okolním světem

Kompetence občanské

- učitel seznamuje žáky s právy k duševnímu vlastnictví při využívání software a způsobem, jak pracovat s informacemi v souladu se zákony a dodržovat informační etiku
- učitel předkládá žákům způsoby, jak chránit data před poškozením, ztrátou a zneužitím
- učitel vede žáky k respektování určitých pravidel a ochraně svého zdraví i zdraví ostatních

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává takové úkoly, které žákům umožní samostatně pozorovat a experimentovat, hodnotit výsledky své práce
- učitel vyžaduje od žáků ověřování věrohodnosti informací a informačních zdrojů, posuzování závažnosti, pravdivosti a vzájemné návaznosti získaných informací

- učitel vysvětluje žákům, jak formulovat svůj požadavek v interakci s počítačem , jak využívat algoritmické myšlení

Kompetence sociální a personální

- učitel využívá práce s aktuálními mediálními tématy a zajímavostmi tak, aby měli žáci možnost:
  - pochopit funkci výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních a sociálních jevů a procesů
  - zaujmout etický přístup k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či na jiných médiích
  - využívat portály státní správy, veřejných vzdělávacích institucí, osobní www stránky

Pracovní kompetence

- přenesením odpovědnosti se žáci učí šetrně zacházet s výpočetní technikou a dalšími komunikačními technologiemi
- ve spolupráci s jinými předměty mají žáci možnost tvořivě využívat softwarových a hardwarových prostředků k prezentaci výsledků své práce
- učitel zadává úkoly tak, aby byli žáci nuceni porovnávat informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů

Volitelný předmět – Konverzace v anglickém jazyce

2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Konverzace v anglickém jazyce je vytvořen z části vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, vzdělávací obor Cizí jazyk dle RVP. Navazuje na výuku v předmětu Anglický jazyk (první cizí jazyk).

Upřednostňovanou formou realizace je vyučovací hodina s využitím krátkodobých projektů a her, které jsou adekvátní věku žáků.

Konverzace v anglickém jazyce je na druhém stupni nabízena žákům v 7., 8. a 9. roč. s týdenní časovou dotací 1 nebo 2 hodiny. Výuka probíhá převážně v kmenových učebnách, využívány jsou i učebny informatiky. Podle potřeby mohou být žáci dle počtu rozděleni do více skupin.

Cílem výuky je získávání zájmu o cizí jazyk, utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu, aktivní využití osvojených jazykových znalostí a dovedností v komunikaci v cizím jazyce, hlubší poznání kultury a reálií zemí příslušné jazykové oblasti, pochopení významu znalosti cizích jazyků a schopnosti dorozumět se pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respekt a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- žák je veden k pochopení důležitosti schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život.
- žák je veden k práci s textem a vyhledávání informací / časopisy, slovníky /.

Komunikativní kompetence

- žák je veden k tomu, aby dokázal vyjádřit myšlenky, potřeby a názory, využíval osvojené dovednosti k navazování kontaktů, domluvil se v běžných situacích, nebál se mluvit anglicky s cizím člověkem a naučil se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba.

Kompetence občanské

- v rámci poznávání reálií anglicky mluvících zemí je žák veden k získávání poznatků o zvycích, kulturních, náboženských a rasových rozdílech.

Kompetence k řešení problémů

- učitel zařazuje prakticky zaměřená konverzační cvičení, která umožňují žákovi rozpoznat problém a řešit problémové situace z praktického života v cizojazyčném prostředí.

Kompetence sociální a personální

- učitel zařazuje do výuky dostatek skupinových činností, které rozvíjejí žákovy schopnosti a dovednosti spolupracovat ve skupině, chápat výhody spolupráce, vyžádat a poskytnout radu a pomoc.

Pracovní kompetence

- ve výuce i v domácí přípravě je žákovi postupně umožněno přijmout vlastní odpovědnost za samostatnou práci s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem a dalšími pomůckami a nástroji /časopisy, internet, obrazové materiály/.

- vybírali z variant řešení tu správnou
- naslouchali názoru druhých, obhajovali svůj vlastní
- ověřovali správnost řešení

Kompetence sociální a personální

Učitel vede své žáky k tomu, aby:

- pomáhali spolužákům při plnění úkolů
- společně se spolužáky připravovali jednoduché soutěže a hry
- ve spolupráci získávali respekt a úctu ke druhým
- mohli zažívat úspěch (podpora sebeúcty)

Pracovní kompetence

Učitel vede své žáky k tomu, aby:

- se samostatně nebo s pomocí připravovali na vyučování
- využívali dostupné pomůcky
- s pomocí učitele zvolili správný způsob práce

Volitelný předmět – Kuchařská příprava

2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Kuchařská příprava je vytvořen z části vzdělávací oblasti Člověk a svět práce dle RVP. Upřednostňovanou formou realizace je vyučovací hodina. Výuka probíhá převážně ve cvičné kuchyňce školy, dle potřeby jsou využívány učebny informatiky a videoučebna.

Předmět Kuchařská příprava je nabízen žákům 2. stupně v 8. a 9. roč. s týdenní časovou dotací 1 nebo 2 hodiny. Náplň předmětu je v obou ročnících totožná, předpokládá se, že se ve vyšším ročníku přihlašují žáci, kteří v nižším ročníku tento předmět neabsolvovali.

Nabízený volitelný předmět navazuje na obsah předmětu Člověk a svět práce ze 7.ročníku a dále jej rozšiřuje. Žáci si v předmětu zdokonalují dovednosti spojené s přípravou pokrmů, mají možnost připravovat nejen tradiční české pokrmy, ale nahlédnou do tajů kuchyní různých národů. Součástí předmětu je upevňování povědomí o zdravé výživě.

Výchovné a vzdělávací strategie

Jsou uplatňovány střídavě a dle potřeby v průběhu celého školního roku.

Kompetence k učení

- učitel ponechává žákům možnost samostatně vybírat vhodné způsoby a metody pro provedení své práce, vyhledat recepty pro vybrané pokrmy
- učitel vede žáky k užívání kuchařských termínů a technik
- učitel umožňuje žákům spolupodílet se na hodnocení prací

Komunikativní kompetence

- učitel ve výuce používá adekvátní kuchařské termíny, vysvětluje je žákům a zpětně kladně hodnotí jejich používání
- učitel zařazuje kooperativní činnosti, ve kterých žáci:
  - pracují ve skupinách na svých stanovištích, rozdělují si jednotlivé úlohy
  - ve skupině vybírají recepty, diskutují o jejich provedení
  - prezentují hotová jídla dalším skupinám, vzájemně se hodnotí

Kompetence občanské

- učitel respektuje individuální dovednosti a tempo žáků, vyžaduje od nich stejné ohledy ke spolužákům
- učitel připravuje témata pro jednotlivé hodiny, ke kterým žáci vytvářejí vybírají recepty a suroviny z tradiční české kuchyně i z odlišných kulturních prostředí

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky, aby:

- sami vybírali recepty adekvátní svým schopnostem
- sami organizovali nákup potřebných potravin
- ve skupinách organizovali práci, stanovovali pořadí dílčích úloh

Kompetence sociální a personální

- pod vedením učitele žáci ve skupině spolupracují na přípravě pokrmu a úpravě stolu, určují si role ve skupině
- učitel pozitivně hodnotí pomoc poskytnutou ostatním žákům
- učitel umožňuje žákům dosáhnout pocitu sebeuspokojení a sebeúcty organizováním prací přiměřených jejich schopnostem

Pracovní kompetence

- učitel vede žáky k dodržování hygieny, bezpečnosti práce při zpracování potravin, při práci s pomůckami a kuchyňskými spotřebiči, chrání zdraví své i ostatních
- žáci sami dle požadavků učitele nebo vlastního výběru připravují a čistí materiál, pomůcky a spotřebiče
- žáci jsou vedeni k používání adekvátního pracovního oděvu a odpovědnosti ze něj
- učitel seznamuje žáky s návody pro použití kuchyňských spotřebičů, vybízí je k jejich aktivnímu vyhledávání a dbá na jejich dodržování
- pod vedením učitele žáci připravují pokrmy podle vybraných receptů s dodržáním základních technologických postupů

Volitelný předmět – Seminář a praktikum z chemie

2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Seminář a praktikum z chemie je vytvořen z části vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávací obor Chemie dle RVP. Upřednostňovanou formou realizace je vyučovací hodina, vřazovány jsou miniprojekty. Výuka probíhá převážně ve specializované učebně fyziky a chemie, v chemické laboratoři, využívány jsou i učebny informatiky, videoučebna.

Předmět Seminář a praktikum z chemie je nabízen žákům 2. stupně v 8 a 9. roč. s týdenní časovou dotací 1 nebo 2 hodiny.

Nabízený volitelný předmět navazuje na výuku v předmětu Chemie, jsou v něm používány podobné výchovné a vzdělávací strategie.

Ve volitelném předmětu je kladen více důraz na praktické dovednosti (práce v chemické laboratoři). A dále na rozvoj kompetencí níže uvedených a také na úspěšné řešení testů a problémových úloh na chemickém základě.

Výchovné a vzdělávací strategie

Jsou uplatňovány střídavě a dle potřeby v průběhu celého školního roku.

Kompetence k učení

Učitel umožňuje žákům:

- samostatně pozorovat a experimentovat
- získané poznatky porovnávat a kriticky posuzovat
- řadit do systému chemických poznatků
- poznávat chemické změny látek
- odvozovat vlastnosti látek
- využívat chemické zákony

Komunikativní kompetence

- žák získává informace o chemických látkách, jejich výrobě a využití
  - v literatuře
  - na internetu
  - od učitele
- učitel využívá stručné chemické symboly, značky, vzorce, rovnice a při vyjadřování poznatků a názorů je vyžaduje od svých žáků

Kompetence občanské

- učitel seznamuje žáky se zásadami bezpečnosti při práci s chemickými látkami a kontroluje jejich dodržování
- učitel vede žáky k zodpovědnosti za zdraví vlastní i ostatních
- učitel vysvětluje jak a proč chránit životní prostředí, prezentuje klady využívání ekologických a recyklovatelných látek
- učitel vede žáky k odsuzování jednání lidí, kteří zneužívají vědecké poznatky z chemie

Kompetence k řešení problémů

Pod vedením učitele:

- žák přemýšlí nad zadanými úkoly
- využívá všechny získané znalosti
- hledá nejlepší řešení
- konkrétní zjištění z několika úkolů se učí zobecňovat

- poznatky aplikuje do praxe

Kompetence sociální a personální

- učitel ponechává žákům možnost spolupracovat při chemických pokusech s dalšími žáky

Pracovní kompetence

- učitel vysvětluje a ukazuje žákům, jak zacházet s potřebnými laboratorními pomůckami a chemikáliemi, umožňuje jim si práci dobře připravit a vyzkoušet
- pod vedením učitele žák:
  - dělá vhodné pokusy vybrané učitelem
  - šetří chemickými látkami
  - pracuje přesně podle pokynů
  - dodržuje pravidla bezpečnosti pro práci s chemickými látkami
  - získává základní pracovní návyky při experimentování a ošetřování pomůcek
  - svědomitě pečuje o svěřené pomůcky a zařízení

Volitelný předmět – Seminář a praktikum z přírodopisu

2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Seminář a praktikum z přírodopisu je vytvořen z části vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávací obor Přírodopis dle RVP. Upřednostňovanou formou realizace je vyučovací hodina, vřazovány jsou miniprojekty. Výuka probíhá převážně ve specializované učebně přírodopisu, využívány jsou i učebny informatiky, videoučebna, školní areál.

Předmět Seminář a praktikum z přírodopisu je nabízen žákům 7., 8. a 9. roč. s týdenní časovou dotací 1 nebo 2 hodiny.

Nabízený volitelný předmět navazuje na výuku v předmětu Přírodopis, jsou v něm používány podobné výchovné a vzdělávací strategie. Předmět klade zvýšený důraz na environmentální výchovu a osvětu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Jsou uplatňovány střídavě a dle potřeby v průběhu celého školního roku.

Kompetence k učení

- učitel oceňuje projevenou ochotu a zájem věnovat se nadstavbovému vzdělávání v oboru
- učitel využívá ve výuce i domácích zadáních tyto činnosti: vyhledávat a třídit informace a využívat je
- učitel předkládá žákům poznatky uvedené v širších souvislostech, vede je k používání odborných přírodopisných termínů a vede žáky ke komplexnějšímu pohledu na přírodu
- v rámci praktických činností žáci porovnávají, posuzují, vyvozují závěry a vytvářejí si tak vlastní názor na danou problematiku
- ve vztahu k přírodě jako celku poznávají žáci smysl učení a získávají k němu pozitivní vztah
- žák pod vedením učitele operuje s obecně uznávanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní jevy

Komunikativní kompetence

- učitel vede žáky k formulaci a vyjádření svých myšlenek v logickém sledu v písemném i ústním projevu
- učitel umožňuje žákům po přípravě svůj názor na danou problematiku prezentovat a argumentovat v rámci řízené diskuze
- v rámci diskuze nad přírodovědnými tématy se žáci učí užívat komunikační dovednosti k vytváření vztahů při soužití i spolupráci s lidmi

Kompetence občanské

- v rámci společné práce jsou žáci vedeni k chápání základních společenských norem a uvědomění si svých práv a povinností
- na základě práce na společných projektech a podílu na jejich hodnocení se učí vážit si druhých lidí, posilují empatie
- v rámci nácviku první pomoci si osvojují chování v krizových situacích, které ohrožují zdraví a život člověka
- v uceleném pohledu na člověka jako součásti ekosystému se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, chránit zdraví své i ostatních

- vystavením a použitím výsledků vlastních prací si osvojují pozitivní postoj k životním hodnotám, učí se projevovat respekt k životu ve všech formách a k hodnotám, které neumí člověk vytvořit

Kompetence k řešení problémů

- přírodovědné problémy jsou předkládány žákům s ohledem na jejich možnosti tak, aby měli šanci je pochopit a nalézt vlastní řešení
- dlouhodobě je sled otázek plánován tak, aby žák byl schopen promyslet a naplánovat způsob řešení logicky a empiricky, případně při nedostatku zkušeností dokázal vyhledat informace k řešení problému
- laboratorní práce umožňují žákovi uplatnit své vědomosti, problém analyzovat a prakticky ověřit správnost řešení
- ve vybraných případech vyžaduje učitel, aby žák svá rozhodnutí před kolektivem obhájil a zhodnotil
- učitel hledá s žáky různé varianty řešení regionálních i globálních ekologických problémů

Kompetence sociální a personální

- učitel zapojuje do výuky práci tak, aby byli všichni žáci nuceni spolupracovat ve skupině, spolupodílet se na vytváření pravidel práce
  - formuje se základní vztah k životu
  - žák získává schopnost respektovat názory a hlediska ostatních
  - čerpá vědomosti a poučení od ostatních
  - v případě potřeby umí poskytnout pomoc nebo o ni požádat

Pracovní kompetence

- učitel vede žáky k dodržování daných pravidel a plnění povinností, spolupodílení se na kontrolním systému
- pod vedením učitele žáci opakovaně používají učební přírodovědné pomůcky, zlepšují se v jejich ovládnutí, jsou vedeni k odpovědnosti za jejich stav
- na základě získaných kompetencí se rozhodují o dalším vzdělávání a profesním zaměření.

Volitelný předmět – Seminář a praktikum ze zeměpisu

2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Seminář a praktikum ze zeměpisu je vytvořen z části vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávací obor Zeměpis dle RVP. Upřednostňovanou formou realizace je vyučovací hodina, vřazovány jsou miniprojekty. Výuka probíhá převážně ve specializované učebně zeměpisu, využívány jsou i učebny informatiky, videoučebna, část výuky probíhá i mimo interiéry školy

Předmět Seminář a praktikum ze zeměpisu je nabízen žákům 2. stupně v 7., 8. a 9. roč. s týdenní časovou dotací 1 nebo 2 hodiny.

Nabízený volitelný předmět navazuje na výuku v předmětu Zeměpis, jsou v něm používány podobné výchovné a vzdělávací strategie.

Obsah předmětu lze rozdělit do několika tematických celků: Zdroje zeměpisných informací, Praktický zeměpis, Zeměpis cestovního ruchu, Lidé a jejich činnost na Zemi, Politický zeměpis, Místní oblast, Školní geografický projekt.

Předmět rozvíjí vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, tvořivost a schopnost řešit problémy. Využívají se jak skupinové a projektové formy práce, tak i metoda frontální. Svým založením dává tento předmět velký prostor pro využití informací z běžného života (internet, tisk, ...).

Výchovné a vzdělávací strategie

Jsou uplatňovány střídavě a dle potřeby v průběhu celého školního roku.

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- vyhledávání a třídění informací, jejich kritickému posuzování a využívání v procesu učení a praktickém životě
- operování se zeměpisnými pojmy, znaky, symboly
- učitel žáky pozitivně motivuje k dalšímu sebevzdělávání

Komunikativní kompetence

- učitel vyžaduje, aby žáci formulovali a vyjadřovali své myšlenky výstižně, souvisle, logicky a kultivovaně
- v kooperativních činnostech zařazovaných učitelem se žáci zdokonalují ve schopnosti naslouchat druhým, vhodně reagovat a zapojovat se do diskuze
- učitel vysvětluje a s žáky nacvičuje jak se orientovat se v mapách, tabulkách a grafech
- učitel nabízí k využití různé informační a komunikační prostředky

Kompetence občanské

- učitel pozitivně hodnotí adekvátní kladný vztah k vlastní národní příslušnosti
- učitel vede žáky k respektu a ochraně tradic vlastního národa
- učitel nabízí žákům poznání tradic jiných národů, vede je k respektu jejich odlišností
- učitel zadává dle aktuálních témat v médiích takové úkoly, které nutí žáky, aby se adekvátně ke svému věku a možnostem zajímali o politické, hospodářské a kulturní dění ve světě

Kompetence k řešení problémů

- učitel ponechává žákům dostatek možností vyhledávat informace vhodné k řešení problémů, nacházet různé varianty řešení

- učitel nabízí činnosti, které žákům umožní rozvíjet a využívat možnosti týmové práce při řešení problémů
- učitel ponechává žákům dle časových dispozic prostor obhájit si výsledek řešení

Kompetence sociální a personální

Učitel zařazuje do výuky kooperativní či kompetitivní činnosti, které u žáka rozvíjejí dovednosti:

- efektivně pracovat ve skupině
- vytvářet dobré pracovní klima
- respektovat názory druhých
- poskytnout pomoc nebo o ni požádat

Pracovní kompetence

- učitel vymezuje pravidla pro jednotlivé činnosti, po žácích vyžaduje jejich plnění stejně jako plnění jejich povinností a závazků
- učitel předvádí žákům a nacvičuje s nimi, jak se orientovat se v terénu za použití kartografických pomůcek

Volitelný předmět – Seminář z českého jazyka

2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Seminář z českého jazyka je vytvořen z části vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, vzdělávací obor Český jazyk dle RVP. Upřednostňovanou formou realizace je vyučovací hodina. Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, využívány jsou i učebny informatiky a videoučebna.

Předmět Seminář z českého jazyka je nabízen na 2. stupni v 7., 8. a 9. roč. s týdenní časovou dotací 1 nebo 2 hodiny. Nabízený volitelný předmět navazuje na výuku v předmětu Český jazyk, jsou v něm používány podobné výchovné a vzdělávací strategie.

Cílem předmětu je především upevnit dovednosti a znalosti získané v běžné výuce Českého jazyka. V jednotlivých kapitolách je uvedeno rozšiřující učivo.

V rámci semináře budou zařazeny kulturní akce (návštěva divadla, knihovny, soutěže..). V 9.ročníku bude probíhat intenzivní příprava k přijímacím zkouškám.

Výchovné a vzdělávací strategie

Jsou uplatňovány střídavě a dle potřeby v průběhu celého školního roku.

Kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- používá vhodné učební pomůcky (slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, tabule gramatických přehledů) a audiovizuální či informační techniku
- předkládá dostatek informačních zdrojů z učebnice a pracovních textů
- zařazuje práci s jazykovými příručkami a slovníky
- věnuje se dovednosti autokorekce chyb

Komunikativní kompetence

Učitel:

- zařazuje diskusní náměty
- nabízí žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem

Kompetence občanské

Učitel:

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- podporuje u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic
- aktivně zapojuje žáky do kulturního dění účastí na kulturních akcích a soutěžích, popř. účastí na jejich organizování

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat další řešení
- zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností (např. získaných z četby a samostudia) a z vlastního úsudku
- předkládá modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity
- klade důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu, porovnání jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle hledisek, zobecnění

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům s poruchami učení (spolupráce se speciálním pedagogem)
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Pracovní kompetence

Učitel:

- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, shromažďováním materiálů
- kontroluje samostatné práce žáka

Volitelný předmět – Seminář z matematiky

2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Seminář z matematiky je vytvořen z části vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace dle RVP. Upřednostňovanou formou realizace je vyučovací hodina. Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, využívány jsou i učebny informatiky.

Předmět Seminář z matematiky je nabízen na 2. stupni v 8. a 9. roč. s týdenní časovou dotací 1 nebo 2 hodiny.

Nabízený volitelný předmět navazuje na výuku v předmětu Matematika, jsou v něm používány podobné výchovné a vzdělávací strategie.

Cílem předmětu je především upevnit dovednosti a znalosti získané v běžné výuce matematiky, užívat logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, s nimiž se setkáváme v praktickém životě.

Výchovné a vzdělávací strategie

Jsou uplatňovány střídavě a dle potřeby v průběhu celého školního roku.

Kompetence k učení

- učitel žákům předkládá vhodné problémové úkoly, logické úlohy, matematické hádanky, kvízy, rébusy apod., čímž u žáků podporuje rozvoj schopností abstraktního a logického myšlení
- učitel používá v hodinách taková cvičení, která posilují/podporují žádoucí dovednosti a schopnosti provádět z paměti i písemně početní úkony s přirozenými, celými a racionálními čísly
- vytváří u žáků matematické nástroje (početní operace, algoritmy, metody řešení úloh), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe
- učitel se v hodinách stručně, ale výstižně vyjadřuje, využívá matematického jazyka včetně matematické symboliky a v komunikaci ji vyžaduje i od žáků, a tím je vede k vytvoření slovníku odborných termínů

Komunikativní kompetence

- učitel vede žáka tak, aby v písemném i ústním projevu byl schopen vyjádřit své myšlenky, názory a postupy srozumitelnou formou v logickém sledu
- žáci pracují ve skupině, společně řeší problémy a tím rozvíjejí komunikační dovednosti s ostatními
- učitel nabízí žákům příležitost využívat informační (Internet při přípravě na SŠ) a komunikační prostředky pro řešení problémů a komunikaci s ostatními
- vede žáka k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka, včetně matematické symboliky, učí žáky porozumět a orientovat se v různých grafech, tabulkách, diagramech, schématech apod.

Kompetence občanské

- učitel respektuje názor žáků, používá skupinovou práci a tím přirozeně navozuje situace vedoucí k respektování názoru druhých, k vážení si jejich vnitřních hodnot
- žáci jsou učitelem důsledně vedeni k přípravě na hodinu (pomůcky, úkoly), což prohlubuje jejich povědomí nejen o právech, ale zejména i o povinnostech ve škole a ve společnosti
- žáci jsou během vyučování vedeni k dodržování základních pravidel společenského styku

Kompetence k řešení problémů

- učitel nabízí žákům formou problémových projektů dostatek úloh a příkladů, které jsou založeny na praktickém vnímání prostředí obklopujícího žáky a posiluje tak jejich schopnost k samostatnému uvažování a řešení problému
- vede žáky k poznatku, že matematická úloha má různé varianty řešení. Učí žáky nalézat a objevovat tyto varianty, dokázat obhájit správnost řešení
- vede žáky k tomu, aby uměli známé a osvědčené postupy řešení aplikovat při řešení analogických nebo nových úkolů a problémů
- vede žáky k provádění rozboru úkolů i problémů, k tvorbě plánů jejich řešení, odhadu výsledků, volbě správného postupu k jejich vyřešení a k vyhodnocení správnosti výsledku vzhledem k zadání
- vytváří u žáků dovednost vyslovovat hypotézy na základě zkušeností nebo pokusu a umět své hypotézy ověřit nebo vyvrátit pomocí příkladů nebo protipříkladů
- vede žáky k dosazování jednoduchých tvrzení a vyvozování logických a obecných závěrů
- učitel vytváří situace, které vedou k rozvoji samostatného vyhledávání informací z dostupných zdrojů (najít výsledek - vzorce v tabulkách, poučky v literatuře)

Kompetence sociální a personální

- spolupráce ve skupinách rozvíjí u žáků schopnost diskutovat o zadaných problémech či úkolech, k respektování názoru ostatních a umění obhajovat názory vlastní
- vede žáka ke schopnosti utvářet příjemnou atmosféru ve skupině, upevňovat mezilidské vztahy na základě ohleduplnosti a úcty
- rozvíjí u žáka schopnost umět poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- vede žáka k vytváření pozitivní představy o sobě samém a tím si zvyšovat sebevědomí
- vede žáka ovládat a řídit svoje jednání tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Pracovní kompetence

- nabízí žákům projekty a další činnosti, při kterých by modelovali a vyráběli různá tělesa a jiné názorné pomůcky (zvládnutí základních pracovních činností, práce s různými materiály)
- učitel ponechává žákům prostor k samostatnosti (plnění domácí přípravy)
- vede žáka k vytváření přesných a přehledných grafů, diagramů a konstrukčních úloh (učitel používá vhodné pracovní pomůcky při řešení konstrukčních úloh na tabuli, kružítko, pravítka, úhломěr)

Volitelný předmět – Seminář ze společenskovedních předmětů

2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Seminář ze společenskovedních předmětů je vytvořen z části vzdělávací oblasti Člověk a společnost, vzdělávací obor Dějepis dle RVP. Upřednostňovanou formou realizace je vyučovací hodina, vřazovány jsou miniprojekty. Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, využívány jsou i učebny informatiky, videoučebna, část výuky probíhá i mimo interiéry školy

Předmět Seminář ze společenskovedních předmětů je nabízen žákům 2. stupně 7., 8. a 9. roč. s týdenní časovou dotací 1 nebo 2 hodiny

Nabízený volitelný předmět navazuje na výuku v předmětu Dějepis, jsou v něm používány podobné výchovné a vzdělávací strategie.

Cílem předmětu je zaujmout žáky prací na regionální problematice historie, přiblížit jim regionální historii ve stanovených úsecích, naučit je využívání informačních zdrojů pro soustředování materiálů a třídění informací. Součástí práce v předmětu je sestavení vlastní práce a její prezentace.

Výchovné a vzdělávací strategie

Jsou uplatňovány střídavě a dle potřeby v průběhu celého školního roku.

Kompetence k učení

- předkládat žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů, které jim umožní poznání dějin vlastního národa v kontextu s evropským vývojem
- vést žáky k posouzení vlastního pokroku a kritického hodnocení svých výroků
- vhodnými aktivačními metodami přiblížit problematiku dějin (exkurze, výstavy ,besedy, historické vycházky

Komunikativní kompetence

- umožnit žákům při diskusích na daná témata formulovat a vyjadřovat myšlenky
- vyžadovat od žáků výstižné vyjadřování, v logickém sledu
- pomocí skupinové práce vést žáky ke komunikaci ve skupině

Kompetence občanské

- učit žáky respektovat a chránit naše národní tradice , kulturní a historické dědictví
- aktivně zapojovat žáky do kulturního dění ve městě
- motivovat je k účasti v soutěžích a na výstavách

Kompetence k řešení problémů

- učit žáky kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí a obhajovat je
- naučit žáky řešit problémy na základě získaných vědomostí

Kompetence sociální a personální

- navozovat dostatek situací, které umožní žákům účinně spolupracovat ve skupině a ovlivňovat tak kvalitu společné práce
- umožnit žákům podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, přispívat k upevnování mezilidských vztahů

Pracovní kompetence

- vést žáky k využití znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí v zájmu svého rozvoje a přípravy na následné zadávání samostatných prací

Volitelný předmět – Sportovní výchova

2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Sportovní výchova je vytvořen z části vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, vzdělávací obor Tělesná výchova dle RVP. Upřednostňovanou formou realizace je vyučovací hodina. Výuka probíhá střídavě na všech sportovištích školy, dle potřeby v přírodním prostředí nebo vybraných sportovních areálech SAMK.

Sportovní výchova je nabízena žákům 2. stupně v 7., 8. a 9. roč. s týdenní časovou dotací 1 nebo 2 hodiny. Náplň předmětu je ve všech ročnících podobná, odlišuje se intenzitou, postupným zdokonalováním herních dovedností a hloubkou znalostí pravidel jednotlivých sportovních her.

Nabízený volitelný předmět navazuje na výuku ve Výchově ke zdraví, jsou v něm používány podobné výchovné a vzdělávací strategie. Cílem je podpořit a rozvinout zájem žáků o pohybové činnosti, zejména sportovní hry, včas podchytit a dále rozvíjet případné talenty a v neposlední řadě dotvářet návyky zdravého životního stylu ve spojení s vhodnými pohybovými aktivitami. Vzhledem k tomu, že se mohou žáci zúčastnit výuky v předmětu ve více ročnících za sebou, může vyučující využít zkušenější žáky jako pomoc a vzor při nácviu nových herních dovedností u žáků, kteří se v minulém ročníku předmětu nezúčastnili.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- poskytuje žákům možnost vyzkoušet si co nejvíce druhů sportu, vybrat si ten, který jim nejvíce vyhovuje
- nabízí žákům další sportovní aktivity i mimo školní výuku, podchycují a zvyšují motivaci k dalším sportovním aktivitám
- zařazuje do výuky aktuální témata z médií týkající se sportu a zdravého životního stylu

Komunikativní kompetence

Učitel:

- vybírá takové sportovní aktivity, ve kterých žáci spolupracují, zlepšují své komunikační dovednosti
- vede žáky k používání správného sportovního názvosloví a terminologii, k porozumění potřebných herních pravidel
- vyžaduje od žáků prezentaci postojů a názorů v kultivované formě ústně i písemně
- součastí sportovních aktivit je trénink asertivních dovedností ve specifické formě

Kompetence občanské

- základem sportovních her je dodržování fair-play, učitel pozitivně hodnotí její dodržování
- učitel poukazuje také na vnitřní lidské hodnoty, které může žák rozvíjet i přes sportovní nezdary

Kompetence k řešení problémů

- v rámci sportovních aktivit řeší žáci aktuální herní situace, podílejí se na hodnocení hry, měření výsledků...
- učitel vede žáky k přijetí výhry i prohry jako možnosti svého dalšího rozvoje
- učitel vede žáky k promýšlení možných řešení a jejich případné aplikaci
- učitel předkládá žákům ke zhodnocení i aktuální sportovní výsledky z médií

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- dbá, aby všichni žáci měli možnost aktivně se zapojit do činnosti, vede je k toleranci, pochopení a využití svých možností i možností spoluhráčů, učitel umožňuje žákům spolupracovat ve skupině, podílet se na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti ovlivňovat kvalitu společné práce
- ponechává na žácích odpovědnost na utváření atmosféry v týmu, situaci ve třídě však stále kontroluje
- zařazuje do výuky trénink asertivity, při kterém se žáci mimo jiné učí v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat

Pracovní kompetence

Učitel:

- pracuje se žáky na zlepšování jejich pohybových dovedností, žáci se učí předcházet úrazům
- nacvičuje s žáky základy první pomoci
- stanovuje žákům pracovní pravidla a vyžaduje jejich dodržování

Volitelný předmět - Technické činnosti

2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Obsah vyučovacího předmětu Člověk a svět práce je tvořen obsahem vzdělávací části Člověk a svět práce – práce s technickými materiály a provoz a údržba domácnosti dle RVP. Předmět navazuje na práci ve vyučovacím předmětu Tvořivé činnosti na prvním stupni a práci v předmětu Člověk a svět práce v 6. a 7. ročníku na druhém stupni.

Vyučovací předmět Technické činnosti je nabízen žákům v 7.,8. a 9. ročníku 2. stupně s týdenní časovou dotací 1 nebo 2 hodiny.

Upřednostňovanou formou práce je vyučovací hodina, činnost v hodinách, je převážně praktická. Výuka probíhá převážně ve specializovaných učebnách: dílny, odborná počítačová učebna, cvičná kuchyňka, ale také v přírodě a na pozemku školy.

Při výuce je kladen důraz na manuální zručnost, rozvoj tvořivosti, výchovu ke zdraví, komunikaci a spolupráci. Do výuky jsou přednostně zařazována témata a činnosti související s běžným chodem domácnosti, základními opravami a pracemi. Výchovné a vzdělávací strategie v předmětu jsou totožné se strategiemi uplatňovanými v předmětu Člověk a svět práce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- učitel nabízí žákům řadu metod pro efektivní učení a práci
- žák si pod vedením učitele metody sám třídí, využívá je v procesu učení, ale i praktickém životě

Komunikativní kompetence

- učitel zařazuje do výuky dostatek skupinových činností, ve kterých mají žáci možnost osvojit si dovednosti:
  - naslouchat, porozumět, vhodně reagovat
  - využít získané dovednosti pro komunikaci s okolím
  - správně formulovat a vyjadřovat své myšlenky

Kompetence občanské

- učitel ponechává žákům dostatek samostatnosti, aby měli šanci uvědomit si nejen svá práva, ale i povinnosti ve škole i mimo ni a odpovědnost za své rozhodování (zachovat si čisté svědomí)
- učitel vede žáky k uznání práce druhých – každý zúčastněný žák pracoval na stejném výrobku a má šanci si uvědomit, kolik úsilí mu věnoval a porovnat svou práci s ostatními
- učitel seznamuje žáky s našimi tradicemi, kulturním a historickým bohatstvím, vede žáky k respektu k těmto hodnotám
- učitel umožňuje žákům podílet se na drobných úpravách a opravách v areálu školy

Kompetence k řešení problémů

- učitel vede žáky k rozpoznávání problémů, jejich pochopení a vlastnímu řešení
- učitel umožňuje žákům využívat vlastní dovednosti, nenechat se odradit případným nezdarem
- učitel vybízí žáky k obhajování svých dovedností a znalostí

Kompetence sociální a personální

- dle věku a možností žáků jim učitel ponechává možnost spoluvytvářet pravidla práce v týmu a kontrolovat jejich dodržování, zlepšují tím své schopnosti a dovednosti:
  - spolupracovat ve skupině

- podílet se na upevňování dobrých vztahů mezi spolužáky
- v případě potřeby nabídnout pomoc, nebo o ni eventuelně požádat

Pracovní kompetence

- učitel ponechává na žácích odpovědnost za svěřené nástroje, nářadí a materiály, kontroluje jejich přípravu, používání a úklid
- učitel poukazuje na možnost využít získané dovednosti a znalosti v dalším vzdělávání
- učitel nechává žáky vyhledávat u jednotlivých materiálů a pomůcek návody a pokyny pro použití, vede je k jejich dodržování, žáci si tak osvojují základy ochrany zdraví při práci.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH VYUČOVACÍCH PŘEDMĚTŮ – DRUHÝ CIZÍ JAZYK A POVINNĚ VOLITELNÉ PŘEDMĚTY

Volitelný předmět – Dekorační práce

2. stupeň - 7. nebo 8. nebo 9.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
žák: vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	žák: podle svých schopností zvládá základní dostupné výtvarné techniky pracuje s pomocí učitele, ale zadaný námět zpracuje vlastním osobitým způsobem experimentuje s možnostmi dané techniky	dekorace pro jednotlivá roční období textilní techniky využití polotovarů v dekoračních pracích využití přírodnin v dekoračních pracích dekorace související s tradičními českými svátky	
užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	vybere námět pro vlastní fotografii dostupnými prostředky námět zachytí na fotografii a provede nejzákladnější úpravy	dekorace pro přejaté svátky tvorba dekoračních předmětů napodobujících vybrané umělecké styly tvorba dekoračních předmětů napodobujících odlišné kultury (historické a současné)	
vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření	podle pokynů učitele připraví a použije pomůcky pro určenou techniku pod vedením učitele porovná svou práci s prací spolužáků a ohodnotí ji	dekorace jako učební pomůcka umění a kýtč	
interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	při tvorbě dekorace se pokusí napodobit výtvarný styl aktuálně vybraných uměleckých období a kultur, pojmenuje jejich základní rysy respektuje národní zvyky a tradice včetně jejich výtvarného pojetí		

	doplňuje klasické provedení moderními prvky		
ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	vytváří své práce cíleně pro prezentaci v areálu školy s cílem zpříjemnění školního pracovního prostředí		
provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	pojmenuje předložený materiál popíše vlastnosti a zejména možné použití předloženého materiálu v dané práci		
užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	pracuje podle návodu, v případě potřeby požádá o vysvětlení nebo předvedení		
dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	respektuje řády pracoven rozliší zásady bezpečnosti pro práci s jednotlivými materiály vyhledá a přečte návody k použití barev, lepidel... při složitějších úkolech účinně spolupracuje se spolužáky ovládá základní postupy použití první pomoci při drobných poraněních		

Volitelný předmět – Hokejová příprava

2. stupeň – 8. a 9. ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
žák: uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	žák: seznámí se s bezpečnostními pravidly pro pohyb v areálu zimního stadionu i mimo něj a dodržuje je respektuje rizika ledního, používá adekvátní výstroj	zásady bezpečnosti při sportu	
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	sestaví a předvede jednoduchou rozvečku podle vzoru trenéra provede protažení jednotlivých svalových partií vysvětlí pojem, relaxace a na příkladech uvede její použití	základy rozvečení, protažení a relaxace prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí	
užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	reaguje na vyslovené povely používá jednoduchou správnou terminologii z oblasti ledního hokeje v různých informačních zdrojích vyhledá neznámé pojmy	terminologie ledního hokeje	
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	po domluvě s trenérem se střídá v rolích hráče, rozhodčího, diváka, organizátora zúčastní se zápasů pomáhá při hodnocení a evidenci výsledků v tréninku a po zápasech při hře respektuje zásady fair play, dodržuje pravidla dohodne se na spolupráci i jednoduché	hokej (herní činnosti jednotlivce, herní systémy a kombinace)	

<p>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p>	<p>taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>pod vedením trenéra nacvičí a v průběhu hry uplatní (nebo se pokusí uplatnit):</p> <ul style="list-style-type: none"> • útočné a obranné činnosti (obratnostní, rychlostní a vytrvalostní bruslení, střelba, přihrávka a zpracování přihrávky, křížení, přenechání kotouče, clonění, blokování střely, odstupování, uvolňování s i bez kotouče) • útočné a obranné herní kombinace <ul style="list-style-type: none"> ○ útok (postupný, rychlý, reorganizovaný, rychlý protiútok) ○ nastřelování kotouče do útočného pásma ○ napadání v útočném pásmu • herní systémy <ul style="list-style-type: none"> ○ osobní bránění ○ poziční bránění ○ kombinované bránění ○ zónová obrana ○ přesilová hra 		
---	---	--	--

Volitelný předmět - Informatika

2. stupeň - 8. nebo 9. ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák:	žák:		
ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM			
využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	průběžně ukládá svou práci na určené místo na disku	Opakování - základy práce s počítačem	
	v případě potřeby vytvoří a pojmenuje novou složku	práce s daty a jejich zpracování	
	používá funkci vyhledávání složek a souborů		
chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	zálohuje data do své mailové schránky	ochrana dat	
	vědomě chrání počítač před počítačovými viry		
	respektuje pravidla bezpečného pohybu na internetu		
	respektuje autorská práva	autorská práva	
respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady	dodržuje pravidla odborné učebny informatiky a pokyny vyučujícího		
ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ			
ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	vytvoří a modifikuje soubor v textovém, grafickém nebo tabulkovém editoru	textový editor tabulkový editor tvorba prezentací vektorový grafický editor editor pro základní úpravu fotografií	
uplatňuje základní estetická a	kombinuje práci v editorech při zpracování jednoho zadání dbá na úhlednost zpracování, zarovnání		

<p>typografická pravidla pro práci s textem a obrazem</p> <p>zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě</p>	<p>textů i obrázků</p> <p>při práci v grafických editorech uplatňuje znalosti získané v předmětu Výtvarná výchova</p> <p>využívá práci v editorech při účasti na školních projektech jako podporu prezentace své práce</p> <p>využívá možnost publikace kvalitní práce na internetových stránkách školy</p>		
VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE			
<p>komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení</p> <p>ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost</p>	<p>zasílá hotové práce na zadanou mailovou adresu</p> <p>při vyhledávání informací použije jako zdroj nejméně čtyři internetové adresy</p> <p>uvědomuje si nutnost doplnění a ověření informací v tištěných materiálech</p>	<p>základní způsoby komunikace</p> <p>hodnota a relevance informačních zdrojů</p>	

Volitelný předmět – Konverzace v anglickém jazyce

2. stupeň - 7. nebo 8. nebo 9. ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
žák:	žák:		
rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpoví na otázky	rozumí a orientuje se v jednoduchém psaném textu, informace využívá v další práci, reprodukuje kratší obsah, odpovídá na otázky	život na vesnici a ve městě, tradice a zvyky, schopnosti člověka, zdraví, nemoc, nehody	
rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	vyplní pokyny učitele související s prací v hodině, reaguje na jednoduchá sdělení, žádost, objednávku, přání, pozvání	nakupování, objednání jídla v restauraci, pozvání přátel, záliby	
odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu	rozumí smyslu jednoduchého textu, odvodí pravděpodobný význam některých nových slov	synonyma, antonyma, význam slov v kontextu	
používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku	vyhledá v běžném slovníku požadovaný výraz, mluvnický tvar, zeměpisný název, využívá slovníky na internetu	system práce se slovníky, druhy slovníků	
sestaví jednoduché (ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy	napiše neformální dopis, sestaví jednoduchý dotazník, popíše jednoduché sdělení	rodina, škola, kamarádi, volný čas, záliby, koníčky, vaření, recepty, stravování	
stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace	převypravuje jednoduchý příběh, pohádku	práce s časopisy, poslech, video	
vyžádá jednoduchou informaci	požádá o pomoc, o radu, o informaci	u lékaře, zakoupení vstupenek, jízdenek, orientace ve městě	
jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích	formuluje jednoduchá sdělení	oslovení, pozdravy, představování, popis osob, oblečení, moje město / vesnice, předpověď počasí	

Volitelný předmět – Kuchařská příprava

2. stupeň – 8. nebo 9. ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
žák: používá základní kuchařský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	žák: vybere potřebný nástroj, pomůcku pro určitou činnost po ukončení činnosti ošetří a uloží na své místo použité nástroje, pomůcky podle pokynů v návodu vyčistí a ošetří drobné domácí spotřebiče, uloží je na bezpečné místo v návodu vyhledá a respektuje pokyny pro ovládání kuchařských spotřebičů	kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu ukázka netradičního vybavení (nástroje)	
připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	upraví potraviny s využitím základních technologických postupů pojmenovává suroviny a jejich využití v daném pokrmu pojmenuje a podle možností použije suroviny typické pro vybrané kultury vybírání suroviny a potraviny podle obsahu důležitých látek	příprava pokrmů složení potravy kuchyně: evropské kuchyně, asijské kuchyně, staročeská jídla, americké kuchyně, arabská jídla	
dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	servíruje pokrm úhledně (pokrm je i pro oči) při prostírání stolu využije typické rysy kultury, z níž pokrm pochází respektuje pravidla společenského chování u stolu obslouží spolužáky při prezentaci svého	úprava stolu a stolování	

	pokrmu		
dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	<p>respektuje bezpečnostní a hygienické pokyny pro práci ve cvičné kuchyňce</p> <p>při složitějších úkolech účinně spolupracuje se spolužáky</p> <p>pojmenuje hygienická a zdravotní rizika při použití znehodnocených surovin a potravin</p> <p>ovládá základní postupy použití první pomoci při drobných poraněních, včetně poranění způsobeného el. proudem, opaření, popálení, polítní rozpáleným tukem, řezné rány</p>	zásady bezpečnosti a hygieny	

Volitelný předmět – Seminář a praktikum z chemie

2. stupeň - 8. nebo 9. ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
žák:	žák:		
rozlišuje směsi a chemické látky	vysvětlí pojmy suspenze, emulze, aerosol, pěna	směsi	
vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	hledá analogie mezi směsmi užívanými v praxi a v laboratoři, uvádí možnosti oddělování jednotlivých složek směsi také v domácích podmínkách	roztoky	
vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	pojmenovává základní typy chemického nádobí	rozpuštění látek	
navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	popíše a vysvětlí princip vybraných chemických aparatur	oddělování složek směsí	
používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	vysvětlí pojmy protonové a nukleonové číslo a v tabulkách vyhledá jejich hodnoty u vybraných atomů prvků	atom, molekula	
rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	popíše modely vybraných atomů prvků a určí na základě jejich elektronové struktury, jakých oxidačních čísel mohou ve svých sloučeninách nabývat		
orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	řadí vybrané chemické prvky do skupin Popíše charakter vazby u jejich nejvýznamějších sloučenin	periodická soustava prvků	
porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	využívá znalosti o průběhu chemických reakcích v praktickém životě	kyseliny, hydroxidy, soli	
vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	uvádí některé nejvýznamnější minerály nacházející se v přírodě, včetně jejich vzorců a chemických názvů	kyseliny	
orientuje se na stupnici pH, změří reakci	rozhodne, zda je roztok kyselý či zásaditý,	pH	

roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	a své rozhodnutí vysvětlí		
rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	provádí chemické výpočty s užitím fyzikálních veličin (včetně výpočtů z chemických rovnic)	chemické rovnice	
přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	zapiše průběh chemických reakcí úplnou i iontovou chemickou rovnicí	zákon zachování hmotnosti	
aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu		chemické reakce	
rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	užívá systematické a dvoousložkové názvosloví a u nejběžnějších organických látek i názvosloví triviální	životní prostředí z pohledu chemie	
zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	určí základní uhlovodíky a deriváty uhlovodíků na základě modelů těchto látek, modely samoostatně sestavuje		
rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití			
orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů	určí, které vlivy přispívají ke zvýšení a které ke zmenšení skleníkového efektu		
určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	vysvětlí pojmy emise, imise, smog		
zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	určí z předložených grafů hodnoty svědčící o znečištění vody, vzduchu, půdy		
aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	určí (pro konkrétní případy) způsoby ochrany člověka před škodlivými účinky chemických látek		
orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	orientuje se v základní problematice trvale udržitelného rozvoje		

VP SPPŘ 2. stupeň – 7. nebo 8. nebo 9. ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
žák:	žák:		
dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	dodržuje základní bezpečnostní pravidla	bezpečnost a hygiena práce	
rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	rozliší několik druhů organismů a zařadí je do ekosystému	pozorování ekosystému (pozorování a určování různých druhů organismů v okolí školy, zařazování do ekosystémů)	
rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	rozliší tělo hmyzu	stavba těla hmyzu	
třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	uvede poznané fyziologické děje u prvoků	fyziologické děje u prvoků	
odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	rozliší nejznámější parazity, popíše způsob ochrany	parazitismus	
vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	vysvětlí princip alkoholového kvašení	houby – kvasinky (využití, alkoholové kvašení)	
odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	rozliší základní druhy koření, uvede, která část těla rostliny se jako koření využívá, uvede způsoby využití koření	využití rostlin pro člověka – koření	
popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	objasní osmózu	osmotické vlastnosti buněk	
aplikuje praktické metody poznávání	uvede příklady vodních organismů ,	voda – fyzikální a chemické vlastnosti	

<p>přírody</p> <p>uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p> <p>rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody</p>	zařadí je do daných vodních ekosystémů	vody, vodní ekosystémy	
<p>rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů</p> <p>řídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek</p> <p>uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</p> <p>rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému</p> <p>vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam</p> <p>uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému</p>	vysvětlí význam ochrany životního prostředí	Den Země – strategie přežití	
porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	objasní některé životní projevy rostlin	životní projevy rostlin	
vysvětlí princip základních rostlinných	rozliší některé léčivé rostliny a uvede	léčivé byliny	

fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	jejich význam pro člověka		
uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	vysvětlí , jaký vliv má životní prostředí na člověka	vliv životního prostředí na zdraví člověka	

Volitelný předmět – Seminář a praktikum ze zeměpisu

2. stupeň – 7. nebo 8. nebo 9. ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
žák: organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	žák: správně využívá různé informační zdroje a získané informace kriticky vyhodnotí	zdroje zeměpisných informací – internet, časopisy, knihy,.... návštěva místního informačního centra	
aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	správně čte kartografické informace, ovládá kartografický jazyk určí polohu místa podle zeměpisných souřadnic využívá různé kartografické zdroje vyhledá pravidla pohybu v chráněných oblastech na mapě vyhledá výrazné krajinné prvky viditelné z daného místa určí svou pozici na mapě vyhledá v tištěných i elektronických zdrojích spojení mezi dvěma místy v ČR naplánuje cestu mezi dvěma místy na území ČR	praktický zeměpis- mapa a základy kartografie turistické mapy, mapy na internetu tvorba map, diagramů,.. terénní cvičení zásady pobytu v přírodě jízdní řády	
organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	zhodnotí význam cestovního ruchu, pozitivní i negativní dopad na přírodní a socioekonomické podmínky regionu vyhledá v dostupných informačních zdrojích fakta potřebná pro organizaci zájezdu orientuje se v jízdních, letových řádech	zeměpis cestovního ruchu – podmínky a předpoklady cestovního ruchu nejzajímavější turistické oblasti informace o cestování na internetu návštěva cestovní kanceláře	

	uvědomuje si možná rizika spojená s cestováním do zahraničí	turistické oblasti v ČR organizace jednodenního výletu plánování zahraničního zájezdu	
zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světová naleziště surovin a energetických zdrojů porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	lokalizuje na mapách hlavní světová naleziště surovin a energetických zdrojů zdůvodní existenci mezinárodního obchodu vyhledá a pojmenuje základní předpoklady pro vznik průmyslového centra v dané lokalitě vyhledá aktuální informace, týkající se globálních problémů a zamýšlí se nad možnostmi jejich řešení	lidé a jejich činnost na Zemi –aktuální trendy ve vývoji socioekonomické sféry(hospodářství, doprava,...) globální problémy a možnosti jejich řešení	
lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	lokalizuje hlavní změny v uspořádání světa a analyzuje jejich příčiny chápe důvody ekonomických a politických rozdílů mezi jednotlivými státy vyjmenuje nejdůležitější mezinárodní organizace a zhodnotí jejich význam	politický zeměpis – změny na mapě ve 20.a 21. století současné státy a jejich rozdíly mezinárodní organizace	
vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	vyhledá základní údaje o regionu Kladno: <ul style="list-style-type: none"> • lokalizace na mapě • přírodní poměry • hospodářské poměry • obyvatelstvo analyzuje vazby uvnitř regionu ověřuje si v terénu vybrané geografické informace uvedené na mapě	místní oblast a její postavení v ČR – přírodní a socioekonomické podmínky historie regionu současný vývoj turistické zajímavosti hlavní problémy regionu	

	geograficky charakterizuje region, ve kterém žije		
hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	na základě získaných vědomostí a dovedností realizuje, prezentuje a kriticky zhodnotí zadaný geografický projekt	školní geografický projekt - místní region	

Volitelný předmět – Seminář z českého jazyka

VP ČJ 2.stupeň - 7.ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
žák:	žák:		
Jazyková výchova			
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	zaměňuje výrazy spisovné za nespisovné a opačně	práce s jazykovými příručkami	
rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	<p>vyjmenuje druhy vět a charakteristické prostředky pro jednotlivé věty, pracuje s nimi</p> <p>rozliší věty jednočlenné a dvojčlenné, určí věty dvojčl. s nevyjádřeným podmětem, dále s nimi pracuje podle pokynů učitele</p> <p>vyhledá ve větách přísudky slovesné a jmenné, určí přísudek slovesný složený</p> <p>určí vedl. větu přísudkovou, nahradí jmennou část přísudku vedl. větou</p> <p>určí VV podmětnou, nahradí podmět VV</p> <p>upevní učivo ze 6. roč. - doplní koncovky přísudku a zdůvodní pravopis, vymezí charakter. znaky, určí s čím tvoří skladeb. dvojici</p> <p>uvede znaky VV předmětné, nahradí předměty VV</p> <p>PU nahradí VV</p> <p>vyhledá nejčastější spojovací výrazy</p>	<p>druhy vět podle postoje mluvčího</p> <p>věty jednočlenné a dvojčlenné</p> <p>základní sklad. dvojice, přísudek,</p> <p>vedl. věta přísudková</p> <p>podmět, vedl. věta podmětná</p> <p>shoda přísudku s podmětem</p> <p>předmět, VVpředmětná</p> <p>VV příslovečné</p>	

	<p>identifikuje VV přívlastkovou, rozvíjí podst. jméno VV přívlastkovými</p> <p>uvede, podle kterých znaků pozná VV doplňkovou, vyhledá ji v textu</p> <p>vytvoří souvětí s VV doplňkovou</p> <p>vyhledá v textu několikanásobné větné členy a určí druh, píše správně interpunkci</p>	<p>VVpřívlastková</p> <p>doplňk, VV doplňková</p> <p>několikanásobné větné členy</p>	
<p>správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p> <p>v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický i syntaktický, ve větě jednoduché i souvětí</p> <p>samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</p>	<p>průběžně upevňuje vědomosti ze 6. roč. týkající se jednotlivých slovních druhů, jejich tvarů a použití</p> <p>v textu používá vhodné a správné tvary</p> <p>sporné příklady vyhledá v Pravidlech českého pravopisu nebo jiných publikacích</p>	<p>Tvarosloví</p> <p>podstatná jména</p> <p>přídavná jména</p> <p>zájmena</p> <p>číslovky</p> <p>slovesa, rod činný a trpný</p> <p>příslovce, příslovečné spřežky</p> <p>předložky</p> <p>spojky</p> <p>částice, citoslovce</p>	
<p>rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh</p>	<p>definuje, co je slovo, vysvětlí věcný a mluvnický význam</p> <p>vysvětlí pojem sousloví, slovo jednoznačné a mnohoz., uvede příklady</p> <p>objasní metaforu, význam pojmů, uvede</p>	<p>význam slov</p>	

	<p>příklady, určí slova s citovým zabarvením</p> <p>vyhledá odborné názvy v textu, vysvětlí pojem terminologie</p> <p>vysvětlí vývoj slovní zásoby a způsob obohacování</p> <p>definuje pojem obohacování, vytvoří názvy osob, nástrojů a dějů od sloves</p> <p>vytvoří zdrobněliny a vysvětlí pojem přechylování a složenina, vyvodí, jak vznikly zkratky a slova zkratková</p>	<p>odborné názvy</p> <p>slovní zásoba a tvoření slov způsoby obohacování, odvozování skládání a zkracování</p>	
Literární výchova			
<p>uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla</p> <p>rozlišuje základní literární druhy a žánry porovná i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele</p>	<p>čte báje, pověsti, bajky, balady a pohádky</p> <p>vyhledá vysvětlí jejich charakteristické znaky</p> <p>vlastními slovy převypráví jejich obsah</p> <p>rozliší lyriku a epiku</p> <p>porovná poezii s prózou, uvede společné i odlišné znaky</p>	<p>báje a pověsti</p> <p>bajka</p> <p>balada</p> <p>pohádka</p>	
<p>rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty</p>	<p>určí znaky povídky, charakterizuje hlavního hrdinu</p> <p>seznámí se s povídkami různých druhů, rozliší povídku historickou, detektivní, vědecko-fantastickou, dobrodružnou humornou</p>	<p>povídka</p>	
Komunikační a slohová výchova			
<p>odlišuje spisovný a nespisovný projev a</p>	<p>podle ukázky v textu promyslí stavbu a</p>	<p>popis (objektu, pracovních postupů...)</p>	

<p>vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému jazykovému záměru</p> <p>uspořádá informace v textu s ohledem na jejich účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování</p>	<p>vypracuje osnovu</p> <p>nahradí nevhodné výrazy výstižnějšími vypracuje popis zadaného objektu</p> <p>vyhledá odborné názvy a vysvětlí jejich význam</p> <p>vypracuje popis</p> <p>rozliší mezi popisem a charakteristikou</p> <p>vysvětlí rozdíl mezi charakteristikou vnitřní a vnější</p> <p>vypracuje charakteristiku</p>	<p>charakteristika</p>	
<p>rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</p>	<p>vysvětlí rozdíl mezi popisem, vypravováním a líčením</p> <p>uvede příklady smyslových vjemů</p> <p>využívá synonyma a metafory, vypráví dojmy z přírody</p> <p>z textu vyvodí důležité části, shromáždí patřičné údaje a vhodnými jazykovými prostředky napíše vlastní životopis</p>	<p>líčení</p> <p>životopis</p>	
<p>využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu</p> <p>dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p>	<p>porovná osnovu, výpisky, výtah</p> <p>pracuje s textem, připraví výtah z textu, který si sám vybere</p> <p>uvede, proč se žádost a pozvánka píše, zná a používá podstatné části a formu</p> <p>napíše využije prostředky k oživení děje a stupňování napětí</p>	<p>výtah</p> <p>žádost a pozvánka</p> <p>vypravování</p>	

	<p>uplatní dějová slovesa a personifikaci</p> <p>pracuje s osnovou, text dělí na odstavce</p> <p>nespisovné výrazy nahradí spisovnými, odstraňuje slohové nedostatky</p> <p>napiše vypravování</p>		
--	--	--	--

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
žák:	žák:		
odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	zaměňuje výrazy spisovné za nespisovné a opačně	práce s jazykovými příručkami	
využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	pracuje s textem vytvoří osnovu k textu vyhledává odborné názvy	výpisky výklad výtah	
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	vysvětlí vývoj slovní zásoby jmenuje příklady obohacování slovní zásoby definuje slovo, věcný a mluvnický význam	slovní zásoba vývoj jazyka způsoby obohacování slovní zásoby	
rozdílí a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	vysvětlí pojem sousloví vytvoří zdrobněliny umí utvořit zkratky a zkratková slova zvládá přechylování	význam slov	
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	zvládá odchylky tvarů slov od vzorů píše správně koncovky příd. jmen dokáže použít tvary zájmena jenž, orientuje se v druzích číslovek ovládá slovesný rod a vid	podstatná jména přídavná jména zájmeno jenž číslovky slovesný rod a vid	
rozdílí významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	rozliší věty jednočlenné a dvoječlenné	skladba	

	<p>vyjmenuje slovesa řáková, sponová a modální</p> <p>zvládá shodu přísudku s podmětem</p> <p>rozpozná všechny větné členy</p> <p>rozpozná druhy vedlejších vět</p> <p>zvládá záměnu vedlejší věty za větný člen a opačně</p> <p>píše správně interpunkční znaménka</p>	<p>podmět a přísudek</p> <p>duhy vedlejších vět</p> <p>interpunkce</p>	
rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	<p>vyhledává nářeční výrazy v textu</p> <p>nahrazuje slovy spisovné mluvy</p>	<p>nauka o jazyce</p> <p>jazykové příručky</p>	
rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	<p>vyhledává v lit. ukázkách jednotlivé znaky žánru i lit. období</p>	<p>přehled liter. žánrů a směrů</p>	
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích			

VP ČJ 2. stupeň - 9. ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
--------------------------------	----------------	-------	-----------------

žák:	žák:		
rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	vytváří si vlastní názor naslouchá ostatním a diskutuje o problému	diskuse	
zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	volí vhodné argumenty		
využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	pracuje s textem umí sestavit osnovu vyhledává základní informace umí je zpracovat v podobě proslovu	proslov	
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	rozliší základní stavební prvky slova klade důraz na správné užití přízvuku dodržuje v mluveném projevu správné tempo, klade pauzy rozlišuje výslovnost slov domácích a cizích orientuje se v základní slovní zásobě cizích slov	zvuková stránka jazyka	
rozlišuje a příklady z textu dokládá způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	rozdělí slovo na jeho části – kořen, předpona, přípona, koncovka vysvětlí pojem slovotvorný základ přechyluje slova	tvoření slov	
správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	zvládá mluvnické kategorie ohebných slov v textu umí vyhledat přechodníky a utvoří jejich tvary přítomné a minulé	tvarosloví	
rozlišuje významové vztahy gramatických	rozliší větu jednoduchou a souvětí	skladba	

jednotek ve větě a v souvětí	určí typ souvětí zvládá kompletní rozbor souvětí upevní si učivo o interpunkci ve složitém souvětí graficky znázorňuje složitá souvětí		
rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	připraví si ukázkou obou typů literatury a doloží vlastním názorem	četba	
uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	vyhledává v ukázkách typické znaky autora a směru	četba ukázek	
porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	připraví úryvek z četby a jiné formy zpracování téhož díla, porovná a zkonfrontuje, podloží vlastním úsudkem	četba, video.Tv	
vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	připravuje si podklady pro sam. práci	zpracování informací o autorovi a díle	
	připravuje se k přijímacím zkouškám: zvládá základy pravopisu, tvarosloví, skladby a nauky o jazyce forma testování odpovídá testování při přijímacích zkouškách na většinu středních škol	pravopis tvarosloví skladba nauka o jazyce	

Volitelný předmět – Seminář z matematiky

VP M 2. stupeň - 8. ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
žák: provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel	žák: provádí početní operace s racionálními čísly provádí početní operace s celými čísly (z paměti i písemně)	Racionální čísla	
určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti; vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor	určí zda daná závislost je i není přímá (nepřímá) úměrnost a své tvrzení zdůvodní vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem, rovnicí, sestrojí graf využívá trojčlenku při řešení slovních úloh, při řešení úloh používá kalkulačtor	Přímá a nepřímá úměrnost	
užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) řeší aplikační úlohy na procenta, účelně využívá kalkulačtor	řeší slovní úlohy na výpočet počtu procent, procentové části, celku	Procenta	
načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti využívá potřebnou matematickou symboliku	sestrojí obraz útvaru ve středové nebo osově souměrnosti určí shodná zobrazení v praxi dbá na kvalitu a přesnost rýsování, užívá správnou matematickou symboliku	Shodná zobrazení	
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	rozlišuje jednotlivé druhy rovinných útvarů a zná jejich vlastnosti řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovinných útvarů	Obvody a obsahy rovinných útvarů - trojúhelník, čtverec, obdélník, rovnoběžník, lichoběžník	

<p>charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</p> <p>zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor</p>	<p>převádí jednotky délky a obsahu</p>		
<p>analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p> <p>řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p> <p>účelně využívá kalkulátor</p>	<p>odhadne a vypočítá povrch a objem hranolu</p> <p>řeší úlohy z praxe</p> <p>převádí jednotky délky, obsahu a objemu</p> <p>používá kalkulátor</p>	Objem a povrch hranolu	
<p>využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových konstrukčních úloh</p> <p>analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</p>	<p>načrtne daný rovinný útvar a vyznačí údaje potřebné ke konstrukci</p> <p>sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodě</p> <p>sestrojí trojúhelník podle vět <i>sss</i>, <i>sus</i>, <i>usu</i></p> <p>sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky</p> <p>dbá na kvalitu a přesnost rýsování, používá matematickou symboliku</p>	Konstrukční úlohy - trojúhelník, kružnice, čtyřúhelník	
<p>vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data</p> <p>porovnává soubory dat</p>	<p>provádí jednoduchá statistická šetření, výsledky zapisuje formou tabulky nebo je vyjadřuje grafem</p>	Zpracování dat - tabulky, grafy	

VP M 2. stupeň - 9. ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
<p>žák:</p> <p>provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu</p> <p>matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním</p>	<p>žák:</p> <p>provádí početní operace s racionálními čísly, druhou mocninou a odmocninou,</p> <p>provádí početní operace s mocninami přirozeným a záporným mocnitelem</p> <p>určí hodnotu daného číselného výrazu násobí mnohočlenem</p> <p>upraví výraz vytýkáním před závorku rozkládá výrazy na součin</p> <p>užívá vzorce pro rozklad mnohočlenů</p>	<p>Racionální čísla, mocniny, výrazy</p>	
<p>určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti; vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem</p> <p>užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)</p> <p>řeší aplikační úlohy na procenta</p> <p>zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulaátor;</p> <p>užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p>	<p>určí zda daná závislost je i není přímá (nepřímá) úměrnost a své tvrzení zdůvodní</p> <p>řeší slovní úlohy z praxe na výpočet počtu procent, procentové části, celku</p> <p>řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru</p> <p>využívá trojčlenku při řešení slovních úloh</p> <p>při řešení úloh používá kalkulaátor</p>	<p>Slovní úlohy - přímá a nepřímá úměrnost, poměr, procenta</p>	
<p>formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic</p> <p>matematizuje jednoduché reálné situace, vyřeší daný problém aplikací získaných</p>	<p>užívá řešení lineární rovnice v praxi</p> <p>zdůvodní zvolený postup řešení a ověří výsledek řešení</p>	<p>Lineární rovnice ve slovních úlohách</p>	

matematických poznatků a dovedností, řeší slovní úlohy (pomocí lineárních rovnic, úvahou)			
využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	načrtne daný rovinný útvar a vyznačí údaje potřebné ke konstrukci sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodě sestrojí trojúhelník podle vět <i>sss</i> , <i>sus</i> , <i>usu</i> sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky užije Thaletovu kružnici při konstrukcích <i>n</i> -úhelníků čte souřadnice bodů, sestrojí soustavu souřadnic, provede shodné zobrazení dbá na kvalitu a přesnost rýsování, používá matematickou symboliku	Konstrukční úlohy - množiny bodů daných vlastností, Thaletova kružnice, využití shodnosti a souměrnosti v souřadnicovém systému - konstrukce <i>n</i> -úhelníků	
zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu charakterizuje a třídí základní rovinné útvary určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti odhaduje a vypočítá obsah a obvod	rozlišuje jednotlivé druhy rovinných útvarů a prostorových těles, zná jejich vlastnosti řeší slovní úlohy z praxe převádí jednotky délky a obsahu	Geometrické úlohy řešené výpočtem - Pythagorova věta - obvody a obsahy rovinných útvarů - objemy a povrchy těles	

<p>základních rovinných útvarů</p> <p>odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</p> <p>řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p> <p>zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor;</p>			
<p>vyhodnocuje a zpracovává data</p> <p>užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</p>	<p>řeší testy, matematické rébusy</p> <p>sestrojí tabulky a grafy na počítači</p>	<p>Zajímavé úlohy</p>	

Volitelný předmět – Seminář ze společenských věd

2. stupeň – 7., 8. nebo 9. ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
žák:	žák:		
uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	stanoví si problematiku regionální historie, kterou se bude vždy jedno pololetí zabývat / sám, případně ve skupině/	příslušné pasáže národních dějin (dle osnov aktuálního ročníku)	záleží na zaměření jednotlivých úkolů, na hloubce bádání i její šíři, nejčastěji: <ul style="list-style-type: none"> • český jazyk • výtvarná výchova • hudební výchova • zeměpis • fyzika, chemie
pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	témata budou stanovena vyučujícím vždy na jedno pololetí	regionální historie příslušná k stanoveným tématům, která se týkají politického, hospodářského i kulturního vývoje Kladenska i případně dalšího okolí	
uvede nejvýznamnější typy památek regionu, které se staly součástí kulturního dědictví	stanoví si strategii postupu práce – využití materiálů, institucí, samostatného bádání v terénu, studium dostupných tiskovin, internetu	na dobu jednoho pololetí vypisuje okruhy vyučující předmětu po dohodě s žáky	
rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek regionu	získané informace bude soustřeďovat, třídit, kriticky hodnotit		
vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny v regionu	na základě těchto informací vytvoří seminární práci, která shrne získané informace v přehledné formě /může být doplněno obrazovou přílohou/		
porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa	na závěr každého pololetí budou žáci /skupiny/ své práce prezentovat.		
charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin;			
na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky			
rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů			
charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu			
na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv			
zhodnotí postavení ČSR v evropských			

souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí			
prokáže základní orientaci v problémech současného světa			

Volitelný předmět – Sportovní výchova

2. stupeň – 7. , 8. nebo 9. ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
žák: uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	žák: seznámí se s bezpečnostními pravidly pro jednotlivá sportoviště v areálu školy i mimo něj a dodržuje je respektuje rizika jednotlivých sportů, dle potřeby použije adekvátní výstroj podle pokynů učitele připravuje a uklízí potřebné náradí a náčiní vybírání a dle možností používá oblečení a obuv adekvátní druhu sportu a prostředí	zásady bezpečnosti při sportu	
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	sestaví a předvede jednoduchou rozcvičku podle vzoru učitele provede protažení jednotlivých svalových partií vysvětlí pojem, relaxace a na příkladech uvede její použití	základy rozcvičení, protažení a relaxace prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí	
užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	reaguje na vyslovené povely používá jednoduché správné názvosloví v různých informačních zdrojích vyhledá neznámé pojmy	základní názvosloví	
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	v hodinách Vz se po domluvě s učitelem a spolužáky střídá v rolích hráče, rozhodčího, diváka, organizátora dle možností se zúčastní sportovních akcí školy v rolích hráče, rozhodčího, diváka,	sportovní hry (florbal, basketbal) netradiční hry a sporty – seznámení s softbalem, lakrosem, ringem, frisbee	

<p>naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</p> <p>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p>	<p>organizátora</p> <p>pomáhá při měření, zapisování a evidenci výsledků družstev</p> <p>při hře respektuje zásady fair play, dodržuje jemu známá pravidla</p> <p>při kooperativních činnostech pomůže méně zdatným spolužákům, respektuje jejich individualitu, oceňuje snahu</p> <p>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>pod vedením učitele nacvičí a v průběhu hry uplatní (nebo se pokusí uplatnit):</p> <ul style="list-style-type: none"> • základní dovednost při zacházení s nabídnutým herním náčiním • základní přihrávky • vedení míče nebo míčku • střelba na koš (bránu) • uvolňování se • osobní bránění 		
--	--	--	--

Volitelný předmět – Technické činnosti

2.stupeň – 7., 8. nebo 9. ročník

Očekávané výstupy podle RVP ZV	Školní výstupy	Učivo	Přesahy a vazby (průřezová témata)
žák: provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	žák: vyjmenuje základní druhy materiálů pojmenuje předložený materiál popíše vlastnosti předloženého materiálu změří a orýsuje materiál	materiály <ul style="list-style-type: none"> druhy vlastnosti materiálu užití v praxi měření, příprava materiálu	
řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí	vybere vhodný nástroj, nářadí k uskutečnění zadaného úkolu po ukončení práce ošetří a uloží na své místo použité nástroje, nářadí	pracovní pomůcky, nářadí a nástroje	
	řeže různými druhy pil piluje pilníkem, rašpluje rašplí spojuje materiál hřebíky, vruty, lepidlem dokončí povrchovou úpravu smirkováním, mořením, lakováním	práce se dřevem	
	popíše šroub a matici rozpozná základní druhy závitů a jejich užití vybere správnou velikost šroubu a matice stříhá a probíjí plech ohýbá drát a tenký plech	práce s kovem	

	odděluje drát řezem a stříhem		
užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	orientuje se v jednoduchém technickém výkresu (nalezne v něm základní potřebné informace: kóta, kótovací čára, rozměry výrobku) pracuje podle návodu	technické kreslení	
organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	vytvoří pracovní postup seřadí a použije ve správném logickém sledu dílčí pracovní úkoly popíše funkci a užití domácích spotřebičů v návodu vyhledá ovládání a bezpečnostní pokyny pro práci s domácími spotřebiči a elektronikou provede drobnou technickou údržbu a odstraní jednoduché závady v domácnosti provede opravu a odstraní závady na dílenském a zahradnickém nářadí provede opravu kliky u dveří nebo její výměnu provede drobné opravy stěn a výmalbu pověsí obrázek	organizace práce provoz domácnosti opravářské a údržbářské práce	

<p>dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>respektuje řád pracovny, popíše základní pravidla pro dodržování bezpečnosti a hygieny práce v dílnách</p> <p>rozliší zásady bezpečnosti pro práci s jednotlivými materiály</p> <p>ovládá základní postupy použití první pomoci při drobných poraněních</p>	<p>bezpečnost a hygiena práce</p>	
---	--	-----------------------------------	--

HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

HODNOCENÍ ŽÁKA VE ŠKOLE – PRAVIDLA A KRITÉRIA

Pravidla pro hodnocení výkonu žáků jsou stanovena pro jeho celé vzdělávání na naší základní škole, tedy pro všech 9 ročníků. Jsou závazná pro všechny vyučující naší školy.²²

Cílem hodnocení je:

- poskytnout žákovi zpětnou vazbu jeho postupu při získávání požadovaných dovedností a vědomostí, o tom, jak s nimi dovede zacházet
- motivovat žáka k dalšímu sebezdokonalování
- pravidelně informovat zákonné zástupce o práci a chování žáka

Obecná pravidla pro hodnocení žáků

- žáci jsou průběžně hodnoceni především formou známek²³
- známky mohou být dle potřeby doplněny slovním hodnocením²⁴ (ústním nebo písemným)
- pololetní vysvědčení a vysvědčení na konci každého ročníku je přednostně vypisováno ve známkách, o použití slovního hodnocení na vysvědčení rozhoduje ředitel školy na základě žádosti zákonného zástupce žáka
- výstupní hodnocení pro žáky pátého ročníku, kteří přechází na víceleté gymnázium a pro žáky končící povinnou školní docházku je slovní
- hodnocení je adekvátní věku žáka a jeho individuálním možnostem
- žáci integrovaní jsou hodnoceni podle pokynů MŠMT ČR s ohledem na výsledky vyšetření v pedagogicko - psychologické poradně
- zákonní zástupci žáků jsou nejméně 4x ve školním roce prokazatelně seznámeni s hodnocením prospěchu a chování žáka
- s výraznými změnami v chování nebo prospěchu žáka jsou zákonní zástupci seznámeni neprodleně

Pravidla pro hodnocení v předmětech

- hodnocení práce žáka v předmětu nezahrnuje hodnocení chování, chování žáka je hodnoceno zvlášť
- hodnoceny jsou jen dovednosti a vědomosti, které byly v rámci výuky již probrány a procvičeny
- při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období
- stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období
- přihlíží se k systematickosti v práci žáka během klasifikačního období
- součástí celkového hodnocení práce žáka v předmětu je i příprava na předmět (příprava pomůcek, vedení písemností, práce na domácích zadáních, doplňování učiva v případě absence, píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání...)
- míra naplnění klíčových kompetencí ve formě plnění očekávaných výstupů (rozpracovaných do školních výstupů) je výchozím bodem pro hodnocení žáka v předmětu

²² konkrétní pravidla a kritéria hodnocení jsou součástí školního řádu – viz přílohy

²³ číselná stupnice a její slovní označení jsou součástí školního řádu – viz přílohy

²⁴ podrobnější pokyny pro slovní hodnocení jsou součástí školního řádu školy – viz přílohy

- žáci jsou předem seznámeni s termínem písemných prací delších než 20 minut, zároveň s termínem práce jsou seznámeni i s prověřovanými oblastmi
- žáci jsou seznamováni s kritérii jejich hodnocení, mají právo se k nim vyjádřit v míře adekvátní jejich věku a schopnostem
- žákům je umožněno sebehodnocení v míře odpovídající jejich věku a schopnostem, forma sebehodnocení je ponechána na vyučujících, kteří ji přizpůsobují věku žáků, jejich individuálním schopnostem, možnostem a požadavkům předmětu
- v případě absence v předmětu větší než 70% (za pololetí) je žák komisionálně přezkoušen s výjimkou pravidelného uvolňování žáků
- minimální počet známek za pololetí je osm v předmětech s hodinovou dotací 3 a více hodin týdně, čtyři u ostatních předmětů, z toho minimálně jedna známka musí být z ústního zkoušení

Pravidla pro hodnocení chování

- v hodnocení chování žáků se neodráží jejich prospěch v předmětech
- škola nehodnotí chování žáka mimo školu
- při hodnocení chování žáka vychází škola ze základních společenských, etických a hygienických norem slušného chování, jejichž základy jsou součástí školního řádu
- při hodnocení chování žáka postupují pedagogové přísně individuálně, žádný z jednotlivých případů nevytváří precedens závazný pro hodnocení chování jiných žáků

HODNOCENÍ ŽÁKA VE ŠKOLE – KRITÉRIA HODNOCENÍ

Kritéria hodnocení práce žáka slouží jako podklad pro klasifikaci jednotlivých činností i pro komplexní hodnocení práce žáka v předmětu jako celku. V pravomoci učitele je připravovat práce, v jejichž hodnocení chce cíleně upřednostnit jedno nebo více kritérií tak, aby činnost žáka byla orientována podle jeho aktuálních potřeb nebo potřeb předmětu. Kritéria hodnocení jsou žákovi sdělena. Učitel může také připravovat cvičné činnosti, které nemusí být podrobně hodnoceny a slouží zejména žákovi k nácviku a upevnění získaných znalostí a dovedností, žákovi i učiteli k zevrubné orientaci o postupu žáka.

Některá kritéria hodnocení platí shodně pro více činností. Jsou vždy znovu vypsána.

Mezi kritéria hodnocení patří také míra naplnění školních výstupů a očekávaných výstupů v jednotlivých předmětech viz kapitola Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů.

Pro větší přehlednost a také z praktického hlediska jsou kritéria hodnocení vytvořena zvlášť pro první a druhý stupeň.

I.stupeň

Kritéria hodnocení ústního projevu žáka

Ústní zkoušení

- verbální složka: smysluplnost, plynulost, souvislost a spisovnost projevu
- neverbální složka projevu (role řečníka)
- míra zodpovězení zadané otázky (správnost odpovědi)
- prezentace vlastního názoru, formulace odpovědi vlastními slovy

cizí jazyk

- výslovnost, intonace

Čtení

- znalost písmen, slabik

- vázané čtení
- porozumění textu
- správné dýchání, intonace, pauzy

od 3.ročníku

- plynulé čtení s porozuměním
- orientace v textu

Referát – ústní (pouze 4. a 5. ročník)

- verbální složka: smysluplnost, plynulost, souvislost a spisovnost projevu
- neverbální složka projevu (role řečníka)
- dodržení tématu, případně zadané osnovy
- uvedení zdroje/pramene
- dodržení termínu

Prezentace názorů, diskuse

- verbální složka: smysluplnost, plynulost, souvislost a spisovnost projevu
- dodržení pravidel komunikace
- schopnost projevit a obhajovat vlastní názor

Zpěv, přednes

- znalost textu, porozumění textu
- použité výrazové prostředky (celkový dojem, schopnost zaujmout diváka)
- zpěv (navíc)
  - intonace
  - melodie
  - dýchání

Kritéria hodnocení písemného projevu žáka

Psaní

- správné tvary písmen
- správný sklon písma
- úhlednost a čitelnost písma

Písemné práce

- správnost řešení otázek, úkolů, problémů
- spisovnost projevu a pravopis (zejména v Čj a cizích jazycích, v dalších předmětech pouze oprava nesouvisející s hodnocením)
- úhlednost a čitelnost práce

Doplňovací cvičení

- dokončení zadaného úkolu
- správnost řešení
- dodržení zadaného limitu

Praktické činnosti

Pracovní činnosti

- včasné dokončení zadané práce
- příprava potřebných pomůcek a materiálů
- technické provedení a kvalita práce (dodržení technologického postupu)
- dodržení bezpečnosti práce

- příprava a úklid pracoviště

Tělesná cvičení

- příprava na sportovní činnost (obuv, oblečení, protažení...)
- provedení (dle typu tělesného cvičení je zohledněna kvalita provedení, rychlost)
- snaha o provedení, zájem o zlepšení výkonu
- dodržení bezpečnosti
- dodržení pravidel fair-play

Výtvarné činnosti

- příprava a úklid pomůcek, orientace na pracovišti
- kvalita provedení (pečlivost, snaha)
- kreativita provedení, zapojení fantazie
- dodržení zadané techniky a tématu
- dodržení zásad bezpečnosti práce

Kooperativní činnosti

- dodržování pravidel komunikace případně dalších pravidel stanovených učitelem nebo skupinou
- zájem o téma
- míra zapojení do práce (míra participace na konečném řešení)
- ochota pomoci

Práce v hodinách

- míra zapojení do práce v hodině, kvalita komunikace s vyučujícím (přihlášení se o slovo...)
- vhodná prezentace vlastních zkušeností a dovedností

Domácí příprava

- správnost a pečlivost provedení, dodržení domluvené úpravy
- dodržení termínu odevzdání práce
- dodržení předem stanovených pravidel (např. spolupráce a kontrola rodičů, povolené zdroje...)
- žák je předem upozorněn, zda bude jeho domácí příprava klasifikována a za jakých podmínek

II.stupeň

Kritéria hodnocení ústního projevu žáka

Ústní zkoušení

- verbální složka: smysluplnost, plynulost, souvislost a spisovnost projevu
- užití odborných termínů adekvátních věku a předmětu
- neverbální složka projevu (role řečníka)
- míra zodpovězení zadané otázky (správnost odpovědí)
- aplikace teoretických znalostí na praktických/logických příkladech, schopnost reagovat na problémové úkoly
- přemýšlivost – prezentace vlastního názoru, formulace odpovědí vlastními slovy

cizí jazyk

- výslovnost, intonace

- správné skládání vět (pořadí slov ve větě)
- správnost gramatických tvarů

Referát - ústní

- verbální složka: smysluplnost, plynulost, souvislost a spisovnost projevu
- neverbální složka projevu (role řečníka)
- dodržení tématu, případně zadané osnovy, souvislost s probíraným nebo opakovaným učivem, pokud si žák vybíral téma sám
- porozumění zadanému tématu, výběr důležitých informací
- uvedení zdroje/pramene
- využití znalostí z jiných předmětů nebo vlastní zkušenosti
- doplnění o ukázky z hmotných pramenů (případně prezentace s využitím ICT technologií)
- přednes z paměti (psaný text má být pouze jako podpora)
- dostatečná hlasitost a srozumitelnost projevu
- dodržení termínu

Obhajoba práce, prezentace názorů, diskuse

- verbální složka: smysluplnost, plynulost, souvislost a spisovnost projevu
- neverbální složka projevu (role obhájce)
- dodržení pravidel komunikace
- smysluplnost argumentace
- schopnost nadhledu (odstup od osobních zájmů – uznání stanoviska odpůrce)

Zpěv, přednes

- znalost textu, porozumění textu
- použité výrazové prostředky (celkový dojem, schopnost zaujmout diváka)
- zpěv (navíc)
  - intonace
  - melodie
  - dýchání
  - postoj

Kritéria hodnocení písemného projevu žáka

Písemné práce

- dodržení časového limitu
- správnost řešení otázek, úkolů, problémů
- spisovnost projevu a pravopis (zejména v Čj a cizích jazycích, v dalších předmětech pouze oprava nesouvisející s hodnocením)
- porozumění zadání a dodržení zadání
- úhlednost a čitelnost práce

slohové práce:

- dodržení zadaného slohového útvaru (využití možných výrazových prostředků)
- dodržení zadaného tématu
- členění textu
- pravopisná správnost a spisovnost
- úhlednost a čitelnost práce

aritmetika:

- dodržení předepsaných postupů
- dodržení předepsaného způsobu zápisu
- úplnost zápisu

- použití kalkulátoru a matematicko-fyzikálních tabulek

geometrie:

- příprava a použití geometrických pomůcek
- přesnost a pečlivost provedení
- dodržení stanovených postupů
- dodržení odborné terminologie a označení (matematické symboly)

Krátké seminární práce

- smysluplnost, souvislost a spisovnost projevu
- dodržení tématu, případně zadané osnovy, souvislost s probíraným nebo opakovaným učivem, pokud si žák vybíral téma sám
- dodržené domluvené úpravy a pravidel pro zpracování, grafická úprava
- porozumění zadanému tématu, využití mezipředmětových vztahů
- uvedení zdroje
- samostatnost vypracování (případně uvedení spoluautorů)
- doplnění grafy, obrázky, nákresy
- dodržení termínu odevzdání práce

Doplňovací cvičení

- dokončení zadaného úkolu
- správnost řešení
- dodržení zadaného limitu

Praktické činnosti

Pracovní činnosti

- včasné dokončení zadané práce
- příprava potřebných pomůcek a materiálů
- technické provedení a kvalita práce (dodržení technologického postupu)
- znalost odborné terminologie
- dodržení bezpečnosti práce, použití ochranných pomůcek
- příprava a úklid pracoviště, orientace na pracovišti

Laboratorní práce (praktická cvičení doložená výstupními protokoly)

- dodržení zadaných postupů
- příprava pomůcek a materiálu, úklid pomůcek a bezpečná likvidace materiálu
- pečlivost zpracování
- dodržení zadaného limitu / termínu
- formulace závěrů na základě provedené laboratorní činnosti
- úhlednost a čistota odevzdaného protokolu
- dodržení bezpečnostních pravidel
  - práce se vzorky a chemikáliemi
  - předepsaný bezpečnostní oděv a ochranné pomůcky

Tělesná cvičení

- příprava na sportovní činnost (obuv, oblečení, protažení...)
- provedení (dle typu tělesného cvičení je zohledněna kvalita provedení, rychlost)
- snaha o provedení, zájem o zlepšení výkonu
- dodržení bezpečnosti
- zájem o reprezentaci školy
- dodržení pravidel fair-play

Výtvarné činnosti

- příprava a úklid pomůcek, orientace na pracovišti
- kvalita provedení (pečlivost, snaha)
- kreativita provedení, zapojení fantazie
- dodržení zadané techniky, znalost odborné terminologie
- dodržení zadaného tématu

Kooperativní činnosti

- dodržování pravidel komunikace případně dalších pravidel stanovených učitelem nebo skupinou
- zájem o téma
- míra zapojení do práce (míra participace na konečném řešení)
- schopnost přijmout roli v pracovním týmu (míra spolupráce)
- ochota pomoci
- schopnost prezentace výsledků práce
- rychlost a kvalita společné práce (výsledky)

Práce v hodinách

- míra zapojení do práce v hodině, kvalita komunikace s vyučujícím (přihlášení se o slovo...)
- samostatnost a dobrovolnost v plnění úkolů
- zájem o zadaná témata, znalosti a dovednosti
- správnost odpovědí, vhodnost argumentace
- verbální složka: smysluplnost, plynulost, souvislost a spisovnost projevu

cizí jazyk

- míra zapojení do cizojazyčné konverzace

Domácí příprava

- správnost a pečlivost provedení, dodržení domluvené úpravy
- dodržení termínu odevzdání práce
- dodržení předem stanovených pravidel (např. spolupráce a kontrola rodičů, povolené zdroje...)
- žák je předem upozorněn, zda bude jeho domácí příprava klasifikována a za jakých podmínek

HODNOCENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami platí stejná pravidla a kritéria hodnocení, jako pro ostatní žáky školy s výjimkami, které vycházejí z jejich diagnózy stanovené pedagogicko-psychologickou poradnou. Tito žáci jsou hodnoceni podle metodického pokynu MŠMT ČR k vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení nebo chování; č.j.13 711/2001-24.

Hodnocení žáků talentovaných

Na základě výsledků vyšetření z pedagogicko-psychologické poradny je pro žáka zpracován individuální vzdělávací program. Součástí tohoto programu je stanovení nadstavby hodnotících kritérií pro předměty, ve kterých žák vyniká.

Pokud je žák na některý předmět zařazen do vyššího ročníku, je zde hodnocen podle stejných kritérií, jako žáci tohoto ročníku.

Hodnocení žáků se specifickými poruchami učení a logopedickými vadami

Na základě výsledků vyšetření z pedagogicko-psychologické poradny je pro žáka zpracován individuální vzdělávací program. Součástí tohoto programu je stanovení ohledů v výjimek v hodnocení žáka, které vycházejí z jeho diagnózy. Tyto výjimky jsou stanovovány individuálně, vycházejí však z obecných kritérií pro hodnocení žáků.

Žáci s logopedickými vadami jsou hodnoceni v souladu s vydanými doporučeními SPC ve spolupráci s logopedkou.

Hodnocení žáků se poruchami chování

Na základě výsledků vyšetření z pedagogicko-psychologické poradny je pro žáka zpracován individuální vzdělávací program. Součástí tohoto programu je stanovení ohledů v výjimek v hodnocení žáka, které vycházejí z jeho diagnózy. Tyto výjimky jsou stanovovány individuálně, vycházejí však z obecných kritérií pro hodnocení žáků. Chování žáka je hodnoceno s ohledem na jeho diagnózu, ale ani v tomto případě není tolerováno chování ohrožující bezpečnost spolužáků nebo kvalitu jejich výuky.

Hodnocení žáků ze znevýhodněného sociokulturního prostředí

Žáci ze znevýhodněného sociokulturního prostředí jsou hodnoceni podle stejných pravidel a kritérií, jako ostatní žáci školy. Učitelé s těmito žáky předem konzultují domácí přípravu nestandardních pomůcek a materiálů a v případě potřeby hledají alternativní řešení.

PŘÍLOHY

STRUČNÉ CHARAKTERISTIKY PROJEKTŮ K PRŮŘEZOVÝM TÉMATŮM

Roční období

Realizovaná průřezová témata:

ENV 2

Přínos projektu pro výchovnou a vzdělávací činnost/strategii školy

Společný projekt M, Čj, Tč, Čs, Hv, zaměřený na proměny přírody v každém ročním období

Časové rozmezí/rozvržení projektu

1. ročníky – Týdenní projekt (4x v roce)

Výstavy, exkurze, pracovní listy, vycházky

Společná práce Vv, Čsp – Jaro, Léto, Podzim, Zima

Vystavení prací, vyhodnocení

Naše škola

Realizovaná průřezová témata:

OSV 6

VDO 1

Přínos projektu pro výchovnou a vzdělávací činnost/strategii školy

Společný projekt Čs, Čj, Tč, zaměřený na vzájemné poznávání se ve skupině, třídě, vztahy ve škole, každodenní život školy.

Časové rozmezí/rozvržení projektu

2. ročník – Týdenní projekt

Fotografie, historie školy, pracovní listy, vycházky, besedy, tvoření plánek, modelů, měření, odhad vzdáleností

Navrhování změn ve škole.

Výstava prací, zhodnocení projektu

Voda, půda, vzduch

Realizovaná průřezová témata:

ENV 2

Přínos projektu pro výchovnou a vzdělávací činnost/strategii školy

Společný projekt Čs, M, Čj, Tč zaměřený na seznámení s přírodními „živly“ – půdou, vzduchem, vodou. Žáci při různých činnostech poznávají, že bez těchto živlů nemůžeme žít a zaslouží si náš respekt.

Časové rozmezí/rozvržení projektu

3. ročník – Měsíční projekt

Návštěva ekol. střediska, pracovní listy, hry, pokusy, besedy, výroba pomůcek

Práce s encyklopediemi

Výroba plakátů, výstava prací

Putujeme po České republice

Realizovaná průřezová témata:

VMEGS 2

Přínos projektu pro výchovnou a vzdělávací činnost/strategii školy

Společný projekt Čs, Čj, M, Tč, Hv zaměřený na poznávání naší vlasti – měst, řek, hor, doprava...)

Časové rozmezí/rozvržení projektu

4. ročník – říjen – leden

Fotografie, mapy, pracovní listy, exkurze, vycházky, jízdní řády, doprava

Společná práce – vytvoření mapy ČR – výstava

Cestujeme po Evropě

Realizovaná průřezová témata:

VMEGS 1

Přínos projektu pro výchovnou a vzdělávací činnost/strategii školy

Společný projekt Čs, Čj, Tč, M, Aj zaměřený na poznávání našich sousedních států a našeho světadílu, Jejich rozloha, kultura a zajímavosti.

Časové rozmezí/rozvržení projektu

5. ročníky – říjen – leden

Fotografie, besedy, knihovny, výstavy, mapy, internet, encyklopedie, pracovní listy

Tvorba plakátů, časopisu cestovní kanceláře

Výstava, vyhodnocení

Den praktických činností

Realizovaná průřezová témata:

OČMO

Přínos projektu pro výchovnou a vzdělávací činnost/strategii školy

Realizace části obsahu Ochrana člověka za mimořádných okolností s nácvikem evakuace školy a praktickým nácvikem první pomoci

Časové rozmezí/rozvržení projektu

všechny ročníky – duben – červen (dle počasí)

- teoretická příprava v učebnách, tvorba tematických plakátů, jednoduchý test
- nácvik evakuace školy
- praktický nácvik vybraných částí první pomoci adekvátně věku a možnostem žáků

Za přípravu dne odpovídají třídní učitelé.

Den Země

Realizovaná průřezová témata:

ENV (výběr dle dovedností žáků a aktuálních možností školy)

Přínos projektu pro výchovnou a vzdělávací činnost/strategii školy

Realizace části obsahu průřezového tématu Environmentální výchova

Časové rozmezí/rozvržení projektu

všechny ročníky – květen

Možný obsah

- teoretická příprava v učebnách
- tvorba tematických plakátů
- jednoduché testy
- exkurze
- laboratorní práce
- práce se zbytkovými materiály

Za přípravu dne odpovídají třídní učitelé.

ŠKOLNÍ ŘÁD

Základní škola Kladno, Brjanská 3078

Článek 1

Režim činnosti ve škole

Vyučovací cyklus je pětidenní. Vyučovací hodina trvá 45 minut. Vyučování probíhá podle rozvrhu hodin stanoveného vedením školy. Změnu rozvrhu je nutno předem projednat s ředitelem školy, v jeho nepřítomnosti se zástupkyní ředitele školy.

Vyučování začíná v 7.55 hodin, v odůvodněných případech v 7.00 hodin. Odpolední vyučování začíná na I. stupni ve 12.40 hodin, na II. stupni ve 13.35 hodin. Vyučování a veškeré akce ve škole musí skončit do 17.00 hodin. Výjimky povoluje ředitel školy. Přestávky jsou desetiminutové, hlavní přestávka je 20 minut po 2. vyučovací hodině, polední přestávka trvá 65 minut. V případech hodných zvláštního zřetele lze zkrátit některé desetiminutové přestávky na nejméně 5 minut a přestávku mezi dopoledním a odpoledním vyučováním na nejméně 30 minut. Při zkracování přestávek ředitel školy přihlédne k základním fyziologickým potřebám žáků. Během hlavní přestávky po 2. vyučovací hodině pobývají děti na školním nádvoří, v případě nepříznivého počasí zůstávají ve třídě, v níž budou mít 3. vyučovací hodinu. Dozor zde vykonává pověřený učitel. V polední přestávce se žáci mohou zdržovat na určených místech v budově školy, dozor zde vykonává pověřený zaměstnanec školy. Jízda na kole, na kolečkových bruslích a skateboardu je v areálu školy z bezpečnostních důvodů zakázána. Za odložená jízdní kola v areálu školy se neručí, ani nejsou školou pojištěna.

Žáci mohou mít v dopoledním vyučování nejvýše 6 vyučovacích hodin a v odpoledním vyučování nejvýše 6 vyučovacích hodin. Konkrétní počet vyučovacích hodin stanoví škola s přihlédnutím k charakteru vzdělávací činnosti a k základním fyziologickým potřebám žáků. Počet vyučovacích hodin týdně v jednotlivých ročnících a předmětech stanoví školní vzdělávací program. Nejvyšší počet žáků ve třídě je 30. Při výuce cizích jazyků je nejvyšší počet žáků ve třídě 24.

Vstup do školy (hlavní i malá brána) je otevřen v 6.00 hodin. Po zahájení vyučování je malá branka zamčena. Žákům je umožněn vstup do pavilonu nejméně 20 minut před začátkem dopoledního vyučování a 20 minut před odpoledním vyučováním. Dozor nad žáky je zajištěn po celou dobu jejich pobytu ve školním areálu, přehled dozorů je vyvěšen na všech úsecích, kde dozor probíhá. Návštěvy se hlásí v kanceláři školy. Rozhovory učitelů s rodiči se konají mimo vyučování. Vyvolávat učitele ze třídy během vyučování je zakázáno. V době vyučování jsou pavilony zamčené. Kontrolu uzamčení zajistí učitel vykonávající dozor na chodbě.

Umístění školní družiny je v I. pavilonu.

Školní družina je v provozu od 6.00 hodin. Pracuje podle rozvrhu schváleného ředitelem školy a svoji práci končí v 16.30 hodin. Za pobyt žáka ve školní družině platí zástupci žáka poplatek. Výši úplaty stanoví ředitel školy ve směrnici pro činnost školní družiny a zveřejňuje na veřejně přístupném místě. Podrobnosti o splatnosti či prominutí úplaty jsou uvedeny v téže směrnici.

Vstup do jídelny, kanceláře jídelny je z přístavby hlavní budovy (od domku školnice). Po dobu velké přestávky od 9.35 hodin do 9.55 hodin je zajištěn v jídelně školy pro žáky pitný režim a prodej svačín. Dozor nad žáky při podávání nápojů vykonává určený učitel.

Bezpečnost a ochranu zdraví žáků ve škole zajišťuje škola svými zaměstnanci, pedagogickými i nepedagogickými. Zaměstnanec, který není pedagogickým pracovníkem, může ředitel školy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků určit pouze pokud je zletilý a způsobilý k právním úkonům.

Článek 2

Práva a povinnosti žáků, docházka do školy

1. Žáci mají právo

- a. na vzdělávání a školské služby
  - b. na ochranu svého soukromí
  - c. na svobodu náboženství
  - d. žák zdravotně postižený má právo na zvláštní výchovné a vzdělávací postupy
  - e. být informován o průběhu a výsledcích svého vzdělávání,
  - f. zakládat v rámci školy samosprávné orgány žáků a studentů, volit a být do nich voleni, pracovat v nich a jejich prostřednictvím se obracet na ředitele školy nebo školskou radu s tím, že ředitel školy nebo školská rada jsou povinni se stanovisky a vyjádřeními těchto samosprávných orgánů zabývat a své stanovisko k nim odůvodnit,
  - g. vyjadřovat se ke všem rozhodnutím týkajícím se podstatných záležitostí jejich vzdělávání, přičemž jejich vyjádřením musí být věnována pozornost odpovídající jejich věku a stupni vývoje
  - f. na informace a poradenskou pomoc školy v záležitostech týkajících se vzdělávání
2. Žáci jsou povinni
- a. řádně docházet do školy nebo školského zařízení a řádně se vzdělávat
  - b. dodržovat školní řád a řády pracoven, pokyny k ochraně zdraví a bezpečnosti s nimiž byli seznámeni
  - c. chránit své zdraví a zdraví svých spolužáků
  - d. plnit pokyny zaměstnanců školy v souladu s právními předpisy a školním řádem
  - e. nahlásit učiteli nebo jinému zaměstnanci školy zranění svoje nebo svého spolužáka
  - f. v době pobytu ve školním areálu, chránit svůj osobní majetek
3. Žák se ve škole chová slušně k dospělým i jiným žákům školy, dbá pokynů pedagogických a provozních pracovníků, dodržuje školní řád školy, řády pracoven, tělocvičny, hřiště, laboratoře, školních dílen, informatiky, školní jídelny a školní družiny. **Stejná pravidla platí i pro komunikaci v prostředí školního online systému.**
4. Žák chodí do školy pravidelně a včas podle rozvrhu hodin a účastní se činností organizovaných školou. Účast na vyučování nepovinných předmětů a docházka do zájmových kroužků a do školní družiny je pro přihlášené žáky povinná.
5. Žák chodí do školy vhodně a čistě upraven a oblečen.
6. Žáci I.stupně se ve škole přezouvají celoročně, žáci II.stupně se přezouvají v období „zimního režimu“, všichni žáci odkládají svrchní oděv na místě k tomu určeném. Nenosí obuv a svrchní oděv do třídy. Vyučující může povolit v odůvodněných případech výjimky. Žák je v tomto případě povinen mít obuv, ev. svrchní oděv v igelitové tašce na stanoveném místě.
7. Do tělocvičny vstupují žáci jen ve zvláštní obuvi.
8. Žák zachází s učebnicemi a školními potřebami šetrně, udržuje své místo, třídu i ostatní školní prostory v čistotě a pořádku, chrání majetek před poškozením; nosí do školy učebnice a školní potřeby podle rozvrhu hodin a pokynů učitelů.
9. Svévolné poškození majetku, učebních pomůcek, učebnic apod. žák uhradí.
10. Zjistí-li žák ztrátu osobní věci, je povinen tuto skutečnost okamžitě ohlásit danému vyučujícímu a třídnímu učiteli. Současně ztrátu ohlásí v kanceláři školy.

11. Před ukončením vyučování žáci z bezpečnostních důvodů neopouštějí školní budovu bez vědomí vyučujících. V době mimo vyučování žáci zůstávají ve škole jen se svolením vyučujících a pod jejich dohledem.
12. Během vyučování ani o přestávkách (mimo polední přestávku) nesmějí žáci opouštět areál školy. Nepřítomnost ve škole může být omluvena jen pro nemoc nebo z vážných rodinných důvodů. Uvolnění z vážných důvodů na 3 dny poskytuje třídní učitel, na více dnů ředitel školy. Písemnou žádost o toto uvolnění musí žák předložit předem.
13. Zákonný zástupce žáka je povinen oznámit důvody nepřítomnosti žáka ve vyučování nejpozději do 3 kalendářních dnů od počátku nepřítomnosti žáka – písemně nebo telefonicky. V zájmu rychlé informovanosti a odstraňování záškoláctví doporučujeme rodičům omlouvat dítě již během prvního dne nepřítomnosti telefonicky do kanceláře školy. Absence žáka je považována za omluvenou, doloží-li ji zákonný zástupce písemně hned první den nástupu dítěte do školy.
14. V případě nutného dřívějšího odchodu ze školy (např. návštěva lékaře) je možné žáka uvolnit na základě písemné žádosti rodičů s uvedením dne, hodiny a podpisem. Uvolnění poskytne třídní učitel a je povinen tyto žádosti evidovat. Žáky I.stupně si v tomto případě osobně přebírají zákonní zástupci.
15. Ředitel školy může ze zdravotních nebo jiných závažných důvodů uvolnit žáka na žádost jeho zákonného zástupce zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu, zároveň určí náhradní způsob vzdělávání žáka v době vyučování tohoto předmětu.
16. Pro žáky platí zákaz nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek v areálu školy. Porušování tohoto zákazu bude posuzováno jako hrubý přestupek. Zákaz se vztahuje i na napodobeniny.
17. Žák chodí do školy pravidelně a včas podle rozvrhu hodin nebo pokynů vyučujících.
18. Žák se řádně a systematicky připravuje na vyučování.
19. Žák je povinen používat k elektronické komunikaci se školou online systém zřízený školou.
20. Žák je povinen chránit své přístupové údaje do školního online systému. Škola nenese odpovědnost za narušení bezpečnosti žákovského účtu v případě, kdy budou přístupové údaje sděleny žákem nebo zákonným zástupcem třetí straně.
21. Žák má právo na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí, má právo na vzdělání a na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek, má právo být seznámen se všemi předpisy se vztahem k jeho pobytu a činnosti ve škole.
22. Žák nenosí do školy předměty, které nesouvisí s výukou (mobilní telefony, reproduktory, tablety, přenosné počítače, hračky, cenné předměty včetně šperků apod.). Je přísně zakázáno nosit do školy předměty, které by mohly ohrozit zdraví a bezpečnost jeho nebo jiných osob (tj. předměty, které by se daly označit jako bodné, sečné či jiné zbraně, pyrotechnika apod.). Zákaz se vztahuje i na napodobeniny, archivní zbraně a repliky.
23. Žák během vyučování nesmí bez povolení učitele používat mobilní telefon, tablet a jiná elektronická zařízení.

24. Žák má zakázáno bez povolení vedení školy pořizovat fotografie, audionahrávky a videonahrávky v areálu školy. Je zakázáno používat jakákoliv zařízení sloužící k odposlechu (např. chytré hodinky apod.).
25. Šíření fotografií, audionahrávek a videonahrávek z areálu školy bude hodnoceno jako hrubé porušení školního řádu, případně jako kyberšikana- v takovém případě je šetření předáno Policii ČR.
26. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy se vždy považují za hrubé porušení školního řádu. Tato věc je neodkladně předána k šetření Policii ČR a státnímu zastupitelství.
27. Při porušení povinností stanovených tímto školním řádem lze podle závažnosti porušení žákovi ihned uložit²⁵:
  - a. napomenutí třídního učitele
  - b. důtku třídního učitele
  - c. důtku ředitele školyŠkola neprodleně oznámí uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci a zaznamená je do dokumentace školy.
28. V případě záškoláctví, šikany, podezření na týrání svěřené osoby, podezření na spáchání protiprávných činů má škola oznamovací povinnost vůči příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany a policii.

Článek 3

Povinnosti zákonných zástupců

Zákonní zástupci nezletilých žáků jsou povinni

- a. zajistit, aby žák docházel řádně do školy nebo školského zařízení
- b. na vyzvání ředitele školy nebo třídního učitele se osobně zúčastnit projednání závažných otázek týkajících se vzdělávání žáka
- c. na vyzvání ředitele školy nebo třídního učitele se osobně dostavit k převzetí žáka
- d. informovat školu o zdravotní způsobilosti žáka ke vzdělávání a případných změnách způsobilosti, o zdravotních obtížích nebo jiných závažných skutečnostech, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání, údaje o tom, zda je žák zdravotně postižen, včetně údaje o druhu postižení, nebo zdravotně znevýhodněn
- e. dokládat důvody nepřítomnosti dítěte a žáka ve vyučování v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem,
- f. oznamovat škole a školskému zařízení údaje podle § 28 odst. 2 a 3 a školského zákona č. 561/2004 Sb. další údaje, které jsou podstatné pro průběh vzdělávání nebo bezpečnost dítěte a žáka, a změny v těchto údajích.
- g. **chránit přístupové údaje do školního online systému. Škola nenese odpovědnost za narušení bezpečnosti žakovského účtu v případě, kdy budou přístupové údaje sděleny žákem nebo zákonným zástupcem třetí straně.**

---

²⁵ viz. Školní řád - oddíl klasifikační řád, bod 6. Výchovná opatření

Článek 4

Práva a povinnosti učitelů

1. Učitelé mají právo:
  - a. na zajištění podmínek potřebných pro výkon jejich pedagogické činnosti, zejména na ochranu před fyzickým násilím nebo psychickým nátlakem ze strany dětí, žáků, studentů nebo zákonných zástupců dětí a žáků a dalších osob, které jsou v přímém kontaktu s pedagogickým pracovníkem ve škole
  - b. na ochranu před neodborným zasahováním do výkonu pedagogické činnosti
  - c. na výběr a uplatňování metod, forem a prostředků konání přímé pedagogické činnosti, přímé výchovné, přímé speciálně- pedagogické nebo přímé pedagogicko- psychologické činnosti, pokud jsou v souladu se zásadami a cíli vzdělávání
  - d. volit a být voleni do školské rady
  - e. na objektivní hodnocení své pedagogické činnosti
2. Učitelé věnují péči všem dětem, které jí potřebují, zvláště dětem z málo podnětného rodinného prostředí, dětem se zdravotními problémy, dbají, aby se činností školy nenarušilo zdraví a zdravý vývoj žáka. Berou ohled na výsledky lékařských vyšetření, zpráv o vyšetření v pedagogicko psychologických poradnách a na sdělení rodičů o dítěti. Třídní učitelé průběžně informují ostatní pedagogy o nových skutečnostech zjištěných u žáka - problémy s chováním, prospěchem, zdravotní a rodinné problémy. Všichni vyučující zajišťují bezpečnost a ochranu zdraví žáků při činnostech, které přímo souvisejí s výchovou a vzděláním. Učitelé evidují a kontrolují absenci žáků. Pokud zákonní zástupci během prvního dne absence žáka neomluví, je povinností třídního učitele podniknout kroky ke zjištění důvodu jeho nepřítomnosti. Po návratu žáka do školy vyžadují písemnou omluvu nepřítomnosti. Na žádost rodičů uvolňují žáka z vyučování, vždy na základě písemné žádosti o uvolnění. Pravidelně informují rodiče o prospěchu a chování žáků . Informují o každém mimořádném zhoršení prospěchu žáka. Souhrnné hodnocení píše dle potřeby do žákovských knížek tak, aby byla zajištěna informovanost rodičů o prospěchu a chování žáků podle požadavků klasifikačního řádu. Kontrolují, zda rodiče sledují zápisy v žákovských knížkách.
3. Pedagogičtí zaměstnanci přicházejí do školy nejméně 20 minut před zahájením vyučování a výchovné činnosti, dostatečně včas před výkonem dozoru nad žáky.
4. Po příchodu do školy se seznámí s organizačními opatřeními, která jsou umístěna na nástěnce ve sborovně školy.
5. Opožděný příchod hlásí řediteli školy, v jeho nepřítomnosti na pracovišti zástupci ředitele. Každou nepřítomnost ohlásí pracovníci řediteli školy v době co nejkratší.
6. Vyučující 1.hodiny vyzvedne ve sborovně třídní knihu.
7. Učitelé vcházejí do tříd nejpozději se zvoněním. Po zahájení každé vyučovací hodiny sledují pověření učitelé (mající dozor na chodbě v přízemí), jsou-li uzamčeny vstupní dveře. Pokud se v přízemí neučí, mají tuto povinnost učitelé v 1.patře pavilonu. Zvonění na konci hodiny ukončuje jejich přímou pedagogickou práci.
8. Po skončení poslední vyučovací hodiny překontrolují pořádek ve třídě, uzavření oken, uzavření přívodu vody a vypnutí elektrických spotřebičů. Pedagog odchází ze třídy poslední. Při odchodu z budovy kontrolují uzavření a zajištění oken a dveří v kabinetech a uzamčení pavilonu. Žáky odvádí do jídelny. Třídní knihu odnáší do sborovny. Před

- odchodem z pracoviště se ve sborovně seznámí s přehledem zastupování a dozorů na další dny.
9. V žádném případě neposílají pedagogičtí pracovníci žáky ven z areálu. V případě úrazu nebo jiné nezbytné nutnosti bude žák odveden do kanceláře školy a odveden dospělou osobou. Úraz je učitel povinen evidovat v kanceláři ředitele školy.
  10. Učitelé dodržují aktivně dozory, dodržují předpisy o nenarušování práce školy. Při ukončení dozoru v pavilonu , na nádvoří školy a v jídelně se postarají o úklid těchto prostor.
  11. Vyučující tělesné výchovy zodpovídají za žáky při jejich pobytu v areálu Tv.
  12. Třídní učitel ručí za inventář, čistotu a pořádek třídy.
  13. Půjčování pomůcek na vyučování se řídí pokyny správců kabinetů, na období všech prázdnin umístí správci kabinetů cenné předměty do pracovny informatiky. Notebooky a tablety ukládají pověření učitelé na místo k tomu určeném.
  14. Používání mobilních telefonů je v průběhu vyučování zakázáno. Neplatí pro zajištění bezpečnosti a chodu školy.
  15. Kouření je zakázáno v celém areálu školy.
  16. Pití alkoholu na pracovišti je zakázáno.
  17. V budově lze používat pouze evidované elektrické spotřebiče. K vaření vody na nápoje je povoleno používat pouze varné konvice zakoupené školou, v době mimo provoz musí být konvice umístěna mimo podložku, že které je napájena el. energií.
  18. Učitelé jsou povinni při své práci dodržovat Úmluvu o právech dítěte.
  19. Učitelé si plně uvědomují, že výchovně vzdělávací práce ve škole je veřejnou službou a spolupracují s rodiči na základě rovnocenných partnerských vztahů.
  20. **Pedagogičtí zaměstnanci školy používají pro veškerou elektronickou komunikaci pouze pracovní online účet zřízený zaměstnavatelem.**

Povinnosti všech pedagogických pracovníků

Pedagogický pracovník je povinen

- a) vykonávat pedagogickou činnost v souladu se zásadami a cíli vzdělávání,
- b) chránit a respektovat práva dítěte, žáka nebo studenta,
- c) chránit bezpečí a zdraví dítěte, žáka a studenta a předcházet všem formám rizikového chování ve školách a školských zařízeních,
- d) svým přístupem k výchově a vzdělávání vytvářet pozitivní a bezpečné klima ve školním prostředí a podporovat jeho rozvoj,
- e) ve smyslu evropského nařízení ke GDPR zachovávat mlčenlivost a chránit před zneužitím data, údaje a osobní údaje a zaměstnanců školy, citlivé osobní údaje, informace o zdravotním stavu dětí, žáků a studentů a výsledky poradenské pomoci školského poradenského zařízení a školního poradenského pracoviště, s nimiž přišel do styku, shromažďovat pouze nezbytné údaje a osobní údaje, bezpečně je ukládat a chránit před neoprávněným přístupem, neposkytovat je subjektům, které na ně nemají zákonný nárok, nepotřebné údaje vyřazovat a dál nezpracovávat.

f) poskytovat dítěti, žáku, studentovi nebo zákonnému zástupci nezletilého dítěte nebo žáka informace spojené s výchovou a vzděláváním.

Článek 5

Organizace dozorů

1. Před vyučováním jsou pověřeny dozorem v areálu školnice a uklízečky od 7.35 hodin do 8.05 hodin. Dozor učitelů na chodbách začíná v 7.35 hodin.
2. Uzamykání a odemykání vchodů do areálu zajišťují pověřeni pracovníci dle pokynů ředitele školy.
3. Rozdělení dozoru v pavilonech:
  - 1.poschodí + schodiště
  - přízemí + schodiště + prostor vchodu do pavilonu + WC
  - přilehlé třídy
  - v pavilonu Tv chodba + šatny
4. Organizace dozorů o velké přestávce
  - po skončení 2. vyučovací hodiny odvedou učitelé žáky na nádvoří a uzamknou pavilon
  - žáci se procházejí pouze po nádvořích, nesmějí opouštět areál školy a pohybovat se za pavilony
  - učitelé vykonávají dozor podle připraveného rozpisu a pokynů
  - dozor na nádvoří zajistí úklid prostranství po odchodu žáků
  - učitelé nastupují do tříd nejpozději s prvním zvoněním a provedou kontrolu pořádku před třídou
  - v případě nepříznivého počasí zůstávají žáci ve třídách a dozor vykonává určený učitel; dozor na nádvoří (nad žáky, kteří odcházejí do jídelny) vykonává pověřený učitel
  - dozor ve školní jídelně je prováděn za každého počasí
5. Po každé ukončené hodině učitelé zkontrolují pořádek ve třídě a dohlédnou na odchod všech žáků, pokud přecházejí do jiné třídy. Na I.stupni odvádějí učitelé žáky k dalšímu vyučování do jiné třídy nebo do školní družiny. Nikdy nepřecházejí žáci I.stupně sami.
5. Dozor na nádvoří o malé přestávce dohlídá na žáky při přechodu mezi pavilony a příchodu na odpolední vyučování.
6. Třídní učitelé ustanovují týdenní službu z řad žáků na zajišťování pořádku ve třídě a před třídou (tuto dvojici žáků zapisují do třídní knihy).
7. Po skončeném dopoledním vyučování odvede učitel žáky do školní jídelny. Pokud sám pokračuje v dalším vyučování, dohlédne pouze na odchod žáků z pavilonu. Po skončeném odpoledním vyučování dohlídá učitel na odchod žáků z areálu školy.
8. Dozor před odpoledním vyučováním
  - dozor v průběhu polední přestávky vykonává školnice, na vyhrazených místech pověřeni pracovníci
  - dozor v pavilonech začíná na 1.st. ve 12.10 hod, na 2.stupni 13.15 hodin
9. Organizace dozoru ve školní jídelně

- učitel vykonávající dozor v šatně zodpovídá za pořádek v šatně, při příchodu a odchodu žáků
  - učitel vykonávající dozor ve školní jídelně sleduje také kulturnost stolování žáků
10. Přejít žáků mezi pavilony na I.stupni a ve školní družině zajišťuje třídní učitelka nebo pověřená vychovatelka. Vedoucí kroužků si děti osobně vyzvednou ve školní družině a po skončení činnosti je přivedou zpět.
11. Bezpečnostní opatření spojená se vstupem klientů do Speciálně pedagogického centra zajišťují pracovníci SPC.

Článek 6

Režim při akcích mimo školu

1. Bezpečnost a ochranu zdraví žáků při akcích a vzdělávání mimo místo, kde se uskutečňuje vzdělávání, zajišťuje škola vždy nejméně jedním zaměstnancem školy - pedagogickým pracovníkem. Společně s ním může akci zajišťovat i zaměstnanec, který není pedagogickým pracovníkem, pokud je zletilý a způsobilý k právním úkonům.
2. Při organizaci výuky při akcích souvisejících s výchovně vzdělávací činností školy mimo místo, kde se uskutečňuje vzdělávání, stanoví zařazení a délku přestávek pedagog pověřený vedením akce podle charakteru činnosti a s přihlédnutím k základním fyziologickým potřebám žáků.
3. Při akcích konaných mimo místo, kde škola uskutečňuje vzdělávání, nesmí na jednu osobu zajišťující bezpečnost a ochranu zdraví žáků připadnout více než 25 žáků. Výjimku z tohoto počtu může stanovit s ohledem na náročnost zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků ředitel školy. Škola pro plánování takovýchto akcí stanoví tato pravidla – každou plánovanou akci mimo budovu školy předem projedná organizující pedagog s vedením školy zejména s ohledem na zajištění BOZP. Akce se považuje za schválenou uvedením v týdenním plánu práce školy, kde zároveň s časovým rozpisem uvede ředitel školy jména doprovázejících osob.
4. Při akcích konaných mimo místo, kde škola uskutečňuje vzdělávání, kdy místem pro shromáždění žáků není místo, kde škola uskutečňuje vzdělávání, zajišťuje organizující pedagog bezpečnost a ochranu zdraví žáků na předem určeném místě 15 minut před dobou shromáždění. Po skončení akce končí zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví žáků na předem určeném místě a v předem určeném čase. Místo a čas shromáždění žáků a skončení akce oznámí organizující pedagog nejméně 2 dny předem zákonným zástupcům žáků a to zápisem do žákovské knížky, nebo jinou písemnou informací.
5. Při přecházení žáků na místa vyučování či jiných akcí mimo budovu školy se žáci řídí pravidly silničního provozu a pokyny doprovázejících osob. Před takovými akcemi doprovázející učitel žáky prokazatelně poučí o bezpečnosti. Pro společné zájezdy tříd, lyžařské kursy, školy v přírodě apod. platí zvláštní bezpečnostní předpisy, se kterými jsou žáci předem seznámeni. Při pobytu v ubytovacích zařízeních se žáci podřizují vnitřnímu řádu tohoto zařízení a dbají všech pokynů pracovníků tohoto zařízení.
6. Pro pořádání mimoškolních akcí platí zvláštní směrnice školy zahrnující i oblast bezpečnosti a ochrany zdraví žáků:

- směrnice pro školy v přírodě
- lyžařské výcvikové kurzy
- zahraniční výjezdy, školní výlety

Za dodržování předpisů BOZP odpovídá vedoucí akce, který je určen ředitelem školy.

7. Součástí výuky je také výuka plavání ve dvou ročnících prvního stupně v rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin celkem během prvního stupně a lyžařský výcvik v sedmém ročníku. Do výuky mohou být zařazeny také další aktivity (bruslení, školy v přírodě, atd.) Těchto aktivit se mohou účastnit pouze žáci zdravotně způsobilí, jejichž rodiče o tom dodají škole písemné lékařské potvrzení ne starší jednoho roku.
8. Chování žáka na mimoškolních akcích je součástí celkového hodnocení žáka včetně klasifikace na vysvědčení.
9. Bezpečnostní pokyny pro žáky při akcích uskutečňujících se mimo areál školy (návštěva kulturních a vzdělávacích zařízení, exkurze, výlety) :
  - a. žáci se drží ve skupině, po celou dobu akce dbají pokynů učitele
  - b. před přechodem silnice žáci zastaví, jako první vchází do vozovky učitel
  - c. žák neodchází od skupiny bez toho, aniž by to oznámil učiteli (odchod na WC, návrat pro zapomenutou věc, apod.)
  - d. žáci se „pohybují“ vždy nejméně ve dvojicích
  - e. pokud se někdo od skupiny vzdálí bez dovolení, jsou to žáci učiteli povinni nahlásit
  - f. žáci s sebou nenosí předměty, které by ohrožovaly bezpečnost ostatních, viz. bod.článek2 /20

Článek 7

Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí

1. Všichni žáci se chovají při pobytu ve škole i mimo školu tak, aby neohrozili zdraví a majetek svůj ani jiných osob.
2. Žákům není dovoleno v době mimo vyučování zdržovat se v prostorách školy, pokud nad nimi není vykonáván dozor způsobilou osobou.
3. Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během pobytu žáků ve školní budově nebo mimo budovu při akci pořádané školou, žáci hlásí ihned vyučujícímu, pedagogickému dozoru nebo jinému zaměstnanci školy.
4. Žákům je zakázáno manipulovat s elektrickými spotřebiči, vypínači a elektrickým vedením bez dozoru učitele.
5. Při výuce v tělocvičně, dílnách, na pozemcích, v laboratoři dodržují žáci specifické bezpečnostní předpisy pro tyto učebny, které jsou dané vnitřním řádem odborné učebny. Vyučující daného předmětu provedou prokazatelné poučení žáků v první vyučovací hodině školního roku a dodatečné poučení žáků, kteří při první hodině chyběli. O poučení žáků provede učitel záznam do třídní knihy. Poučení o BOZP a PO se provádí rovněž před každou akcí mimo školu a před každými prázdninami.

6. Školní budovy jsou volně přístupné zvenčí pouze v době, kdy je zaměstnanci vykonávajícími dozor zajištěna kontrola přicházejících osob: 7.35 - 8.05 uklízečky, přestávky – dozorující učitelé. Každý z pracovníků školy, který otevírá budovu cizím příchozím, je povinen zjistit důvod jejich návštěvy a zajistit, aby se nepohybovali nekontrolovaně po budově.
7. Ve všech budovách a prostorách školy platí přísný zákaz požívání alkoholu, kouření, ponechávání peněz v hotovosti a osobní cenné věci volně ve stolech, skříních ve třídě i v kabinetech.
8. Všichni zaměstnanci školy jsou při vzdělávání a během souvisejícího provozu školy povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám dětí, žáků a studentů a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů, poskytovat žákům a studentům nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.
9. Všichni zaměstnanci školy jsou povinni oznamovat údaje související s úrazy žáků, poskytovat první pomoc a vést evidenci úrazů podle pokynů vedení školy.
10. Po poslední vyučovací hodině dopoledního a odpoledního vyučování vyučující předává žáky, kteří jsou přihlášení do školní družiny, vychovatelkám školní družiny. Ostatní odvádí do školní jídelny. Dozor v jídelně nad žáky vykonává další pedagog pověřený dozorem.
11. Pedagogičtí zaměstnanci dodržují předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a protipožární předpisy; pokud zjistí závady a nedostatky ohrožující zdraví a bezpečnost osob nebo jiné závady technického rázu nebo nedostatečné zajištění budovy, je jejich povinností informovat o těchto skutečnostech nadřízeného a v rámci svých schopností a možností zabránit vzniku škody. Sledují zdravotní stav žáků a v případě náhlého onemocnění žáka informují bez zbytečných průtahů vedení školy a rodiče postiženého žáka. Nemocný žák může být odeslán k lékařskému vyšetření či ošetření jen v doprovodu dospělé osoby. Třídní učitelé zajistí, aby každý žák měl zapsány v žákovské knížce tyto údaje: rodné číslo, adresu, telefonní čísla rodičů do zaměstnání a domů, telefonní číslo a jméno ošetřujícího lékaře.
Při úrazu poskytnou žákovi nebo jiné osobě první pomoc, zajistí ošetření žáka lékařem. Úraz ihned hlásí vedení školy a vyplní záznam do knihy úrazů, případně vyplní předepsané formuláře. Ošetření a vyplnění záznamů zajišťuje ten pracovník, který byl jeho svědkem nebo který se o něm dověděl první.
12. Pedagogičtí a provozní pracovníci školy nesmí žáky v době dané rozvrhem bez dozoru dospělé osoby uvolňovat k činnostem mimo budovu a areál školy. Škola odpovídá za žáky v době dané rozvrhem výuky žáka, včetně nepovinných předmětů, kroužků, přestávek a stravování.
13. Existuje-li důvodné podezření z požití návykové látky a možného ohrožení zdraví žáka, může být vedením školy provedeno orientační testování návykových látek v organismu.

Článek 8

Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Tato pravidla jsou pro svoji rozsáhlost uvedena v dílčí, samostatné části školního řádu – v klasifikačním řádu.

KLASIFIKAČNÍ ŘÁD

Obecná ustanovení

Klasifikační řád je vydán na základě ustanovení zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Je součástí školního řádu školy, podle § 30 odst. (2) školského zákona („Školní řád obsahuje také pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů.“). Je umístěn na webových stránkách školy a na přístupném místě školy podle § 30 školského zákona, prokazatelným způsobem s ním byli seznámeni pedagogičtí zaměstnanci, žáci (studenti) školy a byli informováni o jeho vydání a obsahu zákonní zástupci nezletilých dětí a žáků.

1. Cíle základního vzdělávání

- osvojit si potřebné strategie učení, aby na jejich základě byli žáci motivováni k celoživotnímu učení
- naučit se: tvořivě myslet a řešit problémy
  - účinně komunikovat a spolupracovat, pracovat v týmu
  - chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí
  - být tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturním a duševním hodnotám
- poznávat své schopnosti a reálné možnosti a spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi je uplatňovat při rozhodování o své další životní dráze

2. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci, studenti, zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků, popřípadě osoby, které vůči zletilým žákům a studentům plní vyživovací povinnost byly včas informovány o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte, žáka nebo studenta.
2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
4. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
5. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Výsledky vzdělávání žáka v základní škole speciální se hodnotí slovně.
6. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku podle § 52 odstavce 6 věty třetí školského zákona. **Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakovával ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakovával ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.**

8. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do **konce června**. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí. **Není-li žák hodnocen z povinného předmětu vyučovaného pouze v prvním pololetí ani v náhradním termínu, neprospěl.**
9. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno **nejpozději do konce září** následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
10. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučení vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

11. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval.
12. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.
13. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
14. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

15. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

- Při hodnocení, průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník (dále jen učitel) uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Učitel řádně zdůvodní každou klasifikaci žákovi, popř. jeho zákonnému zástupci.

- Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka, k doporučení školských poradenských zařízení i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- Žák má právo se vhodným způsobem ke klasifikaci vyjádřit.
- Učitel umožní žákovi opravu nepříznivé průběžné klasifikace.
- Při vedení klasifikačních záznamů je jedním z požadavků tzv. "doložitelnost"- doložit, jak k výsledné klasifikaci dospěl
- Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin :
  - a) předměty s převahou teoretického zaměření
  - b) předměty s převahou praktických činností
  - c) předměty s převahou výchovného a odborného zaměření
- Učitel nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

3. Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
  - soustavným diagnostickým pozorováním žáka
  - soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
  - různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové)
  - kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami
  - analýzou výsledků činnosti žáka
  - konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby i s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a zdravotních služeb
  - rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka
2. Žák musí být z předmětu s týdenní časovou dotací 2 a méně hodin vyzkoušen ústně, písemně nebo prakticky alespoň čtyřikrát za pololetí , z toho nejméně jednou ústně, předmětu s týdenní časovou dotací 3 a více hodin nejméně osmkrát za pololetí , z toho nejméně dvakrát ústně. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřipustné je individuální přezkušování po vyučování. Výjimka je možná pouze při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen od psychologa.
3. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů výkonů, výtvorů. Při ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Zákonným zástupcům sděluje učitel známky prostřednictvím žákovské knížky.
4. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než polovinu vyučovací hodiny, informuje žáky s dostatečným předstihem. Ostatní učitele o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
5. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka.
6. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.
8. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:
  - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po delší nemoci

- učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné,
- před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva, prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

9. Třídní učitelé (výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

4. Postup při klasifikaci žáka

1. Žáci se klasifikují ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu rozhoduje ředitel školy.
2. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
3. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušný předmět.
4. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě. Nedojde-li k dohodě, stanoví se výsledný klasifikační stupeň rozhodnutím ředitele školy.
5. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Přihlíží se k systematickosti v práci žáka během klasifikačního období.
6. Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.
7. Třídní učitelé a vedení školy jsou informováni o stavu klasifikace ve třídě jedenkrát za čtvrtletí na klasifikačních přehledech školy. Dále projedná vyučující s třídním učitelem závažnější případy zhoršení prospěchu a chování žáků. Vyučující neprodleně informuje zákonné zástupce.
8. Při hodnocení žáka v 1. a 3.čtvrtletí se může použít k zápisu stupně hodnocení znaménko „+“ nebo „-“, v případě nerozhodnosti klasifikace. Při hodnocení žáků v průběhu roku může Případy zaostávání žáků v učení, nedostatky v jejich chování a nápravná opatření se projednávají při pedagogických radách.
9. Na konci klasifikačního období zapíše učitelé příslušných předmětů výsledky celkové klasifikace do katalogových listů a připraví návrhy na opravné zkoušky a klasifikaci v náhradním termínu.
10. Žáci jsou klasifikováni ve všech předmětech. Při hodnocení žáka na 1.stupni se použije pro zápis stupně hodnocení číslice, na 2. stupni se použije slovní označení stupně hodnocení.

5. Klasifikace chování

1. Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují a s ostatními vyučujícími. Schválí ředitel školy po projednání v pedagogické radě.
2. Udělení 2. a 3.stupně z chování se zdůvodní v katalogovém listě a zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.
3. Chování se klasifikuje podle toho, jak žák plní ustanovení školního řádu.
4. Chování žáků se klasifikuje s ohledem na věkové zvláštnosti podle této stupnice:

stupeň 1 (velmi dobré) – Žák dodržuje ustanovení školního řádu. Má pozitivní vztah ke spolužákům a zaměstnancům školy, přispívá k upevnování třídního kolektivu, k vytváření vhodných pracovních podmínek pro vyučování a pro výchovu mimo vyučování. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

stupeň 2 (uspokojivé) – Chování žáka je v příkrém rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob, za klasifikační období má neomluvenou absenci

stupeň 3 (neuspokojivé) – Žák se dopustil závažného přestupku proti školnímu řádu nebo se přes důtku ředitele dopouští závažnějších přestupků proti zásadám a pravidlům soužití, narušuje činnost kolektivu nebo se dopouští poklesků v mravném chování. Dopustí se takových závažných přestupků, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Za klasifikační období má žák větší míru neomluvené absence. Žák se jakkoli podílí na zneužívání omamných návykových látek (je jejich držitelem, podílí se na distribuci apod.)

6. Výchovná opatření

1. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.
2. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.
3. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:
  - a) napomenutí třídního učitele,
  - b) důtku třídního učitele,
  - c) důtku ředitele školy.
5. Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele.
6. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.
7. Udělení pochvaly a jiného ocenění ředitele školy a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.
8. Chování se hodnotí výchovnými opatřeními, kterými jsou:

Pozitivní výchovná opatření:

- **pochvala** – žák dosáhne jakéhokoliv úspěchu (uděluje kterýkoliv učitel ústně nebo zápisem do ŽK)

- **pochvala TU** – žák se delší dobu podílí na významných třídních aktivitách, provádí činnosti ve prospěch třídního kolektivu, pracuje nad rámec běžných povinností

- **věcná odměna** – žák se trvale podílí na aktivitách třídy a provádí činnost ve prospěch třídního kolektivu, trvale pracuje nad rámec běžných povinností, nikdy neměl problémy s plněním ustanovení školního řádu

- **pochvala ŘŠ** – žák se zaslouží o zvýšení prestiže školy (např. vynikající reprezentací ve vyšších kolech soutěží), nebo se trvale zaslouhuje o její dobré jméno, žák vykoná mimořádný skutek hodný zvláštního zřetele

- **pochvaly a ocenění jiných orgánů** – žák vykonal skutek obzvláštního zřetele (např. záchrana života, majetku, ...)

Negativní výchovná opatření:

- **napomenutí** – žák se dopustil drobného porušení školního řádu, nesplnil svou povinnost (uděluje kterýkoliv učitel ústně nebo písemně do ŽK)

- **napomenutí TU** – žák delší dobu v malém měřítku porušuje školní řád nebo neplní své školní povinnosti

- **důtka TU** – žák soustavně porušuje školní řád a předchozí výchovná opatření se mívá účinkem, žák hrubě porušil školní řád nebo se choval v rozporu se zásadami morálky a vztahu mezi žáky

- **důtka ŘŠ** – žák soustavně porušuje školní řád a důtka TU se minula účinkem, žák hrubě porušil zásady mezilidských vztahů ke spolužákům nebo dospělým, žák vykonal skutek, který vede ke snížení dobrého jména školy, žák má neomluvenou absenci ve škole

- **zhoršená klasifikace chování** – viz.bod 5.

9. Výchovná opatření se udělují před kolektivem třídy.

10. Výchovná opatření jsou oznámena zákonným zástupcům prostřednictvím formulářů k tomu určených. Zapiší se do katalogových listů i se zdůvodněním. Učitel si vede evidenci, na jejímž základě je schopen kdykoli zdůvodnit udělená výchovná opatření.

7. Stupně hodnocení a klasifikace

1. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Prospěch

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

1. - výborný
  2. - chvalitebný
  3. - dobrý
  4. - dostatečný
  5. - nedostatečný
- uvolněn/a

2. Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke

svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Celkový prospěch

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení v 1.-9.ročníku vyjadřuje stupni:

- prospěl s vyznamenáním
- prospěl
- neprospěl
- nehodnocen

3. Žák je hodnocen stupněm:

- a) **prospěl s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný nebo odpovídajícím slovním hodnocením, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré, v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2 vyhlášky,
- b) **prospěl**, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,
- c) **neprospěl**, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,
- d) **nehodnocen**, není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí

4. Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavců 2 a 4, která ovlivňuje jejich výkon.

5. Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

8. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného působení

1. Za výchovné předměty se považují: výtvarná výchova, hudební výchova, tělesná výchova a sportovní výchova a další předměty tohoto charakteru.
2. Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.
3. Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:
  - stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
  - osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
  - poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
  - kvalita projevu,
  - vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
  - estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
  - v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

4. Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Uvolněn/a

Žák je uvolněn ředitelem školy z výuky tělesné výchovy ze závažných zdravotních důvodů na základě písemného doporučení registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost nebo odborného lékaře a na žádost zákonných zástupců.

9. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

1. Za tyto předměty se považují předměty jazykové, společenskovední, přírodovědné a matematika.
2. Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:
  - ucelenost a trvalost osvojení požadovaných poznatků a vztahů
  - kvalita a rozsah získaných dovedností
  - schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti
  - schopnost využívat a zobecňovat zkušenosti a poznatky získané při praktických činnostech
  - kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost
  - aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim
  - přesnost, výstižnost i jazyková správnost ústního a písemného projevu
  - kvalita výsledků činností

- osvojení metod samostatného studia

3. Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle této stupnice:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

10. Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření

1. Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, praktika, základy techniky, domácí nauky.
2. Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:
  - vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
  - osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
  - využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
  - aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
  - kvalita výsledků činností,
  - organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
  - dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
  - hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
  - obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, náradí a měřidel.
3. Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, náradí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, náradí a měřidel musí být částečně podněčován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky.

Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, náradí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a náradí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

11. Způsob hodnocení žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.
2. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod. Učitel klade důraz na ten druh projevu žáka (písemný nebo ústní), ve kterém má předpoklady podat lepší výkon. Při klasifikaci nevychází učitel z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl. To ale neznamená, že žák s vývojovou poruchou nesmí psát písemné práce. Učitel vychází z doporučení ŠPZ.
3. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
4. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
5. Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané ve zprávě o psychologickém vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací,...).
6. Podle druhu postižení využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály.
7. Zákonní zástupci žáků s vývojovou poruchou, diagnostikovanou odborným pracovištěm, mohou požádat o slovní hodnocení. Užití slovního hodnocení schvaluje ředitel školy. Smlouvu s rodiči o slovním hodnocení připravuje příslušný třídní učitel ve spolupráci s ostatními učiteli, v jejichž předmětech má být žák slovně hodnocen. Po podpisu smlouvy zástupci žáka i školy je žák hodnocen slovně.
8. Pokud je ve třídě školy vzděláván individuálně integrovaný žák, vytvoří ředitel školy podmínky odpovídající individuálním vzdělávacím potřebám žáka vedoucí k jeho všestrannému rozvoji.

12. Zásady pro používání slovního hodnocení

1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
4. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5. Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

6. Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

Prospěch	
Ovládnutí učiva	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomostí a dovedností při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
Chování	
1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

7. Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání

13. Informování zákonných zástupců žáka o průběhu vzdělávání a výchovy žáka

- průběžně – žakovské knížky, notýsky
- 4x ročně třídní schůzka a konzultace o prospěchu a chování žáka
- písemně při neúčasti zákonných zástupců na třídních schůzkách
- výzva zákonných zástupců k návštěvě školy
- při mimořádných výchovných a vzdělávacích problémech
- při nedostatečném prospěchu žáka
- písemně o udělení kázeňských opatření žákovi a jeho důvodech při nedostatečném prospěchu

14. Klasifikace žáků plnících povinnou školní docházku mimo území ČR

(1) Žák, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole nebo ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky (dále jen "zkoušející škola"). Zkouška se koná:

- a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
- b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
- c) na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

(2) Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli zkoušející školy vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.

(3) Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky za období nejvýše dvou školních roků, včetně jeho překladu do českého jazyka, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.

(4) Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.

(5) Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalostí vyučovacího jazyka."

(6) Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku ve zkoušející škole. Zkouška se koná z každého povinného předmětu vyučovaného v příslušných ročnících školního vzdělávacího programu zkoušející školy, s výjimkou předmětů volitelných. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.

(7) Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením čestného prohlášení zákonného zástupce o vzdělávání žáka v době pobytu v zahraničí, a to za období nejvýše dvou školních roků, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.

(8) Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.

(9) Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalostí vyučovacího jazyka.

(10) Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, s výjimkou škol podle § 18c, koná za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole. Zkouška se koná ze vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1.

(11) Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy vysvědčení

žáka ze zahraniční školy na území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel kmenové školy žákovi vysvědčení.

(12) Pokračuje-li žák v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.

(13) Žákovi, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. a) školského zákona a nekonal zkoušky, vydá ředitel kmenové školy vysvědčení, jestliže

a) ve vzdělávacím programu školy mimo území České republiky je na základě mezinárodní smlouvy nebo v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy zařazen vzdělávací obsah podle § 18 odst. 1 a žák byl z tohoto obsahu hodnocen, nebo

b) žák je zároveň žákem poskytovatele vzdělávání v zahraničí, který v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy poskytuje občanům České republiky vzdělávání ve vzdělávacím obsahu podle § 18 odst. 1 a který žáka z tohoto vzdělávacího obsahu hodnotil.

(14) Žákovi, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, v jejímž vzdělávacím programu je na základě mezinárodní smlouvy zařazen vzdělávací obsah podle § 18 odst. 1, byl z tohoto vzdělávacího obsahu hodnocen zahraniční školou na vysvědčení a v souladu s mezinárodní smlouvou nekonal zkoušky, ředitel kmenové školy vydá vysvědčení.

(15) Ředitel kmenové školy vydá vysvědčení za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků. Hodnocení ze vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1 vyhlášky se na tomto vysvědčení uvede v případech podle odstavce 1 písm. a) a odstavce 2 v souladu s vysvědčením vydaným školou mimo území České republiky nebo zahraniční školou na území České republiky a v případě podle odstavce 1 písm. b) v souladu s osvědčením vydaným zahraničním poskytovatelem vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1.

(16) Pokračuje-li žák, kterému ředitel kmenové školy vydal vysvědčení, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí jej ředitel kmenové školy do příslušného ročníku na základě tohoto vysvědčení.

(17) Žáka, který plnil povinnou školní docházku ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky nebo konzulárním úřadu České republiky a pokračuje v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle dosavadních výsledků vzdělávání doložených vysvědčením.

(18) Žáka, na kterého se vztahuje povinná školní docházka a který nekonal zkoušky podle § 18 až 18b z jiných než touto vyhláškou stanovených důvodů, zařazuje ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

15. Klasifikace žáků při přestupu ze školy s jiným vyučovacím jazykem

1. U žáků, kteří nejsou státními občany ČR a plní zde povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za objektivní příčinu, pro kterou nemusí být žák v průběhu prvního roku docházky klasifikován z oboru český jazyk a literatura.
2. Po dobu uplynutí tří klasifikačních období po přestupu žáka se uplatňují mírnější kritéria při průběžné i souhrnné klasifikaci českého jazyka.

3. Při klasifikaci z ostatních předmětů se posuzují žákovy věcné znalosti a ne úroveň jazykové správnosti.

16. Hodnocení nadaných dětí, žáků a studentů

1. Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.
2. Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním

17. Opravné zkoušky

1. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
2. Komise jmenuje ředitel školy, je tříčlenná a tvoří ji:
  - a) předseda, kterým je ředitel zkoušející školy, popřípadě jím pověřený učitel zkoušející školy
  - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu
  - c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti
3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
4. Klasifikační stupeň určí komise většinou hlasů. O zkoušce se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
5. V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení podle § 22.

18. Pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.
2. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
3. Chyba je přirozená součástí procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozбором chyby žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.

5. Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
  - co se mu daří
  - co mu ještě nejde, jaké má rezervy
  - jak bude pokračovat dál
6. Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
7. Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má pouze doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.
8. Na konci pololetí žák písemnou nebo ústní formou provede sebehodnocení v oblasti:
  - zodpovědnost
  - motivace k učení
  - sebedůvěra
  - vztahy v třídním kolektivu.
9. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

Platnost od 19.9.2019

.....
ředitel školy

Příloha

Závazný pokyn k řešení problémových situací se žáky a jejich zákonnými zástupci

- CHOVÁNÍ
- ABSENCE
- PROSPĚCH

Pro řešení všech problémů jsou využity mechanismy různé váhy, které jdou po sobě v přesně dané chronologii.

- 1) „neoficiální“ jednání s rodiči- provádí TU, popřípadě vyučující předmětu, v němž vznikl problém (všechny zápisy v ŽK, telefonáty, návštěvy během třídních schůzek, pozvání do školy, žádost rodičů o projednání nějakého problému ...), ZÁPISY ze všech jednání si ukládá TU a slouží jako podklad pro další setkání se zákonnými zástupci
- 2) jednání třídního učitele se zákonným zástupcem žáka- TU vyzývá rodiče doporučeným dopisem k jednání při pokračujících problémech, může přizvat VP nebo MP- odevzdává ZÁPIS
- 3) výchovná komise- TU vyzývá rodiče doporučeným dopisem k jednání při pokračujících problémech, které nevyřešil mechanismus opatření stanovených při jednání (viz bod 2), výchovné komisi jsou přítomni VP nebo MP popř. oba- odevzdává se ZÁPIS

Všeobecné pokyny:

- termíny JEDNÁNÍ S RODIČI, na nichž vyžadujete přítomnost VP nebo MP, dojednat předem s VP nebo MP- nahlásit do plánu zástupci ředitele
- termíny VÝCHOVNÝCH KOMISÍ dojednat předem s VP nebo MP- nahlásit vedení školy a do plánu
- před stanovením data VK předá TU všechny podklady VP nebo MP:
  - zápisy z proběhnutých jednání s rodiči (i neoficiálních)
  - poznámky k vývoji situace (pozorování, kopie poznámek v ŽK, konkrétní případy porušení Školního řádu+ řešení ...)
  - návrh na řešení situace
  - kázeňské postihy, jejich chronologie
- zápisy odevzdat **do 3 dnů** od proběhnutí komise/ jednání s rodiči
  - napsané ve formuláři v PC
  - vytisknout a nechat všechny zúčastněné podepsat
  - podepsané odevzdat VP + odeslat e-mailem
  - nechat místo na vyjádření zákonných zástupců, dopsat ručně do zápisu, nechat podepsat, z originálu nezapomenout přepsat do finální verze, která se odevzdává VP
  - stanovit jasný systém kontrol funkčnosti dohodnutých opatření + konkrétní datum další schůzky- ZÁPIS z kontrolní schůzky odevzdat VP

ABSENCE

postup při řešení neomluvené absence - převzato z *Metodický pokyn, Spolupráce základních škol a orgánů sociálně- právní ochrany dětí Středočeského kraje, 2019*

Do 10 neomluvených hodin

- není v kompetenci řešení OSPOD
- doporučený dopis zákonným zástupcům= *JEDNÁNÍ TŘÍDNÍHO UČITELE S RODIČI ŽÁKA*
- projednat důvody absence a upozornit na povinnost stanovenou zákonem a možné důsledky v případě nárůstu absence, která nebude omluvena
- provést **ZÁPIS** s jasně stanoveným kontrolním mechanismem
- originál VP

Nad 10 neomluvených hodin

- není v kompetenci řešení OSPOD
- doporučený dopis zákonným zástupcům= *VÝCHOVNÁ KOMISE*
- přítomnost VP nebo MP
- projednat důvody absence a upozornit na povinnost stanovenou zákonem a možné důsledky v případě nárůstu absence, která nebude omluvena
- provést **ZÁPIS** s jasně stanoveným kontrolním mechanismem
- originál VP

Nad 25 neomluvených hodin

- bezodkladně se odesílá hlášení na OSPOD- oznámit pokračující záškoláctví VP, dodat dokumentaci (předchozí jednání s rodiči resp. záznamy z kontrol)+ přesná data, kdy žák chyběl, počet hodin (v tabulce:

VZOR

14. 9.	v rozvrhu 6 hodin	absence 6 hodin
15. 9.	v rozvrhu 7 hodin	absence 7 hodin
16. 9.	v rozvrhu 5 hodin	absence 3 hodiny- odchod během 2. hodiny, nevolnost (vyzvedávala matka)

Pokračující neomluvené hodiny

- doporučení rodičům, aby využili odbornou pomoc (pokud rodiče spolupracují a dítě nechodí do školy z vlastní vůle)
- oznámení PČR

ŠKOLNÍ PROGRAM K ZAJIŠTĚNÍ ENVIRONMENTÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVY A OSVĚTY

VZDĚLÁVACÍ CÍLE ŠKOLNÍHO PROGRAMU K ZAJIŠTĚNÍ ENVIRONMENTÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVY A OSVĚTY²⁶

Cílem EVVO je především kvalitně naplňovat důležité klíčové kompetence stanovené v metodickém pokynu ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č. j. 16745/2008 – 22.

V oblasti kompetencí k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální:

- aktivně využívat kooperativní a komunikační dovednosti jako nástroje pro řešení problémů životního prostředí,
- hledat různé varianty řešení problémů životního prostředí,
- schopnost kriticky posuzovat a vyhodnocovat informace související s životním prostředím.

V oblasti pracovní kompetence, v rámci odborných kompetencí (ve středním odborném vzdělávání):

- osvojit si praktické dovednosti pro chování a pobyt v přírodě i při zacházení s přírodou a uplatňovat je v každodenním životě,
- uplatňovat principy udržitelného způsobu života v občanském a pracovním jednání (odpovědně a ekonomicky nakládat s přírodními zdroji a odpady v souladu se strategií udržitelného rozvoje, minimalizovat negativní vlivy na životní prostředí).

V oblasti kompetence občanské:

- znát z vlastní zkušenosti přírodní a kulturní hodnoty ve svém okolí, chápat příčiny a následky jejich poškozování, rozumět jedinečnosti svého regionu a jeho potřebám,
- uvažovat v souvislostech, vnímat závislost rozvoje lidské společnosti na přírodě a na stavu životního prostředí, porozumět zákonitostem biosféry, ekonomické, sociální a ekologické provázanosti světa, problémům životního prostředí z globálního i lokálního hlediska a jejich příčinám,
- orientovat se ve vývoji vztahu člověka a přírody a poučit se z problémů životního prostředí od minulosti až po současnost a v tomto kontextu pak uvažovat o budoucnosti,
- odpovědně jednat vůči přírodě a prostředí v každodenním životě a aktivně a kvalifikovaně se účastnit ochrany životního prostředí včetně zapojení do souvisejících veřejných diskusí a rozhodovacích procesů o využívání krajiny,
- projevovat pokoru, úctu k životu ve všech jeho formách a k hodnotám, které neumí vytvořit člověk, oceňovat svébytnou hodnotu a krásu přírody a krajiny, vnímat a být schopen hodnotit různé postoje k postavení člověka v přírodě a k chování člověka vůči přírodě.

---

²⁶ dále jen EVVO

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE ŠKOLNÍHO PROGRAMU K ZAJIŠTĚNÍ ENVIRONMENTÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ, VÝCHOVY A OSVĚTY

Nedílnou součástí školního vzdělávacího programu NORMÁLNÍ ŠKOLA²⁷ jsou výchovné a vzdělávací strategie školy. V souladu s zaměřením školy jsme vytvořili souhrn společně uplatňovaných postupů, metod a forem práce, které jsou našimi učiteli podle možností a momentálních požadavků výuky uplatňovány na prvním i druhém stupni. Při jejich tvorbě jsme vycházeli nejen z klíčových kompetencí uvedených v RVP ZV, ale samozřejmě i z obecně platných pedagogických principů.

Jsou uplatňovány nejen ve výukových hodinách, ale i mimo ně (o přestávkách, v mimoškolních a zájmových aktivitách pořádaných školou, na exkurzích...), i při aktivitách zaměřených na EVVO²⁸. Velký podíl má i práce třídních učitelů.

Kompetence k učení

- učitelé kladou důraz na pozitivní motivaci žáka
- při práci s textem je kladen důraz na čtení s porozuměním, vyhledávání a třídění informací
- učitelé nabízejí žákům práci s množstvím zdrojů informací, žáci nemají spoléhat pouze na výklad učitele
- učitelé ponechávají na žácích plánování domácí přípravy, dle potřeby ji doplňují, nabízejí různé varianty a techniky, od vytváření myšlenkových map pro pochopení souvislostí až po mechanické učení v nutných případech
- učitelé používají v komunikaci ve svých předmětech odborné termíny adekvátní věku a schopnostem žáků

Kompetence k řešení problémů

- učitelé předkládají poznatky v logickém sledu nebo poznatky nehotové tak, aby měl žák možnost sám vysledovat logiku událostí, úlohy, postupu...
- učitelé zařazují do výuky praktická cvičení, laboratorní práce a praktika dle aktuálních možností, potřeb, materiálových a časových dispozic
- učitelé zařazují do výuky modelové příklady a situace
- učitelé zařazují do výuky takové úkoly, na kterých si žáci mohou osvojit základní myšlenkové operace, jako jsou zobecňování a konkretizace, analýza a syntéza, srovnávání, třídění, dle možnosti žáků abstrakce
- s ohledem na možnosti předmětu učitelé vyžadují od žáků vyhledávání souvislostí a návazností vzhledem k dalším předmětům
- s ohledem na možnosti předmětu zařazují učitelé do výuky problémové úkoly z oblasti environmentální výchovy cílené na aktuální regionální problémy
- učitelé trvají na dořešení zadání, dokončení práce..., práce jsou jasně časově rozložené, termínované²⁹

²⁷ dále jen ŠVP NORMÁLNÍ ŠKOLA

²⁸ Kromě obecných výchovných a vzdělávacích strategií školy byly do programu implementovány i speciální strategie pro naplnění EVVO, zeleně

²⁹ učitelé respektují individuální tempo integrovaných žáků

Kompetence komunikativní

- učitelé pozitivně hodnotí jasné formulace myšlenek a názorů v ústním i písemném projevu
- učitelé rozšiřují aktivní i pasivní slovní zásobu žáků vhodným a věku adekvátním zařazováním odborných výrazů a slov přejatých z cizích jazyků
- učitelé ponechávají žákům možnost využít ve výuce i mimo ni co nejširší škálu informačních a komunikačních prostředků s ohledem na možnosti a zaměření předmětu
- učitelé dodržují při práci s žáky základní etiku komunikace, působí tak svým vzorem a v rámci věkových a individuálních možností žáků vyžadují totéž i od nich
- učitelé a žáci si společně stanovují pravidla diskuse
- učitelé umožňují žákům prezentovat výsledky své práce veřejně s možností obhajoby

Kompetence sociální a personální

- učitelé spolupracují s žáky na vytváření pravidel práce v jednotlivých předmětech, podle potřeby jsou stanovena pravidla práce ve skupinách ve výuce i domácí přípravě
- učitelé poskytují žákům příležitost k sebehodnocení, podle možností se žáci podílejí na spolehodnocení své práce a práce svých spolužáků
- učitelé pozitivně hodnotí ohleduplné chování a ochotu pomoci spolužákům, podle potřeby stanovují některé úkoly cíleně pro účelnou spolupráci mezi žáky
- při kompetitivních i kooperativních činnostech dbají učitelé na to, aby každý žák dostal možnost vyjádřit svůj názor ve skupině
- učitelé ponechávají podle věku a individuálních schopností žáků část odpovědnosti za získávání dovedností a vědomostí na nich, zvyšují tak jejich samostatnost a zodpovědnost
- učitelé vybírají aktivity vedoucí k posílení uvědomění si společné odpovědnosti za životní prostředí

Kompetence občanské

- učitel působí svým vzorem, respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka, v případě potřeby řídí diskusi na toto téma, citlivě zapojuje do obrany „slabších“ vybrané žáky z kolektivu třídy
- učitelé pozitivně hodnotí pomoc spolužákovi v nesnázích
- třídní učitelé diskutují s žáky o dění ve třídě, podle věku a individuálních schopností žáků ponechávají možnost tajného hlasování (např. při tvorbě pravidel, výletech, odměnách, trestech...)
- učitel zapojuje do výuky ekologická témata cílená na pochopení člověka jako součásti přírody a jeho odpovědnosti za její ochranu
- učitelé vyžadují od žáků spolupráci na tvorbě estetického prostředí školy, zvyšuje se tím spoluodpovědnost žáků za vzhled a stav prostředí školy, vedou žáky k ohleduplnému chování k životnímu prostředí jako celku
- žáci se pod vedením učitelů podílejí a úpravě areálu školy a jeho úklidu, třídění recyklovatelných odpadů
- učitelé vybírají pro své žáky z množství kulturních a sportovních akcí v rámci vyučování i mimo ně, pozitivně hodnotí aktivní účast žáků, žáci se mohou spolupodílet na organizaci těchto akcí
- učitelé zapojují žáky do účasti na meziškolních soutěžích a olympiádách

Kompetence pracovní

- učitelé motivují žáky, aby znalosti získané v jednotlivých oblastech využívali pro svou přípravu na výuky, dle věku na přípravu na budoucí studium nebo povolání

- učitelé seznamují žáky s bezpečnostními pravidly, vyžadují a pozitivně hodnotí jejich dodržování:
  - učitelé seznamují žáky s pravidly stanovenými ve školním řádu a běžně s nimi pracují
  - učitelé seznamují žáky s pravidly pro pohyb a práci ve specializovaných učebnách, vyžadují jejich dodržování (dílny, laboratoře, učebny informatiky...), vedou žáky k úspornému chování v oblasti šetření energií (el.proud, tepelné ztráty...)
  - učitelé seznámí žáky s pravidly práce s novou pomůckou či materiálem, předvedou a vysvětlí její použití, žáci mají možnost si novou pomůcku před započítím vlastní práce vyzkoušet
  - učitelé seznamují žáky s potřebnými pracovními postupy v daném předmětu (popis, tištěný návod, předvedení) tak, aby žáci mohli dále co nejvíce pracovat samostatně
- učitelé stanovují adekvátní domácí přípravu, kontrolují její plnění
- učitelé mohou pro své žáky připravovat projekty různého rozsahu, zúčastnit se na mimoškolních projektech

ZAJIŠTĚNÍ EVVO V PRÁCI S ŽÁKY

Průřezové téma Environmentální výchova

Povinnou součástí ŠVP NORMÁLNÍ ŠKOLA je začlenění průřezového tématu environmentální výchova. Téma je integrováno na prvním i druhém stupni do povinných předmětů a je součástí Dne praktických činností. V prvním a třetím ročníku je realizováno jako dlouhodobý projekt třídy.

Na prvním stupni je v problematice EVVO kladen důraz na práci třídního učitele³⁰.

tematický okruh		1.stupeň					2.stupeň			
zkratka	název	1. ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník	8.ročník	9.ročník
ENV 1	Ekosystémy						Čj, Př, Z	Př, Vv		Z
ENV 2	Základní podmínky života	Čs projekt	Čs	Čs projekt	Čs	Čs	Př, Z	Př		Z
ENV 3	Lidské aktivity a problémy životního prostředí						Čj, F, Z, Vv, Vo, Tv,	F, M, Čsp, Z, Vo, Tv,	D, F, Ch, M, Z, Tv,	Aj, F, Ch, Nj, Př, Z, Vv, Tv,
ENV 4	Vztah člověka k prostředí			Tč	Tč	If, Tč	D, F, Př, Z	F, Př, Vo,	F, Vv	F, Hv, Ch, Z
Den praktických činností										

Povinné předměty

³⁰ třídění odpadových materiálů, recyklace, využití hygienicky čistých odpadů k dalším pracím žáků...

Tematika EVVO je realizována také v povinných předmětech. Na prvním stupni se jedná o předmět Člověk a jeho svět, na druhém stupni je uceleněji vřazena do předmětu Přírodopis, další výstupy prolínají zejména předměty Zeměpis, Fyzika, Chemie a Výchova k občanství.

Výchovné a vzdělávací cíle a vzdělávací obsah jednotlivých předmětů je součástí ŠVP NORMÁLNÍ ŠKOLA.

Volitelné předměty

Volitelným předmětem cíleně zaměřeným na problematiku EVVO je Seminář a praktika z přírodopisu. V některých výstupech se EVVO objevuje také v dalších volitelných předmětech; Seminář a praktika ze zeměpisu a Seminář a praktika z chemie.

Výchovné a vzdělávací cíle a vzdělávací obsah jednotlivých volitelných předmětů je součástí ŠVP NORMÁLNÍ ŠKOLA.

Plánované aktivity

Aktivity aktuální pro daný školní rok jsou uvedeny v „Plánu EVVO“ na daný školní rok, který je uložen u ředitele školy, u koordinátora EVVO a vyvěšen ve sborovně školy.

ROZVOJOVÉ A ORGANIZAČNÍ CÍLE ŠKOLY

Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Další vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřené na oblast EVVO vychází z aktuální nabídky školicích center, zájmu pracovníků školy a aktuálních potřeb školy.

Materiální, prostorové a finanční zajištění Evvo

Základní škola Kladno, Brjanská 3078 je situována do městské části Rozdělov. Zastavěná plocha činí 3793 m², na které je umístěno 8 samostatných pavilonů. V nich jsou učebny, kabinety, dílny, specializované pracovny, tělocvična, školní kuchyně, jídelna, sklady a pracovní prostory vedení školy.

Pavilony jsou propojeny vnějším zastřešeným chodníkem. Areál školy byl postaven začátkem 60.let dvacátého století, do provozu byl uveden v r. 1964. Jedná se o pavilonový typ s celostátně typizovaným architektonickým řešením.

Škola využívá rozsáhlých prostor zeleně, venkovní sportoviště, dopravní hřiště a nafukovací přetlakovou halu. Ta je stejně jako venkovní sportoviště a dopravní hřiště ve správě SAMK s.r.o.

Finanční zajištění: státní rozpočet, zřizovatel, fond Rady rodičů, granty, rozvojové programy, sponzoři

Environmentálně vhodný provoz školy a školního areálu

Charakteristika objektů

Hlavní nosnou konstrukci objektů tvoří kombinace nosného zdiva z příčně děrovaných cihel metrického formátu s prefabrikovanými stropními deskami řady PZD na průvlacích. Vnější omítka je hladká štuková.

Všechny pavilony mají plochou střechu na nosných železobetonových prefabrikátech je tepelně izolační vrstva z pěnobetonu. Hydroizolační vrstvu tvoří asfaltové pásy s tepelně izolační polystyrenovou vrstvou.

Energetické hospodářství

- a) **Vytápění objektů** je řešeno prostřednictvím přípojky horkovodní sítě centrálního zásobování teplem z ALPIQ GENERATION (CZ) s.r.o. (býv. ECK GENERATING s.r.o.) Kladno, které je rozváděno pomocí horkovodních rozvodů a výměňkové stanice s označením VS016, která je umístěna v suterénu hlavního pavilonu. Dodané množství tepla je měřeno ultrazvukovým kalorimetrickým měřidlem. Otopnou plochu tvoří litinové článkové radiátory s termostatickými ventily DANFOSS. Teplá voda je připravována také v této stanici. Dodavatelem tepla je TEPO s.r.o. Kladno.
- b) **Plynové přípojky.** Hlavní pavilon a pavilon pracoven mají vlastní plynovou přípojku. Plyn se používá ve školní kuchyni a ve výukové školní kuchyňce. K vytápění se zemní plyn nepoužívá. Dodavatelem zemního plynu je Středočeská plynárenská, a.s. Praha.
- c) **Elektrická energie** je dodávána do objektu ZŠ přes hlavní domovní elektroměrovou skříň se třemi měřeními. Elektrická energie je využívána k osvětlení prostorů, k pohonu oběhových čerpadel, napájení elektrospotřebičů ve školní kuchyni, cvičné kuchyňce a k napájení počítačů. k vytápění se elektrická energie používá minimálně a to pouze v kabinetě Tv, kde se dva přímotopy zapínají jen při extrémně nízkých teplotách. Dodavatelem je Středočeská energetická, a.s. Praha.
- d) **Osvětlení** učebních prostor, tělocvičny, sportovní haly a schodišť je řešeno klasickými nebo zářivkovými svítidly, které jsou využívány sporadicky dle potřeby. Všechna svítidla jsou ovládána ručně vypínači.

Odpadové hospodářství

Škola produkuje komunální odpad, který je ukládán do dvou velkoobjemových kontejnerů, které sváží a skládá Městský podnik služeb jedenkrát týdně, školní jídelna a dopravní hřiště mají po jednom kontejneru se stejnou frekvencí svozu. Objemy komunálního odpadu snižuje škola separováním části starého papíru, organizuje soutěž na jeho sběr a následně zajišťuje odvoz odbornou firmou k další recyklaci.

Ministerstvo životního prostředí ČR vyhlásilo projekt s názvem „Sběrné nádoby do veřejných institucí a zejména do školských zařízení“, který se měl týkat výchovy ke správnému nakládání s komunálním odpadem, resp. k jeho třídění. Naše škola nárokovala 50 ks nádob a zahájila předběžná jednání s Městským podnikem služeb o možnostech svozu tříděného odpadu. Po více jak osmiměsíčním skluzu škola obdržela pouze dvě sběrné nádoby (1ks na 45 litrů, 1ks na 240 litrů), což pochopitelně k naplnění cíle projektu vést nemohlo.

Školní jídelna snižuje množství odpadu smluvním výkupem zbytků potravin a odpadového použitého rostlinného oleje.

Rostlinný odpad vzniklý při údržbě areálu (sečení trávy, stříhání keřů) ihned odváží a kompostuje odborná zahradnická firma. Obdobně je nakládáno s rostlinným odpadem, který se nahromadí při ekologických hodinách zaměřených na péči o areál školy. Tento odpad žáci hromadí na kompost pod tělocvičnou a je odvážen 1-2krát ročně.

Odvody odpadní vody jsou napojeny na jednotnou městskou kanalizaci s odlehčovacemi stokami, které odvádí odpadní vody do moderní, nedávno zrekonstruované, čistírny odpadních vod Kladno - Vrapice a do ČOV Kladno - Švermov, které k čištění používají tzv. mechanicko-biologickou technologii. Školní kuchyň má odpadní vody vedeny přes lapač tuků.

Vlastní odpadní systém školy je postupně rekonstruován, kontrolován a čištěn odbornou firmou.

Plochy zeleně

Architektonické řešení staveb vytváří rozsáhlé nezastavěné plochy zeleně. Většinu tvoří pravidelně udržované travnaté plochy. Podél oplocení areálu bylo vysázeno množství okrasných

rostlin, keřů a stromů, což spolu s ostatními stromy nabízí vynikající psychohygienické prostředí. součástí zeleně je dendrologická naučná stezka, kde jsou jednotlivé keře a stromy označeny popisnými tabulkami.

Mezi hlavním pavilonem a pavilonem pracoven roste původní jabloňový sad, který čeká na revitalizaci. Škola se každoročně zapojuje do projektu EVVO na základě Rozvojového programu MŠMT „Podpora environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (poslední: č.j. 23728/2008-22)“ s možností získat část potřebných finančních prostředků. Byl vypracován projekt „Učíme a hrajeme si v zahradě“, založený na generální rekonstrukci tohoto prostoru tak, aby mohl sloužit jak pro vzdělávání tak jako místo shromažďování a efektivního odpočinku žáků. Bohužel ani napodruhé nebyl tento projekt akceptovaný.

Zlepšování podmínek pro EVVO vytvářené vedením školy a zřizovatelem.

Z předchozích prvních dvou bodů a z energetického auditu školy je patrné, že úsporám energií je věnována velká pozornost. V posledních letech došlo zásluhou zřizovatele ke kompletní výměně starých dřevěných okenních konstrukcí za moderní plastová okna a k výměně bezpečnostně a energeticky nevyhovujících dřevěných a kovových vstupních dveří. Ještě před tím byl proveden další krok ke snížení spotřeby tepla výměnou klasických radiátorových ventilů za termostatické ventily Danfoss. Regulace topení je monitorována a upravována ekvitermními regulátory a řízena centrálním ovládacím pultem firmy TEPO. Součástí úsporných opatření je přijatý systém sníženého temperování budov o víkendech, prázdninách a stanovených ředitelských dnech.

Dalšího snížení energetických ztrát lze dosáhnout kombinací následujících opatření:

- zateplení obvodových plášťů budov
- zkvalitnění energetického manažerství
- výchova k energeticky uvědomělému chování zaměstnanců a žáků školy
- dodržování provozních předpisů
- pravidelné kontroly, revize, údržba a opravy zařízení
- modernizace vybavení (energeticky šetrnější stroje, přístroje a osvětlovací tělesa)
- kontrola a následný výběr dodavatelů energií a odborných firem
- realizace projektů a vizí :
  - zkvalitnit dendrologickou stezku
  - uskutečnit projekt „Učíme a hrajeme si v zahradě“
  - vybudovat přírodní učebnu
  - snížení a třídění odpadu

Spolupráce školy s okolím

- rodina
- obec
- další školy, školy vyššího stupně
- střediska ekologické výchovy
- střediska pro volný čas dětí a mládeže
- muzea, organizace, občanská sdružení

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

Zkratky předmětů

Aj	Anglický jazyk
Čj	Český jazyk
Čs	Člověk a jeho svět
D	Dějepis
F	Fyzika
Hv	Hudební výchova
Ch	Chemie
M	Matematika
Nj	Německý jazyk
Vo	Výchova k občanství
Čsp	Člověk a svět práce
Př	Přírodopis
Rj	Ruský jazyk
Tč	Tvořivé činnosti
Tv	Tělesná výchova
Vz	Výchova ke zdraví
Z	Zeměpis
If	Informační a komunikační technologie

Zkratky průřezových témat

OSV – osobnostní a sociální výchova

- OSV1 – Rozvoj schopnosti poznávání
- OSV2 – Sebepoznání, sebepojetí
- OSV3 – Seberegulace, sebeorganizace
- OSV4 – Psychohygiena
- OSV5 – Kreativita
- OSV6 – Poznávání lidí
- OSV7 – Mezilidské vztahy
- OSV8 – Komunikace
- OSV9 – Kooperace, kompetice
- OSV10 – Řešení problémů, rozhodovací dovednosti
- OSV11 – Hodnoty, postoje, praktická etika

VDO – výchova demokratického člověka

- VDO1 – Občanská společnost a škola
- VDO2 – Občan, občanská společnost a stát
- VDO3 – Formy participace občanů v politickém životě
- VDO4 – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- VMEGS – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- VMEGS1 – Evropa a svět nás zajímá
- VMEGS2 – Objevujeme Evropu a svět
- VMEGS3 – Jsme Evropané

MKV – multikulturní výchova

MKV1 – Kulturní diference
MKV2 – Lidské vztahy
MKV3 – Etnický původ
MKV4 – Multikulturalita
MKV5 – Princip solidárního smíru a solidarity
ENV – environmentální výchova
ENV1 – Ekosystémy
ENV2 – Základní podmínky života
ENV3 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
ENV4 – Vztah člověka k prostředí
MV – mediální výchova
MV1 – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
MV2 – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
MV3 – Stavba mediálních sdělení
MV4 – Vnímání autora mediálních sdělení
MV5 – Fungování a vliv médií ve společnosti
MV6 – Práce v realizačním týmu
MV7 – Tvorba mediálního sdělení

Další zkratky

RVP ZV – Rámcový vzdělávací program – základní vzdělávání
ŠVP – školní vzdělávací program
ŠVP pro ZV – školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
OČMO – ochrana člověka za mimořádných okolností
ČTP – časově tematické plány
VVZ – výchovné a vzdělávací strategie
PT – průřezová témata
EVVO - environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
ET – Etická výchova

**MINIMÁLNÍ DOPORUČENÁ ÚROVEŇ PRO ÚPRAVY OČEKÁVANÝCH VÝSTUPŮ V RÁMCI
PODPŮRNÝCH OPATŘENÍ PRO JEDNOTLIVÉ PŘEDMĚTY**

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

1. stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

1. období

žák

ČJL-3-1-01p čte s porozuměním jednoduché texty

ČJL-3-1-02p rozumí pokynům přiměřené složitosti

ČJL-3-1-04p, ČJL-3-1-05p, ČJL-3-1-06p dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání

ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním

ČJL-3-1-09p píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen

ČJL-3-1-09p spojuje písmena a slabiky

ČJL-3-1-09p převádí slova z mluvené do psané podoby

ČJL-3-1-09p dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost

ČJL-3-1-10p opisuje a přepisuje krátké věty

2. období

žák

ČJL-5-1-05p, ČJL-5-1-10p vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích

ČJL-5-1-05p má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování

ČJL-5-1-07p v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči

ČJL-5-1-09p popisuje jednoduché předměty, činnosti a děje

ČJL-5-1-09p opisuje a přepisuje jednoduché texty

ČJL-5-1-09p píše správně a přehledně jednoduchá sdělení

ČJL-5-1-09p píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy

ČJL-5-1-09p ovládá hůlkové písmo

- tvoří otázky a odpovídá na ně

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

1. období

žák

ČJL-3-2-01p rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy

ČJL-3-2-01p rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky

ČJL-3-2-01p tvoří slabiky

ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky

ČJL-3-2-08p píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

2. období

žák

ČJL-5-2-03p pozná podstatná jména a slovesa

ČJL-5-2-06p dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího

ČJL-5-2-08p rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik

- určuje samohlásky a souhlásky

- seřadí slova podle abecedy

- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě

- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

1. období

žák

ČJL-3-3-01p pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně

ČJL-3-3-02p reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací

- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

2. období

žák

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p dramaturgizuje jednoduchý příběh

ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek

ČJL-5-3-02p čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy

ČJL-5-3-02p určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti

ČJL-5-3-04p rozlišuje prózu a verše

- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného

- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

2.stupeň

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

žák

ČJL-9-1-01p, ČJL-9-1-08p čte plynule s porozuměním; reprodukuje text

ČJL-9-1-04p, ČJL-9-1-05p komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk

ČJL-9-1-09p, ČJL-9-1-10p píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

žák

ČJL-9-2-03p orientuje se v Pravidlech českého pravopisu

ČJL-9-2-04p pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa

ČJL-9-2-04p, ČJL-9-2-05p rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk

ČJL-9-2-06p rozezná větu jednoduchou od souvětí

ČJL-9-2-07p správně píše slova s předponami a předložkami

ČJL-9-2-07p ovládá pravopis vyjmenovaných slov

ČJL-9-2-07p zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

žák

ČJL-9-3-01p orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
ČJL-9-3-03p ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
ČJL-9-3-06p rozezná základní literární druhy a žánry
ČJL-9-3-09p dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury

- má pozitivní vztah k literatuře

CIZÍ JAZYK

1.stupeň

1.období

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

CJ-3-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

2.období

POSLECH S POROZUMĚNÍM

CJ-5-1-01p rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností

CJ-5-1-02p rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

MLUVENÍ

CJ-5-2-01p pozdraví a poděkuje

CJ-5-2-02p sdělí své jméno a věk

CJ-5-2-03p vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

CJ-5-3-02p rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

2.stupeň

POSLECH S POROZUMĚNÍM

CJ-9-1-01p rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů

CJ-9-1-02p rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

MLUVENÍ

CJ-9-2-01p odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

CJ-9-3-01p rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

CJ-9-4-03p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

DALŠÍ CIZÍ JAZYK

2. stupeň

POSLECH S POROZUMĚNÍM

DCJ-9-1-01p je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

DCJ-9-1-02p rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

DCJ-9-1-03p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)

- rozumí jednoduchým pokynům učitele

MLUVENÍ

DCJ-9-2-01p pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas

DCJ-9-2-02p sdělí své jméno a věk

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

DCJ-9-3-02p rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

PSANÍ

DCJ-9-4-02p reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

1. stupeň

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

1. období

M-3-1-01p porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20

M-3-1-02p čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100

M-3-1-02p zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat

M-3-1-04p sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20

M-3-1-05p řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
umí rozklad čísel v oboru do 20

2. období

M-5-1-02p čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000

M-5-1-02p sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla

M-5-1-02p zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100

M-5-1-03p zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách

M-5-1-03p tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100

M-5-1-04p zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy

M-5-1-04p rozeznává sudá a lichá čísla

- používá kalkulátor

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

1. období

M-3-2-02p modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek

M-3-2-03p doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20

- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za,

nahoře, dole, vpředu, vzadu

- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

2. období

M-5-2-01p vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu

M-5-2-02p orientuje se a čte v jednoduché tabulce

- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích

- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času

- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

1. období

M-3-3-01p pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit

M-3-3-01p rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují

M-3-3-02p používá pravítko

2. období

M-5-3-01p znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary

M-5-3-02p měří a porovnává délku úsečky

M-5-3-02p vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice

M-5-3-05p určí osu souměrnosti překládáním papíru

- pozná základní tělesa

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

2. období

M-5-4-01p řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

2.stupeň

ČÍSLO A PROMĚNNÁ

M-9-1-01p písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem

M-9-1-01p pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek–část (zlomek, desetinné číslo, procento)

M-9-1-01p čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace

M-9-1-02p provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla

M-9-1-02p píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000

M-9-1-05p používá měřítko mapy a plánu

M-9-1-06p řeší jednoduché úlohy na procenta

- zvládá orientaci na číselné ose

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

M-9-2-01p vyhledává a třídí data

M-9-2-02p porovnává data

M-9-2-04p vypracuje jednoduchou tabulku

- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu

- zvládá početní úkony s penězi

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

M-9-3-03p vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
M-9-3-04p vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
M-9-3-05p provádí jednoduché konstrukce
M-9-3-06p rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
M-9-3-08p sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti
M-9-3-10p vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
M-9-3-11p sestrojí síť základních těles
M-9-3-12p načrtne základní tělesa
M-9-3-12p zobrazuje jednoduchá tělesa

- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- používá technické písmo
- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

M-9-4-01p samostatně řeší praktické úlohy
M-9-4-01p hledá různá řešení předložených situací
M-9-4-02p aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí

- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

1.stupeň

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

1. a 2. období

ICT-5-1-01p ovládá základní obsluhu počítače
ICT-5-1-02p dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

1. a 2. období

ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

1. a 2. období

ICT-5-3-01p pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu

2.stupeň

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

ICT-9-1-01p vyhledává potřebné informace na internetu; dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou; osvojí si základy elektronické komunikace

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

ICT-9-2-01p, ICT-9-2-02p ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem; využívá vhodné aplikace; zvládá práci s výukovými programy

ICT-9-2-03p, ICT-9-2-04p, ICT-9-2-05p vyhledává potřebné informace na internetu

- dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

1.stupeň

MÍSTO, KDE ŽIJEME

1.období

ČJS-3-1-01p orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy

ČJS-3-1-01p popíše a zvládne cestu do školy

ČJS-3-1-03p uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy

2.období

ČJS-5-1-01p popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje

ČJS-5-1-01p, ČJS-5-1-02p orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany

ČJS-5-1-02p řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČJS-5-1-03p má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě

ČJS-5-1-04p uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí

ČJS-5-1-05p sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

ČJS-5-1-06p pozná státní symboly České republiky

LIDÉ KOLEM NÁS

1.období

ČJS-3-2-01p rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy

ČJS-3-2-01p dodržuje základní pravidla společenského chování

ČJS-3-2-01p při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně

ČJS-3-2-01p projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

ČJS-3-2-02p pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

2.období

ČJS-5-2-01p, ČJS-5-2-02p dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)

ČJS-5-2-03p rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých

ČJS-5-2-03p uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy

ČJS-5-2-04p používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze

ČJS-5-2-04p porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz

ČJS-5-2-04p sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

LIDÉ A ČAS

1.období

ČJS-3-3-01p pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase

ČJS-3-3-01p zná rozvržení svých denních činností

ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

ČJS-3-3-03p poznává různé lidské činnosti

2.období

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji

ČJS-5-3-03p, ČJS-5-3-04p vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

ROZMANITOST PŘÍRODY

1.období

ČJS-3-4-01p pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

ČJS-3-4-02p pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat

ČJS-3-4-02p pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami

ČJS-3-4-03p provede jednoduchý pokus podle návodu

2.období

ČJS-5-4-01p na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody

ČJS-5-4-02p popíše střídání ročních období

ČJS-5-4-03p zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí

ČJS-5-4-05p zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata

ČJS-5-4-05p chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí

ČJS-5-4-05p popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují

ČJS-5-4-06p reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech

ČJS-5-4-07p provádí jednoduché pokusy se známými látkami

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

1.období

ČJS-3-5-01p uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění

ČJS-3-5-01p pojmenuje hlavní části lidského těla

ČJS-3-5-02p rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných

ČJS-3-5-02p uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu

ČJS-3-5-03p chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

2.období

ČJS-5-5-01p uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu

ČJS-5-5-02p rozlišuje jednotlivé etapy lidského života

ČJS-5-5-04p uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události

ČJS-5-5-04p uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti

ČJS-5-5-05p odmítá návykové látky

ČJS-5-5-07p ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

DĚJEPIS

2. stupeň

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

D-9-1-01p chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

D-9-2-01p rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí

D-9-2-01p podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

D-9-3-01p uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států

D-9-3-03p, D-9-3-04p popíše život v době nejstarších civilizací

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

D-9-4-03p uvede první státní útvary na našem území

D-9-4-03p uvede základní informace z období počátků českého státu

D-9-4-04p popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti

D-9-4-04p charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí

D-9-4-05p rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské

D-9-4-05p uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

D-9-5-03p popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu

D-9-5-04p, D-9-5-05p uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období

D-9-5-04p, D-9-5-05p pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

D-9-6-03p uvede základní historické události v naší zemi v 19. století

D-9-6-03p vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století

D-9-6-04p rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap

MODERNÍ DOBA

D-9-7-01p, D-9-7-03p, D-9-7-04p uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války

D-9-7-01p, D-9-7-05p uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky

ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT

D-9-8-01p, D-9-8-02p popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě

D-9-8-04p chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

VÝCHOVA K OBČANSTVÍ

2.stupeň

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

VO-9-1-03p přistupuje kriticky k projevům vandalismu

VO-9-1-06p v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí

VO-9-1-07p respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití

VO-9-1-07p uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem

VO-9-1-08p rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům

VO-9-1-09p je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie

VO-9-1-08p respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

VO-9-2-01p chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním

VO-9-2-04p formuluje své nejbližší plány

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

VO-9-3-02p stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků

VO-9-3-02p sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi

VO-9-3-03p ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet

VO-9-3-04p uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům

VO-9-3-07p uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

VO-9-4-02p uvede základní prvky fungování demokratické společnosti

VO-9-4-02p chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy

VO-9-4-02p uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání

VO-9-4-04p vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů

VO-9-4-05p na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu

VO-9-4-05p uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele

VO-9-4-08p uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání

VO-9-4-09p uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků

VO-9-4-09p vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu

VO-9-4-10p rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy

VO-9-4-10p v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

VO-9-5-01p uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování

VO-9-5-01p, VO-9-5-02p uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy

VO-9-5-06p uvede příklady mezinárodního terorismu

ČLOVĚK A PŘÍRODA

FYZIKA

2.stupeň

LÁTKY A TĚLESA

F-9-1-01p změní v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas

POHYB TĚLES; SÍLY

F-9-2-01p rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu

F-9-2-02p zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů

F-9-2-04p rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla

F-9-2-05p předvídá změnu pohybu těles při působení síly

F-9-2-06p aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

F-9-3-01p využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

ENERGIE

F-9-4-02p uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)

F-9-4-03p rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití

F-9-4-04p rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem

F-9-4-05p pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

ZVUKOVÉ DĚJE

F-9-5-01p rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz

F-9-5-02p posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

F-9-6-01p sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod

F-9-6-02p vyjmenuje zdroje elektrického proudu

F-9-6-03p rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla

F-9-6-07p zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

VESMÍR

F-9-7-01p objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země

F-9-7-02 odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností

- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci

- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

CHEMIE

2. stupeň

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

CH-9-1-01p rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek

CH-9-1-02p pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami

CH-9-1-03p reaguje na případy úniku nebezpečných látek

- rozpozná přeměny skupenství látek

SMĚSI

CH-9-2-01p pozná směsi a chemické látky

CH-9-2-02p rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě

CH-9-2-05p rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití

CH-9-2-06p uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

CH-9-3-02p uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky

CH-9-3-03p rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

CHEMICKÉ REAKCE

CH-9-4-01p pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

CH-9-5-01p popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí

CH-9-5-03p orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem

- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

ORGANICKÉ SLOUČENINY

CH-9-6-02p zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie

CH-9-6-02p vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy

CH-9-6-06p uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy

CHEMIE A SPOLEČNOST

CH-9-7-01p uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin

CH-9-7-03p zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

PŘÍRODOPIS

2.stupeň

OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

P-9-1-01p orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života

P-9-1-03p zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů

P-9-1-04p rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy

P-9-1-07p uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka

- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích

- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

BIOLOGIE HUB

P-9-2-01p rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků

P-9-2-03p pozná lišejníky

BIOLOGIE ROSTLIN

P-9-3-02p porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin

P-9-3-03p rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití

- P-9-3-03p uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
P-9-3-04p rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce
P-9-3-05p popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

- P-9-4-01p porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
P-9-4-02p rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
P-9-4-03 odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
P-9-4-04p ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

- využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb

BIOLOGIE ČLOVĚKA

- P-9-5-01p popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
P-9-5-02p charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
P-9-5-03p popíše vznik a vývin jedince
P-9-5-04p rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
P-9-5-05p zná zásady poskytování první pomoci při poranění

NEŽIVÁ PŘÍRODA

- P-9-6-01p popíše jednotlivé vrstvy Země
P-9-6-02p pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
P-9-6-03p rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
P-9-6-04p rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik
P-9-6-06p na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

ZÁKLADY EKOLOGIE

- P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
P-9-7-02p rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému
P-9-7-03p vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
P-9-7-04p popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
P-9-7-04p pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

- P-9-8-01p využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu
P-9-8-02p dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody

ZEMĚPIS (GEOGRAFIE)

2.stupeň

GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

- Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii
Z-9-1-04p získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí

PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

- Z-9-2-02p objasní důsledky pohybů Země
Z-9-2-04p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost

Z-9-2-04p uveďte příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

REGIONY SVĚTA

Z-9-3-02p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány

Z-9-3-03p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů

Z-9-3-03p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Z-9-4-02p uveďte příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel

- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny

Z-9-5-02p uveďte příklady přírodních a kulturních krajinných složek

Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

ČESKÁ REPUBLIKA

Z-9-6-01p vymeze a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy

Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu

Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy

Z-9-6-03p rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost

Z-9-6-03p uveďte hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva

Z-9-6-04p vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu

Z-9-7-03p uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

UMĚNÍ A KULTURA

HUDEBNÍ VÝCHOVA

1. stupeň

1. období

HV-3-1-01p zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty

HV-3-1-02p správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu

HV-3-1-04p reaguje pohybem na tempové a rytmické změny

HV-3-1-05p rozliší sílu zvuku

- pozorně vnímá jednoduché skladby

2. období

HV-5-1-01p zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem

HV-5-1-02p, HV-5-1-07p propojí vlastní pohyb s hudbou

HV-5-1-03p doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje

HV-5-1-06p odliší tóny podle výšky, síly a barvy

- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb

- správně hospodáří s dechem při interpretaci písní - frázování

2. stupeň

HV-9-1-01p doprovází písně pomocí ostinata

HV-9-1-02p, HV-9-1-03p interpretuje vybrané lidové a umělé písně

HV-9-1-04p rozeznává různé hudební žánry

- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

1.stupeň

1. období

VV-3-1-01 až VV-5-1-05p zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu

VV-3-1-01p rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-3-1-02p, VV-3-1-04p uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

2. období

VV-5-1-01p až VV-5-1-07p uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr

VV-5-1-01p, VV-5-1-02p rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)

VV-5-1-03p, VV-5-1-04p při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie

VV-5-1-06p vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

2.stupeň

VV-9-1-01 až VV-9-1-08p uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru

VV-9-1-01p, VV-9-1-03p uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci

VV-9-1-02p při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních

VV-9-1-06p vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

2.stupeň

VZ-9-1-01p chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny

VZ-9-1-03p uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím

VZ-9-1-04p, VZ-9-1-09p respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví

VZ-9-1-05p projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy

VZ-9-1-07p dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování

VZ-9-1-08p svěří se se zdravotním problémem

VZ-9-1-13p dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her

VZ-9-1-13p uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy

VZ-9-1-14p zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí

VZ-9-1-15p uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla

VZ-9-1-16p chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

TĚLESNÁ VÝCHOVA

1. stupeň

1. období

TV-3-1-01p zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost

TV-3-1-04p dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

TV-3-1-05p reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti

- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám

- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

2. období

TV-5-1-01p chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu

TV-5-1-02p zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-03p zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností

TV-5-1-04p uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti

TV-5-1-05p reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti

TV-5-1-06p dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play

- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla

- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy

2. stupeň

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

TV-9-1-02p usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí

TV-9-1-03p cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy

TV-9-1-04p odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem

TV-9-1-04p vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity

TV-9-1-05p uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného

TV-9-1-05p uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu

- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

TV-9-2-02p posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

TV-9-3-01p užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka

TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu

TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji

TV-9-3-04p rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka

TV-9-3-05p sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je

TV-9-3-06p spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

1. stupeň

1. období

ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy

ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

2. období

ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování

ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele

ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

2. stupeň

ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení

ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení

ZTV-9-1-03p vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

1. stupeň

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

1. období

ČSP-3-1-01p zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

2. období

ČSP-5-1-01p vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02p využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
ČSP-5-1-04p udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

1. období

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

2. období

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03p udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu

- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

1. období

ČSP-3-3-01p provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

2. období

ČSP-5-3-01p dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin

ČSP-5-3-02p ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5-3-04p dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

PŘÍPRAVA POKRMŮ

1. období

ČSP-3-4-01p upraví stůl pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

2. období

ČSP-5-4-01p uvede základní vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03p dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

- uplatňuje zásady správné výživy

2. stupeň

PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

ČSP-9-1-01p získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí

ČSP-9-1-03p organizuje svoji pracovní činnost

ČSP-9-1-04p pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech

ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu

- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

DESIGN A KONSTRUOVÁNÍ

- ČSP-9-2-01p sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
- ČSP-9-2-03p ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

- ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- ČSP-9-3-02p pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
- ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- ČSP-9-3-05p dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

- ČSP-9-4-01p provádí jednoduché operace platebního styku
- ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- ČSP-9-4-03p správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti
- ČSP-9-4-04p dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií

PŘÍPRAVA POKRMŮ

- ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- ČSP-9-5-02p připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
- ČSP-9-5-03p dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
- ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

- ČSP-9-6-01p vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu
- ČSP-9-6-04p dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech
- ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

- ČSP-9-7-01p ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu
- ČSP-9-7-02p propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení

ČSP-9-7-03p pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb

ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením

ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu

SVĚT PRÁCE

ČSP-9-8-01p orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách

ČSP-9-8-02p posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života

ČSP-9-8-03p využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání

ČSP-9-8-04p prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání

- byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů

- byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání